ANUL 1901

27 IUN 1957

REVISTA PĂDURILOR

ORGANUL SOCIETAŢII „PROGRESUL SILVIC"

Publicată sub îngrijirea comitetului de redacţie

COMPUS DIN D-NII:

Dr. GR. ANTIPA, P. ANTONESCU, C. BROŞTEANU şi N. GH. POPOVICI
sub preşedinţia D-lui I. KALINDERU

9861

TOMUL XV

Preţul abonamentului este de 12 lei pe an.

Pentru membrii societăţii şi pentru şcoli, preţul se reduce la 10 lei pe an.

BUCUREŞTI
TIPOGRAFIA GUTENBERG, JOSEPH GÖBL
20, — STRADA DOAMNEI, — 20
(Biserica Kalinderu)
1901

31140

SOCIETATEA „PROGRESUL SILVIC"
FONDATĂ IN 1886

REVISTA PĂDURILOR

Publicată sub ingrijirea comitetului de redacție

COMPUS DIN D-NII:

Dr. GR ANTIPA, P. ANTONESCU, C. BROȘTEANU și N. GH. POPOVICI
sub prezidența D-lui I. KALINDERU

TOMUL XV. — ANUL 1901
SERIA II — ANUL V

BUCUREȘTI
TIPOGRAFIA GUTENBERG, IOSEPH GÖBL
20, — STRADA DOAMNEI, — 20
(Biserica Kalinderu)
1901

BRAȘOV

REVISTA
PĂDURILOR

SERIA II. — ANUL V.

O PRIVIRE RETROSPECTIVA

Asupra lucrărilor mai importante cu privire la păduri, din anul 1900.

Anul 1900 este fără îndoială unul din cei mai rodnici în lucrările silvice, mai rodnic nu numai din ultimul deceniŭ, dar pot zice cel mai rodnic de la crearea corpului silvic.

In adevăr, în acest an avem de înregistrat: *recrearea fondului de 2%* din venitul brut al pădurilor, *legea de organizare* a Ministerului Domeniilor, *imprimarea unei statistici* a pădurilor Statului, *a unei hărți silvice*, *a unor notițe* asupra pădurilor țărei, *a unei hărți* a ostroavelor Dunărei — această din urmă lucrare de și pornită dintr'un punct cu totul altul de cît silvic, de către Ministerul de resbel, efectuarea ei este de mare folos și pentru administrația pădurilor.

Mai trebue să adăogăm înainte de a studia ceva mai detaliat lucrările de mai sus, că participarea serviciului silvic al Statului la *Expoziținea din Paris*, 'l-a atras două mari premii, luate pentru: *lucrările scrise* și pentru *diferite materiale*, ceea-ce de sigur constitue o mare cinste pentru corpul silvic al Statului. De asemenea Administrația Domeniilor Coroanei, pentru frumoasele obiecte de resort

silvic expuse în pavilionul Romîn, a obținut 2 mari premiuri pentru pădurî.

Se trecem acum în revistă fie-care din aceste lucrărî:

I. *Legea de 2%.* Se știe că sub impulziunea unui fericit cuvînt și avîndu-se în vedere fluctuațiunile prea mari bugetare din țara noastră pe de o parte, iar pe de alta cunoscîndu-se că o bună gospodărie pădurească este imposibil a se face în asemenea condițiunî, că lucrările silvice pentru a da rezultate satisfăcătoare, trebue să aibă o continuitate, că continuitate nu se poate avea în asemenea operațiunî, cînd într'un an se dă mijloace băneștî necesare iar în altul nu; pentru a se subveni la toate aceste nevoî, prin legea din 17 Maî 1892 s'a creat fondul de 2% pentru cultura și punerea în valoare a pădurilor Statului.

Această lege însă a fost desființate în anul 1896 prin legea din 23 Martie iar în anul trecut s'a reînființat fondul prin legea promulgată în 12 Maî 1900, spre binele pădurilor Statului.

II. *Legea de organizare a Ministerului Domeniilor* de la 1 Aprilie, 1900, a căutat să împlinească o lacună mare, ce se simțea în gestiunea diferitelor ramurî de activitate pendinte de acest departament, și ca atare atinge și pădurile. În ceea-ce ne privește pe noî ca corp, ne-a lăsat această lege ca și mai 'nainte, dacă nu mai rău, căcî prin ea s'au micșorat salariile unor grade, salariî cărora de la 1864 pînă astă-zî nu li s'a adus nicî o îmbunătățire, pe cînd în toate cele-l'alte administrațiî ca: corpul technic al Ministerului lucrărilor publice, magistratura, telegraf și poșta, armata, Regie etc. etc., salariile vechî s'au sporit la unele serviciî chiar cu 50% față cu salariile dinainte de 1875.

O singură portiță s'a lăsat serviciului silvic și aceasta este art. 49, prin care ni se recunoaște dreptul la o organizare specială ca corp. Dar, cînd aceasta va putea lua ființă?!

III. *Statistica pădurilor Statului*, este o lucrare tot de atît merit pentru corpul silvic, pe cît era de necesară pentru

administrație, este prima lucrare de acest fel făcută pînă astă-zi în țara noastră. Încercări de a se aduna note statistice asupra pădurilor Statului, s'au făcut în mai multe rînduri, nici-odată însă ele nu aŭ luat ființă.

Ea are avantajul de a înlesni foarte mult pe agenții în cercetări silvice de ori-ce resort, de a le permite să găsească imediat ori-ce comparații ar voi să facă între masivele păduroase din diferitele județe etc., de a putea în fine să precisèze de ce întinderi, de ce fel de masive se compune domeniul păduros al Statului.

Pentru efectuarea acestei lucrări, s'aŭ cercetat și culeș date după toate planurile pădurilor existente la Minister, astfel că suprafețele trecute în text, sînt cele mai precise posibile. Trebue să se știe că aproape jumătate din pădurile Statului, actualmente nu aŭ planuri, deci pentru acestea, suprafețele sînt aproximative; însă pe cît posibil mai apropiate de adevăr, căci la determinarea lor, aŭ participat în prima linie șefii de ocoale, a căror cunoștințe asupra masivelor din ocoalele lor, nu se poate pune la îndoială.

Această lucrare, care nu este perfectă ca cifre, și nici că putea fi astfel, față de materialul de care se dispunea, împlinește o mare lacună pentru administrația pădurilor. Se sperăm că încetul cu încetul Statul va lua măsuri pentru ridicarea în plan și a pădurilor ce nu aŭ astă-zi planuri și că prin urmare o a doua ediție a acestei statistici va putea satisface și firile cele mai pretenționase.

IV. *Notice sur les forêts du Royaume de Roumaine.* Această broșură scrisă în franțuzește a fost făcută în vederea participărei României la Expoziția de la 1900 din Paris. Cu această lucrare Ministerul a voit se prezinte în concertul națiunilor expozante, pe terenul silvic, starea pădurilor țărei.

Ea coprinde 3 părți distincte:

a) Textul în care se tratează despre administrarea pădurilor la diferitele categorii de proprietari, organisarea cor-

pului silvic al Statului, legislațiuni silvice, nomenclatura esențelor pădurești și asociațiunea lor în formațiunea masivelor, de păduri, pepiniere etc., în fine este o descriere pe cît posibil de restrînsă dar întocmită ast-fel în cît ori-ce străin de țara Românească, care ar dori să se ocupe de pădurile noastre cu ușurință se găsească toate datele principale necesare.

b) Într'o serie de 24 hărți diagrame s'a căutat a se reprezenta în mod grafic și foarte ușor de urmărit, pădurile țărei privite din toate punctele de vedere, în mod special și comparativ pentru Stat, stabilimente publice, Domeniul Coroanei și proprietarii particulari, cum și din punctul de vedere al regimului silvic. Aceste planșe sînt de multă utilitate, căci ele înlesnesc stabilirea termenilor de comparație.

c) Pentru ca să se poată pune mai ușor sub ochii străinilor starea pădurilor noastre printr'o serie de 12 fotografii, s'a căutat a se reprezenta cîte-va din masivele noastre forestiere mai de importanță, plantațiunile de salcîm de pe nisipurile sburătoare, cum și mijloacele de transport mai principale din păduri, uzitate la noi în țară.

Această lucrare a fost mult apreciată la Congresul internațional de silvicultură ținut la Paris în luna lunie 1900, cum și la Expoziție, unde a făcut parte din grupa IX clasa 49 și împreună cu harta pădurilor țărei au adus corpului silvic al Statului recompensa unui *mare premiu*.

5. *Harta pădurilor Regatului Romăniei*. Această hartă, redactată pe scara 1:200.000, reprezintă într'un exemplar pădurile țărei pe categorii de proprietari: Stat, stabilimente publice, comune, Domeniul Coroanei și particulari; iar în altul pădurile țărei pe categorii de esențe: rășinoase pure sau în majoritate, rășinoase cu fag, predominînd fagul, esențe amestecate (fag, stejar, carpin etc.), stejar pur saŭ predominant, specii albe (salce, plop, etc.) și salcîm.

Pentru întocmirea acestei hărți, comisiunea însărcinată de Minister, s'a servit pînă la Ploești, de planșele Institu-

tului Geografic al Armatei după ultima ridicare, iar de la Ploești pînă la Severin după harta Statului major Austriac din 1859, pusă pe cît posibil la curent de către serviciul silvic al Statului.

Această hartă întocmită în perfect acord cu statistica pădurilor, este prima hartă silvică a României, în care se arată pe lîngă fixarea conturului pădurilor pe natură de proprietari, și determinarea zonelor de vegetațiune a diferitelor esențe.

Ea este de natură a facilita mult studiul proprietății forestiere, cum și a da o idee clară de cum este repartizat în țara noastră acest fel de avuție; din ea ușor se poate vedea părțile mult împădurite cît și acelea unde pădurile lipsesc și ar trebui create.

VI. *Harta Ostrouvelor*. O mare lacună prezintă cunoașterea prin scripte a ostroavelor Dunărene care aparțin țărei. Această lacună a fost însă împlinită printr'o ediție a hărței acestor ostroave, întocmită pe scara $^1/_{55500}$, în toamna anului 1900.

Această lucrare concepută mai mult din punct de vedere strategic, și al stabilirei fruntariei 'și are o mare importanță și pentru noi pădurarii, mai întîi pentru că măsurătoarea ostroavelor făcută de către serviciul marinei noastre militare ne dă o idee mai precisă de întinderea lor, apoi prin stabilirea poziținnii lor, ne înlesnește mult alcătuirea seriilor de exploatare.

Această lucrare se compune din harta Dunărei și a coastelor, pe care sînt așezate ostroavele între diferitele pichete și dintr'un mic text care începe cu istoricul asupra fruntariei despre Bulgaria; apoi face descrierea fie-cărui ostrov.

La această lucrare a colaborat și colegul nostru D-l Inspector I. P. Chihaia, pentru partea silvică, ca representat al Ministeriului Domeniilor.

Lucrările de mai sus reprezintă oare cum partea lite-

rară cu aplicaţiuni practice, dar nu de mai puţin interes sînt însă lucrările pentru vînzările extra-ordinare de păduri făcute în vederea crizei în care a căzut finanţele ţărei. Aceste lucrări au fost executate de agenţii cei mai destoinici şi după indicaţiunile inspectorilor silvici. Ca rezultat al acestor lucrări, avem scoaterea în vînzare a 465 mii arbori de stejar, rapartisaţi în 28 păduri şi pe o suprafaţă ca de 33.629 hectare ceea ce ne dă în mijlocie *13 arbori* de extras pe hectar.

In ziua de 15 Ianuarie 1901, s'a ţinut deja o licitaţie pentru vînzarea a aproape jumătate din numărul total al arborilor repartisaţi pe 12 păduri, a cărui rezultat a fost vînzarea unui număr de aproape 95 mii în 9 păduri, care pentru unele ca Netoţii-Trivalea. a atins preţu de *40 lei* pe arbore.

Acestea sînt lucrările mai importante silvice, saŭ cu atingere la păduri, cari s'au efectat în anul 1900, şi ar fi de dorit ca lucrări mai de seamă cu privire la păduri, să avem fericirea a înregistra în fie-care an, căci numai în felul acesta putem să ne impunem ca corp şi să sperăm la o situaţie mai bună.

Mihail Tănăsescu.

LIBERTATEA DE ACŢIUNE ÎN SILVICULTURĂ

De la un timp încoace, chestiunile economice pasionează omenirea şi mai ales pe acei cari aŭ în mîini conducerea destinelor diverselor State. Criza ce bîntuie aproape toată Europa şi mai ales ţara noastră, a deşteptat şi în oamenii ce presidează saŭ sînt chemaţi a presida la destinele ei, atenţiunea către chestiunile economice, care, fie zis în treacăt, pînă acum cu motiv saŭ fără motiv, nu prea 'i-a interesat. Este un semn îmbucurător şi datori suntem să-l relevăm cu satisfacţie şi mulţumire. Este în

deobște constatat că după starea economică a unei țări, se cîntărește puterea ei și se pot face deducțiuni asupra rolului ce în viitor este chemată a juca în concertul Statelor civilisate.

Nesiguranța noastră din trecut, lupta cu elementele străine, munca desvoltată din partea a tot ce țara avea mai de valoare ca oameni, pentru cîștigarea neatîrnărei noastre politice, — au făcut ca chestiunile de ordine internă și mai ales cele economice, să fie lăsate pe al doilea plan.

De sigur de aproape o jumătate de secol, s'au realisat în Romînia progrese uimitoare. Pe terenul instrucțiunii publice, și mai ales în învățămîntul secundar, universitar și special superior, ne putem compara cu multe State din occidentul Europei, care lucrează de secole pentru acestea.

Pe terenul desvoltărei și înmulțirei mijloacelor de transport pentru scurgerea mai repede și mai lesnicioacă a produselor solului nostru către centrele de consumație și piețele de export, am făcut de asemenea un pas însemnat.

Asemenea progrese am realisat și în mijloacele de apărare ale țărei, în siguranța publică internă etc.

Nu tot ast-fel stau însă lucrurile cînd este vorba de sporirea producțiunii și mai ales de îmbunătățirea produselor, cum și de punerea în valoare și exploatare a produselor așa zise naturale: mine și păduri.

Pe această cale mai nu am făcut progrese, sau ca să fim mai optimiști, vom zice că am făcut prea slabe progrese în raport cu timpul.

Preocupațiuni de altă ordine, justificate în parte, după cum am arătat mai sus, ne-au sustras și atențiunea și activitatea noastră națională de la acea ordine de lucrări, căror le putem zice lucrări pentru desvoltarea noastră economică.

Astă-zi însă, cînd situațiunea noastră politică, grație oamenilor mari și buni patrioți, cari au condus destinele Romîniei, este asigurată, *cînd ilustra, scumpa și înțeleapta dinastie întemeiată de iubitul și marele nostru Rege Carol I, are în puternicele ei mîini destinele Romîniei* și cînd ast-fel ne-a dispărut grija stărei noastre ca Stat de sine stătător și cînd avem o greutate în concertul Statelor Europei și avem asigurată existența noastră națională.

Astă-zi zic, trebuie să ne preocupăm mai mult și pot

zice chiar exclusiv de situaţiunea noastră internă; să ne desvoltăm forţele de producţiune, să îmbunătăţim produsele teritoriului nostru, să punem în valoare şi să exploatăm în mod înţelept produsele naţionale ale solului: mine şi pădurĭ.

Căci numai ast-fel şi numaĭ prin propriele noastre produse vom putea deveni reelmente bogaţi.

In nenumărate rînduri şi din diverse puncte de vedere, s'a vorbit despre pădurĭ în coloanele acestei reviste.

S'a scris despre rolul ce ele au din punct de vedere al interesului general prin influenţa bine-făcătoare ce exercită asupra climeĭ, asupra regimului apelor, asupra higieneĭ publice, asupra buneĭ stărĭ a populaţiunĭĭ, asupra menţinerĭĭ terenurilor surpătoare, erosive şi mişcătoare. etc.

S'a vorbit despre influenţa ce au asupra producţiunĭĭ agricole, despre veniturile ce daŭ acum şi vor da în viitor ţăreĭ în general şi Statuluĭ în special, — şi din toate aceste consideraţiunĭ s'a dedus că ele sunt un bun natural şi că constituesc o bogăţie naţională, a căreĭ existenţă, bună conservare, raţională îngrijire, înţeleaptă şi ştiinţifică exploatare, contribue acum şi va contribui în viitor la buna stare a Romîniеĭ din toate punctele de vedere.

Ca consecinţă dar a rolurilor multiple ce ele joacă şi sunt chemate a juca în desvoltarea Romîniеĭ ca şi a oricăruĭ alt Stat, atît prin existenţa lor cît şi prin produsele lor, legiuitorii noştri, în bine-făcătoarea lor prevedere, ca rezultat al convingereĭ despre importanţa pădurilor, au impus proprietarilor de pădurĭ, prin diverse articole din Codul silvic, restricţiunĭ asupra dreptuluĭ de a uza şi de a exploata proprietăţile lor forestiere.

Ast-fel dar şi pentru motivele mai sus expuse s'a instituit în mod legal şi în Romînia, ca şi în toate cele-l'alte State, un regim silvic.

Codul silvic romîn instituе în Romînia două nuanţe saŭ categoriĭ de regim silvic:

I. Regimul silvic absolut şi generic, aplicat tuturor pădurilor care aparţin proprietarilor cu caracter perpetuŭ (Stat, comune, stabilimente publice etc.), orĭ-care ar fi situaţia proprietăţilor lor, la munte saŭ la cîmp, la podgorie saŭ la baltă (art. 3 din Codul silvic). In privinţa pădurilor acestor proprietarĭ, Codul silvic impune restricţiunĭ nu numaĭ

în ceea ce privește conservarea proprietății împădurite, dar și în ceea-ce privește modul exploatărei, natura produselor și cantitatea ce trebue să producă pădurile etc. Deci aceste păduri trebue să se cultive, îngrijească și exploateze după un amenajament (art. 4).

II. Regimul silvic excepțional aplicat numai în anumite împrejurări, cînd pădurile aparținînd altor proprietari de cît cei enumerați mai sus și anume particularilor, s'ar găsi situate ast-fel în cît fie existența și conservarea lor, fie modul lor de îngrijire, exploatare și cultură, ar avea o înrîurire sau o influență asupra interesului obștesc, — cu alte cuvinte ele ar fi chemate să joace un rol de interes public.

Aci legiuitorul a stabilit două modalități bine definite prin art. 11 și 13 Codul silvic:

a) Cînd pădurile proprietarilor particulari, sunt ast-fel situate (pe terenuri surpătoare, erosive, mișcătoare, la frontaria țărei, etc), în cît existența și conservarea lor sunt necesarii interesului public, ori-care ar fi esențele din care sunt constituite, sau care le vor constitui în viitor, ele nu pot fi defrișate (art. 13) saŭ desființate.

b) Cînd însă pădurile proprietarilor particulari ar fi ast-fel situate în cît interesul obștesc ar fi influențat nu numai de existența și conservarea lor, dar și de modul exploatărei, culturei și îngrijirei lor, deci de natura esențelor ce le constitue, de modul regenerărei lor, de vîrsta la care vor fi exploatate, de natura produselor lor etc., atunci nu numai existența și conservarea lor o impune legiuitorul, dar și modul de exploatare și de cultură (art. 11). Deci aceste păduri sunt supuse regimului silvic și în ceea-ce privește amenajamentul, cu alte cuvinte ele nu se pot exploata de cît conform art. 4 din Codul silvic, ca și pădurile supuse regimului silvic conform art. 3 și anume după un amenajament făcut de o comisiune specială, compusă din trei agenți silvici, direcți ai Statului și aprobat prin Decret Regesc.

Dar ce este un amenajament?

Amenajamentul constitue arta de a reglementa tratamentul și exploatarea pădurilor (Broillard, pag. 21). El este o lucrare care are drept scop de a reglementa exploatarea unei păduri ast-fel în cît ea să dea proprietarului ei prin

exploatare o producţiune (venit) continuă şi constantă — (Tassy, pag. XIX).

Deci amenajamentul unei păduri este o lucrare complexă, care pune în aplicare pentru toate pădurile în general şi pentru fie-care în special, cunoştinţele de cultură silvică şi de economie politică.

El este sintetisarea tuturor cunoştiinţelor de economie forestieră cu privire la fie-care pădure.

Dacă în alcătuirea amenajamentului sunt puse în ştiinţa silvică regulĭ fixe, apoĭ acestea nu formează de cît principiile pe care trebue să le avem ca bază în orĭ-ce lucrare.

Silvicultura care are a face cu produsele naturale ale solului şi care este o ştiinţă de aplicaţie, basată între altele şi pe fenomenele natureĭ, este influenţată în practică de o mulţime de împrejurărĭ de ordin social economic, financiar şi mai ales vegetativ (cultural) etc.

Pornind dar de la această constatare ne tăgăduită de nimenĭ, resultă în mod clar, că fie-care pădure trebue să'şĭ aibă diagnosticul şi tratamentul eĭ, căci fie-care, ca orĭ-ce produs al natureĭ representă o individualitate propie şi vieţuitoare (Broillard, pag. 318).

Deci amenajamentele, dacă, ca cadru general pot fi identice, ele însă ca alcătuire specială nu pot fi de cît individuale pentru fie-care pădure sau serie de păduri.

Ele diferă dar de la o pădure la alta, după cum şi pădurile diferă una de alta. avînd fie-care ceva propriu şi particular, după cum fie-care om are ceva propriu şi particular al luĭ, care 'l distinge de ceĭ-l'alţĭ oamenĭ.

Deci este o eroare a crede că putem face amenajamente identice.

Un amenagist trebue să fie convins mai dinainte, că în alcătuirea unuĭ amenajament trebue să se conforme condiţiunilor speciale propriĭ fie cărei păduri. (Broillard, pag. 319).

In silvicultură spiritul de sistemă, ideile preconcepute şi alcătuirile tipice sunt periculoase şi aceĭ ce se conduc de ele uită, că pădurea este o individualitate, care faţă cu împrejurările în care se află şi care 'ĭ sunt propriĭ, reclamă un tratament şi o cultură proprie eĭ.

Este dar o greşală a crede, că o pădure este aceea ce mi se pare îndată ce am văzut'o şi că o putem asemăna

cu o alta pe care am studiat'o ; *nu !!* fie-care pădure are ceva propriu şi particular al ei, pe care *ceva* nu'l putem aprecia şi constata de cît după ce am studiat'o din toate punctele de vedere.

Sistemele, sau mai bine zis calapoadele în cestiune de tratament, cultură şi exploatare a pădurilor, sau cu alte vorbe în cestiune de amenajamente, refuză de a ceda exigenţelor diverse, care sunt proprii fie-cărei păduri şi astfel în silvicultură ele nu'şi au locul.

Amenajamentele bune sunt acelea, care se alcătuesc pe baza studiului pădurilor şi care sunt proprii fie-cărei păduri potrivit caracterului ei special.

Cea-ce am zis în privinţa amenajamentelor, se aplică fără tăgăduială şi studiilor sumare, despre care vorbeşte art. 6 modificat din Cod şi pe baza căror se exploatează şi se vor exploata pădurile supuse regimului silvic, conform art. 3 şi 11, pînă ce vor putea fi amenajate conform prescripţiunilor art. 4 din Codul silvic.

Căci ce sunt în adevăr studiile sumare pentru anumite porţiuni din păduri destinate a se exploata în cursul a anumite periode, de cît un fel de reglemente de exploatare şi cultură pentru porţiuni din păduri pe un timp anumit (period), sau cu alte cuvinte amenajamente sumare, provizorii şi parţiale.

Dacă dar vom judeca atît după spiritul articolului 4, care prevede modul cum se vor exploata pădurile supuse regimului silvic şi cum vor fi întocmite comisiunile de amenajare şi dacă vom aprecia conţinutul art. 6 modificat, lesne vom putea deduce că în spiritul legiuitorului a fost, — şi nici nu putea fi alt fel, — idea de a face din fie-care amenajament sau studiu sumar o lucrare proprie fie-cărei păduri sau porţiuni de pădure.

Mai mult, vedem că fie-care amenajament sau studiu sumar trebue să fie admis sau aprobat de consiliu technic, pentru mai multă garanţie (art. 6 şi 30) că ele s'au întocmit potrivit sciinţei silvice şi cerinţelor culturale şi economice ale fie-cărei păduri sau porţiune de pădure.

Deci chiar legiuitorul nostru în materie silvică, de acord de alt-fel cu ştiinţa silvică şi cu preceptele somităţilor silvice, cari pentru noi trebue să facă lege, exclude cu desăvîrşire

şcoala sistemelor sau calapoadelor aplicabile tuturor pădurilor, ca fiind ruginită şi vătămătoare unei înţelepte exploatări, unei bune culturi şi unui ştiinţific tratament.

Se pot lesne constata resultatele obţinute în Franţa prin aplicarea generică a matodei tire-et aire, comform faimoasei ordonanţe a lui Colbert (1669) pădurilor de foioase ori-care ar fi fost esenţele ce le constituiau, amestecul lor, vîrsta şi situaţia masivelor; şi se pot uşor aprecia efectele produse în Romînia prin aplicarea fără distincţiune, — în unele locuri chiar şi la păduri de resinoase — în timp de mai mulţi ani al tăerilor cu rezerve.

Regenerarea naturală incomplectă, dispariţiunea esenţelor de elită şi mai ales a stejarului din tinerile masive formate posterior aproape esclusiv din lăstar; invasiunea în tinerile masive a esenţelor fără valoare ca: plop, mesteacăn, salcie, etc. şi regenerarea aproape complectă a întregei suprafeţe numai în asemenea esenţe, şi deci în definitiv, depreciarea valoarei fondului pădurese au fost efectele sistemelor sau calapoadelor aplicate după ordine, iar nu potrivit stărei fie-cărei păduri atît din punct de vedere cultural cît şi din punct de vedere economic.

Nu pot termina mai bine aceste cîte-va rînduri de cît reproducînd următoarele cuvinte ale savantului forestier frances Ch Broillard, autoritatea cea mai netăgăduită în cestiune de amenajare a pădurilor: «*C'est même le danger des sistèmes qui porte à recommander de ne pas chercher en aménagement une solution parfaite, ideal insaisissable*».

Libertatea de acţiune dar în Silvicultură, iar nu încătuşare în sisteme sau calapoade ordonate şi impuse.

N. G. Popovicĭ
Inspector Silvic
Membru în Consiliul Technic al Pădurilor

AZOTUL ŞI VEGETAŢIA FORESTIERA

Cestiunea *azotului*, care a fost şi este aşa de mult discutată de chimişti şi agronomi şi departe de a fi epuizată, merită a fi în special privită din punctul de vedere al pădurei, pentru că faţă cu durata şi cerinţele esenţelor forestiere, faţă cu starea acoperită a

solului, cu lipsa de cultură şi alte împrejurări, transformările chimice şi biologice sînt adese-ori altele de cît cele petrecute în cîmp liber.

Azotul este un element tot atît de trebuincios arborilor din păduri ca şi plantelor agricole.

In adevăr: în constituţia diverselor materii *proteice*, plecînd de la protoplasmă, care formează corpul vieţuitor al celulei vegetalului, pînă la combinaţiile cele mai esenţiale ale organismului animal, fibrină, albumină, caseină, etc. şi cari sînt punctul de plecare al orî-cărei organizaţiuni, intră *Azotul* unit cu Carbonul şi apă (Hidrogenul şi Oxigenul).

Prin faptul că *vegetalele* — printr'un mecanism a cărui funcţionare ne scapă încă complect — scot din sorginţi exclusiv anorganice (Azotul gazos, amoniacul, azotaţi etc.) azotul pe care-l transformă în ţesături, în albumină, caseină, gluten vegetal, natura refuzînd — în mod absolut — animalelor facultatea de a fixa direct aceste principii minerale, animalele depind absolut de vegetale, cari sînt astfel mijlocitorul între regnul mineral şi animal; ele închid cercul misterios al vieţei.

De aci se vede dar interesul ce trebue să depună agricultorul şi umanitatea relativ la originea şi asimilaţia azotului.

După cifrele forestierilor bavarezi — din studiul asupra unei păduri de fag din Haye [1]) — pădurea absoarbe anual şi pe hectar 45—55 kgr. azot, pe care trebue să-l găsească şi să l scoată de unde-va, pentru a nu se micşora astfel producţia şi arborii să-şi manifeste simptomele de inaniţie azotică.

Dacă de asemenea observăm că pădurei nu i se dă niciodată îngrăşăminte, şi, cu toate perderile de azot datorite rădicărei lemnilor exploatate şi descompunerilor chimice, viaţa vegetală se reproduce indefinit şi solul forestier — în loc de a se sărăci în azot — se îmbogăţeşte; deci sîntem conduşi la a gîndi că trebue să existe cîştiguri, cari vin să compenseze perderile.

Dacă d'altă parte facem o paralelă între cauzele de cîştig şi perdere de azot combinat în cultura forestieră, se ajunge în rezumat a următoarele rezultate:

In definitiv *pierderile de azot* se datoresc cauzelor: una foarte importantă, care rezultă din ridicarea recoltei prin exploatare, cifrîndu-se la 20 kgr. pe an şi hectar; alta ce rezultă din întoarcerea

1) Forst und Jagdzeitung, 1899.

in atmosferă sub formă de gaz liber a unei părţi din azotul organic în timpul multiplelor transformări ce încearcă în sol, materia organică.

Cauzele de *cîştig de azot* sînt următoarele:

Azotul combinat provenit din atmosferă şi apele meteorice, de care de alt fel n'avem a ne preocupa aci, fiind-că pădurile nu nitrifică şi nitraţii sînt forma esenţială sub care este asimilat azotul.

A doua cauză de cîştig ar consta în materiile azotate cari sînt date fie-care an solului sub formă de resturi vegetale; aceasta de alt fel este o simplă restituire, chiar neintegrală, fiind-că o parte însemnată din principiile azotate emigrează în lemn înainte de căderea foilor, ba, mai mult, o parte din azotul organic este degajată în atmosferă prin transformările ce sufer materiile azotate.

Dacă n'am avea de cît aceste cauze reparatoare, pădurile ar merge constant sărăcindu-se în azot, ceea ce nu este; sau ar trebui ca cantitatea de azot scoasă din aer şi apele meteorice, să fie superioară cantităţilor pierdute prin exportaţia lemnelor, ceea-ce nu poate fi.

Dar mai putem avea o a treia cauză de cîştig:

In urma celebrelor experienţe ale D-lor Hellriegel şi Wilfarth se ştie că leguminoasele asimilează direct azotul gazos din atmosferă.

Cum solurile forestiere abundează în leguminoase, mai ales solurile mai sărace, solurile silicioase, ele ar completa ceea-ce lipseşte cu azotul elementar din atmosferă.

Insă după d. Henry avem o cauză mai importantă şi mai generală: *fixarea azotului atmosferic de foile moarte.*

D. Henry a ajuns la această concluzie în studiul făcut asupra foilor de stejari tineri şi carpen [1]), în cari a determinat de la început azotul total.

După aceea a pus cantităţi determinate de foi în cutii de dimensiuni anumite, acoperite pe fund unele cu plăci de calcar, altele cu gresie, şi suspendate în aer liber, urmărind: 1) a studia repeziciunea de descompunere a foilor de diverse esenţe după natura substratului (calcar sau gresie) şi 2) a cerceta modificările calitative şi cantitative ale materiilor minerale şi organice pînă la transformarea lor în humus şi în special modificările suferite de *materiile azotate.*

Dinsul găseşte cîştig absolut efectuînd analize după unu şi

1) Revue des eaux et forêts, 1897.

două ani, pentru foi de stejar 0,400% pe calcar şi 0,112% pe gresie, în medie, *0,256% cîştig absolut de azot*; iar pentru foi de carpen găseşte 0,538% pe calcar şi 0,780% pe gresie, în mediu *0,68% cîştig absolut de azot.*

Acest cîştig de azot este foarte important, fiind-că se ridică chiar în acest din urmă caz la jumătate sau la două treimi din totalul primitiv de azot conţinut în foi, înainte de a fi supuse experienţei, 1,108% în foile de stejar şi 0,947% în foile de carpen. el reprezintă, admiţînd că solul pădurii primeşte în fie-care toamnă 3300 kgr. foi moarte pe hectar, un total de 22,4 kgr. azot pentru foile de carpen şi 13,72 kgr. azot pentru foile de stejar; adică aproape quantumul de azot absorbit prin fabricaţia lemnului.

Prin urmare cauza principală de sărăcire în azot a solurilor forestiere se găseşte imediat compensată prin activitatea ce pun foile moarte a acapara azotul atmosferic. Acest fapt capital arată clar una din cauze, poate principala, în toate cazurile cea mai generală, pentru care cultura forestieră a fost tot-d'a-una considerată ca esenţial ameliorantă, ca singura care poate să acumuleze destule materii nutritive pentru a permite, după oare-care timp, a face cultură agricolă pe solurile cele mai sărace.

Ast fel deci, dacă lucrurile se petrec în natură ca în încercările executate, cele 3300 kgr. foi moarte primite anual de un hectar, conţin în momentul căderei lor 1% azot sau 33 kgr. azot sau 206 kgr. materii azotate. După un an cele 3300 kgr. foi moarte s'au redus la 2640 kgr. cu 2% azot în medie, cea ce echivalează cu 53 kgr. azot sau 331 kgr. materii azotate pe hectar. Deci *cîştigul de azot pe hectar* se ridică la *20 kgr.* corespunzător unui îngrăşămînt de 125 kgr. materii azotate.

Cum este stabilit astă-zi că descompunerea foilor moarte (humificaţiunea) este datorită esenţial microorganismelor şi cum această descompunere este foarte activă şi presupune intervenirea a miriade de microbi, de aci s'a pornit idea de a studia acţiunea lor. Experienţa a avut fericitul rezultat de a constata că, pentru aceşti microbi,—cari, chimiceşte vorbind, sînt mase de protoplasmă, materie azotată — sînt unii cari aŭ preţioasă facultate ca şi bacteriile din rădăcinile leguminoaselor, de a îmbogăţi în azot locuinţele lor, *foile*, în timpul descompunerilor. Această îmbogăţire în azot, ne-o arată în mod evident rezultatele citate, constatîndu-se un cîştig de azot, care n'a putut interveni de cît din fixarea azotului liber (gazos) din atmosferă prin intervenirea microorganismelor.

Iată deci cum pătura moartă a pădurilor, care este așa de importantă prin rolul fisic și chimic ce joacă, mai îndeplinește această remarcabilă captare de azot, pusă pentru prima oară în evidență de d-l. Henry.

Ilie Păunescu Circea
Profesor-Chimist

GALERUCA XANTHOMELAENA

In anul 1899, care a fost așa de favorabil desvoltărei insectelor, am avut ocazia a observa o insectă caracteristică pentru Sudul și Sud-Estul Europei și după cum mi se pare, aproape necunoscută încă la noi. E adevărat că nu prezintă o importanță practică mare, dar totuși poate deveni supărătoare în pepinieră și în grădină. Galeruca xanthomelaena e un coleopter și anume face parte din grupul Chrysomelidelor, care din punctul de vedere biologic este bine caracterizat prin atacul exclusiv al foilor. Atențiunea a fost deșteptată prin vestejirea frunzelor ulmului de pe cîte-va răzoare din pepiniera Cernica și, de oare-ce fenomenul nu se prezinta de cît exclusiv prin răzoare semănate cu ulm, explicațiunea lui prin căderea de mană, adoptată fără nici o ezitare de către lucrătorii din pepinieră, nu me putea satisface. Examinînd foile mai cu deamănuntul și mai cu seamă pe acelea, care nu se uscase încă, le-am găsit perforate printr'o mulțime de găuri de dimensiuni diferite, izolate sau în comunicație unele cu altele, așt-fel că adese ori limbul lor era redus la jumătate și mai bine.

Vestejirea completă a foilor, care de altmintrelea a fost urmată imediat de o reînverzire, am constatat'o numai în pepinieră; prin boschetele din grădina școalei și în pădure perforarea frunzelor n'a fost urmată de uscarea lor, fapt ce mi explic printr'aceea că arborii fiind mai mari și mai numeroși, atacul n'a fost așa de concentrat. Cu toate astea și foile arborilor adulți păreau a nu mai funcționa regulat, căci mulți individi și au reconstituit cel puțin în parte aparatul foliaceu chiar în cursul verei, ceia-ce constitue un fapt anormal.

Dar cine era făptuitorul? O larvă mică, negricioasă, de aproximativ 8 mm. lungime ce se plimba și rodea pe fața inferioară a frunzelor.

Forma ei caracteristică îmi indică numai de cît că am a face cu un chrysomelid. Pe de altă parte faptul că insecta se găsea pe ulm şi exclusiv numai pe ulm, facilită determinarea ei ca Galeruca xanthomelaena saŭ chrysomela carcharias.

Aparițiunea mai pe urmă a insectei perfectă care'şi depune ouele pe fața inferioară a frunzelor şi contribue şi ea la distrugerea frunzelor, a unui coleopter de aproximativ 5 mm. lungime, de o culoare galbenă cu desemnuri negre, confirma această determinare. Insecta perfectă îmi era cunoscută deja; o observasem de mai multi, dar ne prinzînd'o asupra faptului, în flagrant delict, nu i dădusem nici o importanță, crezînd că face parte din acea pleiadă aproape nenumărată de ființe mici din clasa insectelor, care pentru noi forestieri nu prezintă nici un interes.

Acum însă recunoscînd în Galeruca xanthomelaena aceiaşi insectă care, cu ocazia unei marcări cu elevii brigadieri în pădurea Cernica, o întîlnisem în iarna anului 1898/99 grămădită în mii şi mii de exemplare, sub scoarța putrezindă a arborilor uscați în picioare şi pe care o observasem şi aiurea printre crăpăturile zidurilor, am avut satisfacția a rectifica o afirmare ce se găsește în toate uvragele de entomologia forestieră, cum că nu se ştie încă, în ce stare această insectă iernează, în stare de insectă perfectă saŭ în stare de crisalidă.

Pentru latitudinele noastre s'ar putea considera ca un fapt stabilit şi pe care l'am comunicat şi vechiului meu profesor Nitsche, directorul institutului zoologic al academiei forestiere de la Tharand şi autorul în colaborare cu Judeichi al uvragiului celui mai important de entomologie forestieră ce posedăm, că acest chrysomelid iernează în stare de insectă perfectă.

Negreşit pentru a afirma în mod absolut asemenea fapte o constatare izolată nu e de ajuns, ci ar trebui o serie de observațiuni cari să se coroboreze una pe alta. S'ar putea prea bine ca în mod excepțional iernarea să se fi făcut în stare de insectă perfectă de oare-ce şi iarna 1898/99 a fost excepțional de dulce. Iarna trecută 1899/900 făcînd investigațiuni în acest sens n'am reuşit a descoperi insecta, dar aceasta pentru cuvîntul că nici materialul propriu pentru iernare nu se mai găsea în locurile unde a urmat cercetările. Generațiunea insectei este multiplă şi a fost probabil triplă în timpul verei anului 1899. Atacul s'a prelungit în tot timpul perioadei de vegetațiune şi am putut aduna insecte perfecte şi larve din luna Martie şi pînă tîrziu în Septembrie. Cum am spus mai sus

am descoperit insectea şi vătămările lui în pepiniera ocolului Cernica, mai tirziŭ am făcut aceeaşi constatare la Comana şi Ţigăneşti cu alte cuvinte în regiunea de cimpie. La podgorii şi în regiunea muntoasă din contră n'am putut găsi nici o urmă de această speciă a familii Chrysomelidelor. Măsurl de combatere nu sint cunoscute; cel mult s'ar putea recomanda, pentru a asigura o desvoltare priincioasă a puieţilor din pepinieră, adunarea larvelor şi gîndacilor dimineaţa cînd sint mai greoaie.

P. Grunau.

DESPRE ESCURSIUNILE FORESTIERE

Intrunirile silvicultorilor pe care societatea «Progresul silvic» le provoacă la Bucureşti, de cîte două ori pe an, în măreţul salon al Domeniului Coroanei, sînt de o netăgăduită importanţă, iar schimbul de idei folositoare, conferinţele şi discuţiile ştiinţifice ce au loc, între oamenii meseriei, sînt atîtea motive carl trebue să facă ca aceste adunări să fie menite a aduce cele mai reale servicii arteî silvice romîne.

Acesta este un fapt constatat prea de mult timp, şi toate breslele, toţi oamenii carl au îmbrăţişat o aceiaşi carieră, şi-au constituit în tot-d'a-una societăţi, care le va permite acele întruniri, cît mai dese şi cît mai fructuoase.

In ţările mai bătrîne în civilizaţie, aceste societăţi adunate în diferite congrese, sînt de o putere uimitoare.

Mijloacele lor de acţiune sînt de două categorii, carl s'ar putea numi, cu oare care bună voinţă, teoretice şi practice. Discuţiile din întruniri, conferinţele şi expunerile după înălţimea tribunei, ar fi mijloacele *teoretice*.

Teoriile cele mai savante pot fi combătute, puse faţă în faţă, ori susţinute în frase frumoase, ţesute din meşteşiugite argumente, dar toate acestea vor cîştiga enorm de mult dacă exemplele *practice* le vor putea ilustra. Iată pentru ce partea practică, şi aci ca şi orî unde, este cu deosebire cerută.

Şi din acest punct de priviro se simte o adevărată lipsă, în congresele silvice din Romînia.

Ar fi necesar ca congresele silvicultorilor să se termine de cîte ori timpul permite, prin excursiuni forestiere, făcute în diverse puncte ale ţărei, care ar presenta oare-care importanţă din punctul de vedere al silviculturei.

Aceste escursiuni, cari acum cîţi-va ani erau mai dese, mai uşor de realizat, dar cari acum au fost date uitărei ar trebui reînviate, căci ele sînt de o importanţă capitală.

Se luăm un exemplu: Un silvicultor a făcut în ocolul său nişte plantaţiuni. A împădurit fie mai multe goluri cari îl întrerupeau în mod păgubitor masivele, fie nişte terenuri defrişate şi expuse mîncăturilor, ori nişte nisipuri sburătoare, trist început de pustiiri.

Plantaţiile cari au fost începute de mai mulţi ani, au fost continuate, după cum resursele financiare aŭ permis, în fie ce an, redîndu-se astfel pădurei, vechia ei putere.

Şi aceste fapte, cu adevărat frumoase, au să piardă mult, are să captiveze puţin, prea puţin, cînd vor fi expuse în cuvinte goale, în vre-o adunare silvică.

Insă totul se schimbă, dacă un congres s'ar abate din calea lui spre acele păduri. Frumosul cadru al naturei, în care acele lucrări ar fi arătate, va influenţa mult asupra impresiunii făcute. Ideia care va domina va fi prea bine însufleţită de lupta acelor silvicultori ce o duc de ani de zile, voind a recăpăta, pentru pădurea lor iubită, locurile pierdute, şi fie-ce gol împădurit, fie-ce puiet crescut plin de viaţă şi de vigoare, va fi o victorie cîştigată şi salutată de toţi cu multă dragoste.

Atunci acele lucrări vor lua alte proporţiuni; plantaţiile făcute de acum 15 ani, şi care acum reuşite, formează deja o mică pădure, nu va fi de cît o podoabă a amorului propriu silvic: toţi silvicultorii cu sufletul bun, va simţi o nespusă mulţumire privind tinerii arbori. O emulaţie prea logică va întări în inima fie-căruia dorul de a face şi el aşa ceva sau o satisfacere morală intimă, îi va recompensa gîndul său, amintindu-şi că şi dînsul a repurtat astfel de victorii.

Şi sînt multe aceste categorii de lucrări, plantaţii de goluri şi poeni, plantaţii de văi, torenţi ori nisipuri sburătoare. De asemenea pepiniereile ar fi interesant de a fi vizitate. Aci s'ar vedea bunele rezultate date de munca depusă de sil-

vicultorĭ doritorĭ pentru prosperarea pădureĭ. S'ar vedea în acelaş timp, cum multe lucrărĭ începute, sub cele maĭ fericite auspicĭĭ, au rămas în suspensie, din cauză că lipsesc fondurile necesare, se va constata în acest mod *de visu*, cîtă pagubă poate produce o economie budgetară.

Plîngerile pe care cine-va le-ar face în acest sens ar avea maĭ puţin efect, de cît însuşĭ faptul, văzut la lumina zileĭ: toţĭ s'ar convinge şi maĭ mult de durerile reale şi ideia uneĭ comune acţiunĭ pentru salvarea lucrărilor, ce sunt ameninţate a fi distruse, ar putea prinde fericite rădăcinĭ.

Apoĭ, vizitarea unoĭ pădurĭ marĭ, importante, din punctul de vedere atît cultural cît şi al valoareĭ comerciale ce ea represintă, examinarea măsurilor carĭ s'aŭ luat saŭ carĭ sunt a se lua pentru exploatarea acelor bogăţiĭ, precum şi pentru conservarea lor, va forma de sigur, un punct preţios din programul uneĭ escursiunĭ silvice...

Vom avea, în regiunile munţilor şi a dealurilor une-orĭ, ocazia de a aprecia, nenorocitele mîncăturĭ de pămînt, torenţĭ desfrinaţĭ, carĭ, adevărat element distrugător, nimiceşte totul în calea sa...

Va lăsa o impresie adîncă şi dureroasă, tutulor asistenţilor contemplarea uneĭ văĭ ripoase, din ce în ce lărgindu-se, şi pe malurile cărora copacĭĭ sînt resturnaţĭ şi rupţĭ de viiturile apelor ucigătoare, şi unde printr'o condamnabilă neîngrijire, mîna omuluĭ nu vine cîtuşĭ de puţin în ajutorul sărmaneĭ pădurĭ, care va fi distrusă atît dînsa cît şi locurile din calea torentuluĭ.

Asemenea se va putea înţelege în ce măsură a contribuit la acele nenorocirĭ, păşunatul abusiv, defrişările din trecut etc. Şi toate acestea la un loc vor forma frumoase şi sugestive ilustraţiunĭ *practice* ale diverselor teoriĭ susţinute.

In drumul nostru am întîlni mîndrĭ brazĭ şi fagĭ doborîţĭ de bătrîneţe saŭ de vînturĭ, carĭ staŭ şi putrezesc încet-încet, în fundul văĭlor, unde, printre florile plăpînde şi delicate, ce cresc în veşnica umbră, domneşte fiorii morţeĭ, care fac ca acele mĭĭ şi mĭĭ de leĭ să se piardă fără niciun folos.

Saŭ, în alte localităţĭ inimile noastre ar fi înviorate de lucrările fericite ale vre-unuĭ silvicultor, fericit el însuşĭ de circomstanţele ce l'aŭ putut seconda în avîntul săŭ.

Şi de acolo, după acele locuri, cîmp al luptei, fie dintre ruine, dărîmături de arbori şi de stînci, pepinieri şi lucrări *părăsite*, saŭ din mijlocul trofeelor cîştigate, plantaţii reuşite, drumuri de exploatare deschise, saŭ răzoare vioae pline de pueţi veseli de lumină, ar fi frumos să se *vorbească*, să se expună faptele, încurajatoare saŭ triste, victorii saŭ sîngeroase pierderi.

Şi oratorul nu va avea trebuinţă spre anunţarea biruinţei de cît de puţine vorbe, carî vor avea magica putere de a entusiasma mai mult pe auditorî de cît cele mai savante fraze, spuse după înălţimea unei tribune.

Şi iară-şi, un gest ar fi destul ca să se arate dezastru, ca să înfioare sufletul, ca să facă durerea negrei morţi ce totul coprinde, să fie adîncă, sguduitoare.

In faţa acelor inamicî, ascunşi şi puternicî, noi ne vom simţi prea micî, fiind singurî şi o imperioasă necesitate ne va dicta stringerea rîndurilor!

Consfătuirile ce vor urma atunci vor fi mult mai interesante şi hotărîrile luate, vor fi adevărata expresie a nevoilor întîmpinate....

Apoi în mijlocul pădurilor, silviculturul va deveni în adevăr omul meseriei, şi atunci va vedea mai puţin de interesele personale şi mai mult de cele generale: entusiasmul care va domni în adunare va fi mai sincer, iar lupta de ideî va fi mai puţin stearpă!

Ar trebui numai voinţă şi totul s'ar realisa, căcî cele mai fericite speranţe ar surîde, iar mijloacele de îndeplinire in tot-d'a-una se vor găsi.

S'ar putea, de asemenea, ca în programul excursiunei silvice să fie inscrisă şi visitarea harnicilor noştri colegi de la Domeniul Coroanei. Cîte înalte învăţături, pilde frumoase nu s'ar putea lua din acele tărîmuri, unde se lucrează cu atîta spor şi unde forţele, de parte de a fi cheltuite zadarnic şi împrăştiate fără niciun rost, sînt unit conduse de o inteligenţă atât de superioară.

Cît de rentabilă nu ar fi o ast-fel de excursiune!

Pentru ce nu se fac ele oare? Eu cred că toţi silviculturii carî într'adevăr simt romîneşte, şi îşi înţelege care trebue să le fie menirea lor, nu s'ar da în lături de la un prea

mic sacrificiu bănesc, ce s'ar cere pentru organizarea acestor preumblări într'adevăr ştiinţifice ?

Şi, cînd împrejurările nu s'ar opune, s'ar putea trece chiar frontiera. Dincolo de Carpaţi, imediat ce începi a coborî pe versanţii opuşi ai munţilor, se presintă o deosebire prea bătătoare la ochiu de modul cum Ungurii şi Austriacii tratează pădurile lor, această podoabă cu adevărat scumpă şi de care noi, de multe ori, sîntem nedemni de a o avea.

Cîte centre de exploatare forestieră, cîte stabilimente măreţe de debit al lemnului, instalate la gurile pădurilor, nu s'ar putea admira la aceĭ străinĭ ? Şi cu ce bogată colecţie de fapte, de bunuri, de ideĭ folositoare şi interesante, nu am putea noĭ reveni îndărăt în ţara noastră ? Şi cine ştie, dacă acea ambiţie, care instinctiv s'ar naşte între membriĭ congresului, n'ar folosi mai mult *causeĭ sfinte*, de cît acele aplause *de salon*, de la care, odată am avut strania sensaţie, că ar fi condescendente, fără suflet, şi uitate în ziua următoare ?

Cînd eram încă pe băncile şcoaleĭ, auzeam, cu o nespusă bucurie, din cînd în cînd vorbindu-se de nişte ast-fel de escursiuni, că se fac sau au să se facă.

Şeful regiuneĭ a V silvică de atunci, d-l inspector silvic N. G. Popovici, înfiinţase un fel de maiuri silvice : 1. Maiu serbătorit în comun de către silvicultoriĭ din regiune. Aceasta era o măsură pe atît de bună, pe cît era de necesară, căci prin unire se face puterea şi niciodată simpla etichetă a unuĭ salon nu va strînge legăturile colegiale care trebue să existe între noĭ.

Între marinariĭ, cariĭ sînt mărginiţi de bordurile vasuluĭ lor se stabileşte o unire puternică, instinctivă, şi pe care numaĭ valurile măreĭ le poate rupe, răpindu-i în adîncul ei.

Tot ast-fel, între silvicultoriĭ francezĭ, elveţieniĭ orĭ germaniĭ, de exemplu, există o colegialitate frăţească !

Şi cum să nu se formeze dînsa ?

Toţi aceia cariĭ, isolaţi între arboriĭ pădureĭ veşnice lucrează în imensitatea singuratică a codrilor sub umbra bolţilor verzui ale copacilor, servind întreaga lor viaţă, cu ardoare, o aceiaşi zeiţă încîntătóare, trebue să se iubească între dînşiĭ. Şi dacă, din cînd în cînd vom merge în acele temple-păduri, unde, conduşi de preotul respectiv, în sfinte

procesiuni, vom adora altarele sacre, atunci legăturile breslei se vor stabili tot mai puternice, mai folositoare şi mai prielnice.

Deci ar trebui încercată organizarea din nou şi pe baze solide, a acelor escursiuni şi maiuri silvice.

De multe ori s'a putut observa că mici animosităţi, reserve, priviri seci, îşi aveau, cîteo-dată fiinţă la diversele întruniri ale silvicultorilor de la «Progresul Silvic».

Am zis *mici rezerve*, dar trebue să subliniăm acesta, saŭ să adăogăm un alt indiciu al indeferenţei: multe lipsuri şi puţin interes. Cîţi membri ai noştri, fraţi de meserie, refuză de a veni odată pe an, cel puţin, la Bucureşti, în saloanele Domeniului Coroanei, spre a fi cu toţii strînşi la un loc, spre a ne vedea, a ne cunoaşte şi a ne iubi?

Inima omenească îşi are secretele ei!

Totuşi, sînt convins că acele escursiuni silvice saŭ acele 1 Maiu silvice, vor încorona cu un fericit succes munca oamenilor de bine cari conduc «Progresul silvic».

Pădurea este prea frumoasă, prea bogata de viaţă şi de iubire şi pajiştele smălţuite de flori, pe cari le leagănă dulci zefiri ai crepusculului, sînt înfiorate de o armonie prea gingaşă pentru ca sufletele noastre să nu fie răpite şi ele de mreaja fermecătoarei uniri...

Şi, în urmă, după cum zice genialul poet italian Gabriel D'Anunzio, trebue să mai adăogăm că:

«Se învinge, în înfrăţirea unei mese, mai uşor al oamenilor suflet, şi strălucitor diadem de lumini spirtosul vin încinge pe fruntea...

— Escursiunile ferestiere trebue să existe pentru «Progresul Silvic».

Virgiliu Stoicescu
Silvicultor

PROIECT DE LEGE

PENTRU

ORGANIZAREA CORPULUI FORESTIER

I. Expunere de motive.

O mare parte a avuţiei noastre naţionale, se administrează astă-zi sub autorizarea Ministerului de Domenii, de către o serie de funcţionari numiţi silvicultori.

Cultura, exploatarea şi administrarea pădurilor Statului, amenajarea pădurilor particulare, poliţia silvică a vînătoarei şi a pădurilor, administrarea moşiilor nearendate, a ecaretelor, a carierilor, etc. şi în general toată gospodăria Ministerului de Domenii este în sarcina acestor organe, şi graţie elementelor active şi inteligente din care se compun, am putut constata că rezultatul acestei gospodării a mers regulat în progresiune crescîndă. Putem să ne felicităm căci în fie-care an avem de înregistrat excedente însemnate asupra venitului pădurilor; chiar şi în anii din urmă; cu toate că cheltuelile serviciului nu excede nici-odată $^1/_5$ din venitul lor.

Acestor organe se cere muncă îndoită: pe de o parte intelectuală, bazată pe studii şi aptitudini technice, căci ele concep proectele de lucrări în ce priveşte exploatarea sistematică a pădurilor, plantaţiuni şi corecţiuni de torenţi, construcţiuni etc.; iar pe de altă parte o muncă brută, căci ele execută toate lucrările relative la diferitele ramuri ale activităţii lor. Această muncă este în specia foarte grea, căci nici intemperiele, nici distanţele, şi nici o consideraţie de caracter individual nu poate prin natura profesiunii să influenţeze mersul regulat al afacerilor.

Toate organele de activitate ale ţărei au fost într'un scurt period organizate şi reorganizate prin legi speciale, potrivit cu progresele ce ţara le făcea în diferite direcţiuni; corpul oficeresc, corpul telegrapho-poştal, corpul technic, cel medical, veterinar, magistratura, administraţia, toate aŭ fost organizate pe baze solide prin anumite legi, ast-fel că organele care le compun astă-zi aŭ un adevărat caracter oficial.

Corpul forestier pînă astă-zi nu a fost constituit prin nici o lege ad-hoc; şi dacă forestierii care se zicem că'l compun, se găsesc astă-zi funcţionînd, este că ore-cari legi speciale, cum este de ex.

Codul silvic, a conferit anumite prerogative funcționarilor forestieri, pe carî 'i-a găsit în ființă la diferite epoci, începînd cu 1882, fără însă ca să constitue dintr'înșiî un corp cu caracter oficial determinat așa că astă-zî ei nu sînt alt-ceva de cît un fel de agenți cu caracter privat aî Ministeruluî de Domeniî.

Numărul acestor funcționarî, repartizarea activităților lor în raport cu experiența în lucrărî, și vechimea în serviciu, sau mai bine zis erarhia care formează baza în orî-ce serviciu public, cînd se raportă în mod rațional la muncă și inteligență, nu este determinată prin nicî o lege; în fie-care an budgetul, fixează contingentul de persona, necesar administrațiuniî Domeniilor în anul curgător, fără nicî o rațiune bine preciznță.

Deciziunî ministeriale variînd în fie care an, stabilea pînă în prezent în mod ocasional condițiunile de admisibilitate, de înaintărî, permutărî, înlocuirî, deciziunî a căror valoare nu era de cît capricioase și temporare ne avînd putere de lege. De aci a rezultat că în acest serviciu admisiunile, înaintările etc, se făceaŭ fără nicî o normă, așa că astă-zî chiar, în acest corp găsim o neproporțiune de grade, rău repartizate și reportate la activitatea, inteligența și capacitatea organelor sale.

Retribuțiunea acestor funcționarî *a rămas aceiași de acum 30 anî*; cu toate că a tutulor celor-l-alțî din cele-l-alte administrațiunî ale țăreî s'aŭ dublat și triplat.

Astă-zî, față cu exigentele vieței, față și cu capitalul intelectual (să notăm ca toțî agenții sînt eșiți din școlî speciale forestiere) și cu munca ce li se cer, este absolut imposibil ca cu modicul tratament actual rămas acelaș ca acum treî-zecî de anî, se putem cere de la oamenî capabilî și muncitorî o activitate și o capacitate alta de cît se cerea atunci.

Diferiții D-nî Miniștri carî s'aŭ succedat pînă acum la acest departament, aŭ recunoscut, că o asemenea stare de lucrurî nu mai putea să continue, și aŭ dorit fie-care să organizeze acest corp, dat fiind importanța rolului său atît în prezent cît mai cu seamă în viitor; căcî dacă în trecut am putut lăsa avuțiile țăreî ne căutate, și neexploatate, împrejurările de acum și progresul, dacă îl dorim nu ne mai permit o asemenea indeferență. Cu toate tendințele ce le-aŭ avut D-nî Miniștri precedenți în această direcțiune, diferite împrejurărî aŭ aminat în continuŭ această reformă.

Legea de organizare a Ministeruluî de Domeniî, votată în Aprilie a. c. fiind-că nu putea să coprindă în cadrul său, dispo-

ziţiuni relative la organizarea unui corp, ia fiind de ordine administrativă, a prevăzut însă prin art. 49 *că o lege specială va organiza corpul forestier*.

Deci avind in vedere art. 49 al acestei legi; şi că este cu totul anormal ca intr'un Stat organele sale de activitate se functioneze în mod variabil şi arbitrar, mai cu seamă de aci inainte, avem să începem în mod serios valorarea pădurilor noastre, am crezut că este de o absolută şi urgentă necesitate că o lege organică să reglementeze drepturile şi datoriele profesionale ale acestor organe, pe capacitatea şi activitatea căror trebue să comptăm serios in viitor, şi în acest scop am alcătuit alăturatul proiect de lege pentru organizarea corpului forestier.

In alcătuirea acestei legi, m'am condus de multe principii şi dispoziţiuni ale legei corpului technic, mai cu seamă că este cred mai nemerit să uniformizăm principiile de organizare ale diferitelor organe de activitate ale ţărei, şi nu văd pentru ce ar exista deosebire, in ceea ce priveşte reglementarea datoriilor şi drepturilor funcţionarilor.

Dacă la art. 14 am prevăzut că pentru boala dobindită în timpul serviciului inginerul să primească salariul un timp oare-care este că mai cu seamă inginerii forestieri sint cei mai expuşi la accidente, cari le periclitează sănătatea şi viaţa în interesul serviciului, după cum chiar am avut de înregistrat cazuri recente.

Cit despre onorariile fixate prin prezenta lege, ele sint destul de modeste. Pe cind în alte administraţiuni maximul salariului se urcă la 1500 lei lunar, după cum este al corpului technic cu care s ar putea asimila „personalul forestier, l'am limitat la 850 lei pentru gradul cel mai înalt prevăzut în lege, al acelui de inspector cl. I şi cum în acest grad numărul este cu totul restrins, cei mai mulţi din funcţionari, nu vor putea ajunge de cit inginerii şefi cl. II sau cel mult cl. I şi după 30 ani de servicin cred că nu este exagerat ca ei se poată avea dreptul la o pensiune pe baza salariului de 450—600 lei atribuit inginerului forestier cl. I, pe cind inginerul şef cl. I din corpul technic are 1000 lei.

Nu trebue să omit că actualele salarie a la ingînerilor forestieri sint mult mai mici chiar de cit cele vechi pe care le aveau inginerii din corpul technic înainte de 1895 şi pe care le au avut şi silvicultorii pînă acum un an.

La cap. VI am prevăzut dispoziţiuni speciale pentru agenţii silvici inferiori: brigadierii şi pădurarii, dat fiind că acestora confe-

rindu-li-se prin legi speciale prerogative importante, datori sîntem a ne preocupa şi de poziţiunea lor, căci mai cu seamă fiind recrutaţi dintre ţărani trebue să echilibrăm datoriele cu drepturile lor.

Silvicultor-şef, **D. Bolarolu.**

II. Proiectul de lege.

TITLUL I.

Despre corpul forestier.

CAP. I.

Atribuţiunile sale.

Art. 1. — Corpul forestier al Ministerului de Domenii este însărcinat :

a) Cu studiul, examinarea şi controlul tutulor lucrărilor relative la păduri şi vînătoare, ce se execută de stat, judeţe, comune, biserice de mir. stabilimente publice şi proprietari particulari de păduri în limitele prescripţiunilor codului civil;

b) Cu exploatarea, administrarea, îmbunătăţirea pădurilor Statului şi corecţiunea torenţilor ;

c) Cu poliţia silvică şi a vînătoarei.

Art. 2. — Lucrările Statului se face sub autoritatea Ministerului Domeniilor de către ingineri forestieri ai Statului.

CAP. II.

Despre grade.

Adminisibilitate şi înaintări.

Art. 3. — Gradele corpului forestier sînt :

Inspector general forestier ;

Inginer şef forestier;

Inginer ordinar forestier;

Inginer stagiar forestier.

Gradele de Inspector general şi de inginer şef se împart în cîte două clase, cel de inginer ordinar în trei clase iar cel stagiar de o singură clasă.

Art. 4. — Nimeni nu poate fi admis în corpul forestier de

cît ca inginer stagiar și dacă are absolvită o școală specială forestieră, presentînd certificate în regulă de trecerea examenelor.

Art. 5 — Absolvenții școalei de la Brănești vor fi supuși pentru a fi admiși în corp, la un examen înaintea unui juriu, conform unui program stabilit d'înainte.

Art. 6. — Cererile de admisiune în corp se vor adresa Ministerului de Domenii, care le va supune Consiliului superior.

Art. 7. — Nimeni nu poate trece dintr'un grad într'altul imediat superior de cît dacă a trecut prin toate clasele de gradul imediat inferior.

Pentru a trece dintr'o clasă într'alta pînă la gradul de inginer șef forestier cl. I, se cere un stagiu de cel puțin patru ani în clasa precedentă;

Art. 8. — Numirile, mutările și înaintările în funcțiunile Statului, se fac prin Decret Regal, după propunerea Ministerului de Domenii.

Art. 9. — Aceste înaintări începînd de la inginer stagiar și pînă la inginer șef cl. I inclusiv, se fac în baza unei liste întocmite de consiliul superior al pădurilor; pentru aceasta Direcțiunea ținînd seamă de recomendațiunile pe cale erarchică, întocmește un tablou pe baza căruia se formează lista de înaintări; această listă de candidați va conține numărul îndoit de numărul vacanțelor în fie-care clasă.

Art. 10. — Înaintările se fac după vechime și alegere; proporțiunea acestor înaintări va fi pînă la gradul de inginer șef cl. II de unul la alegere pentru unul la vechime, iar pentru cei la cl. I și inspectori, doi la alegere și unul la vechime.

CAP. III.

Pozițiunile inginerilor silvici din corp.

Congedii, eșire din cadre.

Art. 11. — Pozițiunile inginerilor din corpul forestier sînt:

a) Activitatea;

b) Neactivitatea;

c) Congediul nelimitat;

Art. 12.—Activitatea coprinde toți inginerii forestieri din cadrul ordinar și detașat.

Inginerii în activitate aŭ dreptul la leafa gradului şi la indemnităţile fixate pentru funcţiunile ce ocupă.

Art. 13.—Neactivitatea saŭ disponsibilitatea se pronunţă din oficiu de Minister, atunci cînd inginerul forestier din cauză de boală saŭ infirmitate timporală ar sta indepărtat de la lucrări mai mult de 3 luni.

Art 14.— In caz de boală căpătată în timpul serviciului, inginerul în disponibilitate are dreptul în timp de 3 luni la întreaga leafă fără alte adaose saŭ indemnizări, iar în alte două luni după aceasta la $^1/_2$ leafa.

Inginerul în neactivitate conservă drepturile sale la pensiuni.

Art. 15.—Congediul nelimitat se acordă de Ministerul Domeniilor pentru un motiv bine determinat, adecă pentru a trece în serviciul unei alte administraţiuni şi numai inginerilor carî aŭ servit cel puţin 5 anî în corpul forestier. Congediul nelimitat se acordă inspectorilor în cazurî excepţionale lăsate la aprecierea Ministerului.

Art. 16.—Inginerii în congediul nelimitat n'au dreptul la nici o leafă; îşi păstrează dreptul la înaintarea în cadrele Statului; însă stagiul va fi îndoit ca pentru inginerî în activitate şi dacă va dovedi că în acest timp a funcţionat ca inginer forestier. După cinci anî însă, inginerul în neactivitate încetează de a mai face parte din cadrele Statului.

Art. 17.—Congediile timporare nu pot trece peste două luni ele se acordă pentru inspectorî şi inginerî şefi, de Minister, iar pentru ceî-alţi de către directorul păduriior. Permisiuni de maximum 10 zile se pot acorda după herarhia funcţiunei de şefii imediat superiorî.

Art. 18.—Inginerî carî trec peste limita congediului timporal se consideră ca demisionaţi.

CAP. IV.

Despre eşirea din cadru.

Art. 19. — Inginerul forestier este destituit de drept:

Dacă este condamnat definitiv la o pedeapsă infamantă, de falş, furt, crime, abuz de încredere, mărturii mincinoase, delapidare abuz de putere, percepere de taxe legale, spargere de sigilii, sustragere de acte în cazul art. 204 c. penal, în caz de a fi falit necreabilitat, precum şi în caz de a fi amestecat direct saŭ indirect în ori-ce afacere de antepriză de lucrări, saŭ exploatări la Stat, judeţ saŭ comună.

Destituirea in acest caz se pronunță direct prin Decret Regal.

Art. 20. — Afară de destituire, inginerul poate fi supus la pedepse disciplinare:

a) Cind dă probe de negligență și incapacitate;

b) Cind lipsește de la cuviință în raporturile lor reciproce sau cu particularii;

c) Cind compromite printr'un fapt al său demnitatea corpului.

Aceste pedepse sînt:

a) Prevenirea;

b) Mustrare;

c) Suspandarea pe timp limitat;

d) Disponsibilitatea;

e) Distituirea.

Suspendarea nu poate fi nici mai mică de 15 zile, nici mai mare de trei luni; ea poate fi pronunțată cu oprirea totală a leiei sau numai cu $^1/_2$ din leală.

Art. 21. — Distituirea, disponsibilitatea nelimitată și revocarea se pronunță prin Decret regal de Ministerul Domeniilor, numai pe baza unui raport și numai după ce a luat avizul unanim al consiliului de inspectori.

Cei distituiți sau revocați nu mai pot fi reprimiți în cadrele inginerilor forestieri.

Art. 23. — Dreptul la pensiuni nu se întrerup prin suspendare, dacă inginerul achită regulat, reținerile conform legei pensiilor și calculată pentru întreg onorarul.

Art. 23 — Eșirea din cadre se face:

a) Prin revocare;

b) Prin demisiune;

c) Prin trecere la pensiuni

Art 24. — Revocarea se va face conform art. 21 de mai sus

Inginerul demisionat nu poate părăsi serviciul de cît după notificarea acceptării demisiunei

Se trece la pensiuni de oficiu:

a) Inginerii forestieri ordinari la vîrsta de 51 ani;

b) Inginerii șefi și inspectori la vîrsta de 60 ani;

c) Cei cari au împlinit 30 ani de serviciu.

Art. 25. — Trecerea la pensiuni se face prin Decret Regal.

CAP. V.

Cadrele corpului forestier

Art. 26 — Cadrele corpului forestier se compun :

a) Cadrul serviciului ordinar ;

b) Cadrul serviciului detaşat ;

c) Cadrul de neactivitate

Art. 27. — Cadrul serviciului ordinar coprinde pe inginerii forestieri din serviciile pendinte direct de Ministerul Domeniilor.

Art. 28. — Cadrul serviciilor detaşate coprinde pe inginerii silvici detaşaţi, carî conduc servicii pe lîngă alte autorităţi independente de Ministerul Domeniilor.

Art. 29 — Cadrul de neactivitate coprinde pe toţi inginerii forestieri eşiţi din activitate.

Art. 30.—Efectivul cadrului, serviciul ordinar, se fixează ast-fel:

Numărul Inspectorilor de cl. I nu va fi mai mare de $^1/_4$ din numărul inspectorilor cl II.

Numărul inspectorilor cl. II nu poate trece peste $^1/_3$ din numărul inginerilor şefi de cl. I, al acestora nu poate fi mai mare de cît al celor de cl. II ; al inginerilor şefi de cl. II va fi cel mult $^1/_3$ din efectivul inginerilor ordinari de cl. I, acestea pînă la $^1/_3$ a celor de cl. II, iar acei de cl. II nu pot trece peste $^2/_3$ din efectivul gradelor.

Art. 31. — Nimeni nu va putea fi trecut din cadrul ordinar în cel detaşat fără consimţimîntul său.

CAP. VI.

Onorariile.

Art. 32. — Onorariile cadrului ordinar se fixează ast-fel:

Inspector general	cl. I	Lei lunar	850
» »	» II	» »	750
Inginer şef forestier	» I	» »	600
» »	» II	» »	500
» ordinar	» I	» »	350
» »	» II	» »	300
» »	» III	» »	250
» stagiar	» I	» »	200

Art. 33. — Afară de onorariile fixate mai sus, inginerii forestieri, cari nu au locale proprii ale Statului primesc o sumă anuală ce se va stabili prin regulament, ca indemnizare de chirie şi de cheltueli de birouri, de indemnisări de transport, cheltueli de inspecţiune şi alte cheltueli provenite din serviciu.

Art. 34. — Pentru permutări făcute din motive disciplinare nu se acordă nici o indemnizare.

Art. 35. — Inginerii silvici ai Statului, vor purta in anchete şi cercetări o uniformă ce se va stabili prin regulament.

TITLUL II.

Despre brigadieri şi pădurari.

Art. 36. — Brigadierii silvici se vor recruta din şcoalele de brigadieri şi de agricultură practice; pină la complectarea cadrelor şi in cas de lipsă se vor putea recruta din alte persoane, după trecerea unui examen, avind cel puţin 4 clase primare.

Art. 37. — Brigadierii sînt de trei clase şi nimeni nu va putea intra in serviciul de brigadier de cit in clasa III-a.

Art. 38. — Pentru a trece de la III la II va trebui un stagiu de cel puţin 6 ani, de clasa II-a la clasa I va trebui un stagiu de cel puţin 8 ani.

Art. 39. — Brigadierii nu pot fi destituiţi sau permutaţi de cit de către Direcţiune după avizul motivat al şefilor de regiuni şi anume: in caz de viţiuri, de refuz de serviciu, abateri de la datorie, incapacitate sau infirmitate vădită, caz de insubordonanţă către şefi şi cind se fac pasibili de ori-ce alte delicte prevăzute de Codul penal şi forestier.

Art. 40. — Pădurarii vor fi recrutaţi dintre oameni cu ştiinţă de carte, preferindu-se foştii militari cu bune purtări.

Ei se numesc de şefii de regiuni după recomandarea şefului de ocol.

Pină la complectarea cadrelor pădurarilor cu ştiinţă de carte, se vor putea recruta şi din cei fără carte.

Art. 41. — Pădurarii sînt de trei clase.

Art. 42. — Nimeni nu va ocupa postul de pădurar de gradul clasa III, de cit dacă va avea 25 ani împliniţi.

Art. 43. — Pentru a trece din clasa III la clasa II se cere un stagiu de cel puţin 8 ani, iar de la clasa II la I-a cel puţin 10 ani.

Art. 44 — Pădurarii şi brigadierii nu pot face comerţ cu lemne, sau cărbuni fie direct sau indirect ; precum nici a avea altă ocupaţiune sau funcţiune ce l'ar distrage de la serviciu.

Art. 90. — Pădurarii datoresc supunerea şefilor săi imediaţi pentru orice obiect relativ la serviciu.

Art. 91. — Ei sînt scutiţi de paza de zi şi de noapte în sat.

Art. 92. — Ei nu pot fi urmăriţi în justiţie pentru fapte relative la funcţiunile lor, de cît cu autorizarea Direcţiunii.

Art. 93. — Salariile brigadierilor şi pădurarilor se fixează după cum urmează :

Brigadier	cl. I	120
»	cl. II	100
»	cl. III	70
Pădurarii	cl. I	30
»	cl. II	25
»	cl. III	20

Art. 94. — Afară de aceasta pădurarilor şi brigadierilor li se va mai acorda spre cultură cîte 5 hectare de fie-care ; în cazul acesta el este oprit de a mai lua cu arendă alte terenuri pe proprietăţi streine ; i se va permite însă a şi ţine în pădure vitele necesare gospodăriei sale.

Art. 95. — Pădurarii şi brigadierii vor purta în permanenţă o uniformă ce se va stabili prin regulament.

BIBLIOGRAFIE

Un eveniment important s'a produs de curînd în literatura franceză specială.

D-l L. Boppe, fost director şi profesor de silvicultură la şcoala forestieră superioară din Nancy, ale cărui scrieri sînt atît de mult apreciate şi aşteptate în tot-d'a-una cu nerăbdare de specialiştii din întreaga Europă, luînd-şi, de astă-dată, ca calaborator pe D-l Ant. Jolyet, inspector ajutor şi actualmente profesor la aceiaşi şcoală, a dat publicaţiei cursul predat elevilor săi de odinioară, printre cari am avut onoarea a me număra şi eu, sub o formă însă mai concisă, spre a se putea mai bine vulgariza în cercu-

proprietarilor de păduri particulare, al funcționarilor în serviciul diferitelor administrațiuni publice etc.

In acelaș timp a profitat de ocaziune de a introduce, mulțumită ultimelor descoperiri făcute în domeniul științelor referitoare, modificările necesare și de a le face cunoscut cu același talent al său de expunere desăvîrșit, cu aceiași măiestrie și îngrijire minuțioasă în construcțiunea frazelor, care indică, de la prima vedere, pe adevăratul artist al condeiului.

In această nouă operă a bătrînului admirator și fervent partizan al pădurilor de origină spontanee, distingem din nou pe adversarul declarat al repopulărilor artificiale ridicate la rangul unei adevărate sisteme de exploatare, cu toate acestea pare că un oare-care revirement s'a produs și pare că doctrinarul obstinat de altă-dată a mai perdut din excluzivismul său exagerat, fapt ce se datorește, poate, influenței bine-făcătoare a coasociatului său de astă-zi, foștul său elev, și un eminent licențiat în științe naturale de la facultatea din Nancy.

In adevăr, cine ar fi îndrăsnit să creadă că D-l Boppe va permite vr'o dată să se strecoare sub iscălitura sa un capitol a parte asupra necesității, în materie de împăduriri, de a se esperimenta și chiar utiliza oare-cari specii exotice și mai puțin ca D-sa să se servească de cuvintele:

«Noi vrem să facem cunoscut cititorului că admitem toate «tentativele, toate esperimentele — mai întîi în mic — cu privire «la împăduriri, că departe de a adopta formula loioasele cu orî ce «preț, noi sîntem, partizani ai introducerei în mod rațional al rești-«noaselor în acele păduri în care atîtea goluri, atîtea poeni se eter-«nisează în sterilitatea lor primitivă, pe care de mult le-ar fi populat «și utilizat frugalul conifer».

Așa fiind, încă o dată se adeverește axioma că legea progresului nu permite adoptarea în știință de teorii cu caracterul absolutului, căci în atare cas timpul devine cel mai aprig reformator, se însărcinează el să restoarne credințele eronate datorite în mare parte lipsei noastre de a putea pătrunde în toate tainele ce țin de domeniul natur..

Una din cele mai recente și mai grandioase victorii ale științei, de oare-ce s'a putut determina adevărata cauză a fertalității indefinite a solurilor forestiere, se datorește profesorului Henry de la școala din Nancy, de unde în Franța pornește mai în tot-d'a-una conform principiilor conservate printr'o îndelungată tradițiune,

toate noile mişcări cari din punctul de vedere al propăşirei universale distinge de atît timp şcoala franceză în materie de economie forestieră.

In noua publicaţiune şi anume în articolul: *Rolul chimic al păturei moarte, acidul fosforic şi potaso, azotul*, găsim explicată pe scurt*) această cauză care de atîta timp a alcătuit, pentru cei mai scrutatori învăţaţi, un simplu punct de interogaţiune, o întrebare nedesleg-tă, s'a dovedit că se datoreşte numai prezenţei pe solurile pădureşti al stratului de frunze uscate şi căzute pe jos, formînd un mediu favorabil pentru fixarea miriadelor de microorganisme cari, între alte proprietăţi, aŭ şi facultatea de a absorbi azotul liber din atmosferă trebuitor constituirei protoplasmei şi vieţei lor organice.

Cătăţimea de azot astfel fixată după constatările d-lui Henry, experimentînd într'un masiv în vîrstă de 20 ani tratate în crîng compus, se urcă pe fie-care an la importanta ţifră de 43 kgr. pe hectar, indiferent de compoziţiunea mineralogică a solului, ceea-ce echivalează cu 6000 kgr. de îngrăşăminte animale.

In raport cu tratatul de silvicultură al d-lui Boppe, apărut în anul 1889, găsim că s'a dat o mai mare desvoltare capitolului despre protecţia pădurilor în contra daunelor cauzate de om, de către animale, de către vegetale şi de către agenţii meteorici.

Noua scriere, la care ne referim, purtînd titlul de *Les forêts*, tratat practic de silvicultură, pe care l'am văzut expus şi în vitrinele ziarului «L'Independance roumaine», vînzîndu-se cu preţul de 8 lei, coprinde în total 8 capitole principale cu 488 pagini şi anume:

In primul capitol se vorbeşte despre părţile constitutive ale arborelui, forma şi modul său de reproducţiune;

In cel de al II-lea despre monografia principalelor esenţe;

In capitolul al III-lea se studiează acţiunea reciprocă a arborilor între dînşii, asupra solului şi modul de evoluţiune al arboretelor;

In cel de al IV-lea se coprinde clasificaţiunea obicinuită a terenurilor forestiere şi influenţa ce exercitează pădurile asupra climei unei localităţi;

In capitolul al V lea se tratează despre diferitele operaţiuni

*) Cine va vrea să aprofundeze studiul acestei chestiuni, n'are de cît să citească numărul din *Revue des Eaux et Forêts* din anul 1897, pagina 641 şi următoarele.

culturale, modul lor de execuţiune şi noţiuni sumare de amenajament;

Intr'al VI-lea ni se face cunoscut diferitele modalităţi de tratament.

In cel de al VII-lea se arată modul cum se face exploatarea şi protecţiunea pădurilor; in fine

In capitolul al VIII-lea se studiează diferitele feluri de repopulări artificiale, procedările intrebuinţate cind este vorba despre restaurarea munţilor degradaţi, despre fixarea dunelor maritime şi continentale.

Din punctul de vedere intuitiv prezintă un adevărat avantaj publicaţiuneaa in chestiune, pentru că textul este ilustrat cu 95 prea frumoase photogravuri, cu ajutorul căror se face înţelesul diverselor subiecte tratate şi mai inlesnicios.

Pentru excelentele sale calităţi, o recomandăm tutulor, dar mai cu seamă acelor cititori carl dintr'o cauză oare-care nu şi-a procurat incă tratatul de silvicultură al d lui Boppe din 1889.

Petre Antonescu

* * *

Harta ostroavelor.

Sintem informaţi că de curind, s'a depus Ministerului Agr. Ind. Com. şi Domeniilor *o importantă lucrare asupra ostroavelor ce se află in şanalul Dunărei* pentru distanţa de la ostrov (Dobrogea) până la Gura Văeî (frontaria jud. Mehedinţi)

Această lucrare este datorită D-lui Ion P. Chihaia, inspector silvic şi membru in consiliul technic al pădurilor ca delegat al Ministerului Agr. Ind. Com. şi Domeniilor şi D-lui Cesar Boerescu, Locotenent-comandor de marină militară, ca delegat al Ministerului de rĕsboi care consista in:

1. O hartă compusă din 24 planşe pe scara $^1/_{25000}$ a şanalului Dunărei pentru parcursul mai sus indicat pe care sint figurate toate ostroavele din Dunăre raportate la chilometragiul Dunării;

2. Mai multe planşe speciale pe scara $^1/_{2000}$ in care sint figurate cu toate detaliile, ostroavele Dunărei pentru parcursul mai sus indicat, din care 45 aparţin Regatului romin;

3. Un memoriŭ foarte detaliat şi documentat asupra istoricului situaţiei, stărei, numelui ostroavelor, conţinind un tablou foarte

important în care se indică: numele din trecut al fie-cărui ostrov, numele ce poartă acum, suprafața exactă a fie-căruia după ridicarea în plan topografică, ce comisiunea mai sus vorbită a făcut fie-cărui ostrov; suprafața după documentele Ministerului de domenii etc.; și

4. Un raport al D-lui Inspector silvic Chihaia ca rezultat al delegațiunii speciale, adresat Onor. Minister de Agr. Ind. Com. și Domenii, prin care între altele relevă multe chestiuni importante cu privire la: paza și poliția silvică a ostroavelor, suprafața lor reală în raport cu suprafețele date prin hartă și statistica pădurilor, exploatarea și vînzarea lor spre exploatare etc.

Cîte un exemplar identic din lucrările indicate la No. 1, 2 și 3 s'aŭ depus și onor. Ministere de Resbel și Externe.

Nu ne vom ocupa de importanța acestei lucrări din punct de vedere general, ea este netăgăduită avînd în vedere cît va servi acum și în viitor pentru tranșarea litigiilor de frontarie cu statele vecine. Vom insista însă puțin asupra ei din punctul de vedere al importanței ce are și ce este chemată a avea mai ales pentru stat din punctul de vedere silvic, ca proprietar a aproape tuturor ostroavelor din partea stîngă a Dunării.

Multe ostroave, care există, după importanța, minuțioasă, conștiincioasă și exacta lucrare a D lor Lt. comandor C. Boerescu și Inspector silvic Ion P. Chihaia, nu se văd figurînd nici în harta silvică, nici în statistica pădurilor, iar altele care aŭ existat și despre care bătrînii din populația mărginașe a Dunărei își aduc aminte cu greutate chiar, aŭ dispărut de mult.

Apoi multe ostroave poartă în realitate alte numiri de cît cele menționate în lucrările vorbite (hartă și statistică), — și aproape toate în realitate aŭ alte suprafețe de cît cele menționate în acele lucrări; iar pentru unele suprafața reală este chiar pînă la încincit mai mare.

Din toate aceste considerante ușor se poate vedea de ce netăgăduită importanță este mai ales pentru Stat, ca proprietar de păduri frumoasa lucrare a D-lor Ion P. Chihaia și Cesar Boerescu.

Statul știind suprafețele ce aŭ ostroavele, va face vînzarea lor spre exploatare în cunoștință de ceea-ce vinde, se va putea face reala lor estimație, se va putea distribui personalul de poliție și pază a lor potrivit importanței ce aŭ ca suprafață și se va putea alcătui o mai înțeleaptă întocmire a seriilor de exploatare etc.

În definitiv constatăm cu satisfacție că lucrarea în cestiune

va fi, între altele, pentru Ministeru' Agr. Ind. Com. şi Domeniilor un document preţios, şi de o foarte mare utilitate pentru stat.

Suntem convinşi că D-l Inspector silvic Ion P. Chilnia nu se va opri aci şi că lucrarea sa va fi completată şi prin un studiu din punct de vedere silvic al ostroavelor.

N. G. Popovici.

Inspector silvic
Membru în consiliul technic al pădurilor.

PROIECT DE LEGE

PENTRU

REORGANIZAREA MINISTERULUI AGRICULTUREI, INDUSTRIEI ŞI COMERCIULUI

(Urmare [1])

Va să zică, din punctul de vedere al luptei economice, care e organizată aşa de mult în străinătate, în cît azi poate să fie ori cînd gata şi să ştie în ori-ce ramură a producţiunii agricole cu cît scade şi cu cît cresce, ce trebue să se facă pentru a se căuta debuşeuri, etc., noi ne găsim absolut desarmaţi, şi dacă vom continua a neglija cu aceiaşi culpabilitate această sursă de bogăţie naţională, vom compromite însăşi baza existenţei Statului. Căci, este evident, D-lor, că producţiunea noastră agricolă constitue şi trebue să constitue baza întregului Stat, iar nu legiuirile financiare cari aŭ chemarea de a regula situaţiunea budgetară. De aceea găsesc că a venit momentul ca să ne îngrijim, să ne preparăm şi să putem pune aceste instituţiuni la înălţimea lor.

A doua sursă de bogăţie care trebue pusă în condiţiuni de desvoltare, e ceea ce se chiamă industria agricolă, adică industriile extractive din produsele agricole şi industriile confecţionate grosiere. În această privinţă avem, D-lor, industria alcoolului care a luat oare-care desvoltăre. Există iarăşi industria făinei, care ar putea lua o desvoltare foarte mare, dar ştiţi ce s'a întîmplat? Industria făinurilor a devenit un fel de sucursală a Ungariei, şi noi vindeam făina în Ungaria pentru ca ungurii să o vîndă cu preţuri mari la Londra saŭ în ţările din Nord. Se ştie, de exemplu, cum morarii din Ungaria importaŭ făina noastră sau chiar grîul nostru, care din cauza condiţiunilor, nu ale culturei, ci ale condiţiunilor solului şi climaterice, produce o făină mai apreciată în centrele de consumaţiune! Ei bine, morarii din Ungaria importă făina noastră, o amestecă în proporţie de $^1/_3$ cu făina lor şi o exportă în cantităţi mari în Anglia. Rezultatele expoziţiunii recente de făinuri româneşti ce s'aŭ făcut în Olanda aŭ fost, se ştie, strălucite. Ele ne arată că dacă agricultura noastră ar

1) Vezi N-rele precedente.

fi pe baze mai ştiinţifice, s'ar putea avea o producţiune cu care să nu poată rivaliza nimeni, afară doar de Sudul Rusiei, fiind-că această producţiune are condiţiuni climaterice şi de sol bune, şi poate da o făină superioară.

Ast-fel cum a mers pînă acum însă această sursă de bogăţii este lăsată vecinilor noştri. Ce s'ar fi întîmplat cu această industrie, dacă administraţia superioară ar fi indicat de la început producătorilor toate calculele de preţ şi cost, toate cerinţele de pe pieţele unde se cere această făină? Nu se ştia de pieţele acestea, nu se ştia că în pieţele acelea făina noastră era apreciată, nu se ştia cu ce preţuri se căuta pe acele pieţe, nu se ştia cît costă transportul pînă acolo; de aceea nici o desvoltare în această ramură de producţiune, care ar fi putut deveni una din cele mai însemnate pentru ţara noastră.

Tot asemenea aşi putea să ve vorbesc şi despre alte producţiuni derivate din cereale, cum este producţiunea pastelor alimentare.

Nu este un fapt anormal ca ţara noastră să fie o ţară de import pentru pastele alimentare, cînd ai toate condiţiunile, cînd marfa brută ai putea să o întrebuinţezi ca să 'i dai mai mare valoare de cît din valoarea de pură producţiune?

Mai mult, D-lor, în producţiunea zootechnică sîntem ţară de import; importăm din Ungaria, şi importăm pentru o sumă colosală.

Noi am devenit în această privinţă cel mai bun debuşeu pentru Ungaria: toate produsele de industrie grosieră, în care elementul brut de producţine al solului ocupă o valoare de schimb, toate acele vin din Ungaria. Noi am devenit în această privinţă tributarii Ungariei, care s'a deşteptat mai 'nainte de cît noi, care a luat măsuri pentru întreaga luptă economică şi a ştiut să ne servească în această privinţă. Unul din punctele principale care le-a dat această superioritate, este că a ştiut în tratatele de comerciu să'şi asigure debuşeul pentru producţiunile lor. (Aplause).

Acum nu am la îndemînă datele statistice ca să ilustrez ceea-ce am afirmat şi să vedeţi cum am devenit tributarii altor State, cînd noi puteam să deschidem noi debuşeuri. Necesitatea deschiderei şi asigurărei de noi debuşeuri este cu atît mai mare cu cît în ce priveşte produsele solului întîmpinăm o concurenţă foarte mare, şi poate ne vom găsi în condiţiuni şi mai grele. Ştiţi că Statele-Unite şi Rusia ne fac o concurenţă teribilă, şi în desvoltarea economică a Rusiei nu va fi departe vremea, cînd multe pieţe europene vor fi foarte dificile pentru produsele noastre. Se impune dar necesitatea de a transforma cît mai mult produsele noastre.

Dar nu numai din acest punct de vedere dar şi din punctul de vedere al industriilor, ce sînt la noi în ţară, se petrece un fenomen anormal, care pe altă cale ne duce la ruină economică şi ne pune în stare de inferioritate, cum arare-ori se poate concepe pentru o ţară organizată şi civilisată. Ştiţi că s'aŭ desvoltat cîte-va industrii: tăbăcăria, lumînăraria, fringheria, berăriile şi altele. Credeţi D-voastră că aceste industrii aŭ transformat produsele solului nostru? Nu. Pe cînd ceea-ce noi producem în mare cantitate, se trimit de la

noi în străinătate. Noi, pentru produsele ce avem nevoe la industriile noastre, sîntem iarăşi tributari străinilor, şi mai ales ai ungurilor, în cît priveşte materiile prime de care avem nevoe. Aşa ca exemplu, se fac lumînări romîneşti. M'am interesat, am luat statisticele cari şi ele ne spun mult, şi ştiţi ce am aflat? Stearina se importă, fitilul se importă, maşinele natural se importă. Ce se face la noi? Se fasonează, se pune etichetă romînească si se dă în comerciu ca marfă romînească, beneficiind de faimoasa lege pentru industria naţională, aşa că nimic din produsele solului nostru nu intră în producţiunea aceasta.

La industria fringhiilor este culmea.

D. C. Rădulescu: Şi cînd vrei să te spînzuri, trebue să te spînzuri cu cînepă străină. (Ilaritate).

D. M. C. Vlădescu: Fringhiile se fac cu cînepă din Ungaria. Se cifrează cu milioane creşterea exportului de cînepă din Ungaria în ţara noastră. In acelaş timp la noi cînepa încetează a se mai cultiva. Ea nu se mai cultivă pentru industria pînzei ţărăneşti, iar în locul acestei industrii ţărăneşti rudimentare, dar frumoasă, igienică şi economică, care a început să dispară, avem produsele industriei străine. Industria casnică ţărănească abia se mai manifestă în unele locuri pe la munte, unde încă n'au pătruns efectele acestei faimoase civilizaţiuni. In locul ei s'a introdus pînza de cînepă sau mai ales de bumbac, cumpărată şi importată din străinătate în mari cantităţi.

Aşa că chiar din punctul acesta de vedere, al industriei casnice, nu numai că nu se mai desvoltă, dar a dispărut; produsele prime aŭ dispărut odată cu dînsa şi ne falim că avem industrii naţionale, care dă valoare de schimb produselor solului nostru. Dar aceasta e a ne înşela pe noi înşine. Iată ce se petrece în fabricele de bere, de şi o parte dintr'însele se serveşte de producţiunea ţărei, dar unele importă hameiŭ din străinatate. Hameiul este o plantă care, credeţi-me pe mine, care sînt botanist, creşte apoi în stare sălbatică, şi se poate, fără îndoială, desvolta fără multă casnă.

La Dersca s'a făcut o cultură foarte frumoasă, a reuşit foarte bine, şi fabrica de bere, care s'a stabilit la Botoşani şi care producea bere pentru tot nordul Moldovei, consuma hameiu de la Dersca. Singura greşală care era, era că nu ştia să'l preseze; dar aceasta era o vină de manipulaţiune şi neapărat că cu un studiu mai bun se putea îndeplini. Cu toate acestea, fabricele de bere, nu consumă hameiul din ţară ci îl importă din străinătate, îl importă din Germania.

Iată cum din punctul de vedere al industriilor grosiere ne găsim într'o situaţiune anormală şi ast-fel organizarea noastră economică, nefiind aşezată pe baze solide, întrega existenţă a Statului nostru este slăbită. Sîntem, deci, culpabili că nu am luat din timp măsurile necesare să nu ne găsim în dificultăţile mari de astă-zi. Dacă se lua de la început măsurile cuvenite, dacă se studia această cestiune aşa cum ea comportă, nu ne-am fi găsit în situaţiunea tristă în care ne găsim. Dar a trebuit să ne ocupăm de diferite cestiuni politice şi chiar de diferite ambiţiuni politice. In această pri-

vință, D-lor, țin să declar de la această tribună a Parlamentului, acum cînd îmi fac botezul parlamentar, că a fost o politică nenorocită, că a fost o manifestațiune rea care, de va continua, ne va duce la o completă slăbiciune.

Voci: Suspendarea ședinței.

— Ședința se suspendă pentru 5 minute.

— La redeschiderea ședinței, *d. vice-președinte, N. Iconomu*, ocupă fotoliul președinției și acordă cuvîntul D-lui Vlădescu.

D. M. C. Vlădescu: Trec, D-lor, acum la a doua parte a acestei cestiuni, adică la starea noastră de fapt în ce privește consumațiunea în general.

D-lor, ceea-ce am spus relativ la producțiune, aș putea s'o repet și în ce privește consumațiunea: sîntem tot în acea necunoștință deplină, în acea lipsă de statistică, în aceiași desinteresare în luarea măsurilor trebuincioase.

Așa, D-lor, în consumațiunea internă nu știm absolut nimic. Natural, populațiunea noastră crește, nevoile sociale, nevoile economice se desvoltă, — ar urma de aci ca și consumațiunea să se desvolte. În ce măsură și în ce chip crește această consumație, specificată pe felurile de produse, nu știm.

În care centre se consumă produsele din țară de la noi, cari s'ar produce în cutare sau cutare regiune? Cît se vinde și cît s'ar putea vinde? În ce condițiuni și cu ce prețuri? D-lor, nu există nimic de felul acesta, nu s'a făcut nimic; nu știm în proprie noastră țară ceea-ce ne trebue, ceea-ce se consumă, prețurile cu cari se consumă, de unde provine, cine le transportă, cît costă transportul. Vin ele din streinătate? Vin ele de la noi? Sîntem într'o necunoștință foarte dăunătoare; dăunătoare ca consumațiune, fiind-că nu știm regulat prețurile și dăunătoare producătorilor pentru că nu știu unde să'și dirigă producțiunile. Și ne găsim în această stare absolut barbară, înapoiată, ca să îndulcesc cuvîntul, ca producătorul să stea cu marfa închisă în magazie, să nu știe unde s'o trimită, cu ce preț ar putea s'o vîndă, cum ar aranja mai bine transportul, pentru ca să scoată și cheltuelî și dobîndă. În acelaș timp sînt regiuni cari formează centre de consumațiune pentru acel produs și nu știu de unde să și'l procure.

Așt-fel sînt lăsați la libera concurență a streinătății sau a unui centru mai mare de producțiune; iar țările cari sînt organizate în această direcțiune, cari aŭ toate măsurile luate din acest punct de vedere, împlinesc aceste goluri, ori transportă mărfurile lor acolo unde se cere și producătorul romîn șeade cu ele închise în magazie. Acesta nu este un fapt necunoscut pentru D-voastre; în această Cameră sînteți destul proprietari producători, cari stați cu producțiunile D-voastre închise. Aceasta este fără îndoială o situațiune anormală.

D-lor, eŭ sînt un membru devotat din majoritate, am toată încrederea în guvernul actual, dar nu pot lăsa în interesul economiei naționale, neatinse diferitele cestiuni ce se rapoartă la ea. Așa, din cauza lipsei de statistică comercială internă, ne găsim în situa-

țiunea de a crede că într'un moment dat este o cerere mai mare de cît este producțiunea în țară. Neștiind nici cît este producțiunea, nici cît este cererea, introducem din străinătate produse pe cari poate cu prisosință le avem în țara noastră. Nu am fost siliți noi din cauza acestei lipse de bun amenajament și de un serviciu complect de date statistice, să cumpărăm finul Ungariei, noi o țară cu pășuni întinse? Este incontestabil că am avut anul acesta un an agricol rău și că din această cauză D-l Ministru al domeniilor a fost îndreptățit să facă ceea-ce a făcut, căci nu putea să facă într'o lună o lucrare care trebuia să se facă în decurs de ani de zile, de diferiți miniștri cari s'au succedat la acest Departament. Faptul în sine e anormal, căci dacă din vreme s'ar fi făcut aceste anchete, din care să reiasă, cum a fost producțiunea atît la cîmp cît și la munte, și s'ar fi îndemnat, la timp cultivatorii ce anume semănături să facă, ca plante furagere și altele, atunci nu am fi fost nevoiți să dăm banul nostru pe aceste vremuri de grea criză financiară, în alte țări, după cum s'a întîmplat, și poate că nu era trebuință.

Același lucru, se poate zice și despre semințele de orz și secară pentru țăranî. Este oare o cale normală ca noi o țară eminamente agricolă, să fim nevoiți ca să luăm din străinătate semințele, dacă nu în total dar în cea mai mare parte? Mie îmi pare că este o cale greșită din punct de vedere al economiei naționale.

Ve explicați acum ușor de ce, D lor, nu este permis într'o țară agricolă, orî-care ar fi recolta, chiar cînd n'ar fi de loc recoltă, ca ea să nu satisfacă necesităților interne. Este, în adevăr, o situațiune anormală, ca o țară agricolă, și numai agricolă, să fie obligată a importa produse simple, brute, numai din cauza unui an rău.

Dar, D-lor, faptul cumpărărei de fîn și de semințe, pentru a fi împărtite agricultorilor micî, mai are și o mare importanță socială. El înrîurește în rău pe micul agricultor, căci în loc să'l îndemne și să'l desvolte pentru munca lui, înarmîndu-l cu tot complexul de cunoștințe, de apitudini, precum și cu prevedere și spiritul de economie necesar, îl deprinde a nu se îngriji, căci este alt-cineva, Statul cu budgetul său, care va fi chemat să îngrijească de el. Nu găsiți oare, că este aci o direcțiune periculoasă și că este necesar ca de la început să fie înlăturată?

Găsesc, D-lor deputați, acest fenomen al vremei, un fenomen cu efecte și urmări dezastroase, și ar trebui în primul rînd să preocupe pe oamenii noștri de Stat. Ce fel? Nu este suficient, ca prin modul de administrare financiară de pînă acum, să obicinuiți stratul mai cult al țărei, la o viață molatică, la lux, la cheltueli zadarnice, la lipsă de economii și de prevedere. Acestea sînt cauzele pentru care producătorii, proprietarî sau arendași, nu au rezervele trebuincioase, nu se gîndesc că rezervele din anii buni pot să le servească în anii răi. Aceste deprinderi rele s'au favorizat și desvoltat tocmai fiind-că am luat în tot-d'a-una din străinătate, stocul de rezervă al muncei, al economiilor acelor popoare, cari aŭ avut prudența necesară

să 'şĭ pună economiile lor de o parte, şi să ne facă pe noĭ să muncim ca să plătim beneficiĭ şi dividende.

Această credinţă în uşurinţa traiuluĭ, care s'a introdus în clasa noastră mai cultă şi care a îndrumat'o spre budget, — care s'a umflat considerabil, tot-d'a-una din această cauză, — a născut tendinţa spre funcţionarism. Dacă vom continua pe această cale şi în privinţa organizăriĭ economice, me tem că vom introduce şi în stratul producătorilor micĭ, în stratul lucrătorilor agricolĭ, această tendinţă de a'şĭ satisface nevoile lor printr'o intervenire budgetare, printr'o pompare din resursele budgetare; în loc de a'ĭ îndruma la o muncă serioasă şi raţională, care pe de o parte să le asigure un rendement în raport cu travaliul depus, şi pe de altă parte se întoarcă în pământ ceea-ce pământul le dă. Dacă vom introduce acest obiceiu, care 'l-am introdus în stratul conducător, atunci este indiferent modul cum credem că trebue să îndreptăm organizarea ţăreĭ noastre, fiind-că clădim pe nisip, pe vulcan.

D-lor, aceiaşĭ politică nenorocită, aceiaşĭ lipsă de direcţiune ştiinţifică, precisă şi clară, o găsim în ceea-ce priveşte consumaţia externă. Şi fiind că, D-lor, dacă în politica economică a ţăreĭ, diferitele guverne s'ar fi ocupat de consumaţiunea externă, de diferitele debuşeurĭ carĭ se pot ciştiga în streinătate, de centrurile de consumaţiune unde putem desface mai uşor produsele noastre, incontestabil că ar fi urmat o acţiune conştientă, şi o prevedere constantă şi sigură de măsurĭ practice, în două direcţiunĭ de activitate economică: în politica tarifelor de transport şi în politica tarifelor vamale Dacă veţĭ examina pe de o parte tariful de transport pe căile ferate, veţĭ vedea că acest tarif în loc să fie stabilit din punctul de vedere al desvoltăreĭ şi al asigurăreĭ forţelor economice ale ţăreĭ, pentru ca se înlesnească transportul produselor noastre în diferite centrurĭ de consumaţiune, din contră, veţĭ constata că aceste tarife sînt constituite din punct de vedere fiscal.

Vedeţĭ D-lor, aceiaşĭ preocupare constantă care a făcut nenorocirea noastră economică şi care ne-a adus în această situaţiune detestabilă la începutul secoluluĭ XX, ca să ne găsim în privinţa forţelor noastre de producţiune tot cum eram la începutul vieţeĭ noastre constituţionale. În tot acest lung interval, preocuparea continuă şi constantă, în ce priveşte economia naţională, a fost globată în preocuparea mai urgentă de situaţiunea financiară, iar celelalte cestiunĭ economice erau lăsate la o parte. De aceea şi organizarea acestei ramure de activitate publică a fost făcută din punctul de vedere fiscal. Şi era natural să fie aşa, dacă taxele pe căile ferate se stabilesc de către direcţiunea acestei administraţiunĭ, care în realitate nu se ocupă de cît de cheltuelile şi producţiunea eĭ, care avea să dea în definitiv, în raport cu cheltuelile sale, un venit oare-care, destinat a fi înscris în budgetul Statuluĭ. Prin urmare, niciĭ nu putea să procedă altfel. Era de datoria autorităţilor şi a oamenilor cu răspundere, asupra desvoltăriĭ economice a ţăreĭ, se intervină în această organizaţiune, întru cît priveşte punerea tarifelor de transport, şi să

se conducă după interesele economice pe cari le indică în mod precis, pe de o parte centrul de producţiune, iar pe de altă parte centrul de consumaţiune. Dar natural cită vreme nici centrul de producţiune, nici centrul de consumaţiune, nu au format preocuparea nici unuia dintre miniştri chemaţi în capul Departamentului domeniilor, urma evident ca şi tarifele de transport pe căile ferate se nu formeze preocuparea unui guvern, fiind că că nu avea de unde să iasă necesitatea transformărei şi facerei acestor tarife, din punctul de vedere economic, aşa cum interesele de productor şi consumator, fie intern, fie extern o reclamă.

Tot acelaşi lucru, D-lor, intru cit priveşte tariful vamal. Cu aceasta vin D-lor, la o cestiune foarte importantă, foarte grea şi din nenorocire foarte neglijată Cestiunea taxelor vamale şi, prin urmare convenţiunile comerciale, au fost tratate fără baze solide despre economia naţională, şi aşi putea chiar afirma, fără ca acţiunea şi mijloacele puse în mişcare să fie în raport cu însemnătatea enormă pe care această cestiune o are, nu numai din punctul de vedere al luptei economice, pe care noi trebue să o ducem cu Statele cari ne dau această luptă. Aceste tarife au fost lăsate fără nici o indicaţiune, fără nici o indrumare din partea autorităţilor care erau chemate să'şi desvolte activitatea lor pentru desvoltarea şi întărirea forţelor economice ale ţărei.

Ştiţi cum se fac tarifele vamale?

Am căutat să 'mi dau seama şi m'am interesat de această cestiune. Am cercetat, şi să me credeţi, D-lor, că este foarte multă muncă, şi la noi în ţară, şi trebue să aî mare curagiu şi multă tenacitate, ca să ieî date în diferite direcţiunî de activitate, mai ales economică, căci serviciile noastre în cea mai mare parte a lor nu au nimic in această privinţă, sau cel puţin nu au avut nimic pînă acum. Graţie expoziţiunei de la Paris, unde trebue să presentăm o oglindă cit de sumară, mai mult sau mai puţin bună, din care să se vadă modul cum stăm noi — Belgia Orientului — cu progresele realizate pe terenul economic, a început să se facă cite-va studii retrospective, să se adune date şi să se întocmească tablouri statistice mai la toate serviciile. Dar pînă acum nu exista mai nimic. Din cauza aceasta serviciile sînt în neputinţă de a da informaţiunî, sau dacă erau datele adunate cu greu se pot găsi, în cit trebue să urcî treptele Ministerelor de multe orî, să laşi alte treburî ca să poţî culege datele necesare, ca să poţî arunca o privire clară într'un cîmp bine desfăcut al situaţiunei economice Aşa se petrece şi cu taxele vamale. Taxele vamale se fac la Ministerul de finanţe, el le stabileşte. Mai ştiţi că convenţiunile comerciale se fac de Ministerul de externe.

Vedeţi, D-lor, mai întîi, dacă Ministerul de finance face taxele vamale, imediat rezultă tendinţa fiscală care se dă acestor taxe, fiind că Ministerul de finace, incontestabil, nu poate urmări, el care are necesitate de a găsi veniturile necesare pentru satisfacerea bud-

getului, prin ori-ce taxă de ori-ce natură ar fi, de cît interesul fiscal. Va să zică de la început caracterul fiscal la aceste taxe.

Dar, D-lor, ca să fiu complect, trebue să adaog, că indicaţiunile prime şi chiar tablourĭ de taxe vamale se fac intîiŭ de către Camerile noastre de comerciŭ. Ast-fel că, în general, cu avizul Camerilor de comerciŭ, se pun taxele la Ministeru de finance şi se duc la Ministerul de externe pentru ca să formeze baza tratativelor diplomatice. Ei bine modul cum Camerile de comerciŭ se ocupă de aceste tarife pot să l numesc un mod nu numaĭ primitiv, dar insolit, fiind-că nu are nicĭ o bază Aceste tarife nu urmăresc nimic, nu sînt conduse de nicĭ un principiŭ, nu aŭ în vedere urmărirea nicĭ unuĭ scop economic. Ele se fac analizîndu-se întîmplător, tabelele de import şi export, şi după dispoziţia momentuluĭ, la unele se ridică taxele, dacă mărirea traficuluĭ indică că se poate ridica fără a se sdruncina nicĭ traficul, nicĭ venitul fiscal, iar la altele se coboară Ast-fel se face o lucrare care nu poate conduce la nicĭ un rezultat din punctul de vedere economic. Era şi naturaĭ să fie aşa. Cîtă vreme Camerile de comerciŭ nu aŭ făcut statistică nicĭ de producţiune, nicĭ de consumaţiunea internă şi externă, este icontestabil că ori-ce normă s'ar fi cerut, pentru studiul taxelor vamale, nu avea de unde să o ia Numaĭ posedînd însă ast-fel de studiĭ şi de date se poate şti ce trebue scăzut, ce trebue ridicat, ce trebue încuragiat, ce trebue lăsat liber.

Din acest punct de vedere s'a desvoltat deci o acţiune foarte prejudiciabilă intereselor noastre economice. Ast-fel sînt convins că în faţa Statelor cu carĭ facem convenţiunĭ comerciale sîntem dezarmaţi, căci ne lipseşte cultura economică. Pe cînd ei lucrează cu date sigure şi sînt în stare să facă un cap de pretenţiune din fie-care detaliŭ, care este important pentru avuţia lor naţională, noĭ nu ştim întru cît trebue să rezistăm saŭ să cedăm, nicĭ asupra căror puncte să fim cu deosebire tenacĭ.

De aceea, D-lor, avem o mulţime de lucruri anormale în convenţiunile noastre comerciale Aşa de exemplu ve pot spune ceva relativ la zahar. Ştiţi D-voastre că prin tariful vamal zaharul se protegiază şi ştiţi că s'a făcut şi o lege specială care dovedeşte încă odată mai mult cu cîtă uşurinţă procedăm în cestiunĭ de asemenea natură, carĭ pot să ne creeze pe lîngă alte greutăţĭ, marĭ dificultăţĭ financiare, iată, D-lor, în tarifele vamale chocolata este foarte uşor impusă este impusă cu 16 banĭ kgr., zaharul însă cu 35, iar cacaoa cu 10 Dacă veţĭ face socoteala elementelor carĭ intră în compoziţiunea chocolatei, veţĭ vedea că intru 2 kgr. de zahar şi unul de cacaoa Va se zică 70 de banĭ pentru 2 kgr. de zahăr şi 10 banĭ pentru 1 kgr de cacaua, ceea-ce face 80 de banĭ, şi iţĭ dă 3 kgr. de chocolată Taxa vamală pe kilogramul de chocolată fiind de 16 banĭ, la 3 kilograme face 48 banĭ, aproape jumătate cît taxa vamală a elementelor care intră în compoziţiunea ei. Or, la noĭ în ţară nicĭ cacaoa nu se produce şi nicĭ zahăr suficient, abia anul acesta se va acoperi poate cererile. Rezultatul acestor tarife vamale pe zahăr, cacaoa şi chocolată este evident împedicarea fabricărei chocolatei în

țară; iar efectul s'a resimțit dezastruos, căci două fabricărei indigene de chocolată neputind suferi concurența, au dispărut. Ast-fel a fost fabrica lui Bresson și a lui Alexandriu.

Iată un exemplu tipic care ne face să vedem cum în cestiunea de tarifare vamală nu se urmează absolut nici o cale; vrea să se încuragieze ceva, se încurageză independent de ori ce studii în materie de tarifare vamală, și lucrurile carî ar trebui oprite, nu sînt. Ast-fel toate produsele brute carî servă la diferite fabricațiuni ce se fabrică în țară, nu sînt tarifate, sînt libere. Cum voiți dar să se asigure producțiunea la noi, cînd statistice de consumațiune și producțiune nu sînt la îndemîna producătorilor și cînd ele nu sînt susținute prin tarifu de transport și prin tarifele vamale?

D-lor, sînt dator în această privință să relevez un fapt foarte important: Există o Cameră de comerciu care s'a ocupat în această direcțiune și a făcut statistici, Camera de comerciu de Botoșani. Sub impulziunea actualului șef al serviciului agriculturei, d. Lazar Teodoru, om foarte priceput și muncitor, a produs tabele statistice agricole pentru toată regiunea Camerei de comerciu din Botoșani; am aci o mostră de acele tablouri, unde se vede, de exemplu, întinderea unei moșii, cît este cultivată, ce produce, populațiunea diferitelor comune, etc.

D. Teodoru se ocupă de mai mulți ani în această direcțiune. Eram inspector al învățămîntului, și mergînd în acele locuri me ocupam și de cestiunile economice. Această statistică este complectă din toate punctele de vedere și în privința populațiunii, a producțiunii agricole, a centrelor de consumație, etc. D-sa a ajuns să facă acele statistici, luînd informațiuni directe de la primarî și de la notarî, dîndu-le instrucțiuni, ajungînd astfel să formeze statistici mai mult sau mai puțin complecte. Dacă D. Ministru al domeniilor dorește să le cunoască, le va putea cere Camerei de comerciu din Botoșani pentru anul 1894. Nu știu dacă lucrarea lor se mai continuă. Cînd dar, o asemenea Cameră de comerciu, cu mijloace reduse, a reușit să facă o astfel de statistică și să ne prezinte oglinda țărei, din punct de vedere al economiei și al producțiunii, nu este oare inexplicabil faptul că astfel de statistici nu s'au făcut pentru restul țărei?

Indicațiunea e dată, ușurința se vede. Posibilitatea de a se face este, fără să antreneze cheltueli pe care budgetul Statului nu le-ar putea satisface. Dacă am fi avut astfel de studii la toate Camerile de comerciu, și dacă Camerile de comerciu, cînd erau consultate pentru facerea tarifurilor ar fi avut aceste date pentru orientarea lor, de sigur că anomaliile carî se văd în convențiunile noastre vamale, nu ar fi existat și țara noastră nu era să fie economicește aservită în special Ungariei. Țin să atrag de pe acum atențiunea D-lui Ministru al domeniilor, că e necesar cu o oră mai înainte să facă aceste lucrări, mai ales că convențiunile comerciale se denunță peste un an sau doi, la 1903. Și țin să atrag atențiunea D-lui Ministru de domenii că Statele interesate au deja organizațiuni

complecte în această privinţă, că Ungaria are biurouri speciale, că a început publicaţiuni necesare pentru culegerea tutulor datelor, că se prepară a culege toate datele necesare, ca să ştie în cele mai mici detalii cari sînt ramurile de producţiune pe cari va trebui să le proteagă prin convenţiunea, care o va face cu noi. Nu ştiu ce se va fi făcut pînă acum în ţară la noi, nu am văzut nici o dispoziţiune luată. Cred că dacă s'ar lăsa ca Camerile de comerciu să continue a lucra, şi în acelaş chip şi pentru viitor, ar fi o mare nenorocire, fiind-că dacă nu am fi nici acum destul de deştepţi cînd situaţiunea financiară s'a schimbat cu desăvîrşire.

Dacă nici acum, tocmai în această situaţiune schimbată, în această întorsătură, cum zicea d. Tache Ionescu, a vieţei noastre economice şi politice, nu se vor lua măsurile necesare ca se putem fi destul de înarmaţi la facerea de convenţiuni comerciale, vom avea să suferim rele şi desastroase resultate economice.

Vedeţi, D-lor, că din această expunere generală pe care am avut onoare să v'o fac, rezultă că pînă acum administraţiunea Ministerului domeniilor care are încredinţată nu numai administraţiunea specială a avuţiilor Statului, dar întreaga economie naţională, a făcut foarte puţin şi ne găsim astăzi într'o situaţiune economică foarte grea, cu atît mai grea cu cît ea se dublează cu o situaţiune financiară periculoasă. Ar fi, D-lor, un merit şi un titlu de glorie din cele mai frumoase pentru partidul conservator, care în două rînduri a organizat şi pus baze solide situaţiunii financiare a Statului romîn, la 1871 prin Mavrogheni, astă-zi prin reformele financiare cari s'au făcut şi reformele budgetare cari sînt în curs să se facă, va fi un titlu de glorie şi mai mare dacă va şti a pune şi bazele solide ale întregului nostru edificiu economic pentru întărirea şi desvoltarea avuţiei noastre naţionale. Şi nu me îndoesc, D-lor, că partidul conservator care a ştiut să aibă energia necesară şi să ia măsurile pentru întărirea situaţiunei financiare, va şti să ia cu aceiaşi deciziune măsurile pentru întărirea economică a Statului romîn, ca să pună odată pentru tot-d'a-una bazele solide pentru desvoltarea viitoare a Romîniei.

Numai prin desvoltarea economică se va putea pune cu temeinicie bazele Romîniei. Putem să îndreptăm cît vrem situaţiunea financiară, aceasta va fi numai o îndreptare timporană în situaţiunea financiară a Statului, adică a budgetului şi a datoriilor pe cari Statul are să le plătească. Însă baza solidă, temeinică pe care se poate aşeza fără grije Statul romîn, baza indispensabilă şi suficientă pentru toată desvoltarea ulterioară, pe toate cîmpurile de activitate a întregei ţări, nu se va putea cîştiga de cît numai punîndu-se pe temelii solide desvoltarea ei economică.

Aceasta, însă, nu se va putea face dacă nu se vor lua măsurile spre a complecta lipsurile despre cari am vorbit pînă acum. Reese din ceea-ce am spus, în principiu general, că Statul prin autoritatea lui, adică prin Ministerul căruia îi incumbă îngrijirea de întreaga avuţie naţională, să studieze producţiunea şi consumaţiunea. El trebue

să studieze producțiunea țărei aceștia în toate detaliile ei, în raport cu toate condițiunile carî o determină, fie de populațiune, fie de condițiuni fizice, chimice sau climaterice, să o determine în toate detaliile și în raport cu consumațiunea fie internă fie externă, și numai atunci cînd aceste date vor fi la îndemînă, va ciștiga elementele necesare pentru o solidă îndrumare în reforma economică. Al doilea principiu care rezultă de aci este că Statul, care prin organul său, Ministerul domeniilor este chemat să se ocupe în acest sens de producțiune și de consumațiune, de averea națională, este obligat prin aceasta chiar, ca cel dintîiu să dea exemplu în acțiunea lui de o activitate bazată pe acest principiu Prin urmare, din punct de vedere al producțiunii el trebue, întru cît îl privește, să dea cel dintîiu exemplu, regulamentînd producțiunea după necesitățile economice ale țărei. De aci o necesitate absolut impusă și absolut fundată, dacă voim ca bazele sociale pe care există acest Stat să fie bine solidificate, de a fi un educator al producțiunii. Statul trebue să fie un educator al productorului. El trebue să fie educator al producătorului nu numai prin măsurî, prin indicațiunî de lege sau de istrucțiunî pe care le ia, ci și însăși prin activitatea proprie din ceea-ce îi revine ca proprietar, adică pe domeniile pe carî le posedă.

Nu vreaŭ să ating cestiunea socială foarte importantă care se leagă cu această chemare al solut indispensabilă, pe care trebue s'o aibă Statul. Este o cestiune foarte grea, care în cîte va rînduri a îngrijit foarte mult pe oamenii cei mai însemnați ai țărei noastre și carî fac pe mulți să vadă în rău și cu oare-care temere viitorul acestei țărî.

D-lor, Statul educator din punct de vedere al producțiunii agricole și al economiei agricole, aceasta înseamnă că întreagă această populațiune rurală, că toată lucrarea agricolă să fie îndrumată cu pricepere, cu abilitate, cu cunoștință către adevărata țintă. Pe această cale trebue îndrumată.

N'a făcut nimic Statul nostru și nici un studiŭ nu există, Ba există unul. Este greŭ, prin conclusiile pe care acest studiŭ le scoate, să'l citesc aci. Este un studiŭ făcut de D. Moroianu, un distins tînăr, care, mi se pare, este șeful biuroului comercial în Ministerul domeniilor. Studiul său se intitulează : «La loi agraire de 1864 la Romanie».

Dintre datele statistice pe carî le-am văzut în acest studiŭ, asupra producțiunii rurale, reese că acțiunea educativă pe care am făcut o noi asupra lucrătorilor ruralî, fie direct prin agenții, fie indirect prin arendași chiar pe moșiile Statului, este o educațiune rea, este o educațiune care în loc să provoace o îndrumare spre muncă serioasă, spre producțiune agricolă temeinică, spre liniște și moralitate, crează situațiunî dificile și stărî de spirite carî pot deveni periculoase. Este cu alte cuvinte o influență care va face, dacă nu a făcut însă, ca lucrătorii agricolî în loc să devină un instrumeut bun și intiligent de producțiune, să fie o cauză de slăbire a organismului Statului nostru.

Aceasta este una din cele mai grave cestiuni și asupra căreia trebue să se exercite acțiunea de direcțiune a Ministrului domeniilor. Cine dorește a ști mai mult, nu are de cît să citească broșura la care am făcut alusiune. Din ea vor vedea date care ne vor pune pe gînduri.

Nu trebue ca producătorii agricoli să fie tot-d'auna în dificit, și Statul care are chemare a asigura buna stare a elementului producător să lase pe acești producători fără apărarea necesară, fără îndrumare metodică. Numai în acest fel vom ajunge să avem muncitori morali și în bună stare economică, pentru binele acestei țări, și din punct de vedere social și economic. Numai studiul producțiunii și agenților producători ne vor indica măsurile ce sunt de luat și cum se va putea asigura viitorul țărei în mod temeinic.

D-lor, să nu se spună că lucrul este greu. Eu mă aștept să se facă fel de fel de interpretări celor ce am spus pînă acum. La noi în țară este din nenorocire obiceiul să se amine teoriile de dogmele politice de aceea ce trebue considerat și constitue de fapt o constatare a realității. Din parte-mi resping orice părere de asemenea natură și consider ca o nenorocire pentru țară, că atunci cînd se discută o reformă economică sau socială în Stat, să se caute ca ele să fie privite din punct de vedere al dogmelor, dacă pot sau nu fi agreate. Acest lucru poate fi bun într'o Academie sau într'un cerc de filosofi, sau în tratatele teoretice și filosofice ale sociologiei, dar în Parlament trebue să căutăm și să discutăm soluțiunile practice, cari asigură și satisfac nevoile țărei într'un moment dat. (Aplause).

Din acest punct de vedere este un exemplu concret, care ne-ar putea servi de indicator pentru cele ce ni se cere să facem în țara noastră, dacă voim să existăm mai departe ca Stat. Sînt abia 20 de ani de cînd Bosnia și Herțegovina au trecut sub dominațiunea Austriei, adică a unui Stat civilizat, avînd tot aparatul necesar pentru civilizarea și întărirea economică a populațiunii. Ve puteți închipui în ce hal era Bosnia și Herțegovina sub dominațiunea turcească. Era cum eram și noi înainte de 1829. Menționez acest an, D-lor, căci el este pentru noi o dată însemnată, care însă nu a produs efectele salutare ce le putea produce, ci poate a provocat o stare mai rea. Este data cînd s'a făcut tratatul de la Adrianopol, cînd pentru întîia dată țara noastră a venit în contact cu consumatorul strein. Dacă de atunci s'ar fi putut lua măsuri și s'ar fi putut studia măsurile necesare ca să se asigure centre de producțiune, situația economică a acestei țări ar fi fost foarte sus. Din contră însă, toate clasele producătoare, clasa meseriașilor și micilor industriași, care se desvoltase, a dispărut și nu mai există astă-zi de cît urme despre existența lor. D-lor, cestiunea meseriașilor și micilor industrii, e o cestiune foarte importantă, de care trebue să se ocupe tot Ministerul de domenii.

Ei bine, în Bosnia și Herțegovina care 'și-a schimbat acum 20 de ani, și situația economică și cea politică, prin faptul că a

intrat sub ocrotirea unei țări europene și a ajuns să fie condusă de un Stat civilizat, dacă veți examina cum s'a schimbat situația economică a acelei provincii, veți vedea progrese enorme.

Aceste progrese se resimt și asupra stărei morale și culturale a populațiunii. Acea populațiune ținută atîtea veacuri sub dominația turcească, a devenit o populație muncitoare, o populație de progres și aceasta numai grație activității economice pe care a desvoltat'o Austria. Această acțiune, D-lor, nu se desvoltă cu mari sacrificii, ci numai pentru că a procedat sistematic, studiind de mai înainte, care sînt forțele de producțiune, cum pot fi mai bine organizate, cum pot să fie ele asigurate prin debușeurile deschise produselor. și așa mai departe.

Așa astă-zi comerciul cu rasele de vite îmbunătățite a ajuns la o desvoltare însemnată și se face în Bosnia pentru zeci de milioane. Piața Vienei, care știți, începuse a se îndrepta către producția noastră zootechnică, din cauza prețurilor prea ridicate, pe care le impune monopolul ce 'și-a asigurat Ungaria prin tarifele vamale și alte dispositii convenționale, astă-zi Viena se alimentează cu vite din Bosnia și Herțegovina.

Asemenea în privința agricolă, a pomologiei, a preparărei fructelor și a transporturilor lor, totul s'a îmbunătățit.

Să nu credeți, D-lor, că Austria cheltuește pentru aceasta mulți bani în Bosnia și Herțegovina. Căci iată cum face: pe lîngă stabilimentele de cultură-model cu slabul lor budget, se alege cîți-va țărani din fie-care sat, dintre cei mai muncitori și le pune la îndemîna agenților stabilimentului de cultură, care le arată cum să facă cultura, pe ce teren, ce are să facă cu produsele, le arată locul unde le pot vinde. Cu acest chip și cu o slabă subvenție de cîte 100 fiorini, în primul sau primii doui ani au ajuns să facă din mica proprietate și locuința locuitorilor din sate adevărate ferme-model.

Et bine, cînd considerați mijloacele slabe cu cari au reușit austriacii să facă în Bosnia și Herțegovina o țară prosperă, și ca moralitate, și îndemn la muncă a populațiunii și ca cultură; nu este trist cînd ne uităm la spectacolul, care îl presintă țară noastră din acest punct de vedere, de și avem o activitate parlamentară de cel puțin 30 de ani?

Este, cred, momentul hotărîtor să se ia măsuri de îndreptare și în privința situațiunii economice interne în țara noastră.

Acum, că am văzut că în definitiv aceste două mari principii reese din analiza stărei noastre economice și a avuției pe care Ministerul domeniilor este ținut să o desvolte pentru îndreptarea ei, se vedem cum se satisfac cerințele acestor principii prin legea de față. Nu voiu intra în detalii, ci voi trata numai serviciii pe serviciii în trăsuri generale.

D-lor, dintre serviciile actuale ale Ministerului domeniilor numai două sînt cari aŭ procedat de la început pe calea pe care am arătat'o necesară pentru acțiunile economice. Acestea sînt serviciile de mine și serviciul pescăriilor, și iarăși recunosc că D-l

Petre Carp a fost Ministrul care a deschis cîmpul de activitate în aceste două ramuri de bogăție națională.

Serviciul minelor nu datează de cît de cîți-va ani, s'a ocupat în primul rînd ca să studieze ceea-ce există în țară, adică să studieze întîiŭ bogăția țărei și apoi să înceapă exploatarea și punerea în valoare a lor. Activitatea serviciului minelor recunosc că a fost foarte însemnată, foarte productivă. Cînd voiu discuta în special asupra acestui serviciu, veți vedea ce însemnată înriurire a avut aceste studii prealabile, și din punct de vedere al științei geologice și din punctul de vedere de bogăție în minerale, studii făcute de acest serviciu bine organizat și bine condus, în ciuda acelor deprinderi rele ale noastre, relative la principiile și dogmele politice, cari în tot-d'auna a fost piedica desvoltărei acestei țări.

Același lucru și pentru serviciul pescăriilor, care a început prin studii, și cunosc o colecțiune întreagă făcută de toți peștii de la noi, există o hartă care arată condițiunile de desvoltare și de ameliorare a diferitelor specii de pești. Așa în cît pot spune că ceea-ce au făcut aceste două servicii, n'au făcut nici unul din celelalte. Căci nici serviciul viticol, a căruia broșură-statistică recentă nu m'a satisfăcut din multe puncte de vedere și mai ales că nu a studiat mai întîiŭ toate vițele care erau cultivate în țară, nici care dintre aceste feluri de vițe s'au distins, nici nu a studiat care varietăți de vițe indigene s ar putea mai bine altoi pe vițe americane și fie din punct de vedere al afinității organice, fie din punctul de vedere al afinității în raport cu condițiunile de climă și sol de la noi, ar putea să dea o mai mare recoltă, o mai bună calitate de vin, un buchet mai plăcut...

D. *P. P. Carp*: Mi se pare că vă înșelați: toate acestea aŭ fost studiate. Ve afirm că toate vițele străine aŭ fost experimentate, s'aŭ altoit toate speciile așa că avem toate experiențele în această privință.

D. M. C. Vlădescu: Numai pentru vițele americane, nu însă și pentru vițele indigene, așa viile de la Dealu-Mare aŭ dispărut înainte de a se fi experimentat sau colecționat. Natural dacă se vor fi făcut experiențe de felul acesta, rezultatele n'aŭ fost așa de faimoase căci nu cunosc rezultatele date, și prin ocupațiunea mea mă interesez de ast-fel de experiențe.

Serviciul forestier abia acum ne dă o statistică, de abia acum se știe cîte sînt pădurile, care este valoarea de producțiune; nu ne spune însă care ar fi valoarea de consumațiune, după cum nu ne spune care ar fi debușeurile. Știm însă că noi importăm în cantități colosale lemne și esențe din străinătate. În același timp pădurile se găsesc abia cu 9 la sută amenagiate, iar planurile de amenagiare nu se execută la timp, prin urmare, trebuesc revăzute, etc.

În cît privește serviciul agricol și comercial, este un simplu biurou de înregistrare. Serviciul statistic este incomplect, nu ne dă detaliile necesare cari să oglindească situațiunea noastră economică, și atunci cînd venim cu organizarea Ministerului, nu putem trece ușor peste el.

Aceasta este, D-lor, în general, starea serviciilor din Ministerul domeniilor. Să vedem principiile după care ele sînt grupate în proectul de lege.

D-lor, în actuala lege se specifică ca un principiu general important, din punct de vedere al organizării Ministerului de domenii, anume: se separă cu desăvîrşire serviciile din Minister, care au în vedere avuţia întreagă naţională de serviciile Ministerului care administrează averea Statului.

Necontestat că o asemenea separaţiune trebue făcută, fiind că Statul nu trebuia să'şi amestece rolul de desvoltător al întregei avuţii naţionale, cu rolul său mai comun de administrator al averei sale particulare. Această separaţiune însă nu trebue împinsă aşa de departe, în cît se rupem ori-ce raport de influenţă binefăcătoare în desvoltarea economică. Aşa în cît Statul, din punctul de vedere al administraţiunii, se ajungă un agent fiscal; iar din punctul, de vedere al îndrumărei economice generale să'şi aibă rolul său competinte şi înarmat suficient pentru întreaga desvoltare a economiei naţionale. Statul nu trebue să fie ca administrator al averei sale particulare, un pur agent fiscal, el trebue să fie un agent de propăşire economică. Şi după cum prin măsurile sale generale pe care le indică său prin instrucţiunile de diferite ordine, el este chemat să promoveze şi să conducă economia naţională; tot asemenea ca administrator al averei sale particulare el trebue să fie un agent propulsor, un exemplu viu în faţa populaţiunii, pentru propăşirea şi desvoltarea economiei naţionale.

Aceasta este chemarea, şi chemarea însemnată pe care o are în particular averea particulară a Statului. Şi din acest punct de vedere contrariu, şi îmi pare rău, cu părerea pe care o susţine D-l Petre Carp, în legea de la 1889 a vînzărei bunurilor Statului, cred că nu este bine să se vînză toate bunurile Statului la ţăranî. Nu este bine, pentru că Statul trebue să'şi reserve o parte din bunurile sale, întîiu, ca să nu'i dispară complect creditul, cum a început să'i dispară acum, căci aceasta este cauza că a început să'i dispară creditul său. Dacă Statul azî nu se mai poate împrumuta cu uşurinţă, este că datoria publică care a întrecut la noi, ca la nimeni, toate măsurile şi toate prevederile pe carî ştiinţa financiară le impune, dar cu toate acestea am găsit să ne împrumutăm, şi nu a zis nimeni nimic, pentru că existau la spate imensele bogăţii cu carî Statul putea face faţă la împrumuturi.

De la 1889 şi pînă azî sau vîndut 600 de moşii, creditul Statului a căzut, se resimte. Este dar necesar dacă vrem ca Statul să aibă credit să'şi păstreze domeniile. Iar dacă nu le puteţi păstra, atunci să le puneţi în vînzare cu o singură condiţiune, ca aceea ce revine din vînzarea acestor domenii, care în definitiv trebue să fie o resursă de îmbunătăţire economică, să serve nu ca îmbunătăţire financiară, ci ca fonduri ale unei case de amortizare a datoriei publice, nu cum s'a făcut cu cele 200 de milioane de la 1889 pînă azî, ori să fie întrebuinţate în ameliorarea culturei şi resurselor de

producțiune și de consumațiune ale țărei. A face din aceste resurse derivate, din vînzarea bunurilor Statului, o resursă budgetară pentru ca să se plătească lefuri și cheltueli de o altă ordine. Este o greșeală. Nu trebue resursele derivate din fondul țărei vîndut de Stat, să se dea în cheltueli ușoare, încurăgiind cîștigul ușor și tendința către funcționarism, luîndu se astfel fondul de producțiune și deplasîndu l de la destinațiunea lui. (Aplause).

Iată pentru ce, D-lor, găsesc că Statul ar face bine de a nu vinde toate domeniile fără reservă și fără limită.

Dar mai este în afară de acesta și un alt interes, Statul pe moșiile pe care le administrează singur, se experimenteze cel dintîi măsurile pe carî le ia pentru propășirea și desvoltarea economiei naționale, și în al doilea loc să fie un puternic exemplu moralisator în acest sens.

Ceva identic, dar pe o scară mică, este și la noi în țară. Este o administrațiune particulară care catează de vrei-o 16 ani, sînt cele 12 moșii pe care Statul le-a donat Coroanei, moșii carî aŭ trecut sub o administrațiune particulară, dar al căror fond este tot al Statului. Ei bine, dacă veți compara ce s'au făcut cu aceste moșii, cum a condus această administrațiune atît producțiunea agricolă cît și munca agricolă, cum a căutat să pună în valoare producțiunea și munca, veți vedea că este o deosebire foarte mare de cum se administrează aci și de cum administrează Statul. Aceasta dovedește un lucru, că și la noi în țară se poate face foarte mult, cînd în capul unei asemenea administrațiuni se găsește un om capabil, cu cunoștințe întinse, cu energie și cu constant interes pentru binele public, precum este D. I. Kalinderu. D-sa prin modul cum conduce și cum administrează Domeniile Coroanei, a dat o desvoltare foarte mare din toate punctele de vedere, și din punct de vedere fiscal și economic și mai ales moralisator, făcînd școli și biserici pentru ridicarea simțului moral și dispuneref la muncă, și pentru întărirea simțului religios în populația agricolă.

Iată, D-lor, la ce este chemat să facă o administrațiune agricolă și care are în vedere întreaga economie națională. Ea este în tot-d'a-una un model viu înaintea populațiunii. Așa trebue să facă și Statul cu domeniile lui, și iată de ce opinez ca Statul să'și păstreze domeniile ce le mai are.

In resumat Statul trebue să'și păstreze domeniile sale:

1. Pentru susținerea creditului;

2. Pentru aplicarea conștientă și riguroasă, a măsurilor de cultură și muncă agricolă, în sens larg, care se vor stabili prin legi, regulamente saŭ instrucțiuni de serviciile însărcinate cu studiul acestor surse de avuție națională, să controleze și să amendeze aceste măsuri; și

3. Ca să poată fi în fața populațiunii agricole un exemplu viŭ și întreg de cultură și gospodărie rurală, un puternic propulsor spre muncă rodnică și serioasă, spre moralitate, economie și prevedere a populațiunei agricole.

Iată de ce ziceam că nu împărtășesc părerea ca domeniile Statului să fie în total vîndute.

Dar afară de aceasta, D-lor, multe domenii nici nu se pot vinde, și iată de ce: m'am interesat de acest lucru și am rugat să mi se dea un tablou de cum stăm cu moșiile Statului. Și multe lucruri am aflat cu această ocasie!

Și fiind-că nu vreaŭ să tăinuesc aceea ce nu e bine să fie tăinuit, o voiu spune că la acest departament nu există un inventariŭ de averea Statului, Statul nu știe cît are.

D. B. Găvescu: De și aceasta e prevăzut în legea comptabilităților de la 1872.

D. M. C. Vlădescu: Nu e un inventariŭ la averea Statului, dar mai mult pentru uncle, nu se știe chiar comuna unde se găsește bunul.

Dar să revin, D-lor, la cestiunea imposibilității vînzării tutulor moșiilor Statului. Din totalul de 454 de moșii care există astă-zi în urma celor vîndute, numai 87 au plan de hotărnicie și plan general, 64 sînt numai cu plan de hotărnicie, 139 sînt cu plan general. Știți ce e un plan general. Acela unde se arată împroprietăririle făcute, satul, biserica, etc.

Ei bine, 139 moșii au numai plan general, plan de hotărnicie nu, aŭ; iar 164 moșii nu aŭ nici plan de hotărnicie, nici plan general, nici un fel de plan.

Din această cauză s'a întîmplat, D-lor, fiind-că administrația așa merge, e o organizare de biurou și mai mult fiscală, din cauza aceasta, zic, s'a întîmplat de multe ori ca să se vîndă o moșie de două-trei ori, sau să se dăruiască și pe urmă să se vîndă. Cunosc un caz foarte interesant în Muscel, să'l citez pe acesta fiind-că e în județul care'l represint. E un teren de 10 hectare, în comuna Dragoslavele, din care se cedase la 1894 două hectare locuitorilor în schimbul unei exproprieri făcute la căile ferate, la 1895 acest teren în total se vinde în regulă, apoi la 1896 se ia măsuri să se dea unui sergent 6 hectare, iar restul de 4 hectare să fie vîndute.

Dintre aceste moșii 261 nu se pot vinde, și nu se pot vinde din următoarele cauze: 56 de moșii, ca avînd teren neparcelabil (bunuri mici, poeni, pomi, păduri, vii), 39 moșii ca fiind păduri, 26 ca fiind rezervate pentru împădurire, 29 ca avînd procese de hotare, 26 ca fiind munți, 22 ca fiind posedate în indiviziune, 11 ca avînd ape minerale, 5 ca fiind situate în regiuni petrolifere, 3 ca avînd mine de cărbuni, 4 ca fiind situate în regiuni miniere, 3 ca avînd mine de sare, 4 ca reservate pentru ferme-model, 2 ca fiind bălți și avînd terenuri inundabile, 1 ca avînd proces pentru eșire din indiviziune, 6 ca avînd succesiuni vacante, 3 care se hotărnicesc, 3 ca avînd procese de revindecare, 5 coprinse în raza fortificațiilor, 2 cedate Ministerului de războiŭ, 2 rezervate pentru școala de agricultură de la Pancești și Armășești, 1 în jurul Capitalei, 1 rezervată pentru zona Urzicenî, 2 pentru bîlciŭ, 1 srategică, etc., în total 261 de moșii ce nu se pot vinde. (Va urma).

COMERCIUL LEMNELOR

PREȚUL LEMNELOR ÎN CÎMPU-LUNG

pe ziua de 11 Septembrie 1900.

1. ***Tinichelile*** lungi de 3—5 metri, late de 20—40 cm., groase de 2—2½ cm., se vînd cu 30—34 lei metru cub.

2. ***Idem pentru astereală***, lungi de 3—5 metri, late de 20 cm, groase de 2 cm., se vînd cu 26—28 lei metru cub.

3. ***Dușumelele*** lungi de 3—5 metri, late de 20—40 cm., groase de 3, 4, 5 și 6 cm., se vînd cu 30—32 lei metrul cub.

Dușumelele ale căror lățimi variază de la 30—40 cm., se numesc *schioape.*

4. ***Scîndurile***, lungi de la 3—5 metri, late de 20—40 cm. groase de 2, 2½ și 3 cm, se vînd cu 28—30 lei metru cub.

5. ***Căprioriĭ***, lungi de 4, 8, și chiar 10 m., late de 10—14 cm. groși de la 12—16 cm., se vînd cu 28—30 lei metru cub.

6 ***Grinzile***, lungi de la 4—10 metri, la o dimensiune în lățime și grosime de la 18—30 cm., se vînd cu 30—34 lei metru cub.

7. ***Șipcile***, lungi de la 2—5 metri, late de 2, 4, 6, 8 cm., groase de 5, 6, 8 și 10 cm., se vînd cu 26—30 lei metru cub.

8. ***Prăjinile pentru schele***, lungi de 10 metri, groase la capătul cel gros de 14, 16 și 18 cm., iar la cel subțire de 3—4 cm., în diametru, se vînde cu 0·6—0·7 lei bucata.

9. ***Idem*** la capătul cel gros de la 18—25 cm., maximum cu 1—3 lei una.

10. ***Tinichelele de sumă***, lungi de 3 metri, late de 12, 14 cm. și groase de 2 cm, cu 15 lei suta.

11. ***Tinichele de sumă***, lungi de 3,5 metri, late de 12, 14 cm. și groase de 2 cm, cu 17 lei suta.

Tinichelele se vînd cu perechea numite *capele*.

12. ***Scîndurile*** zise ***de rînd***, cu o lungime de 3 m. late. 15, 18 cm. și groase de 2, 5 cm., se vînd cu 28—30 lei suta.

13. ***Scîndurile*** zise ***de rînd*** cu o lungime de 3·5 m., late de 15—18 cm., și groase de 2,5—3 cm., se vînd cu 35 lei suta.

Toate acestea provenite din lemn de molid și prețurile socotite: încărcat materialul în vagon gara Cîmpu-Lung.

14. ***Uluca de fag***, numită de topor, adică despicată cu toporul

lungă de $1^{m.}{}_{50}$ (6 palme), lată de 10—13 cm., se vinde suta de bucăţi cu 3—4 leĭ.

15. *Uluca de fag*, avînd o lungime de $1^{m.}$,75 se vinde cu $2_{.00}$—$4_{.00}$ leĭ.

16. *Uluca de ferestrău*, lungă de $1^{m}{}_{.50}$ $1^{m.}{}_{.75}$ şi $2^{m.}$ (de 6, 7 şi 8 palme) lată de 12, 14, şi 16 cm., se vinde cu 4, 5 şi 6 leĭ suta de bucăţi.

17. *Scîndurile de fag*, lungĭ de 3—5 m., late de 20—40 cm., groase de 3—6 cm., cu 16—18 leĭ m. c.

18. *Şiţa*, avînd o lungime de 50—60 cm., late de 10—12 cm. groase de 2—3 mm., cu 3—4 leĭ mia.

19. *Şiţa*, avînd o lungime de 60—80 cm., late de 10—12 cm. groase de 4—5 mm., cu 5—6 leĭ mia.

20. *Doagele de mobil*, lungĭ de 40—60 cm., late de 10—12 cm., groase de 2 cm., cu $1_{.50}$—2 leĭ suta.

Asemenea date culese din diferitele centrurĭ de consumaţie ale ţăreĭ interesînd în de aproape pe comersanţiĭ de lemne, pe antreprenorĭ, comisiunile de amenajament pe agenţiĭ silvicĭ cu prilejul punereĭ în exploatare a pădurilor, pe proprietarĭ etc., nu ar trebui să lipsească din nicĭ un număr al acesteĭ reviste, cu atît maĭ mult cu cît rubrica «Comerciul lemnelor» ce o reînfiinţăm astă-zĭ nu este o inovaţiune de oare-ce a existat deja, sînt cîţi-va anĭ de atunceĭ, şi toată lumea era de acord a-ĭ recunoaşte însemnătatea sa practică.

Facem dar un călduros apel la toţi abonaţiĭ noştriĭ, de orĭ ce specialitate ar fi, şi în particular la D-nii silvicultorĭ, aparţinînd diverselor administraţiunĭ publice şi private, ca să trimită fie-care de la reşedinţele în carĭ se găsesc «Revisteĭ pădurilor» asemenea date, ceea-ce este foarte uşor de obţinut, vizitînd depozitele de lemne destinate vînzăriĭ în diversele centre de populaţiune marĭ şi mici, spre a se da la timp publicităţiĭ, cu rugămintea de a nota şi ziua cînd s'a întocmit lista de preţurĭ, pentru că acestea, după cum se ştie, sînt foarte mult expuse fluctuaţiunilor comercĭuluĭ.

Cu această ocaziune, se va putea recunoaşte şi determina numirile tehnice şi populare uzitate în diversele calităţĭ, în ce priveşte obicinuitele modurĭ de a se debita lemnele.

Petre Antonescu.

COMUNICĂRI ŞI FAPTE DIVERSE

Silvicultura romînă la expoziţia din 1900

In un studiu asupra silviculturei la expoziţia din Paris, prezentat societăţii agricultorilor din Franţa, d. Bouquet de la Grye, spune următoarele relative la ţara noastră:

«Produsele forestiere ale Romîniei expuse în palatul pădurilor constau în scînduri şi bucăţi de stejar de un prea frumos aspect; probele de scînduri şi grinzi de brad şi molift, sînt de asemenea de o foarte bună calitate.

Romînia era altă-dată mult mai împădurită de cît e azi. Ioan Brătianu, unul din fondatorii Romîniei actuale, îmi spunea, că în 1843, din Giurgiu pînă la Bucureşti nu eşeai din păduri; iar eu cînd am trecut în 1875 din Giurgiu la Bucureşti, n'am văzut de cît pămînturi arate.

După notiţa publicată cu prilejul acestei expoziţiuni pădurile din Romînia azi sînt de 2.591.700 hectare, din car, 1.087.000 hectare sînt ale Statului, 45.000 aparţin Domeniului Coroanei, 58.800 Eforiilor spitalelor şi 11.000 hectare comunelor.

Esenţele frunzoase sînt cele din Europa centrală. Stejarul gîrniţa (Q. Conferta), special regiunilor Balcanilor formează în unele cîmpii masivuri importante.

La Bucureşti e o şcoală de agricultură şi la Brăneşti e o şcoală forestieră, a căror planuri şi vederi figurează la expoziţiune cu lucrările elevilor acestor două şcoli.

E de observat în pavilionul regal, consacrat Domeniului Coroanei, un album de foi şi fructe de esenţe forestiere; scînduri de lemn de resonanţă, provenind de la acest domeniu, un model de uscătorie de lemne pentru chibrituri şi diferite obiecte».

Şi Bouquet de la Grey îşi încheie astfel examenul său asupra silviculturei romîneşti:

«Se vede că regele Carol a moştenit gustul pentru păduri de la principii familiei Hohenzollern, din care a eşit; îngrijirile ce dă celor ce a creat în jurul reşedinţei Sale de vară din Sinaia, e proba evidentă».

«Amicul Agricultorului».

* * *

Tradiţiunile Academiei forestiere de la Schemnitz (Ungaria).

Liniştiţii locuitori ai oraşului Schemnitz sînt adesea spectatori bucuroşi la frumoasele serbări, ce sburdalnicii viitori pădurari continuă a face în fie-care an, perpetuînd astfel sfintele tradiţii ale şcoalei.

Un amestec de naţiuni ca şi ţara însăşi, fie-care cu aspiraţiuni diferite, cari însă în momentele de expansiune ale intimei petreceri se obicinuesc a se iubi, crede şi ajuta. Se poate vedea în amestecul acesta pestriţ pe ţanţoşul Ungur îmbrăţişându-se cu mîndrul Romîn cu gălăgiosul Ceh, boem sau Slovac şi cu neastîmpăratul Polon. Crezi că este «înfrăţirea naţiunilor» toastînd cu toţii pentru prosperitatea generală. E o petrecere dulce, desinteresată, în mijlocul căreĭ planează curata inimă a pădurarului.

Academia înfiinţată la 1866 a avut eleviĭ ceĭ maĭ distinşi pe fiĭ unor înalţi demnitari din Japonia şi Persia, cari doreaŭ cultura europeană şi cari, plecaţi în ţara lor, duceaŭ aceste frumoase datine ce leagă pe studenţi şi face ca viaţa să le fie aşa de frumoasă şi aducerile aminte dulci.

Academicianiĭ din anul II şi III poartă numirea de arme iar ceĭ din ultimul an veterani. Pe aceştia tradiţia îi obligă că deja la 1 Octombrie să fie prezenţi în sălile academieĭ şi să primească pe ceĭ sosiţi şi inscrişi în anul I.

Noiĭ veniţi sînt întîmpinaţi de *firme* şi de veterani, fără cea maĭ mică ceremonie cu cuvîntul *servus colega* şi sînt găzduiţi în primele seri la cîte unul din ceĭ vechi cari au grija să le înlesnească cunoştinţe în oraş, etc.

A doua zi chiar de la înscrierea lor la Academie tinerii sînt botezaţi *balici* şi poftiţi la sediul societăţiĭ Academielor unde sînt înscrişi ca membri şi se procede la alegerea baliculuĭ de onoare, Balicul de onoare este un novice care necunoscînd tradiţiile Academieĭ este povăţuit să prepare un discurs de recepţiune pentru directorul ministeruluĭ de domeniĭ care se spune că va veni a doua-zi să viziteze Academia, şi că eĭ, ca tineri destinaţi cariereĭ silvice se pun sub patronagiul luĭ etc... A doua-zi cu toţiĭ prezenţi în sala Academieĭ se prezintă travestit servitorul prim, căruia balicul de onoare emoţionat se grăbeşte să'ĭ ureze bună venire... Urmează apoĭ risete şi glume destule.

Balicul de onoare e dus pe sus la restaurantul comun, unde îl îmbată bine şi seara tîrziŭ îl culcă în covată şi împodobit cu florĭ îl duc cu mare alaiu la locuinţă.

La o săptămînă după aceasta se dă un bal la sediul societăţiĭ, unde preşedintele Academieĭ prezintă pe elevĭ profesorilor lor viitorĭ şi publiculuĭ aziştent (notabilităţile oraşuluĭ) Eleviĭ ciocnesc la rînd fie-care cu profesoriĭ şi fac cunoştinţă personal. La cîte-va zile după aceasta se face introducerea balicilor de la secţia de mine, în minele

unde mai tîrziŭ o să experieze. Se adună cu toţii la cercul Academicilor şi la orele 7 pornesc in corpuri avind fie-care cite un permis de intrare, cîntînd marşul minerilor care sună ast-fel:

Noroc, noroc, aşa e viaţa de miner, el dărimă, surpă ca şi vîntul ca şi norii. Nu după avuţii mo bat eu, eŭ doresc fata de miner, inima mea inimă de montanist, să petrecem viaţa plăcută şi liniştită in adincimile pămîntuluĭ.

Forestierii intonează şi ei marşul lor; Sînt forestier, locuinţa-'mĭ este liniştita pădure unde, numaĭ blinde căprioare şi păsările am tovarăşi. Uit sgomotul lumeĭ, iubesc adevărat, lugăresc cerbi sglobĭ pe intinsele păduri, urmăresc sprinţene capre pe virfurile de stincă, impuşc vulturul pe stîncile pleşuve şi raţa pe intinsul lac.

Preşedintele secţieĭ minerilor ajunşi in mine; se opreşte şi cu voce puternică se adresează la toţi cu *Glück auf*, apoĭ ii plimbă pe balicĭ prin mine, dîndu-le explicaţii fugitiv, se inapoiază la cercul tinerimeĭ, unde se dă serata de *faŭ*, unde fie-care are voe să bea şi să mănince fără a scoate un cuvint afară de aceia carĭ aŭ *pelo verbum*.

La orele 12 se face botezul balicilor, dîndu-se fie-căruia un nume, pe care trebue să'l poarte între colegĭ. In mijlocul sălei se ntinde o piele de miner văcsuită bine, primul balic ce vroeşte să se boteze trece peste pielea intinsă, aci preşedintele societăţeĭ şi cu dirigintele serateĭ (ales) iĭ toarnă bere pe cap şi ii dă numele hotărît, ast-fel se perindă cu toţi pînă se termină, apoĭ urmează petrecerea intimă pînă dimineaţa.

Multă originalitate, cînd un academician îşi schimbă locuinţa; el trebue să anunţe pe colegii luĭ cu o zi maĭ inainte şi ei sînt datorĭ să-i care tot bagajul la noua locuinţă; sub niciun motiv nu'ĭ este permis să ia trăsură sau hamal; o tradiţie care intăreşte sentimentul solidarităţeĭ este faptul că, dacă un academician se îmbolnăveşte preşedintele prescrie pa acela care trebue să'l ingrijească maĭ de aproape.

Disciplina se menţine foarte bine aplicînd pedepse pecuniare recidiviştilor; iar după repetări sau gravitatea faptuluĭ sînt escluşi din societatea studenţilor, de către juriul de onoare.

Cînd moartea răpeşte pe un academician, atunci colegii il petrec pînă la mormînt, cu următorul ceremonial: Mortul e adus şi aşezat în sala de lectură a bibliotecei de la academie, 8 studenţi fac garda care se schimbă la 2 ore. La înmormîntare iau parte profesorii şi studenţii toţi. Dacă cel mort e forestier, garda o fac

forestierii, la mineri din contră. Cortegiul porneşte din curtea academiei de obicel la 4 ore. Inainte merg minerii cu făcliĭ şi kolumneţe (felinărașe de mine), apoĭ cosciugul purtat de elevi şi muzică. La mormint nu se ţin discursurĭ. Vălul negru, care acoperă steagul societăţiĭ, se aruncă în mormint. La înapoere toţi vin în ordine cu făcliile aprinse pînă la poarta oraşuluĭ, unde le depun şi le ard, şi merg împreună la cercul tinerimeĭ, unde se face aşa zisul trauer salamander. Toţi iaŭ loc în jurul meseĭ cu cîte un pahar de bere înainte; preşedintele provoacă tăcere, ordonă stingerea luminărilor şi în timpul acesta se aud sunetul toaceĭ minelor zisă *clopacka*. La un semnal încetează sunarea toaceĭ şi preşedintele relevează calităţile decedatuluĭ. Toţi ciocnesc paharele de masă, beaŭ berea şi apoĭ sparg paharele.

Nimeni în acea seară n'are voe să frecventeze vr'un loc public.

Viitorii absolvenţi începînd din luna Martie se zic *valetanţi* şi işĭ aleg un preşedinte provizoriu, care poartă ca semn distinctiv o panglică, care are inscripţia : se departă firma bătrînă mai departe, mai departe. D-zeŭ cu voĭ, camaraziĭ meĭ. După examenul de absolvire, valetanţii daŭ petrecerea *sărutului de adio*. La academie unde sînt strînşi valetanţii ca să'şi ia adio de la profesorĭ, se ţin discursurĭ de despărţire, apoĭ pleacă în cercul studenţilor. Directorul academieĭ, urmat de valetanţi cîte 4 în rînd, şi aceştia urmaţi de colegiĭ tinerĭ, în frunte muzica cîntă marşul valetanţilor. Ast-fel sosesc la cerc, unde se dă balul de adio şi între profesorĭ se mai invită şi cunoscuţiĭ din oraş.

La quadrilul II la figura 6 se sting jumătate din luminĭ, se comandă plimbarea cu marşul valetanţilor şi acuma se pot întrezări perechĭ luîndu-şi adio şi lacrămile strălucind, şoapte încete şi chiar sărutări furişe. A doua zi ceĭ carĭ pleacă sînt întovărăşiţi la gară de colegiĭ lor rămaşi.

Studenţiĭ academieĭ formează aşa zisa Stein Grube, comună închipuită cu toţi notabilii şi amploiaţiĭ eĭ şi daŭ în fie-care an vesela serbare a *cinci parcului*, care constă din aceia că se îngraşă un porc dăruit de un consilier silvic, şi la un timp hotărît de consiliul comunal se taie porcul, se plimbă cu pompă mare în oraş şi apoĭ se petrece intim în circiuma comuneĭ.

Gh. D. Belinschi.
Silvicultor-ajutor
la Dom. Cor. Bkaz

INFORMAŢIUNI

Comitetul de administraţie al societăţii «*Progresul silvic*» în şedinţa de la 15 Decembrie 1900 a hotărît să se ţină 3 conferinţe, în zilele de 17 Februarie, 10 şi 17 Martie a. c

Subiectele ce se vor trata sînt:

1. In ziua de 17 Februarie a. c., D-l *C. Broşteanu*, avocat, va vorbi despre: *Salinele noastre.*

2. In ziua de 10 Martie a. c., D-l. Inginer *N. Saegiu*, profesor la şcoala de silvicultură, va trata despre *Transportul în gospodăria forestieră.*

3. In ziua de 17 Martie a. c., D-l *M. Tănăsescu*, Inspector silvic, va face *O dare de seamă asupra lucrărilor Congresului internaţional de silvicultură din 1900, de la Paris.*

Conferinţele se vor ţine în zilele indicate, la orele 8½ seara, la sediul societăţii, în localul Administraţiei Domeniului Coroanei, str. Ştirbey-Vodă No. 3.

* * *

Proiect de budget pentru 1901—1902

Serviciul silvic

I Personal

Nr. de propuse	Nr. de retribuţie	NUMIREA FUNCŢIUNILOR	RETRIBUŢIUNI MENSUALE Lei	Cr.	Diurne Lei	Cr.	Spese Lei	Cr.	ANUALE Lei	Cr.
4		Inspectori cl. I.	500	—	—	—	200	—	38.400	—
5		» » II.	450	—	—	—	150	—	36.000	—
1		Consilier silvic, angajat cu contract	—	—	900	—	—	—	10.800	—
8		Silvicultori şefi cl. I.	400	—	—	—	—	—	38.400	—
7		» » » II.	350	—	—	—	—	—	29.400	—
16		» » » III.	300	—	—	—	—	—	57.600	—
44		» cl. I	250	—	—	—	—	—	132.000	—
67		» » II	200	—	—	—	—	—	160.800	—
4		» asistenţi.	150	—	—	—	—	—	7.200	—
30		Brigadieri cl. I.	—	—	80	—	—	—	28.800	—
35		» » II.	—	—	65	—	—	—	27.300	—
67		» » III.	—	—	50	—	—	—	40.200	—
23		Spese de transport pentru 23 silvicultori-şefi ataşaţi la regiuni sau detaşaţi în central, cu atribuţiuni în exterior	—	—	—	—	150	—	41.400	—
100		dem pentru 100 şefi de ocoale	—	—	—	—	90	—	108.000	—
—		Plata pădurarilor şi confiniştilor	—	—	—	—	—	—	495.000	—
		Totalul pers. silvic	—	—	—	—	—	—	1.251.000	—

II Material

Art. N. [illegible]—1902	NATURA SERVICIILOR ŞI A CHELTUELILOR	CREDITE cerute pe 1901 - 902 Lei	B.	CREDITE acordate pe 1900—1901 Lei	B.
71	Cumpărare şi reparare de instrumente şi unelte pentru serviciŭ precum: instrumente topografice, ciocane, compase, insigne, puscĭ, cartuşe, tăbliţe de vînătoare, sigilii, etc	4.000	—	4.000	—
72	Chirii de localuri pentru regiunile silvice, luminat, încălzit, spese de cancelarie, mobilier, imprimate, registre, cheltueli mărunte, etc. . " .	14.500	—	14.520	—
73	Cumpărare şi reparare de luntri pentru paza pădurilor din ostroave	500	—	500	—
74	Chirii pentru 25 şefi de ocoale silvice, cărora nu li se dă de Stat case pentru cancelarie .	5.000	—	—	—
75	Pentru înfiinţarea unui muzeŭ şi unei biblioteci silvice, abonamente la reviste forestiere şi ştiinţifice	1.500	—	—	—
	Totalul materialului . . .	25.500	—	19.020	—

* * *

Suma încasată pînă la 30 Noembre 1900 din vînzarea pădurilor Statului în comptul exerciţiului 1900—1901 este de lei 3 345 410 b. 55, prevederile budgetare fiind de lei *5.000.000.*

* * *

Vînzări de păduri spre exploatare. — In cursul luneĭ Ianuarie şi parte din Februarie s au ţinut de serviciul pădurilor 5 licitaţiuni (la 22 Ianuarie nu s'au presentat concurenţi), a căror resultat este:

DATA LICITAŢIEI	No. pădurilor vîndute	Suma totală de vînzare Lei	B.	Suma de încasat în an. 1900-1901 Lei	B.	
9 Ianuarie	12	212.427	59	52 545	63	
15 » . . .	9	[1])2.367.660	24	1.500.000	—	
1 Februarie . . .	8	249.503	73	98.368	89	
Total . . .	29	2.839 591	56	1.650.914	52	Rezultatul acestei licitaţii s'a cunoscut după apariţia Revistei pe Decembre.
21 Decembre . . .	14	305.509	68	114.883	17	
Licitaţiile anterioare	173	3.865.497	94	1.006.304	92	
Total . . .	216	5.009.599	18	2.772.102	51	

1) Această sumă este minimă, de oare ce vînzarea pădurilor de la 15 Ianuarie fiind făcută pe arbore, suma totală se va stabili, după ce se va face inventariarea tuturor arborilor şi se va şti exact numărul arborilor ce antreprenorul are a plăti.

Adecă s'aŭ vîndut 207 păduri din 427 cîte aŭ fost scoase în vînzare în mod ordinar şi 9 păduri din 28 scoase în vînzare în mod extraordinar. Aşa că au rămas nevîndute încă 239 păduri.

* * *

D-l *Al. Theodorescu*, fost silvicultor clasa I, a fost primit în corpul silvic cu acelaşi grad, în locul lui *N. Măcelaru*, decedat.

* * *

Următoarele mutări s'au făcut în serviciul silvic pînă la Februarie:

D-l *I. Voroneanu*, şeful ocolului Borleşti (Neamţu) a fost mutat la ocolul Soveja (Putna).

D-l *N. Georgescu*, şeful ocolului Soveja a fost mutat la ocolul Perişor (Dolj).

D-l *Al. Theodorescu*, a fost numit şef al ocolului Măcin (Tulcea).

D-l *An. Dumbrăveanu*, şeful ocolului Măcin, a fost mutat la ocolul Borleşti.

* * *

Pînă la 10 Februarie a. c. au plătit cotizaţiile şi abonamentele pe anul 1900, următoarele persoane:

Membrii: Adolph Chr., Beraru V., Busuioc V., Demetrescu Aurel, Eleuterescu I. C., Georgescu C., Grunau P., Ionescu N., Iosof D., Manolescu C. R., Munteanu V., Patrulius D., Popovici Lupa N., Popovici N. G., Protopopescu I., Saegiu N., Tănăsescu M., Ţăpîrdea N., Virnav V., adică 55 din 171 membrii.

Abonaţi: Albu N., Comăneanu P., Georgescu C. P., Micşunescu Gr., Şangeorzan I., Şcoala de Agricultură de la Herăstrău, Societatea anonimă fostă Goetz, Rămniceanu I., adică 26 din 58 abonaţi.

CLIMA LUNEI IANUARIE 1901 st. n.

La Bucureşti—Filaret

Luna Ianuarie a fost caracterizată printr'un timp foarte friguros, închis şi cu zăpadă abondentă, care s'a menţinut în tot cursul lunei. O lună Ianuarie aşa friguroasa n'a mai avut loc aci din 1893 şi 1894. Mijlocia lunară —6°9, este cu 3°1 mai scăzută ca normală. De la 1857 şi pînă în prezent, în 5 ani luna Ianuarie a fost mai friguroasă, în 1893 temperatura sa mijlocie a ajuns la —10°6. Încă din prima zi a lunei, timpul a început a se răci repede, la 2 şi la 3 ger simţitor şi cu ninsoare abondentă, iar la 4 termometrul atinge cea mai coborîtă valoare din cursul lunei —24°0; următoarele 4 zile mai puţin geroase şi cu ninsoare, la 6 zăpadă abondentă şi viscol. De la 9 pînă la 21 îngheţ permanent şi ger simţitor; la 10, 11 şi 15 termometrul s'a coborît respectiv la —22°2, —20°4 şi —17°2.

De la 22 la finele lunei timpul a fost mult mai puţin rece cu desgheţ în cursul zilei. Ultimele 3 zile ale lunei sînt cele mai puţin friguroase. In general luna aceasta a început cu un timp foarte geros şi cu ninsoare şi s'a terminat cu o temperatură moderată. Cea mai ridicată temperatură din cursul lunei a fost +6°0 la 29, iar cea mai coborîtă —24°0 la 4. In Ianuarie 1888 temperatura minimă fusese —30°5 la 4; cea maximă a ajuns la +14°2 la 31 Ianuarie 1898. Perioada cea mai friguroasă din cursul lunei a fost de la 2 la 16, a cărei mijlocie (—10°7) este cu 6°6 mai friguroasă ca cea normală.

Mijlociile zilnice în această perioadă au fost coprinse între —6°2 la 9 şi 17°8 la 10. Tote zilele din cursul lunei au fost cu îngheţ dintr'însele 19 de iarnă; de obiceiu sînt cîte 20 şi 16 asemeni zile. Cerul a fost în cea mai mare parte acoperit; au fost 6 zile senine 6 noroase şi 17 acoperite. Soarele s'a arătat în 17 zile şi a strălucit pe o durată totală de 75 ore, normala fiind de 76 ore.

Presiunea atmosferică mijlocie 759,9 mm. este cu aproape 3 mm. mai înaltă ce normala, la 8 şi la 9 au avut loc cele mai înalte valori iar la 29 cele mai coborîte. Direcţiunea dominantă a vîntului a fost aceia a Austrului (V. şi SV), care a bătut aproape neîntrerupt în ultimele 2 decade. Crivăţul (NE) a suflat în prima decadă. In seara de 1, în dimineaţa de 2 şi la 6 a fost viscol. Zăpada a căzut în 7 zile (2, 3, 5, 6, 7, 8 şi 18), iar puţină ploaie la 28 şi 30. Cantitatea totală de apă a a fost de 51 mm., normala fiind 44 mm. Aproape toată apa este provenită din zăpadă. Grosimea totală a stratului de zăpadă este 76 cm. toată căzută în prima decadă. Solul a fost acoperit de zăpadă în tot cursul lunei, afară de la 1; grosimea zilnică a păturei de zăpadă a fost coprinsă între 64 cm. la 8 şi 15 cm. la 31. Ceaţă s'a observat în 19 zile chiciura în 13, brumă în 12 şi halo lunar în 25 şi 29. Zăpada din cursul acestei luni a protejat foarte bine semănăturile de toamnă, contra gerului ce a fost.

Institutul Meteorologic.

Tip. GUTENBERG, Joseph Göbl, strada Dómnei, 20. — Bucuresci.

CONFERINȚELE SILVICE [1])

Domnilor și scumpi colegi,

Adunați pentru a asculta cea d'intîi din conferințele societății noastre din anul curent, ve salut și ve mulțumesc călduros pentru graba și buna-voința cu care ați venit.

Sunt opt ani, de cînd se țin la societatea „Progresul silvic" în fie-care an conferințe, și am văzut cu mulțumire sufletească osteneala, ce s'a pus de toți pentru a face ca societatea noastră să fie la înălțimea ei și să se arate demnă și recunoscătoare pentru Inalta ocrotire, pe care ne-o acordă prea grațios M. S. Regele.

Nu me îndoesc că societatea noastră va fi și în viitor îmbrățișată cu aceeași căldură, și că va face progresele, la cari ne așteptăm cu toții.

Sperînd încă, Domnilor și scumpi colegi, că apreciind, ca în tot-d'a-una, însemnătatea acestor conferințe, nu veți lipsi a ve aduna și la cele-l'alte două de la 10 și 17 Martie, dau cuvîntul d-lui C. Broșteanu, valorosul nostru coleg, care va vorbi despre Salinele noastre, o cestiune pe cît de științifică, pe atît de interesantă și folositoare din punctul de vedere economic, mai ales în timpurile grele de azi.

---

1) Această cuvîntare a fost rostită la societatea noastră, în ziua de 17 Februarie a. c. de d. *I. Kalinderu*, Președintele societății, cu ocazia deschiderei conferințelor din acest an.

TRANSPORTUL ÎN GOSPODĂRIA FORESTIERĂ [1])

Domnilor,

Prilegiul, ce mi se oferă d a vorbi astă seară înaintea D-v., îl datoresc onorabilului nostru Președinte, D-l Ion Kalinderu, distinsul și neobositul administrator al Domeniului Coroanei, care a acceptat bucuros și cu măgulitoare apreciațiune pentru mine, propunerea colegului meu de la școală, D-l Petre Antonescu, membrul în comitetul Societății, d'a mă înscrie printre conferințiarii acestei sesiuni.

Țin dar, în primul loc, să exprim deplina mea gratitudine D-lui administrator al Domeniului Coroanei, pentru bine-voitoarea sa apreciare, cu atît mai scumpă pentru mine, cu cît vine din partea unui om de valoarea D-sale.

Să nu ve pară curios, Domnilor, că un Inginer de mine, străin de specialitatea D-v., vine să vă întreție despre *transport în gospodăria forestieră.*

Acum cîți-va ani — anume în 1894 — am devenit, prin concurs, titularul catedrei de drumuri, construcțiuni forestiere și herăstraie la școala specială de silvicultură de la Brănești. Am fost dar condus să me ocup de aproape, între altele, și de cunoașterea amănunțită a tutulor căilor de comunicație, mijloacelor și instalațiunilor de transport utilizate în exploatările forestiere. Comparîndu-le cu acelea întrebuințate în exploatarea minelor, am găsit între ele o asemănare isbitoare, cu deosebire numai că cele forestiere sînt incomparabil mult mai lesne de executat. Dacă n'ar fi de cît faptul că lucrătorul în pădure muncește la lumina zilei, în plin aer și la largul lui, pe cînd minarul lucrează în întunericul profunzimei pămîntului, luminat artificial de multe-ori insuficient, în aer confinat premenit prin ventilatoare — care totu-și nu'l apără de exploziuni formidabile de gaze hydrocarburate — și în galerii une-ori așa de strîmte, în cît abia se poate mișca, ar fi prea de ajuns ca să se vadă lămurit comoditatea de care se bucura lucrătorul de

1) Conferință ținută la societatea «Progresul silvic» în seara de 10 Martie a. c.

la zi şi enorma dificultate ce întîmpină lucrătorul din profunzime, chiar cînd presupunem că amîndoĭ au să execute acelaşĭ gen de lucrărĭ. Un drum şinuit cu cale îngustă, un plan înclinat automotor cu simplu orĭ dublu efect, un jilip. se întrebuinţează atît în exploatarea pădurilor cît şi în exploatarea minelor, dar în păduri ele se pot construi mult mai lesne de cît în interiorul minelor.

Ese din cadrul subiectului ce 'mĭ-am propus să tratez înaintea D-v., o comparaţiune între exploatările minerale şi forestiere, aceste fiice gemene ale industrieĭ extractive; o asemenea comparaţiune ar putea forma subiectul uneĭ alte conferinţe şi mi'l reserv pentru o viitoare sesiune. Am semnalat numaĭ în treacăt această apropriere, pentru ca să vă puteţĭ explica prezenţa mea înaintea D-v. cu acest subiect.

Pentru că, după cum spuseĭ, în transporturile forestiere se utilizează căĭ de comunicaţiĭ, mijloace şi instalaţiunĭ de transport identice cu acelea întrebuinţate în exploatarea substanţelor minerale utile, aflate în scoarţa solidă a globuluĭ, — negreşit cu oare-carĭ modificărĭ cerute de trebuinţele pădureĭ, de poziţiunea şi de natura materialuluĭ lemnos destinat a fi transportat, — studiile mele s'au mărginit maĭ cu seamă asupra acestor modificărĭ, căcĭ dispozitivele întrebuinţate şi construcţia lor 'mĭ-erau suficient cunoscute în întreprinderea acestor studiĭ, am avut nevoie de oare-carĭ noţiunĭ de silvicultură şi amenajament, care 'mĭ-au fost date, la început, de neuitatul meu amic Theodor Pietraru, care a ilustrat atît şcoala cît şi corpul silvic, iar maĭ pe urmă de D-niĭ Pavel Grunau şi Petre Antonescu, silvicultorĭ distinşĭ, profesorĭ aĭ şcoaleĭ, carĭ în tot-d'a-una cu multă bună-voinţă 'mĭ au dat lămuririle necesare în cestiuni de domeniu forestier; pentru aceasta sînt dator a le exprima aci cele maĭ viĭ mulţumirĭ. În fine, cercul cunoştinţelor mele l'am mărit prin numeroase excursiunĭ şi vizite de păduri importante, făcute singur sau împreună cu şcoala şi prin consultarea uvragelor germane asupra construcţiunilor şi transporturilor forestiere, datorite luĭ Förster, Gayer, Lizius Dotzel, Kunnebaum, Schuberg şi alţiĭ, din carĭ am cules o mulţime de date practice şi economice de netăgăduită importanţă.

Transportul, Domnilor, — după cum ştiţĭ —, este problema

cea mai de căpetenie, de a cărei soluțiune satisfăcătoare depinde reușita tutulor întreprinderilor omenești, cari au de scop producerea, circulația și consumația utilităților. In cheltuelile de producțiune, costul transportului represintă une-ori aproape toată valoarea mărfii sau obiectului util. Este dar de tot interesul ca să tindem tot-d'a-una la reducerea cît mai mult a cheltuelilor de transport, iar la acest rezultat nu se poate ajunge de cît prin ameliorarea și desvoltarea necontenită a căilor de comunicație, a mijloacelor și instalațiunilor de transport. Numai prin înlesnirea, multiplicitatea și repeziciunea transporturilor se pot obține beneficii remuneratorii în toate ramurile de producțiune. De aceia și în gospodăria forestieră, cestiunea transportului materialului lemnos și a produselor accesorii, este una din cele mai importante. Dacă lemnul doborît într'o pădure nu s'ar putea scoate sau transporta de cît cu mari greutăți și prin urmare dacă aceste operațiuni ar provoca cheltueli exagerate, costul de producțiune ar întrece valoarea sa comercială obișnuită, astfel că sau s'ar vinde cu pagubă, sau, mai sigur, nu s'ar vinde de loc; cu alte cuvinte pădurea n'ar fi exploatabilă de și din punct de vedere silvic poate fi ajunsă la termenul de exploatabilitate adoptat. Așa dar, pe lîngă considerațiunile speciale de silvicultură, ce trebuesc avute în vedere la determinarea exploatabilității unei păduri, joacă un rol tot atît de important existența sau absența căilor de comunicație. Numai cînd există asemenea căi, cum sînt: șoselile, drumurile de fer și cursurile de apă plutibile sau navigabile, pădurile pot fi cu folos exploatate, căci materialul lemnos se poate atunci transporta pînă în centrele cele mai depărtate de desfacere și consumațiune și poate găsi debușeurî din ce în ce mai numeroase. Cum s'ar fi putut exploata importantele păduri de pe valea Bistriței, din județul Neamțu, ca Bicazul și Ața ale Domeniului Coroanei, Tarcăul și Hangul, dacă rîul Bistrița n'ar fi fost plutibil și dacă n'ar fi existat șoseaua națională Piatra-Prisăcani, pe care se transportă tot lemnul de resonanță? Ce ar fi devenit pădurile și împreună cu ele, excelentele materiale de construcțiune din valea Prahovei, dacă n'ar fi existat calea ferată București-Predeal? Cum s'ar fi putut aduce în comerț lemnele pădurilor seculare

de pe valea Lotrului, din județul Vilcea, dacă Oltul n'ar fi fost plutibil? Toate aceste imense bogății ar fi rămas pe loc și n'ar fi putut profita consumațiunei, dacă căile de comunicațiune ar fi lipsit. Puterea de productivitate a unei țări se sporește în raport direct cu extensiunea rețelei căilor de comunicațiune. De aceia națiunile, cari au înțeles din vreme importanța fenomenelor economice, au dat continuă desvoltare acestei rețele și au putut păși mai de timpuriu pe calea progresului și civilizațiunei.

Noi am rămas și în această privință, ca în multe altele mai îndărătul popoarelor din occidentul și din centrul bătrînei Europe. Pe cînd în Franța, Anglia, Germania și Austria, secolul al XVIII-lea este secolul drumurilor șoseluite, iar secolul ce s'a încheiat acum, acel al drumurilor de fer, noi am întreprins în acest din urmă secol, toate lucrările pentru înființarea aproape simulană atît a șoselelor, cît și a drumurilor șinuite. Totuși rețeaua căilor noastre de comunicațiune este foarte incompletă și mai avem încă mult de făcut, dar ceia ce s'a executat a absorbit într'un interval relativ scurt, un capital considerabil, mai presus de puterile noastre și acest fapt n'a contribuit puțin la criza financiară de cari suferim acum. Data foarte recentă a existenței noastre ca Stat liber, explică, în cît-va, întîrzierea în care ne găsim și justifică pe deplin năzuința noastră d'a ajunge cît se poate mai repede la nivelul condițiunilor economice ale celor-l-alte popoare, mult mai vechi ca noi.

Dar, să reviu la subiect.

Din momentul ce o pădure se găsește exploatabilă sub toate raporturile și se decide tăerea ei după regulile artei, se procedează la studiul projectărei drumurilor, mijloacelor și instalațiunilor de transport, prin care se va aduce materialul lemnos de la locurile de doborîre pînă la calea publică de comunicație, pe care se va face transportul mai depărtat. Acest din urmă transport se poate face pe uscat sau pe apă.

Rețeaua drumurilor ce urmează a se deschide în pădure este bine a se studia mai 'nainte de amenajamentul ei sau cel puțin o dată cu el, iar în parcelarul de gestiune este indispensabil să se țină necontenit seamă de direcțiunile ce trebuesc date drumurilor și instalațiunilor de transport,

tinzînd a se contopi, pe cît posibil, liniile de diviziune ale acestui parcelar cu acelea ale reţelei căilor de transport. Nu trebue să împingem pînă la absurd o asemenea contopire, de exemplu, să adoptăm ca traseu pentru un drum şoseluit o linie a parcelarului de gestiune care ar avea pante sau rampe prea pronunţate, ce nu convin unui ast-fel de drum. Se fac, negreşit, concesiuni de o parte şi de alta pentru realizarea contopirei şi nu ezităm a o negligea cu desăvîrşire în punctele unde ea este cu totul imposibilă. Acestea sînt tot d'a-una puncte singulare sau excepţionale, căci în majoritatea cazurilor, chiar la munte, sau în teren cu totul accidentat, este mai tot-d'auna posibilă cel puţin o contopire parţială. Nu mai insist asupra avantagiilor ce resultă din contopirea ambelor reţele, — ce de sigur vi sînt cunoscute, — cel mai principal este acela că nu se sacrifică suprafeţe deosebite de pădure pentru liniile parcelarului şi traseurile drumurilor.

Reţeaua căilor de transport mai coprinde şi alte direcţiuni cu totul distincte de ale parcelarului de gestiune. Este esenţial, in adevăr, ca drumurile se pătrundă în pădure pînă în apropierea locurilor, de doborîre sau ca obîrşiile instalaţiunilor de transport să se poată muta treptat cu înaintarea tăerilor. Materialul expediat pe aceste ultime ramificaţiuni se adună şi se transportă pe drumuri şi instalaţiuni din ce în ce mai importante, ale căror traseuri se confundă în mare parte cu liniile de diviziune ale parcelarului de gestiune şi în fine toată această reţea se leagă cu calea publică de comunicaţie, pe care se va face transportul lemnelor, pînă în centrele cele mai depărtate de desfacere şi consumaţiune

Incontestabil că în studiul reţelei căilor de transport, care convine mai bine pentru o pădure sau pentru un complex de păduri, silvicultorul joacă un rol foarte important, căci el este în măsură să cunoască mai bine ca ori-cine trebuinţele fondului ce are să administreze, să exploateze şi să amelioreze. Silvicultorului incumbă datoria de a hotărî ce drumuri, mijloace sau instalaţiuni de transport trebuesc înfiinţate şi utilizate, precum şi de a stabili direcţiunile lor principale pentru ca să se poată obţine rezultatele cele mai satisfăcătoare atît din punct de vedere cultural cît şi comercial. Acest rol îl are silvicultorul nu numai pentru

drumurĭ, dar pentru toate construcţiunile necesare la o exploatare de păduri. De aceia silvicultorul urmează să cunoască toate metoadele şi dispozitivele de transport ce se pot întrebuinţa şi, în general, toate construcţiunile, ce pot fi făcute, în anumite împrejurări, pentru ca să se dobîndească cele mai multe foloase. Pentru aceasta silvicultorul trebue să ştie şi să poată aprecia repede avantagele şi inconvenientele fie-cărĭi metoade de transport, după împrejurările în care se află, după condiţiunile de teren şi după felul materialuluĭ ce are să realiseze. Tot astfel trebue să cunoască felul construcţiunilor celor mai convenabile, ce sînt de făcut, fie pentru înlesnirea exploatăţiuneĭ, fie pentru ameliorarea condiţiunilor economice ale pădureĭ.

In ce priveşte întocmirea proiectelor şi executarea lucrărilor technice necesare în exploatările forestiere importante, nu se mai poate pretinde silvicultoruluĭ cunoştinţe prea aprofundate în ştiinţa şi arta construcţiunilor, cu atît mai mult că în societatea modernă tot progresul săvîrşit nu se datoreşte de cît principiuluĭ diviziuneĭ muncĭ şi nu mai este posibil asta-zĭ ca un singur individ, ori-cît de inteligent şi bine dotat ar fi, să accumuleze în mintea sa sumedenia de cunoştinţe, carĭ fac obiectul altor specialităţĭ.

Pentru proiectarea şi executarea drumurilor sau construcţiunilor ce se pot întrebuinţa în exploatarea pădurilor, se preconisează treĭ sisteme:

In primul sistem se susţine ca toate drumurile şi construcţiunile de care se simte nevoie în exploatarile forestiere, să fie proiectate şi executate de silvicultorĭ.

Intr'un al doilea sistem se recomandă ca toate lucrările technice necesare să se proiecteze şi să se execute de specialiştĭ, inginerĭ sau architecţĭ, după programe întocmite de silvicultorĭ.

In fine, în al treilea sistem toate aceste lucrărĭ se proiectează şi se execută numaĭ de inginerĭ sau architecţĭ specializaţĭ şi carĭ prin urmare, sînt în măsură să cunoască felul şi natura construcţiunilor carĭ convin exploatărilor forestiere.

Primul sistem are numaĭ avantagiul de a realiza o economie în cheltuelile de exploatare, căcĭ dacă silvicultorul poate să proiecteze şi să execute singur lucrările de carĭ

simte nevoie, nu se mai recurge la aducerea în localitate a unui inginer sau architect, care de multe-ori trebuie plătit destul de scump. Acest sistem este însă imposibil de practicat în mod absolut, pentru că reclamă de la silvicultor cunoştinţe prea aprofundate în arta şi ştiinţa construcţiunilor, cunoştinţe de inginerie şi architectură, carî nu se pot nici-odată dobîndi într'o şcoală de silvicultură, orî-cît de superioară ar fi şi unde, prin natura lucrurilor, trebue tot-d'a-una să se dea mai mare extensiune studiilor speciale de silvicultură. Pentru întocmirea proiectelor de lucrări technice, se cer cunoştinţe întinse de mathematicî superioare şi de statică grafică, ca să se poată calcula rezistenţa diferitelor piese ce compun o construcţiune, ast-fel că autorul proiectului trebuie să fie foarte familiarizat cu metoadele analizei infinitezimale şi cu determinarea grafică a forţelor ce lucrează asupra diferitelor piese, pentru ca să fixeze cu precisiune dimensiunile tutulor elementelor componente şi să asigure o soliditate potrivită construcţiunii proiectate.

Din punct de vedere economic, acest sistem este în flagrantă opoziţiune cu principiul diviziunei muncei, pe care ştim că este bazată toată propăşirea extra-ordinară a civilizaţiunei moderne. A susţine, în mod absolut, că construcţiunile forestiere trebuesc proiectate şi executate de silvicultorî, este tot una cu a susţine că theatrele trebuesc construite de autorii dramaticî sau de actorî, bisericile de popî, spitalele de doctorî şi aşa mai departe, dacă toţi aceştia ar fi urmat un curs de construcţiunî. Rolul silvicultorului este destul de important ca propunător al construcţiunilor necesare şi ca alcătuitor priceput al programelor acestor construcţiunî, pentru ca să se mai amestece prea mult în bucătăria constructorului.

Acest sistem n'a fost nicăirî adoptat. Pentru motive de economie se poate totuşî cere, pe icî pe colea, silvicultorului să proiecteze şi să execute construcţiunile mai simple de care are nevoie, de şi chiar aceasta constituie pentru el o sarcină împovărătoare care'î răpeşte un timp preţios, pe care l'ar utiliza mult mai bine în lucrările de specialitatea sa.

In al doilea sistem, lucrările technice necesare în exploatările forestiere se projectează şi se execută de inginerî sau architecţî, după programe întocmite de silvicultorî.

Acesta este sistemul generalmente adoptat mai în toate țările și este destul de rațional pentru că lasă pe fie-care să facă ceea-ce se pricepe. Dar pentru a întocmi programul bine chibzuit al unei construcțiuni, este nevoe ca silvicultorul se posedă principiile generale ale artei și științei de a construi și de aceia se predă un curs de construcțiuni în toate școalele de silvicultură. Acest sistem s'a practicat cu mult succes de administrațiunea Domeniului Coroanei pentru toate construcțiunile necesare în exploatările sale, fie forestiere, fie agricole, și aceste construcțiuni fac cu drept cuvînt fala acestei importante administrațiuni. Toate projectele ce le vedeți expuse în această sală, nu sînt de cît opera acestui sistem.

In al treilea și ultimul sistem, construcțiunile necesare exploatărilor forestiere se proiectează și se execută de un serviciu technic special, compus din Ingineri și Architecți specializați în asemenea construcțiuni. Acest sistem este mai cu deosebire practicat în Austria. In administrațiunea forestieră austriacă toate construcțiunile mai importante se proiectează și se execută de serviciul technic special, iar lucrările de importanță mai mică, cari se proiectează uneori de silvicultori, nu se execută pînă ce proiectele n'au fost examinate, verificate sau modificate de serviciul technic special. Acesta este, după mine, sistemul cel mai rațional, pentru că asigură o executare mai perfectă a lucrărilor, ca opere de specialiști, și nu permite să se execute chiar lucrările de mică importanță pînă ce proiectele n'au fost prealabil și serios controlate.

Ajung acum, Domnilor, la clasificarea transporturilor forestiere și cu aceasta voi termina. Aceste transporturi se împart în două mari clase:

I. *Transportul pe uscat* și
II. » » *apă.*

I. Transportul pe uscat.

Coprinde două faze:

A) *Scoaterea lemnelor*; și
B) *Transportul propriu-zis.*

A) **Scoaterea lemnelor**, pe cari unii — cum este Förster — o mai numesc şi **transport** la distanţe mici, are de scop adunarea şi scoaterea lemnelor de la locurile de doborîre pînă la obîrşiile drumurilor sau instalaţiunilor de transport. Această operaţiune se poate face fie utilizîndu-se numai forţa musculară a oamenilor, fie întrebuinţîndu-se animale de tracţiune sau de povară.

Distingem dar:

a) *Scoaterea lemnelor prin ajutorul oamenilor*; şi

b) *Scoaterea lemnelor prin ajutorul animalelor.*

a) **Scoaterea lemnelor prin ajutorul oamenilor**, coprinde:

1. *Căratul lemnelor cu mîinile, cu tărgile sau cu spinarea.* Se întrebuinţează numai în cazuri excepţionale, pentru lemne de dimensiuni mici şi pînă la distanţe de cel mult 40m; pentru că e prea scump;

2. *Scoaterea lemnelor cu sapine sau cu topoare prin rostogolire.* Este avantagioasă cînd pantele sunt repezi, terenul neted, sănătos, tare, dar fără să fie stîncos;

3. *Scoaterea lemnelor cu săniuţe (tîrlii) sau cu roabe.* Necesitează pante mai dulci şi lemne de dimensiuni mici.

b) **Scoaterea lemnelor prin ajutorul animalelor** se poate face:

α) *Prin animale de tracţiune (de jug sau de ham)*; şi

β) *Prin animale de povară*

α) **Scoaterea lemnelor prin animale de tracţiune**, coprinde trei modalităţi:

1. *Tîrîrea.* Lemnele se tîrăsc direct pe pămînt, fiind trase cu tînjala. Se aplică numai pentru buşteni lungi şi grei, cojiţi, şi în localităţi unde există cărări în pădure sau drumuri neîmpietrite cu pante repezi şi fără rampe;

2. *Semi-tîrîrea.* Lemnele se aşează cu capătul lor anterior pe o osie cu două roate mici sau pe o mică tîrlie; iar la cel-l-alt capăt se tîrăsc direct pe pămînt. Convine mai mult pentru lemne lungi şi grele, cojite sau ne cojite, pe cărări sau drumuri neîmpietrite, cu pante şi rampe mai dulci

3. *Căratul.* Lemnele se aşează la amîndouă capetele lor pe cîte o osie cu două roate mici sau pe nişte tărliuţe, iar la partea anterioară se înjugă sau se înhamă animalele de tracţiune. Nu se poate aplica de cît pe drumuri mai mult sau mai puţin îngrijite.

γ) **Scoaterea lemnelor prin animale de povară.** Se întrebuinţează numai în pădurile de munte, prăpăstioase, unde nu sînt de cît poteci, adesea şi ele foarte strimte şi periculoase. Convine pentru lemne de dimensiuni mici, ca şiţa, şindrila sau draniţa, dar în unele localităţi (în jud. Muscel) se scot prin acest mijloc şi buşteni de 4—6 m. lungime.

B) **Transportul propriu-zis.** Coprinde toate drumurile mijloacele şi instalaţiunile de transport, din interiorul şi exteriorul pădurei, prin care lemnele se expediază pînă la căile publice de comunicaţiune sau pînă la cursurile de apă plutibile, pe cari se pot duce apoi pînă în centrele cele mai depărtate de desfacere şi consumaţiune.

Ele se pot grupa în :

a) *Drumuri de alunecare* ;
b) » *propriu-zise* ;
c) » *aeriane sau funiculare ;*
d) *Drumuri şinuite* ; şi
e) *Plane înclinate automoloare.*

a) Drumurile de alunecare sînt acelea în cari lemnele alunecă singure în virtutea componentei greutăţii lor, paralelă cu drumul, a cărei valoare întrece produsul componentei normale, prin coeficientul de frecare.

Printre ele distingem :

1. *Alunecătorile naturale*, cunoscute de Austriaci sub numele de «*Erdgefährte*», cum sînt vălcelele, povîrnişurile lavinele sau cărările făcute în urma zăpezilor prăbuşite din munte, cutele, rupturile de teren şi orî-ce depresiuni sau şghiaburi naturale, a căror pantă, direcţiune şi natură de sol permit alunecarea lemnelor în dimensiunile realizate. Pentru înlesnirea transportului se fac oare-cari ameliorăţiuni rectificări şi consolidări, dar totuşi nu se poate împiedica, ca ele să se transforme în torenţi. Asemenea alunecători, căptuşite cu lemne, sînt foarte întrebuinţate în pădurile de munte din ţara noastră, ca Tarcăul, Hangul, şi altele.

2. *Jilipurile de pămînt*, pe cari Austriacii le numesc «*Riesrege* sau «*Wegricsen*», sînt nişte şgiaburi de pămînt artificiale, căptuşite pe alocurea cu lemne şi cari în unele împrejurări pot fi întrebuinţate şi ca drumuri de şlit. Ele sînt foarte întrebuinţate în Austria şi Germania, pe cînd la noi nu sînt de loc cunoscute, de şi sînt foarte rentabile.

3. *Jilipurile de lemn*, cunoscute în Austria sub numele de *Holzrisen*, sînt niște șgheaburi sau canale formate din lemne rotunde, parțial cioplite și uneori chiar ecarisate, reunite împreună în formă semicilindrică concavă. In județul Muscel sînt cunoscute sub numele de «*scări*».

b) **Drumurile propriu zise** cuprind drumurile de șlit, drumurile de scoatere, drumurile secundare, principale și șoselele forestiere, pe cari transportul lemnelor se face cu săniile sau cu căruțele, întrebuințîndu-se pentru tracțiune forța musculară a oamenilor sau animalelor. Dintre pădurile cele mai bine înzestrate cu drumuri șoseluite este pădurea Fîntînele din jud. Bacău, a Principesei Lucia de Schonburg-Waldenburg, unde pentru o suprafață pădurească de 6000 hectare sînt construite șosele în lungime de peste 65 kilometre.

c) **Drumurile aeriane sau funicularele**, sînt mijloace de transport exclusiv întrebuințate în terenuri prea accidentate și prăpăstioase, la munte, pentru transportul lemnelor, peste o vale adîncă cu coaste abrupte sau foarte înclinate și unde alt mijloc de transport este imposibil. Printre acestea distingem funicularele simple sau de sîrmă, funicularele cu cablu, cu simplu sau dublu efect și funicularele sistem Pauz, care permit încrucișarea vehiculelor pe același cablu în orice punct al distanței, dintre cele două stațiuni, iar nu numai în mijlocul acestei distanțe cum este absolut necesar la toate cele-l'alte funiculare. In țară la noi funcționa mai acum cîți-va ani un funicular aerian cu o lungime de aproape 17 km., pornind din muntele Salanele proprietatea unor moșneni din Gorj și ducînd peste frontarii lemnele exploatate în pădurile acestor moșneni.

d) **Drumurile șinuite** întrebuințate în exploatările forestiere, sînt drumuri artificiale pe cari, pentru micșorarea coeficientului de învîrtire al roatelor vehiculelor, se așează două rînduri de grinzi de lemn sau șine metalice paralele, peste cari au să circule aceste vehicule. Se caută de preferință ca vehiculele încărcate să poată merge la vale, în virtutea componentei greutății lor, paralelă cu drumul, iar vehiculele goale, se urcă la deal prin oameni, animale sau tracțiune de locomotivă.

e) **Planele înclinate automotoare**, sînt tot niște drumuri șinuite, a căror pantă este însă prea mare ca să permită,

fără pericol, lăsarea liberă la vale a vehiculelor încărcate, ast-fel că devine necesar a le modera iuţeala, ţinîndu-le legate prin ajutorul unui cablu. Existenţa acestui cablu a făcut ca ele să fie numite une-ori, în mod impropriu. drumuri funiculare de şi acestea din urmă implică neapărat o circulaţiune aeriană. Cablul pentru moderarea iuţelei serveşte şi la urcarea la deal a vehiculelor goale, are cel puţin o lungime egală cu planul înclinat şi se învîrteşte pe un sistem de scripeţi aşezaţi la staţia superioară, într'un plan paralel cu drumul. Cu chipul acesta înclinaţia devenind indiferentă, se poate tot-d'a-una adopta ca traseu drumul cel mai scurt, adică o linie de cea mai mare pantă. Planele înclinate automotoare sînt cu simplu sau dublu efect şi fie-care din ele au mai multe variante. Unul din cele ma principale ce putem cita, este acela din pădurea Mălini a Domeniului Coroanei, cu cale dublă de $1^{km},500^{m}$ lungime.

II. Transportul pe apă.

In acest transport distingem:

A) *Transportul lemnelor libere*; şi

B) » » *legate în plute.*

A) **Transportul lemnelor libere** se poate face în:

a) *Cursuri de ape naturale*; şi

b) *Ulucuri saŭ canale.*

a) **Transportul lemnelor libere în cursuri de ape naturale** se face lăsînd lemnele să plutească slobod pînă la destinaţie, unde se prind prin ajutorul unor construcţiuni speciale numite *grătare, greble* saŭ *pârcanii.* Unul din cele mai importante este acela ce se face pe apa Lotrului, din jud. Vilcea, pînă la Brezoiu. Asupra cursului de apă se fac oare-cari lucrări de amelioraro saŭ de consolidare a malurilor, iar cînd apa lipseşte se fac barage saŭ *opusturi* pentru colectarea ei în cantitate suficientă.

b) **Transportul lemnelor prin ulucuri saŭ canale**, consistă în construcţia unui uluc de lemn, care nu este altceva de cît un jilip de lemne cioplite cu rosturi înfundate, în cari se lasă să curgă apa pe care plutesc lemnele destinate pentru transport. Unul din cele mai principale ce

există în țara noastră, este acela care se află pe Domeniul Coroanei Bicaz din județul Neamț, pe care se aduc lemne exploatate în Ungaria pînă la schela Bicaz de pe malul drept al Bistriței. El are o lungime de 32^{km}, cu o derivație de 18^{km}, adică în total 50^{km} și construcția lui, făcută de antreprenorul Jagamuzzi, a costat suma de 120 mii lei.

Se fac și ulucuri în debleu de lemn sau de piatră.

B) **Transportul lemnelor legate în plute** este cunoscut din timpurile cele mai vechi și constitue un mijloc de transport lesnicios și economic, prin ajutorul căruia lemnele se pot duce pînă în centrele cele mai depărtate de consumațiune, aflate pe malurile cursului de apă plutibil.

Transportul lemnelor pe apă, prin plutire, prezintă însă inconveniente grave pentru calitatea lemnului și prin urmare nu se poate aplica la lemne cu valoare prea mare.

Acestea sînt, Domnilor, în puține cuvinte, toate căile de comunicații, mijloacele și instalațiunile de transport întrebuințate în exploatarea pădurilor. De la alegerea lor nemerită și potrivită cu împrejurările în cari ne aflăm și de la combinațiunea lor rațională va depinde tot succesul întreprinderei.

De altminteri, nu trebuie nici-odată să se piardă din vedere că o bună instalație de transport mai trebuie să satisfacă și următoarele trei condițiuni:

1. Să nu provoace cheltuieli exagerate pentru construcție, întreținere și exploatare și să se poată amortisa cît se poate de repede;

2. Să permită transportul materialului lemnos în formele și dimensiunile cerute pentru consumațiune, fără să cauzeze pierderi simțitoare în calitatea și cantitatea lemnelor; și în fine

3. Să nu aducă nici o vătămare solului pădurese.

Cînd toate aceste condițiuni vor fi împlinite, cînd se va stabili o dependență logică și armonioasă între toate arterele de transport și o legătură convenabilă a acestora cu căile publice de comunicație, astfel ca lemnele, de la doborîrea lor în pădure, pînă la uzinele de elaborare industrială și de aci pînă în centrele cele mai depărtate de consumațiune se ajungă, fără ca costul transportului să împo-

văreze exagerat cheltuelile lor de producțiune, se poate zice că gospodăria forestieră se face cu chibzuință și maturitate.

N. Saegiu
Inginer de mine. Profesor la Școala specială de silvicultură.

PUTEREA DE LĂSTĂRIRE DIN TULPINĂ

Depinde de epoca tăerei arborilor și ea variază întru cît-va pentru fie-care esență după climă, sol și alte împrejurări.

— Studiu —

In țările, unde se lucrează mai de mult timp în ramura silvică și unde prin experimentațiune s'a ajuns a se stabili multe legi în chestiunea culturei și exploatărei științifice a pădurilor, oamenii de știință s'au preocupat între altele și de chestiunea *«epocei la care este mai bine a se tăia arborii, pentru ca tulpinele lor să producă apoi cei mai viguroși și mai numeroși lăstari»*.

Și cînd ne preocupăm de această chestiune, de sigur sîntem bine convinși, că cititorii noștri ne vor înțelege cu ușurință, că voim a vorbi despre puterea de lăstare a tulpinelor din masivele supuse regimului *cring*, în care regenerarea este bazată pe lăstari.

Se știe, că în toate cursurile relative la cultura și exploatarea pădurilor, se consiliază ca tăerea arborilor, în pădurile a căror regenerare este bazată pe lăstari, să se facă cu cît-va timp mai înainte ca seva să înceapă a circula și că în practică tăerea se face în restimpul de la căderea frunzelor, sau încetarea vegetației și pînă la cît-va timp înaintea deschiderei mugurilor sau începerea vegetației, sau cu alte cuvinte în timpul iernei. Dar oamenii, care se ocupă de știința pădurilor, a le căror legi nu s'au putut și nu se pot stabili de cît prin experimentațiune, au căutat încă să aprofundeze chestiunea *«epocei la care este mai bine a se tăia arborii, pentru ca tulpinele lor să producă cît mai numeroși și mai viguroși lăstari»*. In

acest scop domnii: M. Bartet, la staţiunea de experimentaţiune a şcoalei forestiere din Nancy (Franţa) şi R. Hartig la staţiunea de experimentaţiune din München (Germania), aŭ întreprins îndelungate şi minuţioase studii şi observaţiuni asupra acestei chestiuni, ale căror rezultate aŭ fost publicate în *Annales de la science agronomique française*; *Comptes rendus de l'Academie des Sciences*; *Revue des Eaux et Forêts* şi *Forstlich-naturwissenschaftliche Zeitschrift*. Faţă cu importanţa ce merită chestiunea pentru silvicultorii şi proprietarii de păduri, sîntem convinşi că le facem un netăgăduit serviciŭ expunînd în resumat resultatele importantelor şi documentatelor lucrări ale savanţilor forestieri francez şi german.

Experienţele întreprinse la München s'aŭ făcut într'un masiv de codru în lipsa unui masiv de crîng şi ele aŭ consistat în tăerea mai multor arbori de esenţă stejar, de diverse vîrste, doborîndu-se arborii din 15 în 15 zile în restimpul de la 2 Mai pînă la 6 Decembrie 1893.

Iată cum rezumă savantul german experienţele sale:

«S'a ales într'un popularnent de codru cu o vîrstă de 50—60 ani, care fusese lămurit cu cîţi-va ani mai înainte, mai mulţi arbori cu un diametru mijlociu de 0m 14 la înălţimea de 1m 30 de la pămînt, care s'aŭ tăiat la o înălţime de 0m 07 de la pămînt la diferite epoce ale anului 1893 şi anume: 2 Maiu, 17 Maiu, 6 Iunie, 21 Iunie, 4 Iulie, 20 Iulie, 5 August, 19 August, 5 Septembrie 30 Septembrie şi 6 Decembrie.»

Pe tulpinele provenind din tăerile făcute la primele 5 date, crescură chiar în acelaş an numeroşi lăstari din muguri proventivi, care pe tulpinele de la 2 şi 17 Maiŭ atinseră chiar în anul tăerei înălţimea de 0m 30; pe cele de la 6 şi 21 Iunie, 0m 20 înălţime iar pe cele provenind din tăerea de la 4 Iulie lăstarii abia avură 0m 10 înălţime.

Pe tulpinele provenind însă din tăerea făcută la 20 Iulie, se desvoltară în toamna aceluiaşi an numeroşi muguri proventivi foarte bine constituiţi, dar ei nu au dat lăstari şi în timpul ernei au degerat şi apoi aŭ căduţ; iar tulpinele provenind din tăerile făcute la 5 şi 19 August, 5 şi 30 Septembrie cum şi 6 Decembrie, au rămas inerte în anul tăerei, adică nu au produs de loc lăstari.

In primă-vara anului viitor (1894) tăerei lăstarii din tulpinele arborilor tăiați la 2 și 17 Maiu și la 6 Iunie au eșit cu totul sănătoși și viguroși din iarnă (țesătura fiind complect lemnificată de cu toamna anului 1893), pe cînd cei proveniți din tulpinele cu data de 21 Iunie și 4 Iulie din causă că aŭ intrat în iarnă nelemnificați aŭ fost găsiți complect degerați până la bază, deci s'aŭ considerat ca pierduți.

Lăstarii din tulpinele rezultate prin tăerile făcute la 2 Maiŭ, 17 Maiŭ, 6 Iunie, 21 Iunie și 4 Iulie, atinseră în Septembre 1894, adică în anul al 2-lea de la tăere, aproape 1m înălțime. Tot aceiași înălțime avură și lăstarii, cari s'aŭ desvoltat pe tulpinele provenind din tăerile de la 30 Septembre și 6 Decembre 1893, cu alte cuvinte aceștĭ lăstari aŭ atins într'un an aceleași dimensiuni ca lăstarii crescuți în doi aniĭ, pe tulpinele din arborĭ tăiați de la 2 Maiŭ—4 Iulie.

Pe tulpinele însă din tăerile de la 20 Iulie și 19 August, crescură numaĭ în anul al 2-lea niște lăstarĭ foarte slabĭ, iar pe tulpinele din tăerile de la 5 August și 5 Septembre, nu se produseră de loc lăstarĭ.

Resultă dar, în mod evident, din experiențele savantului german că:

I. *Numaĭ pe tulpinele provenind din tăerea făcută pînă la cel mult jumătatele lunei Iunie, se produc chiar în același an lăstarĭ puternicĭ și în stare de a suporta gerurile iernei viitoare;*

II. *Din tulpinele arborilor tăiați în restimpul de la jumătatea lui Iunie pînă la jumătatea lui Iulie, ies lăstarii slabĭ, cari nefiind în de ajuns de lemnificați degeră în parte saŭ în total în iarna viitoare;*

III. *Tulpinele provenind din tăerĭ făcute după 15 Iunie, nu daŭ lăstarĭ în anul tăerei, ci în anul al 2-lea.*

* * *

Experiențele întreprinse la stațiunea forestieră din Nancy de către d-l M. Barlet într'un masiv de codru la Spessart într'un masiv de cring-compus, la pădurea Haye, aŭ dat

resultate aproape identice cu acelea obținute de savantul R. Hartig; iar cîte-va nepotriviri ce s'au constatat, consistă în aceea că:

1. *Pe când tulpinele provenind din arborii tăiați la München la 20 Iulie și începutul lui August nu au produs de loc lăstari în anul tăerei, $^{8}/_{10}$ din tulpinele provenind din arborii tăiați la aceiași dată la Nancy au dat lăstari, iar din tulpinele tăerilor făcute la începutul lui August $^{9}/_{10}$ au dat de asemenea lăstar în anul tăerei.*

II. *Numai tulpinele provenind din arborii tăiați după sfîrșitul lui August rămîn inerte în anul tăerei, adică nu produc lăstari; cu alte cuvinte la Nancy starea de inerție a tulpinelor în ceea ce privește producerea de lăstari, este cu o lună mai tardivă ca la München.*

* * *

In definitiv, din experiențele întreprinse de cei doui învățați forestieri, rezultă date precise, care pot fi considerate ca legi, în ceea ce privește influența, ce o are epoca tăerei arborilor asupra facultății și puterei de lastărie a tulpinelor în masivele a căror regenerare este hotărîtă a se face prin lăstari, carî se pot resuma în următoarele articole

1. *Puterea de lastărie a tulpinelor este cu atît mai mare cu cît acele tulpini provin din arbori tăiați la o epocă mai depărtată de epoca cînd seva este mai abundentă în trunchiul și coronamentul arborilor, adică cînd e mai puțină reservă de sevă în tulpină și rădăcini.* Cu alte cuvinte tulpinele arborilor tăiați în restimpul de la 1 Septembrie și pînă la 1 Maiŭ, au cea mai mare putere de lăstărie;

2. *Lăstarii dați din tulpini se desvoltă cu atît mai repede și cresc cu atît mai puternici și mai viguroși, cu cît tulpinele, din care și au luat naștere provin din arbori tăiați la o epocă mai apropiată de epoca sevei ascendente sau descendente, adică mai aproape de 1—15 Aprilie saŭ de 1—15 Septembrie;*

3. *Tulpinele provenind din arbori tăiați la o*

epocă apropiată (înainte sau după) de epoca semințe ascendente, dau lăstari puternici chiar în anul tăeriĭ, care pot îndura gerul iernei fără a suferi vătămări;

4. *Tulpinele provenind din arbori tăiați la o epocă apropiată (înainte sau după) de epoca semințe descendente sau dau foarte puțini lăstari, cari pier în tot d'a-una de ger în iarnă, sau dau lăstari viguroși numai în al doilea an.*

5. *Lăstarii din tulpini au o creștere, cu atît mai repede și sînt cu atît mai viguroși, cu cît tulpinele provin din arbori tăiați la o epocă mai apropiată de epoca semințe descendente și creșterea lor dintr un an este aprópe egală cu creșterea din doui ani a lăstarilor produși de tulpini, provenind din arbori tăiați în apropiere de epoca semințe ascendente;*

6 *Tulpinele provenind din arbori tăiați în timpul dintre epoca semințe ascendente și a semințe descendente, adică vara în timpul căldurilor mari, sau iarna în timpul gerurilor puternice, sau dau puțini și slabi lăstari, sau nu lăstăresc de loc și se usucă;*

7. *Epoca fixă, la care este mai bine a tăia arborii în masivele destinate a se regenera prin lăstari, este supusă la anumite variațiuni, care depind de natura esențelor, de situația masivelor, de altitudinea, configurația și natura solului, de climă și mai ales de gradul de umiditate, atît al solului cît și al atmosferei* etc, cunoscut fiind-că toate aceste elemente influențează asupra mersului vegetațiunii și deci asupra epocelor, la care începe și încetează vegetația și prin urmare asupra momentului, în care tulpinele și rădăcinele sînt mai bogate în materii alimentare de reservă necesarii desvoltării și nutriținnii lăstarilor. In definitiv există o lege fisiologică relativă la nutriținnea plantelor, din care se deduce epoca, în care tulpina este mai bogată în materii nutritive, dar care însă în natură își are nuanțele sau mai bine zis variațiunele ei în raport cu agenții exteriori, care într-un cît-va îi modifică datele.

* * *

Dacă dar, după cum resultă din documentatele experiențe și studii ale distinșilor forestieri: R. Hartig și M Bartet

sînt anumite epoci, cînd este mai bine a tăia arbori în masivele destinate a se regenera prin lăstari, pentru ca tulpinele să poată produce cei mai abundenți și mai viguroși lăstari, apoi tot dinșii ne arată *că aceste epoce sînt într-un cît-va influențate și devin oare-cum variabile*, în raport cu agenții exteriori: climă, sol, humiditate, căldură frig și depind și de natura esențelor.

Experimentațiuni dar și studii trebuesc întreprinse în fie-care țară sau mai bine zis în fie-care regiune din țară și asupra tutulor esențelor, ce se reproduc prin lăstari, în scopul mai sus indicat.

In Rominia, unde fie zis în treacăt, chestiunile de experimentațiune în cultura pădurilor, au fost și sînt încă, din diverse împrejurări, despre care vom vorbi cu altă ocaziune, lăsate uitării, nu s'a preocupat sau mai bine zis nu s'a ocupat nimeni de cestiunea relativă la *epoca cînd este mai bine a se tăia arbori în masivele destinate a se regenera prin lăstari, pentru ca tulpinele să poată produce cei mai numeroși și viguroși lăstari.*

Credem că a sosit timpul ca să ne îndeletnicim și noi cu lucrări de asemenea natură de alt-fel prea folositoare prin rezultatele sau învățămintele ce putem avea și care trebuesc aduse la cunoștiința nu numai a silviculltorilor dar și a tutulor proprietarilor de păduri, care se interesează acum sau se vor interesa mai ales în viitor de buna exploatare și cultură a pădurilor lor.

Asemenea lucrări, care de și nu cer pentru efectuarea lor cine știe ce muncă sau prea înaltă știință, nu pot fi întreprinse de fie-cine, de oare-ce înainte de toate ele reclamă *o libertate de acțiune, o continuitate de lucru și o cercetare neîntreruptă și la date fixe a rezultatelor.*

Deci pentru întreprinderea unor asemenea lucrări și a altor utile în știință, relativă la exploatarea și cultura pădurilor, trebuește însărcinată o anumită persoană care pe lîngă condițiunile de mai sus, să fie în măsură și prin felul ocupațiunilor de a fi mai în curent cu ceea-ce se scrie sau se lucrează aiurea în materie silvică.

Necesitatea dar a înființărei unei stațiuni sau a unui institut de studiu și experimentațiune în silvicultură, nu credem că se mai poate discuta.

Asemenea staţiuni sau institute există aproape în toate ţările mai înaintate în cultura pădurilor sau în acelea care doresc a realiza progrese în această ramură a activităţei omeneşti, — şi roadele ce ele dau sînt de un folos netăgăduit.

De ce oare nu am imita şi noi acele ţări? *A imita binele şi a'l practica, sîntem convinşi că înseamnează a dori progresul şi a lucra pentru realizarea lui.*

In interesul ţărei dar în general, al pădurilor în special şi pentru prestigiul corpului silvic *să eşim cît mai iute din perioada de rulină şi de nepăsare în care ne învîrtim de atîta amar de vreme!..*

Nici mijloacele şi nici elementele de lucru nu ne lipsesc. *Cu un dram de bună voinţă şi cu un pic de entusiasm să scuturăm nepăsarea şi să gonim pesimismul, care din păcate s'a cam infiltrat în tineretul nostru şi convinşi sîntem că vom merge spre progres.*

Infiinţarea unei staţiuni de experimentaţiunea forestieră pe lîngă şcoala silvică de la Brăneşti şi sub conducerea profesorului de ştiinţe silvice de la acea şcoală, cu mijloace ori cît de modeste la început, sîntem convinşi că este ceva care se poate realiza.

Noi o cerem şi sîntem pe deplină încredinţaţi că la această cerere a noastră se asociază toţi silvicultorii şi oamenii de bine, care doresc progresul nostru silvic şi deci o direcţiune mai technică şi mai ştiinţifică în administraţia şi gospodăria noastră silvică

Vom reveni.

N. G Popovici
Inspector silvic.
Membru în consiliul technic al pădurilor.

ŞCOALA SPECIALĂ DE SILVICULTURĂ DE LA BRĂNEŞTI

Absolvenţii şcoalei de la Brăneşti, vor fi supuşi, pentru a fi admişi în corp, la un examen înaintea unui jurin, conform unui program stabilit dinainte.

Astfel este redactat art. 5 al proectului de lege pentru organizarea corpului silvic, pe care D-l silvicultor-şef, *D Boiarolu*, l'a publicat în numărul trecut al *Revistei pădurilor*

Prin cele ce voi scrie mai jos, nu am intenţia de a atinge

susceptibilitatea vre-unei persoane, căci sînt convins, că mergînd pe această cale, nu voiŭ putea să atrag simpatia nimănuĭ pentruaceastă şcoală, aĭ căreĭ absolvenţi, s'aŭ lăudat de multe orĭ prin lucrările lor.

Domnul Ion Kalinderu, Administratorul Domeniuluĭ Coroaneĭ, care ştie să aprecieze meritele acelora ce le aŭ, a dat un frumos cîmp de activitate absolvenţilor şcoaleĭ de la Brăneşti şi de unde pînă acum cîţi-va anĭ nu aducea pentru Administraţia sa, în mare parte de cît silvicultorĭ romînĭ din străinătate, de la prima promaţie a acesteĭ şcolĭ, privirile sale iubitoare pentru bunul mers al serviciuluĭ şi pentru instituţiile romîneştĭ, aŭ fost îndreptate acolo. Silvicultoriĭ recrutaţi astfel s'aŭ distins şi recompensa munceĭ şi pricepereĭ depuse a fost deplină, căcĭ situaţia lor sînt sigur că este invidiată.

La noĭ în această Administraţie, silvicultura a început să'şĭ capete mai de mult încă bazele eĭ raţionale, inherente uneĭ culturĭ civilizate. Astfel rărĭturile, ce fac numaĭ visul pădurilor din restul ţăreĭ, aŭ început să se aplice; curăţirile despre cari rar se aude vorbindu-se în alte părţĭ se fac pe unde trebue; amenajamentele în fine se lucrează la ele şi se aplică pe unde sînt făcute, aşa că în cîţi-va anĭ nu se va găsi nicĭ un colţ de pădure nereglementat.

Plantaţiunĭ întinse, construcţiunĭ, triangulaţiĭ, ridicărĭ de tot felul de planurĭ, studiĭ, o activitate neobişnuită poate în Rominia se desfăşoară pe Domeniul Coroaneĭ şi aceĭ care lucrează (voĭ spune-o cu mîndrie, căcĭ fac parte dintre eĭ) sînt absolvenţiĭ şcoaleĭ speciale de silvicultură de la Brăneştĭ, sub conducerea şefilor lor.

Pe acest domeniŭ pădurele fără planurĭ bine chibzuite nu se vor vinde nicĭ-odată în bloc, ele nu vor fi date nicĭ-odată fără regulă ca păşune vitelor, pentru că cu un zel deosebit şi cu sfinţenie mare toţĭ lucrăm pentru îndeplinirea datorielor către pădure, căreia 'ĭ-am închinat activitatea întregeĭ noastre vieţe.

Un alt proect de lege, altă dată publicat tot în această revistă —vis pierdut pentru îmbunătăţirea soarteĭ corpuluĭ silvic—spunea că şcoala de silvicultură trebue să se permute de la Brăneştĭ la Piteştĭ.

Pentru ce? Maĭ multe păduri frumoase sînt acolo, mĭ s'ar opune. Păduri pentru experienţă se găsesc şi la Brăneştĭ destule, care de şi în adevăr nu sînt în stare tocmaĭ bună, dar totuşĭ pot servi profesoruluĭ pentru a arăta urmările unor rele tratamente aplicate şi pentru a'şĭ face cursurile obişnuite.

Dar pe lîngă aceasta eleviĭ cu profesoriĭ lor fac escursiunĭ instructive în toată ţara, unde eĭ învaţă a lucra singurĭ, ceea ce vor trebui să pue în practică maĭ tîrziŭ, cînd vor părăsi băncile şcoaleĭ.

Ce cusur are deci şcoala de la Brăneştĭ?

Cusurul residă acolo că lumea nu o cunoaşte, cusurul stă acolo, că în prea puţine locurĭ se vede în această ţară o mişcare pentru o aplicare sinceră a artei silvice, şi că tînărul absolvent nu'şĭ poate urmări în practică în tot-d'a-una direcţiunea dată de aşezămîntul de cultură de la Brăneştĭ.

In o ţară civilizată, dacă o şcoală nu îndeplineşte condiţiunile, pentru a da oameni buni în o breslă oare-care, breslaşiĭ se adună

vorbesc, se sfătuesc, scriu, fac tot ce poate pentru a schimba starea de lucruri pe care ei nu o văd bună. Dar iubesc în tot-d'a-una singura lor şcoală şi sînt solidari pentru a o susţine.

Acele *rezerve* într'un corp de *ingineri* nu pot să aibă loc, căci oamenii cari cu adevărat, şi-au cîştigat prin cultură independenţa minţei ştiu a şi-o păstra şi pe aceea a caracterului şi desvăluesc răul unde-l găsesc, căutînd a l remedia iar nu a l menţine, consfiinţindu'l prin legi.

Şcoala de la Brăneşti aşa cum este, îndeplineşte toate trebuinţele prezente ale ţărei. Nu se simte nevoe de mai multe cunoştinţe de matematecî aplicate pentru ca să se facă amenajamente, acum cînd e deplin dovedit că introducerea unor riguroase calcule în asemenea studii este o greşală.

Ştiinţele învăţate la Brăneşti sînt *prea suficiente* pentru executarea de drumuri şi poduri forestiere, ele ajung asemenea pentru facerea planurilor architectorale trebuincioase, precum şi a planurilor topografice de întindere cît de mari, se învaţă prea mult chiar după cît se cere în practică, pentru stingerea torenţilor.

Art. 5 al proiectului *D-lui Boiarolu*, propune în acelaş timp a se numi un juriu pentru examinarea acestor absolvenţi, ca să poată fi admişi în corp. D-sa sînt sigur că a uitat, că acest juriu funcţionează şi acum în ţară şi că este format din însuşi profesorii şcoalei speciale de la Brăneşti, conform legei de organizare a acestei şcoli.

Legea pe care D-sa o propune în scop de a face bine corpului, din care face parte şi ţărei, cred că ar fi mult mai dreaptă dacă ar bine-voi să schimbe art. 5 astfel:

Absolvenţii şcoalelor din străinătate vor fi supuşi pentru a fi admişi în corp, la un examen înaintea unui juriu, conform unui program stabilit dinainte.

I. A. Candiani
Silvicultor-ajutor. Dom. Coroanei

PROIECT DE LEGE

PENTRU

REORGANIZAREA MINISTERULUI AGRICULTUREI, INDUSTRIEI ŞI COMERCIULUI

(Urmare [1])

Vedeţi dar un număr destul de însemnat de moşii, lăsînd a o parte pe cele cari au păduri şi s'ar putea vinde numai partea de cîmpie, şi pădurile să treacă la serviciul silvic, şi acelea cari s'ar putea vinde ca bunuri mici, rămîne acelea cari sînt în indiviziune, acelea care au procese de hotărnicii, şi încă toate acelea destinate pentru împăduriri precum şi moşiile care după legea D-lui Carp au sub-sol minier, ei bine aceste moşii nu se pot vinde.

1) Vezi N-rele precedente.

Dar în acelaş timp ele nu pot fi nici transformate imediat în vederea scopului pentru care sunt reservate, nu se pot împăduri numai de cît, nu se pot desvolta exploataţiuni minieri, şi în ori-ce caz, această exploataţiune minieră ia numai o parte din suprafaţa moşiei, iar partea cea-l-altă rămîne neîntrebuinţată. Nu se pot vinde nici moşiile în indiviziune; sînt procese care durează de cîte 50—60 ani şi chiar 100 ani în administraţiunea aceasta.

Va se zică, vedeţi că pe lîngă cauzele de ordine economică saŭ financiară, despre care am vorbit, este încă o cauză extremă care împiedică vînzarea acestor bunuri şi pe care Statul trebue să le păstreze. Atunci ce să facă Statul? Se vîndă pe acelea pentru care Statul are proces de hotare saŭ care sînt în indiviziune, se vîndă din acestea numai partea a cărei stăpînire nu este contestată, iar partea cea-l'altă se rămînă în posesiunea Statului pînă cînd se va tranşa contestaţia, aceasta ar fi a parcela moşiile Statului şi a rămîne în mijlocul celor carî se împroprietăresc cu peticuţe de moşii, care ar fi un veĉnic motiv de ceartă, o preocupare şi pierdere mai mare din punct de vedere fiscal, de cît dacă s'ar rezerva pe seama Statului.

Va să zică, Statul trebue să rămînă şi posesor de domenii şi de fapt el rămîne: căci pe lîngă domeniul acesta propriu zis, domeniul agricol, de fapt rămîne şi posesor şi al unui domeniŭ rezervat prin legea de vînzare a bunurilor Statului, posesor de domenii minerale, posesor al pădurilor, bălţilor carî se găsesc pe domeniile lui, carî sînt proprietăţi ale Statului.

Va să zică, Statul prin faptul rezervării fie numai a unei surse, cum sînt de exemplu minele, apele minerale, fie cum sînt, parţial, domeniile pe carî nu le poate vinde, este în acelaşi timp un posesor de domenii, şi în diferite ramuri de producţiune economică. el este chemat cel dintîi să aplice cele mai bune măsurî de exploatare şi să devină nu numai un mijloc de indemn la o exploatare, conform unor principii teoretice carî s'ar da de către X, Y, Z, saŭ dupe oare-care norme ce sînt luate din diferite tratate ştiinţifice din alte ţărî. Ci domeniile sale să fie tot atîtea cîmpurî de experienţă, care să încerce şi să controleze măsurile luate şi să le dea formele cele mai proprii, cele mai potrivite condiţiunilor speciale din ţara romînească. Căci, D lor, ceea-ce îngreunează aplicarea dispoziţiunilor economice, ceea-ce fac ca legiuirile economice, să fie mai grele, este că trebue să poarte caşetul particular al ţării. Ele trebue să derive din condiţiuni economice speciale ale ţării, şi trebuesc să se resimtă şi în tariful vamal, şi în legile de producţiune economică saŭ zootechnică, saŭ minieră. Astfel toate aceste măsurî nu pot fi identice cu cele din ţările străine. Căci măsurile din ţările străine nu pot aduce exact desvoltarea necesară, condiţiunile unde sînt făcute şi experimentate acele dispoziţiunî, nefiind identice cu ale ţărei noastre. De aceea zic că aceste dispoziţiunî carî s'ar putea lua, fie pe baza experienţelor unui alt Stat, fie pe baza teoriilor date în diferite tratate, trebuesc controlate prin o aplicare technică, conştientă şi

ntinsă, ca să ne dea putinta de a judeca rezultatele, și ca să se poată adapta la nevoile țărei noastre, și se poată indica reformele de introdus în raport cu condițiunile speciale de producțiune și consumațiune în țara noastră. De aci decurge, după cum vedeți, un al doilea principiŭ în alcătuirea unei asemenea legi, că dacă trebue să existe, în organizarea Ministerului domeniilor o separațiune între Ministerul domeniilor, ca îngrijitor și propulsor al întregei avuții naționale, și între Ministerul domeniilor ca îngrijitor al averei speciale, particulare a Statului; nu trebue însă ca această separațiune să fie așa de departe împinsă, în cît să nu fie nici o legătură între aceste două direcțiuni. Că, prin urmare, de și Statul trebue să aibă în vedere desvoltarea avuției naționale, prin legile și regulamentele generale ce le ia în această privință, însă prin domeniile sale, el nu se poate pune în condițiunile speciale, în cari se pune producătorul din punctul de vedere fiscal, ci el trebue să fie exemplu propulsorul și controlatorul dispozițiunilor luate pentru desvoltarea și întărirea întregei economii naționale.

In comitetul delegaților am discutat acéstă cestiune, dar am rămas la părerea, D lor, că aceste două fețe ale Ministerului să fie distincte; eu cred că trebue unite, și rog pe D-l Ministru și pe D-nii membrii ai comitetului, să bine-voiască a primi amendamentele ce voiu avea onoare să propun la discuțiunea pe articole.

Pe de altă parte, un al treilea principiu care derivă din aceste considerațiuni, este că diversele ramuri de producțiune economică fiind în realitate ramuri technice, cari pe lîngă cunoștințele de ordine economică, de ordine administrativă fiscală, etc, reclamă cunoștințe technice speciale, fie din punctul de vedere agricol pentru agricultură, fie din punctul de vedere technic pentru mine, sau silvic pentru păduri, hidrografic și zoologic pentru pescării, o sumă întreagă de bogății cari reclamă diverse cunoștinte technice.

Ei bine, cînd organizăm Ministerul domeniilor din punctul de vedere al desvoltării producțiunii noastre economice, atunci trebue să ne gîndim că aceste diverse ramuri de producțiune să fie organizat, așa în cît cunoștințele technice pentru fie-care din ele să'și găsească în serviciul respectiv răspunsul necesar. Și aceasta nu numai în serviciul din acea parte din Minister, care are în vedere, cum spune proiectul de lege, numai îngrijirea averei noastre naționale, ci și din cea-l'altă parte care are în vedere administrațiunea bunurilor speciale ale Statului, căci nu se poate face administrațiune model care să încuragieze producțiunea noastră națională, în diferitele ramuri de producțiune din bunurile Statului, dacă nu va fi condus de oameni speciali și cu cunoștințe în această cestiune.

De aci resultă că din punct de vedere general principiul care trebue să domine organizațiunea Ministerului domeniilor trebue să fie o separațiune potrivită între Ministerul de domenii, ca administrator al bunurilor sale particulare și între Ministerul domeniilor ca îngrijitor al desvoltării economiei generale a țărei. Așa că aceste două ramuri pe categorii de producțiune și cunoștințe technice, să

se raporteze una la alta, adică una să fie controlatoarea celei l'alte aşa ca să fie o dependinţă oare-care între ele, după specialitatea de producţiune şi cunoştinţe tehnice pe carî ele reclamă.

Al doilea, că din punctul de vedere administrativ trebue să se tindă la separarea părţei de administraţie pură, care se poate întruni într'un serviciu pentru toate bunurile Statului.

Administraţiunea pură, întru cît este cestiune de lucrurî, de persoane, poate admite oare-care descentralisare în această direcţiune şi o grupare, dacă voiţi, în acest sens al administraţiunii bunurilor. Statului se poate face, fiind-că este o cestiune comună care, reclamă aceleaşi cunoştinţe şi care are acelaşi obiect administrativ şi fiscal. Însă în cît priveşte administraţiunea technică şi lucrările technice, acestea trebuesc despărţite pe specialităţi şi centralizate, iar nu descentralizate, fiind-că măsurile technice menite a produce o îmbunătăţire în producţiune, nu trebuesc fi luate de orî-cine, ci luate de agenţi specialî; prin urmare, centralizare pe specialităţi. O descentralizare limitată se poate da şi în serviciile technice, întru cît se poate acorda oare-care iniţiativă technică agenţilor specialî regionalî, sub controlul însă a serviciului central de care depinde.

Iată, D-lor, carî sînt principiile carî trebuesc să conducă la facerea unui proiect de lege de organizare al Ministerului de domeniî, destinat să întreacă şi să desvolte avuţia naţională.

Întru cît priveşte principiul pur, în expunerea de motive a actualului proiect de lege, de separare completă a serviciilor destinate a se ocupa cu întreaga noastră avuţie naţională şi între serviciul ce va administra averea Statului, el nu este nou. Pentru cine studiază organizarea Ministerului de domeniî va vedea că aşa a fost de la început. După expunerea de motive s'ar părea că acest amestec de atribuţiunî de a lua măsurî generale şi în acelaşi timp de a administra averea Statului, a împiedicat a se da o mai mare şi mai bună desvoltare economiei neţionale. Nu, serviciul agricol al industriei şi comerciului erau pur şi simplu organizate numaî pentru a îngriji de desvoltarea şi mersul progresiv al avuţiei naţionale, fie din punctul de vedere al producţiunî, fie din punctul de vedere al debuşeurilor, fie din punctul de vedere al mijloacelor de transport, etc., pentru a asigura pe baze temeinice avuţia naţională, serviciul statistic există, serviciul silvic, domenial erau separate. Numaî serviciul de mine şi serviciul pescăriilor singure le întruneau pe amîndouă. Şi tocmaî aceste două servicii, de şi cu atribuţionale amestecate, aŭ dat resultatele cele mai bune. Iar administraţia domenială separată şi serviciul agriculturei separat, nu au dat rezultate faimoase.

Cred, D-lor, că din toate aceste consideraţiunî, s'ar fi putut găsi o mai bună modalitate ca să se organizeze Ministerul domeniilor, aşa în cît să împace principiile absolut necesere despre care v'am vorbit Adică principiul de separaţiune, şi în acelaş timp de legătură între cele două direcţiî de activitate ale Ministerului, aşa în cît să concure prin ambele aceste feţe de activitate pentru desolvarea

avuţiei naţionale. De aceea am ţinut să fac aceste obsevaţiuni ca să depărtez ideea că această separaţiune n'a existat; a existat şi cu toate acestea n'a făcut nimic.

Acestea fiind principiile generale, cari cred că sînt absolut necesare pentru organizarea Ministerului de domenii, cred că urmarea lor firească în judecarea actualului proiect de reoganisarea o înţelegeţi fie-care. Ast-fel, prima obiecţiune ce voiam să o fac asupra acestei reforme, este, D-lor, însăşi diviziunea ce se face în administraţiunea centrală a Ministerului de domenii.

Voci: Sunt şease ore.

— Sedinţa se ridică la 6 ore după amiazi, anunţîndu-se cea următoare pe a doua zi 17 Februarie.

(Va urma).

COMERŢUL LEMNELOR

Numiri de măsuri întrebuinţate de comercianţii străini în comerţul materialelor lemnoase.

De cînd comerţul materialelor lemnoase din pădurile din ţara noastră a luat o aşa mare desvoltare, majoritatea acestor lemne se dau pentru export; iar cumpărătorii străini cînd voesc a cumpăra aceste lemne, — parte din ei arată dimensiunile ce ei doresc în alte măsuri de cît sistemul metric.

Cred nimerit a da aci diferitele numiri de măsuri întrebuinţate, puse în concordanţă cu sistemul metric uzitat la noi.

1. *Măsuri Engleze.*

Scurtate			
In	Inch	= 0m02540	măsuri de lungime.
Ft	Foot	= 12 In = 0m30479	
Yd	Yard	= 3 Ft = 0m91438	
	Cubic inch	= 0m3000016	măsuri de volum.
	» foot	= 0m3028315	
	» yard	= 0m3764513	

Altă măsură de lungime: 1 picior englez = 0m3048 sau 0m305.

2. *Măsuri Germane.*

Cu toate că în 1872 s'a adoptat sistemul metric, totuşi se mai întrebuinţează sistemul vechiu de măsuri şi de aceia de multe ori se cer lemne după dimensiile următoare:

Linie	= 0m00218
Zoll = 12 Linie	= 0m02615
Fuss = 12 Zoll	= 0m31385
Pas	= 0m75325

Faden=6 Fuss . . . . . =1m88312
Ruthe=12 Fuss . . . . . =3m76624

Sistemul metric poartă urtătoarele numiri în Germania:

Stab=metru . . . . . Strich=milimetri
Neuzoll=centimetri . . . . Kette=decametru

3. *Austro-Ungaria.*

Aceleaşi măsuri se întrebuinţează şi de către cumpărătorii din Austro-Ungaria, variind numai ca mărimi faţă de metru, ast-fel:

Linie . . . . . =0m002195
Zol=12 Linie . . . . . =0m026340
Fuss=12 Zol . . . . . =0m316081
Pas . . . . . =0m758593
Klafter=6 Fuss . . . . . =1m896484
Aune . . . . . =0m7792—
Faust=4 Zoll . . . . . =0m10504

4 *Olanda.*

Idem cumpărătorii din Olanda.
Aci se întrebuinţează sistemul metric cu următoarele numiri:

El=metru.
Palm, Duin, Streep=diviziunile metrului
Cubieke el=metru cub.
Visse=Ster

Măsuri vechi de lungime:

Pied du Rhin . . . . . =0m31382
» d'Amsterdam . . . . . =0m28306

5 *Italia.*

Măsurile după care se cer lemnele în Italia, sînt sistemul metric adoptat din 1859.

6. *Belgia.*

Măsurile belgiene sînt ca şi cele franceze, uzitînd sistemul metric.

Th T. Codreanu.

INFORMAŢIUNI

Domnul *B. N. Missir*, avocat, a fost numit la 14 Februarie a. c., ministru al Agriculturei, Industriei, Comerciului şi Domeniilor în locul d-lui *N. Filipescu*, demisionat. D-l Missir, ca vechiu parlamentar a luat parte la discuţiuni

însemnate, de natură economică, aşa în cît vine cu o bună pregătire în capul departamentului economiei naţionale, a căruĭ importanţă aşa de mare e şi mai hotărîtoare în timpurĭ de criză. Prima lucrare de interes general ce a avut de îndeplinit a fost alcătuirea unuĭ budget, care să satisfacă de o potrivă nevoia de economiĭ, şi trebuinţele desvoltăreĭ producţiuneĭ ţăreĭ.

Constatăm cu bucurie că noul ministru, căruia îĭ urăm să îndeplinească o lungă perioadă de lucru şi de reforme, poartă interes silvicultureĭ, ceia ce a arătat, printre alte fapte şi onorînd cu prezenţa sa conferinţa ţinută la societatea noastră în ziua de 17 Martie a. c.

* * *

D-l *C. Băicoianu*, fost secretar general la Ministerul Domeniilor, a fost numit secretar-general în locul d-luĭ Ingin. Insp. cl. II *N. N. Herjeu*, demisionat, care a fost numit secretar-general al Ministerului de lucrări publice.

* * *

Conferinţele silvice anunţate s'aŭ ţinut la societatea Progresul silvic în zilele de 17 Februarie, 10 şi 17 Martie şi au prezentat un deosebit interes prin subiectele importante ce au tratat d-niĭ conferenţiarĭ.

Dintre persoanele ce au asistat la aceste conferinţe, citĕm pe d-l P. Missir, Ministrul Domeniilor, d-l C. Lecca deputat, N. Cezianu, C. Alimănişteanu, Gh. Nicoleanu, întreg comitetul de administraţie al societăţeĭ, elevii şcoaleĭ de la Brăneşti, agenţiĭ Statuluĭ aflaţi în capitală, precum şi o parte din provincie şi mai multe alte persoane din Bucureşti şi provincie.

* * *

Suma încasată pînă la 31 Ianuarie a. c. din vînzarea pădurilor Statuluĭ în comptul exerciţiuluĭ 1900—1901, este de leĭ 4.385.985 bani 98, prevederile budgetare fiind de 5.000.000.

* * *

Următoarele mutări s'aŭ făcut în corpul silvic pînă la 1 Aprilie a. c.

D-l *An. Dumbrăveanu*, şeful ocoluluĭ Borleşti (Neamţu) a fost mutat la ocolul *Găeşti* (Dîmboviţa).

D-l *I. G. Protopopescu* şeful ocoluluĭ *Găeşti* a fost mutat la ocolul *Borleşti*.

* * *

Anul acesta a absolvit şcoala specială de silvicultură, următoriĭ 10 elevĭ, formînd a IV-a promoţiune.

1. Stamatescu Ion diplomă.
2. Grigoraş Th. »
3. Colţescu St. »
4. Mateescu N. »

5. Merica V. diplomă
6. Negrescu C-tin certificat
7. Negoescu Em. »
8. Risdörffer Leopold »
9. Chiriţescu Mihail »
10. Vaideanu Victor »

* * *

Proiect de budget pe 1931—1932

§. 1. Personalul

Nr. de persoane	NUMIREA FUNCŢIUNILOR	RETRIBUŢIUNI MENSUALE Lefi Lei	B.	Diurne Lei	B.	Spese Lei	B.	ANUALE Lei	B.
	Şef de serviciu [1]	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Inspectori cl. I	470	—	—	—	159	—	22.860	—
6	» » II	375	—	—	—	126	—	36.072	—
1	Consilier silvic angajat cu contract pe 5 luni [2]	—	—	500	—	—	—	4.500	—
6	Silvicultori-şefi cl. I	351	—	—	—	—	—	25.272	—
8	» » » II	312	—	—	—	—	—	29.952	—
17	» » » III	272	—	—	—	—	—	55.488	—
44	» cl. I	227	—	—	—	—	—	119.856	—
60	» » II	183	—	—	—	—	—	131.760	—
4	» asistenţi	141	—	—	—	—	—	6.768	—
30	Brigadieri cl. I	77	—	—	—	—	—	27.720	—
35	» » II	62	—	—	—	—	—	26.040	—
67	» » III	48	—	—	—	—	—	38.592	—
—	Spese de transport pentru 23 silv.-şefi ataşaţi la regiuni	—		—	—	141	—	38.916	—
—	Idem pentru 100 şefi de ocoale	—		—	—	85	—	102.300	—
—	Plata păduritorilor şi conf.	—		—	—	—	—	415.472	—
	Totalul pers. silvic	—	—	—	—	—	—	1.081.268	—
	» serviciului	—	—	—	—	—	—		
	Arhiva.								
								3.264	—
1	Archivar	272	—	—	—	—	—	2.196	—
1	Impiegat clasa II	183	—	—	—	—	—	4.104	—
8	Impiegaţi » IV	111	—	—	—	—	—	2.280	—
2	Copişti	95	—	—	—	—	—	1.392	—
2	»	58	—	—	—	—	—	1.260	—
	Total	—	—	—	—	—	—	1.094 304	—

1) Funcţiunea de şef de serviciu se va încredinţa de un inspector silvic clasa I sau II, prin delegaţiune dată de Ministru.

2) Contractul expiră la 1 Septembre 1931.

§. 2. Materialul

Art. 1901-1902	NATURA CHELTUELILOR	CREDITE Cerute pe 1901—1902 Lei	B	Acordate pe 1900—1901 Lei	B.
65	Cumpărare şi reparare de instrumente şi unelte pentru serviciŭ, precum: instrumente topografice, ciocane, compase, insigne, puşci, cartuşe, tăbliţe de vînătoare, sigilii, etc	2.000	—	4.000	—
66	Chirii de localuri pentru regiunile silvice, luminat, încălzit, spese de cancelarie, mobilier, imprimate, registre, cheltueli mărunte, etc. . .	16.000	—	14.520	—
67	Cumpărare şi reparare de luntri pentru paza pădurilor din ostroave	500	—	500	—
68	Spese de cancelarie, furnituri de biroŭ pentru desemn de planuri, încălzitul şi luminatul cancelariilor şefilor de ocoale	2.500	—	—	—
69	Chirii pentru 25 cancelarii ale şefilor de ocoale silvice, carî n'aŭ case pentru cancelarie construite de Stat	5.000	—	—	—
70	Pentru înfiinţarea unui muzeŭ şi unei biblioteci silvice, abonamente la reviste forestiere şi ştiinţifice	500	—	—	—
	Totalul materialului . .	26.500	—	19.020	—

* * *

D-l *O Marenzeller* silvicultor ajutor la administraţia Domeniului Coroanei, a fost avansat, silvicultor-şef şi numit şeful ocolului Mălini.

* * *

Erată. In numărul trecut la informaţiuni în tabloul de pădurile vîndute; coloana *suma totală de vînzare* s'a trecut 5.009.599 lei 18 bani, în loc de *7.010.599 lei 18 bani.*

* * *

Pînă la 1 Aprilie a. c. aŭ plătit cotizaţia şi abonamentele pe anul 1900, următoarele persoane:

Membrii. Antonescu Petre, Antoniu G., Cămărăşescu St., Demc, Iresciu G., Elefterescu N. N., Frîncu N., Harşan V. P., Macovei N. C.-Moldoveanu I., Moroiu Al., Orescu C Al., Stătescu V., Rozescu I., Vlădescu G., Herjeu N. N., adică 70 din 171 membrii.

Abonaţi. Constantin Gh., Crăciunescu Gh. A., Gh. Ion., Lacinschi Vlad, Raşcanu Th., adică 31 din 58 abonaţi.

* * *

Zilele acestea a apărut un tratat enciclopedic de vînătoare, intitulat *Vînătoarea în Romînia* conţinînd 450 pag. şi 210 ilustraţiuni în text. Această lucrare de mare importanţă pentru silvicultori şi vînători, se datoreşte D lui subinspector silvic Ernest C. Gheorghiu şi Dr. S. Gheorghiu, şi are o prefaţă de D-l Dr. C. I. Istrati, fost ministru. Lucrarea

fiind cedată societăţii «Progresul Silvic», oricine e amator se va adresa redacţiunii, trimiţînd şi costul de 5 lei.

In No. viitor se va face o dare de seamă detaliată asupra lucrărei întregi.

CLIMA LUNEI FEBRUARIE 1901 st. n.

Bucureşti-Filaret.

In ceia ce priveşte temperatura, Februarie s'a deosebit foarte puţin de o lună normală. Şirul de zile relativ călduroase de la începutul lunei a fost urmat de o lungă porioadă friguroasă care a ocupat ultimele două decade. Ger simţitor la mijlocul decadei a doua şi către sfîrşitul lunei. Zăpadă multă în aproape toată perioada friguroasă. In două rînduri la 17 şi 22, zăpada a fost mult viscolită producînd înzepădiri şi întreruperi în mersul trenurilor pe multe linii din ţară.

Mijlocia lunară a temperaturei — 1°9 este numai cu trei zecimi de grad mai coborîtă ca valoarea normală. Contrar mersului normal al temperaturei, prima decadă a fost cea mai călduroasă şi mijlocia temperaturei ei 2°2 a fost cu 4 grade jumătate mai călduroasă ca valoarea normală. Frigul cel mai simţitor a fost la 16, cînd termometrul s'a coborît la —19°0. Zile de îngheţ 24, din care 10 zile de iarnă. Cea mai ridicată temperatură a fost 8°8 la 7. Atmosfera în general umedă; cerul în mare parte acoperit şi dese precipitaţiuni atmosferice.

Mijlocia nebulozităţei a fost 7.7 normala fiind 6.2. In primele două decade cerul a fost mult acoperit. Soarele a strălucit pe o decadă totală de 60 ore în 13 zile, cu 35 ore mai puţin ca valoarea normală. Repartizate după gradul lor de înnorare, am avut 4 zile senine, 5 noroase şi 19 acoperite.

Mijlocia lunară a presiunii atmosferice 756.1 a fost cu mai bine de un milimetru mai coborîtă ca valoarea normală. Variaţiuni importante a avut barometrul la 16, 17, 24 şi mai ales la 26. Vîntul aninat a fost crivăţul; el a bătut tare la 8, 11, 17, 22 şi 25. Austrul a bătut de la 7 la 10; de la 15 la 19; la 22 şi 24.

Precipitaţiunile atmosferice au fost dese şi abondente. Cantitatea totală de apă 54.7 mm. a fost îndoită cît valoarea normală. In total au fost 13 zile cu precipitaţiuni, din care 8 cu zăpadă. Grosimea totală a zăpezei a fost 62 centimetri. La 22 a nins mult. Zăpada a acoperit solul pe timp de 22 zile. La sfîrşitul lunei, stratul de zăpadă avea încă grosimea de 19 centimetri. Ceaţa foarte frecventă a fost în prima decadă. In total în cursul lunei au fost 11 zile cu ceaţă. Au mai fost 4 zile cu chiciură. Poleiu subţire la 13 şi 21. Brumă în 8 zile.

Institutul Meteorologic

Tip. GUTENBERG, Joseph Göbl, Strada Doamnei, 20. — Bucuresci.

DARE DE SEAMA

ASUPRA

LUCRARILOR CONGRESULUI INTERNAȚIONAL DE SILVICULTURA DIN 1900

DE LA PARIS [1])

Adunarea generală a Societăţii noastre, prin votul exprimat în ziua de la 9 Maiŭ 1900, în urma propunerei prea distinsului nostru preşedinte, 'mĭ-a făcut deosebita onoare de a me delega să represint Societatea *Progresul Silvic* la congresul internaţional de silvicultură, ce a avut loc la Paris, în intervalul de la 4 la 9 Iunie inclusiv, cu prilegiul Expoziţiei Universale din 1900.

Suvenirul acestuĭ congres, 'mĭ este cu atît maĭ scump, cu cît el 'mĭ-a permis să văd întrunit la un loc, luînd parte la discuţiunĭ, asupra unor chestiunĭ de mare interes pădureşc, silvicultorĭ distinşĭ din toată lumea.

Toate guvernele din Europa, afară de Italia, Serbia, Turcia, Bulgaria şi Portugalia, aveaŭ ca delegaţĭ unul saŭ maĭ mulţĭ silvicultorĭ din cei maĭ de frunte, de obicei directorĭ-generalĭ aĭ pădurilor, cum a fost: D-l *Dubois* pentru Belgia, *Castilo de Chirele* pentru Ispania, etc., ba chiar şi secretarĭ de stat de la ministerele respective, cum a fost pentru Ungaria D-l *Kissde Nemescker*, însoţit de un consilier silvic şi de un guard-general de pădurĭ.

Mexicul, Statele-Unite, Japonia, eraŭ de asemenea representate.

Cu foarte multă părere de răŭ, trebue să mărturisesc, că de şi aş fi dorit din suflet, ca şi ţara noastră să aibă un representant oficial şi în natură, trebue să ve comunic că el a fost numaĭ pe hîrtie. Eram singurul Romîn, în acea mare de silvicultorĭ.

1) Conferinţă ţinută în ziua de 17 Martie a. c.

La acest congres, aŭ aderat şi participat 345 de silvicultorĭ, din carĭ 107 streinĭ.

Congresul internaţional de silvicultură, s'a întrunit pentru prima oară în ziua de 4 Iunie st. n. 1900, în splendidul palat al congreselor şi al economieĭ sociale, situat pe malul drept al Senеĭ, sub preşedenţia D-luĭ *Dupuy*, Ministrul de Agricultură al Franţeĭ.

Printre participanţiĭ la această solemnă şedinţă, am observat şi pe D-niĭ *Develle*, *Faye*, *Gomot*, foştĭ miniştri aĭ agriculturеĭ, carĭ aŭ luat loc în biuroŭ, de asemenea presa era representată prin reporterĭĭ jurnalelor: *Figaro*, *Temps*, *Petit Jurnal*, etc.

Şedinţa a fost deschisă de D-l Dupuy, la orele 5 p. m., cînd, luînd cuvîntul, a salutat în numele Franţeĭ, pe silviculturiĭ streinĭ, care aŭ venit. unĭĭ, aşa de departe, pentru ca să aducă prinosul lor de muncă; de asemenea aduce cele maĭ viĭ mulţumirĭ silvicultorilor Francezĭ, carĭ în aşa de mare număr, aŭ răspuns la apelul ce li s'a adresat de către comitetul de organizare al congresuluĭ.

Ministrul arată că Expoziţia universală, nu va fi numaĭ o mare solemnitate, interesînd numaĭ Franţa, dar întreaga lume civilisată; ea nu va fi numaĭ un spectacol grandios cum nu s'a maĭ văzut, ea va fi sintesa, planul în relief al tutulor progreselor omeneştĭ, al tutulor chestiunilor ce interesează popoarele civilisate şi carĭ vor fi discutate în numeroase congrese.

Silvicultura trebuia să-şĭ aibă locul săŭ şi încă un loc de frunte şi dacă chestiunile ce se vor discuta, nu sînt interesante pentru masa generală a publiculuĭ, ele nu sînt prin aceasta, de o maĭ mică importanţă, de o importanţă capitală pentru viaţa naţiunilor.

La această scurtă dar foarte bine simţită cuvîntare, a răspuns D-l Daubrée, Director general al pădurilor Franţeĭ, preşedinte al congresuluĭ, mulţumind D-luĭ ministru, de în-

teresul ce dovedeşte că poartă silviculturei şi silvicultorilor, venind să presideze această primă şedinţă, mulţumeşte în numele comitetului de organizare, guvernelor streine care aŭ bine-voit să fie representate prin atîţia silvicultorĭ eminenţĭ la această mare serbare a muncei, mulţumeşte foştilor miniştri şi secretarĭ de Stat, carĭ prin presenţa lor aŭ contribuit să reiasă mai în relief importanţa acestuĭ prim congres internaţional silvic, ţinut în Franţa.

El mai zice că astă-zĭ importanţa congresuluĭ, este cu atît mai mare, cu cît cerinţele industriale ale naţiunilor în lemn de lucru, crescînd din zi în zi, provoacă exploatărĭ exagerate. S'au ruinat pădurile la cîmpie, ba unele au fost transformate în cîmpĭĭ sterile, s'aŭ ruinat pădurile la munte şi astfel echilibrul forţelor naturale, desfiinţîndu-se terenurile de pe coaste, s'aŭ coborît în văĭ, riurile aŭ devenit torenţĭ.

D-sa roagă, ca în toate ţările să se procedeze la inventariarea avuţiilor pădureştĭ, pentru a se putea para lipsa lemnuluĭ de lucru, pe care în mod fatal o va aduce escedentul din ce în ce mai mare, al importuluĭ asupra exportuluĭ. Să ne punem la lucru dar şi din discuţiunile noastre, să iasă propunerĭ şi avize, carĭ să lumineze diversele guverne ce noĭ reprezentăm.

După acest discurs, D-l ministru retrăgîndu-se, preşedintele procedează la complectarea biuroului cu 12 membrĭ streinĭ, din carĭ 8 vice-preşedinţĭ şi 4 secretarĭ.

Printre vice-preşedinţĭ sînt aleşĭ: D-l *Dankelmain*, directorul şcoaleĭ din Eberswald, *Nikitine*, *Muller*, directorul pădurilor din Danemarca, *Bruyn*, fost ministru al agriculturei în Belgia, etc., toţĭ oamenĭ de mare valoare.

Înainte de formarea secţiunilor, se dă cuvîntul D-luĭ Mellard, inspector de ape şi pădurĭ din administraţia centrală franceză, pentru a-şĭ desvolta remarcabila sa conferinţă: ***Insuficienţa producţiunii lemnuluĭ de lucru în lumea întregă***. D-l Mellard începe astfel conferinţa sa, pe care

me voiu mărgini a o presenta sub forma unuĭ resumat a părţilor celor maĭ principale:

«D-lor! In urma invitaţiuniĭ D-luĭ director al pădurilor, am studiat chestiunea ce se află trecută la No. 5 din program.

Memoriul ce am presentat este prea lung pentru a-l da citire, me voiu mărgini dar a ve arăta trăsurile principale şi concluziile:

De vre-o 30—40 anĭ, condiţiunile de intrare pe pieţele de comerţ, a materialelor pădureştĭ, s'a modificat foarte mult.

Inainte ca drumurile de fer şi canalurile de plutit să-şĭ fi luat un mare avînt, ceia ce caracterizează a 2 a jumătate a secolului al XIX, singurile mijloace economice de transport erau cu năvile pe mare, cu vapoarele pe riurĭ.

Orĭ de cîte orĭ trebuia ca transporturile să se facă pe şosele, orĭ drumurĭ, depărtîndu-se de porturĭ. saŭ de marginele riurilor, lemnele se găsesc după micĭ distanţe parcurse, încărcate de cheltuelĭ, carĭ nu întîrziau să fie egale saŭ chiar superioare valoriĭ lor.

Altă-dată, ţările producătoare în lemne aveaŭ decĭ un fel de independenţă relativă, unile către altele. Depărtarea şi scumpetea transporturilor, le punea la adăpost, de o concurenţă reciprocă.

Astă-zĭ însă, Europa ca şi America de Nord, sînt brăzdate în toate direcţiunile de o reţea de drumurĭ de fer şi canalurĭ, carĭ pe zi ce trece devine şi maĭ complectă.

Tarifele foarte scăzute, permite materialelor lemnoase, să străbată distanţe marĭ. Vapoarele carĭ, prin mijlocirea aburului aŭ întreit puterea lor de transport, permite a duce lemnele la distanţe foarte marĭ, unde le oferă cu preţurĭ destul de eftine.

Trebue dar ca silvicultorul, ca negustorul de lemne. ca proprietarul de păduri, să nu se mulţumească cu cunoştinţa, or-cît de perfectă, a circumscripţiilor, a ţărişoarel lor ; privirea

lui trebue să meargă mult mai departe, el trebue să se preocupe neîncetat de ceea ce se petrece în cele-l'alte țări.

Cînd privim în paralel tablourile statistice, a comerțului exterior de lemne, întocmite la diferite epoce în marile țări industriale ale Europei, ca: Anglia, Germania, Belgia, Franța, Elveția, imediat se observă un excedent simțitor al importului asupra exportului și că acest excedent, departe de a scădea, tinde, din contră, să ia o importanță din ce în ce mai mare.

Deci trebue să conchidem, că consumațiunea lemnului merge tot mereu crescînd.

Acéstă constatare nu concordă cu opiniunea multor oameni, cari judecînd lucrurile superficial își închipuesc, că prin întrebuințarea ferului, oțelului, cărbunelui de pămînt, lemnul ar fi un produs din ce în ce mai delasat și că rolul economic al pădurilor ar tinde să devie neînsemnat.

Judecînd puțin, este ușor a se convinge cine-va, că dacă se întrebuințează mai puțin lemn ca combustibil, sau ca grindărie, totuși se întrebuințează cu prisosință lemnul pentru scînduri, tîmplărie, butoae, lăzi de împachetat etc. și că desvoltarea industriei și comerțului, a mărit în mod considerabil întrebuințarea lemnului pentru susținerea galeriilor în mine, pari de telegraf și telefon, traverse de drum de fer, vagoane, pastă de celulosă etc.

Pe de altă parte producțiunea lemnoasă, nu se mărește, căci, de și în cîte-va țări se pune toate silințele pentru a se ameliora tratamentul pădurilor existente, în scopul de a le mări venitul în natură, în toate cele-l'alte, se distrug mereu masivele împădurite, realisînd în scurt timp un capital lemnos a cărui formațiune a cerut mai multe secole, deci se micșorează producțiunea pentru viitor.

Astă-zi situațiunea forestieră în lemne, poate să se rezume în aceste cuvinte:

Consumațiunea lemnului este superioară produc-

țiunii normale a pădurilor accesibile; în această producțiune este un deficit care se compensează momentan prin distrugerea în unele țări de masive păduroase.

Această situațiune este foarte gravă, ea merită atențiunea nu numai a silvicultorilor de meserie, dar merită și atenția economiștilor ca și a oamenilor de guvernămînt. Chestiunile pădurești care astă-zi lasă pe foarte mulți indiferenți, sînt chemate a lua peste ciți-va ani o importanță capitală în preocupațiunile popoarelor civilizate, numai de n'ar fi prea tîrziu.

O privire repede a principalelor țări consumatoare saŭ producătoare de lemne, va stabili din nenorocire că această afirmațiune n'are nimic de exagerat.

D-l Mellard împărțind țările în două grupe: Consumatoare și producătoare, începe a le trece în revistă pe fie-care, din punctul de vedere al consumațiunii saŭ produselor lemnoase, începînd cu Englitera, care ține locul de frunte.

Anglia este o țară foarte puțin împădurită, abia 4 % din suprafața ei este acoperită cu pădure, iar procentul pe cap de locuitor este abia de 3 arii pădure.

D-sa atrage de la început atențiunea asupra faptului că, pentru a avea rezultate comparabile de la o țară la alta, a adoptat ca regulă de a nu băga în datele de importațiune și exportațiune, de cât materialele lemnóse comune, lemnele brute, cioplite, crăpate fierăstruite, lemnele de foc și cărbuni, exceptând lemnele pentru mobile, obiecte de lemne lasonate, etc, precum și produsele accesorii pădurești, ca: rezina, pluta, scórțele de tăbăcărie, etc.

Comerțul exterior în Anglia pe un period de 5 ani, 1894—1898, ca mijlocie, se póte resuma astfel:

Valoarea medie anuală a lemnelor importate 477 milioane lei, exportate $5^1/_2$ milioane, deci un excedent la importațiune de $471^1/_2$ milioane lei.

Ca volum, importul mijlociu a fost de 12.111.000 m. c.,

iar exportul 57.000 m. c., deci un excedent de peste 12 milioane m. c.

Aceste cifre represintă cubul lemnului fasonat, debarcat în porturile englezeşti.

Dacă am voi să calculăm cubul lemnului brut, şi dacă am admite ca coeficient de pierdere numai $^1/_4$, atunci volumul brut al materialului ce se importă în Anglia va fi de 15 milioane metri cubi.

Ori-cât de considerabilă este acéstă cifră, simpla ei enunţare, pare a nu fi suficientă, pentru a se vedea cît de însemnată este ea pentru persoanele puţin familiarisate cu chestiunile de producţiune forestieră.

Să le precisăm dar prin cîte-va comparaţii mai concrete: Cele 3 milioane de hectare pădure, administrate de serviciul silvic frances, aŭ o producţiune anuală în lemn de lucru de 2.200.000 m. c. rotund; iar cele 9.500.000 hectare, adică întreaga suprafaţă păduroasă a Franţei, are o producţiune de aproape 6 milioane m. c.

Prin urmare excedentul pentru Anglia al importului asupra exportului ca lemn de lucru, este în mijlociul anual egal cu aproape de 7 ori producţiunea pădurilor domeniale şi comunale ale Franţei şi cu $2\,^1/_2$ ori producţiunea ensemblului pădurilor Franţei.

Faţă cu această enormă cantitate de materiale ce se importă în Anglia, suntem în drept să ne întrebăm, dacă consumaţiunea lemnului acolo nu a atins maximum şi prin urmare nu este destinat a descreşte.

Este puţin probabil, răspunde D-l Mellard, căci consumaţiunea este consecinţa imediată a puterii comerciale şi industriale a Angliei, al cărui declin nimic nu 'l ameninţă.

Mărirea consumaţiunii în viitor va fi de sigur mult mai puţin repede de cît în ultimii 40 ani, cînd volumul lemnelor importate a atins în ţifră rotundă:

1860	3	milioane	$^1/_2$ m. c.
1870	6	»	$^1/_2$ »
1880	9	»	— »
1890	10	»	— »
1895	10	»	$^1/_2$ »
1898	12	»	— »

Ast-fel dar, ar fi ilusoriŭ ca să se conteze pe o diminuare a consumaţiunil lemnelor în Anglia, cînd vedem desvoltîndu-se tot ce constitue progresul economic al unei naţiunl.

Ţările carl aprovisionează Englitera cu lemne, sunt în prima linie Suedia, Rusia şi Canada pentru $^2/_3$ din import, iar restul din Norvegia, Statele-Unite, Franţa, Germania, etc.

Să trecem la *Belgia*, ţară în care industria are o mare desvoltare. Ea a importat în 1898 pentru 102 milioane francl, materiale lemnoase representînd în ţifră rotundă 1 milion $^1/_2$ m. c.

Olanda, ţară mal mult comercială de cît industrială, este foarte puţin împădurită, ea importă pentru 18 milioane francl anual.

Elveţia, care în 1888 aproape îşl satisfăcea nevoile din pădurile sale, în 1898 a importat pentru 114 milioane francl

Trecînd la *Germania*, zice: dacă am considera că pe o suprafaţă teritorială de 54 milioane hectare, 14 milioane sunt pădure şi că mal toate aceste pădurl sînt la locurl foarte accesibile, am fi îndreptăţiţl să credem, că Germania ar trebui să aibă o supra-abondenţă lemnoasă, dar, de vre-o 30 anl, populaţiunea, comerţul şi industria Germaniel, a progresat în proporţiunl surprinzătoare.

Populaţiunea Germaniel creşte cu aproape $^1/_2$ milion locuitorl pe an, comerţul săŭ interior (import şi export) afară de metalele preţioase, care în 1875 era de $7^1/_2$ miliarde, în 1888 a atins aproape 11 miliarde.

Extracţiunea cărbunilor care în 1883 atingea abia 56

mil. tone, în 1898 a atins 131 milioane tone, deci constatăm şi pentru Germania, aceiaşi lege ca şi pentru Anglia, Belgia, Elveţia, că: *La ori-ce desvoltare industrială şi comercială, corespunde un spor a întrebuinţării lemnului de lucru.*

Ast-fel în Germania, în 1888 excedentul importului asupra exportului era de 94 milioane franci, iar în 1898 de 344 milioane franci, pentru un volum de peste 7 milioane m. c. lemn de lucru.

In *Franţa* astă-zi, starea producţiunii păduróse, privită din punctul de vedere al comerţului interior, D-l Mellard o resumă ast-fel:

Exces de lemn de foc şi lemn de lucru de mici dimensiuni, insuficienţa remarcabilă în rĕşinoase şi în stejar de mari dimensiuni.

Franţa în 1898 a importat pentru 99 milioane franci un volum de 2.336.000 m. c.

Danemarca . . .	importă	pentru	31	milioane	anual
Spania	»	»	30	»	»
Portugalia	»	»	5	»	»
Italia	»	»	31	»	»
Grecia	»	»	3	»	»
Bulgaria şi Serbia	»	»	3	»	»

deci în total suma enormă de 1 miliard 152 milioane, pe carî ţările ce enumerarăm mai sus, trebue să cheltuiască anual ca să-şi satisfacă insuficienţa producţiunii lor lemnoase.

Să trecem acum la ţările exportătoare.

Aceste ţări sunt:

In prima linie Austr.-Ung.	care exp.	pentru	199	mil.	anual
Suedia	»	»	198	»	»
Rusia	»	»	134	»	»
Finlanda	»	»	89	»	»
Norvegia	»	»	47	»	»
România	»	»	5	»	»

Fiind că și România este una din țările exportătoare, cred necesar a arăta părerea D-lui Mellard asupra acestui export.

«Procentul de păduri în România fiind de abia de 14 la %[1]), această țară este puțin împădurită și dacă avem un excedent de export ca lemn de lucru, aceasta ține la faptul că populația României, este abia de 5 mil. locuitori și ca industrie este în față. Acest excedent D-sa îl apreciază la 120 mil m. c. lemn de lucru.

D-sa constată că exporturile și importurile sunt foarte variabile în țara noastră, de la un an la altul, ceea-ce indică că pădurile sunt exploatate fără nici o regulă».

Aprecieri de alt-fel pe cari trebue cu tot regretul să le recunoaștem și noi.

Statele-Unite exp. pentru 100 milioane, și
Canada » » 127 » anual.

Din nenorocire, aceste excedente sunt foarte amenințate în Austria, Rusia și Statele-Unite, prin creșterea foarte simțitoare a populațiunii și desvoltarea industriilor, iar în Norvegia, prin sărăcirea pădurilor.

Nu rămîn dar de cît 3 țări de o oare-care importanță ca export și anume: *Suedia*, *Finlanda* și *Canada*. Or, aceste resurse sunt cu totul insuficiente față cu înmulțirea populațiunii și cu desvoltarea industriei nu numai în Europa și în Statele-Unite, dar chiar în China, în Egipt, care în 1897 a importat lemn de aproape 13 mil., în Transval și Orange, unde abundă minele de tot felul, în Republica Argentina, care în 1898 a importat lemne pentru 26 $^1/_2$ mil., Australia etc.

Mergem dar către o sărăcie sigură în lemn de lucru, sau cum se exprimă D-l Mellard, *on marche vers la disette*.

Pentru a remedia această situațiune dezastroasă, ar trebui, recomandă D-l Mellard, ca să se pue frîu destrucțiunii pădurilor, fie prin măsuri legislative strict aplicate, fie făcînd

1) După ultima statistică din 1900, făcută de serviciul silvic al Statului, procentul acesta este de 21%.

să înțeleagă pe proprietarî, că în interesul lor este de a nu exploata de cît ceea ce pădurea produce, de cît materialul exploatabil, adică acela a cărui menținere mai departe nu ar fi de cît o pierdere ca valoare și ca cultură, dar respectînd capitalul.

Ar trebui de asemenea să se procedeze fără întîrziere la împădurirea terenurilor inculte și a acelora a căror utilitate specială a încetat de a mai fi remuneratoare.

D-l Mellard termină spunînd: Pentru a lua aceste măsurî, timp nu este de pierdut, pădurile bătrîne nu se improvizează, trebue un secol saŭ un secol $^1/_2$ pentru a obține lemne, ce s'ar putea debita cu folos în ferestrae, și lipsa lemnului de lucru se va simți poate înainte de 50 anî».

Această conferință a fost salutată cu vii și unanime aplause, pentru care Congresul a votat felicitărî D-lui Mellard.

(Va urma) M. Tănăsescu.

CLIMA ȘI PĂDURILE

In această revistă s'a urmat o discuțiune din cele mai interesante, în ce privește influența pădurilor asupra climei. Dintr'o parte s'a susținut, *că pînă acum nu s'a putut demonstra în mod cert, că în condițiuni egale, în părțile din apropierea pădurilor, plouă mai mult de cît în părțile depărtate de dînsele, că adevărata expresiune a științei în chestiunea pădurilor asupra ploilor este că pînă astă zi nu știm nimic asupra acestui punct.*

Din altă parte s'a susținut contrariul, cum că pădurile nu trebuesc socotite ca un factor cu totul neglijabil, în ce privește înrîurirea lor asupra climatului local al unei regiuni oare-care.

De și pare că un armistițiu a intervenit în timpul din urmă între cei doi campioni principalî, carî aŭ participat la lupta inversunată de argumente invocate pro și contra tezei predilecte și în care luptă este locul de a spune, n'a fost nici învinși, nici învingători, — totuși trebue să recunoaștem că intențiunea a fost, se pare, de a se sdruncina din temelii niște credințe împărtășite nu numai de silvicultorî interesați în causă, după cum aŭ fost bănuiți,

ci de un mare număr de specialiști de toate profesiunile, afară poate de meteorologiști, dar, lucru ciudat, nici aceștia nu sînt cu toții de acord în a susține mordicus, că: «*dovezi convingătoare nu se pot aduce spre a se proba acțiunea pădurei asupra unuia cel puțin din factorii cari constituesc clima*».

Sînt în adevăr învățați cari s'au ocupat de foarte mult timp și se ocupă încă în mod special cu studiul de *meteorologie forestieră*, avînd drept țintă, ca, cu ajutorul cifrelor comparative, să dovedească dacă pădurile exercită sau nu vre-o influență asupra acelor fenomene meteorologice, cari stau în strînsă legătură cu climatologia unei țări.

În această privință în Franța, și în special la stațiunea de cercetări forestiere de pe lîngă școala națională de silvicultură din Nancy, încă din anul 1866 s'au întreprins de către regretatul A. Mathieu, ilustrul profesor de științele naturale de la acea școală, o serie de experiențe al căror resultat ne îndreptățește a crede că acei cari pledează în favorul pădurilor, nu sînt cu totul în afară de adevăr, după cum s'a pretins.

Și spre a se preciza mai bine stadiul în care se află această chestiune, care nu interesează numai pe meteorologi și pe silvicultori, dar și pe medici, ingineri și alți profesioniști, dau mai la vale în traducțiune conferința d-lui Hüffel, profesor de științele silvice la sus menționata școală, a cărui autoritate științifică este în deobște cunoscută, conferință ținută la Belfort în cercul societății de Franche Comté & Belfort.

O facem aceasta cu atît mai virtos, cu cît în coloanele acestei reviste s'a publicat, nu de multă vreme, în scopul negreșit de a se da curs liber tuturor părerilor, chiar diametral opuse, o recensiune asupra conferinței profesorului Wang, care încearcă, de și nu rezemat pe date pozitive, ci numai pe raționamente de ordine speculativă, să tăgăduiască pădurilor vre-o înrîurire oare-care asupra agenților meteorici.

Să ascultăm pe d-l Hüffel care, trebue să spunem încă de la început, nu stă de loc la îndoială în a le atribui o acțiune hotărîtoare asupra climei unei localități.

I.

«Pădurile sînt utile omului nu numai prin produsele lemnoase ce îi procură. Ele exercită, în concertul forțelor în activitate pe

globul nostru locuibil, un rol a cărui importanță nu ar putea scăpa nici unui observator atentiv.

«Viața oamenilor este legată de a arborilor și istoria ne arată că defrișările aŭ precedat adesea decadența și depopularea unei țări. Această observațiune este prea constantă pentru a nu li isbit deja de mult timp spiritele cele mai pătrunzătoare. Încă din secolul al XVI-lea găsim în povestirile călătorilor, notițe relative la efectele defrișerilor asupra prosperității țărilor altă-dată bogate și populate. Buffon, într'un memoriu prezentat Academiei regale în 1739, încearcă să coordoneze faptele cunoscute din timpul său pentru a deduce, de și într'un mod puțin riguros, acțiunea pădurilor asupra climei și a regimului apelor. În el citim, între altele, că cu cît o țară defrișează mai mult, cu atît ea devine mai săracă în ape.

«Prezența pădurilor este indispensabilă în locurile unde trăesc oamenii. Acesta este faptul a cărui explicațiune ne scapă încă, și, fără îndoială, ne va scăpa tot-d'a-una, căci cine ar putea vre-odată a se lauda că cunoaște rolul tuturor cauzelor, cari, în armonia generală a lumei noastre, lucrează împrejurul nostru?

«Relativ la cestiunea care formează obiectul discuțiunii noastre, s'a căutat a se determina influența pădurei asupra variațiunii temperaturei aerului, asupra distribuțiunii și abondenței ploilor, asupra regimului isvoarelor, și a cursurilor de apă. Chiar așt-fel mărginit, subiectul meŭ ar fi încă prea vast. Nu voiŭ vorbi nimic despre chestiunea atît de interesantă și încă atît de obscură a relațiunii ce există între isvor și pădurea care 'l umbrește; nici de protecțiunea pe care pădurea o oferă terenurilor supuse mîncăturilor apelor. Mă voiŭ mulțumi de a rezuma ceea-ce știm astă-zi despre acțiunea pădurei asupra temperaturei aerului și asupra regimului ploilor.

«Savanții distinși ca Al. de Humboldt, Boussingault, Becquerel, aŭ tratat în secolul nostru, despre subiectul ce ne preocupă. Plecînd însă de la o epocă cu totul recentă, s'a părăsit, în această materie, metoda teoriilor *«a priori»* și s'a căutat a se da cunoștințelor noastre singura bază sigură: *observațiunea științifică*.

«Franței, școalei forestiere de la Nancy și mai în special eminentului meŭ profesor A. Mathieu, se cuvine onoarea de a fi inițiatorul acestui soiŭ de cercetări. Primele observațiuni riguroase tinzînd a compara climatul regiunilor împădurite cu acela al altor regiuni identice, însă lipsite de pădurĭ, aŭ fost făcute în împrejurările de la Nancy începînd de la 20 Ianuarie 1866. Experiențele s'aŭ con-

tinuat de la această epocă, aproape fără ca să fie nevoie a se schimba ceva din planul lor primitiv.

«Voiŭ vorbi mai ales despre aceste resultate obținute la Nancy.

«Cele-l'alte popoare, în urma noastră, au apucat pe aceiași cale. Primele experiențe ale lui Ebermayer în Germania s'aŭ făcut la 1867. După germanĭ, elvețienĭ, austriacĭ și succesiv cea mai mare parte a țărilor civilizate, aŭ înființat stațiunĭ de meteorologie forestieră; rezultatele tuturor acestor lucrărĭ n'aŭ făcut, de alt-fel, de cît să confirme lucrările franceze, ceea-ce me va dispensa de a intra în detaliĭ în privința lor.

II.

Influența pădurii asupra temperaturii aerului.

«*Temperatura medie anuală* a aerului este mai mică în pădure de cît în afară din pădure. Iată un prim fapt pe care l'a stabilit experiențele franceze și pe care observațiunile streine l'-aŭ confirmat pînă în a-'l da tăria unei legĭ fizice generale.

«Dacă așezăm un termometru în aer liber, la $1^m 50$ de la suprafața solului, sub acoperișul unei pădurĭ, și un alt termometru la aceiași înălțime, în aceleași condițiuni, alăturĭ cu cel dintîiŭ, însă în teren descoperit, observăm o diferență notabilă între indicațiunile mediĭ ale celor două instrumente: *Clima pădurei este mai rece.*

«Diferența, de alt-fel, este destul de slabă. La Nancy ea s'a găsit în mediĭ de $0^o,45$ C., pentru anii 1869 — 1888, adică pentru 20 anĭ consecutivĭ. Aci experiențele aŭ fost făcute într'o pădure de fag la o altitudine de 340 m. In Prusia la Eberswald, la o altitudine de 42 m., s'a constatat că sub un masiv de pin silvestru, temperatura medie a anului, era inferioară cu $0^o,14$ C., celeĭ din regiunile învecinate. Iată cîte-va alte cifre concordînd toate a ne arăta o temperatură medie mai mică pentru pădure:

NUMELE PĂDURILOR	Felul esențelor	Altitudinea	Scoborîrea temperaturii mediĭ anuale de către pădure
Halatte (Franța)	stejar și carpin	120m.	$0^o,15$
Kruenoville (Franța)	pin sylvestru	100m.	$1^o,00$
Interlaken (Elveția)	melez	800m.	$0^o,91$
Rohrbrunn (Bavaria, Spessart)	fag și stejar	476m.	$0^o,22$
Haguenau (Alsacia)	pin sylvestru	145m.	$0^o,91$
Carlsberg (Silesia)	molid	690m.	$0^o,39$

«Aș prelungi acest tablou fără a adăoga ceva la certitudinea legei noastre generale; totalul observațiunilor făcute pînă azi ne arată, în pădure, o temperatură medie anuală inferioară cu aproape o jumătate grad, aceleia din teren descoperit.

«Dar nu numai temperatura medie anuală se micșorează din cauza presenței masivelor păduroase. Dacă comparăm *temperaturile medii lunare* în pădure și afară din pădure, constatăm că pentru toate lunile anului, indicațiunea medie a termometrului este mai mică în pădure de cît afară din pădure. Cu toate acestea, și aceasta este faptul cel mai interesant, acțiunea frigorifică a pădurei este cu mult mai simțitoare vara ca iarna, ast-fel că indicațiunile extreme sînt mai puțin depărtate și deci clima regiunilor împădurite este mai puțin excesivă.

«Ast-fel la Nancy, temperatura medie a lunei lulie este inferioară cu 1°,14 în pădure, aceleia afară din pădure; pe cînd pentru lunile de iarnă, diferența nu este de cît de abia o zecime de grad.

«In Bavaria, s'a găsit temperatura medie scoborîtă a verei cu 2°,04, a ernei numai cu 0°,47;

«In Elveția, aceleași cifre sînt: 1°,51 și 0°,51;

«In Würtenberg: 1°,70 și 0°,30.

«Se vede cît de concordante sînt aceste rezultate.

«Dacă acum, comparăm *temperaturile medii diurne*, observăm acest fenomen interesant: Zilele cele mai calde ale anului cari aŭ o temperatură medie de 24°,48 la Nancy afară din pădure [1]) nu prezintă mai mult ca 21°,51 adică aproape trei grade mai puțin în pădure. Cît privește ziua cea mai rece a anului, temperatura sa este —5°,12 afară din pădure și de —1°,24 sub masiv. Aci vedem diferința între temperaturile medii ale zilei celei mai calde și cele mai reci a anului, scăzută cu 4° aproximativ, exact 3°,85 prin acțiunea prezenței pădurei. In Prusia, aceiași diferență măsurată la Elerswald s'a găsit de 4°,76; în Bavaria de 5°,01, etc.

«Dacă în fine observăm oscilațiunile termometrului în cursul unei zile, vedem diferența între indicațiunea maximă și minimă a termometrului în 24 ore, redusă de la 3 la 5 grade după observațiunile franceze, confirmate de cele făcute în Germania. Pădurile modifică temperaturile extreme ale fie-cărei zile, ridicînd pe cele minime, scoborînd pe cele maxime. Acest fapt este extrem de important în silvicultură: pe cîtă vreme primăvara temperatura se sco-

1) Observațiunile d-lui Bartet de la 1878—1888 (11 ani).

boară adesc-orĭ sub 0°, provocînd astfel înghieţurĭ cîte-odată dezastroase, este de ajuns adăpostul protector al arborilor marĭ, pentru a ridica temperatura cu maĭ multe grade şi a înlătura astfel un flagel atît de destructor în multe din pădurile noastre.

«In rezumat, *se poate zice că marile masive păduroase exercit asupra temperaturei medii anuale a aerului o acţiune frigorifică simţitoare, fiind-că această temperatură este diminuată aproape cu o jumătate de grad.*

Maĭ mult încă, **sub acoperişul masivelor, oscilaţiunile temperaturei medii lunare şi cu atît maĭ mult acele ale temperaturei medii diurne şi în fine variaţiunile temperaturei în cursul uneĭ aceleiaşĭ zile, sînt simţitor micşorate. Căldurile marĭ sînt maĭ puţin arzătoare, gerurile maĭ puţin tarĭ în pădure; clima este maĭ puţin excesivă, maĭ puţin aspră, de şi în termen mediŭ este ceva maĭ rece.**

III.

«Dacă este adevărat că vara maĭ ales, aerul este maĭ rece în vecinătatea uneĭ pădurĭ marĭ, este natural să ne gîndim că ploile vor fi acolo maĭ abondente. In adevăr, acestea sînt datorite în tot-d'a-una condensăriĭ uneĭ părţĭ din apa atmosferică, condensaţiune a cărei cauză obişnuită este o scădere de temperatură [1]). Observaţiunea confirmă de alt-fel complect această deducţiune trasă *«a priori»* din ceea ce noĭ ştim deja asupra influenţeĭ pădurilor asupra temperaturei.

«Inainte de a expune rezultatele obţinute la staţiunea de experienţe forestiere din Nancy, este necesar a descrie repede dispozitivul inaugurat în 1866 de Mathieu, pentru experienţele întreprinse în scop de a limpezi cestiunea influenţeĭ pădurilor asupra regimuluĭ ploilor. Voiŭ urma pentru aceasta, aproape textual descrierea făcută de însuşĭ Mathieu într'un raport adresat în 1878 şefuluĭ administraţiuniĭ pădurilor [2]).

«Treĭ staţiuni situate în împrejurările Nancyuluĭ aŭ fost destinate observaţiunilor pluviometrice.

1) Saŭ o micşorare de presiune care de altmintrelĭ provoacă o scădere de temperaturĭ.

2) Raportul luĭ Mathieu, sub-secretaruluĭ de stat, preşedintele consiliuluĭ de administraţie al pădurilor, din 25 Februarie 1878.

«Cea d'intîi este instalată în pădurea de la Haye, la locul numit «*Les cinq Tranchées*», la 8 K^m şi la vest de Nancy, la o altitudine de aproape 380^m şi în centrul unuĭ vast masiv păduros de peste 7000 hectare S'a propus de a se măsura aicĭ cantitatea de apă care cade într'o regiune pădurosă şi de a căuta proporţia de apă reţinută de coronamentul arborilor, şi aceasta pentru a compara cantitatea de ploae primită de solul pădureĭ cu aceea ce udă cîmpul vecin cu masivul în chestiune.

«Pentru aceasta, două pluviometre aŭ fost dispuse: unul în mijlocul pădureĭ sub un prăjiniş de fag şi de carpin, care era în vîrstă de 40 anĭ în 1866; cel-l'alt, la o mică distanţă de precedentul, în mijlocul unuĭ teren defrişat de mai multe hectare, aparţinînd caselor forestiere de la «*Cinq Tranchées*.

«Cantitatea de apă pe care o primesce un pluviometru, aşezat sub un masiv, poate varia cu poziţiunea instrumentuluĭ, după cum el corespunde cu plinul saŭ golurile frunzişuluĭ. Pentru a evita această cauză, care poate da loc la erorĭ, pluviometrul din pădure este de formă specială; el este prevăzut cu un receptor de dimensiune mare, a cărui suprafaţă circulară este exact egală cu proecţiunea coronamentuluĭ uneĭ prăjinĭ din acel arboret. Tulpina uneia din acestea 'l traversează prin centru, şi prin ajutorul unuĭ guleraş care înconjoară tulpina, permite a aduna apa de ploĭ, care cînd cade în mare cantitate se scurge de-a lungul eĭ.

«A doua *staţiune*, aceea de la Bellefontaine, este situată la 6 K^m la Nord-Vest de Nancy, la o altitudine de aproape 240^m. pe marginea masivuluĭ păduros în interiorul căruia se află staţiunea de la «*Cinq Tranchées*». Un pluviometru de construcţiune obişnuită, însă de dimensiunĭ marĭ, permite de a măsura cantitatea de apă ce cade anual pe un sol despădurit, însă din apropiere (la cîte-va sute de metri) de un mare masiv forestier.

«In fine o a treia *staţiune* este aceea de la *Amance*. Pe cînd cele două staţiunĭ precedente sînt forestiere, cea de la Amance, la 10 K^m la Nord-Est de Nancy, la altitudine de 380^m este în centrul uneĭ regiunĭ curat agricolă. Aci s'a instalat un pluviometru în mijlocul unuĭ teren descoperit.

«Experienţele începute de Mathieu aŭ fost continuate de dînsul timp de 11 anĭ. Iată resultatul:

«Grosimea păturiĭ de apă primită *în teren descoperit*, a fost în mediŭ:

La «Cinq Tranchées» 0m.,800
» «Bellefontaine» 0m.,780
» «Amance» 0m.,652

«Aceste date se aŭ între ele ca 109 : 97 : 81.

«Cifrele acestea sînt cu atît mai semnicative cu cît ele sînt constante dintr'un an la altul ; fără nici o excepţie în cursul celor 11 anĭ, ploaia a fost mai abondentă în centrul pădureĭ de cît pe mărginele sale şi mai abundentă pe marginea pădureĭ de cît în staţiunea agricolă de la Amance.

«Expunînd aceste rezultate remarcabile, Mathieu emise dorinţa de a le vedea confirmate de nouĭ experienţe. Această dorinţă este azĭ realizată.

«D. Bartet a continuat, timp de 11 anĭ (1878—1888), observaţiunile profesorului său Mathieu.

«Iată rezultatele sale :

«Grosimea pînzeĭ de apă strînsă anual în teren descoperit :

La «Cinq Tranchées» 0m.,900
» «Bellefontaine» 0m.,852
» «Amance» 0m.,692

«Aceste numere se aŭ între ele ca : 100, 95, 77.

«Nu este deci permis a conchide că pădurile aŭ ca efect de a mări în mod simţitor proporţia apelor de ploaie ce cad într'o regiune.

«Numeroase experienţe făcute în alte părţi, aŭ confirmat această lege, care se poate considera ca cîştigată.

«Iată una din experienţele care mi se pare interesant a fi citată aci [1]). La Lintzel, în mijlocul cîmpieĭ Lunerbourg (Hanovra) se găsia o vastă întindere de teren, aproape improductiv, care se destină a se împăduri în 1877. În cel dintîĭ anĭ, se plantă cîte 400 pînă la 500 hectare pe an, pe urmă lucrările se încetenirĭ.

«În 1891, 7000—7500 hectare erau reîmpădurite cu pin silvestru şi ştejar. În această regiune se găseşte la Lintzel o staţiune meteorologică ; dacă am considera o suprafaţă circulară de 6000 hectare, al cărui centru l'ar forma staţiunea, găsim :

Înainte de împădurire :		după împădurire :	
Terenurĭ cultivate şi livezĭ 12%	din întinderea totală	10%	
Locurĭ necultivate . . . 85%	» »	10%	în care intră şi pecinile din pădure precum şi drumurile ;
Pădure 3%	» »	80%	

1) După o lucrare a d-luĭ doctor Nuthrich, în numărul din Ianuarie 1892 «Zeitschrift fur Forst und Jagdwesen».

«La 1882 se începură observaţiunile pluviometrice şi se comparară rezultatele cu acele ale staţiunilor vecine ca cele de la Brême şi Gardelegen. Iată rezultatele obţinute:

Cantitatea de apă era, la Lintzel în:

1882 . . .	64,5%	din cea căzută la Brême şi	96,3%	din cea căzută la Gardelegen.								
1883 . . .	68,7	»	»	»	»	»	»101,1	»	»	»	»	»
1884 . . .	77,8	»	»	»	»	»	»106,7	»	»	»	»	»
1886 . . .	83,9	»	»	»	»	»	»114,2	»	»	»	»	»
1888 . .	106,8	»	»	»	»	»	»120,1	»	»	»	»	»
1890 . .	101,6	»	»	»	»	»	»120,1	»	»	»	»	»

«Aceste constatări par absolut probante. Iată încă şi alte cîte-va:

«La Haguenau (Alsacia), un pluviometru aşezat sub acoperişul unei păduri de pin, a primit, cu tot obstacolul frunzelor persistente iarna şi vara, 37 m.m. de apă mai mult ca un pluviometru pus afară din pădure, într'un loc vecin, cu totul descoperit.

«La Hollerath aceiaşi diferenţă s'a găsit de 300 m m.

La Sonnenberg (munţii Harz) de 496 m.m., etc.

«Nu trebue să uităm că aceste din urmă experienţe germane compară nu numai indicaţiunile pluviometrelor aşezate ca cele de la «Cinq Tranchées» şi de la «Amance», amîndouă în cîmp deschis, dar unul într'un gol din pădure şi altul în mijlocul unui regim agricol, ci şi indicaţiunile instrumentelor aşezate unul sub acoperişul masivelor, altul în vecinătatea acestor masive, în teren cultivat şi cu totul descoperit.

«Diferenţele ce ele constată ar fi evident mai mari dacă pluviometrele forestiere ar fi primit ploaia direct fără întrepunerea ramurilor.

«In schimb, putem conchide imediat din rezultatele obţinute în Germania, că solul forestier este de sigur mai bine udat de cît solul descoperit, cu tot adăpostul acoperişului arborilor.

«Este evident că o parte mai mult sau mai puţin importantă din ploaie, rămîne aderentă pe foi şi ramuri şi se reîntoarce în atmosferă, prin evaporaţiune, aşa că se poate întîmpla şi se întîmplă chiar adese ori că solul forestier nu profită direct de ploile mici.

«Cu toate acestea cum am văzut, pluviometrele aşezate sub masiv, primesc mai multă apă de cît acelea din împrejurimi, în teren agricol. Acest fapt ar părea incontestabil, el se explică mai întîi prin o mai mare abondenţă de ploi în pădure şi în urmă

chiar prin acțiunea pe care o exercită trunchiurile și ramurile arborilor ca condesatorĭ aĭ umidităților atmosferice în timpul ernei.

«În adevăr, nu e rar a vedea, în diminețele brumoase și reci iarna și mai ales în regiunile muntoase, arborĭ încărcîndu-se în cîte-va ore cu o masă, cîte-odată de necrezut, de chiciură, care în urmă, către mijlocul zilei, cade pe sol, acoperindu-l cu o pătură de zăpadă și de ghiață echivalentă cu o ploae abondentă.

«Experiențele germane nu ne dau, de alt-fel, o ideie completă de o supra-creștere de udare, pe care pădurea o procură terenului pe care ea 'l acoperă. În adevăr, pluviometrele germane nu primesc de cît apa care, traversînd masivele de frunze, cade prin aer pe sol. Ele nu indică proporțiunea foarte considerabilă a apei care alunecă în lungul ramurilor, trunchiurilor și ale rădăcinilor arborilor pătrunzînd astfel pînă în adîncimile solului. De aceia n'am citat cifrele obținute de vecinii noștri de cît pentru a întări pe acelea, mult mai complecte, deduse din observațiunile făcute la Nancy la «Cinq Tranchées».

«Reamintim că noĭ avem acolo un pluviometru, care ne permite de a recolta toată apa care a străbătut coronamentul unui arbore atît aceia care picură de pe frunze cît și aceia ce se prelinge pe lîngă trunchiu; un alt pluviometru, cu totul vecin, dar în teren descoperit, permite de a compara cantitatea de apă ce primesce solul umbrit de arbore cu aceia ce primesce terenul gol. S'a constatat, ca medie a 22 anĭ de observațiunĭ, că înălțimea pînzei de apă ce udă solul sub acoperișul imediat al arboreluĭ, era inferioară cu 8% aceleia ce cădea imediat alăturĭ. Pentru 100 m.m. de apă primită de terenul descoperit, locul acoperit a primit numaĭ 92 m.m. Această pierdere de 8% datorită acțiunĭ acoperișuluĭ arborilor, este de alt-fel departe de a compensa supra-creșterea de ploaie pe care o procură prezența pădurei. În adevăr, comparațiunea pluviometruluĭ descoperit de la «Cinq Tranchées» și a celuĭ de la stațiunea agricolă din Amance, ne-a arătat ca medie a 22 anĭ de măsurătorĭ că pentru 100 m.m. de ploaie în pădure, nu se observă de cît 78 m.m. în cîmp, este deci un beneficiu de 22% în favorul pădurei și dacă acoperișul reține 8%, rămîne totuși încă un beneficiu de 14% pentru solul forestier acoperit, în raport cu cel agricol.

«Iată cum se stabilesce acest fapt extrem de interesant, că la Nancy, terenurile acoperite de pădurĭ primesc aproape 120 m.m. de apă, mai mult ca terenurile agricole.

IV.

«Pădurilor se mai atribue şi alte efecte asupra climei, de cît acele carî se manifestă prin mişcările termometrului, adică precipitaţiunile de apă atmosferică saŭ starea higrometrică a aerului care rezultă din acestea.

«Ast-fel adesea s'a lăudat acţiunea protectoare a masivelor păduroase contra vinturilor violente; s'a ajuns pînă a se pretinde că despăduririle din America aŭ putut avea o influenţă asupra regimului vinturilor în Europa occidentală. Aceasta este o exagerăţiune evidentă; nimic nu ne autorizâ să credem că pădurile lucrează alt-fel de cît ca obstacol, opunîndu-se mecanicesce mişcărilor atmosferice, şi ne protejînd de cît locurile cu totul în apropiere de marginele lor.

«S'a căutat de asemenea a se determina influenţa pădurilor asupra formaţiunii grindinei. Observaţiunile făcute pînă astă-zî aŭ dat rezultate puţin precise şi contradictorii, din care mie nu mi se pare posibil de a deduce nimic positiv.

«In fine, fie-care ştim că se atribue pădurilor o acţiune higienică, care ar fi datorită degajărei de ozon şi absorbţiunii acidului carbonic, pe care o provoacă vegetaţiunea lor. Acestea sînt efecte destul de greŭ de constatat într'un mod sigur şi nu cunosc nimic care să permită a confirma saŭ a infirma în această privinţă părerea comună.

«Dacă admitem că oare-care proporţiune de păduri contribue la salubritatea unei regiuni, nu este mai puţin adevărat că împăduriri prea întinse pot avea un efect contrariŭ. Aceasta este adevărat mai ales în ţările calde, unde acoperişul imenselor păduri adăposteşte şi favorisează toate felurile de ape stătătoare şi supuse stricăciunii, fermentaţiunii şi descompunerii lente a materiilor vegetale saŭ minerale, la adăpost de acţiunea vîntului şi a soarelui.

«Voiŭ mărgini aci această discuţie astă-zî. Ar fi interesant a căuta să tragem consecinţe din observaţiunile noastre din punctul de vedere al acţiunii pădurilor asupra alimentaţiunii isvoarelor, chestiune atît de adesea-orî discutată de forestieri şi de geologi.

«Acest subiect însă ne-ar depărta mult de limitele ce mi le-am impus şi deja am abuzat prea mult de răbdarea d-v. şi bună-voitoarea d-v. atenţiune».

Nu credem asemenea fără folos a reproduce mai la vale ideile împărtăşite şi de alte persoane asupra aceleiaşi chestiunî.

In acest scop dăm părerea d-lui E. Henry, actualul profesor de ştiinţe naturale de la şcoala de silvicultură din Nancy, deja cunoscut în lumea ştiinţifică prin recentele sale lucrări asupra fixăreĭ azotuluĭ liber din atmosferă de către microorganismele localizate pe pătura moartă a pădurilor, care într'un scurt articol publicat sub titlul de *Meteorologie forestieră*, în agenda silviculturului apărută anul acesta în *Besançon*, resumează astfel cunoştinţele actuale în ce priveşte influenţa pădurilor asupra climeĭ uneĭ localităţi.

«Principalele cercetări de meteorologie forestieră aŭ fost făcute în Franţa, unde aŭ fost maĭ întiĭ instituite, în Germania, în Austria, în Elveţia şi în Rusia; ele aŭ stabilit deja într'un mod incontestabil faptele următoare:

1. *Pădurea atrage ploile.* Acest fapt a fost demonstrat în Franţa prin observaţiunile luĭ Mathieu, Fautrat; în Germania ale luĭ Ebermayer; în Indiĭ de către Blanford şi în Rusia.

In ce anume proporţiune? Aceasta negreşit variază foarte mult.

«Voiŭ spune, zice Ebermayer, că după 16 aniĭ de observaţiune în şesul pădureĭ statuluĭ Nuremberg, înălţimea ploieĭ a fost în mediŭ maĭ mare cu 12% ca în cîmpiile depărtate de păduri».

«In Indiĭ, producţiunea găsită de Blanford a fost aceiaşi. La Nancy ea este de 20%.

«2. *O parte din apa ce cade în pădure este reţinută de curonamentul arborilor, ne ajungînd la pămînt*

«După mareşalul Vaillant solul forestier primeşte $^{6}/_{10}$ (1866); Becquerel $^{6}/_{10}$ (1867); Mathieu (1867—1877) 8 pînă la $^{9}/_{10}$; Goüet aux Barres, $^{84}/_{100}$; Fautrat de la 64—$^{70}/_{100}$ (foioase), 48—$^{55}/_{100}$ (pinĭ); Rousseau, $^{40}/_{100}$ (stejarĭ verzi, quercus ilex). Ebermayer, $^{70}/_{100}$ (foioase); Bühler, 72 la $^{69}/_{100}$ (foioase), $^{55}/_{100}$ (resinoase).

«Aşa dar arborii cu foĭ persistente opresc aproape jumătate din apa meteorică şi arborii cu foile caduce numaĭ 1 pînă la 3 zecimi.

«3. *Pădurea micşorează într'o largă măsură evaporaţiunea solului.* O pînză de apă evaporează la aer liber de 2 pînă la 3 orĭ mai mult ca sub arborete din pădure. Solul păduros este mai în tot-d'a-una mai umed la suprafaţă într'un teren veĭnic descoperit.

«4. *Zăpada se grămădesce în mult mai mare cantitate în pădure ca în sol descoperit.* Ea se topesce mai încet şi o mai mică cantitate se perde prin evaporaţiune.

«Aceasta dar este o causă de mai mare îmbibaţiune pentru solurile forestiere.

«5) *Pe coaste curgerea apelor este, pentru a spune așa fel, suprimată de pădure și prin pătura moartă.*

«In loc de a se precipita apele în thalweg, provocînd creșterile repezi, apa provenind din ploi torențiale și abondente sau din topirea zăpezilor, îmbibă pătura moartă ne cedînd-o solului de cît picătură cu picătură.

«6. *Din punctul de vedere al temperaturei, pădurea lucrează ca un regulator*. Ea micșorează extremele în zilele cele mai calde, temperatura adese-ori este cu 3° mai mică în pădure, în zilele friguroase, termometrul se coboară mai puțin în pădure.

«Această acțiune a acoperișului este foarte importantă primăvara cînd ea poate suprima gerurile vătămătoare vegetațiunii.

«Alt rezultat: temperatura mediă anuală a aerului este mai mică în pădure de cît afară din pădure.

«7. *Pădurea micșorează violența și acțiunea uscătoare a vînturilor*. Aceasta este cauza precum și pentru a mări cantitatea de zăpadă și de ploaie, că Rușii brăzdează cernozemul lor cu un cadru de fâșii împădurite.

«8. Aerul este mai umed în pădure, d'asupra și dedesuptul coronamentului arborilor, mai cu seamă în timpul sezonului de vegetațiune, din cauza prea marei transpirațiuni a arborilor. Această transpirațiune produce o răcire a aerului care face să se simtă pînă la 1500 metri».

Petre Antonescu.

O VICTIMA A DATORIEI

O bandă de tîlhari compusă din indivizi zișî țigani de lac, au asasinat încă de acum șase luni pe harnicul guardian al pădurei statului Cernica anume *Dinu Simion*. Modul și împrejurările, în care acest devotat funcționar a fost asasinat, s'au publicat în toate ziarele din capitală. Ceea-ce voim însă să relevăm cu prilejul acestei triste împrejurări, este faptul că nu pentru prima dată se întîmplă ca un pădurar al Statului să'și piardă viața, apărînd interesele lui, și îndeplinindu-și cu sfințenie datoria.

In nenumărate rînduri, cronica ziaristică, a avut prilegiul să înregistreze cazuri tot așa de triste ca și al nenorocitului Dinu Simion.

Dinu Simion în revărsatul zorilor, se duse să 'şi facă inspecţia cantonului de pază, cînd în mijlocul pădurei întîlneşte pe nişte răi făcători, carî se înapoiau încărcaţi de pradă în urma mai multor tîlhării săvîrşite în împrejurimi şi la drumul mare.

Dînsul voesce a'i opri, a'i cerceta şi a'i da pe mîna justiţiei, dar nenorocitul este prins de tîlhari şi asasinat, tăindu-i-se capul, pe care banditii îl aruncă în baltă, iar trupul îi este îngropat. O căţeluşă care 'l însoţea, cade şi dînsa victimă a devotamentului către stăpînul său, căci tîlharii în orbirea şi învrăjbirea sufletului lor o împuşcă şi pe dînsa şi o aruncă în baltă, ca să dispară ast-fel ori-ce martor al crimei lor.

A casă, soţia şi copii bietului Dinu Simion, au aşteptat mult pe soţul şi tatăl lor, dar nimic nu s'a mai auzit de urma lui.

Numai după cîtă-va vreme, graţie zelului şi priceperei fără de margini a D-lui jude-instructor Al. Florescu, criminalii sînt prinşi şi misterioasa crimă descoperită în toate îngrozitoarele ei detaliuri.

Femeia şi copii nefericitului pădurar, îngroziţi de spaimă şi desnădejde, au privit în cabinetul D-lui jude-instructor capul deslipit de corp, al iubitului şi unicului lor protector.

Cîtă jale pentru dînşii, tot atîtea compătimiri din parte-ne pentru urmaşii acelui harnic şi cinstit păzitor al averii Statului

Un biet sătean este însărcinat cu paza vre-unei păduri sau porţiuni de pădure a Statului pentru umila leafă de 16 lei 65 bani lunar.

Pe cît de mică şi neîndestulătoare este această plată pe atîta sînt de mari responsabilităţile şi pericolele serviciului de pădurar.

Pădurarul, nu numai că răspunde cu avutul lui personal pentru ori-ce prejudicii s'ar aduce pădurei, ce i s'a încredinţat spre pază, dar ceea-ce este mai grav, *dînsul adese-ori plăteşte chiar cu viaţa*, modul conştiincios cum îşi îndeplineşte datoriile ce i se impun de acest spinos serviciu. Exemplu — cazul lui Dinu Simion.

Adesea-ori pădurarii sînt bătuţi, ameninţaţi, schingiuiţi maltrataţi şi chiar ucişi de delicuenţii silvici şi alţi făcători de rele care 'şi găsesc adăpost în mijlocul codrilor.

Nu arare-ori s'au văzut cazuri, unde delicuenţi silvici, au pus chiar foc, caselor şi avutului pădurarilor, conştiincioşi şi zeloşi de corecta îndeplinire a obligaţiunilor serviciului.

In schimbul acestor nenumărate pericole, la cari îi expune serviciul; care este recompensa ce acordă Statul pădurarilor săi? Şease-spre-zece lei lunar şi 65 bani plată. Şi atîta tot! Nici casă de pensiuni şi de ajutor pentru asigurarea unui trai modest la bătrîneţe sau în caz de infirmitate, nici indemnizaţiuni pentru pagubele suferite în averea lor.

In cazul de faţă, Dinu Simion moare asasinat în exerciţiul funcţiunii lui. Rămîne în urma lui o soţie săracă şi mai mulţi copii fără sprijin. *Veni-va Statul în ajutorul lor?* Nu putem sci, căci nici o lege nu autoriză pe Ministerul respectiv a face aceasta.

Se poate însă ca D-l Ministru să acorde un mic ajutor băneşc văduvei şi copiilor lui Dinu Simion din suma ce este înscrisă în budget pentru ajutor funcţionarilor săi.

Acest ajutor însă, nu poate nici-odată compensa, cum ar face o lege, răul cauzat unei familii, prin moartea susţiitorului ei şi deci nu poate fi suficient pentru a compensa golul pricinuit prin pierderea întîmplată.

Sîntem însă în măsură a anunţa cititorilor noştri, că tocmai pentru a umple golul ce există din lipsa unei asemenea legi, D-l Ministru al agriculturei, industriei şi comerciului a elaborat un proiect de lege sub numele de «*Lege pentru casa de pensiuni şi ajutor pentru pădurarii şi brigadierii silvici ai Statului*».

Această veste, de sigur că va umple de bucurie sufletul acestor bravi şi modeşti paznici ai pădurilor, văzînd că a venit timpul ca şi soarta lor atît de precară pînă acum să fie asigurată, şi ast-fel vor bine cuvînta pe cei ce s'au gîndit şi la ei.

Relevînd asasinarea nefericitului Dinu Simion, sperăm că D-l Ministru al domeniilor împins de un generos sentiment va lua deciziunea de a se acorda un ajutor băneşc viager văduvei pădurarului asasinat în exerciţiul funcţiunii sale, şi va grăbi transformarea în lege a proectului ce a întocmit pentru casa de pensiuni şi ajutor a brigadierilor şi pădurarilor.

Recompensa devotamentului în îndeplinirea datoriei a lui Dinu Simion acordată de Ministerul agriculturei, industriei şi comerciului, urmaşilor lui, va servi ca exemplu.

Ea va întări sentimentul datoriei şi va constitui un puternic îmbold către munca cinstită.

Terminînd, zic din adîncul sufletului «fie-i ţărîna uşoară lui Dinu Simion», care 'şi a găsit moartea sub umbra sfîntă a codrului, care de atîtea ori 'l-a adăpostit de arşiţa soarelui şi 'l-a ferit de puterea viscolului.

Dem. Ionescu-Zane
Silvicultor-şef
Secretar al consiliului-tehnic al pădurilor.

BIBLIOGRAFIE

VINATOAREA IN ROMANIA

DE

D-l ERNEST GHORGHIU sub-inspector silvic, şi Dr. S. GHEORGHIU

(Tipografia «Gutenberg», Joseph Göbl, Bucureşti).

Zilele trecute a apărut o scriere interesantă, mai ales pentru confraţii în S-ft Hubertus.

Afară de bogăţia materialului ce conţine şi despre care voiu da mai la vale cîte-va deslușiri, acest tratat este o adevărată enciclopedie, de oare-ce n'a rămas nimic nestudiat.

Ast-fel pe lîngă o prea frumoasă prefaţă, care împodobeşte lucrarea, datorită savantului nostru Dr. C. I. Istrati, profesor universitar şi fost Ministru, mai conţine o terminologie completă, creaţiune nouă, cît şi unele părţi ca protecţia şi prăsila vinatului, care n'au mai fost tratate la noi.

Modul cum este concepută, aranjamentul materiei şi abundenţa preţioaselor detalii ce cuprinde, îi dă o valoare reală.

Pe lîngă acestea, cele 200 şi mai bine de ilustraţiuni lucrate în Berlin, dau o plăcere şi un estetic atractios şi deosebit vederii.

Lucrarea conţine 20 părţi, unele mai bogate ca altele, ast-fel le voiu lua pe rînd în studiu superficial, de oare-ce a intra în amănunte ar fi prea lung, începînd cu:

Partea I. Care descrie pe larg toate fasele prin care a trecut vînătoarea din epoca primitivă pînă în zilele noastre în majoritatea statelor din Europa cît şi în Asia.

Partea II. Conţine terminologia vînătoarei în Romînia, care este o frumoasă colecţiune a tutulor termenilor de vînătoare, întrebuinţaţi la noi.

Partea III. Cuprinde clasificarea zoologică, şi descrierea animalelor carî formează subiectul vînătoarei în România, conţinînd indicaţiuni precise asupra caracterelor principale ale acestor animale ca: forma şi colorarea, locul unde vieţuesc şi unde se găsesc, hrana lor obicinuită, reproducţia şi alte detalii atît de necesare celui ce voiesce a exercita vînătoarea cu bună reuşită.

Partea IV. Tratează despre armele de vînat din anticitate pînă în zilele noastre, descriindu-se toate sistemele existente de puştî de vînat, fie cu plumb mărunt, fie cu glonţ. Studiază construcţiunea ţevilor puştei şi diferitele cause pentru care pot crăpa sau smunci, despre bătaia lor, despre modul de a alege şi a lua măsura unei puştî de vînat, despre muniţiuni, despre încărcătură, despre modul cum trebue să se încarce diferitele puştî, despre tragerea cu puşca în vînat, despre curăţirea şi întreţinerea armelor de vînătoare etc., etc.

Partea V. Se ocupă numai cu cinele de vînătoare, începînd cu istoricul şi origina cînilor, pînă la studiul cel mai amănunţit al tutulor raselor cînilor de vînătoare; tratează pe larg despre coteţul şi nutriţia lor, despre prăsîla, dresarea şi boalele cînilor, conţinînd şi indicaţiunea tutulor mijloacelor şi medicamentelor cu care le putem combate.

Partea VI. Ne arată care sînt metodele de vînătoare în România întrebuinţate fie la animalele cu păr, fie la cele cu pene, iar la urmă ca accesoriu, se descriu şi diferitele sisteme de vînătoare întrebuinţate în ţările din Occidentul Europei, şi care cu timpul pot fi introduse şi generalizate în România.

Partea VII. Tratează despre vînătoarea la mlaştină, despre rasa cînelui cea mai bună la asemenea vînătoare, despre îmbrăcămintea vînătorului şi alte detalii importante.

Partea VIII. Se ocupă cu vînătoarea de baltă, arătînd mijloacele cele mai practice la această vînătoare, fie cu barca fie cu colanul Layman (American).

Partea IX. Studiază în detail vînătoarea pe uscat, dîndu-se vînătorului o mulţime de poveţe preţioase.

Partea X. Tratează despre exterminarea fiarelor stricătoare: lup, rîş, vulpe, jder, etc., etc., prin otravă, prin curse şi prin vînătoare.

Partea XI. Cuprinde toate aparatele întrebuinţate pentru strigat vînatul: fluierăşe, ţipitorî de tot felul etc.

Partea XII. Conţine descrierea aparatelor trebuitoare orî-cărui vînător, atît pentru puştile ce se încarcă pe la fund, cît şi pentru cele pe la gură (cu capsă).

Partea XIII. Ne arată în extenso care este adevărata teorie a tirului la vînat, fie cu arma cu glonţ, fie cu încărcătură de plumb mărunt.

Partea XIV. Descrie care sînt accidentele ce se pot ivi la vînătoare şi cum putem a le evita, mijloacele de a le combate, cînd am căzut victima vre-unui accident.

Partea XV. Dă o serie de poveţe preţioase vînătorului, pe care trebuie să le cunoască şi să le aibe în vedere pururea.

Partea XVI. Tratează despre îmbrăcămintea vînătorului iarna şi vara la baltă saŭ pe uscat, conţinînd şi o serie de noţiuni importante asupra higienei vînătorului.

Partea XVII. Se ocupă cu prăsila (înmulţirea) şi îngrijirea vînatului, atît în parcuri cît şi în liber.

Partea XVIII. Studiează protecţia vînatului cu păr şi pene, în vederea înmulţirei celui util şi distrugerei celui vătămător.

Partea XIX. Cuprinde o serie de reţete alese pentru preparaţia vînatului cu păr şi cu pene în diferite moduri la noi.

Partea XX. Conţine comentariĭ asupra legeĭ poliţieĭ vînatului. Legea poliţieĭ vînatului. Regulamentul de aplicaţie al legeĭ poliţieĭ vînatului. Modificările pe care autoriĭ le cred necesare a se aduce la legea vînatului. Şi un tablou în colorĭ de epocele cînd vînătoarea este oprită saŭ liberă.

Din cele maĭ sus expuse, se poate observa şi deduce că lucrarea despre care vorbesc, este un monument pentru Romînĭ, în arta cinegetică, şi am o mare bucurie că s'a găsit şi la noĭ oamenĭ carĭ să depuie atîta pasiune şi rîvnă pentru a scoate la lumină o operă de valoare pentru toţĭ aceĭ în corpul cărora bate o inimă de vînător saŭ carĭ iubesc această nobilă distracţiune, fie şi ca vînătorĭ de dumenică.

Autorilor acestei opere le aduc sincerile mele felicitărĭ, ca fost vice-preşedinte al Societăţiĭ vînătorilor din Bucureştĭ, şi sînt sigur că după cum sînt bine cunoscuţĭ în toată ţara, eĭ vor primi aceleaşĭ felicitărĭ din partea fraţilor în Sf. Humbertus.

Iar fraţilor meĭ în Sf. Humbertus le recomand cu căldură a-şĭ procura această merituoasă operă, care le va fi cea maĭ utilă şi va face podoabă bibliotecei lor.

Cristu G. Cuţiana

INFORMAŢIUNI

Către D-niĭ membriĭ aĭ Societăţeĭ «Progresul silvic».

In urma deciziuneĭ consiliuluĭ central de administraţie din şedinţa de la 30 Martie a. c. şi conform statutelor Societăţeĭ; adunarea generală, va avea loc în zilele de 7, 8 şi 9 Maiu a. c., orele 8 seara, în localul Administraţieĭ Domeniuluĭ Coroneĭ, unde este sediul Societăţeĭ.

Ordinea zileĭ va fi următoarea:

1. Raportul de expunerea activităţiĭ şi situaţiuniĭ financiare a societăţiĭ;

2. Prezentarea budgetuluĭ pentru anul viitor 1901—1902;

3. Alegerea comisiunii de verificarea compturilor pe anul 1900—1901;

4. Desbaterea următoarelor chestiuni:

a) Cum s'ar putea realiza mai bine propunerea înfiinţării unei case de ajutor mutual pentru membrii Societăţii *(amînată)*;

b) Care ar fi mijloacele cele mai practice de plantarea terenurilor rezervate pentru regularea perimetrilor pădurilor, precum şi a terenurilor rezervate din unele moşii vîndute pentru creare de pădurĭ *(luarea unei soluţiuni)*;

c) Faţă cu lipsa completă de păduri în unele regiuni ale ţărei, unde Statul nu este proprietar, în ce mod s'ar putea crea masive păduroase *(continuare)*;

d) Mijloacele de a se spori durata lemnului de construcţie şi industrie;

5. Escursiuni forestiere pe Domeniul Coroanei Cocioc şi pădurile de la Căldăruşani şi vizitarea Institutului Botanic, a Muzeului de Zoologie şi a fabricelor Lessel şi Bucher & Durer.

6. Aprobarea raportului Comisiunii de verificarea situaţiei financiare.

Programul va fi următorul:

1. In ziua de 7 la ora 8 seara se va deschide adunarea discutîndu-se chestiunile 1, 2, 3 şi începerea discuţiunii asupra chestiunilor de la No. 4;

2. In ziua de 8 Escursiunea (plecarea cu trenul dimineaţa la ora 8) şi întoarcerea seara în oraş.

3. In ziua de 9 de la ora 9—12 vizitarea fabricelor Lessel şi Bucher; de la 3—6 vizitarea Muzeului de Zoologie şi a Institutului Botanic, iar seara va continua discuţia asupra chestiunilor de la No. 4.

Se face cunoscut cu această ocasie, că pentru domnii membrii din districte, onor. direcţiune C. F. R. a acordat o reducere de 50% la taxele de voiaj; iar pentru Domnii membrii silvicultori ai Statului, onor Minister al Domeniilor a acordat un congediu de 6 zile de la 6 pînă la 11 Maiu inclusiv, spre a putea veni la adunare.

* * *

Prin decretul regal No. 1430 de la 1 Aprilie 1901, D-l Inspector silvic cl. II *I. P. Chihaia* a fost avansat la cl. I

şi D-l *V. Bantaş*, şeful serviciului pădurilor, a fost numit Inspector silvic cl. II.

* * *

Prin decizia No. 36512, D-l Inspector silvic *N. G. Popovici*, a fost delegat să îndeplinească funcţiunea de şef al serviciului pădurilor în locul D-luĭ Inspector silvic *V. Bantaş* care a fost numit şeful regiunii I, Iaşi.

* * *

In budgetul pe exerciţiul 1901—1902, prevăzîndu-se maĭ puţin 7 silvicultorĭ cl. II, pe ziua de 1 Aprilie aŭ fost puşi în disponibilitate pentru suprimare de funcţiunĭ următorii silvicultorĭ cl. II: Comăneanu C. P., Dancov P. C., Georgescu D., Lupu I., Popescu N. B., Rădulescu N. I. şi Ţăpîrdea I. C.

* * *

D-l *Georgescu D.*, pus în disponibilitate pentru suprimare de funcţiune, a fost reprimit în corpul silvic cu gradul de silvicultor-asistent, în locul vacant.

* * *

Decisiunea ministerială No. 36512, de la 14 Aprilie 1901.

Noĭ, Ministrul Agricultureĭ, Industrieĭ, etc.

Avînd în vedere prevederile budgetului Ministerului pe anul 1901 902, în care s'a suprimat funcţiunea de şef al serviciului pădurilor, remănînd ca această funcţiune să se îndeplinească de un inspector silvic cl. I saŭ cl. II;

Avînd în vedere decisiunea noastră No. 34,938 din 10 Aprilie 1901, prin care D-l Inspector silvic cl. II, V. Bantaş, a fost delegat să îndeplinească funcţiunea de şef al serviciului pădurilor numaĭ pînă la 15 Aprilie inclusiv, iar de la 16 Aprilie D-sa este trecut ca Şef al regiunii I silvice Iaşi:

Decidem:

Art. I. — D-l Inspector silvic cl. II, N. G. Popovici, se însărcinează, cu începere de la 16 Aprilie 1901, cu conducerea serviciului silvic, avînd dreptul să resolve şi expedieze toate lucrările privitoare la pădurĭ, în marginile legilor, regulamentelor şi decisiunilor ministeriale, precum şi să

controleze întregul serviciu exterior şi să semneze ca şef de serviciu, corespondenţa cu serviciile exterióre.

Numirile şi permutările în personalul silvic se vor face însă numai cu aprobarea noastră.

Art. II. — D-l Secretar-general este însărcinat cu executarea decisiunii de faţă.

Dată astă-zi, 14 Aprilie 1901.

Ministru, (ss.) **B. M. Missir.**

* * *

Pînă la 20 Aprilie a. c. au plătit cotisaţia şi abonamentele pe anul 1900 următoarele persoane:

Membrii. Dancov P., Dumitrescu St. Vergu, Gheorghiu Ernest, Păunescu Ilie, Theodorescu Al., Stoicescu Vergiliu, adecă 76 din 171 membrii.

Abonaţi. Biblioteca Min. Domeniilor, Direcţia Moşiei Larga, Ghica Gr. Deleni, Ilie Niculescu Dorobanţu, Lascar V., Pitschak I., Popescu I. G., adecă 38 din 58 abonaţi.

CLIMA LUNEI MARTIE 1901 st. n.

La Bucureşti-Filaret

Luna Martie a fost foarte călduroasă şi destul de priincioasă semănăturilor de toamnă ca şi lucrărilor de primăvară ale solului agricol.

Deşi precipitaţiunile atmosferice au fost rare şi în puţină cantitate totuşi solul a fost destul de umed de apa căzută în luna precedentă.

Temperatura ei lunară 6°.6 este cu 2°.3 mai ridicată ca valoarea sa normală; din ultimii 20 de ani numai în 1847, Martie a fost puţin mai călduros ca acum. Căldura simţitoare a format o perioadă destul de lungă (de la 12 la 22), în care interval au avut loc şi legendarele zile ale babelor cu un timp admirabil de frumos şi călduros, care a fost întrerupt printr'o răcire a temperaturii de la 23 la 27. De la această dată înainte temperatura s'a încălzit din nou; luna Martie s'a terminat cu timp călduros şi deschis.

Perioada răcoroasă a ocupat decada întîi, ale cărei primele trei zile au fost friguroase continuînd astfel perioada friguroasă din Februarie. In prima zi a lunei, înghetul s'a menţinut toată ziua, iar a doua zi termometrul s'a coborît la —12°.3 care este cea mai joasă temperatură din cursul lunei. In zilele de 1 şi 3 termometrul s'a coborît respectiv la —11°.9 şi —8°.6. Cea mai ridicată temperatură a fost 22°.0 la 18. Termometrul a mai trecut peste 20 grade şi în zilele de 19 şi 20.

Pe decade temperatura a avut mijlociile: 0°.6, 10°.4 şi 8°.5, normalele fiind 1°.4, 4°.0 şi 6°.8.

Cerul a fost puțin mai noros ca de obicei. Soarele a strălucit 157 ore în 27 de zile. De obicei el strălucește 141 ore în Martie.

Presiunea atmosferică a avut variațiuni însemnate la începutul și la sfîrșitul ultimei decade. La 21 Martie barometrul s'a coborît la 732·2, care este cea mai coborîtă presiune constatată în Martie, de cînd se fac la București observațiuni de presiune atmosferică. Mijlocia lunară a presiunii a fost 752·3 cu 1.4 mai coborîtă ca normala.

Crivățul și Austrul au fost vînturile dominante în această lună și au bătut cam în proporție egală. Un vînt furtunos de la W a fost la 22. Vînt tare a mai bătut la 5, 6, 9, 11, 13, 22 și 26.

Precipitațiunile atmosferice au fost puține. La 4 și mai ales la 11 a plouat mult. Cantitatea totală de apă a fost 24.5 milimetri în 8 zile. De obiceiu plouă în Martie cam 47 milimetri de apă. Fulgi de zăpadă a căzut în prima zi a lunei. Stratul de zăpadă căzut în Februarie a acoperit solul și în primele 6 zile din Martie. Ceața s'a observat în 9 zile.

In noaptea de 9 spre 10 un imens nor roșiatic s'a întins d'asupra orașului Palermo (Italia).

La 11, între orele 6 și 7 dimineața, o roșață foarte pronunțată s'a observat la București în spre E.; ea se întindea pînă aproape de zenit și a durat o jumătate de oră.

In ziua de 21 la începutul ploaiei abondente ce a căzut atunci, primele picături aŭ fost amestecate cu un nisip pămîntos care lăsau pată pe haine.

In ziua de 31 s'a simțit la București și în mai toată țara 2 cutremure de pămînt: primul la 9 ore 12 minute dimineața timp oficial, a fost tăricel și a făcut și oare-care stricăciuni unelor clădiri. Durata sa a fost de 59 secunde. Al doilea cutremur foarte slab și cu o durată foarte scurtă, s'a simțit la 1 oră 30 minute și 28 secunde p. m.

Vegetațiunea a început a mișca în ultima decadă din Martie. Între 20 și 27 aŭ înmugurit agrișul, alunul, arțarul, castanul sălbatec, coacăzul, lemnul ciinesc, liliacul, salba moale, salba rîioasă, socul. Cornul a înflorit între 21 și 24. Ghiocelii aŭ înflorit la 4 Martie, Viorelele la 10, micșunele la 18, zambilele la 25.

La 14 s'aŭ observat primii fluturi sburînd în aer și gîndacii Karpalus peneus alergînd pe pămînt.

Cîntecul broaștei și brotăcelului la 16 Martie.

Prima trecere a cocorilor (sosirea) la 17 Martie.

Sosirea rîndunelelor la 29 Martie.

Institutul meteorologic.

Tip. GUTENBERG, Joseph Göbl, strada Doamnei, 20. — București.

RESUMATUL

Şedinţelor adunărei generale a societăţii „Progresul Silvic" în zilele de 7, 8 şi 9 Maiŭ 1901.

Şedinţa de la 7 Maiŭ.

Şedinţa se deschide la ora 9 seara, sub preşidenţia D-luĭ *I. Kalinderu.*

Se face apelul nominal, la care răspund 109 membrii şi, conform art. 28 din statute, fiind prezenţi mai mulţi ca 25 membrii, D-l *Preşedinte* declară adunarea constituită, după care pronunţă următorul discurs:

Domnule Ministru,

Domnilor şi scumpi colegi,

Intruniţi în a 15-a adunare generală a societăţii noastre, ve salut, D-lor şi scumpi colegi, şi ve urez bună venire.

Am deosebita satisfacţiune de a constata că sunteţi numeroşi astă-zi: datorim aceasta, precum ştiţi, bunăvoinţei D-luĭ B. Misir, Ministrul agriculturei, industriei, comerciului şi domeniilor, care a dat congediile necesare. Presenţa D-sale printre noi, care ne onorează pe toţi, îmi este mie personal cu atît mai plăcută, cu cît pot spune că am vechi şi dragi legături de amiciţie cu D-sa, cu care nu pot uita că am colaborat în diferite ocasiuni.

Sînt convins că interpretez bine sentimentele D-voastre, mulţumind D-luĭ Ministru Missir pentru onoarea ce face societăţii noastre.

Nu me îndoesc că discuţiunile noastre temeinice vor da roade bine-făcătoare. În faţa crizei generale însă, trebue să ne gîndim acum, mai mult de cît ori cînd, la exploatarea sistematică a întinselor noastre

păduri, cari formează o parte însemnată a bogăţiilor ţărei noastre şi cari tratate în chip raţional ne-ar aduce un isvor nesecat de venituri.

Procedînd la lucrări, să nu uităm, D-lor şi scumpi colegi, că discuţiunile noastre şi activitatea noastră vor fi de folos, nu numai Statului, ci şi particularilor proprietari de păduri, şi că ne îndeplinim astfel şi o datorie de oameni buni şi iubitori de semenii lor, de omenire. Pentru că, după cum zicem într'o circulară adresată agenţilor noştri, omul trebue să fie bun şi să iubească viaţa şi pe cei ce trăesc. Iubirea însă, D-lor şi scumpi colegi, nu trebue confundată cu bună-voinţa pasivă; nu e de ajuns numai să iubim, în loc de a urî, ci trebue să fim şi fără încetare activi şi să ne arătăm prin fapte iubirea de oameni, căci numai aşa e iubirea cea adevărată.

Silvicultorii, pe lîngă misiunea lor principală, în care au de aplicat învăţăturile ştiinţei şi prescripţiunile legilor silvice, sînt şi agenţii executivi ai Statului pentru o mulţime de cestiuni de proprietate. Îndeplinind cu exactitate aceste atribuţiuni, ei au adesea ocasiune, prin poveţe luminate, prin explicaţiuni date cu răbdare locuitorilor, să dea dovadă de acea iubire.

După sfîrşirea lucrărilor veţi putea, D-lor şi scumpi colegi, să luaţi parte la serbarea zilei de 10 Maiu, care ne aminteşte altfel fapte măreţe. Dintre datele memorabile ale trecutului nostru, aceasta este cea mai însemnată, pentru că întrunesce începutul şi sfîrşitul luptelor aprige, ce au dus pentru neam şi ţară o generaţie în veci nemitata şi un domnitor înţelept şi iubit de supuşii săi.

La 10 Maiu 1866, Principele Carol, chemat la tronul ţărei noastre, a intrat în Bucureşti; la 10 Maiu 1877 s'a proclamat independenţa, iar la 10 Maiu 1881 Romînia, înălţată la rangul de Regat, a pus pe capul

Regelui ei Coroana de oțel, făurită dintr'un tun stropit cu sîngele vitejilor noștri, din luptele de pe cîmpiile de peste Dunăre.

Sînt mîhnit că și în anul acesta societatea noastră a avut durerea să piardă doi din membrii ei, baronul Barbu Bellu, fost Ministru de culte, și silvicultorul Nicolae Măcelaru. Cel dintîiu, membru fondator, ne-a dat neîncetat concursul său și a fost tot d'a-una alăturea de noi în societate. În numărul revistei noastre din Iulie trecut, s'a scris mai de aproape despre acest scump coleg, la a cărui înmormîntare societatea a asistat prin o delegațiune.

Al doilea, N. Măcelaru, absolvent al școalei de la Herăstrău, era vechiu funcționar la Stat și și-a făcut cu munca sa nepregetată o poziție și o cale lesnicioasă de propășire. Memoria acestor doi colegi ne va fi tot-d'a-una scumpă, pentru că 'i-am văzut la munca stăruitoare și 'i-am avut alăturea de noi.

În ce privește starea materială a societății, colegul nostru, D-l secretar Nădejde, ve va citi darea de seamă pe anul financiar trecut și veți vedea între altele că mai avem, de și nu atîtea ca în trecut, sume însemnate neîncasate din colisații și abonamente la Revista.

Fac dar și de rîndul acesta un apel călduros la D-v. și rog pe colegii cari aŭ rămas în urmă cu plata să se grăbească a o face cît mai curînd în interesul propășirei societății noastre.

Cu acestea, declar adunarea generală deschisă.

Apoi D-l *N. C. Nădejde*, delegatul Comitetului de administrație, citește raportul de expunerea activității și situației financiare a societății pe anul expirat 1900—1901 și a budgetului pe anul viitor 1901—1902, în următorul cuprins:

Domnule Ministru,

Domnilor Membrii,

Intrunindu-ne în a XV adunare generală, autorizat fiind de Comitetul central de administraţie, am onoarea a ve expune situaţia financiară şi activitatea societăţii noastre pe anul expirat 1900—1901.

Ţin în intîiul loc a reaminti, cu părere de rău, că în cursul anului trecut, societatea noastră a pierdut dintre membrii activi pe *Baron Barbu Bellu*, membru fondator al societăţii. Baron B. Bellu de la înfiinţarea societăţii nu a lipsit aproape nici de la o adunare generală; asemenea nici de la conferinţe şi tot-d'a-una a urmărit cu interes lucrările noastre, fiind şi generos pentru această societate. De asemenea a mai încetat din viaţă *Nicolae Măcelaru*, silvicultor cl. I, din serviciul Statului, un vechiu elev al şcoalei de la Herăstrău şi membru activ al societăţii de la înfiinţarea ei.

Domnilor Membrii,

Voiŭ începe această expunere prin a ve arăta care este *situaţia financiară* a societăţii noastre la 1 Maiu a. c.

Venituri: La începutul anului 1900—1901, societatea avea un fond în efecte publice de lei 13.500 şi în numerar lei 1005 bani 55, adică în total un capital de lei 14.505 bani 55.

In cursul anului s'au încasat următoarele sume:

1. Din taxe de înscrieri şi vînzarea Revistei. .	Lei	45.—
2. Din vînzarea cărţii *Vînătoarea în Romînia*	»	155.—
3. Din cotizaţiuni.	»	1577.—
4. Din abonamente.	»	2035.50
5. Cupoanele efectelor.	»	660.—
6. Donaţiunea D-nei Elena Turnescu.	»	300.—
Total. . . .		4772.50

La începutul anului, după cum se poate vedea din registre, societatea avea de încasat *lei 9483*, din care *8489 lei* de la membrii şi *994 lei* de la abonaţi. Mi-am dat toate silinţele a încasa cît se poate mai mult şi în mai multe rînduri am adresat scrisori D-lor membrii şi abonaţi, aducîndu-le aminte sumele ce datorează. O bună parte au răspuns la scrisori achitînd datoriile în total saŭ în parte, însă majoritatea nu au răspuns nici într'un fel. Declar însă că încasările au mers mai binişor ca în anul trecut. Din suma de lei 9483 s'au încasat 3590, aşa că pînă la 1 Ianuarie 1901 mai avem de încasat lei **5893.**

Deci nici anul acesta nu s'a încasat toată suma prevăzută în budget, aşa că datoria membrilor şi a abonaţilor către societate a crescut, în loc să scadă.

Numărul membrilor a fost de 172, din cari scăzîndu-se 2 morţi, urmează că numărul membrilor a fost de 170, iar de la 1 Ianuarie este

174. Cu regret fac aceiaşi constatare ca şi în anul trecut, adică mulţi silvicultori din serviciul Statului nu sînt încă membrii.

Din 172 membrii, aŭ plătit complect cotizaţia şi abonamentul 76, aŭ plătit parte din datorii 37, iar restul de 59 nu aŭ plătit nimic.

Cheltueli. In cursul anului expirat s'aŭ făcut următoarele cheltueli :

1	Imprimarea Revistei (eventual supliment) .	Lei 1387.35
2.	Diferite imprimate	» 188.—
3.	Pentru expediarea Revistei (mărci, serviciu etc.).	» 103.50
4.	Abonamente la diferite Reviste	» 60.85
5.	Remiza încasatorului	» 132.80
6.	Indemnizarea secretarului-casier	» 960.—
7.	Cheltueli extraordinare şi furnituri	» 382.30
8.	Tipărirea cărţii *Vînătoarea în Romînia* . . .	» 1500.—
9	Indemnizarea dată D-lui M. Tănăsescu	350.—
	Total . . .	Lei 5064.80

Adică în total s'a cheltuit **Lei 5064 bani 80**.

Aceste cheltueli sînt făcute în limitele prevederilor budgetare şi încă sub aceste prevederi, realizîndu-se o economie de Lei 1295 bani 20.

Din suma încasată în cursul anului şi excedentul din anul 1899/900 de . . . . . Lei 5778.05

Scăzîndu-se cheltuelile de 5064.80

Rămîne un excedent în numerar de . . . . . Lei 713.25

iar capitalul în efecte publice este de Lei 13.500, cu alte vorbe fondul disponibil al societăţii în acest moment este de Lei 14.213 b. 25 în numerar şi efecte publice.

Cheltuelile anul acesta aŭ fost mai mari, din cauză că din fondul societăţii s'aŭ plătit 1500 lei pentru tipărirea cărţii *Vînătoarea în Romînia*, dar sperăm că această sumă s'o încasăm treptat din vînzarea cărţii, căci avem 900 ex. de vînzare şi pînă în prezent nu s'a vîndut de cît 31 ex. din care 30 ex. aŭ fost cumpărate de către Ad-ţia Domeniului Coroanei pentru bibliotecile înfiinţate la diferite Domenii. De fapt dar Societatea a plătit pînă acum 1345 lei şi mai este de plătit încă 1582 lei 60 bani.

Aceste cheltueli, pe care Comitetul central de ad-ţie le-a găsit în regulă şi sub prevederile budgetare, le-a aprobat şi ne-a delegat a le expune D-v., împreună cu proectul de budget întocmit pentru anul viitor 1900- 1901, cu rugăminte, pe de o parte a le aproba şi D-voastră, iar pe de altă parte a'mi da cuvenita descărcare de gestiunea financiară a expiratului an 1900—1901.

Domnilor Membrii,

Venind la a 2-a parte a expunerii de faţă, adică la relevarea în trăsături generale a activităţii societăţii noastre, cu toate că în ceea-ce privesce încasările s'a arătat mai mult interes societăţii de către unii din D-nii membrii, totuşi nu s'a dat destul sprijin moral şi nici chiar material, cu toate silinţele Comitetului şi a mult stimatului nostru Pre-

şedinţe, D-l I. Kalinderu, care în tot-d'a-una a arătat cea mai mare dragoste pentru prosperarea societăţii «Progresul silvic».

In cursul anului expirat, Comitetul s'a întrunit în mai multe rînduri şi în afară de rezolvarea afacerilor curente, a hotărît tipărirea cărţii «*Vînătoarea în Romînia*». Această carte, în baza unei convenţiuni făcute cu autorul, D-l Ernest Gheorghiu, a devenit proprietatea societăţii şi s'a tipărit în 1000 exemplare, din cari 50 exemplare s'au dat D-lui Gheorghiu, conform convenţiunii făcute, 31 ex. s'au vîndut, 10 ex. s'au distribuit la diferite reviste şi jurnale ; iar cele-l'alte exemplare în număr de 869 sînt în deposit şi 40 ex. sînt distribuite la diferiţi librari spre vînzare.

Asemenea «*Vocabularul silvic*» este complect redactat, s'a stabilit formatul şi în cursul anului se va începe tipărirea lui De oare-ce va fi voluminos, se va tipări în mai mulţi ani consecutivi în fascicule, în care scop s'a prevăzut în budget lei 1000 (una mie).

După cum ve este cunoscut, şi anul acesta s'au ţinut la societatea noastră 3 conferinţe, tratînd subiecte originale şi de mare importanţă. Două din aceste conferinţe s'au publicat deja în Revistă.

«*Revista pădurilor*», organul societăţii, a apărut regulat sub conducerea Comitetului de redacţie, publicînd diferite articole ştiinţifice şi dări de seamă. Conform datinei întemeiate, Revista s'a trimis gratuit la mai multe persone marcante din ţară şi străinătate, cari se ocupă de silvicultură, unor administraţiuni publice şi organe de publicitate, precum şi elevilor de la şcoalele de agric. şi silv. din ţară. Asemenea, Revista se trimite gratuit la mai multe societăţi ale fraţilor de peste hotare.

Domnilor Membrii,

Inainte de a sfîrşi, în numele Comitetului central de ad-ţie, ţin a ve reaminti că societatea intră în al 16-lea an al existenţei sale şi că în tot acest timp a avut sprijinul bine-voitor a multora din omenii noştri marcanţi, între cari actualul Min. al domeniilor, D-l *B. N. Missir*, care a bine-voit a lua parte la una din conferinţele noastre şi a dat semne că se ocupă de mersul societăţii, onorînd şi această şedinţă cu presenţa sa, pentru care, profit de ocazia ce se presintă, spre a'i aduce mulţumirile noastre.

Terminînd această scurtă dare de seamă, exprim sentimentul întregului Comitet central de ad-ţie, dorind societăţii noastre viitorul cel mai frumos şi sperînd că, fie-care din noi se va convinge cît bine va reeşi, devotîndu-se cu tot dinainsul scopului urmărit de ea.

Secretar-casier, **N. C. Nădejde.**

PROIECT DE BUDGET

PE

ANUL 1901—1902

VENITURI

	Lei
1. Venitul cupoanelor de la 13.500	660
2. Din taxe de înscrieri	100
3. Din vînzarea Revistei şi *Vînătoarea în Romînia*	1000
4. Din cotizaţiuni	2200
5. Din abonamente	2840
Total	6800
6. Donaţiunea D-nei Dr. Elena Turnescu	300
Total	7100

CHELTUELI

	Lei
1. Imprimarea Revistei (eventual supliment)	1400
2 Diferite imprimate	200
3. Pentru expediarea Revistei (mărci, servicin etc.)	200
4. Abonament la Reviste şi cumpărări de cărţi	200
5. Remisa incasatorului	300
6. Indemnizarea secretarului-casier	960
7. Cheltueli extraordinare şi furnituri	300
8. Pentru tipărirea anuarului	500
9. Tipărirea cărţii *Vînătoarea în Romînia*	1582.60
10. Pentru tipărirea *Vocabularului silvic*	1000
Total	6642.60

RECAPITULAŢIE

	Lei	
Incasări	7100.	
Cheltueli	6642.60	
Excedent	457.40	care
adaus la capitalul disponibil de lei	14213.25	avem
	14670.65	care

va fi capitalul probabil al societăţii la sfîrşitul anului 1901—1902.

Preşedinte,
I. Kalinderu.

Secretar-casier,
N. C. Nădejde.

Admis de comisia de verificare, astă-zi 9 Maiu 1901
C. Panaitescu, D. R. Rusescu, Dem. Ionescu-Zane.

După care se alege comisiunea pentru verificarea gestiunii financiare a societăţii, care se compune din D-nii: *C. Panaitescu, D. R. Rusescu* şi *D. Ionescu-Zane.*

(Va urma).

DARE DE SEAMA

ASUPRA

LUCRARILOR CONGRESULUI INTERNATIONAL DE SILVICULTURA DIN 1900

DE LA PARIS [1])

(URMARE [2])

După cuvîntarea D-lui Mellard, Congresul a procedat la formarea biurourilor pe secţiuni, conform programului şi a-nume:

Sect. I, ocupîndu-se cu *Economia silvică;*

» II, » » *Influenţa pădurilor asupra menţinerei pămîntului, regimului apelor şi fenomenelor meteorologice;*

» III, ocupîndu-se cu: *Aplicarea ştiinţelor la silvicultură* (Matematica, Fisica, Himia, Ştiinţele Naturale, etc.)

Eu am făcut parte din secţia I-a, ca una ce mă interesa mai mult.

Zilele de 5, 6 şi 7 Iunie, au fost întrebuinţate în lucrări pe secţiuni, unde s'aŭ discutat diferitele chestiuni, propuse prin programul de mult publicat.

Dacă ar trebui ca să resum toate discuţiunile urmate asupra celor 21 de chestiuni ce aŭ fost supuse discuţiunii Congresului, mă tem că voiu trece peste limitele unei dări de seamă.

Me voiu mărgini de aceia a arăta numai concluziunile, adică toate desideratele exprimate de Congres şi carî s'aŭ votat în secţiuni unite în după-amiaza zilei de 7 Iunie, când preşedintele Congresului declară de la început că nu pune la vot de cît chestiunile cu caracter internaţional. Pentru Secţiunea I-a:

1) Conferinţă ţinută în ziua de 1? Martie a. c

2) Vezi *Revista Pădurilor*, pe luna Aprilie c.

Prima chestiune: *Tratamentul pădurilor de brad și transformarea în brădeturi a crîngurilor în rea stare din regiunile muntoase*

I-ul desiderat admis este acela al D-lui Meer, care sună: *Se vor păstra cu ocasiunea exploatărilor, brazii din sub-etaj, cari vor fi viguroși, iar aceia cari vor fi rupți saŭ deteriorați, se vor înlocui cu plantații de molift.*

Al II-lea desiderat al D-lui Hufel: *Chestiunea de a aplica cel mai bun tratament la brădeturi este încă obscură; nici grădinăritul ast-fel precum l'a preconisat Lovenz și Parade, nici codru regulat nu aŭ corespuns în de-ajuns experienței.*

Metoda D-lui Mellard presintă marele avantaj de a pe mite conservarea bogățiilor existente, fără a prejudeca câtuși de puțin asupra stărei ideale. către care ar conveni să ne îndrumăm.

Iacă basele tratamentului preconisat de D-l Mellard; D-sa argumentînd zice: «Scopul orî-cărui silvicultor este, fie că ar trata pădurea în codru regulat orî grădinărit, de a înlocui pădurea îmbătrînită, prin masive tinere și de a face ast-fel în cît arborii de orî-ce vîrstă ar fi, să fie puși în cele mai bune condițiuni de a vegeta. Orî-ce amenajament rațional, trebue să aibă ca basă acest principiŭ: *A exploata arborii cei groși și a lăsa să crească pe cei tineri.*

Operațiunile se pot efectua, fie în mod concentrat, așezînd tăerile una lîngă alta, fie în mod sărit și pe suprafețe mici, depărtate unele de altele. In primul cas obținem gradațiunea de vîrstă, iar în cel-l'alt se face numai extracțiuni de arbori pe ici pe colea. In 1-ul cas avem *codru regulat teoretic*, iar în cel de al 2-lea *grădinăritul teoretic*. De fapt în practică nu găsim de cît nuanțe intermediare, apropiindu-se mai mult saŭ mai puțin de un tip orî de cel-l'alt.

D-sa mai zice: trebue să ne mulțumim cu ceea ce există, să luăm pădurile așa cum le găsim, să le tratăm așa cum sînt, iar nu cum ar trebui să fie; arborii nu sînt cantități matematice ci sînt ființe vii, luptînd unii în contra altora și în același timp și în contra altor viețuitoare ca: insecte, ciuperci; de aceea în ceea ce privesce tratamentul lor, dacă nu putem pune regulî științifice, dar cel puțin să le aplicăm regulî practice:

1. *Să se renunțe dar la prevederile basate pe termene lungi de 150 și 200 de ani, să limităm prevederile la termene scurte de 20, 25 și 30 de ani, timp în care s'ar prevede cu mai multă siguranță ceea ce trebue să operăm.*

2. *Cînd pădurea este situată pe platouri, la adăpost de accidente meteorice și cînd populamentele sînt generalmente regulate, fără inconvenient s'ar putea aplica codru regulat, în toate cele-l'alte casuri grădinăritul.*

3. *Ori care are fi metoda adoptată, trebue în aplicație să ne ferim de idei sistematice* (calapoade). *Dacă alegem metoda regulată, de ex.: nu trebue în scopul de a regulariza numai de cît masivele, să sacrificăm oare-carî clase de vîrste cu vegetațiune frumoasă; nu trebue să esităm de a extrage arborii peste măsură de bătrîni orî unde i-am găsi, chiar dacă din aceasta ar rezulta o neregulare a vîrstelor, cum de asemenea nu trebue să exploatăm arborii carî nu au atins toată valoarea lor economică, pentru că, de ex, ar forma un pălc deosebit într'un masiv mai tînăr. Trebue să ne ferim a deschide prea mult masivele, din contra să căutăm a regenera masivul jardinînd.*

Dacă am adoptat metoda grădinăritului, nu trebue pentru motivul de a conduce la starea de jardinaj să întrerupem masivele regulate și cu o bună vegetațiune Trebue să ne ocupăm de regenerare, efectuînd tăerile

pe suprafețe mici (temperamentul bradului pretîndu-se foarte bine la această operațiune), tăieri de însămînțare, secundare și definitive, adică să degajem tinerii puieți, să rărim masivele prea strînse, să extragem prăjinele fără viitor, și nu trebue să uităm că operațiile ade vărat folositoare, sînt acelea, carî se fac în vederea de a ajuta arborii de elită, destinați a atinge termenul exploatabilității

4. *In fine că am fi ales ca tratament codru regulat orî grădinărit, trebue mai înainte de a determina posibilitatea să ne dăm bine seamă de puterea productivă a pădurii.*

Dacă pădurea este normal constituită, să ridicăm anual producțiunea sa, iar dacă este săracă, să exploatăm mai puțin pentru a ameliora capitalul

In ceea ce privește producțiunea anuală, cel mai bun mijloc de a o determina, este de a compara între ele Inventarele generale ale materialelor, făcute la distanță de cîți-va ani (10—15).

Aceste inventare au marele avantaj de a ne da noțiunea cea mai exactă asupra compositiunii masivelor și a bogăției lor relative.

Tot ceea ce am zis mai sus, adaugă D-l Mellard, nu este de cît bun simț, nu am avut pretenția de a face știință înaltă. Silvicultura nu poate să lupte ca știință cu Matematica, Fizica, etc. și termină ast-fel :

„Mais si nous ne pouvons pas être des savants nous mêmes, tachons de laiser aux savants qui viendront après nous, des forêts en bon état et bien remplies, — avec leur grande sience, ils en feront ce qu'il voudront“.

Am făcut această digresiune, căcî trebuia să explic în ce consistă metoda de tratament la brădeturî, preconizată de D-l Mellard.

A II-a chestiune: *Consecinţele fiziologice şi culturale ale răriturilor (eclaircie)*

Iacă conclusiunile D-lui Boppe, Director onorar al şcoalei de silvicultură din Nancy, admise de Congres.

Răriturile trebue mai înainte de toate să fie folositoare, ele trebue să fie, nici sistematice, nici matematice.

Aceste concluziuni aŭ fost propuse în urma unui raport ce D-l Boppe a făcut asupra lucrărei, presentată de D-l Broillard şi intitulată: *Despre resultatul răriturilor*.

Pentru ca să facă această chestiune mai palpabilă, D-l Broillard studiază mai întîiŭ acţiunea masivului asupra calităţii lemnului la două esenţe din cele mai importante: la stejar şi molift.

Cînd creşterile stejarului sînt mici din cauza masivului strîns, lemnul lui este poros, uşor şi puţin rezistent, pe cită vreme, cu cît creşterile sînt mai mari, cu atît lemnul lui este mai tare şi mai nervos

La molift lucrurile se petrec cu totul din contra. Arborele crescut în masiv, strîns cu vegetaţiune lentă, dă un lemn dens, elastic, de I-a calitate; crescut în masiv rar, dă un lemn grosier, de mediocră calitate.

Din aceste exemple, concluziunile sînt uşor de tras în ceea ce priveşte felul răriturilor de aplicat.

In rezumat D-l Boppe conchide astfel: *Si la qualité du bois est fonction de l'espace menagé a l'arbre, le bois lui même est l'œuvre du temps dont l'histoire est l'image.*

Iacă şi concluziunile D-lui Broillard: *Înainte de toate ori-care ar fi popularnentul, răritura este o afacere de oportunitate şi nicăeri răritura nu trebue să fie sistematică sau matematică.*

Răritura este o operaţiune culturală, acela care nu s'ar simţi destul de tare a o face, ar fi mai bine să se abţie, de cît a o face rea.

A III-a chestiune: *Utilitatea cultivării pământului în parcelele ce urmează a se regenera.*

Desideratul D-lui Charlmagne: *Este bine mai ales în pădurile de stejar, de a veni în ajutorul naturei, săpînd terenul în mod superficial, combinat cu sau fără semănătură de ghindă.*

Asupra acestei chestiuni s'a presentat o broşură, scrisă de D-l Prouvet, Inspector la pensie: *Regenerarea prin plantaţiune a tăerilor în codru.*

Iată şi concluziunile D-lui raportor Charlmagne, asupra acestei lucrări:

Instrumentele inventate de D-l Prouvet, pentru a facilita repopularea tăerilor în codru pe cale de plantaţiune, sînt excelente pentru complectările de efectuat în tăerile de regenerare şi pentru replantările codrurilor cu masive ruinate; dar acolo unde regenerarea naturală este posibilă, convine a se da preferinţă acestei din urmă, care garantează mai bine solul şi este mai economicoasă.

A IV-a chestiune: *Tratamentul crîngului compus în vederea măririi producţiunii lemnului de lucru*

Asupra acestei chestiuni, care de alt-fel ne interesează şi pe noi foarte de aproape, D-l Vathier, Inspector la Tulusa, a presentat o lucrare, în care arată că interesul ce se poartă astă-zi crîngului compus, trebue să fie numai în vederea producţiunii lemnului de lucru, pentru care scop revoluţiunea adoptată trebue să fie de la 30 la 40 de ani, pentru a se putea obţine tinerî (baliveau) viguroşi, înalţi şi pentru a se favoriza producţiunea semînţişurilor naturale.

Rezervarea pentru o revoluţie de 30 ani, admisă, trebue să se facă astfel: *A se rezerva $^2/_5$ din volumul maximum presupus, avînd grije ca să se rezerveze un gîrbov* (vieille écorce) *pentru 2 bătrîni* (ancien) *şi 4 mijlocî* (moderne). *Lucrările de ameliorare ar consista în degajarea tinerilor lăstare de viitor, rărind tinerii* (bali-

veau) *cîți-va ani înaintea tăerii și în emondarea crăcilor lacome, chiar din primul an al recolmentului.*

Această lucrare, zice D-l raportor Bruynd, arată în mod foarte clar drumul ce trebue urmat în tratamentul crîngului compus.

D-l Hüffel spune că nu trebue a se precisa după cum propune D-l Vathier, proporția reservelor ce trebuesc oprite.

Ar fi mai bine dacă s'ar zice că trebue a se reserva numai arborî sănătoși și de viitor.

D-l Rünacher presintă un memoriŭ asupra aceleași chestiunî, tinzînd să demonstreze că în crîngurile compuse în próstă stare, este mai bine a se introduce în sub-etaj reșinoase, brad și molift prin plantațiune, obținîndu-se ast-fel o producțiune apreciabilă de lemn de lucru.

Afară de aceasta se mai obține procedînd ast-fel și un alt resultat: adică stejarul se stabilește în mod spontaneŭ sub reșinoase.

In fine asupra acestei chestiunî s'aŭ propus următoarele concluziunî de D-nii Hüffel și Rünacher care s'aŭ votat de Congres. *Orî de cîte orî în pădurile tratate în crîng compus, în care elementele unei bune rezervări* (balivage) *ar lipsi, plantațiunile de stejar nu dau rezultate bune, se poate ajunge în mod indirect însă la reintroducerea stejarului, plantînd reșinoase sub forma de buchete, de desubtul cărora stejarul apare în mod spontaneŭ obținînd în acelaș timp produse avantagioase.*

A V-a chestiune este: *Deficitul saŭ excedentul producțiunii lemnoase în diferitele regiunî ale globului. Studiul importurilor și exporturilor de lemne.*

Această chestiune s'a tratat, după cum am vorbit mai sus, cu foarte multă competință de către D-l Mellard și asupra el s'a admis propunerea următoare făcută de D-l Daubrée și Fetet, care s'a adoptat de Congres în unanimitate.

Trebue a se stabili o înțelegere internațională pen-

tru a proteje pădurile în contra distrugerilor şi a asigura astfel aprovisionarea industriilor cu lemn de lucru.

A se publica statistici rezumate, din cari să reiasă bogăţia forestieră şi consumaţiunea lemnului în fiecare ţară.

Chestiunea a VI priveşte numai Franţa şi nu s'a pus la vot.

A VII-a chestiune. *Examenul general din punctul de vedere al populamentelor forestiere, a esenţelor exotice, aclimatizate saŭ naturalizate.*

Avem propunerea D-lui Pardé, admisă de Congres.

1. Să se facă în pădure, pe suprafeţe mici în diferitele regiuni, în staţiuni diverse şi pe toate terenurile, geologiceşte vorbind, încercări de împăduriri cu principalele esenţe forestiere exotice.

Rezultatele bune saŭ rele să fie înregistrate şi centralisate cu atenţiune, cari apoi să fie publicate şi aduse la cunoştiinţa silvicultorilor.

A 2-a propunere a D-lor Saré şi Visard: *In ceea-ce priveşte expedierea plantelor şi arbuştilor forestieri, tarifele drumurilor de fer şi timpul de expediere să fie redus. Zilele de transbordare să fie suprimate, astfel ca să fie posibile schimburile internaţionale de plante.*

A VIII-a chestiune. *Staţiuni de cercetări şi experienţe silvice*

Asupra acestei chestiuni Congresul a dat votul următor: după propunerea D-lor Rünacher Bouvet şi Jobez, *să se creeze noui staţiuni de cercetări forestiere aceste staţiuni să intre în relaţiuni unele cu altele, publicînd dări de seamă asupra lucrărilor efectuate.*

(Va urma). **M. Tănăssescu.**

ZIUA POMILOR SAŬ O SERBARE ŞCOLARĂ

Inregistrăm cu o vie mulţumire, ştirea că D-l ministru al Cultelor şi Instrucţiunii publice, motivat de o adresă a D-luĭ Ministru de Interne, a dispus prin un ordin circular, ce a dat Directorilor tuturor şcoalelor primare şi urbane din ţară, ca în fie-care an să se serbeze de către aceste şcolĭ, ca şi în Italia, o zi numită *Ziua pomilor*, în care zi fie-care elev este obligat a planta cîte un arbore: fie fructifer, fie de ornament, fie de pădure.

Această dispoziţiune care în Italia se datoreşte D-luĭ Bacceli Ministru şcoalelor, la noĭ a fost sugerată D-luĭ Ministru de Interne de *veneratul academician, neobositul şi în veci tînărul şi entusiastul patriot V. A. Urechiă.*

Ideile marĭ, pornirile frumoase şi măsurile utile, de sigur nu pot isvorî de cît din inimele şi creerii oamenilor de elită.

Ar fi imposibil să despărţim numele luĭ V. A. Urechiă de actele importante săvîrşite şi ce se vor maĭ săvîrşi pentru propăşirea neamuluĭ romînesc şi pentru inobilirea sentimentelor fiilor Romînieĭ.

Pe noĭ ideea uneĭ serbărĭ şcolare sub numele de «Ziua pomilor» şi realizarea acesteĭ ideĭ prin dispoziţiunea circulară luată de D-l Ministru al şcoalelor, ne umple de bucurie dintr'un îndoit punct de vedere: Ca Romînĭ şi ca silvicultorĭ.

Romînul, din cauze pe care nu le cercetăm, *nu iubeşte pădurea şi nu are cultul arborilor.*

Este trist, dar este aşa. Şi cînd ne gîndim cîte foloase aduce societăţiĭ în general şi individuluĭ în special pădurea şi arboriĭ, o legitimă bucurie ne umple sufletul văzînd că măsurĭ se iau, spre a se schimba firea romînuluĭ şi a face să se desrădăcineze din inima luĭ acel resentiment saŭ pornire rea-voitoare faţă cu pădurea şi arboriĭ.

Cînd vedem că, romînul în deobşte şi ţăranul romîn în particular, nu plantează păduriĭ saŭ arborĭ, nicĭ chiar pe terenurile improductive ce posedă şi din care nu trage nicĭ un folos;

Cînd constatăm că din contra, din pornirĭ naturale, el

este vrăjmaş al pădurilor şi al arborilor, căutînd prin toate mijloacele a contribui la distrugerea lor ;

Şi cînd, fie-care din noi nu arare-orĭ, a avut ocaziunea de a constata prin el însuşĭ cum ţăranul romîn distruge adesea fără niciun profit, ci numaĭ din rea deprindere arborĭ plantaţi pe marginea şoselelor, carĕ luĭ în prima linie îĭ vor servi maĭ mult, fie pentru a îĭ indica direcţia drumuluĭ în timpul ierneĭ pe viscol saŭ înzăpădirĭ, fie pentru a'l umbri în timpul vereĭ în toiul căldurilor tropicale şi a'l feri de arşiţa ucigătoare a soareluĭ etc.

Cînd, vedem şi constatăm zic, toate aceste porniri rele ale fireĭ romînuluĭ, — nu putem de cît să simţim o covîrşitoare mulţumire sufletească şi să lăudăm din adîncul inimeĭ pe aceĭ carĭ aŭ sugerat în Rominia idea plantăreĭ de pomĭ ca o serbare şcolară, — cum şi pe aceia carĭ aŭ transformat în fapt această ideĭ aşa de frumoasă şi de utilă.

Inadevăr, ce poate fi mai frumos şi maĭ mulţumitor pentru om, de cît a crea ; *şi ce este în definitiv o plantaţiune dacă nu o creaţiune ?* Maĭ mult, din ea cel ce a făcut'onu cere şi nu poate pretinde roade imediate, deoĭ el lucrează pentru viitor, pentru urmaşĭ şi astfel lucrarea luĭ devine maĭ nobilă, fiind lipsită de egoismul profituluĭ personal şi imediat.

Ce serbare şcolară poate fi pentru elevĭ maĭ plăcută maĭ instructivă, maĭ folositoare şi maĭ înălţătoare de cît aceea în care eĭ sub conducerea *apostoluluĭ lor*, vor merge în grădina şcoaleĭ, în cimitir la mormintele scumpe ale strămoşilor lor, în curtea bisericeĭ, locaşul sfînt în care imploră bine-cuvîntarea a-tot-puterniculuĭ creator etc., unde fie-care elev va planta un pom, carele apoĭ crescut, îngrijit de dînsul, udat, săpat, curăţit etc. va stabili o legătură neperitoare între el şi acel individ vegetal şi în cele din urmă între ele şi locul pe care creşte şi se desvoltă sub privirile luĭ interesate, aceea creaţiune a luĭ.

Este ştiut că de nimic nu se ataşează maĭ mult omul, de cît de ceea-ce a creat şi a crescut.

Apoĭ ajunşĭ la bătrîneţe şi el şi pomul ce a plantat, cîte aduceriaminte plăcute nu îĭ vor deştepta acesta.

Cît de bine va impresiona vederea şi de cîte netăgăduite foloase, maĭ ales higienice, se vor bucura, cu deosebire satele noastre, cînd în ele vom găsi o grădină a şcoaleĭ, un

cimitir, o curte a bisericeĭ, o piaţă publică, un teren improductiv bine şi complect plantat cu arborĭ fructiferĭ, cu arborĭ de ornament, cu arborĭ de pădure etc. Ar fi multe de zis şi de scris în această ordine de ideĭ, — dar cadrul acestei reviste ne impune să ne oprim aci.

In definitiv, prin acest mod de a lucra, pe lîngă avantagele maĭ sus expuse, vom reuşi a produce o schimbare în aplicaţiunile romînuluĭ şi maĭ ales ale săteanuluĭ, — în ceea-ce priveşte pădurile şi arborii.

Obişnuindu-se încă din copilărie cu lucrările de plantaţiunĭ, el va căpăta treptat deprindere în facerea lor, va prinde drag de arborĭ şi deci de pădurĭ şi astfel nu va maĭ fi un vrăşmaş al lor, cum este astă-zĭ.

Maĭ mult, apreciind utilitatea lor, de sigur cu timpul din propria lor iniţiativă sătenii vor pune în valoare prin plantaţiunĭ terenurile improductive (rîpe, mlaştinĭ, surpăturĭ etc.), şi vor înfrumuseţa curţile şi grădinile locuinţelor lor, prin arborĭ ce vor şti şi vor avea drag a planta, şi astfel 'şi vor însănătoşi satele, schimbînd starea lor higienică.

Sînt aşa de numeroase avantagele ce vor decurge din această măsură utilă şi frumoasă, în cît sîntem convinşi că absolut nimenĭ nu se va găsi, care să le conteste.

Deci cu toţiĭ Romînĭ cu dor de progresul scumpeĭ noastre ţărĭ, datorĭ sîntem ca fie-care în cercul activităţiĭ noastre să lucrăm din resputerĭ, pentru ca această măsură să prindă rădăcinĭ.

Noĭ silvicultoriĭ, avem pentru realizarea idealuluĭ urmăritŭ de D-l Ministru al Instrucţiunĭĭ publice, şi o datorie şi un scop. Ca Romînĭ avem datorie de a da tot ajutorul nostru pentru realizarea uneĭ măsurĭ aşa de utilă şi frumoase; iar *ca silvicultorĭ trebue să urmărim scopul de a face ca dragostea pentru conservarea şi cultura pădurilor să capete cît maĭ mulţĭ şi maĭ fervenţĭ partizanĭ.*

Să dăm dar din inimă tot prinosul munceĭ şi cunoştinţelor noastre, iniţiatorilor şi propagatorilor serbăreĭ şcolare numită *Ziua pomilor*, căci astfel ne facem datoria către ţară şi *lucrăm la propăşirea frumoaseĭ şi scumpeĭ noastre mesceriĭ.*

Vom reveni.

N. G. Popovicĭ
Inspector silvic
Membru în consiliul technic al pădurilor.

BIBLIOGRAFIE

APELE CURGĂTOARE

Un studiu asupra torenților

Bogăția naturală a unei țări se judecă după numărul și importanța apelor curgătoare. Acolo unde fluviile, riurile și pîraele sînt numeroase, pămîntul e fertil, cultura pămîntului e un incalculabil izvor de bogăție pentru populație. In privința aceasta, țara românească este printre cele mai bine înzestrate de la natură. Aproape două sute de cursuri de apă, cu mari cu mici, străbat țara. Dar stupiditatea oamenilor și nepăsarea guvernelor aŭ reușit să facă și din acest enorm avantagiŭ un grav desavantagiu. Riurile dătătoare de viață au inceput să devie producătoare de ruine. De la Dorohoiŭ la Severin, din causa despăduririlor, riurile mari ca și cele mici nu mai curg liniștite in albiile lor, ci din cînd în cînd se revarsă cu furie, rup maluri și bucăți do dealuri, iaŭ cîmpii, și in calea lor înecă lanuri bogate, distrug lucrări de artă, dărîmă case, înecă vite și oameni, și, după ce se retrag, lasă în urma lor, în locul pămînturilor celor mai fertile, pietriș, nisip și smîrcuri.

Regiunea cea mai bogată a țăreĭ și cea mai proprie lucrărilor agricole, e astfel devastată regulat tocmai de aceea ce ar trebui să facă averea și fericirea noastră, de apele curgătoare.

Torenții în special, acele ape de munte atît de poetice în timpuri normale, fac din cînd în cînd operă devastatoare la culme. Sînt incalculabile pagubele pe cari le-aŭ făcut apele curgătoare mici și repezi, ce se scoboară din munți.

In privința aceasta a apărut un studiŭ foarte interesant datorit D-lui *Petre Antonescu*, profesor de științele silvice și corecțiunea torenților la școala specială de silvicultură din Brănești. El poartă titlul: ***Studiul torenților din diferite state ale Europeĭ și în special despre torenții din Valea Topologului.***

D-l Antonescu, anume însărcinat cu studiarea torenților din această fertilă vale, 'și-a făcut datoria in conștiință. Lucrarea D-sale merită nu numai să fie citită de public, dar examinată cu cea mai mare atenție de aceĭ ce sînt in drept și în stare să remedieze o stare de lucruri atît de păgubitoare țărei.

*

Nu voiŭ intra în amănuntele in cari intră interesantul studiŭ al D-luĭ Antonescu, fiind-că 'mi lipsește spațiul și fiind că masa cititorilor nu e pregătită să înțeleagă lucrări așa de speciale. Dar voiŭ profita de cele citite pentru a reimprospăta in mintea fie-căruia cele văzute și auzite asupra chestieĭ, lucruri pipaibile pe care toată lumea e în stare să le înțeleagă. De alt-mintrelea am mai tratat

in diferite articole despre pagubele imense pe carî ni le aduc apele curgătoare. Studiul D-luî Antonescu nu face de cît să aducă sprijinul specialistului şi să indice soluţia.

E destul să facă cine-va o singură călătorie prin ţară, cu drumul de fier, pentru a se convinge de pustiirea adusă de riurî tocmaî în cele maî fertile regiunî. De la Bucureştî la Iaşî de pildă, întîlnim în cale Ialomiţa, Prahova, Buzăul, R.-Sărat, Milcovul, Putna şi Siretul, pentru a ne mărgini la cursurile de apă cele maî importante şi maî pustiitoare. Dincolo de Siret, Birladul, Jijia şi Prutul, riurî de şes, nu exercită altă cotropire de cît prin inundaţie, prin smircurî, ele nu depun pietriş şi nisip.

Cine nu şi aminteşte, dintr'o asemenea călătorie, spectacolul întristător ce-l prezintă cursul acestor ape? O panglică de apă e încojurată de enorme întinderî de pietriş şi nisip. Pentru un metru de apă curgătoare, avem în fie-care punct 50, 60, 100 de metri de pustiu. Şi aceasta de la isvor pînă la gura riuluî. O apă ca Putna, pe care o cunosc în toată întinderea eî, a mîncat şi prăpădit aproape suprafaţa uneî plăşî, Siretul trebue să fi trecut de suprafaţa unuî judeţ. Şi acelaşî lucru e de la un capăt la altul al teritoriuluî.

Şi să se noteze că acest pămînt înghiţit, care se cîfrează cu sutele de miî de hectare *e cel maî mănos din lume şi cel maî bine aşezat pentru exploatare.*

A calcula valoarea luî, este a găsi una din cauzele principale ale ruineî ţăreî. Cred că datoria publică a Romînieî, care trece de un miliard şi un sfert, s'ar răscumpăra numaî prin valoarea pămînturilor fertile pustiite de apele curgătoare.

La şes, unde apele se măresc, transformîndu-se în riurî considerabile, ruina nu e prea apreciabilă an cu an. Din cînd în cînd vine o inundaţie maî mare care mănîncă porţiuni enorme de maluri, şi duce pietriş şi nisip la sute de metri, cîte-odată chiar o schimbare parţială de albie, dar în deobşte ruina se produce cu încetul. Numaî după 10, 20, 30 de anî ea devine sensibilă. Adunată însă asupra întregeî suprafeţe a ţăreî, ca e enormă, chiar în anii buni.

La munte însă şi în regiunea dealurilor înalte, în partea ţăreî pe unde se găsesc torenţî, pustiirea e maî vizibilă an cu an. Furia apelor e aşa de grozavă, din cauza pantelor puternice şi a scurgerilor numeroase de pe înălţimî, în cît o singură ploae serioasă produce pagube simţitoare.

Pentru ca cititorii să'şi poată face o idee despre importanţa chestieî, împrumutăm din broşura d-luî Antonescu următoarele ţifre asupra pagubelor produse de inundaţiile generale din anul 1897.

Numărul locuitorilor ce au suferit pagube, a fost de 184.384; *holdele inundate şi pierdute* (445,115 hectare) *în valoare de 35.028.628 leî; animale domestice înecate în număr de 6405, în valoare de 94.056 leî; construcţii distruse: case, magazii, poduri, etc. în valoare de 4.638 522 de leî: pagube suferite de direcţia căilor ferate 1.685.688 leî. În total* 41.446.894 *leî.*

Nu cred deci că exagerez dacă socotesc, pe o perioadă de 30

de ani, la vre-un miliard şi jumătate pagubele produse de rîurile ţărei, atît asupra averei locuitorilor, statului, comunelor şi judeţelor, cît şi prin stricarea păminturilor bune de cultură. De altmintrelea socoteala nu e grea. Ţara românească fiind evaluată între 13—15 miliarde, rîurile aŭ cotropit de sigur a zecea parte, socotind şi stricăciunile din averile private şi din cea publică.

Şi ne mai mirăm că sintem în criză! Ar trebui să ne mirăm, după toate prostiile pe carî le-am comis în toate direcţiile, că n'am ajuns încă robii străinilor, că mai fiinţăm încă sub formă de Stat liber!

*

D-l Antonescu se ocupă, cum am spus, numai de corecţiunea torenţilor, şi în special a celor din valea Topologului. După toate încercările făcute în Franţa, în Elveţia, în Austria, etc., şi după studiul de faţa locului, în valea sus numită, D-l Antonescu conchide la împădurire, ca fiind singura soluţie eficace şi ieftină. Corecţiunea acestor torenţi n'ar costa mai mult de 250—300,000 de lei, ceea ce e relativ puţin faţă de pagubele pe carî le sufere anual regiunea. În plus împădurirea, e chemată să acopere în curînd cheltuiala, dacă nu chiar s'o întreacă.

Aceasta demonstrează că în ce priveşte corecţiunea torenţilor, ea poate fi întreprinsă cu propriile noastre mijloace, fără a recurge la împrumuturî şi la ajutorul străinilor. Din budgetul normal al Ministerului de Domenii, cu micî ajutoare din partea comunelor şi a judeţelor, stricăciunile imense produse de torenţi se pot suprima în ciţi-va anî. Pentru aceasta se cere însă ca agenţii silvicî să fie puşi pe lucru, ca să se ocupe mai mult de împăduriri de cît de politică, de birocratizm saŭ de nimica.

E o profundă greşală că lucrarea n'a fost efectuată pînă acum. Va fi o crimă dacă după ce oamenî competenţi aŭ semnalat răul şi mijloacele de a-l suprima, ea nu se va pune imediat în execuţie.

*

Rămîne chestia rîurilor, marî şi micî, carî cotropesc şesurile. Aceasta e mai grea, fiind-că nu e nicî măcar studiată. Ea se leagă şi cu importanta chestie a irigaţiilor.

Partidul conservator ne-a făgăduit irigaţiile. I-am fi recunoscătorî dacă ne-ar da măcar un studiŭ asupra regimului apelor curgătoare din Rominia, căci nicî măcar atît nu s'a făcut.

Pentru curăţirea şesurilor noastre de pietriş şi nisipurî, pentru zăgăzuirea cursurilor apelor, pentru secaţuirea mlaştinelor, se cer capitaluri considerabile. Aci va fi nevoe să facem apel la capitalurile străine, cît şi la competenţa specialiştilor străinî. Va fi pentru cele d'intîi şi pentru ceî din urmă un cîmp de acţiune imens, pe lîngă care minele şi alte molturî nu vor însemna nimic. Avem de cîştigat asupra pustiirilor apelor sute de miî de hectare de pămînt excelent, poate cel mai bun din lume, minunat aşezat şi care bine

cultivat poate spori cu 30 la sută producţia generală a ţărei, adică poate să ne scape de criză şi să ne imbogăţească pe de-asupra.

Un guvern care şi-ar înţelege menirea lui, s'ar ocupa în modul cel mai serios de această chestie. Să sperăm că studiul D-luĭ Antonescu va fi un imbold în această direcţie.

I. Teodorescu.

PROIECT DE LEGE

PENTRU

REORGANIZAREA MINISTERULUI AGRICOLTUREI, INDUSTRIEI ŞI COMERCIULUI

(Urmare[1])

Şedinţa de la 17 Februarie 1900.

D-l *Vice-preşedinte:* D-lor, la ordinea zilei avem mai întiiu continuarea discuţiunii asupra proiectului de lege pentru organizarea Ministerului de domenii.

D-l Vlădescu are cuvîntul.

D-l **M. C. Vlădescu**: D-le preşedinte, Camera fiind aproape descomplectată şi obosită, v'aşi ruga să bine-voiţi a amîna discuţiunea pe mîine, mai cu seamă că am a discuta partea cea mai impotantă a proiectului de lege

D-l *N. Fleva, Ministru al domeniilor*: D-lor deputaţi, eu sînt la dispoziţiunea d-voastră, ve atrag numai atenţiunea că mîine am o interpelare la Senat, aşa în cît nu pot veni de cît mai tîrziu.

D-l *C. Rădulescu*: D-lor deputaţi, proiectul de lege pentru reorganizarea Ministerului de domenii, prezintă o importanţă deosebită pentru noi. Colegul nostru D-l Vlădescu s'a angagiat să ne dea toate deslușirile cari interesează întreaga Cameră. Fiind-că nu sîntem în număr destul de mare, ve rog şi eu să amînăm discuţiunea pe mîine, iar astă-zi să ne ocupăm cu votarea de recunoaşteri şi indigenate.

— Se pune la vot propunerea de amînare şi se primeşte.

Şedinţa de la 18 Februarie 1900.

D-l *vice-preşedinte:* Acum la ordinea zilei avem continuarea discuţiunii generale asupra proiectului de lege, relativ la organizarea Ministerului de domenii.

D-l Vlădescu are cuvîntul.

D-l **M. C. Vlădescu**: D-lor deputaţi, de şi D-l Ministru al domeniilor nu este faţă la discuţiunea proiectului său de lege, şi ţineam

1) Vezi numărul pe Martie.

foarte mult ca să asiste, mai ales că am să intru azi în discuțiunea chiar a proiectului, cu toate acestea, fiind că este D-l Ministru de finance aci, voiu intra în discuțiunea proiectului.

Cu atit mai mult dorcam ca D-l Ministru al domeniilor să fie față, cu cît, după cum am avut onoarea să spun în prima parte a cuvîntării mele, asupra acestui proect de lege, țin să fac apel la D-sa ca să bine-voiască a primi amendamentele care se vor propune pentru îndreptarea acestei legi, pe care în multe puncte o găsesc slabă.

Acum să 'mi permiteți să intru în discuțiunea proprie a acestui proiect de lege.

Voiu începe, D-lor, prin a analiza chipul cum sînt organizate, prin proiect, diferitele servicii și a vedea dacă prin această reorganizare ce li se dă, li se ameliorează constituirea lor, și vor fi astfel puse în situațiunea necesară ca să facă față chemării lor, pentru desvoltarea avuției naționale.

Țin, D-lor, de la început să recunosc o inovațiune bună în acest proiect de lege. Văd că D-l Ministru al domeniilor prin proiectul acesta își ia ca sarcină o parte din atribuțiunile cari pînă aci erau date altor Ministere.

Cred că această nouă sarcină o ia cu consimțimîntul departamentelor respective, de oare-ce proiectul de lege a trecut prin consiliul de miniștri și prin filiera regulamentară a Camerei. Este vorba, D-lor, de tarifele vamale și de tarifele de transport La art. 9, vorbindu-se despre serviciul agronomic, se spune, pe lîngă alte însărcinări date acestui serviciu, că va întruni lucrările privitoare la *tarife de import și export, tarife de transport, în ceea ce privește agricultura;* iar la art. 14, serviciul comerciului are, pe lîngă cele-l'alte atribuțiuni, sarcina de a întruni lucrările relative la *tarife de import și export, tarife de transport pe apă și uscat.*

Pînă acum tarifele de transport, fie pe apă saŭ pe uscat, se făceaŭ de direcțiunea drumurilor de fer și de regia monopolurilor, iar tariful vamal era făcut de Ministerul de finanțe, pe basa unor indicațiuni date de Camera de comerț.

Prin actualul proiect de lege, se zice că tarifele acestea vor fi alcătuite de Ministerul domeniilor prin serviciile enunțate.

Prin aceasta cred că s'a înțeles, că planurile de tarife ce se vor lucra de serviciile Ministerului de domenii, se vor înainta autorităților în drept ca să le pună în aplicare, în cît privește tarifele vamale.

D-l *Take Ionescu, ministru de finanțe*: In tot-d'a una Ministrul de domenii 'și-a dat părerea sa în facerea de tarife, așa în cît cînd s'aŭ făcut tarifele și convențiunile comerciale, D-l Ministru al domeniilor a apărat în Parlament cestiunea aceasta.

D-l M. C. Vlădescu: Această atribuțiune acum se dă prin lege Ministerului domeniilor, adică serviciilor speciale și nu Ministrului personal.

In ori-ce caz găsesc această măsură bună, fiind-că Ministerul domeniilor, care are în mînă întreaga avuție națională și care poate

ști mersul desvoltării diferitelor ramuri de producțiune din țară, este în măsură de a ști mai bine cum pot fi alcătuite și tarifele de transport și tarifele vamale. Ast-fel se vor putea alcătui tarife prin cari se va susține una saŭ alta din ramurele de producțiune saŭ să se lase libere altele, care nu s'ar putea desvolta la noi în țară.

A doua dispositiune bună, pe care sînt dator să o pun în evidență, este dispositiunea introdusă la art. 34 și 35 de către comitetul delegaților.

Prin aceste articole se spune:

Art. 34 Cînd se va propune legiferarea saŭ regulamentarea cestiunilor cari, de și în legătură cu interesele agricole, comerciale saŭ industriale ale țărei, cad în atribuțiunile altui departament saŭ autorități, se va lua și avisul Ministerului agriculturei, industriei și comerciului. Iar art 35 zice: Ministerul agriculturei, industriei și comerciului va fi îndatorat a presenta Corpurilor legiuitoare, în fie-care an, un raport general complect și amănunțit asupra stării și desvăltării acestor ramuri ale economiei naționale.

Acestea sînt măsurile bune ce le găsesc în proiectul de lege ce se propune. Rămîne să vedem, dacă în alcătuirea cum o face el pe serviciŭ, Ministerul domeniilor, ast-fel organizat, va putea face față la toate cerințele ce incumbă fie cărui serviciŭ.

Voiŭ face mai întîiŭ o observațiune generală asupra împărțirei direcțiunilor. Văd aci că Ministerul de domenii se imparte în patru direcțiuni: a secretariatului, a agriculturei, a industriei și comerciului, și a dementilor Statului. M'am gîndit mult să găsesc care a fost scopul urmărit de autorul acestui proiect, cînd a alcătuit această diviziune. Mărturisesc că nu găsesc de cît acel principiŭ, care este în expunerea de motive ca principiŭ fundamental. Adică acela de a separa pe de o parte serviciile cari aŭ în îngrijire exploatarea fondurilor Statului, iar pe de altă parte separarea serviciilor, cari aŭ ca scop în activitatea lor diferitele ramuri de producțiune națională. De și am avut onoarea să combat acest principiu, găsesc însă că chiar din acest punct de vedere, proiectul de lege nu este uniform constituit. Chiar punîndu-mă din punctul de vedere al autorului proiectului, de a stabili această demarcațiune tranșată între aceste două direcțiuni de activitate ale Ministerului de domenii, și încă proiectul nu este alcătuit în mod consecuent.

In adevăr, conform acestui principiŭ, găsim introduse, de exemplu, la direcția agricolă, oare-cari dispoziții cari la prima vedere s'ar părea fără nici o noimă, cum este, de exemplu, conservarea pădurilor, impăduririle, cari de drept ar fi natural să le vedem făcînd parte din serviciul silvic. Înțelegeți că această introducere de atribuțiuni, în privința direcțiunii agricole, s'ar referi din punctul de vedere al activității acestei direcțiuni pentru conservarea pădurilor, impăduriri etc., altele decît acelea ale Statului, adică pădurile particulare. Același lucru la serviciul zootechnic, întru cît privește pescăriile. Același lucru îl întîlnim la serviciul industriei, unde pe lîngă altele se prevede concesiuni miniere, consiliŭ de mine etc, cari ar fi

mai natural să intre în serviciul de mine, iar nu în serviciul industriei; însă recunosc că este conform cu principiul pus de autorul proiectului. Cu toate acestea pentru ce se limitează numai la acest serviciu de mine punerea unui consiliu? Adică la cele-l'alte ramuri de activitate nu este necesară o lucrare technică-culturală, derivată din studii și regulamentări generale, de o potrivă explicabile pe moșiile particulare ca și pe ale Statului?

In proiectul primitiv al guvernului, chiar se lăsase cu totul afară, la serviciul zootechnic pescăriile, și văd că numai comitetul delegaților 'l-a introdus și pe el.

Dar să las la o parte această cestiune de consecință, pe care o vom înțelege mai bine mai în urmă, cînd voiu discuta direcția domenială, și să vedem acum necesitățile la cari vor putea face față serviciile așa cum sînt constituite. Eu cred, D-lor, că așa cum sînt alcătuite, nu vor putea face față necesităților ce le incumbă. Mai întîiu eu cred că, atunci cînd se procede la organizarea unui Minister și la distribuirea serviciilor pe direcțiuni, trebue în primul rînd să se țină seamă de experiența făcută mai înainte, prin organizațiunile anterioare cari aŭ fost.

Dacă s'ar fi consultat activitatea trecută a diferitelor servicii din Minister, dacă s'ar fi căutat să se vadă, cari sînt rezultatele acestei organizațiuni, și dacă nu sînt bune, din ce cauză nu sînt bune, atunci, cred, că ar fi găsit cum să se îndrepteze relele. Nu văd nimic de felul acesta, și din cauza aceasta voiu fi nevoit ca să intru în analiza acestor servicii, așa cum sînt organizate, a rezultatelor cari le-aŭ dat și a defectelor lor, ca să vedem pe urmă dacă în chipul cum sînt distribuite, prin noul proiect, aŭ să dea rezultate mai bune. Voiu începe cu serviciile mai noui, cu experiență mai scurtă, dar cari pot fi mai instructive prin rezultatele ce aŭ dat și voiu începe cu cel mai nou serviciu, cu serviciul pescăriilor.

Acesta e un serviciu care a fost organizat la Aprilie 1898, de și legea pescuitului s'a pus în aplicare la August 1897. Omul special care s'a ocupat cu cestiunea pescăriilor la noi, care a provocat organizarea acestui serviciu, precum și facerea legei pescuitului, este actualul șef, saŭ inspector general, Dr. Antipa. La 1898, în urma raportului prezentat de Dr. Antipa, s'a înființat serviciul pescăritului prin budget și Dr. Antipa a fost inspector-general-șef al serviciului.

Pînă la 1898 exista un alt serviciu al pescăriilor, care se ocupa cu exploatarea în regie a bălților din regiunea VI-a și III-a, și cu măsurile de poliție și de crutare. Acest serviciu era însă înglobat în serviciul administrativ al Ministerului domeniilor, și fusese înființat încă de la 1895, cînd era D-l Carp Ministru al domeniilor, în urma unui însemnat raport al D-rului Antipa, asupra stărei triste în care se găsea economia piscicolă la noi în țară.

In tot acest timp Dr. Antipa a avut o delegație a Ministrului, prin care era însărcinat cu *direcțiunea științifică* a pescăriilor. Acțiunea sa se întindea, deci, mai ales la propunerea de măsuri technice și polițienești, pentru desvoltarea pisciculturei, pentru regulamentarea

exploatărei de peşte, pentru prepararea legei şi a tutulor măsurilor de aplicat, destinate ca să asigure şi să mărească producţiunea, să pună în valoare şi să ridice exportul piscicol la noi în ţară.

De la 1898 însă, acest serviciu a luat o mai mare desvoltare.

El bine, prin actualul proiect de lege acest serviciŭ se desfiinţează. Am aci proiectul de budget care arată intenţiile Ministrului intru cît priveşte această lege, căci budgetul este făcut pe baza actualului proiect de lege.

D. *G. A. Scorţescu:* O necesitate budgetară.

D. **M. C. Vlădescu:** Daţi-mi voie, la pagina 29 a proiectului de budget stă scris, regia pescăriilor: 1 inspector-general însărcinat cu direcţiunea, 2 inspectori regionali, 1 inspector regional însărcinat cu exploatările în regie, în Dobrogea, adică tot personalul actualului serviciŭ al pescăriilor. Sumele ce se cuvin acestui personal sînt trecute la minus, adică la economii. Prin urmare, tot acest serviciŭ se desfiinţează. Iar atribuţiunile serviciului piscicol, aşa cum este organizat azi, sînt trecute la alte servicii, la serviciul zootechnic şi la direcţia domenială.

D. *G. A. Scorţescu:* Inspectorii însemnează că acest serviciŭ există.

D. **M. C. Vlădescu:** În proiectul de lege nu se zice nicăeri că va fi un inspector însărcinat cu piscicultura, se zice numai: inspectori domeniali. Nu am găsit în proiectul de lege şi n'am găsit, D-le raportor, nici în tabloul de la sfîrşit care s'a alăturat la acest proiect de lege, de cît inspectori domeniali cari vor fi alipiţi la secţiunea *administrativă*. Iar modul cum se recrutează şi condiţiunile pe cari le îndeplinesc inspectorii domeniali, se cunoaşte din practica de pînă acum, şi de aceia sînt foarte neîncrezător intru cît priveşte competenţa şi acţiunea ce o vor desvolta, mai ales la pescării.

Va să zică serviciul pescăriilor este desfiinţat.

Daţi-mi voie să întreb: de ce, şi să vedem dacă este bine? Să vedem care este activitatea acestui serviciŭ care, cum vedeţi, este creat numai de la 1898, de un an de zile. Cari sînt avantagiile materiale pe cari el le-a adus şi cari sînt publicaţiile?

În raportul tipărit al şefului acestui serviciŭ, se vede un resultat îmbucurător. Dacă se observă, spre exemplu, secţiunea a VI-a a bălţilor, cari la 1895 a fost cea dintîiŭ luată în regie, constatăm că înainte de anul 1895, pe periodul 1890—1895 a fost arendată cu suma de 408 500 lei. În anul 1895 nu s'a oferit la licitaţie, pentru periodul următor, de cît 300.000 lei anual. Din această causă, care dovedea despopularea acestor bălţi au fost luate în regie spre a se exploata, conform măsurilor indicate de D-l Antipa.

El bine, D-lor; produsul acestei secţii a fost în 1895—1896, 484 064 lei, din care scoţîndu se cheltuelile 110.513, a rămas venit net 373.550, adică cu 73.550 lei mai mult de cît se oferise la arendă. În 1896—1897, venit brut 617.849, venit net 530.251; în 1897—1898 venit brut 535.831, venit net 439.340; în 1898—1899, venit brut

666 542, venit net 558.993 Vedeţi, D-lor, că este un spor anual de venituri foarte însemnate. Pe periodul 1895—1900, adică pe un period de arendare pe 4 ani, Statul ar fi încasat de la aceste bălţi 1.300.000 lei, pe cînd prin exploatarea condusă de şeful serviciului piscicol, a încasat un venit brut de 2.304 256 lei, saŭ un venit net de 1 902.134 lei, adică un plus de 702.134, la care adăogîndu-se averea rămasă în bărci, utensile, instalaţii saŭ 50.000 lei, fac 752.134 lei.

Iată, D-lor, un însemnat spor băneşc numaĭ de la o singură regiune. Dacă însă am considera care este sporul budgetar în total, adică ce se adaugă la venituri din venitul pescuitului, veţi vedea că sînt sporuri foarte mari.

Înainte de 1895, cînd toate regiunile I, III, VI, V erau arendate, venitul a fost de 590 360 lei; arenda oferită la ultima licitaţie a fost 509.440 lei. Începînd de la 1895, de cînd două din aceste regiuni aŭ fost luate în regie (III şi VI), veniturile aŭ fost pe 1895—96, venit net 583 890 lei, din care cele arendate (I şi V) 187.360 lei; iar cele în regie (III şi VI), 396 530 lei; în 1896—97, venit net 721.913 lei, saŭ cele arendate 187.360 lei, cele exploatate de serviciul piscicol 534-553 lei; în 1897—98, venit net 638.865, saŭ 187.360 lei, cele arendate şi 451.505 cele exploatate în regie; în anul 1898—99, cînd s'a luat în regie şi secţia I, venitul net este 770.766, din care 126.480 cele arendate şi 644 286 cele în regie. În acest an chiar, se observă că secţia I, care produsese arendată 60.880 anual, în primul an de exploatare în regie produce net 71.609 lei.

Prin urmare, vedeţi, că în 4 ani este un spor colosal de venituri, şi nu se poate cere mai mult unui serviciŭ tînăr, abia înfiinţat şi cu un personal foarte redus şi insuficient preparat, pe care numaĭ practica şi instrucţiunile singurului om competent, D-l Antipa, îl conduce şi 'l formează.

Mai mult, dacă căutăm la export şi import, căci şi aceasta este o parte importantă care trebue să ne intereseze, veţi vedea că este o creştere colosală în diferiţi ani, mai cu seamă de cînd s'a organizat acest serviciŭ.

În anul 1885, bălţile şi apele noastre nefiind încă despopulate complect, prin mijloacele barbare şi cămătare de exploatare ale arendaşilor, comerţul exterior de peşte era: export 2.516 408 kilog. şi import 2 093 646 kilog., saŭ 45% import şi 54% export. Despopulîndu-se repede apele, comerţu nostru exterior de peşte scade la export şi creşte la import, aşa că în 1892 găsim proporţia de 12.84% la export, şi 87.16% la import. De la 1895 încoace, însă, proporţia a început să scadă treptat la import şi să crească la export. Aşa în 1895 avem 76.62% import, 23.38% export; în 1896, 75.60% import, 24 40% export; în 1897, import 65.85%, export 34.15%; în 1898, import 43.25%, export 56.75%. Saŭ în kilograme de peşte, în 1892 sunt la import 4.512.090 şi la export 764.685; iar în 1898 avem 3.606.925 kilograme la import şi 5.551.175 kilograme la export.

Vedeţi, prin urmare, că este creştere colosală în ce priveşte rendementul care îl dă acest serviciŭ.

Dar nu este numaĭ acésta activitatea acestuĭ serviciŭ. Pe lîngă că el a pus o bază solidă exploatăriĭ peştuluĭ din ţara noastră, a determinat suprafaţa bălţilor, care este de 870.000 hectare, şi care cu o bună organizare va deveni una din resursele cele mai însemnate de avuţie în ţara romînească ; dar se ocupă cu mai multe lucruri de foarte mare importanţă.

Astfel, pe lîngă legea şi regulamentul asupra pescăriilor, carĭ aŭ pus bazele temeinice ale economieĭ piscicole, dacă măsurile ce ele le prevede se vor aplica cu justeţă, şi dacă poliţia piscicolă pentru cruţare se va face cu stricteţă, acest serviciu a mai lucrat 4 proiecte de convenţiuni cu Statele riverane ale Dunăriĭ şi tratările pentru încheerea lor. Imĭ aduc aminte, că tocmaĭ din cauza studiuluĭ regiuniĭ de la gurile Dunăreĭ, s'a pus în discuţiune o cestiune importantă : hotarele gurilor Dunăriĭ, hotarele în mare, şi aŭ fost tratative între guvernul român şi Rusia, şi ştim că ele nu sînt încă terminate

Este dar o cestiune care era absolut înmormîntată şi pe care numaĭ serviciul piscicultureĭ a pus'o în evidenţă, şi a atras atenţiunea guvernuluĭ nostru asupra pretenţiunilor Rusieĭ In acelaşi timp a stabilit condiţiunile arendăriĭ pentru bălţile ce aparţin Statuluĭ ; a început exploatarea în regie a 4 secţiĭ de pescăriĭ şi a organizat aceste regiĭ ; a făcut statistice regulate, după specie, a producţiuniĭ secţiilor ce se exploatează în regie, cît şi a pescarilor, adică a lucrătorilor din această ramură de producţiune, după fie-care secţie : lucrări de inventariarea şi măsurarea tutulor bălţilor aparţinătoare Statuluĭ, precum şi adunarea de date economice asupra lor ; lucrări pentru harta generală a pescăriilor din ţară, după judeţe; studiĭ faunistice asupra peştilor ce trăesc în apele noastre şi obiceiurile lor, epocele lor de reproducere, hrana lor, etc. A elaborat un regulament general de administrare şi exploatare a tutulor pescăriilor aparţinătoare Statuluĭ şi care este depus spre aprobare. (Va urma).

INFORMAŢIUNI

In şedinţa adunăreĭ generale de la 9 Maiu a. c., după propunerea D-lor *I. Kalinderu* şi Dr. *Gr. Antipa*, D-l *B. M. Missir*, Ministrul agricultureĭ, industrieĭ, comerciuluĭ şi domeniilor, a fost proclamat de adunare ca membru onorific, ceea ce comunicîndu-se D-lui Missir de către D-l Preşedinte, D-sa a răspuns prin următoarea scrisoare :

Domnule Preşedinte,

Mulţumindu-vă din suflet pentru plăcuta informaţie ce mi-aţi făcut că sînt aclamat ca membru al Societăţiĭ silvice ce presidaţi, vă rog să mă scuzaţi că din împrejurări am întîrziat cu răspunsul meu.

Cred că e de prisos a ve mai asigura, cîtă deosebită satisfacţiune simţ cînd pot avea onoarea de a lucra împreună cu D-voastră şi cînd o asemene ocasiune mi se prezintă din iniţiativa D-voastră.

Mulţumindu-ve dar încă o dată, ve rog, Domnule Preşedinte, a primi asigurarea prea osebitei stime ce ve conserv.

B. M. Missir.

* * *

Au fost admişi ca membrii activi ai Societăţii «Progresul silvic», D-nii: N. N. Albu, A. Berian, C. Bosoancă, A. Cărpenişanu, D. Danielopol, C. G. Demetrescu, I. V. Droc, I. Duma, P. Eperiş, H. I. Grumăzescu, A. Mavrodineanu, B. D. Neagoe, C. Opran, P. Pirnog, Gr. Pîrvulescu, I. G. Popescu, C. I. Romano, Th. Sărăţianu, P. Sterian, F. Zaharov.

* * *

Prin decizia No. 14.576/901 d-nii Inspectori silvici cl. I, *C. Al. Orescu*, *Th. Galleriu* şi *I. P. Chihaia*, se numesc Inspectori de control al serviciului silvic exterior, însărcinîndu-se, primul cu direcţiunea, conducerea şi controlul lucrărilor de construcţiuni, pepiniere, plantaţiuni, împăduriri corecţiunea torenţilor, fixarea nisipurilor, muzee, drumuri, etc.; al doilea cu direcţiunea, conducerea şi controlul lucrărilor de amenajări, regim silvic, exploatări extra-ordinare, exploatări ordinare, vînzarea produselor etc., iar al treilea cu direcţiunea, conducerea şi controlul lucrărilor de contencios silvic, personal, şcoli forestiere, anchete, inspecţiuni etc.

Tot de-odată vor avea conducerea şi supravegherea lucrărilor celor 3 biouri respective din Administraţia centrală a serviciului pădurilor, avînd însă numai însărcinarea studierii şi rezolvării lucrărilor de importanţă.

In această calitate şi împreună cu D-l Inspector silvic cl. II, Şef al serviciului silvic *N. G. Popovici*, vor forma Consiliul de administraţie al pădurilor, a căruia funcţionare se va stabili prin un Regulament.

* * *

D-l silvicultor cl. II. *I. Lupu*, pus în disponibilitate pentru suprimare de funcţiune, a fost reprimit în corpul silvic cu gradul de silvicultor-asistent, în locul vacant.

* * *

Suma incasată pînă la 28 Februarie a. c. din vînzarea pădurilor în comptul exercițiului 1900 1901, este de lei 6.345.070 bani 73, prevederile budgetare fiind de 5.000.000.

* * *

Prin decizia No. 14.757 de la 30 Aprilie a. c., D-l consilier *Pitschak* în comisiune cu D-nii Inspectorî silvicî cl. I de control *C. Al. Orescu* și silvicultor șef cl. III *I. Moldovcanu*, sînt însarcinați să întocmească programul pentru lucrările de împăduriri, cum și pentru alcătuirea proiectelor de gospodărie silvică, la reședințele ocoalelor.

* * *

Consiliul technic al pădurilor în ședința de la 27 Aprilie a. c., a dat următorul avis în ceea ce privește păşunatul în pădurî :

Sub-scrișiî întrunindu-ne în consiliu, conform ordinul D-lui Ministru, pentru a ne da avizul în chestia păşunărilor în pădurile Statului, sîntem de părere, că de oare ce păşunatul este dăunător pădurilor, să nu se admită, exceptîndu-se :

1. In pădurile defensabile din localitățile, unde locurile de păşiune ale locuitorilor ar fi inundate în cît aceştia nu ar găsi islazurî la proprietariî sau arendașii vecinî ;

2. In pădurile defensabile, în caz cînd se va constata că vitele ar fi amenințate să piară din lipsa de nutreț și păşune ;

3. In pădurile defensabile, în caz de boală de vite formal constatată și numai în scopul izolarei lor de cele-l'alte turme.

Ss. *C. Al. Orescu, Th. Gallerin, I. P. Chihia, N. Gh. Poporici. D. Papinian și Ioan Pitschak.*

* * *

Consiliul de avocați, în ședința de la 17 Aprilie a. c., a dat următorul avis în ceea ce privește cererile de amenajamente de către particularî :

Avînd în vedere că cererile de amenajament nu se pot face de cît din partea celor carî au dreptul de proprietate necontestat și bine determinat asupra pădurilor a cărora amenajare se cere ;

Că ast- fel fiind, consiliul este de părere :

1. Că, îndată ce este vorba de un drept de proprietate incert și care face obiectul unui litigiu, amenajarea urmează a se amîna pînă la luminarea dreptului de proprietate pe cale judecătorească ;

2. Că, asupra pădurilor ce se află în indiviziune, cererile de amenajare urmează a se face de către toți coproprietarii, pentru ca ele sa poată fi admise de Minister.

Ss. *A. Riogeanu, N. Nicolescu, Dem. Dobrescu și I. Boambă.*

* * *

Următoarele mutări s'au făcut în timpul din urmă în corpul silvic:

D-l *D. Papinian*, inspector silvic cl. II, şeful regiunii I (Iaşi), a fost numit şef al regiunii III (Bucureşti);

D-l *M. Tănăsescu*, inspector silvic cl. II, şeful biuroului exploatărilor, a fost numit şef al regiunii VI (Craiova);

D-l *N. C. Nădejde*, silvicultor-şef cl. I, şeful biuroului personalului, a fost ataşat la regiunea III;

D-nii *C. Isopescu* şi *D. Boiarolu*, silvicultori-şefi cl. I, aŭ fost însărcinaţi cu conducerea regiunilor II (Bacău) şi IV (Bucureşti);

D-l *B. Pretorianu*, silvicultor-şef cl. II, a fost mutat de la regiunea II, la regiunea V (Piteşti);

D-nii *C. P. Bancheru* şi *A. Crăiniceanu*, silvilvicultori-şefi cl. III, ataşaţi la regiunea V, aŭ fost numiţi sub-şefi de biurou în Administraţia centrală;

D-l *C. Romano*, silvicultor-şef cl. III, a fost mutat de la regiunea I la regiunea II;

D-l *G. I. Popescu*, silvicultor-şef cl. II, a fost mutat de la regiunea III la regiunea IV;

D-l *D. R. Rusescu*, silvicultor-şef cl. III, a fost mutat de la regiunea IV la regiunea III;

D-l *D. Ionescu Zane*, silvicultor-şef cl. III, secretarul consiliului technic, a fost mutat la regiunea IV;

D-l *I. G. Protopopescu*, de la ocolul *Borleşti* (Neamţ) la ocolul *R.-Sărat*, în locul d-lui *N. Frincu*, mutat la ocolul *Păuleşti* (Prahova), vacant;

D-nii *A. Negoescu*, *Stefan Demetrescu* (Olt), *Constantin Gheorghe*, *M. Puccscu*, *P. Sterian*, din Administraţia centrală, aŭ fost numiţi şefi ai ocoalelor: *Sineşti* (Iaşi), *Borleşti* (Neamţu), *Rădeşti* (Muscel), *Băbeni* (Vilcea) şi *Strehaia* (Mehedinţi);

D-l *V. Pop Hărşanu* de la ocolul *Nucşoara* (Muscel), a fost mutat la ocolul *Seaca-Optăşani* (Olt);

D-nii *I. Lupu* şi *D. Georgescu*, aŭ fost numiţi, cel întiiu, şef al ocolului *Turnu-Severin*, şi al doilea şef al ocolului *Neamţu*.

D-l *Al. Bulgăreanu* de la ocolul *Măgurele* (Telcorman), a fost mutat la ocolul *Nucet* (Dîmboviţa), în locul lui *D. I. G. Popescu* care trece la ocolul *Murta* (Dolj); iar d-l *Th. Cioroianu* de la *Murta*, a fost mutat la *Măgurele*.

* * *

Licitaţii de păduri. În cursul lunei Iunie şi Iulie se vor ţine următoarele licitaţii pentru vînzarea pădurilor Statului:

1) La 25 Iunie pădurile din centrul Craiova
2) » 27 » » » » Bucureşti
3) » 30 » » » » Focşani
4) » 3 Iulie » » » Iaşi
5) » 5 » se vor ţine licitaţii la Prefecturi pentru pădurile cu o valoare mai mică de 5.000.

* * *

Pînă la 1 Iunie a. c., au plătit cotizaţiile şi abonamentele pe anul 1900, următoarele persoane:

Membrii: Bulgăreanu Al., Dumitrescu Th., Fortunatu Luca, Giuvelca R., Lazurian Al., Luchian Al., Marcovici D. St., Mitchievici I., Nestor D., Păpceanu R., Pretorian V., Rizescu D., Tămăşanu Th., adică în total 89 din 171.

Abonaţi: Pîrvulescu Gr., adică 39 din 58 abonaţi.

Pe anul 1901 au plătit: Anania M., Beraru V., Crăciunescu Gh., Christescu I., Theodorescu Al. şi Albu N. N.

CLIMA LUNEI APRILIE 1901 st. n.

La Bucureşti-Filaret

Luna Aprilie a fost ceva mai călduroasă ca de obiceiŭ. Precipitaţiunile atmosferice, de şi mai frecuente în ultima jumătate a lunei, totalul lor lunar a fost însă mult inferior normalei.

Frigul de la finele lunei a continuat micşorîndu-se pînă la 8 Aprilie; de la 8 la 17 a avut loc perioda cea mai căldurósă; de la 18 la 25 perioda cea mai răcoroasă; ultimele zile ale lunei fiind iarăşi călduroase. La 1 şi 2 au fost zile de îngheţ; la 11 zi de vară.

Barometrul a fost mai ridicat ca normala.

Vînturile dominante au fost Austrul şi Crivăţul. La 11 a avut loc o vijelie de la W., care a durat de la 12h. pînă seara. Maximum de intensitate către 2h. p. m. Vijelia a descoperit multe case, a spart geamuri, a desrădăcinat şi rupt mulţi arbori.

Precipitaţiunile atmosferice în cantităţi mai mici au căzut în 11 zile, aproape toate în a doua jumătate a lunei. Cantitatea totală de ploae din cursul lunei este jumătatea cantităţii normale. La 14, ploaia a fost însoţită de slabe manifestaţiuni electrice; la 18 seara, fulgere.

Cerul a fost tot atît de înorat ca de obiceiŭ. Soarele a străluciţ 184 ore în 27 zile.

Ceaţă s'a observat în 4 zile, brumă în 3 şi rouă în 16; halo solar în 6 zile.

Un cutremur foarte slab s'a simţit în ziua de 2 la 58m. p. m. t. of. Vegetaţiunea a progresat mult în cursul acestei luni; mai toţi arborii, arbuştii şi pomii roditori au înfrunzit, iar parte din ei au şi înflorit. Semănăturile de toamnă şi cele de primăvară sunt foarte bune.

La 1 s'au văzut rîndunelele şi fluturi albi; la 5 berzele, iar la 25 s'a auzit privighetoarea.

Institutul Meteorologic.

Tip. GUTENBERG Joseph Gobl, str. Domnei, 20.

ROMANIA IN 1900

O operă de mare valoare, datorită cunoscutului reprezintant al intereselor romîne în Germania, D-lui *G. Benger*, consulul nostru general la Stutgart, a apărut în ediţiune germană şi franceză nu de muit timp.

Această lucrare, coprinzînd 26 ilustraţiuni, 1 hartă şi 14 planşe, n'ar trebui să lipsească din biblioteca nici unui romîn, făcînd parte din aşa numita pătură inteligentă a naţiunei. Ea poartă drept titlu: *România în 1900.*

Traducţiunea în limba franceză s'a făcut, cu autorizarea autorului, de către D-l Jean C. Filitti, diplomat al şcoalei ştiinţelor politice, iar imprimarea a avut loc în importantele ateliere de tipo-litografie ale librăriei H. Le Soudier, boulevard Saint-Germain, 174, Paris.

Ambele aceste ediţiuni nu lasă absolut nimic de dorit, din punctul de vedere al formei exterioare.

Pe copertă se vede, în adevăr, desenat în culori un mic peisaj rustic, înfăţişînd o stare reală ce ţine de actualitate şi o simbolizare, fericită ca idee, a speranţelor noastre pentru ziua de mîine, pentru viitorul cel mai apropiat, dacă vom fi în măsură, bine înţeles, a desvolta suma de energie cerută de actualele împrejurări, cari nu pot fi mai bine concretizate, de cît prin unanima tendinţă a popoarelor, de a-şi cîştiga supremaţia, de a ieşi biruitoare în lupta internaţională pe terenul economic.

România, reprezintată prin figura blîndă, dar semeaţă a unei tinere fecioare, într'un împodobit costum naţional, priveşte în zarea îndepărtată un prea frumos răsărit de soare, — în faţa sa se desfăşoară un admirabil tablou, un colţ de pămînt împrumutînd pitorescul, o parte a oraşului Constanţa scăldat de valurile spumegînde, în vecî neostenite, ale Mărei Negre.

Secera ce poartă în mîna sa dreaptă şi holdele de grîu auriu cu albastrele cicoare, ce o înconjoară, pare că vreau să ne spună că nu trebue căutat aiurea scăparea, că toată puterea de rezistenţă a acestei ţări stă exclusiv în excelentele calităţi de producţiune ale solului naţional.

Portretele, nu se poate mai bine reușite, executate fiind după cele mai recente fotografii ale M.M. L.L. R.R., ornamentează primele pagini ale scrierei în chestiune.

Autorul prin aceasta a voit, de sigur, să ne reamintească că meritul cel mai mare al ridicărei la un nivel superior al prestigiului României, în concertul Statelor civilizate, se cuvine de drept, ca și de fapt, iubiților noștrii suverani, carî, necontenit, au veghiat ca interesele noastre cele mai scumpe să nu fie cîtuși de puțin nesocotite, nici chiar în momentele cele mai grele prin care am trecut în ultimele decenii.

Cu aceiași îngrijire minuțioasă, cu aceiași artă uimitoare, sînt alcătuite și cele-l'alte 26 ilustrațiuni ce înfrumusețează textul, printre carî ținem a semnala portretele A A. I.I. R R. prințului Ferdinand și principesei Maria cu micii principi Carol și Elisabeta, precum și privelișteа, de un caracter înălțător, a paradei imperiale care a avut loc pe platoul de la Cotrocenî, cînd, în luna Septembre 1896, Regele Carol, în fruntea trupelor sale, defilă pe dinaintea Împăratului Frantz Iosef, oaspetele nostru.

Însemnătatea operei despre care vorbim nu se mărginește însă în reproducerea, cu o exactitate extra ordinară, a o mulțime de construcțiuni monumentale, cum este de pildă mărețul pod de peste Dunăre, pavilionul romîn la Expoziția din Paris, etc., ci importanța sa reală consistă în modul conștiincios cum s'a studiat toate isvoarele de producțiune ale țărei. Nimic nu se afirmă, fără a fi sprijinit pe date certe, culese din locurile cele mai autorizate. Și pe cîtă vreme în alte scrieri de asemenea natură, ce apar din cînd în cînd în străinătate tratînd, unele, în mod incidental și despre țara noastră, se strecor tot felul de aserțiuni eronate, D-l Benger, spre a nu cădea în acest neajuns, a avut grija de a consulta, mai întîi, aproape tot ce s'a scris în privința noastră, căutînd a evita exagerațiunile de tot soiul și a spune lucrurile ast-fel după cum se prezintă ele în realitate.

Drept convingere, D-sa ne dă și lista completă a uvrajelor de carî s'a servit în număr de 54 în total, între autorii cărora găsim multe nume cunoscute atît din țară, cît și din străinătate.

Dar fiind-că în lumea aceasta nici-odată nu s'a desmințit axioma că nu există regulă fără excepțiune, diplomatul nostru, cînd vorbește despre păduri, face o mulțime de greșeli, unele mai grave de cît altele, fapt care pentru mine rămîne aproape neexplicabil, dată fiind erudițiunea incontestabilă a D-sale în cestiuni economice.

Și spre a dovedi cele ce susținem, n'avem de cît să reproducem *in extenso*, fiind relativ foarte scurt, capitolul al VIII-lea, consacrat în mod special pădurilor României.

«Întinderea împădurită a țărei este de 2 milioane hectare, dintre carî un milion aparține Statului, producînd un venit de 3.500.000 lei».

«În regiunea muntoasă întîlnim păduri mai cu seamă de pini (?!), de fag și de anin verde, iar în punctele cele mai înalte, stejarul (?). La cîmpie și locuri smîrcoase (marécages) predomină aninul negru, *quercus conferta*, gîrniță, care atinge 30—40 metri înălțime și atît de apreciată de către fabricanții de mobile și de doage; frasinul atinge aici 30 metri; ulmul, 35 metri.

Carpații și Alpii transilvăneni, sînt acopetiți de brazi, pini (?), mesteacăni și meleji; suirea lor este de asemenea foarte dificilă și împiedicată adese-ori de către arbori desrădăcinați. În Muntenia se găsește tisa.

Pe ici și colea, întîlnim în regiunea colinelor meri și peri sălbateci, moșmonul și nucul. Castanul se găsește în Muntenia.

Cîmpiile sînt acoperite cu diferite speci de arțar, carpeni, ulmi, salcîmi, păducei; în ostroavele Dunărei, în fine, prosperă diferite genuri (!) de anin (?), de răchită, de nalbe (mauve) (?!), de plopi.

Multă vreme în Romînia, ca și în tot Sud-Estul Europei, lemnul n'a avut nici o valoare; a 6-a parte din teritoriul său de 13.400,000 hectare, este încă cu toate acestea, acoperit cu păduri. Valoarea lemnului se mărește cu desvoltarea liniilor ferate.

Din întinderea împădurită în 1891, 82 de păduri particulare reprezentînd 98,836 hectare, și 53 păduri ale Statului, cu o suprafață de 75,558 hectare, adică 10% au fost exploatate în mod regulat. Domeniul regal mai întîiu, și pe urmă Statul, au făcut apel la oameni de știință competinți.

Marea suprafață împădurită în Romînia, lipsa de capitaluri, incapacitatea silvicultorilor (de bună seamă, autorul a vrut să facă aluziune la oamenii fără nici un fel de studii speciale, de cari se servesc proprietarii particulari în exploatarea pădurilor lor, și pe cari D-sa îi intitulează, în necunoștință de cauză, de silvicultori. *N. Tr.)* și puțina lor retribuțiune, sînt atîtea prime oferite speculațiunii străine.

Așa fiind, defrișarea este din nenorocire foarte răspîndită. Abia o zecime de proprietari își exploatează pădurile lor cu mijloace științifice; cea mai mare parte le părăsesc în mîinile negustorilor de lemne, sau ale funcționarilor necompetenți.

In 1888 s'au importat 156,756 tone de lemne, și s'au exportat 111,740 tone. In 1897, aceste ținre au fost de 560 și de 50,690.

Pînă în 1886, importul lemnelor din Austro-Ungaria era liber; de atunci s'a stabilit drepturi protectoare. In cît privește exportațiunea, iată lista țărilor de destinație:

Bulgaria, 10,683 tone; Turcia, 9025; Rusia, 8309; Austro-Ungaria, 7602; Italia, 4903; Franța, 3687; Olanda, 3309; Grecia, 1897; Egiptul, 997; Belgia, 18. In Rusia se trimite mai cu seama lazi pentru exportul petroleului; lemne pentru doage pentru Austria; lemne pentru construcțiunea plutelor (?) în Turcia și Bulgaria.

Sînt oare-care ținuturi, cum de exemplu Dobrogea și Bărăganul, unde prezența pădurilor ar suplini insuficiența combustibilului. Se face focul astă-zi în aceste localități cu ajutorul paelor tocate, amestecate adese-ori cu depozite organice uscate. Acest soiu de exploatațiune ar atrage în acelaș timp lucrători pentru cultura cîmpurilor, așa de rari în districtele Ialomița, Covurlui și Constanța.

«Industria lemnoasă se desvoltă cu toate acestea; s'a instituit chiar 34 școale model, 42 ferăstrae, 6 fabrici de parchete și o societate prin acțiuni pentru fasonatul lemnelor la Comănești (Bacău) cu un capital de 6 mil. lei.

«Moldova produce mai cu seamă lemnul de brad (sapin) (noi credem că este vorba de molid, iar nu de brad) și de fag; districtul Vîlcei din Muntenia, se distinge în această privință. Se debitează aici pe fie-care an 100.000 metri cubi. Prețul stejarului varia în 1898 de la 50—70 lei

metrul pătrat (?!). Lemnul de brad ori de fag (?) se plătea cu 43 lei.

«In Dobrogea, guvernul şi capitaliştii olandezi şi englezi lucrează la uscarea mlaştinilor şi la împădurirea terenurilor goale. Plantaţiunile de la Piscul, de exemplu, localitate pe care ţăranii au trebuit să o părăsească din cauza dunelor năpăditoare, se întind astă-zi pe 10.000 hectare.

«Ţăranii, din fericire, urmează după mijloacele de cari dispun, exemplul guvernului.

«Sub ministerul D-lui Carp, s'a întreprins lucrări de împădurire în delta Dunărei. S'a transformat cele 4 sate mizerabile ce se găseau aici şi s'au creat alte 6 cu case de locuinţă pentru coloniştii. In luna Martie 1900, s'a mai adăogat la acest număr satele: Regele Carol şi un altul lîngă Tulcea. Noul sat Carmo-Syba (poate că Carmen-Sylva. *N. Tr.)* socoteşte deja 100 familii. Guvernul compteză încă pe aproape 100.000 coloniştii, venind de la munte şi din Transilvania. Ei vor fi întrebuinţaţi la uscarea mlaştinilor.

«Consulul Austro-Ungar din Bucureşti face foarte bine să se observe, în raportul său din Decembrie 1899, că pădurile situate la mari depărtări, nu sînt exploatate de loc. In ce priveşte Statul, numai 725 din pădurile sale sînt exploatate, pe cînd numărul lor este de 1120».

Ar fi fost de dorit ca D-l Benger, să se fi adresat unui specialist cunoscător al împrejurărilor noastre forestiere, care 'l-ar fi putut da toate deslusirile necesare, pentru ca lucrarea sa să nu coprindă inexactităţile puse de noi în evidenţă, prin semnele trecute în micile parenteze de mai sus.

Cu chipul acesta opera D-sale ar fi putut fi considerată cu adevărat desăvîrşită.

Credinţa mea cu toate acestea este că o mare parte din greşelile semnalate trebuie a se atribui traducătorului, D-lui Filitti, necunoscător, poate, al termenilor technici forestieri.

Dacă aşi fi avut la dispoziţie textul german, m'aşi fi putut convinge despre realitate, descoperind pe adevăratul vinovat.

Petre Antonescu.

MUZEELE SILVICE

Casele de reședință ale ocoalelor silvice, create spre a face cît mai durabile și mai strînse legăturile, carî trebuesc să existe între pădure și aceî care'ĭ conduc destinele eĭ, urmează, cu drept cuvînt, a fi considerate ca un fel de loc sfînt al pădureĭ, de unde ce aci toate interesele eĭ vin a-și pleda causele și a cere dreptate. Iar prin intermediul acelui tribunal numit *cancelaria ocolului*, totul rămîne a se îndrepta pe calea cea bună. Cu toate acestea, sînt prea rare casurile cînd o ast-fel de *cancelarie*, atît de specială represintă, nu numaĭ pentru un strein, dar chiar pentru un silvicultor adevărat, aspectul pe care dînsa ar trebui să-l aibă. Nicĭ odată o odae în care se află o masă și dulapurĭ pline de hîrtie scrisă și nescrisă, nu va putea, cîtuși de puțin, evoca ideia frumoaselor bogățiĭ ale căror nume zac în dosarele prăfuite și fără de viață.

Sînt unele ocoale silvice din țară, ale căror cancelarii, *singurul colț consacrat pădureĭ*, știut fiind că cele-l'alte camere sînt ocupate de silvicultor, se aseamănă, în mod întristător, cu cancelaria ultimuluĭ comisariat de poliție. Acela care, din diverse împrejurărĭ, s'ar găsi între ceĭ patru pereți goĭ și albĭ, din nimic nu va putea cel puțin să bănuiască că la doĭ pași de dînsul, imenșiĭ codri își întind coama lor verde, iar miile de stejarĭ, bătrînĭ și maestoși, își tremură frunzișul lor delicat la adierea zefirilor!

Este o prăpastie, este un deșert fără de margini, care desparte adesea-orĭ casa pădureĭ de însuși pădurea. *Și atunci nu avem dreptul să ne întrebăm întru cît poate să fie de apropriat pădureĭ, silvicultorul care locuește în acea casă?*

* * *

Această indiferență sau mai bine zis acest gol, nu poate să fie împlinit de cît prin înființarea *muzeelor silvice* la fie-care casă de reședință. A poseda într'o cancelarie sau mai bine zis într'un biurou special asemenea colecțiuni, menite a scoate în relief fie-care din bogățiile ce ne sînt încredințate, este tot ce poate fi mai nemerit și mai frumos; un *biurou silvic* va avea aspectul cel mai potrivit, cînd acolo vom găsi eșantilioanele diverselor produse pădurărești, care, pe de o parte servesc a arăta orĭ cuĭ ceea ce pădurile noastre pot produce, iar pe de altă parte, *vor ajuta la înobilirea și la*

îndrumarea carierei noastre silvice spre adevărata ei înălțime. Folosul real pe care muzeele silvice îl vor aduce pădurilor, este de netăgăduit ; ele vor scoate la iveală forțele productive ale solului forestier, îi va clasa și ordona avuțiile și vor da adevărata valoare pieselor de preț. Apoi spiritul de ordine și de bun gust care va domni în acele muzee, va face cea mai fericită impresiune, atît asupra specialiștilor, cît și asupra celor-l'alți visitatori; ei vor păstra o amintire plăcută și de pădure, și de însăși meseria silvicultorului.

Crearea acestor musee silvice, un fel de adunare representativă a forțelor productive ale pădurilor din ocol, avînd toată importanța pentru noi, vom încerca ca să schițăm, în limitele permise de cadrul unui simplu articol, cum s'ar putea alcătui aceste muzee de către fie ce șef de ocol conștiincios de a lui datorie.

* * *

Muzeele silvice sînt formate din ceea ce pădurea produce, din ceea ce există saŭ din ceea ce ia parte la traiul arboretelor și poate înfățișa adevărata stare de lucrurĭ, care se află în masivele pădurease. Cîmpul nostru de activitate, de și s'ar părea că se află mărginit în hotarele pădurilor, este prea vast ; munca silvicultorului adesea-orĭ este împărțită într'o mulțime de direcțiunĭ, în timp ce o mulțime de circumstanțe hotărăsc soarta rezultatelor. Cum s'ar putea face însă ca aceste rezultate, să se găsească colectate și înregistrate cu îngrijire, și, pe cît mijloacele ar permite, să fie împrejmuite de suficiente indicațiuni carĭ, în mod vădit, să indice și circumstanțele înconjurătoare ?

Pentru ce un om care își iubește cariera sa de silvicultor s'ar mărgini să noteze în carnetul său dimensiunile unor arborĭ din pădure, luate cu ocaziunea unei marcărĭ, cînd prea ușor ar fi de a face, ca pe lîngă hîrtiile oficiale carĭ vor rămîne prin dosare, să se afle în cancelarie și cîte-va secțiunĭ, potrivit tăiate din aceĭ arborĭ ?

Parchetul marcat a fost dat în exploatare ; securea va dobori maestoșiĭ arborĭ unii după alții și în curînd generația lor se va stinge.

Unde va rămîne o urmă despre dînșii pe care s'o poată vedea ori-cine ; unde va fi istoria acelor vieți stinse, a acelor bogății pe care s'o poată înțelege toată lumea ?

Secțiunile de trunchiurĭ luate din acea pădure vor fi niște adevărați martorĭ. Bunul silvicultor va însemna pe fie-care data tăerii și atunci din spre coajă spre centru vom citi în anualele straturĭ istoria unui întreg secol. Acolo se va vedea care a fost

producţia lemnoasă în deosebiţi ani şi în deosebite puncte ale terenului, vom înţelege influenţa *particulară* pe care o anumită situaţiune sau circonstanţă a exercitat'o asupra arborelui şi din acele secţiuni, cărţi în care trecutul este înscris cu nepărtinire, omul ştiinţei va deduce legi pentru viitor.

Atunci, cînd vom vedea că acele trunchiuri tăiate sînt nişte isvoare pe atît de preţioase cît şi de frumoase pentru noi, de sigur că le vom aşeza după speţă, după etate, după localitate saŭ după specialele indicaţiuni pe cari ni le furnisează.

În acest mod cancelaria noastră care înainte era atît de *goală*, acum va fi *populată* cu respectaţi soli ai pădurii, tot-d'a-una gata de a răspunde la un semn de întrebare, la care hîrtiile şi dosarele vor rămîne mute şi fără viaţă, de oare-ce viaţa pădurilor noastre este evocată numai de acele secţiuni de lemne bine tăiate, sistematic aranjate şi care vor forma primul imbold al nostru şi prima pagină din marele registru, numit muzeul silvic.

În despărţămîntul secţiunilor de trunchiuri saŭ al eşantilioanelor nu vor intra, de sigur, numai arbori de valoare comercială, numai aceĭ bătrîni care numără zecimi de ani în straturile lor anuale, ci vor fi de asemenea secţiuni din trunchiuri de arbori mai ţinerĭ, de arboreĭ saŭ arbuşti, de sub-arbuşti şi plante agăţătoare orĭ tîrîtoare, în fine din tot ceea ce ar putea representa lumea vegetală care formează complexurile păduroase din diversele localităţi.

Toate aceste eşantilioane just clasate şi etichetate vor alcătui o adunare reprezentativă a indivizilor vegetali, ce compun pădurile de a căror soartă trebue să ne interesăm. Lupta pentru existenţă care animează acea lume, produsele şi efectele ce dînsa a determinat, nu vor fi de cît prea interesante şi instructive şi cu cît vom îmbogăţi colecţiile noastre cu piese caracteristice, cu atît muzeul nostru silvic va fi mai preţios.

Clima, şi mai cu deosebire clima locală, joacă un rol hotăritor în creşterea şi desvoltarea masivelor; de aceea va fi foarte nemerit să culegem eşantilioane care să documenteze influenţa pe care acea climă a avut'o în anumite localităţi şi timpurĭ, asupra diverşilor indivizi. Nu se pot uita nici imensele rele pe cari le cauzează insectele saŭ stricăciunile datorite omului, neamic pădurilor.

Aceste trunchiuri şi secţiuni colectate şi aranjate cu toată dragostea, vor forma de-a-pururi icoana credincioasă a pădurilor din care aŭ fost luate şi vor constitui despărţămîntul patologic al vegetaţiunii forestiere.

Mai in urmă, cind aceste colecţiuni se vor imbogăţi, silviculturul căutind să'şi explice mai bine unele fenomene vegetale petrecute într'o anumită localitate păduroasă din eşantilioanele ce le are colectate din acea parte, va înţelege cit de folos 'i-ar fi dacă ar găsi consemnate într'un tratat special descrierea diverselor localităţi de unde acele secţiuni au fost aduse... şi de sigur că va începe a face un fel de *geografie silvică a ocolului său*, in care se va afla pe lingă o hartă generală a ocolului şi deosebite capitole speciale, tratind fie ce pădure din diversele puncte de privire care ar putea interesa pe cine-va. Această carte. Album geografic al ţărilor unde aŭ trăit şi trăesc arboretele ocolului, va inavuţi în mod fericit micul nostru muzăŭ.

Alte albume şi colecţiuni vor putea să însoţească pe cele de sus şi anume: *Albumele de colecţiuni botanice ca: mugurĭ, frunze, înfloreşcenţe saŭ fructe ale diverselor specii foresliere din ocol etc.*

Oare să fie atit de greŭ a face aceste colecţiuni care pe lingă meritul de a fi necesare unui muzeŭ silvic, mai au şi farmecul lor particular, pe care ori-ce om iubitor al pădurii il simte in sufletul său cind răsfoeşte paginele unor asemenea albumurĭ saŭ colecţii?

Tot asemenea putem alcătui colecţiuni mineralogice, geologice, cu roce şi minerale carĭ formează terenul unde cresc pădurile ce le îngrijim.

La despărţămintele indicate mai sus, se va adăoga şi o secţiune zoologică, care va coprinde colecţiuni de diverse animale ce trăesc in masivele păduroase, şi dacă, pentru lăurirea colecţiei de animale vertebrate se cere puţină bună voinţă saŭ pasiune vinătorească, calităţi de alt-fel *inerente forestierului*, in schimb este prea lesne a culege diverşi gindaci, viermi, larve saŭ ouă de insecte carĭ atacă arborĭ saŭ trăesc in detrimentul pădurilor.

Iar în serile ploioase, saŭ în orele cînd singurătatea pare a ne copleşi spiritul cu melancolia ei bolnavă, determinarea, aşezarea cu ordine şi sistematizarea obiectelor colectate va fi în tot-d'a-una o distracţie plăcută, instructivă şi utilă.

Pentru o mai clară expunere a faptelor, daŭ mai jos şi un fel de mic ghid, după care s'ar putea urma, in alcătuirea primelor colecţiuni pentru un muzeŭ silvic:

Acest muzeŭ va coprinde, în linii generale trei divisiuni, care la rîndul lor se pot sub-divide fie-care în mai multe secţiuni.

Iată aceste impărţiri, după care de alt-fel sintem informaţi că s'a inceput a se lucra la unele Regiuni silvice din ţară:

1. *Un muzeu sau despărțământ silvic propriu zis*, coprinzînd 3 secțiuni: a) *Botanica silvică*, b) *Lucrările silvice*, c) *Industria lemnoasă și produsele pădurilor*;

2. *Un muzeu sau despărțământ Geologic-Mineralogic* cu 3 secțiuni: a) *Mineralogia*, b) *Geologia*, c) *Paleontologia*;

3. *Un muzeu sau despărțământ Zoologic-Entomologic* cu 2 secțiuni: a) *Zoologia* și b) *Entomologia*.

Muzeul sau despărțământul silvic coprinde:

1. Eșantilioane de trunchiuri, secțiuni transversale de arbori, arborei, arbuști, sub arbuști-și plante agățătoare și tiritoare și ori-ce specie lemnoasă care crește in pădurile ocolului. Aceste eșantilioane vor fi in număr de 7, pentru fie care speță avind 0.15$^{cm.}$ grosime, iar diametrul variabil de la cel mai mare care se găsește in pădurile ocolului pină la cel mai mic, spre a se putea forma niște pile conice trunchiate. Toate vor avea partea din afară sau acea acoperită de scoarță, in stare naturală; iar din celo două fețe, de sus și de jos, una va fi bine netezită pe tăietură, ast-fel in cit să se poată distinge bine, creșterile anuale și modul de constituire al lemnului. Piesele cu numărul 3 și 5, incepând numerotația de jos, vor avea cite o tăietură in formă de sector, care va merge de la periferie pină la măduva arborelului (centrul piesei); aceasta spre a se putea crea o vedere in sensul longitudinal.

2. Eșantilioane de trunchiuri sau ramuri de diferite specii de arbori, cari sint afectate de maladii, vicii sau defecte. Aceste piese vor avea dimensiuni variabile, insă atit in cit să poată cuprinde toată porțiunea de lemn care prezintă interes din punctul de vedere al teratologiei silvice.

Eșantilioanele din această sub-secțiune vor fi grupate in 4 divizii:

a) Eșantilioane cu creșteri naturale anormale sau neobișnuite, curioase, etc.

b) Eșantilioane cu vicii provenite din accidente climaterice etc.;

c) Eșantilioane cu defecte sau boale cauzate de om;

d) Eșantilioane cu boale, defecte și vicii cauzate de insecte sau alte viețuitoare;

3. *Colecțiunile Botanice silvice*: *a*) Geografia silvică a ocolului, descrierea pădurilor din ocol, a populamentelor, esențe, etc.;

b) Un tabloŭ de ramuri (muguri) ale diverselor specii forestiere

care cresc în pădurile ocolului, conținînd două părți: într'una vor fi eșantilioane luate în luna Noembre, după căderea frunzelor, iar cea-l'altă va conține eșantilioane cu muguri, colectate în lunile Februarie și Martie, cel puțin cu 15 zile înainte de deschiderea mugurilor;

c) Un tablou de frunzele tipice ale tutulor speciilor și varietăților lemnoase care cresc în pădurile ocolului, colectate de asemenea în dublu exemplar; unul îndată după apariția frunzelor și altul cînd frunzele sînt complect desvoltate;

d) Un tablou de inflorescențele tipice ale tutulor speciilor, sau varietăților silvice din ocol. Fie-care specie va fi representată prin cîte unul sau două eșantilioane, după cum florile sînt hermafrodite, monoice sau dioice;

e) O colecțiune de fructele diferitelor specii sau varietăți silvice colectate în vase de $^1/_4$ de litru și cu puțin înainte de disseminațiunea naturală a lor;

f) O colecțiune de pueți din sămînță a tutulor speciilor lemnoase, cari cresc în pădurile ocolului;

4. *Secțiunea industriilor silvice*, coprinzînd colecțiuni din produsele pădurilor lucrate, și anume diversele piese de lemn, coaje, fructe etc., întrebuințate în industrie;

5. *Secțiunea lucrărilor silvice*, coprinzînd o sumară descriere a stărei pădurilor din ocol, privite din punctul de vedere cultural; lucrările culturale efectuate sau cari trebuesc efectuate, pepiniere, impăduriri, construcții (album) silvice, personalul administrativ etc.

Muzeul Geologic și Mineralogic.

1. *Secțiunea Geologică* care va coprinde:

a) Mostre din toate rocile sau straturile de teren, care se pot obține cu ocaziunea diverselor săpături care se fac pe la ocoalele silvice;

b) Fosile de animale și vegetale de prin diferite perioade geologice.

2. *Secțiunea Mineralogică* care va coprinde eșantilioane de diferite minerale caracteristice diverselor terenuri.

Muzeul Zoologic și Entomologic.

1. *Secțiunea Zoologică* coprinde toate speciile de animale și păseri ce cresc în păduri;

2. *Secțiunea Entomologică*, care va coprinde toate speciile

de insecte cari trăesc prin păduri sau prin pămînt şi ape, şi aduc stricăciuni masivelor păduroase sau in general tutulor plantelor silvice, aflate in ori-ce stadiu de desvoltare.

* * *

In afară de aceste colecţiuni, cari formează partea principală a muzeului nostru, mai putem inscrie in programul complectei alcătuiri a muzeului, şi anume sub calificativul de simple desiderate, incă două sau trei capitole, relative la albume, tablouri statistice, diagrame, colecţiuni fotografice, monografii etc., toate prea preţioase documente, pe care un fericit iubitor al pădurei, dispunind de timp şi de mijloace, va căuta să şi le laurească, impodobind cu dinsele muzeul silvic al ocolului.

Vom incerca să schiţăm in puţine rinduri cum s'ar putea lucra in această direcţiune:

1. *Colecţiuni fotografice.* — Dacă silvicultorul posedă un aparat fotografic, obiect devenit acum indispensabil şi la indemina tutulor, atunci se vor putea face colecţiuni insemnate şi preţioase de vederi pitoreşti, de peisaje, cari vor da o imagine cit mai vie a diverselor localităţi importante şi specifice din ocol, ilustrindu-se ast-fel Geografia silvică deja alcătuită:

Se va face o serie intreagă de vederi, reprezentind diversele stadii ale lucrărilor silvice in curs de executare, cum ar fi de ex.: stingerea torenţilor, lucrări de impăduriri, pepeniere, plantaţiuni şi altele. Se va fotografia arbori cari ar prezenta un deosebit interes, fie din cauza frumoasei creşteri, fie din cauza situaţiilor particulare, fie din cauza insăşi a viciilor cari 'i-a diformat. Se va putea face o importantă colecţiune de fotografii, reprezentind deosebite construcţiuni din ocol, cantoane de păduri, brigadieri, casa de reşedinţă; ferestraie, canale, poduri, etc.

De asemenea se poate face un tablou complect al personalului silvic din ocol.

2. *Diagrame şi tablouri statistice.* — Observaţiunile meteorologice pe cari forestierul le face cu uşurinţă prin ajutorul unui termometru, barometru şi pluviometru, instrumente cari nu trebue să lipsească unui specialist, pot să fie in mod raţional inregistrate in tablouri septămînale, lunare şi anuale

Presiunea atmosferică, temperatura, impreună cu indicaţiuni suficiente ale direcţiunii, forţei şi intenzităţii vinturilor, a cantităţii de apă căzute in localitate, a stărei cerului, etc. vor fi indes-

tulătoare date spre a ni se permite să figurăm în mod grafic, prin ajutorul coordonatelor, diagramele temperaturei, presiunii, etc., medii septăminale, lunare sau anuale.

Aceste documente vor fi utile pentru explicarea diverselor influenţe, pe care clima le va fi avut în cursul acelui an, asupra vegetaţiunii în general şi a celei silvice în special.

Mersul evolutiv al vieţei vegetale, creşterile anuale sau generale ale arborilor, producţia lemnoasă pe hectar, din diversele centre păduroase, vor putea fi cu mult folos figurate în mod grafic, prin ajutorul diagramelor.

Tot în această secţiune 'şi-ar găsi locul lor tablourile de ordin economic, preţuri-curente a minei de lucru în localitate, după timp, după lucrări; costul transportului materialelor pe kilometru, modificat pentru fie-care centru păduros, gură de exploatare sau centru de desfacere. Viabilitatea ocolului din punct de vedere al intereselor silvice şi căile de comunicaţie cari ar fi necesare a se face pentru punerea în valoare a diverselor masive, pentru poliţia pădurei, ferirea de incendii, etc.

Preţul materialelor lemnoase, de diverse calităţi şi specii, variaţiunile ce aceste valori suferă din causa depărtărei centrelor de desfacere, a lipsei sau abondanţei de material, etc. Veniturile aduse de fie-ce pădure în parte; cantitatea lemnoasă extrasă, etc.

3. *Albume şi monografii.* — Multe din colecţiunile fotografice, reprezentînd lucrări sau construcţii silvice speciale şi importante, pot fi însoţite de texte explicative, planuri, devize, etc., formîndu-se astfel pentru fie-care un album a parte.

In această direcţiune, primul rang îl vor ocupa lucrările de împădurire, pepiniere şi plantaţiuni, apoi lucrările culturale silvice, instalaţiunile speciale pentru fasonarea şi transportarea materialului lemnos, etc.

* * *

Toată această vastă cantitate de materiale destinate a forma muzeul silvic al ocolului, urmează a fi aranjată şi clasată după o sistemă hotărîtă dinainte; fie-ce piesă trebue să poarte cu sine indicaţiuni suficiente pentru ca natura, situaţiunea şi importanţa sa să fie bine clarificată; iar fie ce grup de piese vor fi coordonate după relaţiunile logice ce le îndreptăţesc a forma o clasă deosebită. De asemenea tablourile statistice, grafice, diagramele, fotografiile, albumurile şi monografiile vor cîştiga foarte mult, dacă în alcătuirea

lor se va ţine seamă şi de metoda ştiinţifică adoptată şi de cerinţele bunului gust.

In fine, întreg muzeul silvic, întreg acest inventar al forţelor productive ale ocolului, va corespunde înaltului său scop numai dacă cel care l'a creiat va căuta să unească într'o justă măsură cantitatea cu calitatea, ştiinţa cu reprezentarea datelor ei în practică, utilul cu frumosul.

* * *

Se poate prea bine înţelege că muzeele silvice nu se vor mărgini a fi numai la ocoalele silvice unde de alt-fel rolul lor este atît de important; înfiinţarea lor pe lîngă fie-ce cancelarie a inspecţiilor, ar fi foarte utilă.

Aceste muzee silvice generale vor reprezenta pădurile din întreaga regiune silvică şi se va forma din piesele trimese şi colectate de la diversele ocoale. Ele vor coprinde, în sine, acelaş plan general de alcătuire, acelaş mod de clasament şi aceleaşi diviziuni. Singura deosebire va fi, dacă o deosebire trebue să existe între modul mai perfect în care va fi îngrijit acesta, avîndu-se în vedere marele rol pe care un *muzeu silvic regional* îl are de îndeplinit.

Cancelariile regiunilor silvice găsindu-se situate în centre mari de populaţie, muzeele silvice regionale vor fi vizitate nu numai de specialişti, dar şi de marele public, *aşa fel că muzeul va deveni într-un cît va un factor de propăşire al ştiinţei silvice şi un semn caracteristic al specialităţii noastre ; precum şi un mijloc puternic de reclamă pentru desfacerea în condiţiunile cele mai avantajoase a produselor silvice.*

Cariera silvică nu va mai fi în acest mod *o simplă funcţiune administrativă* ca ori-care alta, ci prin mijlocul acestor muzee se va scoate în relief partea absolut *tehnică şi specială a silviculturei.*

Înfiinţarea acestor muzee silvice este menită să aducă foloase prea preţioase, pentru ca să se poată explica cum de pînă în prezent sînt atît de rare sau mai adevărat spus lipsesc aproape cu totul?

Am amintit mai sus că la una sau două regiuni silvice din ţară, s'a început a se lucra în acest sens.

Am dori din tot sufletul ca aşt-fel de *începuturi* să'şi găsească şi imitatori dar mai ales, *continuatori*, de oare-ce este prea trist ca diverse întîmplări de ordin pur administrativ, să împiedice ducerea la bun sfîrşit a unor lucrări deja începute şi pentru a căror reuşită cum este cazul muzeelor silvice, se cere şi mult timp şi multă muncă şi mai mult de cît toate *entusiasmul!*

Mai tirziu, cind fie-care regiune silvică şi fie-care ocol silvic din ţară îşi va avea muzeul său silvic, răsplata ostenelelor depuse pentru crearea acestor auxiliare va fi desăvîrşită.

Pînă atunci însă ar trebui *ca fie ce silvicultor, chiar din a sa propriu iniţiativă, cînd cea superioară lipseşte sau întîrzie, să înceapă a'şi înobili casa în care locueşte prin diversele colecţiuni silvice, căutînd a strînge şi a'şi înavuţi muzeul său propriu, după cum mijloacele, timpul şi împrejurările vor permite.* Une-ori va fi fericit ; alte-ori afacerile vor părea că stagnează, nimeni să nu se descurajeze, ci să lucreze tot înainte, cu multă ardoare, cu multă sîrguinţă, şi mai ales să nu se mai considere faptul că *relsovind toate hîrtiile din cancelarie* sau *fiind la curent*, sarcina silvicultorului *este îndeplinită !*

Pădurea îl aşteaptă în tot-d'a una cu o comoară de nuoi cunoştinţe, pe care el trebue să le culeagă, să le înţeleagă, să şi le însuflefească...

Să lăsăm de-o-cam-dată **pe seama Statului** *alte lucrări mai importante, şi noi, silvicultorii, să începem a strînge, a clădi piesă cu piesă, încet şi sigur, aceste muzee silvice cari vor fi mîndria noastră pentru tot d'a-una.*

Cînd vom fi destul de preparaţi, cînd bogatele colecţiuni silvice vor fi alcătuite, atunci putea-vom oferi acest prisos al muncei noastre, luat din muzeele regionale şi ale ocoalelor silvice pentru înfiinţarea unui muzău silvic general al întregei noastre ţări.

Acel muzeŭ suprem, al pădurilor Romîniei, va fi unelta cea mai desăvîrşită cu care se va putea lucra la ridicarea valoarei pădurilor noastre, la îmbunătăţirea soarteĭ lor, la înflorirea generală a silviculturei romîne, şi la punerea în relief, din punct de vedere comercial, a bogăţiilor noastre forestiere.

Însă, pînă la atingerea acestuĭ ideal, pînă la crearea acestuĭ muzeŭ silvic al ţăreĭ, care va arăta atît streinilor cît şi nouă, gradul de cultură, de civilizaţie şi de bogăţie silvică la care am ajuns, trebue să se aducă la implinire o datorie ce incumbă fie-căruia din şefii ocoalelor silvice în special şi fie-căruĭ silvicultor romîn în general ; şi anume de *a iubi pădurea, de a o îngriji, şi de a o înţelege cît mai mult, cît mai de aproape, şi prin urmare de a se înfiinţa, în mod temeinic, aceste mult dorite* **muzee silvice,** *mîndria şi gloria unuĭ silvicultor !*

Virgiliŭ Stoicescu
Silvicultor.

UN BRAV PADURAR

SAU LUPTA CU O URSOAICĂ

Citim în jurnalele *Epoca* şi *Depeşa*, de la 10 Februarie, 1901, următoarele: «Săteanca Maranda Stan, din satul Hîrja judeţul Iaşi, ducîndu-se spre casa pădurarului I. Iftimie, aşezată în vecinătatea pădurei, a fost întîmpinată de o ursoaică însoţită de doui pui. Săteanca văzîndu-se în pericol, s'a suit binişor într'un brad.

«Ursoaica auzind sgomot, s'a repezit la copac şi urlînd îngrozitor, l'a luat în braţe căutînd a'l scoate din rădăcină».

«Pădurarul I. Iftimie auzind ţipetele şi urletele ce veneau din spre pădure, 'şi-a încărcat puşca, a luat şi o bardă şi iuţindu-şi pasul, s'a coborît în vale, să vadă ce e?

«Priveliştea era fioroasă; pădurea clocotea de urletele ursoaicei şi de ţipetele desnădăjduite ale bietei sătence.

«Voinicul pădurar, îndosindu-se după un brad, 'şi a potrivit bine puşca şi a descărcat'o în namila de dihanie».

«Ursoaica rănită de moarte, urlind, ca fulgerul, s'a repezit, călăuzită de dunga albastră a fumului de puşcă, şi prinzînd în braţe pe Iftimie, s'a încins între ei o luptă voinicească.

«Lupta a fost crâncenă, neasămuit de desnădăjduitoare, cum nu se poate închega în coprinsul neîncăpător al slovelor.

«Iftimie, prevăzător şi deprins cu întâmplări de felul acesta — ca toţi sătenii din creerul munţilor, — a scos cuţitul din brîu, slujindu-se cu el după cum e obişnuinţa în asemenea împrejurări.

«După o luptă înverşunată, în ultima clipă, cînd curagiosul pădurar simţea că'şi pierde puterile, într'o încordare supremă, a mai dat o lovitură de cuţit înfuriatei ursoaice.

«Cuţitul fusese împlîntat drept după ceafă ursoaicei. Un urlet prelung, tînguitor mai sfîşie liniştea pădurei şi ursoaica biruită, se rostogoli la pămînt ca trăsnită.

«In urmă, sosind din sat doui săteni, Iftimie grav rănit a fost dus pe braţe, acasă la pădurărie, d'împreună cu săteanca, ce tot drumul a sărutat fruntea pădurarului, bine-cuvîntîndu-l că 'i a scăpat viaţa dintr'o aşa cumpănă.

«Puii ursoaicei văzînd pe muma lor căzută la pămînt, fără să dea un semn de viaţă, — s'au aşezat lîngă cadavrul ei şi urlînd, au început a o cercela.

«Ei au fost prinşi şi duşi la casa pădurei.

«A doua zi la casa pădurarului Iftimie, a fost un adevărat pelerinagiu. — A venit întreg satul: bătrînii, femeii şi copii, să vadă pe bădiţa Iftimie şi dihania cu pricina.

«*Duminică preotul satului — abia eşit din seminar — a ţinut în biserică o frumoasă predică, lăudînd vrednicia plăcşului, grafic căruia nenorocita săteancă a scăpat de la o moarte înfiorătoare*».

Fapta bravului pădurar vorbeşte de la sine. Cînd cine-va face abnegaţie de persoana sa, şi'şi pune, — cu voinţă, — în pericol viaţa pentru a scăpa pe aceea a aproapelui său, aceasta constitue acţiunea omenească cea mai nobilă.

Şi dacă am ţinut să relevăm în coloanele acestei reviste cele scrise în jurnalele *Epoca* şi *Depeşa*, am făcut aceasta cu un îndoit scop:

Întîi pentru a pune încă o dată, în relief nobleţa sentimentelor, de care nu arare-ori dau probe pădurarii, aceşti modeşti paznici ai unei însemnate averi, pădurile; contactul cărora, de sigur, contribue în mare parte la făurirea acelor sentimente.

Şi al doilea, pentru a spune celor în drept, că fapta nobilă, bravura legendară a lui I. Iftimie, nu trebue lăsată nerecompensată. O medalie pentru curagiu, o recompensă de altă natură etc. — nu doar că pot constitui recompense mai mari şi mai valoroase de cît acelea pe care le are omul prin mulţumirea sufletească pe care o resimte cînd şi-a făcut datoria, sau a săvîrşit o faptă bună; dar recompensele sau recunoaşterea în public prin semne exterioare din partea societăţii a actelor de bravură, a faptelor bune, a acţiunilor mobile etc. sînt un mijloc puternic pentru a îndemna sau stimula şi pe alţii la săvîrşirea lor.

Nu putem lăsa în tăcere nici acţiunea frumoasă şi demnă *de un apostol al Domnului nostru Iisus Christos*, săvîrşită de preotul satului Ilîrja, prin predica ce a ţinut în sf. Biserică, lăudind fapta lui I. Iftimie; — Preotul a fost la înălţimea misiunii sale. A îndemna la fapte bune şi a

da ca exemplu, pe cei ce le săvîrşesc, este a merge pe calea binelui arătată nouă de *Mîntuitorul omenirei*.

Terminînd, ne simţim fericiţi că ne-a fost dată ocasiunea de a vorbi de un erou; căci un erou este bravul pădurar I. Iftimie.

Cititori! inspiraţi-vă din fapta lui I. Iftimie şi nu veţi avea mîndrie mai mare ca aceea pe care de sigur o are el, căci este un brav şi o mulţumire sufletească mai desăvîrşită ca aceea pe care o resimte el, căci cu pericolul vieţei lui a salvat pe acea a aproapelui lui.

N. G. P.

ALEGEREA PUŞTEI DE VINAT ŞI DESPRE PATUL PUŞTEI IN SPECIAL

Una din condiţiunile cele mai importante la alegerea armei de vinat, este, *ca să se ia bine la ochi*, adică ca lungimea stratului să fie ast-fel, in cît cînd e dusă la umăr, să se potrivească repede şi bine, fiind in proporţii de dimensii cu braţele vînătorului; se recomandă tot-d'a-una mai bine un strat ceva mai scurt de cît prea lung.

Mai multe imprejurări dictează in alegerea puştei de vînătoare, şi anume: cu cît gitul vînătorului e mai scurt şi braţele mai scurte, trebuie negreşit şi patul puştei să fie tot ast-fel. In termeni mediĭ patul unei puşti de vînătoare, pentru un om cu braţe lungi şi statura innaltă, trebuie să aibă 0m.40, iar pentru persoane scurte 0m.34, pentru cele de mijloc 0m.36, măsură luată intre cucoaşe şi capătul stratului.

A doua condiţiune esenţială de observat este, ca stratul să fie construit dintr'un lemn vînjos şi uscat, cum e nucul, stejarul saŭ ulmul, in sensul lungimei fibrelor, iar inclinaţiunea lui să fie potrivită, căci de această condiţiune depinde luarea comodă la ochĭ a puştei, şi gradul ei de smucitură cînd tragem focul, căci este lucru ştiut că, cu cît direcţia stratului e mai apropiată de cea a ţevilor, smucitura va fi mai puternică.

Curbătura patului, joacă deci un rol important, ea trebuie să fie ast fel, ca să permită a fi dusă puşca cu inlesnire şi comod la ochĭ, neutralizînd svîcnitura armei, adăugînd că gitul stratului să fie destul de subţire, pentru a putea fi cuprins uşor cu mina; stra-

turile moderne, care sînt cele mai comode și mai elegante, se fac în formă de pistol.

Ca doviză în alegerea unei puști, să avem: *„A nu se cumpăra fără a fi încercată mai înîi"*, și să nu ne bucurăm la puștile prea eftine.

Despre cauzele care pot produce crăparea țevilor unei puști.

Iată care sînt principalele:

1. Încărcătura prea mare;

2. Cînd dintr'o împrejurare oare-care, s'ar astupa gura țevilor complect, fie cu pămînt, cu zăpadă, etc., cînd mai rămîne un spațiu liber nu crapă, de cît în casuri excepționale;

3. Din causa unei încărcături greșite, și anume: Cînd bura nu este bine așezată pe iarbă, rămîind un loc gol, saŭ cînd din întîmplare glonțul n'a fost bine așezat pe bură; în asemenea cazuri iată ce se întîmplă: comunicația aerului interior, fiind cu desăvîrșire întreruptă cu cel exterior, cel dintîi, sub presiunea enormă a gazurilor pulberei aprinse, apasă cu o putere mare asupra burei de pe iarbă, și prin urmare asupra aerului rămas captiv între praf și bură, saŭ între bură și glonț, atunci se produce, sub efectul resistenței mari ce întîmpină aerul spre a eși, o dilatare instantanee colosală a acelui aer, care neputînd învinge obstacolul din fața lui, exercită o enormă presiune laterală, asupra pereților interiori ai țevei, care crapă de sigur, dacă n'are o soliditate suficientă;

4. O țeavă mai poate crăpa și cînd dăm foc, și ținem gura ei în apă.

Afară de casurile enumerate mai sus, dacă s'a întîmplat să crape o pușcă, de sigur c'a fost rău fabricate țevile, saŭ metalul de rea calitate.

Despre cauzele pentru care smucește o pușcă.

Ori-care ar fi pușca, sub efectul exploziunii instantanee a ierbei aprinse, produce o smucitură oare-care, mai mult saŭ mai puțin puternică, după împrejurări, și anume:

1. Cînd țeava n'are același calibru peste tot;
2. Cînd pușca e prea ușoară saŭ prea scurtă;
3. Cînd nu strîngem în de-ajuns stratul la umăr;
4. Cînd încărcătura e prea mare;

5. Cînd proporţia între iarbă şi plumb nu este bine combinată;

6. Cînd culasa e prea scurtă.

7. Cînd patul n'are curbătura convenabilă şi e prea drept;

8. Cînd dopul (furtuiala) de pe iarbă e prea tare bătut (la puştele cu capsă)

Despre bătaia diferitelor ţevi.

Un lucru bine stabilit este, că cu cît o ţeavă e mai lungă, (fără a trece o limită) cu atît bătaia puştei e mai mare; acest fapt s'a dovedit la tunuri, demonstrîndu-se practic că, din două tunuri încărcate cu aceiaşi cantitate şi calitate de iarbă, metalul şi fabricaţiunea ţevilor fiind aceiaşi, tunul cel lung a avut o bătaie superioară celui scurt si aceasta pentru motivul că iuţeala iniţială a fost superioară la cel 1-iŭ; tot astfel se adeveresţe prin bătaia unei puşti *„canardiere“*, care are ţeava mult mai lungă ca puşca ordinară de vînat (aproape 3m) şi care are o bătaie cu totul superioară, permiţînd a pune de 2, 3 şi de 4 ori mai mare încărcătura, ca la puşca de vînat, fără ca să smucească, căci e cu mult mai grea.

Cît priveşte gradul de pătrundere a plumbului, repartizaţia lui, şi depărtarea la care ucide vînatul, rezultă din numeroasele încercări ce s'a făcut de specialişti, cu puşti de bună calitate şi bine fabricate, că toate au aceiaşi bătaie, cînd sînt la fel încărcate, afară de cele *chocke bored*, la care bătaia cît şi perforaţiunea sînt cu mult superioare ca la puştele ordinare, aceasta datorită modului de găurire a ţevilor, care sînt mai strîmte la gură.

Din experienţele făcute, se poate hotărî că:

1. O ţeavă bate mai departe, *cu cît e mai lungă*;

2. *Cu cît cantitatea şi calitatea ierbei e mai superioară*;

3. *Cu cît bura e mai elastică, mai bine adaptată la calibrul puştei*, avînd grosime suficientă şi ceva unsoare, care reţine gazurile mai bine;

4. *Cu cît plumbul e mai mare*; astfel puştile duc mai departe ca alicele, şi acestea mai departe ca ploaia;

5. *Cu cît proporţia între calibrul ţevei şi lungimea ei* este mai convenabilă;

6. *Cu cît interiorul ţevei e mai luciu.*

(Va urma) **Ernest C. Gheorghiu.**

PROIECT DE LEGE

PENTRU

REORGANIZAREA MINISTERULUI AGRICULTUREI, INDUSTRIEI ŞI COMERCIULUI

(Urmare[1])

O a doua direcţiune de activitate, cu care s'a ocupat acest serviciŭ, a fost cestiunea populăreĭ bălţilor şi riurilor noastre, şi care e una din cele mai însemnate chemări ale acestuĭ serviciŭ. In adevăr, acest serviciu nu constitue o administraţie pur fiscală, care să se gîndească la exploatarea bălţilor într'un mod normal şi să caute să constitue din ele o sursă normală şi continuă de bogăţie, ci acest serviciŭ trebue să caute a mări această sursă, de a crea prin repopulări o sursă întreagă de avuţie, aşa cum suprafaţa apelor de la noi o permite. Ştiţi că în această privinţă şedeam foarte rău, din cauza exploatăreĭ neştiinţifice, barbare, care s'a făcut pentru peştele nostru.

Pe lîngă măsurile de poliţie a peştelui, pe care le-a introdus acest serviciu, a luat măsurĭ de a prepara însămînţarea şi popularea riurilor nepopulate, şi a creat un stabiliment central de piscicultură la Tarcău, în scopul de a repopula piraele de munte cu păstrăvĭ, lostriţe, etc. Ştiŭ că direcţia serviciului a făcut acest stabiliment, apoĭ a făcut un raport pe care l-a înaintat Ministrului şi prin care a cerut fondul necesar pentru a face acest stabiliment să funcţioneze, şi a arătat cum se poate face punerea lui în stare de funcţionare. Pînă acum însă raportul şefului serviciului a rămas fără niciun răspuns din partea Ministrului, şi paşiĭ necesarĭ pentru repopulare nu s aŭ făcut, niciun nu sînt nici pe cale de a se face.

In acelaşi timp s'a ocupat serviciul pescăriilor cu repopularea diferitelor bălţi din judeţul Covurlui, Constanţa şi Tulcea, cu racĭ, un aliment foate preţios şi foarte căutat şi o bună sursă de venit. A făcut în primăvara trecută astfel de repopulărĭ şi sper că le va face şi pe viitor.

In cît priveşte exportul s'a ocupat de cestiunile cele mai însemnate, care pînă acum niciun nu se discutau, anume de a crea debuşeurĭ, de a se pune în legătură cu diferiţi comercianţi de peşte ; de a se face publicaţiunĭ în străinătate, relative la pescăriile noastre, în scopul de a atrage cumpărătorĭ şi a mări exportul ; studiĭ relative la preţurile peştelui pe diferite pieţe străine ; studiĭ relative la mijloacele de transport, în legătură cu căile ferate şi numeroase intervenţiunĭ pentru regularea circulaţiunii trenurilor de peşte între Galaţi-Brăila şi Iţcani-Predeal, precum şi la modificarea tarifelor de transport ; studiul formeĭ de vagoane construite special pentru trans-

1) Vezĭ numărul pe Maiŭ.

portarea peștelui, din care s'aŭ și comandat 8 vagoane pentru export; construirea de bărci și șlepuri cu circulațiune de apă pentru exportul peștilor vii.

Toate acestea sînt cestiuni de o mare importanță și care sînt destinate de a da o mare desvoltare avuției noastre, în ceea-ce privește peștele.

In acelaș timp s'a ocupat și cu prepararea peștelui, cu industria peștelui, cu măsurile cele mai bune pentru prepararea și conservarea peștelui.

S'a ocupat cu studiarea sărei și a calităților de sare de la noi din țară și cu prețul ei, pentru a înlesni prepararea peștelui sărat, pentru ca pe de o parte să formeze o nouă sursă de plasare a cantităților mari de pește ce se scoate din bălțile Statului, iar pe de alta pentru a constitui un aliment în mare cantitate, prețios și eftin, pentru populațiunea noastră rurală.

Ar fi de dorit ca acest aliment să și-l procure populația rurală în mare cantitate și eftin.

In fine, s'a ocupat cu studiarea technică, de construcțiuni, sau reparări a bălților noastre, care sînt prin situația lor, prin constituția lor, prin suprafața lor, destinate să devină cele mai frumoase pepiniere de desvoltare pentru pește. Așa sînt studiile care le-a întreprins asupra lacului zis Razim. Știți că acest lac are o suprafață de 80 de mii de hectare. Din cauza Dunăvățului, care alimentează din Dunăre acest lac este împotmolit și peștele, care constitue un articol de export însemnat din acest lac, începe să dispară. De asemenea Gura-Portiței, prin care el corespunde cu marea, începe să se închidă. Așa că, de unde era un loc care avea o apă salmastră, mai mult dulce și prezinta condițiunile cele mai bune pentru desvoltarea peștelui de mare, a devenit un lac închis cu un grad de apă sărată foarte pronunțat, așa că va dispare peștele din el, dacă va rămîne în această stare.

D. *P. P. Carp:* Razimul era destinat pentru chefali, care se închid în apă puțin sărată, cum este acest lac.

D. I. M. C. Vlădescu: Da, un lac ca Razimul cu o suprafață așa de întinsă și cu apa sa gradat salmastră de la Gura-Portiței spre Dunăvăț, este cel mai bun lac pentru cultura peștilor marini, ca morunul, chefalii, etc., care pun oule lor în ape salmastre. Pentru aceea serviciul piscicol s'a ocupat să deschidă Dunăvățul pentru a da apă dulce în lac, cum trebue să deschidă și Gura-Portiței, pentru ca peștii din mare să aibă acces în Razim, unde să'și depună oule, și unde să'și facă cultura lor.

Tot acest serviciu s'a ocupat și a luat măsuri pentru repopularea lacului Sud-Ghiol; pentru a înființa un heleșteu model la Laza pentru cultura crapului; pentru a aduna materialul necesar la alcătuirea convențiilor comerciale relative la pește, pentru facerea unei statistice generale a pescăriilor din țară, etc.

Iată cestiuni de mare interes pentru țara noastră, pentru carei Statul nu a cheltuit mai nimic și care aŭ adus foarte mari venituri,

după cum v'am spus, prin câte-va cifre pe cari le-am dat asupra veniturilor date de acest serviciŭ şi asupra creşterei exportului care îl produce. Şi dacă este aşa, mă întreb: pentru ce aceste servicii se desfiinţează saŭ se înglobează cu alte servicii care au alte scopuri, care aŭ chemarea să se ocupe de alte surse de economii naţionale.

Cred că acest amestec al serviciului pescăriilor, în serviciul zootechnic, unde alături cu cultura vitelor mari, vitelor cornute, alături de cultura cailor, se mai introduce cultura peştilor, sericicultura, apicultura, tot atitea cestiuni absolut diverse unele de altele, care nu aŭ nici o asemănare, a căror technică este cu totul deosebită, ale căror puncte de vedere ale aranjăreĭ şi amenajăreĭ lor sînt diferite, nu vor putea produce nici un rezultat satisfăcător.

Sînt sigur, şi am convingerea, că prin această amalgamare nu are să rezulte o desvoltare, ci un regres.

Va fi imposibil să se găsească oamenii speciali care să poată conduce un ast-fel de serviciŭ şi dacă în detaliŭ ca personal exterior se va putea găsi persoane mai mult saŭ mai puţin competente, însă şef al serviciului zootechnic, un om care se cunoască toate aceste cestiuni, şi să facă faţă la tot, din acest punct de vedere cred că nu se va găsi. Şi în definitiv, D-lor, chiar dacă presupun că s'ar găsi, care este necesitatea de a înglobă un serviciŭ, care prin el singur existent de foarte puţin timp, a dat rezultate foarte frumoase, şi este destinat, dacă i se va da concursul necesar şi fondurile necesare, să ia o desvoltare însemnată şi să formeze o sursă de bogăţie foarte mare pentru ţara noastră, care este necesitatea ca acest serviciŭ să nu fie lăsat ca serviciŭ separat?

Numai ast-fel prin specializare prin cunoaşterea numai a acelor cestiuni care se referă la aceste servicii, s'ar găsi oameni, care să fie continuŭ ocupaţi în aceiaşi direcţiune

Cu chipul acesta va putea să'şi dea seama în diferite momente de ceea ce le-aŭ scăpat din vedere, de măsurile ce trebuesc să ia, fie de ordine poliţienească, fie de ordine technică, fie de ordine comercială. Fiind că este incontestabil că chiar un om specialist, cită vreme nu face o experienţă mai lungă într'un serviciŭ, ocupîndu-se din punctul de vedere al exploataţiunii şi din punctul de vedere al comerciului, nu poate să'şi dea seama în primul moment de toate nevoile. Experimentînd, va putea vedea din ce în ce lipsurile, fie relativ la comerciŭ, şi în acest caz se va preocupa cu deschiderea de debuşeuri mai mari şi stabilesc relaţiuni mai numeroase, cu centrele de care avem nevoe, fie din punctul de vedere al exploatării şi va putea atunci amplifica şi îmbunătăţi măsurile luate.

Trec acum la serviciul viticol, ca să fiu mai conform cu diviziunea, care este aci în proiect.

Serviciul viticol, D-lor, este iarăşi un serviciŭ care este creat propriŭ zis de la 1888, cînd era D-l Petre Carp Ministru de domenii. De atunci s'a început pentru prima oară în ţară la noi să se ia măsuri mai serioase în vederea asigurării viticulturei în diferitele podgorii atacate de filoxeră.

Mai înainte de a se face legea și serviciul filoxerei, era o comisiune la Ministerul domeniilor, care se ocupa de cestiunea filoxerică fără nici o cunoștință de cauză.

Ei bine, acest serviciu viticol a desvoltat oare-care activitate, însă nu o găsesc condusă așa de bine precis și cu temeinice studii prealabile ca în serviciul pescăriilor.

După darea de seamă a acestui serviciu, tipărită numai în limba franceză și făcută pentru expoziținea de la Paris, se vede că acest serviciu s'a ocupat cu diferite cestiuni referitoare la această ramură. Așa a studiat, și aci îl fac laude serviciului, mai întîiu toate varietățile de viță americane care pot fi cultivate la noi. Mai 'nainte însă s'a ocupat cu cestiunile relative la luptă contra filoxerei, pe care ar fi putut să o negligeze de la început, fiind-că nu putea da nici un rezultat. Experiența făcută în alte State pînă atunci, era suficientă să dovedească acest fapt. De alt fel nici la noi nu a dat nici un rezultat.

Așa se vede din darea de seamă că în unele podgorii, cum este spre exemplu Odobești, în 1890 s'a stins filoxera pe o suprafață de 0,5256 m²; dar la 1896 adică după 6 ani, aŭ fost semnalate în aceiași regiune focare mari de filoxeră, ceea-ce dovedește că măsurile de poliție saŭ de constatare a centrelor filoxerate au lăsat mult de dorit. Alt fel în centre unde filoxera era extirpată nu s'ar fi constatat de odată întinderi mari filoxerate.

În alte județe, precum Mehedinți, Buzău, Dîmbovița, etc, lupta contra filoxerei a încetat de la început, chiar de la 1890. Semnalez acest fapt care dovedește oare-care lipsuri în direcția acestui serviciu, că în unele locuri lupta continua, fără rezultat, în altele era părăsită și se recomandă cultura viților americane. În realitate, din darea de seamă a serviciului reese că întinderea flagelului era cu mult mai repede de cît mijloacele de distrucțiune a părăsitului.

De altminterea veracitatea acestui fapt se cunoștea destul din studiile făcute în alte țări asupra acestui flagel și pe care le cunosc, pentru că grație prieteniei personale ce aveam cu repauzatul doctor Brînză, întîiul director al acestui serviciŭ, am studiat diferitele legislațiuni asupra filoxerei din ale țări, le-am tradus și mu te din ele formează anexe ale raportului doctorului Brînză.

Așa dar lupta contra filoxerei n'a dat nici un rezultat, pentru că ne găsim astă-zi cu aproape 62 mii hectare de vii distruse de filoxeră. Însă în acelaș timp s'a început a doua parte a activității serviciului filoxeric, cestiunea de a lupta în contra distrucțiunii prin plantare de viță americană, după cum dovedise experiențele făcute în sudul Franciei. Ei bine, în această privință trebue să recunosc că serviciul viticol 'și-a făcut datoria; a luat viței din străinătate, le-a experimentat, a căutat să vadă care varietate convine mai bine climei și solului nostru; a găsit după multe experiențe făcute în pepiniere și în viile particularilor, care sînt varietățile cele mai bune, care pot fi plantate în țara noastră.

Credeam, D-lor, și am afirmat în rîndul trecut, că nu se adu-

nase la acest serviciŭ varietăţile de viţă care existaŭ la noĭ în ţară mai 'nainte de ivirea flagelului, şi care în parte există şi astă-zĭ unde podgoriile sînt indemne.

După informaţiunile luate în urmă şi după cît se vede în darea de seamă s'aŭ colectat în parte din viţele noastre indigene cele mai renumite. Această cestiune e foarte importantă, căci viţele noastre sunt varietăţĭ propriĭ, rezultate din aclimatarea diverselor varietăţĭ sudice soŭ orientale, introduse în timpiĭ istoricĭ. Din aceste viţe indigene se altoesc pe viţele americane Cestiunea însă a afinităţiĭ altoilor şi a raportuluĭ lor de producţiune cu clima şi solul, abia de 2—3 anĭ aŭ începutŭ studiile necesare. Aşa este expus în darea de seamă

Recunosc, D-le Scorţescu, fie-căruia ceea-ce face, căci eŭ nu discut de cît cu absolută bună credinţă. Eŭ dau meritul cuĭ se cuvine, după cum iarăşĭ trebue să recunosc fie-căruia ceea-ce nu face, atunci cînd este obligat ca să facă.

Acest serviciŭ, pe lîngă aceste rezultate bune, a căutat să reconstitue şi podgoriile noastre: aci însă trebue să recunosc că rezultatele aŭ fost cam slabe, fiind-că din cele 62.000 hectare, care aŭ fost distruse de filoxeră pînă la 1899, nu s'aŭ putut replanta de cît 1231 hectare, ceea-ce înseamnă prin urmare, că aproape 61 000 hectare sunt complect pierdute Cauza care a făcut ca aceste reconstituiri să meargă aşa de încet, este, mai întîĭ de toate, rendementul prea slab al altoilor ; căci din cele care s'aŭ făcut la diferitele pepiniere, foarte puţine dintre ele s'aŭ prins. În această dare de seamă se spune că din cauza climeĭ rele la noĭ, primăvara prea ploioasă, iar în timpul vereĭ secetă prea mare face ca altoaele să nu prindă de cît 7% atunci cînd media ar trebui să fie peste 30—35%.

În urma experienţeĭ făcute, s'a hotărît a se face încercărĭ spre a se obţine mai multe viţe altoite, şi să se poată reconstitui astfel viile noastre.

D. *P. P. Carp*: Principalul trebue să'l facă iniţiativa privată.

D. M. C. Vlădescu: Aceasta nu era prosibil pînă la votarea legeĭ de sub guvernul trecut.

Astfel, din acest punct de vedere serviciul viticol a fost mai slab cu atît mai mult, cu cît cheltuelile sale se ridică la o sumă destul de însemnată, şi găsim de la 1899 pînă astă-zĭ 3 779 315 leĭ cheltuiţi. Dar cu toate că serviciul viticol nu 'şĭ-a împlinit în totul misiunea, incontestabil că el are chemarea de a face pepiniere de viţă, de a face altoire şi de a furniza particularilor port-altoaie şi coarde altoite gata. Nu este însă numaĭ aceasta chemarea serviciuluĭ viticol, mai are şi o altă chemare.

Cultura viţeĭ cum se făcea la noĭ cu viţele indigene se făcea după obiceiul mai vechiŭ al pămîntului. Cultura viţeĭ nouĭ care se introduce este o cultură mai grea, care reclamă un anumit felŭ de cultură, variabilă după diferitele condiţiunĭ ale pămîntului unde se plantează. Serviciul viticol, este chemat să organizeze instrucţiunea

technică în această privinţă şi să aibă toate regiunile studiate din acest punct de vedere, să dea instrucţiunile technice necesare cultivatorilor. Numai ast-fel aceştia vor putea şti cum are să le cultive. In acelaş timp este chemat să se ocupe nu numai de cultura viţei, dar şi de cultura vinului care este foarte înapoiată. Vinul care se produce în cantităţi mari, afară de unele podgorii, şi acolo numai la ciţi-va proprietari unde cultura vinului se face mai bine, este o cultură înapoiată.

De aceea vedem că vinul nostru se exportă, fiind de o calitate bună, mai mult ca vin crud de cît ca vin vechiŭ.

Prin urmare, serviciului viticol i incumbă în această chemare de a da instrucţiuni technice pentru industria vinului.

Ei bine, D lor, şi acest serviciŭ, care n'a fost un serviciŭ prea rău şi n'a dat efecte rele, se găsesce înglobat în serviciul agricol, cu toate cele l'alte servicii care sînt chemate să se ocupe de cultura cerealelor, de întreaga avuţie a ţărei.

Dacă credeţi D-voastră că în chipul acesta se va putea, în direcţiunea agricolă, cu cele două servicii, agronomic şi zootehnic, să introduceţi şi acest serviciŭ, pentru ca să dea rezultate mai bune, puteţi s'o faceţi, aveţi dreptul. Eŭ însă cred că viitorul vă va dovedi că nu. Mai ales cu cunoştinţa pe care o am despre oamenii noştri, despre greutatea care se aduce diferitelor servicii, unde pe lîngă cestiunea de activitate proprie, se cere şi cunoştinţe speciale, imposibil de obţinut în scurt timp. Dacă se va da unui singur om, sînt convins că nu va da rezultatul dorit

Dar să trec asupra acestor două servicii, să zicem că are să rămînă aşa. Intru cît priveşte piscicultura însă, sînt convins că nu va da rezultatul care va trebui să-l dea în organizarea care este prevăzută în lege şi că ar trebui păstrat ca serviciu special, pentru că este o industrie care începe la noi în ţară. Sînt foarte multe prejudicii carî trebuesc combătute la noi în ţară, şi se ştie cu cîtă înrădăcinare, cu cîtă tenacitate se ţin de obiceiurile învechite, şi cu cîte greutăţi are să lupte un serviciu, care este chemat să introduce obiceiuri moderne de cultură. Dacă se înglobează cu alte servicii cred că nu va avea puterea de rezistenţă necesară, pe lîngă cele-l'alte, condiţiuni, ca să ducă la o bună desvoltare această industrie.

De la această direcţiune trec la a patra direcţiune, la direcţiunea domenilor Statului.

D-lor, să'mi daţi voe să afirm că, la această direcţiune, cu rezultatele carî se vor obţine, conform diviziunii serviciului, mai ales cum 'l-a făcut comitetul delegaţilor, nu numai că nu va rezulta un progres, o desvoltare a diferitelor ramuri de producţiune ce i se încredinţează, ci va fi o stagnare şi mai mare decît azi.

Sînt silit, D-lor, să fac aceasta şi o fac numai din purul interes al devoltării avuţiei naţionale.

Văd că aci se înglobează toate ramurile de avuţie publică. De aceea sînt silit să declar, că această organizaţiune este pur fiscală,

adică o organizațiune tot în sensul celei care a fost pînă acum și care n'a dat nici un bun rezultat.

Se înglobează, D-lor, în această direcțiune mai întîiu serviciul minelor. D-lor, serviciul minelor, să-mi permiteți să afirm că este unul din serviciile Ministerului domeniilor, cel mai activ, cel mai luminat, care 'și-a îndeplinit datoria și cred că va deveni prin desvoltarea pe care are să o ia producțiunea minieră unul dintre cele mai importante servicii.

Direcțiunea aceasta nu datează de multă vreme, datează nu mai de la 1893 pe cînd D-l Petre Carp era ministru. D-sa a alcătuit și a făcut să se voteze legea minelor, care nu s'a aplicat de cît în anul acesta, fiind-că guvernul liberal a găsit de cuviință să nu o aplice. Cu toate acestea serviciul a existat în Minister, și de și nu putea să se ocupe cît ar fi trebuit de partea exploatărilor și a condițiunilor lor practice, legea nefiind aplicată, s'a ocupat însă în partea sa technică de studii și explorări. Și pot spune că din acest punct de vedere 'și-a împlinit în mod strălucit misiunea sa. Iată, am aci o tabelă despre activitatea acestui serviciu, care a fost împărțit în două secțiuni: secțiunea de studii și secțiunea de exploatare

In secțiunea de studii s'au făcut 41 de studii geologice de către D-nii Alimănișteanu, Atanasiu, Mrazec, Popovici, Simionescu, Munteanu, dintre inginerii și geologi din țară, precum și de către geologii străini, cari au venit și au lucrat prin mijloace date de la Minister, precum sînt D-nii Fuchs, Toula, Teissegre și Redlich.

Acești geologi străini au început studii încă de cînd d-l Carp a fost ministru, și unii din ei, precum e d-l Teissegre a continuat și sub cei l'alți miniștri cari s'au succedat după d-l Carp

Toți acești geologi aŭ căutat să studieze țara care era cunoscută groso-modo, din punctul de vedere geologic și al gisementelor sale.

Aceste studii trebuiau să fie făcute conform legei minelor și să premeargă exploatărilor. Prin aceste studii s'aŭ descoperit multe produse miniere, cari vor da avînt puternic la desvoltarea industriei acestei țări. Așa, de exemplu, lignitul care se cunoștea în diferite părți, a devenit centrul unei exploatări însemnate la mina Mărgineanca.

Această mină dădea pe an, pînă la anul 1898, cîte 15 000 de tone ca producțiune: de atunci încoace, exploatarea fiind făcută de către serviciul minier, produsul acestei mine a crescut mult, așa că în anul trecut 1899 a dat 50.000 de tone Vedeți o creștere enormă în raport cu anul precedent. In acelaș timp, de unde prețul tonei era de 12 lei, s'a scoborît la 7 lei și 50 bani. Cu modul acesta a făcut posibilă facerea unei convențiuni cu căile ferate care aŭ început să utiliseze acest material de combustițiie pentru mișcarea mașinelor și a contractat pentru acest an 50 000 de tone Mai mult de cît atît, prin studii făcute la această direcțiune, s'a făcut posibil această utilisare a lignitului, în mașinele de tracțiune, combinîndu-l cu petrolul. Ast-fel s'a provocat transformarea mașinelor conformate pînă atunci numai pentru cărbunele de piatră, care se importa din străinătate și care costa scump.

In chipul acesta s'a creat un nou debuşeu petroleului, care este aşa de abundent în ţara noastră.

Serviciul minelor a mai descoperit. D-lor, minele de cărbuni de la Brinduşi şi Piscu cu Braḑi, în Dimboviţa; a studiat cărbunii de la Comăneşti în Bacău, cărbunii din Muscel, Buzău şi Putna.

In ceea ce priveşte petroleul, s'a recunoscut că există şi s'au studiat regiunile petrolifere din Dimboviţa, Muscel, R.-Vilcea, Dobrogea. Şi ştiţi că astăzi aceste regiuni petrolifere formează obiectul unui însemnat număr de concesiuni. Sînt date peste 200 concesii ca să exploateze această sursă de bogăţie închisă în solul nostru.

A mai descoperit în Dobrogea carieri de granit. Această rocă pînă acum se aducea din străinătate şi costă foarte scump. A mai descoperit tot în Dobrogea marmore, şi de sigur că şi D-l ministru cunoaşte frumoasa colecţiune din Minister.

(Va urma).

COMUNICĂRI ŞI FAPTE DIVERSE

Conservarea Castanelor. — *Un nou mod de a conserva castanele*: Se ţin castanele în apă timp de 6—10 zile, avînd grije a schimba apa în fie-care zi. Apoi se scot din apă şi se întind pe o podină de scînduri şi se ţine astfel timp de 3 sau 4 zile, fără a le mişca, pînă ce se usucă bine.

După această operaţiune sau în acest mod castanele se conservă foarte bine timp îndelungat.

„France agricole et Forestiere".

Comerţul de traverse — Se ştie de toţi, că cu războiul sud-african s'au distrus cea mai mare parte din liniile ferate ale republicei bure. După ce se va termina războiul, se vor începe de sigur lucrări pentru restaurarea sau reconstruirea liniilor; consulatul belgian din Johannesburg a trimes guvernului său un raport, în care specifică ce materiale vor fi necesare. Dintre acestea relevăm numai că se cere o mare cantitate de traverse; cum la noi se practică pe o scară întinsă exportul lor, am crezut necesar să semnalăm exportatorilor acest nou debuşeu.

„Cronica".

Lemnăria în Germania — Proprietarii de păduri din Germania au înfiinţat un consiliu silvic german pentru apărarea intereselor lor, încă acum un an. Pînă acum însă acest consiliu n'a putut lucra mai nimic, din cauză că nu i s'a prezentat nici o ocaziune favorabilă. Acum însă, cu ocazia discuţiunilor relative la reînoirea tratatelor de comerţ cu Italia şi Austria, consiliul a crezut că este momentul oportun de a interveni în interesul proprietarilor de păduri cerînd ca să se pună taxe vamale foarte ridicate asupra importului

de lemne, așa că toți negustorii și fabricanții, care pînă acum aduceaŭ materialul necesar din străinătate și mai ales din Austria, să fie siliți să se aprovizioneze in țară.

Industriașii germani însă, care aŭ fabrici de lemnărie, au protestat energic, susținind că o ridicare a taxelor vamale asupra lemnului brut ar insemna distrugerea industriei lemnului, ramură industrială foarte infloritoare in Germania, cu atit mai mult cu cit pădurile indigene nu pot furniza de cit o mică parte din materialul brut necesar.

In Austria, rivalitatea dintre proprietarii de păduri și industriași are o cauză cu totul alta. Aici, negustorii și industriașii doresc ca să se exporte cit de puțin din lemnul din țară, pe cind proprietarii de păduri din contră cer să li se înlesnească exportul, mai ales in spre Germania, unde ei furnizează mai bine de jumătate din cantitea de lemne necesară industriei germane.

Congresul silvic care a avut loc la Viena, in Martie a. c., a votat o moțiune in acest sens, cerind ca să se intervie, cu ocazia reinoirei tratactelor comerciale cu Germania, pe lingă reprezentața acestei țări, pentru a se obține scăderea taxelor vamale asupriĭ lemnului, de oare ce chestiunea exportului lemnului austriac e o chestie vitală pentru proprietarii de păduri din Austria ; inchizindu-se granițele germane, se va declara imediat o supra producție in lemnăria austriacă, ceea ce va duce negreșit la o criză in această ramură de producțiune.

Dar chiar interesul Germaniei — susține moțiunea congresului — este ca să se deschidă granițele pentru lemnul din Austria, de oare-ce producția indigenă germană nu este in stare să acopere trebuințele industriei din țară ; pină și direcția căilor ferate e silită să-și procure traversele din Austria.

Față cu interesele celor două țări, interesele industriei germane pe de o parte, interesele proprietarilor de păduri pe de altă parte, se va căuta o mijlocie mulțumitoare pentru toți, cu ocazia incheerei tratatelor comerciale.

Ar fi de dorit ca și din partea noastră să nu se scape din vedere interesele exportului de lemne, căci și noi sintem in măsură să furnizăm lemne și avem dreptul la prelcrință, căci și noi, de sigur, vom acorda multe avantagii «amicei» noastre Germania.

„*Cronica*".

INFORMAŢIUNI

D-l Ministru al Domeniilor arată un mare interes chestiunii «*Vînătoarei în România*», despre care D-l silvicultor şef Ernest Gheorghiu a scris o lucrare de valoare.

Ministerul a instituit o comisiune, motivat de memoriile d lui Gheorghiu, pentru a revizui legea poliţiei vînatului care e vicioasă şi incomplectă. Această comisiune se compune din D-l M. Pherekyde, fost ministra, ca preşedinte şi D-nii Dr. A. O. Saligny, avocat Cristu Cutiana şi Ernest Gheorghiu.

Legea nouă este aproape gata şi se aşteaptă, pentru a fi complectată, părerile tutulor societăţilor de vînătoare din ţară, care au fost rugate a'şi da opiniunile asupra modificărilor necesare.

* * *

Aflăm că zilele acestea D-l *Ernest Gheorghiu* a fost delegat a preda cursul de vînătoare, la catedra ce s'a creat special pentru acesta la şcoala silvică de la Brăneşti, unde D-sa a acceptat a'l preda onorific. In acelaş timp D-sa va fi însărcinat cu organizarea unei vînători model şi a preda practic cursul de tir tutulor elevilor de la şcoala de la Brăneşti.

* * *

Venitul pădurilor Statului pe exerciţiul 1900—1901, pînă la 31 Martie a. c., a fost de lei *6.813.639 bani 09*, iar în cursul lunei Aprilie s'a încasat în comptul acestui exerciţiu lei 117.645 bani 11, deci venitul pădurilor pe ex. 1900—1901 pînă la 1 Maiu este

Lei 6.931.284 bani 20.

* * *

Prin legea publicată în *Monitorul Oficial* No. 66 de la 28 Iunie a. c., se anulează mai multe credite ce erau destinate a se acopri prin emisiunea de rentă, între cari este şi suma de lei 1.233.606 bani 47 ce era destinată pentru construcţiuni de case necesare reşedinţelor de ocoale silvice, brigadierilor şi pădurarilor.

* * *

In cursul lunei Aprilie, pentru exercițiul 1901—1902, s'a încasat ca venit al pădurilor Statului lei 20.806 bani 75.

* * *

La 2 Iulie a. c., s'a ținut la direcția C. F. R. o licitație pentru aprovisionarea cu 150.000 steri lemne de foc. Ofertele primite sînt următórele :

No. ord.	NUMELE	Cantitatea	Prețul	Stația de predare
1	Banca Generală	14.000	3,95	Dorohoi
2	M. Cojescu	10.000	5,50	Comarnic
3	S. Dobrescu	10.000	4,60	Pucioasa
4	idem	5.000	4,50	Stîlpeni
5	Doiciu	10.000	4,75	Podoleni
6	I. N. Iorgulescu	4.000	4,40	Mihăești
7	Codreanu Th.	10.000	4,02	Strehaia
8	P. H. Marocneanu	400	5,—	Gura-Văii
9	Antonia	6.000	4,15	Stîlpeni
10	G. Balteanu	1.600	4,15	Strehaia
11	I. Malles	2.000	4,25	Ruginoasa
12	V. Schleicher	1.000	3,95	Vaculești
13	Al. Giurgea	10 000	5 și 4,50	Berheci
14	L. Nadler	12.000	4,60	Bucegea
15	H. Lipovici	2.000	4,15	Vaculești
16	Frații Iancu	5.000	4,20	Dolhasca
17	G. Grunfeld	1.000	4,45	Bilca
18	Horovitz & Spigel	4.000	4,15	Dolhasca
19	G. Donici	2.300	4,50	Căiuți
20	G. G. Nanu	6.000	4,40	Sk.-Goleștl
21	M. G. Păcuraru	5.000	4,30	Bilca
22	idem	1.000	4,70	Adjud
23	I. Sîrca	1.200	4,50	Muncel
24	Sigler & Vexler	5.000	4,70	Berheci
25	P. Angelescu	1.000	4,60	Stîlpeni
26	Al. Gafencu	5.000	4,50	Bereștl
27	Em. Arghiriade	20.000	5,—	Sinaia
28	M. Predinger	800	4,25	Rosnov
29	Ad. Lack	3 000	4,50	Ștefan-Vodă
30	H. Coppel	10.000	4,50	Girleni
31	I. Grunfeld	2.000	4,—	Babeni
32	C. H. Grigoriu	6.000	4,45	Merișani
	Total	178.700		

Adică s'a oferit 178 700 steri, pe un preț mediu de 4 lei 45 bani.

* * *

Următoarele mutări s'au făcut în serviciul pădurilor:

D-l silvicultor *Al. Gostovici* din Administrația centrală, a fost numit șef al ocolului Nucșoara (Muscel).

D-l silvicultor *Al. Luchianu*, șeful ocolului Vînju-Mare (Mehedinți), a fost mutat la ocolul Roman, în locul D-lui *G. Vasiliu*, care a fost mutat la Vînju-Mare.

CLIMA LUNEI MAIU 1901 st. n.

La București-Filaret

Luna Maiu a avut o temperatură mijlocie foarte aproape de normală. Precipitațiunile atmosferice au fost destul de frecuente, mai ales în prima decadă; totalul lor lunar a fost însă cît jumătatea normalei.

De la 1 la 17, timpul a fost mai răcoros; de la 17 la finele lunei timpul s'a încălzit simțitor. Au fost 11 zile de vară, toate către sfîrșitul lunei. Cea mai ridicată temperatură a avut loc în ziua de 28, cînd termometrul a ajuns la 29°,0 iar cea mai coborîtă 5°,3 în ziua de 17.

Valoarea mijlocie a presiunii atmosferice a fost 2 m.m. mai ridicată ca normala.

Vîntul dominant a fost Crivățul.

Ploae a căzut în 13 zile. In 8 zile ploaia a fost însoțită de manifestațiuni electrice; la 17 a căzut foarte puțina grindină.

Cerul a fost ceva mai înorat ca de obiceiu. Soarele a strălucit ceva mai mult de cît normal.

Roua s'a observat în 18 zile; halo solar în 5 zile, cel de la 8 fiind remarcabil; halo lunar în 2 zile, coronă lunară într'o zi; curcubeu în 5 zile.

Starea semănăturilor este foarte bună. Către finele lunei au înflorit secara și grîul de toamnă. Restul vegetațiunii 'și-a urmat desvoltarea în condițiuni normale. La finele lunei s'au copt căpșunele și cireșele timpurii.

La începutul decadei a doua au apărut foarte multe omide care către finele lunei s'au transformat în fluturi.

Institutul Meteorologic.

Tip. GUTENBERG. Joseph Göbl. București.

EXPLOATAREA SALINELOR ŞI MONOPOLUL SĂREI

LA

ROMANI ŞI ROMÂNI[1])

Domnule Preşedinte,

Domnilor,

Subiectul conferinţei de azi cu toate că ese din cadrul cercetărilor şi ocupaţiunilor D-voastre ca membrii ai Societăţii noastre silvice, îmi permit a-l desvolta, avînd credinţa că fie-care din noi se interesează, trebue să cunoască cît mai mult, daca nu tot asupra trecutului nostru, trecut care merge pînă la origina noastră, origină ce găsim în epoca de splendoare a celui mai falnic popor ce a trăit vre-o-dată în lume, a cărei voinţă făcea lege pe pământ şi ale cărui fapte mareţe le găsim trecute în cartea nemuririi.

Cercetarea vechilor aşezăminte trebue să fie pentru noi un cult, o raţiune de a fi a existenţei noastre.

Mult iubitul şi stimatul nostru Preşedinnte, atît de cunoscător de tot ce se rapoartă la viaţa, la desvoltarea politică, socială şi economică a poporului nostru de origină, ne dă şi exemple, ne dă şi poveţe cum trebue să manifestăm dragostea, cum trebue să servim cultului nostru. Scriitor neîntrecut prin lucrări de o valoare necontestabilă, apreciate de lumea ştiinţifică, ne ridică puţin cîte puţin vălul ce acopere trecutul, ne pregăteşte să putem vre-o-dată îmbrăţişa cu privirile noastre orizontul măreţ, ce ni'l înfăţişează, să putem nu numai să-l admirăm ca cele-l'alte popoare, dar

1) Conferinţa ţinuta la Societatea «Progresul Silvic» în seara de 17 Februarie a. c.

să găsim în exemplele strămoșilor noștri îndemnul care să conducă pașii noștri, munca noastră, faptele noastre, pentru a asigura țării locul ce i se cuvine între popoare, în epoca în care trăim și în vremuri de apusurea în viitor.

Să-mi dați voe a vă spune pe scurt ,foarte pe scurt, pentru a nu pune la prea grea încercare bine-voitoarea D-voastre atențiune, cîte-va cuvinte asupra *Exploatării salinelor și monopolului sării la Romani și Români.*

La *Roma,* exploatarea salinelor a fost de timpuriu cunoscută. In prima epocă de la fondarea Romei, Ancu Marciu, după cum ne spune Tit-Liviu, deschide salinele de lîngă Urbea Ostia, fondată de el la gura Tibrului. Acest fapt este confirmat de Aurelius Victor în Pliniu. Producțiunea acestor saline a fost suficientă la început pentru a îndestula Roma și provinciile învecinate. Aceste saline aparțineau Statului.

Din primii ani ai Republicei, speculațiunea ridicînd peste măsură prețul sării, Statul își rezervă dreptul de a vinde sarea, creînd astfel un monopol în profitul său. După o părere generalmente admisă, bazată pe un text al lui Tit-Liviu, confirmat de Dion Casius în anul 550, doui censori Livius Salinator și C. Claudius, creară un impozit cu totul nou asupra sării.

Nu se știe, în lipsă de texte precise, dacă față de provincii, unde existau numeroase saline, aparținînd unele Statului iar altele particularilor, s'a urmat același sistem. Numeroase texte literare și legislative nu ne lasă cea mai mică îndoială că erau saline ce aparțineau particularilor, cari le exploatau singuri. *O prima părere* admite că Statul și-a rezervat monopolul vînzării sării pînă în ultimele secole ale Imperiului, basîndu-se pe o constituție a Impăraților Arcadius și Honorius trecută în codul lui Justinian. Statul exploata acest monopol prin arendașii salinelor, cărora trebuiau să vînză sarea și proprietarii salinelor particulare, pe

un preț anumit. In timpul din urmă dispăru acest monopol, atît Statul cît și particularii exploatau salinele lor, fixînd fără nici o aprobare prețul sărei. După o a *doua părere* susținută în mod foarte judicios : exploatarea salinelor nu da loc la vre-un monopol asupra vînzărei sărei, de asemenea nu ar fi existat la Roma vre-o-dată vre un impozit asupra sărei. Cuvîntul de *saline* menționat în texte nu ar desemna ocnele de sare, salinele, ci magaziile de sare ce existau la Roma lîngă poarta *Trigemina,* cari se închiriau. Chiriașii acestor interposite aveau singuri dreptul de a vinde sarea la Roma, pe un preț fixat de Prefectul urbei, în interesul populațiunii. Aceasta explică și tăcerea textelor în ceea ce privește o atare dispoziție referitoare la provincii, unde vînzarea sărei era lăsată liberă.

Ori-care ar fi părerea ce am admite, reese că la Roma erau ocne saline aparținînd Statului, altele particularilor, că exploatarea salinelor a fost tot-d'a-una liberă, vînzarea sărei însă ar fi constituit un monopol reservat Statului, pînă aproape la finele Imperiului, conform părerei generalmente admisă. In saline lucrau pe lîngă oameni liberi și condamnați la munca silnică în mine.

Ocupîndu-ne de exploatarea salinelor și monopolului sărei la Roma am vorbit de provincii. Trecînd acum la *Țările Române* care scim că făceau parte din Dacia devenită în urmă provincie romană, vom continua în mod natural și fără întrerupere firul tradițiunii care leagă trecutul de prezent și prezentul de viitor.

Dintre popoarele ce au ocupat în vechime Dacia, Herodot ne vorbește de Sciți, ne spune că printre producțiunile minerale ale Scytiei era *sarea* ce se găsea în diferite puncte, de asemenea că *sarea* figura printre articolele de comerciu.

Ast-fel din cele mai vechi timpuri, din epocele învăluite încă în ceața necunoscutului, locuitorii cari au trăit în

aceste locuri de îndată ce aŭ cunoscut întrebuinţarea sărei în alimentaţiune, aŭ început a o exploata. Pentru ţările române, aceasta se explică foarte uşor, de oare-ce, la noi exploatarea salinelor nu a cerut oamenilor vre-o ştiinţă oare-care, nici nu a trebuit locuitorii să înceapă această exploatare după exemplu altor popoare din alte ţări. La noi în multe localităţi, sarea în cantităţi mari, se găseşte la suprafaţă; locuitorii nu aveaŭ de cît să ia sarea ce le trebuia, din dealurile sticloase ce se presentaŭ vederei lor. Astfel aŭ început primele exploatări cari aŭ luat cu timpul o desvoltare mai mare, de îndată ce locuitorii şi-aŭ dat seama de valoarea sărei, în schimbul de obiecte ce făceaŭ cu alte popoare.

Exploatarea salinelor luase în Dacia o desvoltare însemnată în momentul cînd Romanii prefac Dacia în provincie romană. Nu avem pentru ţările române dovezi scrise despre existenţa exploatării salinelor în timpul Romanilor, nu rămîne însă îndoială că salinele din ţările române, aŭ continuat să fie exploatate. Monumentele epigrafice aŭ conservat suvenirul exploatării salinelor în Transilvania. Prima inscripţie a fost găsită la 1796 la ruinele castrului Roman la Thorda, vechiul *Salinae*. A doua la Veczel, a treia la Karlsburg şi în fine a patra la Abrudbanya (publicate în *Neigebauer Dacien* şi *Ackner* şi *Müller die r. Inschriften in Dacien*). Din aceste inscripţiuni reese existenţa unui *collegium salinariorum*, proprietari şi exploatatori de saline.

Năvălirea barbarilor asupra Daciei, împinse pe locuitorii cari remăsese în aceste ţări, către munţi. Creşterea vitelor şi hrana animală deveni isvorul de căpetenie al traiului Daco-Romanilor, trebuia să părăsească în mare parte agricultura. Aŭ continuat totuşi în aceste vremuri grele exploatarea salinelor. Dovadă despre aceasta găsim în documentele timpului. Într'adevăr în Pertez, *Monumenta germaniae istorica*, cunoscute sub numele de analele Fuldense,

vedem că la anul 892 d. Chr. Arnulf, regele germanilor, ar fi trimis o solie către Vladimir, regele Bulgarilor, rugindu-l a nu mai permite vînzarea sării Moravilor, cu care avea rezboiu. Știut fiind, că stăpînirea Bulgarilor s'a întins și în partea stîngă a Dunărei în Valachia și la sudul Moldovei, nu rămîne cea mai mică îndoială, că acest document se roporta la salinele ce au continuat să fie exploatate în aceste țări.

. Se crede că după prima năvălire a barbarilor, un timp de aproape 200 de ani pînă la venirea Ungurilor, nici un popor barbar nu ar mai fi năvălit în Dacia traiană. De la venirea Ungurilor vremile începînd din ce în ce să se mai liniștească, locuitorii coboară munții și ies din întinsele păduri ale *Silvaniei* — nume sub care era cunoscută Valachia pe timpul Romanilor — către șesuri. Reiau principalele lor ocupațiuni printre cari creșterea vitelor, exploatarea salinelor și munca cîmpului, pun basele unor mici State, sub niște șefi numiți : voevozi, duci, knezi, principi. Această epocă de formațiune, merge pînă la întemeierea Țărilor Române *la descălicătoare.*

Exploatarea salinelor începută din cele mai vechi timpuri, ia de aci înainte o desvoltare din ce în ce mai mare. Găsim într'un document din secolul al XIV, dovadă despre avîntul ce-l luase în acea vreme exploatarea salinelor și exportul sării. În rescriptul ce poartă data de 1373, Ludovic, regele Ungariei, ordonă comitelui din Temișoara să oprească la Orșova importarea sării din Țara Românească, pentru a împedeca concurența ce făcea sarea noastă ocnelor regești din Transilvania. Avem deci din acea epocă o dovadă de existența și exploatarea ocnelor din județul Vîlcea, numite *Ocnele mari*, cele mai apropiate de trecătoarea de la Orșova.

Cu începutul secolului al XVII-lea, pînă la finele seco-

lului al XIX-lea, datele asupra exploatării ocnelor la noi în țară se înmulțesc.

Imensa bogăție a gismentelor de sare la noi, învederată prin cele cîte-va ocne deschise de secole, calitatea excepțională a sării, în comparație cu productul similar din alte țări, au atras de la început atenția călătorilor străini, cari au visitat țara, fie în interesul lor propriu, fie trimiși de țările lor pentru a studia isvoarele de bogăție și starea economică a țărilor noastre. Capitole întregi din relațiunile și raporturile lor în care se oglindește marea lor admirațiune pentru munții de sare, ne păstrează date prețioase asupra exploatării ocnelor în secolele trecute. Printre cele mai principale avem: *1650 Paul de Alleppo*, în călătoria sa prin Moldova și Valachia, însoțind pe Macarie patriarhul Antiohului, spune că în țară sunt multe locuri, de unde se scoate sare; *1777, M Carra*, «Histoire de la Moldavie et de la Valachie, dediée à Monseigneur Louis de Rohan, évêque de Strasbourg», găsim date statistice importante, ast-fel în anul 1755, arată că s'au extras din ocnele Telega, Ocnele Mari Vîlcea, Slănic 25 milioane oca, se ocupă asemenea de ocnele de la Tîrgul-Ocnei, Moldova; *1781, Franz Ios. Sultzer* «Geschihte des transalpinischen Daciens das ist: der Walachei, Moldau, und Bassarabien», raport foarte detaliat, conservă amintirea despre vechi exploatațiuni de ocne părăsite la Picineaga în Buzău, la Rîmnicul-Sărat, Tîrgoviște etc.; *1787, de Peyssonel.* «Traité sur le commerce de la mer noire», arată că sarea ce să scoate în mare cantitate din ocnele țarei, să exporta pe Dunăre și Mare la Constantinopole și în cele-l'alte provincii ale Imp. Otoman; *1835, Jules de Hagemeister*, «Memoire sur le commerce des ports de la Nouvelle Russie», conține date statistice asupra prețului sărei în porturile de export ale Dunărei; *1840, Anatole Demidoff*, «Voyage dans la Russie meridionale et la Crimée par la Hongrie, la Valachie et la Moldavie»; consi-

derațiuni generale asupra exploatărilor de ocne, *1842 și 1855, Comitele Mihalie Hodoviu*, «Descrierea sinoptică a mineralelor din munții Moldovei; Relația către cinstitul Stat Administrativ al Moldovei»; aceste două rapoarte sunt cu atît mai importante cu cît autorul lor nu s'a mărginit să ne dea numai o relație fidelă și amănunțită asupra stărei exploatării ocnelor în acea epocă, ci ne arată cari sunt mijloacele cari se impun pentru a da o mai mare desvoltare acestui însemnat izvor de bogăție.

Pe lîngă acestea, operile istoricilor noștri ne păstrează date prețioase asupra exploatărei ocnelor: *1716, D. Cantemir* «Descrierea Moldovei»; *1806, Frații Zunuzli* «Istoria Țărei Românești; *1837, M. Cogălniceanu*, «Histoire de la Valachie, et Moldavie», d-nii Hasdeu, Xenopol, Urechia, D. A. Sturdza, Tocilescu, Hurmuzaki, Codrescu etc.

Date amănunțite asupra exploatării ocnelor în trecut găsim în două monografii datorite Prințului Nicolae Șuțu și D-lui Ghibănescu, asupra ocnelor Târgu-Ocna Moldova. Lucrarea cea mai completă și mai recentă este studiul D-lui Fl. Dianu, asupra salinelor, din punct de vedere tecnic al exploatării.

Nu am menționat aci nici Hrisoavele Domnilor nici Anaforalele Divanurilor, nici hotărîrile Obștești Adunări, precum nici raporturi oficiale emanate de la dregătorii de pe vreme și nici textele de legi cari se referă la ocne, de oare-ce în ele putem găsi nu atît științe asupra exploatării ocnelor ci mai mult oglinda fidelă, dovezi indiscutabile asupra principiilor de drept cari au cirmuit după vremuri raporturile de drepturi asupra ocnelor; cestiune ce reservăm la finele studiului nostru.

Modul și sistemele de exploatare a ocnelor au urmat calea dezvoltării economice a țărei în decursul secolelor. Rudimentară la început, consistînd în ruperea de blocuri, bolovani, din stîncele de sare ce se ofereau în multe locuri

descoperite chiar de pămînt, locuitorilor, ajunge la o mare perfecțiune pe timpul cuceririi romane. In Transilvania se găsesc încă și azi urmele unor vechi exploatări la Thorda și Maroș-Ujvar. Sistemul roman erea grin *galerii de exploatare*. In *Valahia* nu ni s'au păstrat urmele unor galerii de exploatare de pe timpul Romanilor, cu toate acestea, nu putem invoca lipsa conservării unor atari galerii, ca o dovadă de neexploatare a salinelor in acea epocă. Trebue să știm că în Valahia sînt multe urme de vechi exploatări, epoca exploatărei lor însă nu se poate precisa de oare-ce abundentele curente de apă subterane ce există la noi în sub-sol, au inundat exploatările, distrugînd forma lor primitivă. In *Moldova*, la Trotuși și Grozești, sau păstrat amintirea unor străvechi galerii de exploatare numite de popor *chioarce*. Credem că putem să atribuim acelor exploatări origina romană, de oare-ce vedem că cu timpul se abandonă acest sistem practicat de romani, ne mai ajungînd la noi de cît suvenirul său.

Dovezile scrise din epocele precedente secolului al XIX-lea, nu ne reamintesc de cît sistemul de exploatare în formă de *clopot* sau *conuri*, mai mult sau mai puțin regulate, care se lărgeau cu cît exploatarea sărei se continuă în adincime, pînă cînd atingeau un diametru de 50 sau 60 metri, după care pereții lor deveneau verticali. Ele comunicau cu exteriorul prin două sau patru puțuri, servind atît pentru estracțiune cît și pentru circulațiunea lucrătorilor, care se făcea prin mijlocul unei scări cu cue de lemne, suspendată într'unul din aceste puțuri. Cînd exploatarea sărei nu se mai putea continua în una din aceste ocne, fie din cauza abundenței apelor, fie din aceea că extracțiunea care se făcea cu cai, devenea prea costisitoare în vederea adincimei prea mari, fie din alte cauze, era abandonată și se deschidea o altă ocnă alăturea, producîndu-se cu modul acesta

seria de vechĭ exploatațiunĭ, ce se observa în mare număr, în apropiere de salinele actuale.

Ultimul sistem, actuala metoadă de exploatare urmată în salinele noastre, este aceea prin *stîlpi* și *galerii*. Introdusă mai întîiŭ la Ocnele-Mari de Carl Faïth, un inginer austriac în anul 1846. In Austria s'a conservat sistemul roman prin galerii, perfecționîndu-se din ce în ce mai mult. Vedem ast-fel că după secole se revine iarăși din noŭ la sistema romană, a cărei urme ni le-a conservat tradițiunea.

Nu putem să insistăm asupra organizării lucrării ocnelor, vom reaminti numai că în această privință exista o deosebire între Valachia și Moldova, dacă nu în ceea-ce privește modul de exploatare, care în ambele țări a fost aproape identică, dar relativ la lucrătorii ce se îndeletnicesc cu lucrarea ocnelor. In *Valachia*, din cele mai vechĭ timpurĭ, de cînd tradiția și dovezile scrise ne vorbesc de exploatarea ocnelor, găsim că lucrarea ocnelor se face de *locuitorii băștinași* ai țărei, carĭ se găseaŭ așezați în prejurul ocnelor, carĭ din timpurĭ imemoriale din tată în fiŭ lucraŭ la ocne, ocupîndu-se tot-de-o-dată cu munca cîmpuluĭ, a livezilor de pomĭ și creșterea vitelor; afară de acești locuitorĭ, pe carĭ îi vedem în secolele din urmă făcînd claca ce datoraŭ proprietarului de moșii cu ocne în tăerea unuĭ număr de bolovanĭ de sare, mai lucraŭ la ocne: *țiganiĭ robĭ,* întîlnim de acești la Ocnele-Mari din Vîlcea. La Slănic ot Sud Saak, nu au lucrat de cît locuitorii Slănicenĭ; în fine mai lucrau în ocne și condamnații la munca silnică. Dintre acești unii pe timp mărginit, alții pe viață.

Vedem ast-fel pe Domnie cerînd din cînd catastișe pe numele și semnele lor și dînd porunci să se pue la scuteală catastișele, ca nu cum-va să putrezească și cu ele să putrezească și să fie uitați în ocnă și codamnați la vinĭ mai micĭ. In *Moldova*, în primele timpurĭ, se ocupaŭ cu lucrarea ocnelor tot locuitorii din satele din prejurul vechilor ocne părăsite de la Trotuș

și Grozești. Intr'adevăr tradiția ne păstrează amintirea *ocalașilor de Trotuș*, cari lucrau ocnele pe seama lor. La finele secolului al XVI-lea, cînd probabil Domnul și-a rezervat monopolul exploatării ocnelor, se vede ca la refuzul acestor locuitori al țării de a continua exploatarea pentru Domnie, Domnul s'a văzut nevoit să deschidă ocnă nouă, pe moșia domnească din apropiere, unde cu timpul s'a format Tîrgul-Ocna, aducînd pentru exploatarea acestor ocne lucrători unguri, cari cu timpul s'au romanizat, purtînd însă vechia organizare ungară, numele lor de șangăi, formînd corporația rufetașilor de ocnă, avînd ca șef — care multă vreme a avut singur mare autoritate politicească și judecătorească peste dînșii — pe biraul de ocnă. Domnii în decursul vremei le-au accordat o mulțime de privilegiuri și scutiri. Afară de această corporație ce se mai menține și azi, lucrau în ocne ca și în Valachia țigani robi și condamnați la muncă silnică.

Lucrătorii ocnelor se împart în mai multe categorii, ast-fel: *ciocănașii* numiți *șangăii* în Moldova, adevărații minieri cari despică stîncile de sare și sparg bolovanii, *laturașii, curteții, gurarii, tărăbunțarii, hergheligii, glodașii, ferarii, feștilarii, meșterii lemnari* și *pietrarii*. Plata muncii acestor lucrători s'a făcut din cele mai vechi timpuri, după lucrul ce trebuiau să facă într'un anumit timp, după numărul bolovanilor de sare tăiați și cărați de dînșii; cu timpul, pentru anume categorii dintre ei, s'a introdus sistemul plății unei simbrii lunare.

Cînd putem vedea lucrarea ocnelor de azi, cu greu ne putem închipui starea de altă dată a acestor exploatări. In vechii timpi, sarea se scotea din ocnă în burdufuri de piele de bivol cu crivace cu cai; azi mașine puternice și perfecționate ridică sarea, căi ferate și funiculare duc de la gura ocnei bolovanii de sare la magaziile de deposite. Altă dată luminatul ocnelor se făcea cu ajutorul unor cioburi de

pământ, în care ardeau niște feștile fumegînde în seu, azi lumina electrică dau galeriilor de exploatare a ocnelor aspectul unor palate de cristal, din lumea poveștilor. Progresul imens al industriei mecanice au transformat într'atîta aspectul ocnelor, în cît azi nu li se mai pot compara nici chiar usinele construite în modul cel mai perfect și în care utilul și luxul cel mai mare să nu fi fost menajate. *Prințul Nicolae Șuțu*, în »Notițe statistice asupra Moldovei«, 1850, iată cum ne descrie impresiunea ce i-au făcut ocnele: «Nimica nu e mai curios la văzut de cît privirea unei ocne din uspă sau din cerul ocnei. A vedea acea mulțime reflectată de feștile aprinse, înșirate una mai sus de alta, după rîndurile straturilor de sare, a privi acel ceriu întunecos și presărat de stele artificiale, a auzi zgomotul acel din tartar, ce 'l face ciocănitura și care 'ți amintește sunetul ce'l va fi făcut Schila și Caribda, e o sensație și o uimire ce se poate numai vedea, dar nu și descrie». Dacă pe timpul acela o ocnă în lucrare se putea compara cu iadul, azi cu toate că nu putem așeza paradisul într'o ocnă, nu este mai puțin adevărat că lucrarea ocnelor nu este din cele mai grele și mai supărătoare.

De aceea vedem că locuitorii Slăniceni au cerut să nu se mai introducă în ocnă condamnați la muncă silnică, cee-ce a și făcut pe Direcția Penitenciarelor să se gîndească în mod serios să renunțe cu totul de a mai afecta la lucrări în ocne pe osîndiți.

Administrarea și perceperea venitului ocnelor. In această privință urmează să distingem două fase. Cea dintîi începe în momentul îndepărtat de cînd locuitorii au început să cunoască întrebuințarea sării și să exploateze ocnele și merge pînă la înființarea monopolului exploatării ocnelor. In această perioadă, ocnele se exploatează de proprietari pe moșiile lor, prin oamenii și în folosul lor, vînzînd sarea la vadurile dinprejur, sau încă transportînd-o la schelile Dunărei pentru

export. A doua perioadă, din momentul înființărei monopolului exploatărei ocnelor de Domnie pînă în zilele noastre.

In această perioadă, Domnia în urmă Statul trage partea sa din venitul ocnelor fie direct fie prin slujbașii săi, în capul cărora se găsea cămărașul de ocnă, căutînd ocnele în *credință* adică în *regie*, fie arendînd ocnele către alte persoane. Arendașii ocnelor, luară cu timpul numele de cămărași. Trebue observat, că în ambele situațiuni, locuitorii ocnelor nu se schimbau, întreaga organizație rămînea, nu varia de cît modul de percepere al venitului ocnelor. Cămărașii ocnelor erau obligați să păzească ponturile, adică condițiele contractelor de exploatare a ocnelor, printre acestea : plata căștiurilor de arendă; plata dijmei din toată sarea extrasă, ce era obligată Domnia, să dea proprietarilor de mosii cu ocne; darea în natură a milelor de sare, acordate de Domni, la diferite fețe particulare. Prețul sărei pentru consumațiunea internă, la început fixat de Domni, fu în urmă lăsat liber.

Exploatarea s'a început din cele mai vechi timpuri. Țările Române în trecut, exportau sarea în Bulgaria, Imperiul Otoman, Moravia, Polonia, Rusia etc., în timpii din urmă, numai în Serbia, Bulgaria și Rusia. Bolovanii de sare se cărau cu carele la diferite schele ale Dunărei. Locuitorii erau obligați ca drept podvoade, să facă aceste cărături. Își poate lesne cine-va închipui greutățile, fără nume la care puteau fi expuși pe vremuri grele, cărări desfundate, ape vărsate, de drumuri nu se poate vorbi, de cât de puțin timp încoace.

Domnii au organizat aceste cărături, în interesul exploatării ocnelor, numeroase documente le reglementează. Cu înființarea căilor ferate, starea de mai nainte se transformă, sarea este dusă de la gura ocnei în vagoane, la diferitele deposite. Prețul sărei pentru export, se formeaza după împrejurări.

Am menționat *milele de sare*. Domnii printre privilegiile și scutirile de tot felul, acordau o cantitate oare-care de bolovani, sau oca de sare, drept milă de sare, unora și altora. Printre aceștia : Monastirele, bisericele, în secolul din urmă unele școli, boerii și slujbașii, gazdele boerilor ce mergeau cu trebi la Țarigrad etc. Mila se acorda de Domn ca un har, ca un dar, nu ca un drept pentru cel ce o primea.

Documentele ne vorbesc de *sărăritul Munților*, acesta era un impozit special, ce se plătea de locuitorii din prejurul munților de sare, și de cetele de moșneni, proprietari ai locurilor cu sare, în schimbul dreptului ce li se conserva de a lua pentru trebuințele lor, sarea necesară. Plata o făceau în bani, în natură, sau erau îndatorați a păzi la rîndul lor locurile cu sare, ca nu alți locuitori să extragă sare și să vîndă în altă parte. Vrîncenii se bucură și azi de acest drept.

(Va urma)

C Broșteanu
Avocat

RESUMATUL

Ședințelor adunărei generale a societății „Progresul Silvic" în zilele de 7, 8 și 9 Maiu 1901.

Ședința de la 7 Maiu.

(Urmare[1])

Prima chestiune pusă la ordinea zilei este: *Cum s'ar putea realiza mai bine propunerea înființării unei case de ajutor mutual pentru membrii Societății.*

D-l *M. Tănăsescu*, care trebuia să expue această chestiune lipsind, s'a amînat discuția pentru o altă ședință.

D-l *Președinte* citește a 2-a chestiune: *Care ar fi mij-*

1) Vezi numărul pe Maiu.

loacele cele mai practice de plantarea terenurilor rezervate pentru regularea perimetrelor pădurilor, precum și a terenurilor rezervate din unele moșii vîndute, pentru creare de păduri.

D-l *I. P. Chihaia* luînd cuvîntul, spune că față cu discuția urmată anul trecut, are puțin de ad aus D-sa se întreabă: de ce s'a căutat a se da soluție acestei chestiuni de Societatea noastră? Lucrul este foarte explicabil, de oare ce de către membrii Societății adunați în congres se poate discuta mai cu folos, putînd vorbi orî-cine fie silvicultori sau cunoscători ai acestei chestiuni. Apoi în scurt arată mijloacele cum crede că s'ar putea planta aceste terenuri și anume:

1) Pentru poenile din perimetru sau să se dea în cultură la locuitori în mod gratuit, cu condițiune ca în anul ce precede plantarea să se cultive o plantă prășitoare, iar după plantare să se cultive terenul atît cît va fi posibil pentru a întreține plantantația; sau plantația să se facă plătindu-se în natură, d. e. de a lua uscături sau iarbă din pădure.

2) Pentru terenurile mari să se arendeze mai mulți ani, banii să se capitalizeze și din acest fond să se facă plantațiile.

In acest sens D sa citește următoarea *propunere*:

Terenurile rezervate pentru regularea perimetrelor pădurilor și acelea rezervate din unele moșii vîndute de veci, se pot împăduri în mod mai practic și prin urmare mai puțin costisitor, în felulul următor:

După facerea unor planuri și devise generale, de persoane competinte, carî au fost încercați în asemenea lucrări, să se dea fie în mod gratuit fie cu prețuri mici, spre a fi cultivate unul sau mai mulți ani după felul solului, urmînd însă ca în anul ce precede, plantația să se cultive cu plante prășitoare.

Cultura plantelor prășitoare se va continua sub pueți cît va fi posibil, obținîndu-se prin acest mod economia prașilei — în general foarte costisitoare — care se va face de cultivator pentru planta prăsitoare cultivată de el.

Lucrarea generală neputîndu-se face adesea toată, se pot întocmi devise speciale după cele generale, pentru a se executa plantația, potrivit mijloacelor de care se dispune, adică în periode mai scurte.

Plantarea unor asemenea terenuri se poate face și prin munca în natura, dîndu-se dreptul la uscături, iarbă și alte produse, în schimbul zilelor de lucru, la împădurit.

Suprafețele cele mari se vor arenda, cu condițiunea ca banii să se depună la Casa de Economii, în scopul bine precizat, pentru împădurirea terenulu iarendat.

Toate locurile ce urmează a fi împădurite, să fie şănţuite, unde permite situaţiunea terenului.

D-l *N. G. Popovici*, spune că asupra acestei chestiuni a vorbit mai în detaliu anul trecut, împărţind chestiunea în două:

1) *Completarea masivelor ce au goluri*; 2) *Creare de masive noi prin rezervări a porţiuni de moşii pentru acest scop.*

In ceea ce priveşte prima parte, ştim că în păduri se găsesc poeni şi locuri goale, urmări a exploatărilor rele, a incendiilor, a păşunatului etc. Aceste locuri goale n'ar trebui să existe decît pentru diferite instalaţiuni, pentru depozite, pepiniere, locuri de hrană a personalului, iar toate cele-l-alte trebuesc împădurite. Actualmente toate aceste locuri goale se arendează, iar venitul se trece în budgetul ordinar, în loc să se constitue un fond, din care apoi să se planteze locurile goale disponibile. Diferă în păreri de D-l Chihaia, de oare ce după sistemele propuse de D-sa nu se poate avea un fond nici măcar pentru instrumente, seminţi etc., lucruri absolut indispensabile pentru a începe o plantaţie. Apoi acest fond va servi şi pentru întreţinerea plantaţiilor acolo unde terenul nu are destulă valoare, ca dîndu-l în cultură să fie suficient pentru a întreţine o plantaţie. Crede însă şi D-sa că în multe localităţi terenul are destulă valoare ca să se găsească ómeni să'l cultive în aşa mod ca să nu se mai facă cheltueli cu întreţinerea plantaţiunilor.

Relativ la terenurile rezervate din moşii pentru împăduriri, sunt judeţe ca Ialomiţa, Brăila, unde se simte grozav urgenţa de a începe aceste împăduriri. Venitul acestor terene se trece azi în budgetul ordinar, fără a se lua vre-o măsură de împădurire şi D-sa este de părere că din acest venit să se difalcheze o porţiune, d. e. 10 % pentru constituirea unui fond.

Soluţiunea cea mai sigură este să nu alergăm după expediente, să creăm fondul, să ne gîndim în cîţi ani s'ar putea face plantaţie şi să facem o lucrare care să aibă un caracter definitiv.

In acest sens D-sa va propune o moţiune după ce se va termina discuţia.

D-l *D. Ionescu Zane*, luînd cuvîntul, spune că nu înţelege să se stabilească norme în chestii de plantaţii, de

oare-ce localitatea indică modul de plantaţie. In Dobrogea s'a făcut greşală, de oare ce s'au făcut plantaţiuni după tipuri, cari nu convin localităţilor. Crede că măsurile propuse de D-l Popovici sunt bune. în ceea ce priveşte fondul să se lase la latitudinea Ministerului. Nu este de părere a se fixa 10% din venit pentru crearea fondului, ci sumele să varieze după localităţi. Dacă azi nu avem plantaţiuni în Dobrogea, deşi s'a cheltuit mulţi bani, cauza este, după cum am spus, că s'a urmat anume tipuri de plantare şi apoi nu s'a dat fonduri la timp. Cu toate că s'a cheltuit sume enorme de Stat pentru plantaţiuni nu avem altele decît acele de la Ciupercenî şi Piscu-Tunari.

D-l *N. G. Popovici*, răspunde D-lui Ionescu Zane că i se pare că chestie este rău pusă de D-sa. Nu este vorba de partea technică, ci de mijloacele necesare. Or, pentru a avea mijloacele, este necesar a se capitaliza ceva, de aceea D-sa a propus 10 %. In ceea ce priveşte că unele lucrări n'au reuşit, cauza este că au fost legate de budget şi tocmaî pentru aceasta cere instituirea unui fond special.

D-l *Marin Petrescu*, spune că deşi nu este pregătit, a cerut cuvîntul spre a'şi exprima mirarea sa că o chestie aşa de simplă şi fără nici un caracter ştiinţific se pune în discuţia unui congres, că dacă D-sa ar fi asistat la întrunirea Comitetului, s'ar fi opus ca o ast-fel de chestiune să se pue la ordinea zilei.

D-nii *N. G. Popovici* şi *D. Rusescu*, întrerup.

D-l *Marin Petrescu*, spune un proverb: *„Femeia care nu voeşte să facă pîne, cerne toată ziua"*. Aşa este şi cu plantaţiile golurilor din păduri, s'au ataşat prea multe terenuri la păduri spre a nu fi posibilitate să se planteze Acum se cer mijloace Or, mijloace au fost şi sunt, d. e. fondul special cu care s'au făcut plantaţiile în nisipuri şi bărăgan, apoi fondul de aproape 1.000.000 lei pentru plantaţiile comunale din Dobrogea. Incă plantaţii nu avem şi tot se mai caută mijloace. D-nii Chihaia şi Popovici spun să dăm terenurile plantate în cultură, or în aşa mod se plantează pruni, iar nu pădurea, care trebue plantată cît mai des.

D-l *A. Eliescu*, cerînd cuvîntul spune că s'a dat naştere la o ceartă de vorbe din cauza modului cum este

redactată chestiunea. D-sa *prin mijloace* înțelege nu numai procedeul de urmat, adică partea technică ci și partea materială, adică fondurile, din carî să se facă asemenea lucrărî. In cea-ce privește perimetrările la stat, D-sa crede să s'au făcut destul de drept și mai în tot-d'a-una în folosul agricultorului, adică nu s'au ataşat la pădurî de cît terenurile absolut necesare pentru regularea perimetrilor. Dacă pînă în prezent nu s'a făcut mai nimic în ceea-ce privește plantarea acestor perimetre, cauza este lipsa de *stabilitate a personalului silvic*. Un exemplu vrednic de imitat este Administrația Domeniului Coroanei, care are pădurile perimetrate și unde s'au făcut lucrărî de silvicultorî cu aceleași cunoștințe ca și cei de la stat, din cauză că este stabilitatea în personal și decî continuitatea în lucrărî. Sînt și la stat începuturi de asemenî lucrărî, dar de abia începute, au fost părăsite pentru a se începe în altă parte și aceasta numai din cauza lipseî de continuitate.

D-sa termină spunînd că prima grijă a societățiî trebue să fie de a se da culturei pădurilor o stabilitate, or pentru aceasta trebue a se da stabilitate acelora ce sînt chemați a se ocupa cu cultura pădurilor. Trebue dar o lege specială de organizare și acela care va hărăzi țăreî o asemene lege, va face o operă salutară.

D-l *N. C. Macoveî*, la cele spuse de D-l Iliescu, adaugă că țara noastră era o dată acoperită cu pădurî, de și pe atunci nu eraŭ silvicultorî și curentul era să se defrișeze. Strămoșiî noștri nu eraŭ silvicultorî, cu toate acestea au știut să mențină o proporție între domeniul agricol și cel silvic. Azî silvicultoriî fac de toate, numai silvicultură nu fac și din această cauză la stat s'a făcut prea puțin și în ceea-ce privește plantația acestor terenurî. Părerea D-luî Popovicî este bună, căcî pentru ori-ce lucrare trebue banî, însă fiind că azî este mare lipsă de numerar, D-sa crede că asemenî lucrărî s'ar putea face cu plata în natură.

D-l *G. Golgoteanu* zice că ar fi voit să răspundă D-luî Marin Petrescu, însă la cele spuse de D-l Eliescu are puțin de adaus :

1. Terenurile adause la pădurî, fiind goale, era natural să fie rezervate pentru ca curînd saŭ mai tîrziŭ să li se dea adevărata destinație.

2. Că cu mijloacele de care s'a dispus s'au făcut multe lucrări bune şi D-sa a obţinut rezultate frumoase atît prin însămînţări cît şi prin plantări, dînd locurile la ţărani. Aşa la Ciupercenî s'au plantat poeni cu frasin la 1m 50, iar între rînduri a cultivat plante prăşitoare dînd locurile la ţărani şi azi plantele au 2m Asemene a făcut însămînţări directe de salcîm şi au reuşit de minune. Sînt atîtea mijloace practice pentru a reuşi, în cît toate propunerile făcute sînt bune.

D l *N. G. Popovici*, adaugă că pentru ori-ce împădurire, pe lîngă muncă, trebue şi oare-carî furnituri, precum seminţe, instrumente, etc. carî nu se pot procura de cît cu banî, decî este absolut necesar un fond.

In ceea ce priveşte rechizitorul — pe cît de aspru, pe atît de nedrept — făcut de D-l M. Petrescu corpului silvic, voiu respunde că D-sa ar fi putut spune acestea acum 15 anî, cînd nu se făcea nimic în chestia plantaţiunilor, iar nu azî cînd sînt efectuate atîtea lucrări marî. Chiar dacă s'au făcut oare-carî greşelî nu putem fi acuzaţi, căcî n'a depins de noî, ci de împrejurări, şi corpul silvic n'a avut mijloace de a lucra. D-sa termină spunînd că vorbeşte cu o practică de 18 anî, iar nu de silvicultor improvizat.

D-l *Marin Petrescu* spune că a cerut cuvîntul fără a avea intenţia să facă chestie personală. Ţine a releva în faţa adunării că n'a acuzat pe nimenî, şi dacă este cine-va vinovat, trebue căutat sus. D-sa personal n'a păcătuit că n'a făcut, de oare ce nu a fost însărcinat a face, şi mai rău este pentru aceî ce au fost însărcinaţi şi n'au făcut. Termină, regretînd că i s'a făcut chestie personală.

D-l *D. I. Zane* avînd cuvîntul, întreabă dacă această chestie este de actualitate saŭ mai poate aştepta. In primul caz capitalizarea a 10 % din venituri nu este suficient, iar dacă este vorba ca lucrările să înceapă mai tîrziu, atunci fondul ar fi suficient.

Respunde şi D-sa D-lui Marin Petrescu, spunînd că facem prea mare caz de terenurile adause la păduri şi trebue să se ştie că acestea s'au făcut în interes general, iar nicî de cum din un interes ca să avem terenurî. De o cam dată s'ar putea amîna plantarea acestor terenurî, fiind mai urgentă plantarea nisipurilor, a litoralului etc. Constată şi d-sa că

multe lucrări sînt compromise din cauza lipseĭ de continuitate.

D-l *Petre Antonescu*, spune că este necesar a se planta poenile şi nimeni nu poate contesta aceasta. Aceste poene sînt locuri de refugiu pentru delicuenţi şi este bine să fie împădurite; asemeni împădurirea lor are şi un alt interes, de a crea arborete bune. Pentru o bună reuşită, trebue să nu ne întindem prea mult şi să procedăm cu sistemă.

Răspunde şi D-sa d-luĭ Petrescu că a fost nedrept faţă de corpul silvic, cînd ştiut este că sînt mii de pogoane plantate cu 25 fr. pogonul în nisipuri; că mai sînt şi alte centre precum Sinaia, unde se pot vedea lucrări cari fac onoare corpului silvic. Sînt cauze organice cari pun piedică, după cum foarte bine a spus D-l Eliescu, şi ar fi bine ca D-l Marin Petrescu să ne dea ajutor. S'au făcut greşeli la stat, cum s'au făcut şi în alte părţi, dar cu toate acestea s'au făcut lucrări mari şi la noi faţă de fondurile disponibile.

D-l *Marin Petrescu* cere cuvîntul pentru a da oare cari explicaţiuni, spunînd că nu înţelege această revoltă sufletească şi regretă că n'a fost înţeles. N'a acuzat pe nimeni, ci a întrebat ce se discută? Modul sau mijloacele? D sa ştie că bani au fost şi sînt, deci nu mai încape discuţie, apoi cum să se facă plantaţiile fie-care ştie, deci după D-sa, fără a acuza pe nimeni, viţiul este în partea administrativă.

D l *C. A. Orescu* spune că fondul disponibil este comunal.

D-l *I. Mitchicvici*, cerînd cuvîntul, spune că se critică unele plantaţiuni cari n'au răuşit. Ar trebui să se ştie de cine sînt făcute acele plantaţiuni. A plantat cu mîna D-sale şi concursul D-lor Patrulius şi Orescu 9000 hectare cu banii statului şi anume 5000 la Ciupercini şi 4000 în Ialomiţa, pentru cari a cheltuit 180,000 lei. Nenorocirea a fost că 2000 h a. în Ialomiţa n'au răuşit din cauză că în anul 1897 nu s'a dat mijloace la timp, spre a face reparaţiile necesare. Dacă s'ar fi urmat cu sistemă în plantaţiune, azi am avea multe păduri de salcîm. Apoi s'a cheltuit prea mult pentru pepiniere.

D-sa este de părere ca pe o scară întinsă să se introducă munca animală în plantări şi mai puţină muncă să se facă cu oameni, acesta fiind sistemul cel mai economic. Apoi trebue negreşit a se crea un serviciu special pentru plantaţiuni

Discuţia se închide şi se suspendă şedinţa pentru 10 minute.

La redeschidere, D-l *N. G. Popovici*, dă citire următoarei moţiuni care se votează în unanimitate:

Moţiune

Pentru împădurirea terenurilor rezervate în acest scop din moşiile vîndute cum şi celor destinate a se vinde; pentru împădurirea poenilor şi locurilor goale din perimetrul pădurilor să se constitue un fond de 25% din venitul lor brut.

Acest fond constituit se va întrebuinţa anual pentru împăduriri în proporţie de 75 % restul de 25 % trebuind a constitui un fond de rezervă.

Pentru lucrările de creare şi pentru lucrările de întreţinere, acolo unde posibil este, să se poată coda produse în natură sau să se facă lucrările prin munca sătenilor, în schimbul folosinţei terenurilor.

Şedinţa se ridică la ora 12 noaptea.

Şedinţa de la 8 Maiu.

A doua şedinţă a avut loc în ziua de 8 Maiu şi s'a deschis la ora 9½ seara, sub preşedenţia D-lui *I. Kalinderu*, răspunzînd la apelul nominal 100 din D-nii membrii.

Apoi D-l *Preşedinte* declară discuţia deschisă asupra următoarei chestiuni: *Faţă cu lipsa completă de păduri în unele regiuni ale ţărei, unde statul nu este proprietar, în ce mod s'ar putea crea masive păduroase.*

D-l *D. R. Rusescu*, cerînd cuvîntul în chestie prealabilă, spune că înainte de a începe discuţia, ar trebui să se clarifice redacţia.

D-l *Preşedinte* este de părere a se începe discuţia, mai cu seamă că discuţia asupra acestei chestiuni este în continuare.

D-l *I. P. Chihaia*, spune că D-sa este care a propus această chestiune în comitet, ca să se discute cu ocazia Congresului şi i-a fost sugerată de D-l Ştefan Gane, care cunoaşte perfect Moldova de sus, unde sînt terenuri complect despădurite şi statul nu este proprietar, ca în Baragan etc. Cu ocazia discuţiei din anul trecut, a arătat pe hartă cât este despădurită această regiune şi i se pare că chestia este destul de clar pusă, cu toate că şi anul trecut s'a spus acelaş lucru.

Această chestie este foarte importantă şi sînt chiar străini carî doresc a şti soluţia ce se va da. D-sa a formulat atunci o propunere, fiind contra exproprierilor, carî s'au propus cu ocazia discuţiei din anul trecut. Iată propunerea din anul trecut:

Propunere

Faţă cu lipsa completă de păduri în unele regiuni ale ţării, unde Statul nu este proprietar, subscrişii sîntem de părere de a se transmite Onor Minister al Domeniilor opiniunea admisă de adunarea generală a Societăţii „Progresul Silvic" în şedinţa de astăzi şi anume:

De a se veni cît mai în grabă cu un proiect de lege prin care să se permită Statului de a cumpăra de la particulari moşii din asemenea regiuni despădurite spre a le împăduri, putînd fi autorizat să facă şi schimb cu proprietarii, dîndu-le terenuri în localităţile ce nu sînt lipsite de păduri, în schimbul acelora din părţile cu totul despădurite.

D-sa adăogă că aceasta este propunerea ce a făcut şi anul trecut, adecă Statul să cumpere moşii, însă vede că este foarte dificil, de oare-ce s'ar cere mai mult de cît face. De aceea presintă propunerea următoare:

Propunere

Faţă cu lipsa completă de păduri în unele regiuni sau părţi ale ţărei, unde statul nu este proprietar, s'ar putea creea masive păduroase, cumpărîndu-se de stat de la particulari moşii, în scopul acesta şi mai cu seamă terenurî mediocre, nisipoase din malurile riurilor şi supuse inundaţiunilor, în cazul cînd nu s'ar oferi spre vînzare cele bune.

Statul ar putea asemenea să reia de la locuitorii împroprietăriţi terenurile neproductive, ripoase, supuse surpăturilor, etc., dîndu-le în schimb, unde posedă, locurî mai bune, în scopul de a împăduri pe cele d'întîiu şi a face bine ţărei şi locuitorilor în acelaşi timp.

Supune Adunării 2 propunerî, adecă cumpărare de terenurî inproductive şi schimb, urmînd ca societatea, după ce va discuta chestiunea, să dea soluţia ce va crede.

D-l *N. C. Popovici*, avînd cuvîntul, spune că în anul trecut cînd a văzut puse la ordinea zilei această chestiune, s'a bucurat şi s'a bucurat din 2 puncte de vedere: mai întîi ca silvicultor, văzînd că este vorba de creare de masive, acolo unde nu sînt, cu alte vorbe avem convingerea că ţara nu este destul de bogată în păduri şi apoi că o parte din tere-

nurile arabile trebuesc redate pădureĭ. Se întreabă dacă este oportună această chestiune? Răspunde da. Din datele ce avem, ştim că pădurile ocupă abia 16% şi apoĭ nu sînt uniform repartizate, aşa că trebue să creem masive forestiere. Pădurile ce avem azĭ nu sînt suficiente nicĭ pentru trebuinţele ţăreĭ.

Intrebarea este: cum am putea ajunge să creem pădurĭ acolo unde lipsa este simţită? Natural plantînd pădurĭ, dar trebue să ştim dacă avem terenurĭ. Incontestabil că cele d'întîĭ pădurĭ trebuesc create acolo unde terenurile date la alte culturĭ, aŭ ajuns un pericol. Impăduririle acestea constitue şi vor constitui pentru proprietarĭ un plasament, adecă proprietarul îşĭ asigură un venit.

Inainte de a discuta chestiunea în fond, trebue a justifica de ce în anumite terenurĭ este necesar a se crea pădurĭ, cu alte cuvinte se naşte întrebarea ce rol au pădurile în o ţară? Sînt ele aşa de importante că se impune creaţiunea lor? Răspunsul este afirmativ, căcĭ este constatat că pădurile aŭ un rol, afară de produse şi anume consolidează terenurile şi prin arborĭĭ ce le formézĭ constitue un fel de regenerator al climeĭ, dînd oxigen. Maĭ mult chiar, ele sînt de interes obştesc prin natura produselor lor şi contribue la ameliorarea bunuluĭ traĭ al populaţieĭ. Aşa se şi explică că domeniul păduros se află în mînele statuluĭ. Apoĭ nu trebue să uităm că ele constitue şi un bun plasament, maĭ cu seamă pentru unele terenurĭ (mlaştine, nisipurĭ etc.). Prin urmare şi din punctul de vedere al interesuluĭ particular, este important să se împădurească.

Aceste zise, să revenim la chestiunea: *cum am putea crea masive în unele regiunĭ?*

Chestiunea trebue pusă din 3 puncte de vedere: *juridic, financiar* şi *technic.*

Cînd statul este proprietar, procedarea este simplă, căcĭ statul ca proprietar poate face orĭ-ce.

In cazul cînd asemenĭ terenurĭ aparţin altor proprietarĭ particularĭ saŭ terenurĭ delimitate locuitorilor, cum procedăm? Ce mijloace avem ca să dispară acest răŭ general? Putem noĭ să obligăm pe proprietarĭ să împădurească? Ce facem în acest caz?

In Austria s'a încercat împădurirea forţată. In Franţa s'aŭ dat ajutoare dar nu s'a reuşit şi atuncĭ s'a decretat

exproprierea (crearea de perimetre). D-sa crede că din punct de vedere juridic nu se poate rezolva chestiunea de cât prin expropiere. Schimbul este bun în cazul cînd este consimţimîntul reciproc.

Din punct de vedere financiar, chestia este mai lesne, căci statul ar da mijloacele necesare, potrivit necesităţilor.

Pentru partea technică, rezolvarea chestiunii este şi mai uşoară.

Termină spunînd că după D-sa partea cea mai grea este intrarea statului în posesia acestor terenuri, cari şi azi se despăduresc fără stavilă. Aceasta este chestia şi doreşte a se lua o soluţie în această privinţă.

D-l *A. Eliescu.* Colegul nostru D-l *R. Rusescu,* cu drept cuvînt a ridicat o chestie prealabilă, de oare ce aşa cum este redactată chestiunea asupra fie-căruí punct ar trebui să se ia o soluţiune, ceea ce este greu de făcut, timpul fiind scurt. D-l *N. G. Popovici* arătînd importanţa chestiunii, voeşte a-i da o soluţie, discutînd chestia din 3 puncte de vedere, care ele însuşi sînt dificultăţi.

Privind chestia în generalitatea ei, D-sa o consideră tot în cadrul culturei pădurilor, a bunului regim forestier în ţară, deci nici această chestiune nu se va rezolva pînă ce continuitatea lucrărilor nu va fi asigurată. Această chestiune prezintă o mare importanţă, şi este foarte regretabil că din multe părţi ale ţărei nu avem reprezentanţi spre a asista la discuţie. Dacă o considerăm şi noi din cele 3 puncte de vedere, partea financiară nu se rezolvă de noi, partea technică este cunoscută, iar partea juridică va veni de la sine. Ceea ce s'ar putea rezolvi cu efect practic, este să se stabilească dacă este necesar să se facă aceste împăduriri şi unde?

In adevăr este nevoe de crearo de păduri pentru două necesităţi: *regulatorul climateric,* căci s'a luat de la pămînt tot, fără a se da nimic înapoi, apoi *disproporţia* între culturi şi păduri. Aşa d. e. despădurirea liniei paralele cu Milcovul, a făcut că azi nu mai este nici un obstacol la vînturile de N. şi N. E. şi judeţe ca Buzău, Brăila, Ialomiţa, sufer din cauza tăerei pădurilor. Aceasta este o temă, asupra căreia se poate lua o soluţie. Să se constate care a fost influenţa tăerei acestor păduri şi găsindu-se cauza, se va găsi soluţia.

(Va urma).

DARE DE SEAMA

ASUPRA

LUCRARILOR CONGRESULUI INTERNAȚIONAL DE SILVICULTURA DIN 1900

DE LA PARIS [1])

(URMARE [2])

Pe lîngă chestiunile coprinse în program, în secțiunea I-a, cu asentimentul Congresiștilor, s'a mai făcut două comunicări: Una în ziua de mercuri 6 Iunie 1901, de către D-l Petraschek, fiul D-lui Carol Petraschek, consilier de Stat și director al pădurilor și apelor din Bosnia și Herțegovina, care a dat lectură unei broșuri intitulate *„Desvoltarea Silviculturei în Bosnia și Herțegovina"*.

D-sa face mai întîiu un scurt istoric al stării pădurilor sub administrația turcească, arătînd devastările și tăerile neregulate din acele vremuri. Arată după aceia cum ordinea a început să se stabilească îndată ce Austro-Ungaria, în 1878, a pus stăpînire pe această țară. Pădurile din Bosnia și Herțegovina au o suprafață mai mare de $2^1/_2$ milione hectare, representînd aproape $50^0/_0$ din suprafața totală a țărei; iar din acest domeniu forestier, Statul singur posedă ceva mai mult de 2 milioane hectare, restul rămînînd particularilor.

D-l Petraschek împarte pădurile din Bosnia și Herțegovina în două categorii: Crîngurile (menus taillis) cari ocupă mai mult de $^1/_2$ milion de hectare; și codrurile îmbătrînite, cari conțin mari cantități de arbori groși. Crîngurile sînt compuse din fag, stejar și alunul, care predomină, aceasta pentru Bosnia; iar în Herțegovina, carpenul, enuperul și Ilex (Houx).

1) Conferință ținută în ziua de 17 Martie a. c.
2) Vezi *Revista Pădurilor*, pe lunile Aprilie și Maiu c.

Aceste crînguri sînt lăsate mai mult pentru păşune, tinzîndu-se a le transforma în crînguri compuse.

În pădurile de codru, sub formă de masive curate sau în amestec şi după importanţa lor ca număr, se găsesc următoarele esenţe: fagul, bradul, gorunul şi stejarul pedunculat, moliftul, pinul alb şi pinul austriac. Fagul şi răşinoasele în pădurile virgine ating dimensiuni de la 50—70 m înălţime şi grosimi în dimiametru de la 1m—1m80 cu o vîrstă care variază între 160 şi peste 400 ani.

Aci se aplică trei sisteme de exploatare: sau exploatarea se face în regie, fasonîndu-se şi transportîndu-se materialele de administraţie, sau se vinde la antreprenori lemnul rotund tăiat, sau se vinde lemnul în picioare.

Cei dintîi exploataţi au fost gorunii de mari dimensiuni, cari s'au fasonat în doage şi exportat în Franţa,—răşinoasele sau exploatat mai cu încetul din causa lipsei mijloacelor de transport, cu toate acestea astă zi se exportează pe an aproape 10.000 de vagoane scînduri în: Franţa, Italia, Algeria, Tunisia, Indiile Orientale şi China.

Fagul a luat de asemenea o întrebuinţare foarte mare, pe lîngă că se întrebuinţează pentru fabricarea cărbunelui necesar industriei minere moderne a ţărei, pentru fabricarea oţetului, alcoolului methylic, apoi se întrebuinţează foarte mult ca lemn de foc. De asemenea prepararea fagului ca lemn de lucru, ia din zi în zi proporţiuni mai mari. Înlesnirea cu care fagul se crapă 'l face apt pentru dogăria uşoară. Drumurile de fer în Bosnia şi Herţegovina întrebuinţează exclusiv numai traverse de fag, mumifiate; fagul mumifiat se întrebuinţează şi în construcţiunile navale şi în ţările tropicale, de oare-ce el nu este atacat nici de Teredo-Navalis nici de Termite. D-l Petraschek zice că exploatarea pădurilor ce conţinea arbori seculari, se impunea cu atît mai mult, cu cît pe zi ce treceau, ei 'şi perdeau din va-

loare; dar dacă pădurile bătrîne dispăreaŭ, administraţia avea toată grija de a le înlocui prin altele tinere.

Stejarul şi fagul aŭ fost regeneraţi în mod natural, iar reşinoasele în mod artificial. Golurile din păduri şi crîngurile rărite, se caută a se planta treptat, pe cît e posibil; iar crîngurile cu o oare-care importanţă, sunt transformate în crînguri compuse; —încheind, D-sa spune că pădurile joacă un rol preponderant în viaţa economică a Bosniei şi Herţegovinei, a lucra pentru desvoltarea silviculturei în această ţară, trebue să fie una din grijile de cea mai mare importanţă, pentru administraţia Austro Ungară.

Secţiunea a votat în unanimitate mulţumiri D lui Petraschek

In şedinţa de la 7 Iunie, am avut plăcuta ocaziune de a face şi eŭ o comunicare Congresului, relativ la starea pădurilor din Rominia. Cînd am arătat cum se găseşte repartizată proprietatea păduroasă între diferiţi proprietari; cari sînt esenţele ce compun masivele după importanţa lor; cari sînt sistemele de exploatare, întrebuinţate la noi, într'un cuvînt am făcut un rezumat al textului «*Notices sur les Forêts du Royaume de Roumanie*, lucrare săvîrşită de mine din ordinul Ministerului de domenii, pentru expoziţiunea din 1900 de la Paris, şi pe cari posedînd'o toţi silvicultorii din ţară, nu găsesc necesar a o mai resuma aci. Această comunicare s'a publicat cu mulţumiri în darea de seamă detaliată a Congresului.

După cum am arătat mai sus, eŭ am luat parte la lucrările secţiunii I a Congresului; totuşi pentru a fi mai complect, voiŭ căuta să fac o dare de seamă şi asupra chestiunilor tratate în cele-l'alte două secţiuni, servindu-mă de publicaţiunea franceză, din care am extras părţile mai importante.

In secţiunea II-a s'aŭ propus opt chestiuni: Prima: *Meteorologia forestieră*, asupra căreia D-l Jolyet, însărcinat

să facă cursul de silvicultură la şcoala din Nancy a depus un raport, în care arată că în 1867 D-l Mathieu, sub-directorul acelei şcoale, a făcut primele observaţiuni de meteorologie comparată: agricolă şi forestieră. Observaţiunile au continuat a se face, fără întrerupere pînă la finele anului 1899, de către staţiunea de experienţă forestieră. Din ele s'au dedus influenţa ce are pădurea asupra:

1) *Temperaturei aerului*; 2) *Precipitaţiunilor atmosferice*; 3) *Grindinei*; 4) *Evaporaţiei solurilor păduroase.*

1 In ceea ce priveşte *influenţa ce au padurile asupra temperaturii aerului*. D-l Claudot, în 1897, o resumă ast-fel:

a) Apropriere între maxima şi minima lunară;

b) Scăderea temperaturii mijlocie în mod simţitor în timpul lunilor celor mai călduroase;

c) Influenţă foarte mică în cele-l'alte luni;

d) Scăderea uşoară a temperaturei pentru întregul an, resultînd din aceea că pădurea lucrează într'un mod mai intens asupra maximei ca să o coboare de cît asupra minimei pentru ca să o facă să se urce.

Concordanţa acestor observaţiuni, cu rezultatele obţinute în Franţa de către D-l Fautrat, şi în diferitele staţiuni ale Bavariei, Prusiei, Sileziei etc., permit a considera această cestiune ca rezolvată.

2. *Influenţa pădurii asupra precipitaţiunilor atmosferice*. Aci două puncte par dovedite:

a) Pădurea măreşte importanţa acestor precipitaţiuni; ast-fel: înălţimile apei din ploi într'o poiană din pădurea Haye (aproape de Nancy) între marginea de răsărit a pădurei şi o regiune agricolă vecină, sunt între ele ca numerile 100, 97 şi 77;

b) Frunzişul arborilor foioşi interceptează, vara aproape 8 % din această apă, dar cum pădurea primeşte un plus

de 22 % în raport cu cîmpul agricol vecin, avem încă un beneficiu de 14 % în avantagiul solului păduresc.

3. *Căderea grindinei.*

In urma observaţiunilor făcute între anii 1882 şi 1895 s'a conchis că pădurea are o influenţă reală şi fericită asupra căderei grindinei, dar, că această cestiune trebueşte încă urmărită pentru a se ajunge la rezultate mai precise.

4. *Evaporaţiunea solului păduresc.* Asupra acestei cestiuni dezideratele par a fi cele mai numeroase. Experienţele D-lui Mathieu, stabilesc că evaporaţiunea unei pînze de apă este cu mult mai mică în pădure de cît în cîmp liber şi că într'o pădure de foioase. proporţia care este de aproape 1 la 2 în sezonul rece, devine de 1 la 4 în sezonul cald,—numai în luna Aprilie, înainte de desfacerea frunzelor, evaporaţiunea sub pădure întrece cantitatea de apă. provenită din ploi. Acestea sînt date precise dar insuficiente şi cestiunea aceasta pentru a fi rezolvată are încă nevoe de noui experimentaţii şi observaţiuni continue

In urma citirii raportului D-lui Jolyet, cuvîntul a fost dat D-lui Hanry, profesor la şcoala forestieră din Nancy, pentru a face o comunicare relativă la: *Influenţa pădurilor asupra apelor subterane în regiunile de cîmp.* Aceasta face obiectul celei a doua chestiuni a programului.

D-sa zice că trebue mai întîi să se precizeze cestiunea; că în discuţiune nu este de cît influenţa ce aŭ pădurile în regiunile de cîmpie, asupra solurilor identice, prin compoziţiunea lor mineralogică, permeabilitatea lor şi felul de a curge al apelor subterane. Ea este de sigur deosebită de ceea ce este în regiunile muntoase; ast-fel este de necontestat astăzi că pădurile de munte favorizează în general producţiunea izvoarelor — sînt nenumărate exemplele de izvoare carî au dispărut după tăerea sau distrugerea pădurei şi carî aŭ apărut cu reînfiinţarea ei; — arată apoi diferinţa între munţii împăduriţi ai Franţei, unde izvoarele abundă

şi între regiunile carî sînt situate pe coasta Adriaticeî şi o parte a Mediteraneî şi carî sînt cunoscute prin uscăciunea lor.

D-sa vorbeşte apoî despre umeditatea solului forestier şi a cîmpieî.

La cîmpie apa care nu se evaporează, intră în pămînt; o parte este reţinută de părticelele de pămînt sau de humus sub formă de apă de imbibaţie, o alta este absorbită de rădăcinî pentru trebuinţele nutriţiuniî şi transpiraţiî, iar ce maî rămîne se scurge în profunzime, pentru a alimenta apele subterane.

După observaţiunile făcute, apa care ajunge la pămînt, într'o pădure foioasă este aproape de aceeaşî grosime ca şi aceea pe care o primeşte cîmpul vecin, căcî după observaţiunile făcute la Nancy în timp de 30 anî (1867—1895), dacă cad 15 centim. de apă maî mult deasupra pădureî, după aceleaşî observaţiunî, ajung la pămînt 15 centim. maî puţin, fiind reţinută saŭ evaporată prin frunzişul pădureî. Cum pe de altă parte, evaporaţiunea sub pădure (fără ca cu toate acestea să se poată da ţifre) este maî mică de cît evaporaţiunea în cîmp deschis, ar urma ca în condiţiunî egale, solul pădurîî se conţină maî multă apă de cît acela al cîmpuluî vecin.

Orî se prezintă în mod constant tocmaî contrariul în timpul perioadeî de vegetaţie şi dacă se consideră o secţiune de pămînt în grosime de 5 — 6 metri.

După aceasta D-l Hanry, face o expunere a observaţiunilor celebruluî profesor din Münich, Ebermayer care de 30 anî se ocupă cu această cestiune, conchizînd că după rezultatele obţinute de dînsul, solul forestier la 40 şi 80 centimetri, este tot anul ceva maî uscat de cît cîmpul învecinat la aceiaşî adîncime, — cel puţin pe tot timpul perioadeî de activă vegetaţie a pădurîî, de exemplu, în primul secol; — trece apoî la observaţiunile făcute de Ruşî în parcul şcoaleî de silvicultură din St. Petersburg, sub direcţiunea

profesorului Kostytcheff şi care a ajuns la concluziunea că: influenţa uscătoare a pădurei este evidentă, şi cu atît mai mare, cu cît masivul este mai în vîrstă cel puţin pînă la 50 ani, — vîrsta maximă a populamentelor unde a fost făcută observaţiunea. A constatat că în pădure umeditatea superioară a pămîntului pînă la adîncimea de 10—20 centim. este mai mare de cît în cîmp, dar în schimb straturile inferioare sînt mai puţin umede în pădure de cît în cîmpie, rezultă dar din cercetările făcute în Germanja, Austria şi Rusia, zice D-l Hanry, că zonele superficiale ale solului forestier sînt mai umede de cît acelea ale cîmpiei, dacă zonele profunde sînt mai uscate.

Trece apoi la apele de infiltraţie, printre încercările de a se determina apa de infiltraţie în pămînturile acoperite cu pădurĭ şi cele goale, citează numai pe cele ale Staţiunii Centrale Helveţiene de experimentări.

Iacă concluziunile celor 36 luni de experienţă:

1. *În cei 3 ani s'a infiltrat în pămînt în mijlocie 58 % din apele provenind din precipitaţiunile atmosferice*:

2. *Iarna aproape toată apa a trecut în lyzimetri, vara din contră nu se infiltrează în pămîntul gol de cît 60 % din apa ploilor*;

3. *Tericiul, calcarul şi argila lasă 71 % din apa ploilor în pămînt, sub formă de apă de infiltraţie, iar nisipul 84 %*;

4. *Cînd pămîntul este acoperit cu iarbă, fag, saŭ molift, cantitatea apei de infiltraţie este în mod simţitor micşorată.*

Se infiltrează 33 % aproape mai puţin de cît în pămînturile despădurite.

Aceste experienţe s'aŭ făcut de către D-l Buheler, care a operat asupra a două serii de cîte 8 cutii cu pămînt, avînd fie-care cîte 2 m. p. şi 1m20 de profunziune.

Un al treilea mijloc pentru a şi da seamă de influenţa vegetaţiunii asupra apelor solului, este de a determina pe suprafeţe, mari plane, avînd un sol, un sub-sol şi un climat identic *variaţiunile nivelului apelor subterane* şi de a se vedea dacă aceste variaţiuni în casul cînd ar exista, au oare-care raport cu felul culturilor superficiale.

Din cercetările făcute în Rusia, atît în părţile de Sud, cît şi în cele de Nord, rezultă: *Că în toate pădurile studiind primul plan, apele subterane se găseşte mai jos de cît în câmpiile învecinate, — variind în mijlocie cu 10 metri.*

In rezumat ne găsim, zice d-l Hanry, în faţa a 3 fapte concordante foarte clar demonstrate şi legate în mod strîns:

1. *Solul forestier este mai uscat, cu toate că conţine mai multă umezeală la suprafaţă;*

2. *Mai puţină cantitate de apă se infiltrează în solurile inerbate sau împădurite de cît în solurile goale;*

3. *Coborîrea nivelului apelor subterane în pădure este cîte odată la mai mult de 10 metri, sub nivelul apelor subterane din stepele cultivate sau inerbate.*

«Pînă la proba contrarie, ziceam în 1898, s'ar părea că poate să se afirme că în regiunea de cîmpie, în mod general, pădurea contribue mai puţin la alimentarea apelor subterane de cît cîmpul gol, sau orî-ce altă cultură, aceasta a fost verificată pentru ţările septentrionale cu slabă evaporaţie (Rusia şi Germania).

Ar fi interesant ca să se ştie cum s'ar petrece lucrurile şi în ţările tropicale, unde evaporaţia este aşa de activă în terenul descoperit.

După noile cercetări ruseşti, această concluzie este exactă pentru toată Rusia; dar într'o chestiune unde joacă un aşa mare rol, înălţimea şi distribuţiunea ploilor, temperatura, vînturile şi mai ales evaporaţia, toate elemente

atît de variabile chiar pe acelaş loc, D-sa se păzeşte de a o aplica şi Franţel, înainte de a avea date cu cifre positive.

Cu toate acestea departe de a se crede, după cum fac unii, că chiar dacă concluziile provizorii ce enunţarăm s'ar generalisa, pădurea ar fi prin aceea privată de una din aureolele sale; mi se pare din contră, că acţiunea sa binefăcătoare *ca creatoare de ploi*, reese cu mai multă putere; pentru aceasta nu avem de cît să ne fixăm atenţiunea asupra următoarelor puncte, cu desăvîrşire indiscutabile şi concluziunea se va impune de la sine.

1. *Că pădurile atrag ploile;*

2. *Că pădurea are o putere de transpiraţie considerabilă;*

3. *Că nivelul apelor subterane este mai jos în solul pădurei;*

4. *Umeditatea este mult mai mare în solul forestier de cît în solul agricol, în zona superficială.*

D l Hanry termină importanta sa comunicare, zicînd:

Omul datoreşte foarte mult pădurei, pentru că ea singură ştie să corijeze acţiunea brutală a curenţilor aerieni, se repartizeze în mod mai echitabil ploile pe continente, să mărească intensitatea lor, şi să procure astfel omului singurul mijloc pe care îl poate avea la dispoziţie şi de care începe a uza, pentru a readuce din ce în ce mai mult prin împăduriri progresive, zona deserturilor.

D-l Servier, proprietar în Paris, face apoi o comunicare asupra fenomenelor hydrologice, consecutive plantaţiuni coniferelor, şi din care reese, între altele, că reşinoasele îndepărtează grindina.

Asupra primei şi a doua chestiuni unite, Congresul a emis părerea următóre:

Că ar fi de dorit ca acţiunea pădurilor asupra isvórelor şi a grindinei să fie studiate în staţiunile

forestiere, așa-fel ca chestiunea să poată fi reluată în viitorul Congres internațional, și că, prin urmare, aceste stațiuni forestiere, meteorologice, foarte puțin numeroase, mai ales în Franța, să fie înmulțite.

Se dă apoi cuvîntul D-lui Küss, inspector de păduri la Paris, asupra *restaurațiunii munților* și *corecțiunii torenților*, care face obiectul celei de a 3-a chestiuni din program.

D-sa vorbește despre primele legiferări făcute în Franța, arătînd și pe cele care sînt în vigoare ași; la urma urmelor, zice D-sa, revenim tot-d'a-una la principiile stabilite de Surell în *studiul său asupra torenților din Alpi*, adică:

1. Prezența unei păduri pe un sol împiedică formațiunea torenților;

2. Defrișarea unei păduri lasă pămîntul prada torenților;

3. Reînființarea pădurilor aduce stingerea torenților;

4. Căderea pădurilor îndoește violența torenților; poate face chiar să 'i facă să reapară.

Creațiunea de păduri, zice D-nul Küss, în bazinurile de recepțiune constitue astă-zi în Franța punctul cel mai delicat al chestiunii restaurării munților, căci ea atinge viața pastorală.

Asupra acestei chestiuni s'a propus următorul amendament, de către d-rul Küss și care a fost votat: *„Să se facă un raport pentru viitorul Congres asupra chestiunii de a se căuta cel mai bun mijloc practic, capabil de a menține în fundul făgașurilor, produsul desagregării șisturilor liasice, cunoscute sub numele de pămînt negru și în general al tuturor rocelor care se transformă repede în praf.*

Ca urmare a unui raport făcut de D-nul Fabre asupra *landelor și pădurilor plantate pe platourile din departamentul Hautes Pyrénées*, s'a propus și votat următorul amendament:

Congresul internațional de silvicultură, emite părerea de a întinde lucrările de reîmpădurire în terenurile sau landele unde regularisarea cursurilor de apă a devenit necesară, din punct de vedere general.

A patra chestiune din program este: *Lucrări de protecțiune contra avalanselor și măsuri de apărare în contra pagubelor cauzate proprietăților inferioare, de apele provenind din ghețare.*

D-l Mougin, sub-inspector de păduri în Franța, luînd cuvîntul, vorbește despre catastrofa de la St.-Gervais, arătînd cum în noaptea de 12 Iulie 1892, în volum de 100.000$^{m.}$ de apă, precipitîndu-se de la o înălțime mare, atrage în drumul ei tot ce întîlnește: blocuri de piatră colosale, lemne, pămînt, atingînd un volum de un 1 milion de m. c. se svîrle în valea Arve și distruge 11 case, stabilimentul de băi de la St.-Gervais, făcînd să piară sub nămolul adus, 150 de persoane.

După mai multe discuțiuni între D-l Mugen și Küss, se propune următoarele concluziuni, care se votează de Congres.

De a se supune la controlul Statului pădurile particulare din munți, tuferișurile pășunatul în păduri, în vederea prevenirii avalanșelor, de a se organiza în fiecare țară un serviciu de observare a ghețarilor în scopul de a preveni catastrofele, și de a încunoștiința serviciile interesate asupra mișcării și formațiunii ghețarilor.

Se ascultă apoi comunicarea D-lui Coaz inspector federal la Berna, asupra statisticei avalanșelor, apoi D-sa prezintă un raport al D-lui Bürcli, inspector federal de lucrări publice, asupra lucrărilor executate în Elveția, pentru a împiedica scurgerea repede a apelor din ghețari și îmbucătățirea ghețarilor.

A V-a chestiune este: *ameliorațiuni pastorale, căși; reglementarea pășunatului.*

D-l Cardot inspector de păduri, dă lectură raportului său: *degradațiunea pămînturilor în munți. Consecințele și cauzele.* Arată legislaturile din Germania, Austria, Elveția asupra acestei cestiuni, trece apoi la legislațiunea Franței, vorbind despre înființarea în 1897 a serviciului de ameliorațiuni pastorale de pe lîngă Direcția pădurilor Statului. Acest serviciu restrins pentru un moment, are de scop de a încuragia și ajuta prin subvenții sau numai prin consilii planuri de lucru sau amenajamente făcute gratuit județelor, comunelor, particularilor, în vederea restaurărei punerei în valoare și amenajerei pășunelor degradate sau sărăcite. Este o lucrare foarte importantă și care s'ar putea aplica în Franța la o suprafață de 6.226.819 hect, carî prin statistica din 1872 sînt clasate sub denumirea de: *Locuri sterile, islazuri, terenuri stîncoase, munți goi, mlaștini* și al căror venit este nul sau foarte mic.

Ori aceste terenuri pentru mai mult de 3 părți din suprafața lor sînt susceptibile de o punere în valoare remuneratoare, prin ameliorațiunea erburilor în locurile șese; prin plantații forestiere în locurile stîncoase sau în pantă repede sau prin lucrări mixte, pastorale și forestiere.

Ca concluziune a lucrărei sale, D-l Cardot propune următorul amendament, care se votează de Congres:

Ca la fie-care din națiunile reprezentate, să se studieze o legislațiune pastorală sau dacă ea există, printr'o aplicație cît mai întinsă, să se obție efectul maximum;

Apoi să se studieze mijloacele de a o complecta sau perfecționa;

Că pe de altă parte să se ia ori-ce măsură administrativă sau financiară, pentru a se asigura reconstituirea, punerea în valoare și exploatare cu folos a tutulor terenurilor publice, aparținînd la colectivități: Stat, provincie, triburi, comune, secțiuni de comune și stabilimente publice;

Că în fine, în vederea importanței acestor două chestiuni, să se facă un raport pentru viitorul Congres, asupra dispozițiunilor legislative adoptate și a măsurilor luate de către diferitele state.

A VI-a chestiune este următoarea: *Apărarea contra eroziunilor oceanului, drumuri de exploatare în pădurile din dune.*

Această cestiune a fost tratată cu multă competință de către D-l Violette sub-inspector de păduri în Franța, care a depus următorul amendament, ce s'a votat de Congres:

In vederea determinării bazelor unei metode raționale de întreținere a dunelor litorale, amenințate de apă, se vor efectua nivelmente de cea mai mare precizie și cît mai curînd, și cari se vor repeta la intervale regulate pentru a determina importanța scoborîrii sau ridicării acestei părți a terenului. Nivelul mijlociu al oceanului, după datele mareografilor va constitui planul de comparație.

Apoi d-l Kuss, face o dare de seamă asupra comunicării d-lui Bargman din Münich și a cărei concluziuni sînt: *Pădurea trebue să fie pusă sub protecțiunea tutulor.*

Se dă cuvîntul apoi D-lui Puige J. Valls, inginer șef de păduri în Spania, carî prezintă un rezumat asupra lucrării d-lui Ricordo Codorniu, intitulată: *„Apuntes Relativos a la Repoblation forestal de la Sierra de Espuna"*, în care arată lucrările pentru corecțiunea torenților efectuate într'o parte a Spaniei. Urmează propunerea D-lui Doloncle, președintele societății silvicultorilor din Franța și Colonii, care nu este de mai puțină importanță, pentru a se vedea cît de îngrijiți sînt oamenii în alte țări de soarta pădurilor. Iată dezideratul emis și aprobat:

Ca un învățămînt silvicol să fie introdus în școalele normale și primare din toate țările, ca printr'o companie de conferințe și de anunțuri publice diferi-

tele țări, provincii și comune să combată fără preget prejudițiile poporului contra restaurării terenurilor în munți și corecțiuni torenților ;

Ca să se dea anual prime naționale și chiar internaționale particularilor cari s'ar fi distins prin concursul lor la restaurea munților.

Urmează apoi raportul d-lui Delasaseinge, inspector silvic la Bordeaux, asupra celei de a VIII-a chestiuni: *„Apărarea contra incendiilor"*.

D-sa vorbește despre incendiile din Franța, și în special în acele părți unde ele se întîmplă pe o scară mare, cum este în : *Maures et Estérel* și în *Landele Gasconiei.*

Vorbesce despre legislația franceză relativă la incendii, despre înființarea personalului de privighere plătit de Stat și care își exercită acțiunea, nu numai asupra pădurilor Statului, dar asupra tutulor pădurilor din acele regiuni; acest personal veghează ca prescripțiunile art. esențial din legea din 1893, relativ la aprinderea focurilor, să fie aplicat cu strictețe. Pădurarul face turneuri dese în pădure, și ocupă puncte înalte pentru supraveghere, el avizează autoritățile superioare, îndată ce s'ar fi ivit incendiu ; se transportă la fața locului și organizează stingerea. D-l Delassasseigne face o mică statistică asupra incendiilor întîmplate de la 1870—1900, arătînd pe ani suprafețele arse, cari se cifrează cu mii de hectare și cu milioane de franci, ca în anul 1899, cînd incendiile s'au întins pe o suprafață de 12.433 hectare, aducînd o pagubă de 1.387.000 franci, arată apoi cauzele incendiilor cari se pot clasifica ast-fel:

1. Imprudența vînătorilor, a fumătorilor și a lucrătorilor întrebuințați în exploatările agricole și forestiere ;
2. Aprinderea buruenilor (ca sistem de stîrpirea lor);
3. Reaua supraveghere ;
4. Instalațiuni de cărbunării în rele condițiuni,
5. Locomotivele drumurilor de fer;

6. Artificiile date în zilele de sărbătoare la țară sau în tîrgușoare;

7. Trăsnete.

Arată apoi măsurile preventive luate de administrația pădurilor, pentru pădurile Statului, și carî sînt următoarele:

1. Deschiderea în interiorul pădurei și pe perimetru a unor uliți (parefeu) avînd toate aproape 10 m. lărgime, situate în general la 1 km. de distanță, curățite de arborî, și perfect măturate;

2. Creiarea de deposite pe lîngă casele pădurarilor, de scule speciale pentru stingerea focului;

3. Obligațiunea pentru antreprenor, de a avea în locurî anume desemnate scule pentru stingerea focului;

4. Punerea la intrarea în pădure a unei table pe care este scris că este oprit de a fuma;

5. Supraveghere specială în timpul căldurilor;

6. Curățirea buruenilor pe fie-care parte a drumului;

7. Instalațiunî de linii telefonice, care să lege casele pădurarilor cu biurourile de poștă și telegraf, cele mai apropiate.

Se depune apoi concluziunile carî se confirmă prin votul Congresului, în coprinderea următoare:

Congresul Internațional de Silvicultură emite părerea că autoritățile publice a diferitelor State, să ia fără întîrziere, în ceea-ce le privesc, măsurile necesare pentru a pune capăt în marginile posibilului, incendiilor carî distrug bogățiile forestiere.

Ultima chestiune din program tratată în secțiunea II-a este:

Punerea în valoare prin împădurire a terenurilor inculte și a celor epuisate. Această chestiune a fost tratată de D-l Leddet, sub-inspector de pădurî în Administrația Centrală franceză. D-sa zice că împădurirea este cea mai puternică pîrghie, de care ne putem servi, pentru a îmbu-

nătăți soarta localităților desmoștenite, și de a readuce bogăția și prosperitatea în acelea în care neprevederea omului și furia elementelor, au adus ruina. In Franța sunt exemple forte doveditoare. Ast-fel avem în Sologne terenuri carî, grație numai împăduririlor executate în cea de a doua jumătate a secolului trecut, s'a putut transforma din terenuri inculte și mlaștinî, în superbe păduri de pinî, — climatul său altă dată plin de friguri s'a ameliorat, — populațiunea slabă și rară din vremuri a crescut și s'a fortificat.

D-sa propune un mijloc economic pentru împădurirea terenurilor calcaroase din provincia Champagne. Iată-l: Să se samene direct la hectar ca 10 kilogr. pin Austriac, după aceea să se grăpeze terenul suficient pentru ca sămința să fie bine acoperită.

D-sa zice că se poate amesteca 2 kilogr. pin Silvestru la 8 kilogr. pin Austriac — în felul acesta obținindu-se un amestec de esențe, carî în tot-d'a-una și din toate punctele de vedere, este mai avantagios.

Cheltuială la hectar ar fi de 57 leî.

D-l Crahay, inspector de păduri în Belgia, arată că după o practică de 8 anî a acestui sistem, în terenuri analoage, a abandonat însemințările, înlocuindu-le cu plantațiunî directe, dar avînd grije ca să protejeze piciorul plantei cu pietre late, și după ce mai întîi a mobilizat bine terenul.

In secțiunea II-a pe lîngă chestiunile coprinse în program, mai multe propuneri aŭ fost făcute. Iată propunerea făcută de d-l Crahay, delegatul Belgiei, relativă la protecțiunea arborilor, prin mijlocirea societăților particulare și a instrucțiunii ce ar urma să se dea în școlile primare. D-sa zice că din punct de vedere internațional, s'ar putea emite următorul aviz:

1. *Că agenții silvici să se pună în relațiune cu publicul, pentru a'l lumina și a'l face să înțelcagă utilitatea și importanța pădurilor și a reîmpăduririi terenurilor inculte;*

2. *De a se da prin aceiaşi agenţi, conferinţe sau convorbiri familiare destinate a atinge acelaşi scop şi a da consultaţiuni de natură a lămuri pe particulari, şi pe administratorii bunurilor colective, asupra modului celui mai raţional, de a trata pădurile, sau de a împăduri terenurile improductive; sau de a face plantaţiuni izolate, sau pe marginea terenurilor agricole.*

D l Deloncle, luînd cuvîntul, arată curentul care s'a declarat printre membrii secţiunii a II-a în favoarea stabilirei unei *sărbători a arborelui*, în care scop D sa face următoarea propunere :

Să se creeze în fie-care ţară, în a doua Duminică a lunei Octombre, o sărbătoare a arborelui, la fel cu cea din Statele-Unite şi care va fi consacrată, de către elevii şcoalelor pentru a planta arbori.

Mai mulţi membri ai Congresului sînt de părere a nu se impune aceiaşi dată pentru această sărbătoare, iar reprezentantul Greciei, motivează că se poate ca în Grecia sărbătoarea arborelui, să nu producă nici un rezultat, pe cîtă vreme s'ar găsi un alt mijloc, de a desvolta în copii iubirea naturii.

D-sa spune că în Grecia silvicultorii sunt socotiţi întocmai cum erau socotiţi medicii în Evul Mediu, ei treceau de vrăjitori; deci sîntem obligaţi, de a merge în mod progresiv, cu vulgarizarea ştiinţei forestiere, pentru care motive nu este de părere a se impune în mod general, sărbătoarea arborelui.

In urma acestor discuţiuni, se admite propunerea în redactarea următoare :

Să se creeze în fie-care ţară, o sărbătoare a arborelui la fel cu cea care există în Statele-Unite şi care va fi consacrată de elevii şcoalelor, plantând arbori ; sau că diferitele State, să caute prin tôte mijlócele posibile de a populariza şi vulgariza ştiinţa pădurilor

Trecem acum la lucrările secţiunii a III-a.

In această secțiune s'au propus 5 cestiuni prin program. Le voi trece pe rînd, arătînd lucrările prezentate și desideratele emise.

Primul care a luat cuvîntul a fost D-l Pagès, judecător la Tribunalul de comerț din Paris. D-sa vorbește despre alcool, susținînd întrebuințarea metihlenului, ca denaturant oficial al alcoolului în diferitele țări ale Europei, în care se întrebuințează astă-zi.

Se știe că pentru fabricarea metihlenului din lemn, în Franța sînt 40 de fabrici cari întrebuințează ca lucrători în fabrică, în pădure, căruțași, etc. mai mult de 100.000 oameni.

Desființarea deci a metihlenului, ar fi dar o ruină a mai multor departamente din Franța. Propunerea D-lui Pagès de a se păstra metihlenul ca denaturant al alcoolului, este adoptată de Congres.

D-l Adrian din Blamont (Franța) a prezentat o broșură cu titlul: «*Bareme-forestier*». D-sa a publicat această lucrare, în scopul de a propaga întrebuințarea generală a sistemului metric, în ceea ce privește lemnul, căutînd în felul acesta să răspunză la prima chestiune a programului care este: *Unificarea internațională a măsurilor de cubagiu pentru lemnele de lucru, forma geometrică a trunchiurilor de arbori, procedee de cubaj.*

Pentru rezolvarea chestiunii No 4 din program: *Sol păduros și hărți botanico-forestiere*, sînt 5 avize date. Primul este al D-lui Wanscherenbeck, sivicultor din Olanda, carî prin raportul său, arată cum s'au făcut defrișări în Olanda pe o scară foarte întinsă, și cum astă-zi se luptă pe calea replantărilor.

D-l Demorlaine, ținînd compt de propunerile D-lui Wanscherenbeck, absent de la Congres, depune următorul amendament care se votează de Congres: *Secțiunea recunoaște utilitatea de a se analiza solurile forestiere, ca termen de camparație, între terenurile despădurite și*

cele împădurite, şi ca metodă de propagandă în favoarea plantării terenurilor despădurite din greşeală

In legătură cu această cestiune, este şi raportul D-lui Guffroy. Inginer agronom, care dă lectură memoriului său, asupra *influenţei îngrăşemintei pepinieriilor*, din punct de vedere al desvoltărei şi al resistenţei esenţelor păduroase. D-sa spune că daca secolul XIX, din punct de vedere agricol se poate numi secolul îngrăşămintelor, nu este tot aşa in silvicultură, unde sîntem încă în perioada încercărilor. D sa arată în mod documentat că îngrăşămintea întrebuinţată în pepinere permite de a obţine :

I. O mai frumoasă reuşită a semănăturilor, în înălţime şi în vigoare;

II. O perdere la sută mai slabă ;

III. O mai bună reuşită in plantare;

IV. O desvoltare mai bună şi mai repede în viaţa plantelor, de oare-ce începutul vegetaţiunii, influenţează foarte mult asupra vieţei întregi a plantelor.

D-sa recomandă îngrăşemintele fosfatate, azotate şi potasice, emiţînd părerea că *Administraţia Pădurilor urmînd exemplu dat pentru plantele agricole de către Administraţia Agriculturei, să înmulţească prin agenţii săi, creaţiunea cîmpurilor de experienţă, care ar permite să stabilim, cele mai bune formule de îngrăşeminte de adoptat, după esenţe şi teren.*

Aceasta constitue cel de al II-lea aviz votat de Congres.

Tot D-l Guffroy, dă lectură memoriului său. asupra hărţilor botanico-forestiere. D-sa arată că flora forestieră franceză, este împărţită între 10 familii : Oleacee, Acerinee, Tiliacee, Rozacee, Leguminoase, Terebentacee, Ebenacee, Ulmacee, Amentacee şi Conifere.

Secţiunea emite, cel de al III lea aviz, în această cestiune, în cuprinderea următoare :

Administraţia forestieră se facă prin agenţii săi,

o hartă botanico-forestieră, indicând limitele diverselor esenţe, ast-fel ca să se poată facilita proprietarilor, reîmpădurirea terenurilor lor ;

afară de aceasta secţiunea se pronunţă în favoarea modului de a reprezenta regiunile ocupate de diferiţii arbori, prin culori, cu indicaţiunea prin puncte, a staţiunilor, unde esenţa este numai naturalizată.

Al IV-lea aviz este următorul :

Să se dreseze o hartă orografică, indicând densitatea pădurilor, în diferitele regiuni, şi repartiţia furtunelor cu grindină, ast-fel ca să se poată deduce influenţa pădurilor, asupra acestui fenomen ;

Acest al IV-lea aviz, după propunerea D-lui Benardeau, a fost contopit cu un alt aviz, al secţiunii a II-a, propus de D-l Hanry şi Jolyet, sub redactarea următoare :

Ar fi de dorit ca acţiunea pădurilor asupra isvoarelor şi asupra grindinei, să fie studiată în staţiunile forestiere, şi să se dreseze hărţi orografice, cari să indice densitatea pădurilor, ast-fel că chestiunea să poată fi reluată în viitorul Congres internaţional, şi că prin urmare, numărul staţiunilor forestiere meteorologice, foarte rare mai ales în Franţa, să fie mărit.

A V-a părere emisă, tot pentru resolvarea chestiunii No. 4, este acea a D-lui Thezard, chimist, în coprinderea următoare :

I. *Unificarea internaţională a metoadelor de analiză a solurilor şi plantelor ;*

II. *Întrebuinţarea apei tari, ca mijloc de a ataca, în analiza solurilor ;*

III. *Reducerea la atita la mie, a materiilor uscate, în analiza plantelor.*

Se mai prezintă, un raport făcut asupra memoriului D-lui Martin, relativ la utilizarea rumegăturei de lemn, pentru developarea clişeurilor fotografice, şi a fotografiilor

făcute pe hârtie sensibilizată cu bicromat de potasă, apoi D-l Marion, membru al societăţii de agricultură din Franţa, propune un amendament, asupra pagubelor produse de vîsc, copacilor şi asupra tratărei lui.

D-l Grimblot, conservator de păduri în retragere, dă citire memoriului său, asupra trufelor şi truficulturei, lucrare completă şi de care cu succes, se pot folosi cei ce ar dori să studieze această cestiune.

Se dă cetire memoriului D-lui Flahault asupra *limitelor superioare de vegetaţiune forestieră în Franţa*.

A V-a chestiune din program este relativă la *ameliorarea transporturilor în pădure*. comunicaţiune ce era să fie desvoltată de D-l Thiery, profesor la Şcoala forestieră din Nancy.

In lipsa D-sale, D-l Demorlaine, arată în trăsurî generale lucrarea eminentului profesor care coprinde următoarele puncte :

Mijloacele astăzi întrebuinţate pentru transportul lemnelor ;

Necesitatea suprimării asvîrlirii şi tîrîrii lemnelor la munte ; avantagiul de a substitui acestui mod, transportul prin cable aeriane, — cazurile în carî cablurile pot cu succes să fie întrebuinţate ;

Inlocuirea la munte a drumurilor împetrite prin căi ferate înguste, în carî să dea canalurile şi drumurile Decauville.

Asupra acestei lucrărî, se emite următorul aviz :

Serviciul silvic să ia măsurile necesare, pentru desvoltarea prin toate mijloacele posibile şi îmbunătăţirea transporturilor în pădure, luând iniţiativa creaţiunii transporturilor cu cale ferată, alături cu drumurile împetrite, a căror întreţinere devine din zi în zi mai costisitoare şi mai dificilă.

In fine ultima lucrare, căreia i se dă cetire, este a D-lui

Houdant, directorul fabricei de hîrtie a D-lui D'Arblay, *Asupra desvoltărei luate în secolul al XIX lea. de industria hîrtiei;* lucrare foarte complectă şi interesantă pentru cei ce se ocupă cu fabricarea hîrtiei.

Cu aceasta se termină şi lucrările secţiunii a III-a.

Cît de importante şi cît de multe aŭ fost lucrările ce s'aŭ discutat în Congresul de silvicultură şi pe carî abia le-am atins în cele ce am arătat mai sus, cred că cu uşurinţă specialistul 'şi va da bine seama, şi recomand colegilor mei, carî ar dori să se ocupe mai în detaliŭ cu vre-una din chestiunile tratate în Congres, să 'şi procure textul complect. căci toate aceste lucrări aŭ fost publicate în broşurî separate.

Înainte de a se închide ultima şedinţă, D-l Daubrée, preşedintele Congresului în secţiunî unite, a pus chestiunea următoare :

Congresul Internaţional de Silvicultură, declarîndu-se permanent, 'şi păstrează el o independenţă absolută şi va continua să 'şi fixeze în totă libertatea epocele cînd trebue să se întruneascâ saŭ să se fuzioneze cu marele Congres de agricultură, în care să formeze secţiunea de silvicultură? dar pe lîngă care va avea în schimb numeroase avantage materiale şi pecuniare.

În urma unor discuţiunî foarte aprinse, cu 61 bile pentru şi 50 contra, s'a votat fuziunea, însărcinîndu se D-l Daubrée ca să intre în tratative cu preşedintele Congresului de Agricultură, D-l Meline, dar să caute a păstra silvicultorilor o independenţă pe cît posibil mai largă. Congresul se declară apoi închis în ziua de 7 Iunie.

În ziua de 8 Iunie, după ameaz, am vizitat în frunte, cu preşedintele Congresului, expoziţiunile forestiere din Pavilionul Internaţional al pădurilor, vînatului şi pescuitului, unde rînd pe rînd am parcurs secţiunile diferitelor naţiunî, începînd cu secţiunea forestieră franceză. Aci, cu un gust

și o fineță caracteristică acestui popor, am găsit reprezentate și așezate tot ceea ce putea fi cu interes la pădurĭ. Secțiuni de lemne așezate ca cărțile în bibliotecă, semințe de tot felul, fotografii de plantațiuni și corecțiuni de torenți, trei mari panoplii de lemne așezate după aplicațiunea lor, două diorame de lucrările de reîmpădurirea munților, din care cu ușurință se putea vedea rezultatul bine-făcător al pădurii asupra rîpelor rupte și prăpăstioase. Prezentarea s'a făcut de D-l inspector Thyl, anume, însărcinat cu secțiunea forestieră. Aci ni s'au mai arătat diferitele aparate întrebuințate în piscicultură la Francezi.

Am trecut apoi la Rusia, unde o colecțiune de eșantiloane lemnoase din cele mai bogate ne-a arătat flora forestieră rusească, — am examinat instrumentele întrebuințate la replantările din stepe, — hărți și fotografii arătaŭ cu prisosință starea și repartizarea pădurilor în Rusia, de asemenea învățămîntul silvic în Rusia era reprezentat prin programul școalei de silvicultură, prin diferite cursuri făcute la școală, prin lucrări de ale elevilor etc. Aci am fost conduși de către D-l Kern, directorul Institutului forestier din St. Petersburg.

De aci am trecut la Austria și Ungaria, care aveaŭ fie-care cîte o secțiune separată, — am observat o foarte frumoasă hartă colorată a pădurilor din Ungaria, lucrată în relief de un silvicultor; — diferite miniaturi de opusturi, drumuri aeriane; slituri, canaluri. etc., etc., arătaŭ în mod clar mijloacele de transport, întrebuințate în pădure și pînă la arterele principale de comunicație în acea țară; fotografii, studii, broșuri, arătaŭ cu prisosință gradul înaintat al silviculturei în Austria și Ungaria. De remarcat este societatea silvicultorilor din Ungaria, al cărei sediu în Buda-Pesta, este într'un frumos palat, proprietatea societății, care mai dispune și de un fond de peste 700.000 coroane. Fără îndoială că o societate așa de bine stabilită este oglinda

unul corp solidar şi bine format, care ar putea să ne servească de exemplu.

Am trecut apoi la secţiunea Canadei, această ţară a lemnului, căci cele mai mari exporturi de aci se fac astăzi, şi unde printr'o serie de esantilioane de o frumuseţe rară, se putea vedea calitatea lemnelor, ce produce această ţară; printr'o serie de fotografii se arăta flora forestieră care este representată prin mai bine de 200 varietăţi; printr'o serie de fotografii in culori frumos încadrate, se putea vedea portul arborilor, florea şi semînţa lor; aci nu găsim studii, miniaturi, reliefuri, hărţi etc., in schimb însă găsim trunchiuri, blăni tăiate în toate direcţiunile razei, găsim oglinda industriei pădureşti din acea ţară.

Ca interpret sincer, trebue să mărturisesc şi aci, că secţiunea silvică românească, a fost fără reprezentant oficial, de şi ştiam că ţara avea un delegat a-nume pentru păduri la Paris, — pe cît mi-a fost posibil, deşi fără autorizaţiune oficială, am atras atenţiunea Preşedintelui şi a congresiştilor, asupra avuţiilor păduroase din ţara noastră, arătîndu-le eşantilioanele ce eraŭ expuse, deşi fără o etichetare sistematică şi rațională, — servind de cicerone; în secţiunea noastră aveam un material foarte bogat acumulat, material trimis de Stat şi de diferitele fabrici de cherestea din ţară, — un frumos trunchiu de stejar de vre-o 3 m. 50 cm., debitat in foi subţiri pentru placaj şi expus de D-nul Lessel din Bucureşti, făcea admiraţiunea tutulor, — de asemenea doagele expuse de D-nul Schlesinger din gorunul de Rădeşti, atrageau atenţiunea oamenilor specialişti; fabrica Göetz din Galaţi, expusese frumoase eşantilioane de jaluzele, blăni etc., de răşinoase, cari prin ţesutul fin al lemnului, şi prin îngustimea creşterilor anuale, făcea se reiasă calitatea superioară a moliftului din ţara noastră. In fine material bogat aveam, dar lipsa de ordine şi pricepere, a făcut ca ele să fie aşezate pel-mel, căutînd a se cultiva şi aicea

partea aranjamentului artistic. In acelaş compartiment cu lemnele, erau expuse pe un trunchiu de liege, de un blănar din Bucureşti, cîte-va animale selbatice impăiate din ţară, ceea-ce a făcut să se creează de către vizitatori că la noi în ţară ar fi existînd stejarul pentru plută; chiar eu am fost întrebat de către un negustor francez, dacă în ţara noastră se găsesc întinse păduri cu acest arbore.

Am vizitat apoi secţiunea Danemarcei, Statele-Unite, Suedia şi Norvegia, Japonia, unde am observat lucrurî de cel mai mare interes. Părăsind palatul pădurilor, am trecut în pavilionul Rusiei Asiatice, unde, condus de D-nul Jol, delegatul apanajelor Imperiale, l-am visitat în detaliu. Aci vînătoarea era mai bine reprezentată de cît pădurile, carî se mărginea la o serie redusă de rondele de arborî, în schimb foarte frumoase şi bogate piei de animale selbatice din ţările glaciale;—am remarcat, între altele, un prea frumos bou sălbatic impănat (biso-gonasuss) animal foarte rar şi în Rusia, şi care a fost impuşcat la vînătórea din 1898, de chiar Ţarul Nicolae al II-lea;— ni s'a spus că din acest fel de animale nu mai există de cât vre-o 200 exemplare, care sînt rezervate numai pentru vînătorile împărăteştî. — D-l Jol a procurat congresiştilor o surpriză plăcută, căcî introducîndu-l într'un salonaş, le-a oferit o gustare din excelentele vinurî, produse în viile împărăteştî, din mijlocul pădurilor Caucaziei. Natural, aceasta eşea din cadrul pădurilor, dar cum eram obosiţî, după atîta umblet, toţî ne-am găsit foarte dispuşî a toasta şi a aprecia aceste vinurî ascunse ale Rusiei. După aceea am vizitat pavilionul Indiilor Engleze, unde am admirat frumoasele exemplare de lemn de Tuya, precum şi splendidele sculpturî, făcute în acest lemn.

In fine, ziua de 9 Iunie şi cea din urmă a Congresului a fost destinată unei excursiunî afară din Paris, la pădurea Fontainebleau; unul din briliantele ce împodobesc

coroana Parisului. Am plecat 82 congresiști, mai mult de jumătate streini, și împreună cu Directorul General al pădurilor din Franța, — la gara Fontainebleau, unde fie-care congresist a primit o hartă a pădurii, și un text coprinzînd descrierea ei, am pornit în brecuri mari, pentru vizitarea pădurii; — și cu ce plăcere priveam pe la diferitele răscruci ale soselelor pădurii, pe pădurarii francezi în uniformă, și cu bicicletele, — mă gîndeam, cînd Doamne vre o dată și pădurile din țara mea, vor ajunge să fie apreciate în adevărata lor valoare și cît va mai trebui oare ca serviciul nostru silvic, să atingă treapta la care se găsește astă-zi, serviciul forestier francez.

Pădurea Fontainebleau are aproape 17.000 hectare și ocupă ca întindere numărul 2 în Franța; dintr'un singur corp, ea este foarte interesantă prin varietatea populamentelor ce o compun, — cuprinzînd: 9 serii de codru cu foioase, 3 serii de codru cu rășinoase, 5 serii de grădinărit, 3 serii de crîng compus și 1 serie artistică; în total 21 serii.

La ora 1, am dejunat în pădure, la Franchard, sub un cort, unde o nouă și delicată surpriză aștepta pe congresiști. În fundul cortului se afla equisonul Fontainebleau-lui, împrejurul căruia, sub forma unei panoplii, se găseau aranjate toate drapelele națiunilor cari aveau reprezentanți la Congres.

Nu am cuvinte să'mi exprim bucuria mea, ce'mi cuprinse inima, cînd examinînd acele drapele, zării și tricolorul României în masa aceia de steaguri.

Ca la toate mesele, discursurile au curs cu profuziunea cu care curgea și șampania.

Cordialitatea cea mai strînsă se observa printre membri Congresului, ca și cum toți ar fi fost frați. În adevăr, erau membrii aceleași familii, erau toți frați în silvicultură;— numai armonia poate să facă puterea unui corp constituit, și numai prin ajutorul și bunurile ce acest corp admini-

strează, poate să dea roadele de care e capabil; armonia şi disciplina ce domneşte în corpul forestier francez, poate să ne servească şi nouă drept pildă.

Cu acest prinz s'a închis Congresul Internaţional de Silvicultură, primul de acest fel ţinut pînă acum în Franţa, şi la al cărui suvenir, inima 'mi palpită în totdeauna.

M. Tănăssescu
Inspector silvic.

O SERBARE FORESTIERA

Am o deosebită plăcere a comunica colegilor mei, rezultatul unei din cele mai plăcute festivităţi oficiale, la care am asistat a. c., organizată de D-l I. Cristescu, silvicultor, şeful ocolului silvic Horezu, districtul Vîlcea, în onoarea veteranului pădurar Mihăilă Popescu din comuna Vaideni, căruia Ministerul Domeniilor, pentru vrednicia şi cinstea, cu care a servit peste 30 ani, 'i-a acordat o pensiune.

Sub un nuc maiestos, situat pe o colină plină de verdeaţă, unde mii de flori umpleau văzduhul cu un parfum îmbătător, şi de unde ochiul se pierdea într'un orizont depărtat, cuprinzînd nenumărate boschete de arbori risipite cu o neregularitate pitorească, prin pajiştele înflorite, ce împodobesc văile Vaidenilor; iar pîraiele argintii ca nişte mari balauri, şerpuiesc încolăcindu-se prin fermecătoarele vălcele, ce cobor din munte spre valea largă a Horezului, se întindea o masă rustică încărcată cu tot felul de merinde; pădurarii ocolului, aşezaţi în două rînduri milităreşte, dădeau un aspect plăcut spectacolului, la care locuitorii din satele vecine veniră să ia parte, ca la o sărbătoare aleasă, în haine frumos lucrate cu fluturi şi altiţă, cu atât mai mult, cu cât moş Mihăilă e cunoscut tuturor ca om de inimă, cinstit, şi un mare vînător de urşi, despre care ţăranii povestesc felurite legende, avînd la pasivul său peste 35 urşi împuşcaţi.

Cu acest prilej, pentru a da un imbold celor-l'alţi pădurari aflaţi de faţă, am crezut oportun şi cuviincios a le ţine

şi o mică cuvîntare, pe care o dau mai la vale; apoi aşezîndu-ne la masă cu moş Mihăilă şi toţi invitaţii, doamne şi domni veniţi din vecinătaţi, am ridicat pahare pentru D-l Ministru al Domeniilor, pentru şeful serviciului silvic şi pentru toţi D-nii şefi de regiune.

Inutil de adăogat, că sărbătoarea a fost prea frumoasă, iar hora largă şi bătuta aprinsă, învîrtită la umbra nucului, pînă la ora 5 p. m., au dat o vietate plăcută petrecerei — despre care se va vorbi multă vreme cu drag în acele meleaguri, nu atît pentru plăcerea ce ne-a dat, cît pentru scopul ei, servind ca pildă pădurarilor în viitor.

Cuvîntarea rostită cu ocazia aceleĭ serbări:

Onorată adunare,

Sînt fericit, ca vechiŭ şef al acestuĭ ocol silvic, care este unul din cele mai importante din ţară, prin bogăţia masivelor lui pădurăsc, că pot astă-zi să iau parte la o sărbătoare rară şi atît de frumoasă, organizată cu atîta gust şi pricepere de către D-l şef al ocolului I. Cristescu, în onoarea unuia dintre cei mai aleşi slujbaşi ai Statului, pădurarul veteran Popescu Mihăilă din comuna Vaideni, plasa Horezu, districtul R.-Vîlcea, vestit plăieş şi vînător de urşi.

In adevăr, D-l silvicultor Cristescu, care face parte din elita silvicultorilor romîni, motivat de o circulară ministerială, pentru recompensarea pădurarilor vechi şi destoinici, recomandînd călduros pe unicul, cel mai vechiŭ şi mai meritos pădurar «*moş Mihăilă*», cum îi zicem cu drag acum 13 ani, pe cînd giram acest ocol, Ministerul prin înalta sa solicitudine de a răsplăti credinţa şi destoinicia slujbaşilor săi, după avizul D-luĭ şef al serviciului, care dispune că pădurarul Popescu Mihăilă, servitor credincios de peste 30 ani în slujba Statului, să i se acorde o pensie pentru vrednicia, cinstea şi vechimea serviciului său; iar cu prilejul trecereĭ la pensiune a acestuĭ pădurar model, să i se facă un ceremonial, la care să ia parte tot personalul silvic din acest ocol spre a'l sărbători cum se cuvine unuĭ astfel de slujbaş, care în timp de peste un pătrar de veac a servit Statul cu zel şi cinste, şi care poate să treacă ca exemplu tuturor pădurarilor Statului.

Sub-semnatul sub-inspector silvic, de şi nu fac parte din această inspecţie, totuşi aflîndu-mă în căutarea sănătăţii la băile Govora, cînd am auzit vorbindu-se despre acea solemnitate şi mai ales aceasta făcută în cinstea bătrînului şi vechiului meu pădurar, «moş Mihăilă», n'am putut opri pornirea inimeĭ mele, de a fi părtaş la o aşa zi frumoasă şi mă văd astă-zi cu multă bucurie în faţa lui şi în faţa voastră pădurari, îi string mîna şi vă îndemn să'l aveţi pururea de pildă, spre a merita şi căpăta la rîndul vostru, onoarea şi răsplata pe care stăpînirea noastră ştie a o da celui ce e vrednic şi cinstit slujbaş!

Să trăieşti, Moş Mihăilă, mulţi ani şi să povăţuieşti pe camarazii tăi de serviciu, pe cari îi părăseşti astă-zi, ca şi ei să fie demni de tine; încă odată mulţi ani Moş Mihăilă.

Ernest Gheorghiu,
Silvicultor-şef

PROIECT DE LEGE

PENTRU

REORGANIZAREA MINISTERULUI AGRICULTOREI, INDUSTRIEI ŞI COMERCIULUI

Urmare[1])

Se prepară la serviciul de mine plăci de marmoră lustruită, care va figura la expoziţia din Paris. Sînt sigur că străinii vor recunoaşte calitatea marmorei noastre şi o vor prefera poate alteia din alte părţi. In ori-ce cas însă vom avea pentru trebuinţele interne marmora noastră.

Tot prin acest serviciu s'a mai descoperit minereuri de fer şi cupru în Dobrogea, şi se explorează din punct de vedere minier, Baia-de-fer, Nedeiul, Valea-Rudăreasa, Cungetul, Siliştea, Valea-lui-Stan, Valeă-Băcşilor, din judeţele Mehedinţi şi Vâlcea; Făgeţelu', Valea-jocilor, Valea-lui-Vintilă, Valea-Bădeancă, din Muscel; Valea-Purcelului, Argintăria, din Râmnicu-Sărat şi o parte din Suceava.

Asupra tutulor acestora, serviciul de mine a publicat în buletinul serviciului, studii de mare valoare. Din aceste studii resultă date certe asupra acestor diferite surse minerale de bogăţie subterană în ţeră la noi. Şi din punctul de vedere geologic, ştiu că se prepară în acest serviciu o hartă geologică, care va fi o hartă mai bună de cît toate care s'aŭ publicat pînă acum, fiind-că prin colaborarea atitor geologi, şi din ţară şi din străinătate, multe lucruri necunoscute s'au aflat şi s'au îndreptat multe din erorile strecurate în hărţile geologice anterioare. Ast-fel, D-lor, şi din punctul de vedere al activităţii ştiinţifice şi din punctul de vedere al descoperirei materiei prime industriale, acest serviciu 'şi-a dat osteneala, fiind că numai pe această temă, pe tema de studii şi explorări miniere, a putut să-şi desvolte activitatea în acest serviciŭ.

Tot pe lîngă acest serviciŭ există un laborator de analize chimice, şi insist asupra acestui punct, fiind-că am văzut că era tendinţa de a se desfiinţa acest laborator de pe lîngă serviciul de mine, de către comitetul delegaţilor.

1) Vezi numărul pe Iunie.

Cînd s'a întrunit comitetul delegaților și am avut onoare să iaŭ parte ca deputat în deliberare, am atins această cestiune importantă a laboratorului de cercetări chimice de pe lîngă serviciul de mine. Dacă se ia laboratorul acestui serviciu și dacă se trece, cum ne spunea atunci D-l ministru, și cum există și în budget, pe lîngă alte laboratorii, cum este laboratorul de chimie de la Universitate, de la Facultatea de științe, cum este laboratorul de la Școala de poduri și șosele, serviciul minelor este pus în imposibilitate de a mai da rezultate satisfăcătoare. Incontestabil că laboratoriile, despre cari am vorbit, sînt laboratorii bune, conduse de oameni speciali; dacă se ia însă acest laborator de la serviciul de mine, serviciul de mine va fi cu mîinile trunchiate; i se va lua primul instrument de cunoștinți al activității sale din punctul de vedere minier; fiind că inginerii minieri nu pot să cunoască ceea ce găsesc, în diferitele explorări, printr'o analiză superficială, ci trebue se aibă analiza chimică a minereului. Acele specimene trebue analizate în laboratorul de chimie și daca ele se trimit la laboratorii străine, cari aŭ altă menire, cari au alte lucrări de făcut, cari se ocupă în altă direcțiune, aceste analize aŭ să fie întîrziate și cînd explorările miniere vor lua o desvoltare mai mare, cum trebue să o ia, va face imposibilă ori-ce activitate, ori-ce cunoștinți. Atunci ve întreb: care ar mai fi rostul acestui serviciŭ de mine, care nu știe ce găsește în studiile pe cari le face în țară. Nu ne putem plînge de acest laborator, că a fost un laborator care nu a lăcut nimic; am aci o listă de analizele pe cari le a făcut.

In acest laborator s'aŭ analizat: mine reușite de cupru și fer de la Altîntepe din Dobrogea; quarțurile aurifere de la Seliște (R.-Vîlcea); quarțurile aurifere din Valea-lui-Stan (R. Vîlcea), pyrrhotinul de la Ciungata; minereurile de la Piriul-Lazului; minereurile de la Mălaia, minereurile de cupru de la Carapelit; minereurile de cupru și fer de la Lozova și de la Amzalar; minereurile de blendă de la Bădeni din Muscel; minereurile de cupru de la Căsla, Giaferca și Balabancea, din Dobrogea; minereurile de fer de la Acpunar; quarțitele cu pirite de la Valea-Carpenului; quarțite cu minereuri de la Valea-Călinești și de la Olănești, quarțite cu pirită de la Lespezi (Valea Călinești lor) și Berislăvești din Argeș; argilele de la Defcea, marmorile de la Bujor, calcarul de la Docupiol din Dobrogea. In fine, analiza tecnologică-științifică a principalelor puțuri de petroleŭ din toată țara.

D-lor, această din urmă analiză este foarte însemnată. Analiză petroleului s'a făcut și în alte laboratoare, însă laboratorul de pe lîngă serviciul de mine a dat, D-lor, niște rezultate foarte interesante, pe cari le cunosc, dar pe cari nu le pot divulga, nefiind publicate. Aceste rezultate însemnate, după complectarea lor și în privința analisărei petroleurilor din alte surse și origini, dacă se vor învedera cum se bănuesce, ca propriĭ petroleului nostru, va deveni o sursă de bogăție, și o ramură de industrie, care va avea o valoare neînchipuită pentru țara noastră.

Rog pe D-l ministru să bine-voiască a merge să studieze acel laborator.

D. *N. Fleva, ministru al Domeniilor:* Am fost.

D. M. C. Vlădescu: De ce dar îl desființați ?

O voce: Nu, am revenit.

D. M. C. Vlădescu: Atit mai bine.

D. *P. P. Carp:* Se desființează, luați budgetul și veți vedea că se desființează.

O voce: Se anexează la alt serviciu.

D. M. C. Vlădescu: Acest laborator trebue să stea la serviciul minelor, cu atît mai mult, cu cît acest serviciu prin activitatea lui științifică este un serviciu model, destinat a avea o foarte mare desvoltare. și sînt fericit să ved că un serviciu, încă de la începutul creațiunii lui, merge pe baze solide și va da rezultate frumoase în viitor.

In ce privește budgetul anual, am aci un tablou în acest sens, ca să vedeți că și din acest punct de vedere, a dat rezultate foarte bune. Tabloul începe de la anul 1893—1894. In acel an veniturile sînt de 494 000 lei, iar cheltuelile de 330.160, pe cînd la 1899—1900 veniturile sînt de 1 410.000, iar cheltuelile sînt de 763.860 lei.

D. *N. Fleva, ministru al Domeniilor:* Nu s'a încasat de cît 500.000 lei.

D. M. C. Vlădescu: Nu știu ce poate da un exercițiu în curs, dar, căci anul 1898—1899 în cari s'au încasat 850.000 lei, și s'a cheltuit 576.570 lei, adică un spor de aproape 300.000 lei, și în plus toate aceste rezultate din punctul de vedere științific și tecnic, plus rezultatul mai însemnat al întrebuințarei petroleului și lignitului la căile ferate, și, prin urmare, reducerea cheltuelilor de exploatare ale acestei însemnate rețele economice.

Dacă căile ferate rămînea și anul acesta să consume numai cărbuni din străinătate, era o nenorocire cu scumpetea de astăzi a cărbunilor.

Dacă nu aveam combustibilul nostru eftin cu 7 50 lei tona, dat aci pe loc, căile ferate ar fi avut o situațiune foarte grea.

Acestea sînt, cred, avantagii mult mai mari pentru exploatarea acestui serviciu, cum sînt căile ferate, de cît o diferență de cîte-va mii de lei în sporul de venituri. Deci și din punctul de vedere financiar, acest serviciu a dat bune rezultate.

Dacă este așa, vreau să întreb de ce este acest serviciu desființat ca serviciu aparte, și înglobat cu alte servicii deosebite în administrațiunile domeniale ?

Se spune prin proiectul de lege, că în direcția domenială este un serviciu aparte, serviciul de mine. Vom vedea, îndată ce voiu analiza mai în detaliu această direcție cum e organisată în articolul următor, dacă e așa sau nu. Căci, D-lor, voiu găsi după cum voiu avea onoarea să arăt, că e un principiu foarte neexplicabil dacă e un principiu care desparte această organisare în partea ei centrală și partea ei periferică, și îl voiu găsi tocmai contrariu principiului

pe care l am pus în urma desvoltărei părţei întîiu, din cuvîntarea mea şi pe care am avut onoarea s'o desvolt în şedinţa trecută.

Mai înainte de a intra în discuţiunea serviciului de mine, aşa cum e înglobat în direcţia domeniala, daţi-mi voe, D-lor, să discut o primă cestiune.

Mă întreb: pentru ce i se ia acestui serviciu calitatea de a conduce el singur întréga cestiune minieră din ţară, fie că minele sînt pe domeniul Statului, fie că s'ar găsi pe proprietăţile particulare?

Vedeţi că la serviciul industrial s'a pus un consiliu de mine, care natural are să dea, ştiu şi eu, concesiunile de mine.

Intenţiunea probabilă a autorului legei a fost, ca serviciul de mine, rezervat numai cu serviciu exclusiv pe fondurile Statului, să nu impiedece prin acţiunea lui asupra intereselor, cari le are proprietarii particulari de mine. Şi pentru aceea se crează un consiliu de mine, care e înglobat prin art. 13 la serviciul industriei şi nu are o definiţiune mai precisă. Acest consiliu de mine ar avea chemarea ca să conducă toate cestiunile de mine, fie ele privitoare la serviciul de mine, propriu dis, din direcţia domeniilor, fie cestiunile miniere cari ar privi moşiile particulare.

Aş mai înţelege destinaţia acestui consiliu de mine, ca un fel de consiliu superior, care ar decide în ultim resort cestiunile de la serviciul de mine, precum şi cestiuni de ale particularilor, cari s'ar adresa lui.

M'aşi întreba, acum din cine se compune, din cine aveţi să constituiţi acest consiliu de mine? El trebue să fie, negreşit, constituit din oameni speciali! Un consiliu de mine trebue să fie compus din oameni technici, dacă el e chemat în ultim rezort să răspundă la toate cestiunile relative la această branşe de industrie, de la serviciul de mine, care face parte din domeniul Statului, sau la cestiunile de mine de pe moşiile particulare.

De unde îl luaţi? Intenţiunea legiuitorului ar fi, că consiliul de mine, trebue să fie constituit de persoane diferite de acelea de la serviciul de mine şi încă din oameni technici cu mai multă experienţă, şi cu o deplină cunoştinţă a cestiunilor miniere din ţara noastră.

Pe de altă parte, voiţi ca să aveţi un serviciu propriu, adică technic de mine, în direcţiune domenială, căci aci nu mai e cestiune ca la domeniile Statului, de bunuri, cari aŭ să se vîndă ci după cum se prevede prin legea vînzărei bunurilor a D-lui Carp, minele sînt rezervate pentru Stat.

Prin urmare, intenţiunea e de a rămîne Statul ca proprietar al minelor şi al tutulor industriilor relative la mine. Deci, cum veţi găsi oameni necesari? Ori voiţi să păstraţi oameni mai puţin pricepuţi, pentru ca să îi băgaţi în consiliul de mine, ingineri mai slabi, şi în serviciul de mine să băgaţi pe cei mai buni. Această dificultate cu greŭ o puteţi înlătura.

Dar afară de aceasta, admiţînd că s'ar găsi şi s'ar organiza în modul acesta, care este raţiunea de a se desmembra acest serviciu?

Dacă vă temeți de impietarea pe care serviciul de mine ar avea asupra minelor particulare și de neaplicarea corectă a legei, pentru că exista o lege a minelor, și dacă nu este bună înțeleg să o modificăm. Dar dacă credeți că serviciul nu ar aplica-o cu aceeași măsură și pentru particulari și pentru Stat, și ar căuta să facă oare-care prevaricațiuni particulorilor in folosul Statului, pentru ce nu introduceți consiliul superior de mine la serviciul minelor? Și de ce să 'l băgați in alte servicii, unde toate cestiunile technice relative la toate cele-l'alte ramuri de activitate, sînt cu desăvîrșire depărtate și străine? Unde se cere cu totul alte cunoștințe de technică, de cît de mine? Sau dacă găsiți că există o afinitate întru cît este technică și la industrie și la mine pe ici pe colea, nu înțeleg, pentru ce nu ați înglobat aceste două servicii. Ar fi cel puțin o direcțiune a industriei și a minelor mai apropiată, mai omogenă, mai capabilă de a cunoaște toate măsurile bune ce trebue să le ia, și toate ameliorațiunile ce trebue să le aducă acestor ramuri de activitate publică. Dar că nu este numai atît cu serviciul de mine și că prin rostul organizărei direcțiunei domeniale nu se dă putința serviciului de mine ca să dea roadele necesare, și tot ceea-ce trebue să facă pentru industria minieră la noi in țară aceasta pot să o dovedesc analizînd constituirea însăși a direcțiunei domeniale.

Voci. Sînt 6 ore; continuarea pe mîne.

— Ședința se ridică și cea viitoare se anunță pe a doua zi, 19 Februarie.

Ședința de la 19 Februarie 1900

D. *Vice-președinte*: Acum la ordinea zilei urmează discuțiunea generală asupra proiectului de lege, relativ la organizarea Ministerului de Domenii.

D. Vlădescu are cuvîntul

D. M. C. Vlădescu: D-lor deputați, am arătat ieri, care e organizația ce se dă prin actualul proiect de lege serviciului de mine, și am constatat că această organizare, care divide serviciul de mine la două direcții deosebite, la direcția industrială pe de o parte, și la direcția domenială pe de altă parte, e conform cu principiul pus in expunerea de motive a proiectului de lege de a separa cele două feluri de atribuțiuni ale Ministerului de Domenii.

Pentru acest motiv se institue, pentru prima oară prin acest proiect, un consiliu de mine, adică o autoritate superioară de care să depindă cele două ramuri de activitate ale serviciului de mine.

D-lor, am căutat să văd dacă o organizație similară se mai găsește în alte părți și nu am găsit nicăeri o organizare a serviciului de mine, împărțit in aceste două ramuri de activitate, cum se face prin proiectul de față al D-lui Ministru al Domeniilor.

In alte țări serviciul de mine e un serviciu de sine stătător, adică un serviciu aparte, care nu are să îngrijească de cât numai

de cestiunile referitoare la mine, și depinde natural de o autoritate superioară, de un Minister care e sau Ministerul Industriei, sau Ministerul de Interne.

In țările germane, adică în Prusia, Bavaria, Saxonia și Austria, acest serviciu e constituit, cu mici diferințe, cam în acelaș mod. Ast-fel serviciul de mine în aceste țări coprinde un serviciu inferior constituit dintr'un administrator departamental, ceea-ce se numește un Revierbeamte. Acesta e un agent în general direct, care hotărăște asupra cestiunilor relative la mine, într'o anume limită de competință. Sînt cestiuni cari sunt desemnate prin legi sau regulamente respective și care se tranșează de acest agent regional.

Cestiunile mai complexe, cari reclamă oare-cari cunoștințe mai aprofundate sau vedere mai generală, sînt raportate la ceea-ce se numește Oberbergbeamte, adică serviciu superior de mine, care e constituit din mai multe persoane, e pluralitate de persoane, aceasta decide în ultima instanță. Ministerul numai pentru cazuri foarte complexe este consultat de Oberbergbeamte sau primește apeluri. Insă ministrul are numai o autoritate de consiliu, de sfătuire, pe care o dă la cerere acestui serviciu superior de mine.

Iată, D-lor, cum este în țările germane. Cum după acelaș principiu e și în Statele-Unite, unde serviciul de mine depinde de Ministerul de Interne și coprinde două secțiuni: una technica cu un survezer general care din inițiativă și autoritatea sa, face operațiuni technice, prin ingineri-delegați, și altă secție administrativă sau de vînzări, care este împărțită pe districte, cu un administrator și un casier în fie-care district.

In Anglia serviciul de mine e organisat pe inspecțiuni și personalul inspecțiunilor ia hotărîri și le aplică.

In Franța personalal serviciului de mine nu este un agent direct, ci este un agent de control și observare, care raportează serviciului superior și acesta prin prefecți, și aparatul administrativ devine agent direct.

Ast-fel, D-lor, peste tot serviciul de mine este organizat ca serviciu aparte. Și este natural să fie așa. Avînd a se ocupa cu o anume specialitate technică, trebue să i se dea putința de a poseda ansamblul cestiunilor, fie din punctul de vedere al măsurilor luate sau de luat, fie din punctul de vedere al desvoltărei pe care trebue să o dea acestei specialități. Numai în aceste condițiuni serviciul de mine poate să găsească calea mai bună și să indice măsurile ce trebuesc luate, ca să asigure desvoltarea acestei ramure de avuții naționale. La noi, însă, se institue două servicii.

Am arătat în ședința precedentă, cari sînt defectele acestui mod de organizare. Să'mi permiteți să revin asupra acestui punct și mai ales asupra afirmațiunii, care am făcut'o ieri la început, că chiar dacă am admite ca bun principiul pe care l'a pus proiectul de lege, de a se separa în două ramurile de activitate a Ministerului Domeniilor, încă din acest punct de vedere proiectul de lege nu distribue

în mod consecuent diferitele servicii, de la direcția agriculturei și industriei și acelea de la direcția domenială.

In adevăr, numai la mine se constitue un consiliu de mine superior, care să hotărască pentru cele două ramuri de activitate, fie pentru măsurile de luat în ceea-ce privește minele particulare fie pentru industria minieră a Statului. La cele-l-alte servicii date direcției agriculturei, precum serviciul de pescărie, de silvicultură, nu găsim nimic identic.

Este adevărat că la serviciul agriculturei și zootechniei se indică printre preocupările pe cari trebue să le aibă aceste două servicii și cestiunile relative la aceste două categorii de activitate; însă nu se prevede nimic cum vor funcționa aceste două servicii și cum vor funcționa cele l-alte identice, cari sînt trecute la direcțiunea domeniilor.

Ce legătură ar fi, de exemplu, între personalul care se va ocupa în serviciul agronomic de păduri și împăduriri, și între serviciul silvic de la secțiunea domenială? Acest personal silvic de la serviciul agronomic, după proiectul de lege, are să indice măsurile generale de păstrare și amenagiarea pădurilor particulare sau a altor instituțiuni și autorități de cît Statul.

Intru cît însă serviciul agronomic este desemnat prin lege să aibă în vedere desvoltarea întregei avuții naționale, el este chemat să ia măsurile generale din acest punct de vedere și să le aplice de o potrivă și la Stat și la particular. De aceea în serviciul industriilor se crează, intru cît privesce minele, un consiliu de mine Dar cînd și în direcția domenială se găsesc servicii similare, avînd atribuțiuni identice numai pentru proprietatea Statului, întreb ce legătură are să fie între aceste servicii de la directiunea domenială și între serviciile similare de la direcțiunea agricolă? Vor indica aceste din urmă măsurile ce trebuesc să le ia și cele-l-alte servicii de la direcțiunea domenială pe moșiile Statului? In acest caz se subordonează serviciile de la direcțiunea domenială altor servicii de la direcțiunea agriculturei.

Așa în direcțiunea domenială se prevede personalul care să se ocupe de domeniile Statului, fie cultivîndu-le, fie arendîndu-le.

In același timp în serviciul agronomic se prevăd, între altele, diferite ocupațiuni și studii relative la îmbunătățirea agricolă. Aci se vor lua toate măsurile, se vor da toate instrucțiunile și se vor face toate regulamentele, cari sînt destinate să aducă prosperarea agriculturei. Ce legătură se găsesce între acest serviciu agricol și serviciul de exploatare și administrațiune, din direcțiunea domenială, pentru moșiile Statului? Are să dea acest serviciu deslușirile și are să pună el condițiunile cum să se arendeze sau să facă planuri de exploatare agricolă? Atunci aceasta revine a subordona un serviciu din o direcțiune unui alt serviciu din altă direcțiune și prin lege nu se spune nimic în această privință.

Din acest punct de vedere, proiectul de lege nu este deci consecuent, fiind că ar fi trebuit să faceți un consiliu agricol, un con-

siliŭ de pescărie, un consiliŭ de silvicultură, precum aŭ creat un consiliu de mine.

Crearea unor ast-fel de consilii, carĭ să dirigă cele două ramurĭ de activitate ale Ministerului de Domenii, adică economia naţională şi administrarea averei Statului, ar fi dat cel puţin legei, pe lîngă consecinţa aplicărei principiului pus in expunerea de motive, o aparenţă de îngrijire technică în exploatarea şi administrarea bunurilor Statului.

Mai inainte de a trece, D-lor, la examinarea direcţiunei domeniale in părţile ei detaliate, şi mai cu seamă in partea care arată cum este constituit serviciul exterior al acestei direcţiunĭ, daţi-mĭ voe să vă vorbesc ceva şi despre serviciul silvic, imobilizat cu totul in această direcţiune.

Şi aci, D-lor, mi se pare că nu s'a luat în băgare de seamă experienţa care s'a făcut cu acest serviciŭ ce datează de mai bine de 35 de anĭ, fără să fi putut produce rezultatele la carĭ cu drept ne-am fi aşteptat. De şi cu un personal aproape suficient, acest serviciŭ de abia acum a dat o statistică generală a pădurilor pe carĭ le posedă Statul, in intinderea suprafeţei şi a studiilor făcute de acest serviciŭ. In legea de organisare a Ministerului de domenii, agriculturei, industriei şi comerciului, avînd în vedere şi acest serviciŭ, ar fi trebuit să se prevadă o organizare specială a serviciului silvic, intru cât defectele actualei sale organizărĭ sînt dovedite prin experienţa trecutului.

In adevar, actuala organizatie a acestuĭ serviciu face imposibilă saŭ foarte slabă activitatea sa technică-culturală. Prin organizarea ce i se dă in actualul proiect de lege, i se impedică însă complect şi acéstă puţină activitate, după cum sper să ve conving imediat.

D-lor, serviciul silvic pînă astă-zi n'a făcut in mare parte de cit poliţie silvică şi administraţie silvică, dar foarte puţină activitate culturală. Aşa, de exemplu, din totalul de 1,122 pădurĭ, pe carĭ le are Statul, nu sînt amenagiate de cit 56, adică sînt amenagiate numaĭ 9%. Vedeţĭ, prin urmare, cit de puţină activitate culturala pentru exploatarea sistematică, regulată a pădurilor. Căci nu se poate să se exploateze pădurile sistematic, după cum ar cere sistemele culturale azĭ stabilite în exploatarea pădurilor, de cit numaĭ dacă există un plan de amenagiament.

Ce să mai vorbesc, D-lor, de planurĭ culturale, cînd sînt incă 400 de pădurĭ ale Statuluĭ fără niciun plan de hotărnicie.

In acelaşi timp, dacă veţĭ cerceta care a fost activtiatea acestuĭ serviciŭ, din punctul de vedere al repopulărĭi, al îmbunătăţirilor, precum punerea în valoare a diferitelor regiunĭ, a complectărei, curăţirei diferitelor masive păduroase saŭ al înlocuirei esenţelor lemnoase de mică valoare prin altele mai valoroase, ale îmbunătăţirei şi facilităreĭ transporturilor, etc, veţĭ vedea că este nulă, că este aproape zero.

Ast-fel numaĭ în 1892, cînd era mi se pare ministru iarăşi D-l Petre Carp, s'a prevăzut prin legea de la 17 Maiŭ punerea în valoare

a pădurilor Statului; însă această lege în 1896, Martie în 23, a fost desființată.

Prin această lege se adunase aproape 225.000 lei, această sumă fiind destinată pentru punerea în valoare a pădurilor. Acest fond a fost însă întrebuințat astfel: 40,000 lei s'aŭ dat pentru băile de la Govora, și numai 13,244 lei și 80 bani s'aŭ dat pentru facerea de drumuri la muntele «Fruntea Văsiei» din Sinaia; restul sînt rămași la Casa de depuneri.

Dacă veți căuta acum activitatea relativă la exploatarea pădurilor Statului, veți vedea că este foarte slabă. Din statistica publicată acum de către serviciul silvic, pentru expoziția din Paris, reese că venitul net pe an și pe hectar al pădurilor Statului este de 2 lei și 30 bani; pe cînd în alte țări, este venitul de 20. 25. minimum 18 lei de hectar. Așa în Francia, venitul net pe hectar este în medie 20 lei; în Bavaria, în 1892, hectarul de teren forestier a produs 16 mărci, 47 pfenigi, iar hectarul de pădure 18 mărci, 38 pfenigi.

Vedeți, prin urmare, o diferință colosală, care rezultă dintr'o activitate rău dirigiată, dintr'o atențiune rău dată exploatăreĭ culturale a pădurilor Statului nostru.

Dar nu numai din punctul acesta de vedere stăm rău. Chiar din punctul de vedere al suprafeței pădurilor stăm rău. Nu e multă vreme de cînd treceam de cea mai bogată țară de păduri. Din causa însă a unei exploatări barbare, a unei distrugeri fórte mari a pădurilor din țară, am ajuns să ne găsim mai jos cu această sursă de bogăție, de cît alte țări cari au activitatea lor îndreptată către alte izvoare de bogăție. Ve citez proportiunea suprafeței paduroase în raport cu suprafața țăreĭ la cîte-va țări mai principale și în țara noastră.

«În Belgia, proporția este de 15%, în Francia 17%, în Germania 25,7% în Ungaria de 28%, iar la noi în țară de 15,7%».

Adică mai puțin de cît chiar în Belgia.

Vedeți diferința enormă între noi și Ungaria. Acesta e resultatul unei acțiuni lipsită de ori ce direcțiune economică culturală a exploatăreĭ pădurilor noastre. Această exploatare se face rău, nu numai la particulari, dar chiar în serviciile publice, în serviciile pădurilor cari aparțin eforiilor, comunelor, județelor, diferitelor asociațiuni de Stat, cum și în pădurile Statului. Așa găsesc păduri de ale Statului cari se exploatează rău în raport cu esența care le constitue. Sînt, spre exemplu, păduri de stejar care, din causă de menajament de persoane, se exploatează în cringuri saŭ în grădinărit concentrat. Aceste sisteme de exploatare pentru stejar, nu pot da de cît resultate rele și pădurile exploatate în acest mod suferă și cu vremea se distrug.

Ĕĭ bine, cînd astfel de resultate le găsim în serviciul silvic, era natural să ne întrebăm cari sînt causele; dacă le găsim în personal, să-l schimbăm; dacă le găsim în organizațiunea serviciului, să o modifică.

Principala causă, după mine, care a făcut ca serviciul silvic să nu dea rezultate bune, pe cari le-ar fi putut da, este organizarea sa.

Pînă la 1896 serviciul silvic era mai mult un serviciu de administrațiune fiscală și de poliție, și foarte centralizat. Diferite lucrări din diferite regiuni, pentru mici cestiuni de poliție sau administrațiune, trebuiau să aștepte mult și să treacă printr'o filieră întreagă pînă să se deslege, și pe urmă să treacă prin aceiași filieră pînă să ajungă spre executara la șeful de ocol.

Ve eți că aceasta întîrzia cumplit lucrările și făcea să se piardă deseori produsele accesorii ale pădurilor, cum sînt, de exemplu, lemnele cari cad. Pînă cînd se împlinea filiera întreagă, arborul căzut, care se punea în vînzare, putrezea. (Va urma).

COMERȚUL LEMNELOR

Importul și exportul lemnelor pe anii 1897 1899

Cu privire la importul și exportul *lemnului și a diferitelor industrii derivate*, extragem următórele date din «**Comerțul exterior al României**» pe anii 1897, 1898 și 1899.

	IMPORT			EXPORT		
	TONE	Lei	B.	TONE	Lei	B.
1897.	16.990	5.737.464	—	108.708	6.627.136	—
1898.	16.868	5.368.079	—	85.841	4 966.491	—
1899.	18.785	4.244.891	—	150.680	8.114.372	—
Total . . .	52.143	15.350.434	—	345.229	19.707.999	—

In tabloul ce urmează se arată valoarea acestor produse la import și export pentru 4 State din 19, cu cari România a avut relațiuni comerciale în anii 1897, 1898 și 1899.

	IMPORT				EXPORT			
	1897	1898	1899	Total	1897	1897	1898	Total
	Lei	Lei	Lei	Lei	Lei	Lei	Lei	Lei
Intr. Ungaria .	3.022.400	3.082.010	2.197.430	8 301.840	2.738.183	1.980.041	3.763.625	8.481.799
Germania. .	1.196.205	1.149.223	995.275	3 340.703	30.380	90.532	47.072	167 984
Anglia . . .	674.374	140.231	1 4.168	958.773	18.630	14.792	9.893	43.315
Belgia . . .	17.843	[illegible]	32.309	110.103	2.054	1.192	151.124	154 370
	4.910.812	4.431.425	3.369.182	12.711.419	2.789.197	2 086.557	3.971.714	8.847.468

Dopuri presate (sist. american) Preţ-curent al fabricei E. Lessel

No.	Diametrul dopului la capul gros	Normale	Găurite
I	m/m 45	Lei 14,20	Lei 16,20
II	» 48	» 15,85	» 17,85
III	» 54	» 19,—	» 21,—
IV	» 60	» 22,85	» 24,85
V	» 65	» 25,55	» 27,50
VI	» 71	» 28,75	» 30,75
VII	» 75	» 31,15	» 33,15

Preţurile se înţeleg pentru 1.000 bucăţi, predate franco la domiciliŭ saŭ gara de Nord, Bucureşti, exclusiv ambalagiŭ, pentru care se percepe câte 50 bani de sac. Pentru sacii înapoiaţi franco şi în stare bună, în termen de 30 ţile de la data facturei, se restituo 50 bani de bucată.

Aceste dopuri, cu maşini speciale americane, din lemn de I-a calitate, fără nici un defect şi preparat în mod special spre a obţine o densitate absolută şi o elasticitate suficientă, întrec, în ceea ce priveşte calitatea lemnului, lucrarea şi mai cu deosebire presarea exactă, ori-ce fabricat introdus în ţară din America, Germania şi Bosnia.

INFORMAŢIUNI

Venitul pădurilor Statului pe exerciţiul 1900—1901, pînă la 31 Maiu a. c. a fost de lei 7 603.428 bani 9. adecă un excedent de *2.003.428 bani 8* peste prevederile budgetare.

* * *

Până la 31 Maiu a. c. s'a încasat ca venit al pădurilor Statului lei 98.448 bani 67.

* * *

Din 216 păduri ale Statului scoase în vînzare pentru exploatare, formînd prima serie, s'a vîndut 17 pentru o valoare totală de lei 243.549 bani 24; iar rata anuală pentru anul 1901—1902 este de lei 63.741 bani 50.

* * *

Din 178.700 steri lemne de foc oferiţi la direcţia C. F. R. la licitaţia de la 2 Iulie a. c., s'a aprobat furnizarea a 54.400 steri asupra a 10 ofertatori, pentru suma de 226.050 lei, adică pe un preţ mediu de 4 lei 15 bani sterul.

* * *

La 1 Octombre stil nou se va ţine licitaţie la direcţia C. F. R. pentru furnizarea cu 387.000 stori lemne de foc.

* * *

D-l *V. C. Munteanu*, profesor şi fost director al şcoalei de agricultură de la Herăstrau, a fost numit director al aceleiaşi şcoli pe ziua de 20 August.

* * *

D-l *Th. Răşcanu*, inginer silvic şi hotarnic, a fost numit inspector general silvic pe lîngă Eforia Sf. Spiridon din Iaşi.

* * *

Următoarele numiri şi mutări s'aŭ făcut în corpul silvic :

D-l *Th. Spirescu*, fost gard general silvic, a fost reprimit cu gradul de silvicultor cl. II pe ziua de 10 August, în locul lui *Victor Brote*, demisionat.

D-l *N. C. Macovei*, fost inspector silvic cl. II, a fost reprimit în corpul silvic cu acelaş grad şi numit sub-şef al serviciului silvic.

D-l *Th. Spirescu*, silvicultor cl. II, a fost înaintat silvicultor cl I în locul D-lui *I. G. Ionescu*, destituit.

D-l *I Lupu*, silvicultor asistent, a fost avansat silvicultor cl. II.

D-l *C. Bosoancă*, a fost primit în corpul silvic cu gradul de silvicultor asistent.

D-l *D. Georgescu*, silvicultor asistent, a fost avansat silvicultor cl. II în locul lui *I. G. Protopopescu*, destituit.

D-l *N. Matescu* a fost primit în corpul silvic cu gradul de silvicultor asistent.

D-l *I. Duma*, silvicultor asistent, a fost numit şef al ocolului Berzunţ.

D-l *Carpenişanu A.*, şeful ocolului Tismana, a fost mutat la ocolul T.-Severin, în locul D-lui *I. Lupu*, care este mutat la ocolul Tismana.

* * *

Pînă la 1 Septembre a. c., aŭ plătit cotizaţiile şi abonamentele pe anul 1901, următoarele persoane :

Membrii. Anania M., Beraru V., Boiu Olimpiu, Bucur Dionisie, Crăciunescu Gh., Christescu I., Crişan Gr., Davidescu Fl., Eustatide M., Kalinderu I., Marenzeller O, Nădejde N. C., Oneanu A., Panaitescu C., Popovici Gh., Teodorescu Al, Valsamachi A., Albu N. N., Berian A., Cernetz Gh., Colţescu St., Stamatescu I. St., adecă în total 23 din 188.

Abonaţi : M. S. Regele, Administraţia Domeniului Coroanei, Brigăzile A. D. C. de la Buşteni şi Gherghiţa, Campert M., Cezianu N., Şcoala comunală Ciulniţa-Eustatiade, Societatea Bour şi Aţa, adecă în total 8 din 66.

CLIMA LUNEI IUNIE 1901 st. n.

Bucureşti — Filaret.

Clima lunei Iunie a fost caracterizată printr'un timp ploios şi călduros. Cantitatea de ploaie 113 mm. nu a fost excesiv de mare de oare-ce a trecut numai cu 15 mm. valoarea normală. Ea a fost obţinută într'un foarte mare număr de zile de ploaie. Temperatura mijlocie este cu un grad şi ceva mai ridicată ca normala. Perioada cea mai călduroasă a fost către jumătatea lunei, cînd în cîte va zile termometrul a trecut puţin peste 30°.

Vîntul dominant a fost Crivăţul.

Presiunea atmosferică a fost aproape egală cu normala, totuşi depresiunea localisată asupra ţărei noastre causează dese ploi abundente.

Ploaie a căzut în 19 zile. Manifestaţiuni electrice în 23. Ele au fost foarte tari în unele zile. Grindina de la 25 a fost rară; mărimea ei a variat de la aceea a boabelor de mazăre pînă la aceea a unui ou de bibilică. Ea a fost mai abundentă şi mai mare în partea NE a oraşului la Filaret ca n'a trecut mărimea alunei.

Cerul mai înorat ca de obiceiu. Soarele a strălucit cu 30 de ore mai puţin ca valoarea normală.

Roua s'a observat în 12 zile; halo solar în 4 şi curcubeul în 5.

Starea semănăturilor suferă din causa ploilor prea dese; grîul şi secara s'au copt însă nu se poate secera din această cauză. Grindina de la 25 nu a făcut multe stricăciuni.

Luna Iulie

Clima lunei Iulie a fost caracterizată în primele sale două decade printr'un timp răcoros şi relativ ploios, iar în ultima decadă printr'un timp secetos şi foarte călduros. Cantitatea totală de ploae 37 milimetri este mai mică de cît jumătatea valoarei normale. Temperatura mijlocie este cu aproape un grad mai mică ca normala; ultima decadă însă, a fost cu 2°.5 mai călduroasă ca de obiceiu. Cea mai călduroasă zi a fost cea din urmă a lunei cînd termometrul s'a ridicat la 35°.0; cea mai ridicată temperatură înregistrată în cursul acestei luni a fost 39°.8 în 1882.

Vînturile dominante au fost de la E şi NE.

Presiunea atmosferică a fost aproape egală cu normala.

Ploae a căzut în 13 zile, toate în cele d'intîi două decade. Manifestaţiuni electrice în 10 zile, toate de intensitate slabă. Cerul a fost mai înorat ca de obiceiu. Soarele a strălucit cu 45 de ore mai puţin ca valoarea normală. Roua s'a observat în 25 de zile; halo solar în 2 şi curcubeu în 3.

Starea semănăturilor este satisfăcătoare. Secerişul a fost împedicat în primele două decade din causa ploilor dese; în ultima decadă el s'a executat în foarte bune condiţiuni.

Institutul meteorologic.

EXPOZIŢIA DE PISCICULTURĂ DE LA SALZBURG DIN 1900

In luna Septembre 1900, D-l Administrator al Domeniului Coroanei, *I. Kalinderu*, Preşedintele societăţii «Progresul silvic», însoţit de mai mulţi agenţi ai acestei Administraţiuni, a vizitat mai multe domenii şi herghelii din Banat şi Transilvania, precum şi Expoziţia de piscicultură de la Salzburg. Asemenea a vizitat mai multe stabilimente pentru creşterea peşcelui din acest ţinut şi a însărcinat pe unul din agenţii săi, anume *Olimpiu Boiu*, a'i face un studiu asupra celor văzute la Salzburg.

D-l O. Boiu a adresat acest studiu, sub formă de raport, D-luĭ Administrator al Domeniului Coroanei, pe care ne grăbim a'l publica:

Domnule Administrator,

De la înfiinţarea Domeniului Coroanei, înalta Domniei-Voastre năzuinţă a fost, de a introduce şi desvolta pe acest Domeniu toate ramurile producţiunei primitive, cari depind de agricultura şi silvicultura raţională şi a influenţa ast-fel asupra altor mari proprietari din ţară, cari de multe ori se mulţumesc a continua gospodăria extensivă, crezită din moşi-strămoşi, fără a-l mai da vr'o direcţiune nouă, şi fără a ţine seamă de marile progrese şi de multilateralitatea obţinute în ultimele două decenii de ştiinţa agricolă şi forestieră. Ast-fel Domeniul Coroanei astă-zi este acela, care pe lîngă partea economică a desvoltat o mare activitate culturală, adoptînd multe inovaţiuni experimentate în străinătate, şi îndemnînd nu numai prin cuvinte, ci prin exemplu

viu și pe alții a imita cele introduse aici..... «Exempla trahunt».

Amintesc numai pe scurt înființarea fermelor model, a lăptăriei de la Periș, introducerea culturei de plante furagere, a hameiului, a cinepei, atelierele de fringherie, stupăriile sistematice, morăria sistematică, marile industrii forestiere de la Mălini și Bicaz, fabricele de rezonanță tot acolo, semințăria sistematică și multe alte, cari formează pietrile din cari s'a edificat marea clădire, de care e strins legat numele Domniei-Voastre și care sub pavilionul Administrației Domeniului Coroanei e menită a forma un durabil monument glorioasei noastre dinastii.

Intre ocupațiunile primitive ale omului, *pescăria* e una din cele mai vechi, și țara noastră posedă în rîurile și bălțile sale, — cari sigur că ocupă $4^0/_0$ din totalitatea suprafeței — și astă-zi un nesecat isvor de hrană. Insă apele reclamă și ele gospodăria lor particulară, dacă nu voim ca veniturile ce ne au dat în trecut să sleiască, după cum s'au văzut triste exemple în multe părți, și din nefericire și la noi. Mai mare însemnătate are pescăria noastră națională atunci cînd constatăm *că țăranul romîn consumă de $6^1/_2$ ori mai mult pește de cît francezul sau germanul; romînul consumă pe cap și an 20 kgr. pește iar francezul numai 3 kgr.* Producțiunea brută anuală a pescăriilor noastre e estimată de D-l Antipa la cel puțin 100 milioane kgr. cu o valoare de 40 milioane lei, ast-fel, în cît, zice Dr. Antipa în studiul său asupra pescăriilor din Romînia: .....«cu siguranță că după agricultură ea ocupă locul cel mai principal, căci nu mai avem alte ramuri de producție în țară, care să ne dea o producție brută de 40 milioane lei anual. Pădurile, sarea, petroleul etc. vin cu mult în urma pescăriilor».

Din punct de vedere al economiei noastre naționale, e în adevăr surprinzător a documenta prin cifre autentice ceea ce D-nul Antipa susține în frasa finală citată aici.

Iată cifrele privitoare la păduri după «Notices sur les forêts du Royaaume de Roumanie, Bucarest, 1900», pag. 25 și 39.

Rominia are 2,774,048 ha. pădure din carî 1,085,033 ha. proprietate a Statului. Media celor din urmă zece anî (1889 și 1899) pentru pădurile Statului, a dat un venit brut de 3.65 leî pe an și hectar. Considerînd această cifră valabilă pentru totalitatea pădurilor, venitul lor brut ar fi deci de 10,125,275 leî. Comparînd această cifră cu cele 40 milioane carî reprezintă producțiunea brută a pescăriilor, credem a fi scos în relief în cel mai convingător mod imensa însemnătate a pescăriilor pentru țara noastră.

In țările de apus, gospodăria bălților produce însemnate venituri și marii proprietarî aŭ știut să utilizeze bălțile, lacurile, iazurile precum și cursurile riurilor lor, spre a le popula cu o mulțime de pești, carî la rîndul lor dau săracului și bogatului hrană sănătoasă și delicioasă. Principele Schwarzenberg posedă la Witingau în Bohemia, iazurî de pește în întindere de 5000 hect., carî deja din secolul al XV, cînd aŭ fost create de D-nu de Rosenberg, aŭ fost amenajate și carî aŭ fost imitate de mulți marî proprietarî din Austria, căror apoi aŭ urmat micii proprietarî și țăranii, așt-fel în cît astă-zi piscicultura a devenit cu totul populară.

In China, creșterea intensivă a crapului se practică de sute, ba de mii de anî; pentru Chinez crapul a devenit animal domestic.

Corpurile legiuitoare a tuturor Statelor din apus, aŭ creat legî pentru protecțiunea peștilor și gospodăria rațională a apelor; și la noi s'a creat o lege care începe deja a da roade satisfăcătoare. Convenții cu Statele învecinate cu privire la un procedeŭ uniform în protecțiunea peștilor din apele comune, sînt rezultatul cel mai recent a năzuinților noastre, carî ne vor asigura și pentru viitor bogățiile naturale ce țara a avut în trecut. Deja exportul nostru de

peşce, favorizat prin tarifele inadins scăzute a C. F. R., incepe de la 1897 incoace a se ridica şi importul a scădea, fenomene carĭ ne servesc spre laudă.

Este aci locul a aminti, că din nefericire la noĭ şi pescăriile, pe lîngă alte ramurĭ ale producţiunĭ primitive, decad din ce in ce maĭ mult, cu toate că se ştie că ţara noastră era pînă nu de mult furnisorul de peşce, ca şi de grîu, cel maĭ însemnat in Orient şi exporta şi in ţările occidentale; astă-zĭ am ajuns a importa de cinci orĭ maĭ mult peşce de cît exportăm. Acestea sînt rezultatele exploatărĭ rapace ce s'a urmat nu numaĭ in agricultură ci şi in pescărĭ. Nimenea nu cugeta, că vînarea continuă a peşcelui va conduce la exterminarea sa, de care fatalmente sîntem ameninţaţĭ [1]).

Domeniul Coroanei asemenea posedă bălţĭ, lacurĭ şi iazurĭ şi cursurĭ de apă, carĭ abundente ca in intreaga ţară, ar putea fi exploatate in mod intensiv. Dar erau de regulat maĭ inainte multe chestiunĭ maĭ importante. Acum după ce cele maĭ marĭ lucrărĭ sînt terminate, in viul interes ce aveţĭ pentru progresul ţărĭ noastre, aţĭ bine-voit, Domnule Administrator, a mă insărcina să mă ocup de intrebarea, in ce mod şi unde pe Domeniul Coroanei s'ar putea da maĭ mare atenţiune creşterĭ peşcelui, şi ce am putea face in această direcţiune, in special pentru regiunile de munte, patria păstrăvului, cel maĭ valoros intre peşcĭĭ noştri.

Pentru a-mĭ inlesni studiul ce voiu a face, nu v'aţĭ pregetat a bine-voi să mă conduceţĭ personal la expoziţia internaţională de pescărie, care in anul acesta a avut loc la Salzburg (Austria), şi unde am avut ocazie a lua informaţĭ *de visu*, atît prin însele-şĭ obiectele expuse cît şi prin contact direct cu specialiştiĭ din Austria, şi prin vizitarea maĭ multor stabilimente pentru creşterea peşcelui.

1) A se vedea Dr. Gr. Antipa: *Studiu asupra pescăriilor din Romînia*, Bucureşti, 1895.

In cele următoare, respectuos îmi permit deci a depune raportul meu:

Expoziția din Salzburg a fost deschisă de la 2 la 10 Septembrie 1900 și coprindea următoarele secții:

SECȚIA I.

Animale acuatice.

a) Vii și impăiate, conservate în alcool, tablouri;

b) Uscate, sărate, afumate, pulberizate, în tinichele, etc.

SECȚIA II.

a) Ustensile de pescărie de tot felul, întrebuințate de diferitele popoare, în original și în modele;

b) Luntri, căule, vase pentru pescăria maritimă și cea pe lacuri, modele de la toate popoarele;

c) Mașini și ustensile pentru prepararea materialului brut.

SECȚIA III.

Prăsirea artificială a animalelor acuatice.

a) Celulele de incubație în funcționare. Instalații și ustensile pentru reproducerea artificială a peșcilor, racilor și scoicelor. Vase pentru transportul icrelor fructificate și a progeniturei;

b) Modele și tablouri de piscine celebre;

c) Modele și tablouri reprezentînd măsurile pentru protecția animalelor acuatice (ca scări pentru pești etc.);

d) Acuarii de tot felul;

e) Istoria desvoltării stridiilor, somonilor, clupeidelor, racilor etc. în diferite stadii de etate.

SECȚIA IV.

Ustensile pentru conservarea și transportul de animale acuatice proaspete; originale și modele.

SECȚIA V.

Ustensile pentru macerarea, prepararea și conservarea produselor pescăriilor prin uscare, sărare, afumare etc., pentru comerciu (modele de uscătorii) și pentru întrebuințare casnică, (cazane și farfurii pentru peșci, etc.).

SECȚIA VI.

Modele de locuințe și costume de pescari, ustensile de pescari, cari nu intră în cele-l'alte secții.

SECȚIA VII.

Analiza apelor cu privire la condițiile de viață a peșcilor, cercetări fisico-chimice.

Analiza subsolului, probe de subsol, cercetări botanice, plante acuatice în raport cu pescăriile, colecții de plante caracteristice, turbării etc. Cercetări faunistice (microorganisme preparate în spirt), alte preparate, mijloace și aparate pentru studiul celor de sus.

SECȚIA VIII.

Istoria pescăriei.

Ustensile de pescari în original și imitațiuni din timpurile cele mai vechi și pînă astă-zi, modele, planșe, documente, sigilii, embleme a vechilor asociații de pescari etc.

SECȚIA IX.

Literatură, statistică și tablouri de întinderea geografică a peșcilor.

Vedem din cele de mai sus că programa expoziției a fost din cele mai variate și după părerea unanimă a spe-

cialiștilor, expoziția de la Salzburg a ocupat un prim loc între toate de până acum, atît ca întindere cît și ca valoare a obiectelor expuse.

Între toate secțiile, necontestat însă, secția a treia, grupul acuarilor, a întrecut prin varietatea și calitatea sa și cele mai pretențioase așteptări. Erau mai bine de două sute acuarii cu fel de fel de pești vii, crapi, păstravi, țiparî, știucă, lostriță, somon de mare și de lacuri, păstravi americani, lipanul (T. himalus, vexcilifer și vulgaris), în fine toți peștii nobili aveau basinurile lor de sticlă, în carî se puteau observa eminent de bine. Ba și mica faună acuatică avea reprezentanți numeroși și pe lîngă peștii nobili erau expuși și pești de puțină valoare, hrana celor nobili, în toate formele și stadiile vieței lor.

Din materialul de pești expus se putea cunoaște marea îngrijire ce actualmente piscicultorii pun în creșterea protejaților lor, și uniformitatea în mărime și forme a grupurilor de pești de aceiași etate, părea a fi fala exposanților, tocmai cum crescătorul de vite e mîndru a 'și arăta turma sa, în care e greu a osebi un individ de altul. La acest rezultat nu se poate ajunge de cît prin o prea îngrijită selecțiune a părinților, principiu care și în piscicultură se impune cu aceiași greutate ca și la creșterea orî și căror animale, și care denotă că creșterea peștelui e deja o știință aprofondată, care prin munca practicianului, ajutată de scrutările minuțioase ale savantului naturalist, a ajuns acolo unde se află astă-zi.

Cele mai multe bazinuri erau ocupate de păstrăvi și bastarzii săi, și în cele mai diferite stadii ale vieței, de la icre, pînă la indivizii de greutăți anormale; aproape toți acești pești erau prăsiți și crescuți în pescăriile sistematice din Alpi.

Ca curiozitate amintesc și un morun conservat de mărime extraordinară, expus de firma Weinreb din Brăila și

care atrăgea multă lume; așa dar și Romînia a fost reprezentată la expoziția din Salzburg.

Cele-l-alte secții necontestat că aveau și ele obiecte remarcabile, dar ele formau mai mult obiectul studiului specialistului, care se ocupă de detalii.

Am aflat multe inovațiuni practice aplicate la porți de iazuri, la celule de incubațiune, la înmulțirea artificială a hranei naturale a peșcilor, o literatură bogată, o mulțime de planuri; modele și fotografii de pescării sistematice, înființate în timpul din urmă, după cerințele moderne ale științii și practicei. Un mare număr de asociații de pescari și piscicultori au expus statutele și publicațiunile lor, din care se putea cunoaște o puternică tendință de a duce spre prosperare acest ram al producțiunei primitive.

Lucrări științifice nu lipseau. Stațiunile biologice întreținute de Stat și de societăți, ne arătau activitatea lor prin analize chimice, mecanice și biologice a apelor, celor mai principale lacuri și riuri, mijloace pentru înmulțirea hranei naturale a peșcilor, combaterea animalelor dăunătoare pescăriei; în fine o însemnată lucrare a directorului de pescării din Salzburg, D-l Kolman, care lucrase o hartă ictiologică a provinciei Salzburg, în care ne arată toate apele și speciile de peșci ce le populează, toate stabilimentele pentru creșterea peșcilor, asociațiile de pescari, în scurt totul ce are vr'o importanță pentru producțiunea și comerciul cu peșce din acea provincie.

Luînd cunoștință de cele ce ne oferea expoziția, mai rămase a vedea unele instalații pentru creșterea păstrăvului și exploatarea lor. Am ales în acest scop două: una modestă a unui țăran, înființată și exploatată cu economie, și una a unui mare proprietar, unde nu mai jucau rol sume mici, fiind intenția a crea ceva demn de numele proprietarului.

Instalația amintită mai întîiu se află la Pfarr-Werfen la depărtare de 1 oră de Salzburg cu acceleratul, și e pro-

prietatea locuitorului Perwein Vulgo Kendler, care în imediata apropiere a casei sale are nisce isvoare puternice cu apă cristalină și rece. Condițiile fiind date, Perwein sapă, ajutat fiind și de configurația terenului, opt bazinuri neegale, le desparți prin diguri bune și își formă ast-fel lacuri pentru prăsirea și crescerea păstrăvului.

Toate opt bazinurile au o suprafață ca de 1.5 ha. Producțiunea anuală de păstrăvi e ca de 150 kgr. carne de păstrăvi, obținînd un venit brut de 750 coroane anual; un comersant de pești din Salzburg i cumpără producțiunea întreagă, plătindu-i cîte 5.00 coroane pe kgr. la piscină.

Din acest venit brut, e a se scădea plata pescarului a 60 coroane lunar = 720 coroane și e a se plăti hrana peștilor, mai cu seamă carne de cal, ast-fel în cît socotind negustorește, nu numai că nu rămîne nici un venit net, dar instalația e pasivă.

Sistemul de hrănirea păstrăvului cu carne macerată nu e tocmai cel agreat în ultimul timp, și pe lîngă inconvenientul că ast-fel de hrană strică calitatea păstrăvului, dîndu-i un gust vulgar, mai trebue amintit și acela, că nu se poate aplica de cît în ținuturi cu populația deasă, unde se află regulat și în cantități suficiente carne de cai morți, care are avantagiul a fi foarte eftină (20 de bani de kgr.). În general 1 kgr. de hrană moartă (carne, conserve de pești ordinari, etc.), oferită păstrăvului, va înmulți greutatea lui cu 0.1—0.15 kgr., după împrejurări.

Din aceste cifre își poate face cineva calculul, dacă creșterea păstrăvului cu hrana moartă îi mai este rentabilă sau nu. Deși pentru moment deci instalația ar părea nerentabilă, totuși proprietarul ei speră că prin o mai mare producțiune în viitor, să ia și un venit mai mare. Strict luat, pescarul plătit cu 720 coroane anual mai are timp a se ocupa și cu alte lucruri în gospodăria stăpînului său, așa în cît veniturile și cheltuelile se vor echilibra actualmente.

Așa modestă cum se prezintă instalația țăranului Perwien a cărei cost e aproximativ 2000 lei, ea totuși face o impresie din cele mai plăcute, și e demn de toată lauda țăranul care caută desvoltarea gospodăriei sale pe toate căile. D-l Pervein nu e singurul țăran care în ținutul Salzburgului se ocupă cu prăsirea și creșterea păstrăvului, ci după cum am avut ocazie a ne convinge la expoziție, ast-fel de țărani sînt deja cu sutele, dovadă că piscicultura e productivă și rentabilă, căci alt-cum țăranul deștept din Alpi ar abandona foarte iute un rău al gospodăriei sale, care nu 'l-ar fi alt-ceva de cît o sarcină grea.

Veniturile acestor pescării mici, în mod evident nu pot fi mari, dar dacă nu curge, totuși pică, după proverbul nostru din bătrîni.

Cu totul altă impresiune ne face pescăria de la Puchheim, stația de drum de fer Attuang între Salzburg și Linz, pescărie aflătoare pe Domeniul A S. R. Infantului Don Alfonso de Bourbon y Austria-Este. Nu e instalație veche cea de la Puchheim, ast-fel în cît directorul Domenial de acolo D-l Alois Weeder a putut aplica sistemele cele mai noi și mai apreciate. D-l A. Weeder e președintele asociațiunei piscicultorilor din ținutul Vöcklabruck, e om distins în ale pisciculturei, și ca autorul unui foarte bun tratat de piscicultură [1]), se bucură de bună reputație.

În mijlocul unui încîntător parc se află 36 lacuri de forme și suprafețe diferite, despărțite prin puternice diguri alimentate de un vesel pîriu de munte cu undele curate. Între lacuri iei colea boschete cochete de flori, grupuri de arbori, locuințe pentru pescari, basinuri închise pentru peștii prinși și gata de transport, iei colea cîte un mic chioșc, totul aranjat cu competință și gust. Principala tendință a stabilimentului e prăsirea și creșterea păstrăvului, iar în a

1) «Der Fischzuchter» von Alois Weeder, Puchheim (Ob-Aest.), 1900.

doua linie creșterea crapului. Partea cea mai mare a peș-cilor ajungînd mărimea cerută de comerciu se vinde pe loc, o altă parte se distribue în apele curgătoare ale Domeniului, pentru a le popula cu pești nobili; peștii expuși în aceste ape, desvoltîndu-se în libertate și în condiții avantagioase, sînt foarte viguroși și prinzîndu-i pe timpul fructificării lor, ei furnizează icrele pentru înmulțirea pe cale artificială a peșcilor din iazuri. Așt-fel făcîndu-se o selecțiune riguroasă a părinților, D-l Weeder a parvenit a avea o rasă de pești cari cresc iute și se îngrașă relativ repede.

Suprafața tuturor lacurilor e de aproximativ 20 de hect. și beneficiul net realizat anual ca 2000 de coroane, deci 100 de coroane pe ha., un rezultat care considerîndu-se marile cheltueli de instalație, nu se poate numi de cît destul de modest.

D-l Weeder e unul din acei piscicultori cari condamnă principiul hranei moarte.

Piscicultorul are datoria, zice Weeder, să studieze condițiunile naturale în care trăește peșcele, și are datoria a imita aceste condiții în stabilimentele sale; numai în acest caz vom parveni a gospodări economicește. Nu este permis, zice d-l Weeder, a ține în bazinuri mici pești mulți, căci ei sînt expuși în acest caz la o mulțime de boale.

Hrana naturală a peșcelui este planctonul din apă, pe lîngă care miile de insecte cu larvele lor, apoi niște mici crustacee, complectează lista de bucate a peșcilor (sub cuvîntul «plancton» se înțeleg toate acele microorganisme din apă, cari cu ochiul liber aproape nu se pot distinge). Pentru aceea nu vom hrăni peștii nostri nici cu carne macerată, nici cu cereale nici cu conserve preparate anume în acest scop, de cît numai în cazuri escepționale; vom crea însă în lacurile noastre condiții avantagioase pentru înmulțirea planctonului, a insectelor și a crustaceelor.

O lungă polemică a avut loc între piscicultori asupra

principiului hranei moarte și a celei vii, cari sînt identice cu piscicultura concentrată și extensivă. În caz cînd dăm hrana moartă, putem crește în bazinuri mici mulți pești, dar calitatea carnei sale suferă ast-fel, în cît o depreciază; în caz cînd voim a imita natura, avem nevoe de bazinuri mari, sîntem însă mai siguri de succes și mai independenți de localitate. Aproape ori și unde se pot crea condițiî satisfăcătoare pentru înmulțirea planctonului, a insectelor și crustaceelor; dar nu ori și unde putem avea regulat pe prețuri potrivite hrană moartă.

Aceste principii le a adoptat d-l Weeder pentru piscicultura ce conduce.

Ele au fost studiate și propagate pe scară mai întinsă la 1867 de D-l Josef Susta, directorul Domeniului Witingau, proprietatea principelui Schwarzenberg, domeniu care are iazuri în întindere de peste 5000 de ha., după cum amintesc deja în alt loc.

De atunci și pînă astă-zi s'a experimentat, s'a încercat, și acum sîntem în măsură a susține cu siguranță că principiile lui Susta sînt singurele pe cari ne putem baza, voind a face o piscicultură rațională [1]).

D-l Weeder, studiind și apreciind chestia, a stabilit deci la Pucheim o piscicultură extensivă, în care peștele e avizat a'și căuta singur hrana sa de plancton și insecte, și numai prin excepție e hrănit cu hrană moartă în timpuri și împrejurări anumite.

Pentru aceasta lacurile de la Pucheim sînt populate cu pești relativ puțini, căci nu s'a descoperit pînă acum încă vre-o rețetă pentru înmulțirea concentrată a microorganismelor din apă.

Cheltuelile de instalație la Pucheim, după cît ne spunea

1) Vezi: Josef Susta, *Die Ernährung der Karpfen* (Stettin, Herke & Lebeling).

D-l Weeder, au fost în sumă rotundă de 40.000 lei, venitul net actualmente fiind de 2100 lei = (2000) coroane) îl putem numi foarte modest. Dar și această instalație fiind încă nouă, promite pentru viitor un beneficiu mai mare; ast-fel în cît va da o rentă mulțumitoare, după afirmările D-lui director Weeder.

Se naște acum întrebarea dacă după instalațiile cele două ce am vizitat mai există și piscine cari sînt rentabile? căci am văzut că, atît piscina țăranului Perwein, cît și aceea a domeniului Pucheim, nu dau de cît o prea modestă rentă.

Răspunsul e afirmativ; da, sînt și piscine cari se bucură de bune beneficii, și una din acestea este aceea a D-lui Hans Köttl la Redl-Zipf, în Austria superioară.

Înainte cu 30 de ani, D-l Köttl avea o prea modestă căsuță, trăind ca un simplu pescar, astă-zi instalația sa de piscicultură emulează cu ori și care, și D-l Köttl e om avut. Tot în acest caz se mai află și alți piscicultori, cari s'au devotat cu trup cu suflet chemării lor și se ocupă personal numai cu piscicultura.

Dovadă de rentabilitate sînt numeroasele piscine cari există în țările occidentale și a căror număr crește incontinuu. Așa la 1895 stabilimente de piscicultură existau în Germania 140, în Austria 70, în Helveția 21, în Rusia 10[1]).

Țăranul care pe lîngă altele mai instalează și o mică piscină, nu se poate dedica cu totul numai ei, și nu are nici cunoștințele necesare, marele proprietar face instalații prea luxoase, și deși agenții săi au cunoștințele necesare, totuși instalația la urma urmelor e în mîna pescarilor manipulanți, cari neavînd de multe ori interesul ce ar fi de dorit, nu lucrează cu aceiași ardoare ca piscicultorul de profesiune, care știe că ori-ce beneficiu va realiza e al său

1) A se vedea Dr. Gr. Antipa: «Studii asupra pescăriilor din Romînia». București, 1895, pag. 18.

propriu, nu al altuia. Onoare excepțiunilor, dar în multe cazuri marele proprietar nu poate realiza ast-fel de beneficii ca piscicultorul de profesie. Depinde foarte mult piscicultura de pescării cari manipulează și chiar pe lîngă cel mai de aproape control al administrației piscinei, rezultatele totuși nu sînt satisfăcătoare din cauza personalului inferior, care e fórte greŭ de recrutat chiar și în țări în cari pisciculturа alt-cum a ajuns la frumoasă desvoltare.

Intreaga literatură germană, care pe terenul pisciculturei e deja foarte bogată, constată unanim că piscicultura e una din ramurile cele mai rentabile ale producțiunii primitive.

D-l Paul Vogel, autorul unui manual de piscicultură, foarte voluminos (349 pagine) și mult apreciat, secretar al asociațiunei piscicultorilor din Germania, redactor al unei reviste piscicole, etc., în cartea sa «Ausführliches Lehrbuch der *Teichwirthschaft*» Bautzen, 1898, pune următoarele chestii:

1. E bine ca agricultorul să exploateze și pisciculturа saŭ nu?

2. Este rațional și din punct de vedere agricol recomandabil, a afecta pisciculturei terenuri propice pentru instalarea de iazuri, chiar și soluri de prima calitate?

și 3) Circumstanțele actualmente favorabile pisciculturei sînt numai trecătoare saŭ este sigură perspectivă că neîntrerupt circumstanțele vor fi favorabile, că va fi desfacerea suficientă și prețurile incontinuŭ ferme și bune?

Arătîndu-ne enormele cantități de pește ce populațiunea germană e în măsură a consuma, arătîndu-ne veniturile actuale ale piscicultorilor și basîndu-se pe părerile multor distinși mari proprietari de domenii, cari exploatează piscine, ajunge la concluziunea că: instalarea de lacuri pentru creșterea crapului e actualmente cel mai rentabil ram al exploatării solului și că creșterea păstrăvului va fi și atunci încă rentabilă, dacă prețul săŭ ar scădea cu 66 % față de cel actual.

Notăm însă imediat că D-l Vogel vorbește numai de circumstanțele din Germania propriu zisă, fără a voi să facă vr'o regulă generală. Să reținem și prețul de 1.20—1.60 lei pe care il realizează marele piscicultor german loco lacuri, pentru un kgr. crap, cifre ce ne dă tot D-l Vogel la pag. 14 a sus citatului op. La hala de pești în Berlin crapul se vinde en gros cu 1.75—2 lei.

Vom avea nevoe mai incolo de aceste cifre.

Prețul crapului vîndut în orașe la comercianții de pește, ajunge în Germania pînă la 2.50 lei pe kgr.

Sînt două cauze principale, dice D-l Vogel, în alte locuri, din carî rezultă stagnațiunea pisciculturei germane:

1. *Gustul publicului consumator*. Pe cînd la pești de mare s'a obicinuit lumea a'i cumpăra tot uciși; tot această lume privește peștii din lacuri, dacă sînt uciși, ca depreciați și nu vroește să plătească de cît prețuri foarte scăzute. E deci de datoria tuturor piscicultorilor a se opune acestui capriciu, care nu e motivat de ajuns, fiind-că peștele ucis la lac, ambalat bine și transportat urgent, are gust ca și cel cumpărat viu și ucis în urmă la bucătărie;

2. *Administrația Căilor Ferate* care nu oferă destule garanții pentru transportul peștelui viu și care prin politica sa tarifară aduce mari daune pisciculturei indigene; peștii transportați vii sufăr foarte mult și pier de multe ori înainte d'a fi ajuns la locul destinațiunei.

Prin multă insistență asociațiile de piscicultori germane aŭ parvenit a obține unele concesiuni de la direcția Căilor Ferate, dar nesuficiente încă pentru garantarea deplină a intereselor lor. Sînt atîtea șicane la care e expus din partea funcționarilor Căilor Ferate, piscicultorul care transportă pește viu, în cît mulți renunță la această operațiune și vînd peștele mai bucuros cu prețuri cît de puține chiar la piscină, trecînd ast-fel cel mai mare cîștig în mîna comerciantului, care știe a se apăra cu multă dibăcie în contra ori

și căror șicane, căror e expus piscicultorul, mai puțin versat în ale comerciului.

După ce am văzut cum stau lucrurile în Austria și Germania, să cercetăm cum stau și în țară la noi.

Singura piscină sistematică, după cît sîntem informați, e aceea a d-lui *Mandrea*, la Sinaia. Scopul ei este prăsirea și creșterea păstrăvului.

Sub-semnatul am vizitat această instalație și am avut onoarea a fi fost condus de D-l Mandrea personal, care, în modul cel mai afabil, 'mi-a dat toate explicările.

D-l Mandrea a instalat lîngă vila D-sale, la Sinaia, pe un loc foarte strimt, vre-o cinci mici bazinuri betonate și cimentate, cari se alimentează de un pîriu, pentru a cărui apă D-l Mandrea plătește anual eforiei spitalelor, a cărui proprietate e pîrîul, lei 1000, pentru dreptul de a'și alimenta piscina cu apa lui.

Pe lîngă bazinuri, se află instalată o clădire care conține o cameră foarte sistematică, aranjată pentru celulele de incubațiune a icrelor de păstrăvi fecundate și locuința pescarului, adus din Salzburg și plătit cu 80 lei lunar. O ghețărie pentru conservarea cărnei de cal, hrana principală a păstrăvilor D-lui Mandrea, complectează instalațiile, a căror cheltueli s'au ridicat la rotund lei 20,000.

Sistemul adoptat aici e deci piscicultura concentrată, dîndu-se peștilor hrana moartă, sistem care în un centru ca Sinaia, unde se află cu ușurință și cu preț potrivit carne de cal, e admisibil și practicabil, împreunat însă cu inconvenientul unei mortalități mari a păstrăvului, împrejurare de care și piscina D-lui Mandrea a suferit în anii trecuți. Ce privește calitatea cărnei păstrăvului de la Sinaia, nu ne putem pronunța, constatăm însă că la aparență peștii D-lui Mandrea sînt foarte frumoși, de la cei mai mici pînă la cei mai mari.

O. Boiul

(Va urma). Șeful Regiei Domeniului Coroanei Bicaz.

REVIZUIREA LEGEI ASUPRA POLIȚIEI VÎNATULUI

Comisiunea instituită de onor. Minister al Domeniilor pentru a revizui legea poliției vînatului, luînd în studiu memoriul relativ la chestiunea *Vînătoarei în Romînia* adresat onor. Minister de Domenii, de D-nul Ghcorgiu și avînd cunoștință deplină asupra acestei importante chestiuni, a alcătuit un proiect de lege și un memoriu, pe care le rezumăm în cele ce urmează.

Este de netăgăduit că Romînia este săracă actual în vînat folositor, pe cînd altă-dată trecea de bogată; cauzele principale a dispariținei vînatului util cu păr și cu pene sînt două: a) *braconagiul*, b) *înmulțirea peste măsură a fiarelor stricătoare*, ceea-ce prevede memorul în chestiune; aceste cauze fiind generale, nu pot fi combătute prin măsuri restrînse și dubioase.

Măsurile cele mai eficace sînt:

I) *Modificarea legei poliției vînatului*, care este nepotrivită cu țara noastră, întru ce privește epocele de permisie și oprire a vînătoarei și alte multe articole, care nu fac de cît daună și confuziune în aplicarea ei.

II) Introducerea unei taxe anumite pentru *carte de vînătoare*, prin care mijloc avem unica posibilitate a înfrîna braconagiul, la țară mai ales, unde țăranii nu respectă cu toată rigoarea legea, nici epocele de reproducție, grație cărora și cu concursul lupilor și vulpilor înmulțite peste măsură, s'a stîrpit vînatul util, pe o scară atît de întinsă.

Pe lîngă sărăcia generală în vînat la noi, mai există și *un alt flagel*, care e cu mult mai mare și care astă-zi trece aproape neobservat de către stăpînire, lovind avuția națională și în special pe țăran; acesta produce enormele pagubi ce se urcă la sute de mii de lei anual, dacă nu la un *un milion*, produs în vitele domestice de către lupi mai ales, carî invadînd în haite numeroase din Rusia, măresc neîncetat contigentul celor locali, aducînd cu dînșii groaza (căci atacă și pe om) și sărăcia; în adevăr, nu e cătună, nu e sat sau stînă, să nu sufere anual pagubi însemnate, prin răpiri și sfîșieri de animale domestice pînă în bătătura casei, chiar, ziua mare; de s'ar face o statistică în toată țara, sîntem siguri, că cei ce conduc destinele ei, s'ar speria și s'ar întreba, cum pînă astă-zi nu s'a dat alarma, nu s'a luat nici o măsură?.... Credem bine și oportun

ca onor. Minister pentru a se putea încredința prin tîlre de starea lucrurilor, *să ordone facerea acestei statistici*, care de alt-fel nu presintă nici o greutate, și aceasta numai pentru ultimul an 1900.

III) De oare ce nu există nici un mijloc mai bun pentru distrugerea fiarelor stricătoare de cît **otrava** (afară de mistreț care nu cade) și fiind-că osteneala și cheltuiala aplicăreĭ ei ca un mijloc de stîrpire sînt minime de tot și nu prezintă nici un pericol cînd este încredințată unor ómenĭ destoinicĭ, cum sînt în genere silvicultorĭ Statuluĭ, credem bine și oportun, ca onor. Minister de Domeniĭ să înființeze un serviciu *al lupăriei* destinat cu combaterea flagelului prin toate mijloacele: otravă, vînătorĭ, curse, etc., și fiind-că Statul ar încasa din taxele cărților de vînătoare, etc., o sumă destul de considerabilă trebue să formeze un fond pentru scopul urmărit, care este *crearea unuĭ izvor de bogăție pentru Stat*, căci în occidentul Europeĭ fie-care țară: Germania, Franța, Austria, etc., încasează peste 10,000,000 leĭ din acest articol, țărĭ carĭ acum 40—50 anĭ erau și mai sărace în vînat ca Romînia, iar în al doilea rînd, va veni în ajutorul populațiuneĭ rurale, căci luĭ îĭ incumbă datoria de a ocroti avuția. Detailele organizăreĭ acestuĭ serviciŭ se vor indica mai pe urmă.

IV) Pentru a înrădăcina iubirea de breasla pădurăriceĭ și de vînătoare în inimele elevilor ce ies anual din școla silvică de la Brănești, și din care Statul, Coroana și particulariĭ iaŭ în serviciul lor pe acești tinerĭ specialiștĭ, carĭ sînt meniți și trebuesc a cunoaște în detail nu numaĭ teoretic arta vînătoareĭ ci și practic, cum și modul de a pune otrăvile, de a așeza curse, etc., etc., după cum are loc o instrucție specială și îngrijită în această privință mai ales în Germania, unde orĭ ce silvicultor trebue să fie și bun vînător, credem că trebue introdus în școala Statuluĭ de silvicultură de la Brănești și chiar în cea de agricultură de la Herăstrău, un curs de vînătoare complect.

V) Să se instruiască autoritățile comunale, jandarmeria rurală și poliția din întreagă țară, asupra modului cum să se facă bună pază, cum să se urmărească și să se constate delictele de vînătoare, etc., cu timpul adunîndu-se fonduri prin mijloacele sus enumărate, să se înființeze un serviciu de pază al vînătoareĭ și al pescuireĭ, care să fie special însărcinat cu reprimarea delicuenților, mai ales la țară, unde numărul braconierilor este mare, iar autoritățile comunale închid adesea ochiĭ, spre a nu se pune rău cu braconieriĭ, alegătoriĭ lor.

In fine, mai sînt o serie de mijloace la dispositie, care se vor expune, dacă propunerile noastre vor fi bine apreciate şi bine primite.

Rezumatul noueĭ legĭ de vînătoare.

1. Se ridică dreptul populaţieĭ rurale de a mai vîna individual chiar pe păminturile lor, după cum e în Franţa, Germania, Austria etc.: terenurile aceste se vor uni formînd complexe (întregĭ trupurĭ) de cel puţin 150 hect., care va forma un teritoriŭ de vînătoare, şi care va fi scos în arendă de către primar din oficiŭ, cu condiţiune că acele ogoare să se ţie unul de altul lanţ, fără întrerupere, iar suma încasată se va repartiza locuitorilor în drept proporţional cu funciarul ce plăteşte fie-care. Ţăranii vînătorĭ din acea comună saŭ din cele limitrofe pot lua în arendă acele terenurĭ, dacă voesc a vîna [1]).

2. Pe terenele unde sînt fortificaţiunĭ şi depozite saŭ instalaţiunĭ de explosibile, vînătoarea este interzisă fără autorizarea Ministeruluĭ de resbel.

3. Ori-cine voeşte a vîna, chiar proprietarul pe moşia luĭ, va plăti o taxă de 18 leĭ anual, din carĭ 12 leĭ vor reveni Statuluĭ iar 6 comunelor respective, din care fond, se va începe stîrpirea fiarelor stricătoare prin toate mijloacele, mai ales prin otravă, şi se va înfiinţa un servicĭu special numit «*Serviciul lupărieĭ*»; avînd numaĭ această menire de a distruge pe ori-ce cale animalele stricătoare. Vînătorul va primi în schimbul aceleĭ sume o cartă de vînătoare, pe care trebue să o poarte tot-d'a-una la vînat asupra luĭ [2]).

4. Epocile cînd vînătoarea va fi oprită sînt:

Cerbul (mascul) de la 1 Oct. la 15 Iunie. *Ciuta* (femela) şi viţelul femel tot anul, ceĭ masculĭ de la etatea de 2 anĭ cînd capătă coarne.

Capra neagră, sex femel, tot anul; *ţapul*, de la 15 Oct. la 15 Iulie.

Capra roşie, sex femel, tot anul; *ţapul*, de la 1 Ianuarie la 15 Maĭ; *iedul* de la ambele speciĭ (mascul) de la nascere la 15 Oct. acelaş an.

Iepurile de la 1 Ianuarie la 15 August.

Dropia de la 1 Martie la 15 August.

---

1) Scopul acesteĭ inovaţiunĭ este de a stîrpi braconagiul.

2) Scopul pentru care s'a propus ca şi comunele să aibă o parte din aceste taxe este, pentru a le pune în interes.

Cucoşul mare de munte şi cel de mesteacăn de la 1 Mai la 30 August.

Iruncă de la 15 Februarie la 15 August.

Potîrnichea, sitarul, gisca, raţa, toate speciile de becatine, lişiţa, fundacul, lebăda, prepeliţa, cărstelul, porumbielul, turturica, etc. *Gîştele, raţele* şi *porumbeii sălbateci* cînd vin in cîrduri pe timpul pasagiului, pot fi vinate.

Animalele stricătoare cu păr şi cu pene tot anul pot fi vinate prin orî-ce mijloace, chiar noaptea este permis aceasta.

Vînarea sau prinderea dropiilor pe polein absolut interzisă

Vînătoarea cu ogarul la iepuri şi dropii, idem.

Vînătoarea potîrnichei pe zăpadă, idem.

Vînătoarea prin recolte netăiate idem (fără consimţimîntul proprietarului).

5. *Cîini de vînat vagabonzi* (carî vînează singuri) dacă nu vor putea fi prinşi să fie ucişi fără nicî o răspundere, cînd se găsesc pe proprietate străină.

6. *Vînatul să se confiţe* în gări, la poştă, în hale, în magazine şi pe stradă cînd nu e legitimat printr'un bilet de proveniencţe, vizat şi de primăria respectivă; de asemenea în epoca de oprire, cum şi în cazul cînd cel ce vînează nu are carte, fiind supuşi la amendă, conform legii.

7. Să se permită facerea de vînători oficiale numai la animale stricătoare, cînd sînt într'o localitate şi numai în presenţa unui agent silvic, iar vînătorile aceste să nu se mai facă de clacă ca în trecut, ci numai cu miliţieni ca gonaci şi vînători cei mai buni din comunele vecine; cel ce refuză a merge, să fie amendat cu 5 lei prima dată, 10 lei a doua oară, iar banii să se încaseze, fără judecată, de perceptor sau jandarmi, şi în caz de refuz arestat şi pedepsit a 5 lei ziua de arest.

La vînătorile oficiale să fie permis a se ucide orî-ce animal stricător prevăzut prin lege: aceste vînători se vor face mai ales pe timp de zăpadă proaspătă, şi numai după ce cantonul de pădure unde se ţin fiarele va fi înconjurat de 2 vînători, spre a şti cu siguranţă unde se ţin ele. Vînătorile oficiale vor fi organizate milităreşte.

8. *Se instituc premii* din fondul ce se va aduna şi anume pentru rîs, lup, vulpe şi mistreţ; aceste premii sînt prevăzute prin lege şi nu se dau de cît persoanelor particulare, escluzîndu-se agenţii silvici şi cei ce sînt îndatoraţi cu paza vînatului, carî vor primi

gratificațiunĭ maĭ micĭ, de oare-ce eĭ sînt plătiți de Stat a păzi vînatu'.

9. *Se vor organiza pădurari lupari*, din cei actuali de la fie-care pădure, unul cel mai bun vînător sau cel mai inteligent și harnic (chiar n'ar fi vînător) carĭ vor fi ocupați de la Octombire la Martie, numaĭ cu punerea năzilor otrăvite și capcanelor; eĭ vor primi pe lîngă leafă o gratificație de 5 leĭ de lup, 2 leĭ de vulpe, 10 leĭ de rîs și 5 leĭ de mistreț, plus pielea (și carnea mistreților), aceasta pentru a'ĭ pune în interes să execute conștiincios otrăvirea și să nu ascundă picile.

S'a prevăzut prin regulament și mijloace de a nu da loc la abuzurĭ.

10. *Jandarmeriĭ va căpăta* gratificațiune, cît și oricine ar denunța și proba un delict de vînătoare, primind pe jumătate valoarea amenzeĭ din procesele condamnate; jandarmiĭ vor face Duminicile și sărbătorite inspecție prin comunele respective pe la domiciliul vînătorilor cunoscuți, cerînd a se justifica cei ce ar fi lipsă de la domiciliu cu pușca și cînele; cei ce nu vor dovedi, vor fi dați în judecată, în acelaș timp eĭ vor căuta a descoperi, dacă în acea zi n'a fost la vînătoare, puind cu concursul primarului și șefului de garnizoană, strajă la casele lor și la porțile jitărieĭ.

11. Vînătoarea cu copoĭ va fi permisă; se va plăti o taxă pe cap de cîine și pentru prepelicar; aceste taxe vor fi de 12 leĭ pentru copoiŭ și 6 leĭ pentru prepelicar, pe un an.

12. Se va permite confiscarea armeĭ în cazurĭ de flagrant delict, și în cas de opunere, delicuentul va plăti amendă 100 leĭ: de asemenea perchiziția domiciliară va fi permisă în presența primarului, în comuna rurală și cu poliția în cele urbane — aceasta numaĭ în cazurĭ escepționale de o bănuială evidentă și recentă de oare-care importanță.

13. Delictele de vînătoare se vor judeca de judecătoriile de pace în prima instanță cu drept de apel la tribunalul respectiv, a cărui hotărire este definitivă și aceasta în termen de 10 zile maxim — iar încasările se vor face cel mult în termen de 15 zile de la pronunțarea sentinței.

În fine, orĭ-ce alte măsurĭ carĭ ar avea importanță în vederea stîrpireĭ braconagiuluĭ și fiarelor sălbatice, vor fi bine primite.

PROIECT DE LEGE

PENTRU

REORGANIZAREA MINISTERULUI AGRICULTUREI, INDUSTRIEI ŞI COMERCIULUI

Urmare [1])

In 1896 s'a inceput oare-care descentralizare în acest serviciŭ. S'a constituit ceea-ce se numeşte regiuni silvice saŭ inspectorate, carî sînt conduse de inspectorî silvicî, adică de persoanele cele mai competinte prin cultura şi experienţa ce o aŭ ca să conducă o regiune silvică. Pe lîngă aceştia sînt ataşaţî subinspectorî, un fel de consilierî silvicî, Forstrath cum se numesc în Austria, destinaţi ca să controleze şi supravegheze activitatea şefilor de ocoale, carî în cele din urmă sînt agenţiî administraţiei Aşa în cît din acest punct de vedere putem zice, că s'a făcut o îndrumare spre progres în organizarea serviciului silvic.

Dacă astăzî acest serviciŭ se găseşte într'o situaţiune mai bună şi dacă azî avem şi o măsurătoare a întregei suprafeţe păduroase şi o hartă a pădurilor Statului, care va figura la expoziţiunea de la Paris, se datoreşte tocmaî acestuî fapt, că sub-inspectoriî silvicî, carî eraŭ ocupaţî mai 'nainte ca agenţî administrativî, sînt lăsaţî pe lîngă inspectorî ca serviciŭ de control şi de lucrare technică.

Dacă rezultatele nu sînt şi mai bune, este tocmaî pentru că în administraţia centrală a Ministeruluî, serviciul silvic este aşa de răŭ organizat, în cît este antipodul organizaţieî sale exterioare. Secţiunea silvică este cu desăvîrşire centralizată în biurourile administrative; ea nu face alt-ceva de cît treabă biurocratică: rezolvă hîrtiile carî îl vin din serviciile exterioare, aşa în cît partea cea mai bună din personalul silvic, care în tot-d'a-una este concentrată în administraţiunea centrală, este depărtată de la ocupaţiunea sa naturală, care ar trebui să i se dea, adică supraveghiarea şi controlul condiţiunilor de cultură şi de exploatare a pădurilor şi studiile technice relative la ele. Era natural, din cauza acesteî organizaţiunî rele, să se gîndească legiuitorul cum ar putea s'o facă mai bună şi cum ar putea îndrepta această situaţiune, pentru ca să dea toată elasticitatea necesară acestuî serviciŭ şi să facă ca diferiţiî agenţî specialî, care şi prin studiî şi prin activitatea lor, daŭ dovezî de cunoştinţe technice şi de aptitudinî în exploatarea silvică, să fie puşî în acest sens să lucreze, iar nu să fie deturnaţî ca şefî de biuroŭ.

Am informaţiunî precise în acest sens, şi cred că şi D-l Ministru al Domeniilor, care de sigur s'a interesat şi a cerut observaţiunile necesare asupra diferitelor servicii, se va fi convins despre aceasta ca şi mine. Pe de altă parte, o a doua cauză, care a făcut ca acest

1) Vezi numărul pe Iulie şi August.

serviciu să meargă rău, este că s'a ocupat mai mult de partea fiscală, a căutat să se ocupe mai mult de budget, ca venituri şi cît mai puţin ca cheltueli. Din acest punct de vedere există o deosebire colosală, între ceea-ce se dă la noi şi între cee-ce se dă în alte părţi, pentru lucrările culturale ale pădurilor. In serviciul silvic la noi, mai toată suma este ocupată cu agenţii silvici şi foarte puţin este trecut pentru exploatarea sistematică sau pentru lucrări de cultură. Suma totală care se dă este foarte slabă, foarte redusă, în raport cu ceea-ce se face în alte părţi. Aşa în Francia unde lucrările culturale sînt începute de multă vreme, unde, prin urmare activitatea technică a acestui serviciu s'a desvoltat foarte mult, se cheltueşte aproape pe jumătate din venit pentru cultura pădurilor Statului, şi anume: 13.700.000 lei, dintr'un budget de 28 400.000 lei. In Austria se cheltueşte $^3/_4$ din venit, adică: 4.150.000, fiorini din 5 300 000 fiorini venit. Această cheltuială mare, pe care o face Austria, băgînd 3 pătrimi din venit în cultura pădurilor, se explică prin faptul că lucrările tehnice-culturale-forestiere sînt în Austria încă în plină epocă de desvoltare. In Bucovina se cheltueşte 52% din venit; în Prusia 47 — 54% din venit; în Saxonia, Wurtemberg şi Baden se cheltueşte 33 pînă la 44%; în Alsacia-Lorena 42 — 55% din venit. La noi însă, din 4 600.000 lei se cheltueşte 1.273.160 lei, adică $^1/_3$ din venit

Vedeţi dar, în ce proporţie redusă sînt la noi cheltuelile de punere în valoare de exploatare, de lucrare technică-culturală a pădurilor noastre.

D-lor, din această cauză rezultatele serviciului silvic sînt slabe. Aceasta însă nu probează că persoanele carî conduc aceste servicii sînt vinovate. Persoanele carî conduc aceste servicii sînt persoane cunoscute de mulţi din noi, ca foarte instruiţi şi valoroşi, şi cu tragere de inimă pentru a putea pune în valoare pădurile noastre. Mulţi din serviciul silvic au scris, aŭ făcut studii şi publicaţiuni în acest sens. El ţin o mulţime de conferinţe, carî sînt publicate în revista *Progresul silvic*. Aceste conferinţe şi studii sînt citite la societatea silvică, care este pusă sub preşedinţa d-lui I. Kalinderu. In aceste studii se arată lipsurile de care suferă acest serviciŭ şi dorinţa cum ar trebui să se facă mai bine organizaţia sa, pentru ca astfel lucrările culturale de punerea în valoare a pădurilor să dea rezultatele dorite.

Dar, D-lor, lăsînd la o parte alte cestiuni destul de numeroase din acest serviciu, a cărui stare am expus'o pînă acum, trec la direcţiunea dominială, în carî sînt înglobate toate serviciile despre care v'am vorbit pînă acum.

Să vedem cum le organizează şi cum se încuragiază munca culturală în toate aceste ramuri de avuţie naţională.

Toate aceste servicii, adică serviciul minelor, agriculturei — întru cît privesce domeniile Statului — pisciculturei, silvic, sînt întrunite, prin actualul proiect de lege, într'o singură direcţiune. Direcţiunea domenială, astfel constituită, nu poate fi o direcţiune administrativă în adevăratul ei scop, adică o administraţiune tcehnică-culturală, mai

cu seamă în aceste ramuri technice diverse. Ea va fi o administrațiune pur fiscală. Căci este, D-lor, imposibil să se găsească un om, care făcut șef al acestei direcțiuni, să poată face față la toate cerințele technice-culturale și administrative, ale unei ast-fel de direcțiuni. Astfel nu se va putea găsi o persoană ca să poată conduce într'un mod demn și eficace o asemenea direcțiune. Este în adevăr imposibil ca o persoană ori-cît de instruită ar fi, să poată avea cunoscințe technice așa de diverse, precum le pretinde rezolvarea cestiunilor de mine, de păduri, agricole, de apă și pescării, de la această direcțiune.

Nu va fi posibil a se găsi o asemenea persoană gata a rezolva atît de diverse cestiuni, nici prin experiența saŭ practica absolut necesară pe care trebue să o aibă în toate aceste ramuri. Căci, D-lor, numai prin practica pe care o posedă un șef poate fi în stare să dea de îndată o bună soluțiune cestiunei și să îndrepteze un rău. Și atunci mă întreb: la ce se reduce o asemenea direcțiune? Se reduce la o persoană care să pună numai rezoluțiuni fantastice, saŭ la un simplu administrator fiscal, care va semna rezoluțiunile puse de alte pesoane, subalternii săi, și nimic mai mult.

Afară de aceasta, dacă trecem mai departe și examinăm această administrațiune în partea sa exterioară, găsim acolo ceva foarte caracteristic, găsim o inovație, care pentru prima oară este pusă într'un proiect de lege. În nici una din țările Europei nu găsim o asemenea organizație. Găsim serviciul exterior împărțit în patru regiuni, le văd aci enumerate: la Craiova, la Galați, la Ploești și Iași. Cum s'au ales aceste regiuni, din ce considerațiuni, care este întinderea lor, pentru ce motive s'aŭ ales cele 4 orașe, citate ca reședință a directorilor regionali, aceasta nu ni se spune.

Cred că nu ni se spune, pentru că nu s'a făcut nimic, nu s'a cercetat nimic, într-cît privesc delimitarea acestor regiuni și alegerea reședințelor lor. Eŭ sciŭ însă că reședința unei administrații regionale, trebue să se alcagă în conformitate cel puțin de punctul de vedere administrativ, cu importanța regiunei, cu greutatea administrației, fiind că nu toate regiunile sînt identice. Sînt regiuni unde din cauza proprietăților Statului mai numeroase, din cauza variațiunei solului, fie în suprafață, fie în profunzime, reclamă mai multe cestiuni de rezolvit, și aceste regiuni pot să fie mai mici, iar altele mai mari, dupe desvoltarea specială a domeniilor Statului în diferite părți.

Nu știŭ pe ce principiŭ s'a împărțit aceste regiuni pentru ca să se corespundă reședințel administrative regionale, afară numai dacă nu s'a avut în vedere diviziunea obicinuită, fie din punctul de vedere militar, fie din punctul de vedere al instrucției publice.

Singura deosebire ce constat în această privință, e că comitetul delegaților a schimbat reședința de la București, cum era în proiectul de lege, la Ploești. Această schimbare nu știŭ dacă comitetul delegaților ar fi făcut-o, avînd oarî carî considerațiuni în vedere. Dacă a făcut-o în urma unei analize a acestei alegeri de circumscripție. Poate că s'a găsit că e bine să se facă această schimbare, fiind că

regiunea aceea e mai bogată în mine, știu și eu, sau în păduri. De aceea poate reședința s'a găsit că e mai bine să fie la Ploești. Cu toate acestea nu ni se explică delimitarea acestei regiuni, întru cât convine cu centrul ales, și aș dori să am aceste explicațiuni.

Acești directori regionali au fie care administrația întreagă pentru toate cestiunile cari se referă la cele trei categorii de servicii, cari vi le-am enumărat mai înainte, adică toate cestiunile de mine, toate cestiunile de păduri, toate cestiunile de moșii și de pescărie. Toate au să intre în competința acestui șef de administrație regională. Știți, D-lor, aceștia îmi face în realitate impresiunea unor mici ministeriași, deci patru șefi de regiuni, patru miniștrii mai mici în patru părți ale țărei, cari s'ar ocupa cu cestiuni pentru cari acum se ocupă Ministerul central.

Apoi, după ce în direcția generală din Ministerul de domenii, cu greu se va găsi o persoană care să aibă competința necesară pentru a putea da impulsiunea trebuincioasă, cin punctul de vedere technic, cultural și al cerințelor timpului în diversele ramuri ce cad în competența sa, apoi credeți că avem să găsim alți patru șefi în aceste patru regiuni cari să poată să aibă totalitatea acestor cunoscințe?

Dar aceste diviziuni merg treptat fiind-că de la diviziunile regionale de administrație mergem la diviziunile de ocoale.

Ocoalele sînt ultima diviziune administrativă ale acestor direcții.

Fie-care șef de regiune are un număr oare-care de ocoale, cit e de mare acest număr, aceasta nu se arată nici în expunerea de motive, nici în veri un tablou alăturat, pentru ca să ne putem da seama cum se face aceste diviziuni, și care e posibilitatea din punctul de vedere pur administrativ sau polițienesc, ca să se poată face această administrație. Cu toate acestea șefii de ocoale sînt chemați iarăși să se ocupe cu toate cestiunile globale care depinde de direcțiunea domenială.

Cine e după lege șeful ocolului?

Art 26 zice:

«Administrația ocolului domenial se încredințează unui silvicultor sau unui inginer de mine, după natura și importanța mai mare a bunurilor din acel ocol».

Apoi, bine, D-lor, un silvicultor care poate să fie cel mai valoros om, cel mai capabil inginer silvic, fie din punctul de vedere al studiilor sale anterioare, fie din punctul de vedere al activității, care a desvoltat-o în cariera sa, în această țară, în cunoștința nevoilor silvice, îl credeți capabil de a conduce în acelaș timp toate cerințele serviciului de mine, prin urmare, a industriei miniere, toate cerințele serviciului de agricultură, cari depinde de regiunea lui, adică toate cestiunile dependinte de prosperare agricolă, de cultură a vitelor, de sericicultură, de apicultură, îl credeți capabil de a putea să se ocupe în acelaș timp cu pescăriile și apele, adică de toate cestiunile cari se raportează la ape? Și la ape am spus, în partea întâiu a discursului meu, că avem o foarte mare întindere de inundațiuni, și asupra cărcia trebue să se facă studii, cari nu s'au făcut, pentru

ca să se vadă cum s'ar putea deseca această întindere saŭ să fie pusă în valoare prin altă cultură, de exemplu, de peşcl.

Credeţi dar D-voastră că un silvicultor va putea în acelaşi timp să se ocupe cu o aşa de mare diversitate de cestiuni technice, şi să mai facă şi administraţiune şi poliţie?

Credeţi că veţi găsi un om capabil de a întruni condiţiunile necesare, pentru ca să dea o impulsiune temeinică, aşa în cît să poată să producă o desvoltare a serviciilor şi ramurilor de producţiune, în regiunea pe care o administrează, cînd un şef de ocol va fi un silvicultor? Un silvicultor nu se poate considera că are toată experienţa şi cultura necesară, ca să fie o persoană de la care să depindă directa administrare, din punctul de vedere al minelor, al agriculturei, al zootechniei, al pescăriilor. Atunci la ce se reduce, în definitiv, aceşti şefi de ocoale, aşt-fel cum se prevede în proiectul de lege. Se vor reduce la simpli şefi de biroŭ, carî vor iscăli fără să examineze hîrtiile carî le vor veni şi care saŭ vor fi rezolvate de alte persoane subalterne, ce se vor ataşa pe lîngă el, saŭ pe care va pune şeful de ocol singur, o rezoluţiune cum îi va conveni dupe rutină, dupe obiceiurî, fără absolut nici un studiŭ şi pricepere în îndrumarea şi rezolvarea lor. Dar mai mult de cît atît, şeful de ocol, căruia îi încredinţaţi întreaga administrare a ocolului, din cauza activităţei numeroase şi aşa de diversă pe care 'l-o daţi, nu va putea nici-odată să facă un control serios, nu va putea controla pe teren, nu se va putea duce să vadă cum să execută diferite planurî de exploatare, de punere în valoare, nu va putea controla nimic serios. Controlul este absolut eludat atît din punctul de vedere technic cît şi din punctul de vedere fiscal. Aşa în cît, în cele din urmă din această organizaţiune, D-lor deputaţi, vedeţi că reese o agravare a greutăţilor şi a relelor carî erau pînă astă-zi, în unele din serviciile Ministerului Domeniilor şi care împedica, făcea dificilă o exploatare regulată şi punere în valoare ale diferitelor producţiunî ale ţărei. Şi D-voastră faceţi condiţiunea aceasta mai grea; concentraţi o pură administraţiune în mîna unor oamenî, carî nu aŭ să poată avea chemarea necesară, pentru diferitele lucrărî pe carî le daţi tocmai ca să împedice şi mai mult această desvoltare. Din contră, eŭ credeam că D-l Fleva, care este după cum ştiţi, un foarte mare iubitor al descentralizărei administrative, va căuta să descentralizeze serviciile din Ministerul Domeniilor, într'un mod aşa în cît să fie o adevărată descentralizare, iar nu o descentralizare de formă, nu o descentralizare a biurourilor.

In realitate descentralizarea care s'a făcut aicî este o descentralizare a biurourilor din Minister, în loc ca biurourile să existe în Ministerul de la Bucureşti, le mutaţi la Ploeşti, la Craiova, la Galaţi, şi de acolo le mutaţi în diferite regiunî mai micî unde vor fi reşedinţele şefilor de ocoale.

Este un fel de descentralizare care trebuia făcută pe specialităţi şi din punctul de vedere al acţiunei culturale, pe care trebue să o aibă diferiţi agenţi în ramura aceasta de producţiune a Statului. Există, spre exemplu, în Austria serviciul silvic descentralizat, şi

coprinde vrei o 12 direcțiuni administrative regionale, dar acelea sînt numai silvice și au agenții lor, cari se conduc de șefii de ocol din direcțiunea lor, numai din punctul lor de vedere, iar șefii de ocol au acțiune și răspundere directă, inițiativă în anume limită de lucrări ce trebue să facă în ocolul lor, așa în cît libertatea, elasticitatea technică, de a studia și aplica oare-cari măsuri technice o au, fiind-că au și timp și competință.

Numai în cestiuni mai grele, unde se cere o răspundere mai mare saŭ o experiență mai mare, fac apel la un șef superior, cum este, de exemplu, în Austria, unde fac apel la cotrolorii silvici.

In sensul acesta înțeleg să se facă o descentralizare, fiind că aceasta este nevoia de care suferă acest serviciu. A fost și prea este mare centralizarea biurocratică, căci toate cestiunile cari se pot tranșa fórte ușor, trebue să treacă printr'o lungă filieră pentru ca să iasă din Minister, împedicînda-se astfel mersul afacerei care poate că cere o resolvare urgentă. Așa dar o descentralizare pe servicii, pe unitate de specialități technice, dîndu-se agentului un cerc de inițiativă de a face el, prin răspunderea lui, anumite lucrări, sub controlul agentului mai superior, și numai în cestiuni mai grave să apeleze la șefii regionali. Numai în cazul acesta s'ar putea numi o descentralizare reală și atunci diferitele servicii vor produce rezultatele, la cari sîntem în drept să ne așteptăm.

Cu modul însă de constituire prevăzut de lege, prin înglobarea administrativă a tutulor serveiilor, nu vor da nici un rezultat, ba poate vor da rezultate mai rele. De aceea cred că din acest punct de vedere D-l ministru de Domenii va conveni să primească modificările necesare, pentru a înzestra țara cu o legislațiune bună și utilă.

Trec acum la direcțiunea, așa zisă, a secretariatului pe care o voiŭ atinge în câte-va cuvinte. Această direcțiune, pe care o văd în primul rînd în proiect, pare a fi luată de la francezi, unde, afară de cabinetul ministrului, este diviziunea secretariatului și a comptabilității. De această diviziune țin biurourile secretariatului, personalului central, ajutor, material, comptabilitate și casa.

Printr'o deciziune ministerială — căci așa este în Francia întru cît privește organizarea biurourilor — ministrul actual a desființat, acum în urmă, această diviziune. La noi se înființează acum.

Prin proiectul de lege direcția secretariatului va coprinde serviciul administrativ și de comptabilitate, serviciul statisticei generale și inspectoratul.

N'am nimic de zis contra acestei direcțiuni; dacă secretarul general, care e chemat să înlocuiască pe ministru, să conducă întreg Ministerul și, prin urmare, toate direcțiunile cari fac parte din Minister, vrea să rezerve pentru sine și un serviciu a-parte și să se pună la același nivel cu cei-l'alți directori; e o cestiune de apreciere, pe care nu voesc să o discut.

(Va urma).

COMUNICĂRI ŞI FAPTE DIVERSE

Pădurile din Siberia.

Estrag părţile mai interesante din «Notele unui silvicultor» asupra pădurilor din Siberia, cari departe d'a fi seculari, sînt din contră pustii de cenuşe şi resturi.

«Intîmplarea face — zice excursionistul silvicultor — să pierd aici acceleratul, ce pleacă din Moscova pentru Siberia direct, renunţînd astfel la o călătorie comodă; în schimb însă cu trenul obicinuit pot să stau la fie-care gară 2—3 ore, în care timp pot face studii superficiale asupra pădurilor din vecinătate.

Abia păşiam pe pămîntul Siberiei, cînd încep să-mi pierd din duziile ce-mi formasem de fabuloasele păduri din Rusia Asiatică. Noi silvicultorii Rusiei europene sîntem absolut eronat informaţi despre existenţa pădurilor virgine în Siberia, pline de fiare sălbatice şi prin cari nici pasăre, nici soarele nu străbate. Poveşti.

E foarte adevărat, supraleţe păduroase foarte întinse, pămînt necultivat, însă nu păduri în înţelesul strict al cuvîntului; focul, duşmanul cel mai mare, exterminatorul imenselor bogăţii naturale, a nimicit şi continuă a nimici ce a mai rămas din faimoasele păduri de altă dată, apoi nemilosul locuitor siberian, care pentru o vargă tae, doboară un copac la pămînt.

În drumul meŭ din Ural spre centrul Siberiei, se vedea de la linia de fier şi pînă la orizont o cîmpie de foc şi fum, noaptea e un tablou grandios cum trenul înaintează în mijlocul unui lac de foc, şi inima silvicultorului plînge la nepăsarea celor cari lasă prada focului mistuitor atîtea bogăţii clădite de veacuri. Ziua fumul e aşa de des, că sate întregi zac în întuneric.

Incendiile în păduri toamna şi primăvara sînt periodice, iar vara permanente. Prevenirea incendiilor e imposibilă, căci întinderea ocoalelor forestiere e aşa de mare, în cît pază nu se mai ştie dacă se face saŭ nu. Intîmplarea face să mă întîlnesc cu un silvicultor care mergea la o pădure ce ardea deja de 2 săptămîni şi el primise veste la 12 zile după isbucnirea focului; bătrînul silvicultor făcuse deja cu trenul 100 km. şi pînă la pădure trebuia să mai facă 140 km. şi distanţa aceasta colosală, nu o putea străbate de cît călare pe drumuri ..... impracticabile. Focul în timpul acesta

își urmează drumul minat de vînt și dacă intervine vr'un obstacol natural care-l oprește, bine, alt-fel, merge pînă dă de cîmp.

Silvicultorului nu-i rămîne de cît să ridice în plan porțiunile incendiate și să evalueze pagubele cauzate; de urmărirea autorilor nici vorbă nu e, întîiu că e foarte greu și al doilea din spirit de umanitate!! autorii nu sînt dați pe mîna legilor care sînt prea aspre. Acest bătrîn silvicultor (care trăește de 20 ani în Siberia), îmi spune că nu cunoaște pădure din ocol care să nu fi ars de 2 sau 3 ori.

Dacă s'ar fi organizat de la început măsuri de protecția acestor bogății, generațiile viitoare ar fi fost recunoscătoare, astă-zi pădurile sînt compromise, ori-ce regenerare dificilă și imposibilă chiar. Nu mai vorbesc de pădurile din vecinătatea căilor ferate, căci aceste nici nu mai există de loc. Exploatarea sălbatică pentru trebuințele construcțiilor pe de o parte, focul și nepăsarea celor în drept de alta, au grăbit de o potrivă decretarea suprimărei acestor bogății mari. Lipsa lemnului de foc se simte deja pe liniile de fier și în centrele mai populate stînjenul cubic se vinde cu 12 ruble.

Acestea sînt oare faimoasele păduri din Siberia?

Gh. D. Belinschi

Silv. ajut. Dom. Coroanei Bîcaz

INFORMAȚIUNI

Venitul pădurilor Statului pe exercițiul 1900—1901, pînă la 31 Iulie a. c., a fost de lei 7 091.286 bani 62, adecă un excedent de *2.091.286 bani 62* peste prevederile budgetare.

* * *

Pînă la 31 Iulie a. c., s'a încasat ca venit al pădurilor Statului în comptul exercițiului 1901—1902 suma de lei *528.917 bani 99.*

* * *

Din 293 păduri scoase în vînzare și formînd seria 2-a, s'au adjudecat 76 și anume:

In ziua de	3	Sept.	14	păduri din	40 la Craiova
»	5	»	10	»	» 50 în diferite orașe
»	7	»	14	»	» 57 Focșani
»	10	»	11	»	» 51 Iași
»	12	»	27	»	» 93 București.

* * *

Licitații de păduri. — Un număr de 296 păduri ale Statului, formînd seria 3-a se va licita, precum urmează:

1. La 10 Noembre, 35 păduri Craiova, 40 Buzeu şi 23 Iaşi.
2. La 12 Noembre, 20 păduri Slatina, 42 Bacău, 7 Tulcea şi 4 Constanţa.
3. La 14 Noembre, 23 păduri Piteşti şi 41 Bîrlad.
4. La 17 Noembre, 28 păduri Bucureşti.
5. La 12 Decembrie, 1 pădure la Bacău.
6. La 14 Decembrie, 2 păduri la Piteşti.

* * *

La 1 Octombrie a. c., s'a ţinut la direcţia C. F. R. o licitaţie pentru aprovizionarea cu 387.000 steri lemne de foc. Ofertele primite sînt următoarele:

NUMELE	Cantitatea Steri	Preţul Lei	Bani	Staţia de predare
1. Horovitz et Spigel	2.400	4	40	Dolhasca
2. Saie Driner	5.000	4	50	Bucegea
3. I. et S. Sarfinister	3.000	4	30	Lespezi
4. » »	4.500	4	10	Paşcani
5. M. Ştefănesco	3.500	5	35	Albeşti
6. M. Segal et Moscovici	5.000	4	15	Văculeşti
7. H. Ficher	20.000	4	60	Bilca
8. » »	6.000	4	20	Zavideni
9. M. I. Dănărico	6.000	4	30	T.-Jiu
10. Gh. Doniel	5.000	4	50	Căiuţi
11. I. Herdan	1.000	4	50	T.-Frumos
12. Lupu-Nadler	5.000	4	50	Bucegea
13. M. Gredinger	1.000	4	25	Rosnov
14. A. Focshaner	6.000	4	40	Buhuşi
15. I. Simion	5.000	4	25	Govora
16. A. I. Doiciu	11.000	4	45	Podoleni
17. M. Bank	5.000	4	—	Dorohoi
18. I. Mihailidi	15.000	3	75	Lotru
19. C. Santa	6.000	4	48	Buhuşi
20. Arghiriade	20.000	5	—	Sinaia
21. Goetz et Co.	6.000	4	50	Ilie-Radu
22. I. Schileru	12.000	4	30	Cărbuneşti
23. C. Dumitrescu	2.000	4	20	Fibeşti
24. I. Simian	5.000	3	95	Lotru
25. Focshaner	10.000	4	40	Buhuşi
26. I. Socec	3.000	4	70	Puieşti
27. » »	1.000	4	50	Căiuţi
28. Iosub Mâles	1.200	4	50	Ruginoasa
29. Al. Giurgea	5.000	4	50	Berheci
30. Andrian şi Roşu	1.500	5	20	Creţeşti
31. Pandele Anghelescu	11.000	4	15	Stîlpeni
32. Grunfeld	1.000	4	60	Urecheşti
33. »	6.000	4	50	Bilca
	200.100			

Adecă s'a oferit 200.100 steri, pe un preţ mediu de lei 4 bani 45 sterul.

* * *

Următoarele avansări, numiri şi mutări s'au făcut în corpul silvic :

D-l *N. C. Bosie*, silvicultor cl. II, a fost înaintat silvicultor cl. I, în locul lui *C. Diaconescu*, decedat.

D-l *Aurel S. Negoescu*, silvicultor asistent, a fost înaintat silvicultor cl. II în locul D-lui *N. C. Bosie*.

D-l *Mihail Anania*, silvicultor cl. I, a fost înaintat silvicultor-şef cl. III, în locul D-lui *C. Bancheru*.

D-l *D. Borş*, silvicultor cl. II, a fost înaintat silvicultor cl. I, în locul D-lui *M. Anania*.

D-l *I. Duma*, silvicultor asistent, a fost înaintat silvicultor cl. II, în locul D-lui *D. Borş*.

D-l *Gh. Ştefănescu* şi *N. Jianu* se primesc în corpul silvic al Statului cu gradul de silvicultori asistenţi.

D-l *I. Corodeanu*, şeful ocolului silvic *Dobrina* (Fălciu), a fost mutat la ocolul Tecuciu.

D-l *I. Duma*, şeful ocolului *Berzunţ* (Bacău) a fost mutat la ocolul *Topolog* (Argeş), şi

D-l *Radu Caloianu* din Administraţia centrală, a fost numit şef al ocolului Berzunţ.

* * *

In primele zile ale lunei Septembrie a încetat din viaţă silvicultorul *C. Diaconescu*, şeful ocolului Tecuciu.

Trimitem condoleanţele noastre întristatei familii a acestui camarad.

CLIMA LUNEI AUGUST, 1901 st. n.

LA BUCUREŞTI-FILARET

Clima lunei August 1901 a fost caracterizată printr'un timp excesiv de ploios şi răcoros ; prima decadă a fost călduroasă şi excesiv de ploioasă, a doua mai călduroasă şi foarte puţin ploioasă, iar a treia rece şi secetoasă. Temperatura mijlocie lunară este cu un grad mai mică ca normala. Cea mai călduroasă zi a fost cea d'întiiu a lunei, cînd termometrul a ajuns la 33·0; în alţi ani temperatura maximă din această lună a ajuns pînă la 40·5. Cea mai răcoroasă zi din cursul lunei a fost cea de la sfîrşitul său, cînd termometrul s'a coborît la 6·8, care este cea mai rece temperatură înregistrată în această lună de cînd se fac la Bucureşti observaţiuni termometrice. Cantitatea totală de ploae 177 mm. care întrece cu 132 mm. normala, este cea mai mare din cîte au fost

obținute în cursul acestei luni la București de la 1864 până acum. Aproape întreaga cantitate a căzut în prima decadă.

Vîntul dominant a fost Crivățul.

Presiunea atmosferică a fost aproape egală cu normala. Ploae a căzut în 9 zile, din care 7 în prima decadă; în zilele de 3, 4 și 17 ea a fost torențială. Manifestațiuni electrice s'au înregistrat în 15 zile; cele de la 2, 3 și 23 au avut o intensitate mai mare Cerul a fost mai înorat ca de obiceiu. Soarele a strălucit cu 20 ore mai puțin ca normal. Rouă s'a observat în 23 zile; curcubeŭ în 6.

Arăturile pentru semănăturile de toamnă au început în această lună, în care s'aŭ copt merele, perele, pepenii, coarnele și parte din prune. La sfîrșitul lunei strugurii încep a se pîrgui.

Luna Septembrie

Luna Septembrie a avut un timp obicinuit de călduros și de ploios. In prima sa jumătate au fost mai întîi cîte-va zile calde; apoi s'a răcorit binișor după care a urmat o perioadă de ploi mici. In a doua jumătate timpul a fost frumos, ceva mai călduros și secetos.

Temperatura lunară 17°2 diferește puțin de normala. Ziua cea mai călduroasă a fost la 2, cînd termometrul a ajuns la 28°8, cea mai ridicată valoare din cursul lunei. Temperatura cea mai coborîtă 7°8 s'a înregistrat la 1. Mijlociile zilnice ale temperaturei au variat puțin, ele aŭ fost cuprinse între 20°9 la 2 și 13°2 la 9; acele pe decade sînt respectiv 17°2, 17°6 și 16°9. Zile de vară s'au notat 9; pe jumătate din numărul obicinuit. Precipitațiuni atmosferice apreciabile aŭ căzut în 10 zile din primele două decade. Cantitatea totală de apă 40 mm. este egală cu normala; cea mai mare parte din ea 31 mm. a căzut la 5 cînd a avut loc o ploae repede cu puternice manifestațiuni electrice și vînt tare. Presiunea atmosferică mijlocie 756° mm. este aproape aceiași cu normala. Cerul a fost senin în 9 zile, noros în 14 și acoperit în 7. Soarele a strălucit în toate zilele afară de o singură zi la 13, pe o durată totală de 177 ore, cu 56 ore mai puțin ca normala. De la 1885 de cînd se fac observațiuni heliografice la București, numai în 1889 soarele a strălucit mai puțin ca acum în Septembrie Vîntul dominant Crivățul, a bătut destul de tare în 6 zile, Fulgere depărtate s'au observat în 6 seri; rouă în 21 de zile; ceața la 16 dimineața și coroană solară la 19.

In seara de 23 la 8 ore și 11 minute timp oficial, s'a simțit un slab cutremur de pămînt.

S'aŭ copt prunele, nucile, persicile, strugurii și parte din gutui. Fructele castanului sălbatic aŭ căzut în parte. Porumbul s'a copt și este gata de cules. Frunzele arborilor și ale pomilor roditorî aŭ început a se îngălbeni și chiar a cădea. La 24 mulți fluturî albi; la 29 s'a văzut cocorii trecînd spre S.

Institutul Meteorologic.

Tip. GUTENBERG, Joseph Göbl, Bucuresci.

STATORNICIREA HOTARELOR

Faptul caracteristic ce face atît de bună impresiune, de altminteri, orî-cărui a avut prilejul să viziteze una din țările cu adevărat civilizate, este însemnătatea ce se dă pretutindeni stabilirei, în mod permanent, a limitelor proprietăților particulare, ale Statului, ale diferitelor diviziuni teritoriale, precum și celor de frontieră ale țărei.

Fie-care 'și cunoaște în mod precis, acolo, de unde se începe și unde se sfîrșește domeniul seŭ.

Și întocmirea cadastrului, în cele mai multe din aceste țări, privilegiate sub acest raport, a pus bazele unei siguranțe absolute, în ce privește dreptul de proprietate al locuitorilor respectivi.

Transmiterea acestor drepturi de la o persoană la alta se poate face cu cea mai mare ușurință, fără a fi nevoie de complexitatea de formalități, pentru a căror îndeplinire se simte neapărată trebuință de intervenirea omului de legi în țara romînească.

Nu stă în intențiunea mea de a discuta acum asupra avantajelor întocmirei cadastrului țărei, lucrare costisitoare care cere timp îndelungat, ce-i drept, dar atît de bine-făcătoare dintr'o mulțime de puncte de vedere. Ținta mea este de a reîmprospăta amintirei celor puși în capul treburilor țărei, că nu numai nu am săvîrșit încă, dar nici măcar nu sîntem pe cale a îndeplini ceea ce se chiamă esercitarea primei datorî a unui bun și priceput gospodar.

Dacă voiți să vă convingeți de adevăr, nu aveți de cît să întreprindeți o mică anchetă, să vă dați osteneala de a culege datele statistice necesare, nu tocmai greŭ de dobîndit, referitoare la proprietățile din județul în care vă găsiți. Rezultatul acestei investigațiuni va fi, vă pot asigura, trista

constatare ce veţi face că puţine proprietăţi 'şi au hotarele lor statornicite, recunoscute în mod legal, ast-fel ca să nu mai fie cu putinţă orî-ce contestaţiuni ulterioare.

Marea lor majoritate, din potrivă, sînt nehotărnicite, limitele bunurilor în chestiune n'aŭ nimic de stabil, şi se păstrează şi astă-zi numai pe baza tradiţionalei «vechei stăpîniri», pe arătarea martorilor bătrîni, procedări primitive cari, trebuie să mărturisim, nu sînt în stare de a pune într'o lumină favorabilă starea noastră generală de propăşire.

Dar veţi mai face, în acelaşi timp încă o constatare, că în această privinţă nu se poate aduce învinuire numai proprietarilor particulari cari, în definitiv, pot face ce vor voi, neavînd a da socoteală rîmănul de acţiunile lor bune saŭ rele; Statul chiar, — care la noi alcătueşte cel mai mare proprietar, putînd fine recordul şi în alte ţări, şi aşa fiind, este dator a da bunul exemplu, — nu s'a ilustrat de cît de prea puţin timp printr'o gospodărie mai occidentală, mai raţională.

Cele mai multe moşii însă şi păduri, sînt şi actualmente în aceeaşi stare de nesiguranţă a hotarelor ca şi în momentul secularizărei averilor monastireşti.

Printre diferitele capitole ale budgetului Ministerului de Domenii, nu'mi aduc a-minte să fi văzut înscisă cînd-va vr'o sumă avînd ca destinaţiune specială statornicirea limitelor, fixarea lor în mod durabil prin semne distinctive de hotar, punerea cu un cuvînt a proprietăţilor Statului în afară de încălcările periodice ale vecinilor, cu tendinţe reŭ-făcătoare. Şi cu toate acestea, o asemenea cheltuială ar fi una din cele mai bine justificate.

Cu privire la păduri, este de toată însemnătatea, ca înainte de a se procede la amenajarea lor, limitele să nu mai fie supuse schimbărilor eventuale, pentru că alt-fel se poate face iluzoriŭ, în anumite circumstanţe, tot mecanismul planului de exploatare.

Despre acest adevăr elementar fiind pătrunşi vecinii noştri austriaci, de pildă, au început deja de mult la împetruirea hotarelor şi ei, cari numai risipitori ai banului public nu sînt, au cheltuit în acest scop numai de la 1873—1891, după cum rezultă din darea de seamă quasi-oficială publicată în «Schindler's Monographie», o sumă de 581,500 lei, care a servit la fixarea limitelor pădurilor pe o lungime de 14,289 km., ceea-ce revine la 4 bani $^{06}/_{100}$ de fie-care metru liniar.

Ar fi timpul să se ia şi la noi asemenea măsuri folositoare.

Personalul trebuitor care să poată procede atît la ridicarea în plan a proprietăţilor Statului, multe din ele din nefericire nemăsurate încă, cît şi la îndeplinirea tuturor formalităţilor legale pentru hotărnicii, îl avem.

Pe lîngă inginerii hotarnici propriu zişi de pe lîngă Ministerul domeniilor, serviciul silvic numără o mulţime de agenţi silvici, posedînd deja titlul de hotarnici, cari ar putea foarte bine şi fără a mai face apel la alte forţe străine, să ducă la bun sfîrşit întreprinderea despre care vorbim, punîndu-se cu chipul acesta, prima piatră fundamentală a unei viitoare raţionale gospodării forestiere.

Actualul D-l ministru al domeniilor, însufleţit de cele mai bune dorinţe cu privire la o înţeleaptă administrare a proprietăţilor Statului, sînt încredinţat că nu va lipsi ca, cu prilejul alcătuirei proectului de budget pentru exerciţiul viitor, să prevadă suma necesară, fie chiar cît de minimă, de o camdată, pentru a se putea inaugura un început de la care sîntem în tot dreptul a adăsta cele mai îmbucurătoare consecinţe.

Petre Antonescu.

EXPOZIŢIA DE PISCICULTURĂ DE LA SALZBURG DIN 1900

URMARE[1])

Din cîte piscine am văzut vr'o dată, — şi numărul lor nu e mic, — aceea a D-lui Mandrea e cea mai concentrată, şi sînt de părere că D-sa prea a voit să forţeze natura. Bazinurile D-sale, vrînd-nevrînd, provoacă 'spectatorului ideea ciorbei de peşce.

Principiile generale ale agricultorului trebuesc menţinute şi în piscicultură; unul din aceste principii fundamentale e: «A nu ţinea prea multe vite la grajd».

Pe cît de laudabilă e iniţiativa şi spiritul de antrepriză a D-lui Mandrea, totuşi credem că va fi nevoit a abandona sistemul actual; idee ce a emis şi D-sa, spunîndu-ne că va instala nişte lacuri mai mari la o moşie a D-sale, rămînînd ca acele lacuri să le alimenteze ulterior cu peşce prăsit în bazinurile de la Sinaia.

De rentabilitate nu se mai poate discuta actualmente, cheltuelile mari pentru instalaţie, plata pescarului, căscinrile pentru concesiunea apei ce alimentează bazinurile, toate contribue ca D-l Mandrea să se mulţumească pentru prezent cu efectul moral al instalaţiei sale; 'şi-a cîştigat însă un frumos merit, prin introducerea unui nou ram de producţie în ţară.

E de datoria subsemnatului de a vorbi de greutăţile ce D-l Mandrea are cu desfacerea, care e neregulată şi puţin satisfăcătoare, cu tot felul de greutăţi ce-i cauzează transportul păstrăvului viu de la Sinaia la Bucureşti, cu toate că distanţa de parcurs e relativ foarte mică.

Alte greutăţi, ne spunea D-l Mandrea, opune publicul

1) Vezi numărul pe Septembrie.

consumator care e foarte pretenţios şi nu voeşte a plăti în ţară aceleaşi preţuri, cari în străinătate le plăteşte bucuros, lăudînd spiritul de antrepriză al străinului care ştie să satisfacă prin produsele sale toate dorinţele.

Crapul şi păstrăvul sînt peşcii cari se caută mai mult şi cari sînt tipurile cele mai cunoscute pe toate pieţile Europei, crapul ca importantă hrană pentru popor şi clasa de mijloc, păstrăvul ca delicatesă pentru masa bogatului.

Dau deci, un tablou comparativ a preţurilor acestor peşci la halele următoarelor principale centre de consumaţie, după buletinele din Ianuarie 1901:

No. curent	CENTRU de consumaţie	SPECIA Crap mare		Crap mic		Păstrăv	
		Ucis	Viu	Ucis	Viu	Ucis	Viu
		PREŢUL PE KILOGRAM					
		LEI	LEI	LEI	LEI	LEI	LEI
1	Berlin. . .	—	—	1.20—1.40	1.40—1.80	Nu s'a vîndut	
2	Viena . . .	2.10	2.60	1.25	1.90	8.40	10.50
3	Pesta . . .	0.45—0.95	1.10—1.60	0.20—0.35	0.85—1.05	—	10.50—13.60
4	Bucureşti .	0.45—0.50	—	0.30—0.40	—	5.— 10.—	5.— 15.—

NB. Preţul la Păstrăv foarte variabil, nefiind nici oferta, nici cererea constantă; în tot cazul, fiind oferta regulată, s'ar afla şi consumatori pe preţuri potrivite.

Să analizăm puţin aceste preţuri:

1. Crapul are preţ la Berlin şi Viena, puţin preţ la Pesta şi Bucureşti. Urmarea firească: Creşterea crapului în Germania şi Austria e rentabilă, în Ungaria şi Romînia nu, fiind-că riurile şi bălţile produc în mod natural şi fără cheltueli atît, în cît pot alimenta întreaga populaţie cu crap, pe preţuri absolut scăzute.

2. Păstrăvul are preț ori și unde și cultura lui ori și unde poate deveni rentabilă, — dacă circumstanțele sînt favorabile instalărei unei piscine economice.

Putem trage concluzia din prezentul studiu, că pentru prosperarea unei piscine în primul rînd sînt necesare condițiî favorabile în ce privește apa, apoi e necesar a fi în apropierea centrului de consumație saŭ cel puțin a fi legat prin drum de fer cu acele centre, pentru garantarea unuî urgent și sigur transport.

Unde aceste condițiî nu sînt date, piscicultura rațională nu poate renta.

Ca concluziî finale pentru Domeniul Coroanei, îmi permit deci a supune.

a) Pentru domeniile de cîmp ce cunosc: Dobrovęț și Cocioc, ar fi bine că lacurile existente deja să se curețe și să se observe cu multă stricteță epocile de cruțare, determinate de lege, să se aducă unele ameliorațiunî puțin costisitoare acestor lacurî, să li se reguleze perimetrele, să se gunoiască, etc., pentru a promova înmulțirea hranei peștilor. Nu sînt însă de părere a face instalațiî costisitoare, temîndumă că nu vor renta. Totul deci ce se recomandă pentru lacurile de la domeniile de cîmp ce cunosc, e: exploatarea lor rațională, fără a face marî schimbărî în fond.

Pentru Cocioc, eventual și pentru Dobrovęț, cu centrul de consumație lași, ar fi a se mai studia metodul cum s'ar putea transporta crap viŭ la București, respective la Iași, lucru pe care nu'l cred prea greŭ de ajuns. Crapul viŭ ar avea și la noi, scos în comerț, probabil prețurî destul de bune.

b) Pentru domeniile de munte Mălinî, Borcea și Bicaz, circumstanțele naturale pentru creșterea păstrăvului ar fi foarte favorabile, însă depărtarea de la centrele de consumațiune fiind foarte marî, și localitățile nefiind legate nicî prin drum de fer, nu s'ar putea scoate în vînzare de cît

păstrăv afumat, care după cum se știe nu obține prețul de cît pe jumătate, față de păstrăvul proaspăt; iar fiind nevoiți a vinde cu prețul jumătate, rentabilitatea cu siguranță nu s'ar mai putea ajunge.

In special pentru domeniul Bicaz, dat fiind un bun eleșteu, totuși, nu pentru interese comerciale, ci numai pentru a avea ceva păstrăvi în cazuri de trebuință, se recomandă a curăți și diviza în mai multe bazinuri acest eleșteu, care e mâlit cu totul, și nu mai produce hrana necesară peșcilor.

Această curățire, împreună cu curățirea ciotelor, ce se află în număr mare în fundul iazului, și cu repararea canalurilor de alimentare și scurgere, cum și nivelarea și plantațiunea ce ar fi a se crea în jurul iazului, pentru a da întregului niște cadre mai plăcute, s'ar urca la aproximativ 3—4000 lei cheltuială. Lacul astfel curățit și regulat, ar fi propriu pentru creșterea de păstrăv, care ar putea fi produs în cantități destul de mari, pentru a putea mulțumi trebuințele onor. Administrații, a căreĭ interes e a pune în evidență mult variatele produse ale Domeniului.

Alte 3—4000 de lei ar trebui să se cheltuiască cu construcția uneĭ locuințe a pescarului, care ar trebui plătit cu 60—80 lei lunar, și ar garanta o producțiune de păstrăvi, care în cazul cel mai bun ar putea fi de vr'o 100 kgr. cu valoare aproximativă de lei 500, fiind-că nu putem pune kgr. mai mult ca 5 lei, aicĭ pe loc. Cu aceste jertfe am putea deci face ceva aicĭ, fără tendință de a crea ceva rentabil. Incetul cu incetul producțiunea de pește ar putea fi și mai mare, astfel că ar acoperi cel puțin cheltuelile curente.

Alt-cum stă cazul cu Bușteni, unde centrele de consumație sînt apropiate, unde zilnic circulă mulțime de trenuri, și unde o piscină sistematică, bine condusă și exploatată, ținînd compt a nu cheltui prea mult cu instalarea eĭ, care

s'ar putea face cu oare-carĭ economiĭ, și unde nu mă îndoesc că s'ar putea realiza și un venit, care în tot cazul ar acoperi cel puțin cheltuelile și ar amortiza capitalul de instalațiune.

Prin aceste concluziĭ generale la carĭ am ajuns, pe baza cercetărilor și studiilor ce am făcut, nu voiu a zice, Domnule Administrator, că înființarea de piscine nu ar însemna un mare progres și pentru Domeniul Coroanei și profitul moral ce am avea, poate echilibra în tot cazul și cheltuelile de instalare și exploatarea unei asemenea piscine; dar din punct de vedere al rentabilității numaĭ la Bușteni și Cocioc s'ar putea face ceva, și aș crede oportun chiar a trece la studiile parțiale ce ar fi a se face pentru aceste două localități. Cred asemenea că n'ar fi rău a cere și avizul unor oameni speciali cu totul, carĭ ar trebui aduși în localitățile respective și între carĭ D-l Kollman, directorul pescăriilor Statului din Salzburg, ar fi unul pe care l'aș putea lua în vedere, ca pe unul ce se bucură de bun renume, nu numaĭ ca teoretician, ci ca piscicultor practic, și consultat de cei maĭ mulți marĭ proprietarĭ, doritorĭ d'a înființa piscine.

Nu pot încheia, Domnule Administrator, fără a vă ruga ca să bine-voiți a priimi și cu această ocaziune adîncul meu sentiment de mulțumită și recunoștință, pentru că mi-ați dat ocazie atît prin voiajul la Salzburg cît și la Domeniile Cocioc și Bușteni, a-mĭ lărgi și aprofonda cunoștința și în ramura pisciculturei, asigurîndu-vă că la orĭ-ce moment dat, voiu fi gata a pune aceste cunoștințe tot în interesul Onor. Administrațiuni.

Bine-voiți, vă rog, Domnule Administrator, a priimi asigurarea profundului meu respect.

O. Boiul

Șeful Regiei Domeniului Coroanei Bicaz.

INFLUENŢA LUNEI ASUPRA VEGETAŢIUNEI FORESTIERE

Această cestiune a făcut mult sgomot altă dată, şi chiar astă-zi, in cercul oamenilor specialişti, opiniunile sînt împărţite. Forestierii cei mai abili, divergează asupra cestiunei de influenţa ce poate exersa epoca lunară asupra doborîrei lemnelor in pădure, totuşi, atît părerile celor carî susţin afirmativul, cît şi a celor ce susţin contrarul sînt puţin fundate.

Credinţa populară e că lemnele doborîte în timpul creşterei lunei, adică de la lună nouă pînă la lună plină, nu se pot conserva, fiind atacate de vermi, de putrezire umedă saŭ uscată. Printre artiştii şi lucrătorii carî întrebuinţează lemnul, credinţa efectelor lunei este mai mult ca generală, însă nu este tot atît de bine fundată: — pentru dinşii ori ce lemn care se strică a fost tăiat în lună rea. In urma experienţelor făcute, putem reduce intru cît-va mai la o justă valoare părerile emise cu privire la influenţa, ce se presupune că o are luna asupra vegetaţiunei şi in special a celei forestiere.

Dacă pornim de la simplul raţionament ştiinţific, vom putea admite impreună cu astronomii şi fizicienii că luna exercită un efect oare-care asupra pămîntului, fie prin perturbaţiunile ce le imprimă orbitei noastre planetare, fie că ocazionează fluxul şi refluxul apelor marine, fie prin o mişcare analoagă produsă asupra atmosferei, după cum probează observaţiunile barometrice. Nu putem admite însă, cu aceiaşi uşurinţă, influenţa lunei asupra vegetaţiunei şi în special asupra celei forestiere.

Primul care abordează această cestiune este Arago, care in un articol foarte interesant, plin de adevăruri, atinge părţile subtile ale acestei cestiuni cu o libertate în adevăr demnă unui savant [1]). El încurajează, prin exemplul său, pe acei carî nu se pot adăposti sub o aşa mare reputaţie a aborda cestiunea pe o cale experimentală.

De alt-fel, ar fi fost în primul loc, de datoria şcoalelor forestiere a aborda cestiunea stabiliad adevărul, căci dacă această influenţă era intru cît-va fundată, ar fi urmat ca lemnele tăindu-se

1) Arago. L'influence de la lune sur la végétation. Annuaire du Bureau des Longitudes, 1833.

la hazard, jumătate din ele după toate probalităţile să fie supuse la o cauză constantă de alterare.

Lucrurile din fericire nu se petrec ast-fel; chestiunea însă în sine are totuşi şi un simbure de adevăr.

Unul din oamenii iluştri care s'a ocupat mult cu phisiologia vegetală, Duhamel, nu a incunjurat a cerceta adevărul acestei opiniuni. El pentru prima dată abordează cestiunea pe cale experimentală şi cu toată insuficienţa acestor experienţe pentru conducerea la rezolvarea acestei probleme în mod difinitiv, totuşi trebue să 'l cităm ca un exemplu de urmat şi ca o noţiune utilă.

Duhamel nu a înbrăţişat cestiunea în toată generalitatea cazului, el s'a mărginit a cerceta dacă pentru a fi bune lemnele trebuesc daborite în timpul creşterei lunei, ceea ce va se zică după ce luna a trecut de primul pătrar [1]). El a început prin a examina efectul ano-timpului asupra tăcrei lemnelor şi a conchis că atît iarna ca şi vara, primă-vara ca şi toamna, lemnele se bucură de aceleaşi caractere şi forţe, numai să fie aduse la acelaşi punct de uscare.

Acest punct lămurit, experimentează asupra unor bucăţi de stejar de un egal volum, unele tăiate în timpul creşterei lunei, altele în timpul descreşterei lunei.

Iată rezultatele obţinute:

	Kilograme
1-a Experienţă. — Lemne tăiate în Decembrie:	
în timpul creşterii lunei	80.961
în timpul descreşterii lunei	78.392
Diferenţa . . .	2.569
2-a Experienţă. — Lemne tăiate în Ianuarie:	
în timpul creşterii lunei	80.915
în timpul descreşterii lunei	77.554
Diferenţa . . .	3.361
3-a Experienţă. — Lemne tăiate în Februarie:	
în timpul creşterii lunei	80.319
în timpul descreşterii lunei	69.948
Diferenţa . . .	10.371
4-a Experienţă. — Lemne tăiate în Noembrie:	
în timpul creşterii lunei	80.089
în timpul descreşterii lunei	75.194
Diferenţa . . .	4.895

1) Exploitation des bois, t. I, p. 374 şi urmare.

ast-fel că sub un volum egal lemnul de stejar a cîntărit cam aceeaşi greutate cînd a fost tăiat în timpul creşterei lunei; dar greutatea lui a diferit mult, cînd a fost tăiat în timpul descreşterei lunei, din Noembre pînă la Februarie. El a ajuns maximul de greutate în Ianuarie şi minimul în Februarie în anul cînd s'a făcut experienţa.

Duhamel a avut grija de a zice, că nu putem presupune că cele 4 tăeri s'a făcut în timpuri egal defavorabile.

Dacă experienţe noi s'ar fi făcut pe o scară mai întinsă şi cari ar fi confirmat cu aceeaşi constanţă faptul, dîndu-se la lumină, ar fi fost locul ca se ţinem mare compt în vegetaţie de influenţa lunară în timpul celor două perioade de revoluţie.

A doua serie de experienţe a lui Duhamel a avut loc asupra unor crăci de stejar de egal volum.

După ce s'a cîntărit, el le expunea acţiunei aerului timp de 4 ani sub şoproane, după care timp el examina starea în care se găseau.

Iată mersul experienţelor:

1-a Experienţă. — Lemne doborite în Decembrie:

In timpul descreşterei lunei:	Kilogr.	Starea eşantioanelor
Greutatea la tăere	19.839	1) alburn stricat
Greutatea după 4 ani	15.357	2) idem
Perdere	4.482	3) destul de bun
In timpul creşterei lunei:		
Greutatea la tăere	19.824	1) alburn bun
Greutatea după 4 ani	15.663	2) alburn stricat
Perdere	4.161	3) idem

2-a Experienţă. — Lemne doborite în Ianuarie:

In timpul descreşterii lunei		
Greutatea la tăere	19.473	1) Alburn găurit
Greutatea după 4 ani	14.317	2) Alburn mîncat de vermi
Perderea . . .	5.155	3) Fără alburn
In timpul creşterii lunei:		
Greutatea la tăere	20.436	1) Alburn bun
Greutatea după 4 ani	14.929	2) Idem
Perderea . . .	5.507	3) Fără alburn

3 a Experiență. — Lemne doborite în Februarie:

	Kilogr.	Starea esanțelor
În timpul descreșterii lunei:		
Greutatea la tăere	17.942	1) Lemn bun
Greutatea după 4 ani	14.318	2) Alburn găunoșit
Perderea . . .	3.624	3) Idem
În timpul creșterii lunei:		
Greutatea la tăere	19.855	1) Alburn bun
Greutatea după 4 ani	14.502	2) Idem
Perderea . . .	5.353	3) Idem

4-a Experiență. — Lemne doborite în Noembrie:

În timpul descreșterii lunei:		
Greutatea la tăere	18.738	1) Alburn găunos
Greutatea după 4 ani	13.951	2) Fără alburn
Perderea . . .	4.787	3) Alburn în stare putrezicută
În timpul creșterii lunei:		
Greutatea la tăere	20.436	1) Fără alburn
Greutatea după 4 ani	14.960	2) Alburn bun
Perderea . . .	5.476	3) Idem

Aceste din urmă experiențe fiind deci a dovedi, contra opiniei comune, că lemnele trebuesc doborite în timpul creșterei lunei și nu în timpul descreșterei.

Lemnele tăiate în prima epocă își conservă mai bine greutatea sub un același volum după patru ani de expunere sub șopron și s'au constatat că formează mai puțin obiectul alterațiunei și a mincăturei vermilor. «Rămîne a ști, zice Duhamel, dacă luna favorizează propagarea insectelor și dacă influența sa poate dispune lemnele ca se primească și să le întreție». Dar este ușor de vădut că în primul caz lemnele tăeate fiind înpregnate de mai puțină sevă, prin consecință, datorind o perdere mai mică prin uscare, insectele înmultindu-se mai mult și mai ușor cu cît lemnele sînt mai umede și îmbătrînite.

În 16 experiențe pe carî ni le dă Duhamel, nu este de cît una discordantă.

Acest acord este deja o forte probabilitate în favorul opiniunei că luna își manifestă influența la cele două epocî lunare asupra mersului și abondenței sevei. Căci dacă vom (studia) căuta starea

meteorilor la aceste 2 epoci, vom vedea că numărul ploilor e mai mare în timpul creşterei lunei ca în timpul descreşterei.

Or, fără a admite influenţa directă a acestor aştri asupra sevei, admiţînd că pămîntul fiind de la începutul lunei pline pînă la a patra zi de la lună nouă în o stare de secetă relativă, tăind lemnele între lună nouă şi lună plină, ploaia care pică mai abundent atunci nu va avea încă timpul de a inhiba lemnele, cari se găsesc în un grad relativ de secetă şi din contră tăeat după luna plină el a primit toată umiditatea provenită din perioada ploaei.

Dar repet, e greu să ne bazăm în acest moment pe experienţe care nu pot decide cestiunea. Trebuesc făcute încercări mai multe, mai variate, fie raportîndu-se la sezon, fie raportate la diferite specii de pădure. Trebue ca aceĭ ce le fac să ţie mare compt de circumstanţele meteorologice, şi de starea de umiditate a terenului în momentul tăerei. Trebue ca o dată arborii tăiaţi, lemnele să fie aduse în o stare completă de uscare, pentru a compara esact cantitatea sevei ce conţine.

Trebue comparate un mare număr de eşantioane luate din acelaşi masiv şi din masive deosebite. În fine cestiunea pusă şi deslegată de toate scrupulele şi de piedicele morale, care ar putea face să ezite forestierul instruit, nu trebue să întîrzie cu rezolvarea ei şi făcînd-o s'ar ajunge la un rezultat util fie că ar conduce a nega sau a afirma influenţa lunei asupra vegetaţiei forestiere.

George Codrescu

Silvicultor-ajutor
Domeniul Coroanei Sigurecea.

INTRUNIRILE AGENŢILOR DOMENIULUĬ COROANEĬ

D-l *I. Kalinderu*, neobositul Administrator al acestui domeniŭ, a adresat o circulară agenţilor, hotărînd *o întrunire anuală* la unul din domenii, în scopul de a'şi împărtăşi unul altuia cunoştinţele căpătate, şi a discuta diferite chestiuni. Cuprinsul acestei circulări este:

De la înfiinţarea Domeniului Coroanei, cea d'întîĭ cugetare a mea a fost de a introduce ordinea şi unitatea în toate lucrările agricole, silvice şi administrative, de pe Domeniile Coroanei. Condus de această dorinţă, am luat de la început măsurile, ce am crezut de cuviinţă, şi pentru a asigura pu-

nerea ei în practică, v'am arătat la timp şi mijloacele ce'e mai nemerite în acest scop. Pe lîngă aceste, am procurat mijloace ca agenţii acestei Administraţiuni să se poată instrui şi se cunoască ceea ce se face în alte ţări mai înaintate, înfiinţînd bibliotecă la fie-care domeniu şi abonînd pe agenţii noştri la diferite reviste atît din ţară cît şi din străinătate.

De cîţi-va ani încoace, am făcut, întovărăşit de cei mai mulţi dintre D-v., escursiuni în Transilvania, Banat şi Ungaria, cercetînd exploataţiunile şi gospodăriile celor mai mari domenii ale Statului Ungar, ale unor mari proprietari, cum şi ale unor ţărani de acolo.

Pe unii dintre D-v 'i-am trimes în Bucovina pentru a cerceta exploataţiunile şi diferitele lucrări culturale silvice. şi asemenea călătorii se vor face şi d'aci înainte, pentru că înlesnesc formarea personalului şi au darul de a lăsa întipărite în mintea fie-căruia multe lucruri bune, văzute în alte părţi, care se pot introduce şi la noi cu siguranţă de isbîndă.

Avînd însă în vedere că asemenea călătorii şi excursiuni se pot face mai nimerit în timpul verei, m'am gîndit că peste iarnă ar fi bine să se adune, cel puţin o dată pe an, toţi şefii de regie, cum şi unii din şefii de secţiuni, mai vechi, la un loc, într'un an la un domeniu, în alt an la alt domeniu, pentru a'şi împărtăşi reciproc cele văzute în străinătate, lucrările aplicate în ocolul său, resultatele căpătate, cum şi a discuta împreună diferitele chestiuni în ale agriculturei, silviculturei, creşterea vitelor, şi cele cari se referă la buna stare a populaţiunei de pe Domeniile Coroanei.

Insemnătatea acestor întruniri o socotesc de o deosebită valoare pentru a se stabili un plan de progres economic şi de educaţiune morală şi intelectuală în regenerarea populaţiunei intelectuale rurale, pentru care este neapărată nevoe să se creeze ramuri noui de producţiune, noui îmbunătăţiri, cum şi să se desvolte cele începute.

In momentele grele prin care trece azi ţara noastră, se impune la toţi datoria de a se gîndi la o mai raţională exploatare a bogăţiilor noastre, care de multe ori se pierd din causa nepăsărei.

Lucru firesc şi indispensabil este, ca să ne reculegem cu toţii şi să ne punem pe adevărata cale de progres care este desvoltarea economică.

Cu cît omul a recunoscut şi recunoaşte că are nevoe a produce mai mult, cu mai puţină cheltuială, cu uşurinţă şi în un timp mai scurt, cu atîta şi ştiinţa a căutat a'i pune la îndemînă mijloace mai perfecţionate şi mai apropiate de nevoile sale.

Sfaturile comune între oamenii de aceiaşi meserie sunt de folos, nu numai pentru alegerea şi propunerea îmbunătăţirilor, ci şi pentru găsirea celor mai nemerite în a le aplica. Ele ne mai dau în acelaşi timp putinţa de a cunoaşte cauzele care au împiedicat realizarea pe deplin a unora din măsurile luate pînă acum şi prin comparaţiune între cele ce s'au făcut, se cunosc şi împrejurările de care trebue să se ţină seamă în viitor.

In sfirşit, întrunirile de acest fel, pe lîngă folosul ce cred că vor aduce administraţiunei noastre, vor fi şi pentru D voastră un bun mijloc de a ve cunoaşte, a stabili o înfrăţire între D-voastră şi de a ve lumina, împărtăşindu-ve unii la alţii observaţiunile ce aţi făcut peste an.

Cea d'intîi întrunire de acest fel am hotărît să se ţină la 21 Noembrie a. c., la domeniul Gherghiţa, şi veţi sta acolo cît va fi trebuinţă. Voiu lua parte şi eu la această întrunire, dacă nu voiu fi reţinut de alte afaceri, în ori-ce caz voiu delega pe unul sau doui dintre agenţii biuroului central ca să ia parte.

Se înţelege că ve veţi aduna şi lua cu d-voastră toate comunicările şi propunerile ce veţi avea face în interesul fie al întregei administraţiuni, fie numai al domeniului ce dirigeaţi.

Asemenea voiu lua măsuri în scurt timp, ca toţi agenţii administraţiei să viziteze treptat domeniile noastre, pentru a cunoaşte fie-care, ceea-ce s'a făcut la toate domeniile.

Administrator, **Ion Kalinderu.**

PROIECT DE LEGE

PENTRU

REORGANIZAREA MINISTERULUI AGRICULTUREI, INDUSTRIEI ŞI COMERCIULUI

Urmare [1])

Este însă incontestabil, că o parte din activitatea secretarului general, care lucrează mai mult de cît chiar ministru, va fi distrasă prin aceste lucrări. Dar vrea să o facă, s'o facă, n'am nimic de zis.

Asupra serviciului statistic însă, voiu face cîte-va observaţiuni. Am arătat la începutul cuvîntărei mele, că dacă există o stare rea a economiei naţionale la noi, e că ne lipseşte oglinda în care să cătim tot progresul, care face. Aşa în cît dacă era nevoe de a organiza ceva în acest Minister, era organizarea serviciului statistic, care să fie pus în măsură să deservească în toate direcţiunile cu tot felul de statistice ; nu numai cu statistice de la noi din ţară, dar şi din alte ţări. Să ne prezinte statistice comparative, să ne arate cum merg producţiunile în ale ţări, sau cel puţin în ţările vecine, sau acelea cari au raporturi de schimb cu ţara noastră. Aşa cum se organizează serviciul statistic, prin proiectul de lege, cred că nu va face aceasta. Văd că la cele-l'alte servicii, cum e serviciul agronomic, se dă pe lîngă alte ocupări şi statistica agricolă, cum se dă şi celor-l'alte servicii, cum e la serviciul industriei.

Dar aceste servicii cred că au să culeagă numai materialul respectiv, care trebue dat apoi serviciului general statistic pentru ca acesta să facă, pe baza lor, toate studiile statistice necesare. Aşt-fel cred că e necesar ca să fie serviciul statistic, cu mult mai desvoltat.

Să vedem acum cum se culeg datele statistice. Se pune în proiectul de lege, la art. 6, următoarele :

«Pentru culegerea datelor statistice, acest serviciu va fi ajutat de referenzi statistici, ce diferitele autorităţi ale Statului, judeţelor şi comunelor urbane sînt îndatorate a avea, precum şi comisiuni instituite pentru aceasta în comunele rurale. Un regulament de administraţiune publică va determina funcţionarea serviciului statistic şi relaţiile sale cu referenzii diferitelor autorităţi».

Aşt-fel nu se precisează prin o lege o îndatorire pentru aceşti agenţi, mai ales ai comunelor şi judeţelor, cari vor fi agenţi statistici cei mai importanţi.

Aşt-fel de dispoziţiuni sumare pentru agenţii statistici aŭ fost prevăzuţi şi în legiuirile mai vechi, cu toate acestea, din rezultatele ce au dat pînă acum, se vede că e o dificultate foarte mare pentru facerea statisticei. Pînă azi saŭ se făcea fără nici o exactitate, saŭ datele veneaŭ tîrziŭ, aşt-fel că putea să dispară interesul care ar fi

1) Vezi numărul pe Septembrie.

putut rezulta din aceste statistice. Ele nu mai aveaŭ importanţa simultaneităţeĭ, care trebuia să o aibă. Aşa s'a făcut în urmă statistica populaţiuneĭ şi nu ştiu cînd o să vadă lumina, din cauza modulŭĭ greoiŭ cum se face.

In ori-ce caz este o statistică puţin sigură şi incompletă. Ba, dupe cîte am auzit, cum s'a făcut, nici nu se pot dispoza datele carĭ s'aŭ adunat în această privinţă. Era necesar ca în această privinţă, în proiectul de lege, să se prevadă obligavitatea pentru acel agenţĭ, carĭ sînt însărcinaţĭ cu culegerea datelor statistice, şi o sancţionare pentru această obligativitate, dacă voim ca să devină utilă.

Acestea sînt principalele observărĭ pe carĭ aveam să le fac asupra organizăreĭ Ministerului. Imĭ rămîne o singură parte, asupra căreĭa voiŭ zice puţine cuvinte, ca să nu vă răpesc prea mult timp.

Cestiunea de personal este pentru ţara noastră o cestiune foarte importantă. Este importantă nu pentru personal în sine, dar importantă pentru a determina, pentru a asigura desvoltarea serviciilor aşa cum o dorim şi cum o urmărim prin diferite reforme de legĭ.

De geaba vom pune în lege diferite mĭjloace pentru punerea în valoare a diferitelor ramurĭ de avuţie naţională, pe cîtă vreme agentul, care este însărcinat direct cu transformarea în fapt a acestor măsurĭ, nu va fi un agent sigur pe locul luĭ, nu va avea garanţia că el va fi acolo şi va lucra pe răspunderea sa; că omul, care va aduce mai multă vreme servicĭi, va culege rezultatele munceĭ sale. Fără această siguranţă nu vom obţine nici un rezultat. Toată activitatea pe care o va depune funcţionarul, din cauza temereĭ de azĭ pe mîine, a lipseĭ de certitudine, că lucrarea sa va fi dată în mîinele altuia, nu va pune nicĭ un zel în îndeplinirea celor ce i se cer. Aşa în cît, din acest punct de vedere, dacă voiţĭ D voastre să asiguraţĭ în adevăr o desvoltare temeinică, a diferitelor servicĭi din Ministerul domeniilor, trebue să prevedeţĭ şi la personal condiţiunile de stabilitate, şi condiţiunĭ de stabilitate temeinice.

Văd aci o dispoziţiune la art. 42, în care se spune:

«Măsurile disciplinare şi pedepsele ce se pot aplica funcţionarilor din administraţie sînt: «mustrarea, avertizarea, amendarea, revocarea şi destituirea».

Foarte bine. Cred că nicĭ nu era nevoe ca să se enumere în în acest articol care sînt pedepsele ce le poate da Ministerul funcţionarilor săĭ. Pedepsele sînt la îndemîna ori-cărui ministru. Dar dacă le punem într'un articol din lege, trebue să precizăm şi cum se vor da aceste pedepse; mai ales destituirea unui funcţionar dintr'un serviciŭ technic, cînd îndeplineşte toate condiţiunile de cultură. Aceste pedepse se daŭ după proiectul de lege fără de nici un feĭ de îngrădire. Aşĭ dori să ştiŭ, ce mai rămîne funcţionarului din zelul pe care trebue să'l aibă pentru aplicarea dizpoziţiunilor legeĭ şi a diferitelor cerinţe de activitate, pentru cultura sistematică, în serviciul care îĭ este încredinţat? Să nu ştie el că azĭ începînd o muncă într'un serviciŭ oare-care, şi dacă s'ar specializa să înainteze sau cel puţin să fie stabil? Ori găsiţĭ că bine e ca să aibă continuŭ grije,

că după ce guvernul se va schimba el are să fie trimis acasă, sau cine știe în ce regiune și toată munca lui să rămînă fără efect, și altul să se bucure de rezultatele lui?

Vedeți dar că această lacună din lege este o condițiune, nu de încuragiare, ci o condițiune de lîncezeală în activitatea funcționarului technic. El are să tărăgănească în îndeplinirea adevăratei sale misiuni, căci va ști că altul va veni să se folosească de munca lui. Și mai ales, D-lor, în țară la noi știm cum sînt obiceiurile, știm ce influență are politica în asemenea cestiuni, știm care este soarta funcționarului, care nu au fericirea să placă superiorului lor sau administrațiunei superioare. Ei bine, tocmai din acest punct de vedere ni se impune nouă, putere legiuitoare, să ingrădim aceste dizpoziții, să nu lăsăm la bunul plac al cutărui sau cutărui superior, sau om politic, pe funcționarul demn și care a dovedit capacitate și zel. Tot asemenea în ceea-ce privește condițiunile ce trebue să îndeplinească diferiții funcționari care voesc să ocupe diferitele servicii. Cum sînt clasificate aci la art. 38, titlurile ce se cer funcționarilor sînt numai pe categorii de grade. Căci legea zice anume, că: pentru ocuparea funcțiunilor depedinte de Minister, începînd de la gradul de șef de oficiu în sus și pentru funcțiunile echivalente din serviciul exterior sînt: licența, doctoratul, într'o ramură potrivită funcțiunei sau diploma, etc.

Cred că această dizpoziție globală, amestecată — cum din nenorocire este mai tot proiectul de lege — va da loc la tot felul de numiri, poate chiar numiri nepotrivite serviciului, căci e prea elastică, și cînd cine-va vrea să facă o numire, care nu e potrivită serviciului și scopului, lesne se poate strecura prin aceste dispoziții. In afară de aceasta este știut că, chiar atunci cînd o lege este destul de restrictivă, totuși noi o putem face așa de elastică în cît să ne putem strecura. Ve puteți închipui ce se poate face cu o lege care de la început e prea elastică. Nu trebue să lăsăm la autoritatea superioară această facultate, ce trebue a o îngrădi cu condițiuni de cunoștințe, după serviciul pe care cere a'l ocupa.

Tot asemenea în privința înaintărilor în serviciu. In lege era pus că înaintarea se face numai după patru ani, acum comitetul delegaților a redus acest termen la trei ani.

Dar, D lor, înaintările în serviciu nu trebuesc făcute numai în vederea stagiului. Cum un om care pe lîngă cunoștințele teoretice superioare, făcute în alte țări, avînd și cunoștințe practice, și care trebue să ocupe primul loc, să'l ținem pironit ani întregi pe loc și să nu'l lăsăm a ocupa o funcțiune superioară?

Eu cred că pe lîngă condițiunea de termen trebue să se prevadă și alte dispoziții în lege pentru cei care au făcut studii speciale.

Eu cred că trebue, sau să se prevadă pentru agenții technici, care, să nu uitați, sunt agenți de economie și de producțiune în țară, și prin urmare, de cîștigare a avuției naționale, să se prevadă încuragiări în formă de gradațiune, care li s'ar da pe loc pînă aproape de limita rangului superior.

Acestea sînt observaţiile care aveam să le fac asupra acestui proiect de lege.

Acest proiect de lege, în rezumat, prezintă oare-care părţi bune. Se vede o tendinţă spre bine pe care a avut'o în vedere autorii legei, şi pe care a avut'o în vedere şi D-l ministru al Domeniilor de a da ordine, de a da o aşezare serviciilor în acest Minister, astă-zi fără legătură şi fără ordine.

În adevăr, din cauza modului cum s'a constituit acest Minister la 1883, prin legea lui Cîmpineanu, a fost constituit ca Minister din mai multe servicii, care au rămas din legiuirile vechi fără modificări; apoi s'au alipit treptat alte servicii, şi trebue să recunosc că aceste servicii adăogate treptat sînt şi cele mai bune, şi au dat cele mai bune rezultate.

Ast-fel fiind, Ministerul devenise un mosaic de servicii, cum zice expunerea de motive. Acest fapt a determinat pe D-l ministru al Domeniilor să prezinte acest proiect de lege.

Găsesc o tendinţă spre bine în serviciul agronomic, şi cred că din multe rele pe cari le-am semnalat din punctul de vedere al economiei naţionale, multe vor fi pe viitor îndepărtate. Văd că în serviciul agronomic se vor face statistice, se vor face tarife de transport şi tarife vamale, se vor organiza muzee.

M zeele de producţiune sînt foarte necesare, şi văd cu plăcere cum D-l ministru actual a însărcinat pe un distins funcţionar al său, D-l Moroianu, ca să facă studii asupra muzeelor comerciale, cari sînt foarte întinse în Germania, Austria şi chiar în Bulgaria. Ele sînt cele mai puternice mijloace de plasare, de găsire de debuşeuri pentru producţiunea noastră naţională. Tot asemenea văd că se face şi anchete comerciale, cari sînt atît de necesare.

În această privinţă observăm că lipseşte din proiectul de lege ceea-ce se numesce comisari-experţi, cum sînt în Franţa, destul, şi cari sînt însărcinaţi să meargă în străinătate, pentru plasarea mărfurilor, şi pentru a vedea cum se vînd şi cum se produc. Cred că ar fi bine să se prevadă ast-fel de comisari-experţi.

Pentru a vedea cît e de necesară această instituţie, aşi putea să vă citez numai un singur fapt, ceea-ce s'a petrecut cu societatea elveţiană, care se stabilise la Severin, cu menire de a da acestui tîrg nenorocit un mare avînt

Ştiţi ce s'a întîmplat cu acea societate. Ea prepara conserve alimentare pe cari le vîndea în Elveţia. În acelaşi timp vîndea conserve din carne americană şi le dedea drept producţie românească. Pe pieţele din Elveţia carnea românească avea un preţ mult mai mare de cît cea americană. Aşa carnea de porc americană se vîndea cu 90 lei suta de kgr, iar carnea de porc românească se plătea cu 126 lei suta de kgr.

Vedeţi, prin urmare, 36 de lei diferenţă, şi deci îi convenea numitei societăţi să treacă produsele sale de carne americană sub numele de carne românească. Despre acest fapt nimeni de la noi nu a ştiut. Pînă cînd a venit tot vînzători din Berna, şi constatînd că

preparatele ce li se vindea drept carne de porc românească, erau de porc american, au intentat proces societăței.

Numai cu ocazia acestui proces s'a aflat și la noi despre acțiunea societăței de la Severin.

Cu această ocazie s'a aflat că acea societate a continuat a le vinde preparate de carne de porc americană, sub nume de porc românesc, chiar după ce a încetat de a mai funcționa la noi în țară. Ei bine, acestea toate sînt prejudiciabile avuției și desvoltărei noastre economice. De aceea, cred că și în partea aceasta comercială trebue să se prevadă oameni și anchete, cari să meargă în străinătate ca să vadă cum se conduc și se plasează produsele noastre. Aceste anchete sînt foarte necesare, ca să vadă dacă nu se plasează sub numele nostru produse străine și vice-versa. De aceea, zic că bine face D-l ministru că prevede atribuțiuni nouĭ direcțiunei agricole și comerciale. Ele însă trebue să fie complectate cu anchetele comerciale și în străinătate, nu numai la noi în țară.

Aș dori mai departe ca această diviziune, între serviciile cari privesc desvoltarea economiei naționale în general și acelea cari administrează bunurile Statului, să nu fie prea departe împinsă, ci să se combine, cum am zis, pe categorii de specialități technice. Așt-fel, în cît, de și trebue să existe oare-care separare între ele, să fie însă insumate într'o autoritate superioară care să le facă a se ajuta reciproc. Experiența făcută de unii să poată mări și lumina activitatea celor-l'alte servicii.

Fiind-că, după cum am zis, Statul este chemat cel dintiiŭ să le aplice, poporul nostru este încă înapoiat și mulți chiar din stratul cult privesc cu ironie dispozițiunile care se iau după știința modernă pentru diferitele exploatări a surselor de bogăție. De aceea găsesc că partea de organizare a direcțiunei domeniale este foarte slabă și foarte rău distribuită în proiectul de lege și trebue neapărat reformată și desfăcută. Acestea sînt concluziunile la cari am ajuns prin această analiză care am făcut-o proiectului de lege prezentat de D-l ministru al domeniilor. (Aplause).

V'am reținut prea mult, D-lor deputați, și ve cer scuzele mele pentru această lungă expunere. Am făcut-o însă numai din cauză că este prea importantă această cestiune și prea de actualitate, din cauza situațiunei grele financiară în care se găsește țara noastră, ca să trecem cu ușurință peste ea. Cu atît mai mult cu cît este o cestiune de viitor și de bază solidă a Statului nostru, și a întregului edificiu social. M'am întins prea mult ca să atrag atențiunea D-lui ministru să bine-voiască să fie foarte bine-voitor și să primească toate amendamentele cari se vor propune pentru ameliorarea legei.

Rog de asemenea pe comitetul delegaților să nu se opună la primirea îndreptărilor ce se vor propune. Pentru a termina, rog onor. Cameră să 'mi permită a'ĭ face astă-zi o indiscrețiune: Cînd ne-am întrunit în sesiunea extraordinară din Iunie pentru prima oară, D-l Filipescu m'a întrebat cam ce părere am despre această Cameră. De sigur, această întrebare a pornit din faptul că în marea ei majoritate,

acéstă Cameră se compune din elemente carî pentru prima oară intră în ea şi care este chemată pentru prima oară să'şi depună munca şi activitatea, pentru legiferarea diferitelor ramurî de activitate ale ţărei. Cu această ocaziune 'mi-am spus părerea mea pe care o voiu spune şi D-voastre, acum cînd jumătate din ea este realizată. I-am spus D-lui Filipescu atunci, că această Cameră, în care a intrat elemente culte foarte numeroase, reprezintă un grad de desvoltare parlamentară mai superior, căci dînsa este formată din elemente tinere, carî reprezintă forţele viitoare ale partidului conservator şi întreg stat-major al partidului conservator.

D. *F. Corlătescu:* Se cunoaşte că nu citeştî «Voinţa».

D. M. C. Vlădescu: Dacă aşî citi «Voinţa», ar trebui să citesc Camera liberală, şi aceasta nu voesc s'o fac astă-zî.

D. *C. Rădulescu:* Dar votăm orî nu votăm legea?

D. M. C. Vlădescu: Veţî face cum veţî voi.

Va fi foarte uşor, am zis guvernului, întru cît priveşte cestiunea politică.

In această privinţă nu are să se teamă.

Am mai zis că guvernul să nu se teamă nicî de cestiunea financiară, căci Camera aceasta va fi foarte culantă, pentru că înţelege nevoile ţărei, înţelege ce va să zică o bună administraţie şi legiferare. Ve spun aceasta acuma, căci aţî dat dovadă că este aşa şi mi s'a dat dreptate în această privinţă.

Aţî fost incontestabil, şi acest lucru 'l-aŭ spus diferiţî miniştrî după banca ministerială, Camera cu care se fălesţe, şi are dreptate. Rar s'a văzut o Cameră aşa de gentilă, aşa de culantă. In cestiunî de discuţiunî politice, ascultă cu cea mai mare răbdare, dînd exemplu unui Parlament adevărat prin demnitatea şi răbdarea sa.

Ea s'a distins încă prin înlesnirea ce se face tutulor mijloacelor fiscale şi budgetare, tutulor măsurilor financiare de impozit propuse şi care se propun, precum şi relativ la reducerile cheltuelilor carî se fac astă-zî prin comisiunea budgetară. Am mai spus încă un lucru: că această Cameră va fi foarte dificilă, întru cît priveşte cestiunile de organizare. Am spus aceasta şi am încă convingerea, că această Cameră va fi mai dificilă, în ceea-ce priveşte cestiunile de organizare, pentru că cestiunile de organizare nu privesc momentul, ci trebuesc mai ales să aibă în vedere consolidarea şi întărirea viitorului acestei ţărî, în diferitele ramurî de activitate. O Cameră conştiincioasă va şti şi va căuta să introducă reformele necesare, acolo unde diferitele autorităţî, chemate, prin poziţiunea lor, să dea o organizare, aŭ greşit, n'aŭ văzut bine, n'aŭ fost destul de informaţî, n'aŭ avut toate cele trebuincioase. O Cameră tînără şi cu grije pentru viitorul ţărei, care este şi al lor, va şti să impună o organizara temeinică a tutulor serviciilor, a căror organizare va fi adusă în discuţiune. Am încă convingerea că şi de astă-dată nu mă înşel. Cred că veţî vedea conştiincios şi luminaţî deplinî, veţî face o organizaţiune aşa de bună, aşa de luminată, în cît să bine-meritaţî de la patrie. (Aplause).

(Va urma).

COMERȚUL LEMNELOR

La 12 Octombrie a. c, s'a ținut la direcția C. F. R. o licitație pentru aprovizionarea cu 300.000 traverse normale principale de stejar și 120.000 traverse secundare. Ofertele primite sînt următoarele :

NUMELE	CANTITATEA		PREȚUL				STAȚIA DE PREDARE
	principale	secundare	principale		secundare		
			Lei	B.	Lei	B	
I. D. Costescu.	5,000	3,000	2	90	1	05	Bărbătești
N. Zumer	3,000	3,000	2	94	1	08	Streiești
Freres Iancu et I. Șmilovici	23,000	7,000	3	10	1	10	Pașcani
G. Theodorini	4,0.0	—	3	10	—	—	Băbeni
I. I. Simian	11,000	3,000	3	10	1	25	Cornet, R.-Vâlcea
C. Antoniu	4,000	4,000	3	15	1	25	Stîlpeni
N. N. Ghiță	6,000	4,000	3	—	1	20	Nucet
Eforia Crețulescu	30,000	40,000	3	10	1	10	Filiași și Cărbunești
N. Popescu	4,500	2,800	3	06	1	20	Cluceresa
T. G. Visarion	4,200	1,200	3	08	1	12	Plopeni
M. Hausknecht	26,000	3,000	3	—	1	10	Strehaia, Arcești
T. Stefănescu	20,000	3,000	2	85	—	80	Podoleni
H. Hacken	19,500	—	3	15	—	—	Munteni și Pufești
I. Braniski	—	12,000	—	—	1	20	Bibești
G. Staar	18,000	10,000	3	—	1	16	Leordeni
Th. Ieschek et Co.	21,500	—	3	—	—	—	Strehaia
Hausknecht freres	17,000	—	3	15	—	—	Mătăsari
și D. Grunberg	—	35,000	—	—	1	15	Filiași
E. și A. Bibescu	20,000	6,000	3	15	1	15	Strehaia
N. I. Arseniescu	5,000	3,000	2	95	1	—	R.-Vâlcea
T. G. Rainof	9,000	—	3	10	—	—	Mogoșoaia
Carl Schlesinger	109,800	48,180	3	—	—	85	Palaci, bocești și alte gări
I. C. Schileru	3,000	2,500	3	15	1	20	Cărbunești
H. Fischer	34,000	3,000	3	15	1	25	Urechești, Pufești
Stelian Stoeneseu	3,300	—	3	08	—	—	Plopeni
S. Rosenberg	10,000	—	2	92	—	—	Bibești
A. Lack	3,000	—	3	—	—	—	Ștefan-Vodă
M. Brand	6,000	—	3	15	—	—	Buzău
M. Stefănescu	8 000	12,000	3	—	1	25	Albești
N. Vasiliu	—	10,000	—	—	1	—	Filiași
M. Antonescu	1,000	—	3	—	—	—	Dolcești
M. D. Barasch	2,400	4,000	3	—	1	20	Ungheni
Sigler și Vexler	26,500	13,000	3	—	1	05	Fălticeni, Berheci
Juster și Nucht	6,000	4,000	3	10	1	10	Ruginoasa
Ernst Kuntze	25,000	—	2	85	—	—	Tg.-Jiu
Ioan Rhei	2,000	—	3	10	—	—	Hălăucești
I. Spanier	18,000	4,600	3	05	1	10	Huși
I. Gottesman	4,000	—	2	90	—	—	Dorohoi
R. Veisman	5,800	—	3	—	—	—	Buhăești
C. N. Vasiliu	15,000	—	3	—	—	—	Filiași
I. Herdan	—	20,000	—	—	—	90	Tg.-Frumos
L. V. Veisman	6,000	—	3	10	—	—	Pașcani
I. Marcovici	7,000	—	3	—	—	—	Burdujeni
I. Socec	3,000	7,000	3	—	1	10	Pufești
T. Dulmtrescu	5,000	10,000	2	90	1	10	Filiași, Strehaia
Transport . . .	544,500	278,280					

NUMELE	CANTITATEA principale	CANTITATEA secundare	PREȚUL principale	PREȚUL secundare	STAȚIA DE PREDARE
Report . . .	544,600	273,280	—	—	
I. M. Buchman	2,900	—	2 95	—	Podul Ilioa
H. Dermer	9,300	—	3 —	—	Hălăucești
I. Solcher	5,000	—	3 20	—	P.-Neamțu
A. Lupovici	1,600	—	3 —	—	Văculești
Falticener	1,900	—	3 15	—	Larga
A. Șorec	2,000	—	3 —	—	Pașcani
B. Schleiher	2,500	—	3 —	—	Văculești
L. Comino	1,500	—	3 15	—	Fălticeni
H. Reischer	5,000	—	2 85	—	Hlusi
A. Fischman	2,000	—	3 10	—	Bucecea
G. Anghelescu	750	1,300	2 00	1 20	Găești
	578,950	279,580			

Adecă s'a oferit 578,950 traverse pe prețul mediŭ de Lei 3,03 și 279,580 traverse secundare pe prețul mediu de Lei 1,11.

* * *

La 5 Noembrie stil nou a. c, s'a ținut la direcția C. F. R. o licitație pentru aprovisionarea cu 235.000 steri lemne de foc. Ofertele primite sînt următoarele:

NUMELE	CANTITATEA	PREȚUL Lei	PREȚUL B.	STAȚIA DE PREDARE
I. G. Lahovari	25,000	3	60	R.-Vâlcea
T. Dumitrescu	40,000	3	60	Tg.-Jiu
N. Arsenescu	2,700	3	70	R.-Vâlcea
I. Mihăilidi	10,000	3	75	Lotru
D. N. Simain	10,000	3	92	Lotru
T. D. Costescu	2,000	4	—	Bărbătești
Marcel Bernheim	4,000	4	—	Cornetu
E. Hauskneht	4,000	4	20	Tg.-Jiu
F. Fieher	9,000	4	25	Dorohoi
M. Fieher	15,000	4	25	Dorohoi
P. H. Marcu	2,000	4	30	Copăceasa
G. Moroianu	3,000	4	30	Bibești
M. I. Dănăric	8,000	4	30	Tg.-Jiu
I. C. Schileru	4,000	4	30	Cârbunești
T. Băbeanu	3,000	4	30	Bărbătești
G. G. Nanu	3,000	4	35	Golești
A. Juster	9,000	4	40	P.-Neamțu
E. Juster et C. Nacht .	4,500	4	40	Ruginoasa
N. Popescu	2,500	4	40	Cluerceasa
I. Catz	5,200	4	50	Onești
I. Socec	800	4	50	Căiuți
M. Fieher	10,000	4	60	Dorohoi
I. Socec	3,500	4	70	Pufești
H. Haken	3,000	4	75	Pufești
I. N. Iorgulescu	4,000	4	80	Mihăești
T. Cineu	10,000	4	90	Odobești
T. Cineu	10,000	4	90	Putna-Seacă
A. Giurgea	5,000	5	—	Berheci.
	212,200			

Adică s'a oferit 212,200 steri, pe un preț mediŭ de 4 lei 30 bani sterul.

COMUNICĂRI ŞI FAPTE DIVERSE

Staţiunea centrală fitopatologică din grădina botanică Imperială din St. Petersburg [1]) —Pe lîngă grădina botanică din St. Petersburg s'a înfiinţat anul acesta staţiunea fitopatologică, care va aduce servicii reale imense agriculturei, silviculturei şi horticulturei. Scopul înfiinţărei este determinarea boalelor plantelor de ori-ce fel şi măsurilor de combatere. Ori-ce consilii se dau gratuit şi se primesc plante atacate de boale, trimise de ori-ce persoană. Staţiunea va căuta să răspîndească apoi mijloacele de combatarea boalelor la plante prin măsuri pratice, va edita o broşură prin care va răspîndi pe cale de publicitate tot ce priveşte stăpînirea boalelor la plante şi va răspunde tuturor acelora care vor cere sfaturi. Se va înfiinţa pe lîngă staţiunea fitopatologică şi un muzăŭ public, unde vor fi expuse plantele, spre a se obicinui lumea a le cunoaşte.

* * *

Serbarea arborilor. —Revista forestieră «*Lesopromişlenii Vestrik*» No. 47 din a. c., scrie:

«La 2 Septembrie a. c. a avut loc frumoasa serbare a planaţiei de arbori la Crasno Selo. Au luat parte în total vr'o 2000 de suflete, veniţi din Petersburg, între cari elevi şi eleve de la 15 gimnasii şi licee şi 35 de şcoli primare, şi diferite alte şcoli private. Puieţii de plantat aŭ fost oferiţi gratuit de direcţia pădurilor, iar gropile eraŭ preparate de soldaţi.

Societatea Imperială de Horticultură, a contribuit cu lei 700 şi comuna Petersburg cu 1500. Copiii aŭ petrecut distrîndu-se şi în tot timpul lucrării a domnit multă viaţă».

Gh. D. Belinschi
Silv.-ajut. Dom. Coroanei Bîrsa.

BIBLIOGRAFIE

In anul 1896, D-l Ewald Wollny, distinsul profesor de agricultură al Universităţei din Münich, a scos la lumină un important uvragiŭ intitulat: «Descompoziţiunea materiilor organice şi formele humusului în raporturile lor cu agricultura».

Această scriere de mare valoare a fost tradusă din limba germană în cea franceză, anul acesta, de D-l Ed. Henry, învăţatul pro-

1) No. 37 din «*Lesopromişlenii Vestrik*».

fesor al şcoalei de agricultură Mathieu Dombasle şi al şcoalei forestiere de la Nancy.

Distinsul meŭ camarad Ed. Henry 'mi-a trimis acest uvragiu pe care examinîndu-l am văzut ce gol umple în literatura agricolă şi forestieră.

In cele 650 pagine (cu numeroase figuri) ale acestei cărţi, autorul a expus în mod sistematic — cum singur spune, — rezultatul propriilor sale cercetări cum şi ale altor agronomi, în privinţa proceselor de descompoziţiune a materiilor organice şi asupra produselor solide ce rezultă, adică a humusurilor şi a deduce de acolo principiile, pe care trebue să se reazeme o exploataţiune agricolă saŭ forestieră, pentru a ajunge la un tratament şi o utilizare raţională a acestor materii organice produse şi întrebuinţate în aşa mare cantitate de agricultură şi de silvicultură.

In scopul de a trata bine cestiunea atît în interesul ştiinţei cît şi al practicei şi de a deştepta interesul tutulor în toate direcţiunile, autorul nu a desvoltat numai cercetările făcute în domeniul chimiei, ci şi în acelea, care din punctul de vedere al bacteorologiei, phisiologiei şi fisicei servesc a caracteriza reacţiunile în cestiune.

Acest uvragiu dă toate indicaţiunile pentru cultura solului, higienă, geologie şi economie rurală.

Scrierea este precedată de o prefaţă a celui mai mare chimist-agronom (în viaţă) al Franciei D-l L. Grandeau, inspectorul general al staţiunilor agronomice din acea ţară.

D-l Grandeau, după ce arată că înainte de 1840, pămîntul era considerat aproape ca un simplu suport al plantelor, dîndu-se mai multă atenţiune numai îngrăşămintelor, ce se aduceau prin gunoire saŭ cantităţei de materii organice ce se depuneau pe locurile de cultură. După ce arată lumina ce s'a revărsat în lume prin descoperirile lui J. de Liebig, în privinţa nutriţiunei minerale a plantelor, intră în examinarea acestui important uvragiu al lui Wollny.

Invăţatul francez, care se prea entusiasmează de ori-ce scriere, oare-cum utilă chiar, descrie cu deosebite elogii cartea lui Wollny.

Elogiile aduse acestui scriitor 'mi-au reamintit acelea mult mai mari ce aducea de pe catedră lui Liebeg, vorbind de descoperirile sus citate, elogii ce entusiasmaŭ toţi elevii săi, într'o epocă cu totul recentă după resbelul din 1870, cînd francezii urau tot ce era german. D-l Grandeau, în afară de darul scrierilor ştiinţifice, cu totul superioare, are şi pe acela al frumoasei cuvîntări. Entusiasmîndu-se singur pentru oamenii mari, mişcă pe auditor cînd vorbeşte de un Liebeg, de un Pasteur saŭ de un altul de felul acestora.

A face descrierea acestei cărţi pe larg, este a obosi pe cititori.

Pentru prima oară, toate datele ştiinţifice în privinţa relaţiunilor dintre îngrăşămintele agricole (gunoiŭ, pae, etc.), saŭ forestiere (pădurea de frunze moarte) şi sol, sînt reunite în corp de doctrină şi întemeiate pe experienţe făcute de un om superior, care citează şi pe distinşii autori străini.

Această carte ast-fel cum este alcătuită va fi de mare folos

pentru toţi acei ce fac experienţe pe solurile agricole saŭ forestiere asupra îngrăşămintelor.

Pentru a nu merge mai departe cu aceste descrieri, este suficient a spune că un învăţat francez ca Henry a consacrat destul timp pentru a traduce o carte de 650 pagine şi că o celebritate ca D-nul Grandeau face elogiŭ marĭ autorului, adăugînd în acelaşĭ timp că scrierea lui Wollny a fost îmbogăţită cu alte lucrărĭ personale ale lui Henry în toate direcţiunile şi mai cu seamă în cestiunea formaţiunei humusului din pădurĭ, lucrări ce aŭ dus departe şi numele lui Henry, căci eraŭ necunoscute pînă ce aŭ fost date la lumina lumeĭ forestiere de acest distins elev şi profesor al şcoalei de la Nancy, aşt-fel că în totalitatea lui acest uvragiu este de mare utilitate pentru toţi agricultoriĭ şi silvicultoriĭ lumeĭ şi mai cu seamă într'o ţară ca a noastră, unde ne-am deprins a zice, imitîndu-se pe alţiĭ ce sînt şi staŭ mult mai sus de cît noĭ, că este o ţară eminamente agricolă. Deci aşt-fel stînd lucrurile, îmĭ permit a recomanda în mod sincer, patriotic şi desinteresat această scriere tuturor agricultorilor inteligenţi şi doritoriĭ de progres, de a cumpăra această importantă şi utilă lucrare, adresîndu-se la editoriĭ Berger-Levrault et Co., la Paris, Rue des Beauex-arts No. 5. (Costul cărţeĭ este 15 leĭ).

Nu pot termina această scurtă dare de seamă fără a face cunoscut cititorilor, că autorul acesteĭ cărţĭ, distinsul profesor Wollny, care a avut numaĭ fericirea de a vedea corecturile ediţiunei franceze, care va trece cu siguranţă cartea sa — fructul a 20 de anĭ de experienţă — în multele părţĭ ale lumeĭ, a murit în ziua de 8 Ianuarie anul acesta, în puterea vîrstei — ca om de ştiinţe — căci era născut la 20 Martie 1846 la Berlin, (numaĭ cîte-va zile departe de laboratorul său), lăsînd, cum zice D-l Grandeau, vii regrete printre cei ce l'aŭ cunoscut şi recunoştinţa durabilă a tuturor, pentru valoarea sa morală, ştiinţa sa şi devotamentul său pentru agricultură.

Ion P. Chihaia

Inspector silvic
Membru în consiliul tehnic al pădurilor.

INFORMAŢIUNI

Cu ocazia avansării D-lui *N. G. Popovici* la gradul onorific de inspector silvic cl. I, maĭ mulţi membriĭ aĭ corpului silvic aŭ ţinut să'şĭ manifeste simpatia, ce aŭ pentru colegul lor, printr'un banchet pe care i l'aŭ oferit. Cu această ocazie s'aŭ ridicat maĭ multe toasturĭ pentru Majestăţile Lor, pentru Alteţele Lor Regale, pentru D-l I. Kalinderu, preşedintele Societăţiĭ «Progresul Silvic», cum şi pentru prosperitatea corpului silvic.

Venitul pădurilor Statului pe exerciţiul 1900—1901, pînă la 31 August a. c., a fost de lei 7.146 096 bani 22, adică un excedent de *2.146.096 bani 22*, peste prevederile budgetare.

* * *

Pînă la 31 August a. c, s'a incasat ca venit al pădurilor Statului în comptul exerciţiului 1901—1902 suma de lei 1.638.690.

* * *

Vînzări de păduri spre exploatare. — Pînă la 1 Noembrie s'au ţinut de serviciul silvic 2 licitaţiuni, a căror rezultat este :

Data licitaţiei	No. pădurilor		Suma totala de vînzare		Suma de incasat în anul 1901—1902		Observaţiuni
	licitate	vîndute	Lei	B.	Lei	B.	
Serin I	216	17	213.549	24	63.741	50	
» II	296	76	1.479.106	55	496.814	82	Din cari 199 din serin I şi 94 puse din nou în vînzare
		93	1.722.655	79	560.556	32	

Adică s'au vîndut 93 pădurĭ, pentru suma de lei 1.722.655 bani 79, iar rata anului 1901—1902, este de lei 560.556 bani 32.

* * *

Impărţirea ţăreĭ în regiuni şi ocoale silvice. — Prin decretul regal No. 3215 din 1901, se aprobă impărţirea teritoriului ţăreĭ în 10 regiuni silvice, cuprinzînd fie-care regiune ocoalele precum urmează :

Regiunea I-a Iaşi, cu reşedinţa în Iaşi, compusă din ocoalele silvice:
1) Adincata, cu reşedinţa în Adincata (Dorohoiu).
2) Coşula, cu reşedinţa în Coşula (Botoşani).
3) Sineşti, cu reşedinţa în Sineşti (Iaşi).
4) Ciurea, cu reşedinţa în Ciurea (Iaşi).
5) Tomeşti, cu reşedinţa Tomeşti (Iaşi).
6) Dolhasca, cu reşedinţa Dolhasca (Suceava).
7) Rişca, cu reşedinţa Monastirea-Rişca (Suceava).
8) Roman, cu reşedinţa Roman (Roman).

Regiunea 2-a Bacău, cu reşedinţa în Bacău, compusă din ocoalele silvice :
1) Pipirig, cu reşedinţa în Pipirig (Neamţu).
2) Neamţu, cu reşedinţa în Tg.-Neamţu (Neamţu).
3) Văratecu, cu reşedinţa în Monastirea-Văratecu (Neamţu).

4) Tarcău, cu reşedinţa în Tarcău (Neamţu).
5) Vaduri, cu reşedinţa în Vaduri (Neamţu).
6) Calu-Iapa, cu reşedinţa în Calu-Iapa (Neamţu).
7) Lucăceşti cu reşedinţa în Lucăceşti (Bacău).
8) Caşin, cu reşedinţa în Monăstirea-Caşin (Bacău).
9) Valea-Rea, cu reşedinţa Valea-Rea (Bacău).
10) Traian, cu reşedinţa în Traian (Bacău).

Regiunea 3-a Bîrlad, cu reşedinţa în Bîrlad, compusă din ocoalele silvice :

1) Fistîcl, cu reşedinţa în Fistîcl (Vasluiu).
2) Creţeşti, cu reşedinţa în Creţeşti-de-Jos (Fălciu).
3) Ghermăneşti, cu reşedinţa în Ghermăneşti (Fălciu).
4) Odaia-Bursucani, cu reşedinţa în Odaia-Bursucani (Tutova).
5) Floreşti, cu reşedinţa în Floreşti (Tutova).
6) Furceni, cu reşedinţa în Furceni (Tecuciu).
7) Răchitoasa, cu reşedinţa în Răchitoasa (Tecuciu).
8) Tulucești, cu reşedinţa Tulucești (Covurlui).

Regiunea 4-a Buzău, cu reşedinţa în Buzău, compusă din ocoalele silvice :

1) Rimnicu-Sărat, cu reşedinţa în Rimnicu-Sărat (Rimnicu-Sărat).
2) Focşani, cu reşedinţa în Focşani (Putna).
3) Boloteşti, cu reşedinţa în Boloteşti (Putna).
4) Soveja, cu reşedinţa în Soveja (Putna).
5) Brăila, cu reşedinţa în Brăila (Brăila).
6) Buzău, cu reşedinţa în Buzău (Buzău).
7) Vintilă-Vodă, cu reşedinţa în Vintilă-Vodă (Buzău).
8) Tisău, cu reşedinţa în Tisău (Buzău).
9) Cislău, cu reşedinţa în Tislău (Buzău).

Regiunea 5-a Ploeşti, cu reşedinţa în Ploeşti, compusă din ocoalele silvice :

1) Verbila, cu reşedinţa în Verbila (Prahova).
2) Vălenii-de-Munte, cu reşedinţa în Vălenii-de-Munte (Prahova).
3) Păuleşti, cu reşedinţa în Păuleşti (Prahova).
4) Sinaia, cu reşedinţa în Sinaia (Prahova).
5) Haimanale, cu reşedinţa în Haimanale (Prahova).
6) Nucet, cu reşedinţa în Nucet, (Dîmboviţa).
7) Butoiu, cu reşedinţa în Butoiu (Dîmboviţa).
8) Tîrgovişte, cu reşedinţa în Tîrgovişte (Dîmboviţa).
9) Lucieni, cu reşedinţa în Lucieni (Dîmboviţa).
10) Pucioasa, cu reşedinţa în Pucioasa (Dîmboviţa).

Regiunea 6-a Bucureşti, cu reşedinţa în Bucureşti, compusă din ocoalele silvice :

1) Slobozia, cu reşedinţa în Slobozia (Ialomiţa).
2) Cadina, cu reşedinţa în Cadina (Ialomiţa).
3) Ţigăneşti, cu reşedinţa în Monastirea Ţigăneşti (Ilfov).
4) Gruiu, cu reşedinţa în Gruiu (Ilfov).
5) Brăneşti, cu reşedinţa în Brăneşti (Ilfov).
6) Mitreni, cu reşedinţa în Mitreni (Ilfov).

7) Comana, cu reşedinţa în Comana (Vlaşca).
8) Giurgiu, cu reşedinţa în Giurgiu (Vlaşca).
9) Ghimpaţi, cu reşedinţa în Ghimpaţi (Vlaşca).
10) Malu-Spart, cu reşedinţa în Malu-Spart (Ilfov).

Regiunea 7-a Piteşti, cu reşedinţa în Piteşti, compusă din ocoalele silvice :

1) Trivalea, cu reşedinţa în Trivalea (Argeş).
2) Radu-Negru, cu reşedinţa în Radu-Negru (Argeş).
3) Cotmeana, cu reşedinţa în Cotmeana (Argeş).
4) Leordeni, cu reşedinţa în Leordeni (Muscel).
5) Mihăeşti, cu reşedinţa în Mihăeşti (Muscel).
6) Aninoasa, cu reşedinţa în Aninoasa (Muscel).
7) Cîmpu-Lung, cu reşedinţa în Cîmpu-Lung (Muscel).
8) Corbi, cu reşedinţa în Corbi (Muscel)
9) Slăveşti, cu reşedinţa în Slăveşti (Teleorman).
10) Ţigănia-Drăgăneşti, cu reşedinţa Ţigănia-Drăgăneşti (Teleorm.).
11) T.-Măgurele cu reşedinţa în T.-Măgurele (Teleorman).

Regiunea 8-a Slatina, cu reşedinţa în Slatina, compusă din ocoalele silvice :

1) Jiblea, cu reşedinţa în Jiblea (Argeş).
2) Stoiceni, cu reşedinţa în Stoiceni (Argeş).
3) Seaca-Optăşani, cu reşedinţa în Seaca-Optăşani (Olt).
4) Schitul-Greci, cu reşedinţa în Schitul-Greci (Olt).
5) Horezu, cu reşedinţa în mănăstirea Horezu (Vîlcea).
6) Băbeni, cu reşedinţa în Băbeni (Vîlcea).
7) Stăneşti, cu reşedinţa în Stăneşti (Vîlcea).
8) Bobiceşti, cu reşedinţa în Bobiceşti (Romanaţi).
9) Reşca, cu reşedinţa în Bobiceşti (Romanaţi).

Regiunea 9-a Craiova, cu reşedinţa în Craiova, compusă din ocoalele silvice :

1) Bucovăţu-Leamna, cu reşedinţa în Bucovăţu-Leamna (Dolj).
2) Ţugureşti, cu reşedinţa în Ţugureşti (Dolj).
3) Piscu, cu reşedinţa în Piscu (Dolj).
4) Perişor, cu reşedinţa în Perişor (Dolj).
5) Gogoşiu, cu reşedinţa în Gogoşiu (Dolj).
6) Strehaia, cu reşedinţa în Strehaia (Mehedinţi).
7) Butoeşti, cu reşedinţa în Butoeşti (Mehedinţi).
8) Malovăţu, cu reşedinţa în Malovăţu (Mehedinţi).
9) Vinju-Mare, cu reşedinţa în Vinju-Mare (Mehedinţi).
10) Cărbuneşti, cu reşedinţa în Cărbuneşti (Gorj).
11) Tismana, cu reşedinţa în Tismana (Gorj).

Regiunea 10-a Constanţa, cu reşedinţa în Constanţa, compusă din :

1) Constanţa, cu reşedinţa în Constanţa (Constanţa).
2) Mangalia, cu reşedinţa în Mangalia (Constanţa).
3) Enişenlia, cu reşedinţa în Enişenlia (Constanţa).
4) Ostrov, cu reşedinţa în Ostrov (Constanţa).
5) Cerna-Vodă, cu reşedinţa în Cerna-Vodă (Constanţa).
6) Hîrşova, cu reşedinţa în Hîrşova (Constanţa).

7) Casimcea, cu reşedinţa în Casimcea (Tulcea).
8) Babadag, cu reşedinţa în Babadag (Tulcea).
9) Ciucurova, cu reşedinţa în Ciucurova (Tulcea).
10) Cerna, cu reşedinţa în Cerna (Tulcea).
11) Greci, cu reşedinţa în Greci (Tulcea).
12) Niculiţel, cu reşedinţa în Niculiţel (Tulcea).
13) Tulcea, cu reşedinţa în Tulcea (Tulcea).
14) Satu-Nou, cu reşedinţa în Satu-Nou (Sulina).

Dispoziţiile de mai sus se vor pune în lucrare cu începere de la 23 Octombre, 1902.

* * *

Decizia No. 81,853 din 10 Septembrie 1901. — Având în vedere referatul d-luĭ şef al serviciului statisticeĭ generale înregistrat la No. 81,752din 10 Septembrie a. c.

In scopul de a se imprima o direcţiune şi metodă unică investigaţiunilor statistice ce aŭ a se face de serviciile acestuĭ departament.

Noi, ministrul secretar de Stat la departamentul agricultureĭ, industrieĭ, comerţului şi domeniilor.

Decidem:

Art. 1. Toate lucrările de ordine statistică, de interes general saŭ special, ce vor urma a se întreprinde de verĭunul din serviciile dependinte de acest departament, se vor face numaĭ prin mijlocirea serviciuluĭ statisticeĭ generale, care va pregăti formularele, va verifica şi concentra resultatele şi le va comunica serviciuluĭ, după intervenţiunea căruia s'a început lucrarea.

Art. 2. D-l Şef al serviciuluĭ statisticeĭ generale este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a decisiuneĭ de faţă.

Ministru, **B. M. Missir.**

* * *

La 2 Decembrie stil nou va avea loc la direcţia C. F. R. licitaţie pentru furnisarea cu traverse necesare a divisiunilor I, II, III, IV, V şi VI a serviciuluĭ de întreţinere.

* * *

La 9 Decembrie stil nou, va avea loc la direcţia C. F. R. licitaţie pentru furnisarea a 23.400 scînduri de brad, cu un volum de 1.841 m. cubi 576, predate în 6 luni.

* * *

Următoarele avansări, numiri şi mutări s'aŭ făcut în corpul silvic pînă la 1 Noembre a. c.:

D-l *N. G. Poporică*, inspector silvic cl. II, şef al serviciului pădurilor, a fost înaintat în mod onorific la gradul de inspector silvic cl. I, rămînînd ca D-sa să primească salariul şi accesoriile graduluĭ său de inspector cl. II pînă la ivirea unei vacanţe de inspector cl. I, în corpu silvic al Statului.

D-l *I. G. Codreanu*, silvicultor şef cl. I, ataşat la regiunea I (Iaşi), a fost numit şef al regiunei III (Bîrlad).

D-l *C. Romano*, silvicultor şef cl. III, de la regiunea II (Bacău), şi *A. Crăiniceanu*, silvicultor şef cl. III în Administraţia centrală, au fost mutaţi la regiunea III.

D-l *M. Ananiu*, silvicultor şef cl. III, a fost numit ataşat la regiunea II.

D-l *D. Boiarolu*, silvicultor şef cl. I, şeful regiunei Bucureşti, a fost mutat şef al regiunei IV (Buzău).

D-l *N. D. Ştefănescu*, silvicultor şef cl II, ataşat la regiunea II şi *Apostol Demetrescu*, silvicultor şef cl. III, ataşat la regiunea VII (Ploeşti), au fost mutaţi la regiunea IV (Buzău).

D-l *M. Tănăsescu*, inspector cl. II şeful regiunei VI (Craiova), a fost mutat şef al regiunei VII (Piteşti).

D-l *Dem. I. Zane*, silvicultor şef cl. III, ataşat la regiunea IV (Bucureşti), a fost mutat la regiunea VII.

D-l silvicultor şef cl. I *G. Nicolau*, din Administraţia centrală, a fost numit şef al regiunei VIII (Slatina).

D-l silvicultor şef cl. I *N. Măcelaru*, de la regiunea V (Piteşti) şi silvicultor şef cl. II *Gh. Popescu*, de la regiunea IV (Bucureşti), au fost mutaţi la regiunea VIII.

D-l inspector silvic cl. II *C. Ionescu*, şeful regiunei V, a fost mutat la regiunea IX (Craiova).

D-l silvicultor şef cl. II *B. N. Pretorian*, ataşat la regiunea V, a fost numit şef al regiunei X (Constanţa).

D-l silvicultor şef cl. III *V. Theodorescu*, de la regiunea VI (Craiova), a fost mutat la regiunea X (Constanţa).

D-l silvicultor şef cl. III *M. Anania*, ataşat la regiunea II, va îndeplini şi funcţiunea de şef al ocolului *Turcău*, iar D-l silvicultor cl. I, *V. Vlasie*, şeful ocolului *Constanţa*, va îndeplini şi funcţiunea de silvicultor şef, ataşat la regiunea X.

D-l silvicultor şef cl. II *P. Antonescu*, profesor la şcoala de silvicultură de la Brăneşti şi D-l silvicultor şef cl. III, *Er. Gheorghiu*, au fost numiţi sub-şefi de biurouri în Administraţia centrală.

D-l silvicultor cl. II *N. N. Elefteresc*u, din Administraţia centrală, a fost numit şef al ocolului *Mulul-Spart*, în locul D-lui *C. P. Georgescu*, silvicultor cl. II, care a fost mutat la ocol *Gherm ănești* (Fălciu).

D-l silvicultor *An. Dumbrăveanu*, şeful ocolului *Buloiu* (Dîmboviţa), a fost mutat la ocolul *M-rea Horezu* (Vîlcea), în locul D-lui silvicultor cl. II *I. Christescu*, care a fost mutat la ocolul *Butoiu*.

D-l silvicultor cl. II *C. Rădulescu*, şeful ocolului *Cislău* (Buzău), a fost mutat la ocolul *Comana* (Vlaşca), în locul D-lui silvicultor cl. II, *E. Zaharof*, care este mutat la ocolul *Giurgiu*.

D-l silvicultor *C. Demetrescu*, şeful ocolului *Giurgiu*, a fost mutat la ocolul *Cislău*.

* * *

Pînă la 1 Noembrie a. c., au plătit cotizaţiile şi abonamentele pe anul 1901, următoarele persoane:

Membrii: Boiarolu D., Cosmescu Al., Ionescu Kivu, Ionescu N., Macovei N. C., Nicolau G., Papinian D., Stoicescu V., Pîrvulescu Cr. adică în total 31 din 195.

Abonaţi: Mack Fr., adecă în total 9 din 66.

CLIMA LUNEI OCTOMBRIE 1901 ST. N.

BUCUREŞTI-FILARET

Clima lunei Octombrie a fost caracterizată printr'un timp obişnuit de călduros şi foarte ploios. Temperaturile mijlocii pe decade au avut valorî normale; în prima şi ultima decadă a plouat puţin, în a doua excesiv de mult.

Temperatura lunară 11°6 diferă foarte puţin de normala. Ziua cea mai călduroasă a fost la 7, cînd termometrul a ajuns la 27°7, care este cea mai ridicată temperatură din cursul acestei luni. Ziua cea mai răcoroasă a fost la 26; minimul absolut al temperaturei 2°6 a avut loc în ziua precedentă. Mijlociile zilnice ale temperaturei au avut mersul normal, afară de cîte-va zile de la mijlocul lunei. A fost o singură zi de vară la 7; obişnuit sînt 4. Precipitaţiuni atmosferice apreciabile au căzut în 12 zile, cîte 3 în prima şi ultima decadă şi 6 în decada a doua. Cantitatea totală de apă 78.8 mm. întrece cu 40.2 mm. valoarea normală; în noaptea de la 10 la 11 s'a adunat 52.1 mm. dintr'o ploaie abondentă care a durat neîntrerupt 14 ore, fiind însoţită de vînt puternic. De cînd se fac observaţiuni pluviometrice la Bucureşti, numai de două orî în Octombrie la 1881 şi 1887 s'a adunat o cantitate mai mare de ploaie ca acum. Vîntul dominant a fost Crivăţul. Presiunea atmosferică mijlocie 757.8 mm. întrece cu 1.5 mm. valoarea normală. Cerul senin şi noros în cîte 6 zile, acoperit în 19. Soarele a strălucit în 21 zile pe o durată totală de 113 ore, cu 63 ore mai puţin ca normala. Cerul a fost mult mai puţin înorat ca de obiceiu. Rouă s'a observat în 17 zile; în ziua de 8 la $4^{ore}30^{m}$ p. m. s'a observat un curcubeu dublu foarte frumos; fulgere depărtate în 2 zile; ceaţă în 3.

Vegetaţiunea arborilor, arbuştilor şi pomilor roditorî a început să înceteze. Foile au căzut la majoritatea speciilor.

Rapiţa şi grîul, care au fost semănate la Filaret la 5 şi 17, au răsărit la 13 şi 28.

Institutul Meteorologic.

Tip. GUTENBERG Joseph Gobl, str. Domnei, 20.

CE ÎNSEMNEAZĂ STATORNICIREA HOTARELOR?

Sub titlul „*Statornicirea hotarelor*“, ce poartă articolul publicat de D-l Petre Antonescu în ultimul număr al revistei (pe Octombre a. c.), me aşteptam să citesc descrierea diferitelor sisteme de hotare, dispozitive şi construcţiuni, carî de carî mai ingenioase, întrebuinţate pentru fixarea pe faţa pămîntului a semnelor despărţitoare între proprietăţi.

Am fost foarte mirat că D-l P. Antonescu tratează sub acest titlu despre necesitatea, incontestabilă, de sigur, ca toate moşiile şi pădurile, mai ales ale Statului, să fie hotărnicite.

'Mi propun decî să dovedesc:

1. Nepotrivirea ce există între subiectul tratat de D-l Antonescu şi titlul ales;

2. Greşita sa părere asupra consecinţelor cadastrului în privinţa transmiterei drepturilor de proprietate;

3. Necesitatea păstrărei hotarelor după vechia stăpînire şi după arătarea martorilor;

4. Inconvenientele propunerii de a se hotărnici moşiile şi pădurile Statului prin agenţii serviciului silvic.

De la început sînt dator să declar că voi întreprinde o discuţiune cu totul obiectivă şi fără nicî o intenţiune răuvoitoare. Doresc ca legăturile de prietenie să rămîie neclintite, orî-carî ar fi deosebirile noastre de vederî în diferite cestiuni. „*Amiens Plato, sed magis amica veritas*“.

1. Prin cuvîntul „*statornicire*“ de hotare, nu se poate înţelege alt-ceva de cît operaţiunea, care are drept scop d'a îngropa hotarele în pămînt, în mod statornic sau fix, adică lucrarea constructivă care trebueşte executată pentru ca aceste hotare să fie ast-fel aşezate în cît să nu se mai poată strămuta.

Statornicirea hotarelor nu însemnează „*hotărnicie*“ şi

despre importanța acestei operațiuni tratează articolul D-lui Antonescu. Alegerea și determinarea hotarelor s'a chemat tot-d'a-una în limba romînească «*hotărnicie*» și acest termen, întrebuințat în toate legiuirile vechi ale Munteniei și Moldovei, este astă-zi consacrat prin Regulamentul de hotărnicii, cu putere de lege, mai ales în urma modificărilor introduse în Codul de procedură civilă de D-l C. Dissescu, fostul Ministru al Justiției și savantul profesor al Facultății noastre de Drept.

Nicăeri Regulamentul hotărniciilor nu întrebuințează expresiunea „*statornicire*“ de hotare și prin urmare acest cuvînt este un „*neologism*“.

Se știe că în fie-care specialitate sînt cuvinte cu înțelsul lor propriu, cari nu se pot schimba după bunul nostru plac, fără a da loc la dezordine, incertitudine sau perturbațiuni. Dacă în limbagiul ordinar introducerea cuvintelor noi nu este tolerabilă de cît pentru definirea faptelor sau trebuințelor necunoscute mai 'nainte, tot asemenea și în limbagiul special nu se pot întrebuința expresiuni noi de cît pentru idei, metoade sau invențiuni noi. Ast-fel, de exemplu, în limbagiul technic se pot boteza cu vorbe noi, numai descoperirile noi, mașinile noi, etc. Relativ la introducerea neologismelor într'o limbă, Voltaire a zis: „*Pourqoi éviter une expression qui „est d'usage pour en introduire une autre qui dit „précisément la même chose? Un mot nouveau n'est „pardonnable que quand il est* absolument nécessaire“. Și cuvîntul „*statornicire*“ de hotare n'are nici meritul de a semnifica același lucru cu vechia vorbă de „*hotărnicie*“; departe de a fi *absolut necesar*, nu e nici măcar necesar, ast-fel că trebuie considerat cu desăvîrșire inadmisibil.

Ca dovadă că neologismul provoacă tot-d'a-una confusiune în spirit, este faptul că chiar D-l Antonescu, după ce arată însemnătatea hotărniciilor, ne dă ca exemplu pe Austriaci cari „*aŭ început deja de mult la împetruirea* (de ce nu împetrirea?) *hotarelor*“ și au cheltuit o sumă

de peste o jumătate milion de lei pentru *„fixarea limilelor pădurilor“* pe o lungime de 14.289 km.

Dar ce relaţiune există între importanţa hotărniciilor, din punctul de vedere al interesului general, sau chiar special forestier şi cheltuelile necesare pentru împetrirea hotarelor, şenţuirea pădurilor sau aşezarea orî-căror altor semne de hotare definitive? Pe cine poate convinge acest exemplu că, orî-ce proporţie păstrată, în Austria sînt mai multe moşii sau păduri hotărnicite de cît la noi? Pentru ca să ni se demonstreze acest fapt, era necesar să ni se arate, care este în Austria şi care la noi, raportul între numărul proprietăţilor hotărnicite către numărul celor nehotărnicite, pe acelaşi întindere de teritoriu.

Prin exemplul dat, chiar autorul neologismului confundă *„statornicirea hotarelor“* cu *„punerea sau aşezarea semnelor şi hotarelor definitive“*, despre care se ocupă titlul VI al Regulamentului de hotărnicii relativ la *„Executarea hotărniciilor“*. Dar această lucrare, tot-d'a-una posterioară unei hotărnicii confirmată de instanţele judecătoreşti, este o operaţiune mixtă, *technică şi juridică* în acelaşi timp, care are drept scop d'a aşeza pe faţa pămîntului semnele sau hotarele definitive ale proprietăţii hotărnicite, după găsirea cu cale a justiţiei.

Nu se poate susţine, în fine, că prin neologismul *„statornicirea de hotare“* s'a înţeles atît *„hotărniciea“* cît şi *„punerea sau aşezarea semnelor şi hotarelor definitive“*, pentru că într'o lucrare cu caracter juridic sîntem obligaţi să întrebuinţăm numai cuvintele consacrate de lege.

II. Este cu desăvîrşire neintemeiată credinţa, că existenţa cadastrului aşează dreptul de proprietate pe o bază de siguranţă absolută şi că înlesneşte transmiterea acestui drept de la o persoană la alta, fără să fie nevoie de complexitatea de formalităţi, pentru a căror îndeplinire este neapărată trebuinţă de intervenirea omului de legi.

In timpurile moderne cadastrul a fost înființat pentru prima oară în Franța, prin legea din 31 Iulie 1821 și mai pe urmă a fost introdus în cele-l'alte State din Occidentul și centrul Europei. După această lege *„cadastrul este un registru public, în care se înscrie detaliat cantitatea, calitatea și valoarea proprietăților imobiliare aflate pe o întindere oare-care a teritoriului"*. Scopul cadastrului este de a determina, deslușit și precis, venitul imposabil al tutulor bunurilor fonciare, pentru ca fie-care contribuabil să'și poată face socoteala și să nu fie impus la o cotă contributivă superioară venitului său real.

Întocmirea cadastrului reclamă trei serii de operațiuni:

1. Lucrările de artă executate de geometrii (Inginerii-hotarnici). Se face mai întîi triangulația teritoriului unei comune, apoi se ridică în plan cu toate detaliile și se calculează suprafața fie cărei *„parcele"* sau porțiuni de teren, deosebită una de alta, fie prin diferința proprietarilor, fie prin natura culturilor. Limitele sau hotarele parcelelor diferiților proprietari se determină *respectîndu-se cu rigurositate vechea stăpînire* arătată în comun acord de vecini; iar în cas de neînțelegere, se însemnează locurile aflate în prigonire, rămînînd ca diferendul să se rezolve de instanțele judecătorești;

2. Expertiza parcelelor coprinde lucrările de clasificare, de evaluare și de repartiție individuală, prin cari se determină venitul net al fie-cărei parcele și după care se întocmește rolul;

3. Ținerea la curent a cadastrului cu mutațiunile proprietății parcelelor, cu schimbările de cultură și cu toate cele-l'alte modificări ale obiectului imposabil, cari reclamă o reducere permanentă sau timporală a cotei contributive, inscrisă în rol.

Pentru încălcări sau locuri și bunuri în prigonire, există în toate legislațiunile moderne *„acțiunea posesorie"* și *„acțiu-*

nea în revendicare". Prezența sau absența cadastrului nu suprimă nici una din aceste acțiuni. Și dacă așt-fel stau lucrurile, pe ce bază mai sigură este așezat dreptul de proprietate în țările cadastrate de cît în cele fără cadastru? Acolo ca și la noi, transmiterea dreptului de proprietate prin vînzare se face cu aceleași formalități și este neapărată nevoie de intervenția omului de legi care să examineze dacă actele de proprietate sînt bune, dacă nu sînt minori în cauză, dacă imobilul nu este dotal și așa mai departe.

Avantagiul incontestabil al cadastrului este de a permite o aplicare mai justă a impozitului fonciar iar nici de cum de a așeza dreptul de proprietate pe o bază mai sigură sau de a simplifica formalitățile pentru transmiterea acestui drept.

III. Alegerea hotarelor după arătarea martorilor bătrîni și după vechia stăpînire, derivă de la lege și nu ne pune în condițiuni de inferioritate față de țările cu cadastru sau cu civilizațiune mai veche.

In adevăr, în Codul nostru civil copiat după cel francez, există dobîndirea proprietății prin prescripțiunea de 30 ani, iar art. 9 al. *c* și *d* din Regulamentul hotărniciilor ne impune explicit obligațiunea d'a ține tot-d'a-una seama de posesiunea urmată neîntrerupt un timp de 30 de ani. In lipsă de acte sau documente, art 9 al. *h* din același Regulament ne obligă a primi ori-ce mijloace încredințătoare ce se vor produce de părți și proba testimonială face parte din aceste mijloace admise de lege.

Apoi dacă chiar la întocmirea unui cadastru se respectă vechia stăpînire de 30 de ani și dacă proba cu martori este admisă de dreptul comun, în ce? starea noastră generală de propășire se află așezată într'o lumină mai puțin favorabilă ca în alte țări? Mi se pare că întrebarea mea nu poate avea răspuns.

IV. Facerea hotărniciilor la moșiile și pădurile Statului,

de către agenții serviciului silvic, prezintă mai multe inconveniente și nici un avantagiu.

Incontestabil că foarte mulți silvicultori, mai ales acei cari posedă titlul de Ingineri-hotarnici, sînt în măsură să facă o hotărnicie. Dar silviculturul nu va avea nici-odată timpul suficient să se ocupe cu asemenea lucrări pentru cari se cere de multe ori, cînd întinderile sînt importante, o desvoltare neîntreruptă de activitate în decurs de mai multe săptămîni și chiar luni, atît pe teren cît și în cabinet. Toți silvicultorii se plîng, cu drept cuvînt, că sînt peste măsură de ocupați și distrași de la lucrările specialității lor, de afacerile domeniale, cari le consumă un timp foarte prețios și mai vrem să'i însărcinăm și cu facerea hotărniciilor la moșiile și pădurile Statului!

Mărginit la lucrările de silvicultură propriu-zise, serviciul silvic are foarte multe de făcut ca să se mai împovăreze și cu hotărniciile, iar în criza financiară prin care ne sbatem nu este oportun să solicităm înscrieri de noi cheltueli în budgetul Statului. Este mult mai profitabil pentru interesul general ca fie-care să'și vadă bine de treaba, cu care este deprins și în care se pricepe.

N. Saegiu.

ROMANIA IN 1900

Intr'unul din numerile trecute ale acestei reviste, vorbind despre scrierea d-lui G. Benger, consul general al României în Germania, am arătat că intr'unul din capitolele referitoare la starea economiei noastre forestiere, în ediția franceză s'a strecurat cîte-va erori grosolane, cari 'mi da dreptul se presupun că ele provin din cauza relei traducțiuni făcută de D-l I. Filitti. In timpul din urmă procurîndu-mi textul german, nu cred fără folos a pune pe cetitori în cunoștință cu adevăratele vederi ale autorului, cu chipul acesta fie-care va fi în stare a stabili o dreaptă comparațiune și în același

timp a şi da seama cum streinii, cum de ex. este casul cu consulul general Austro-Ungar din Bucureşti, de care se face menţiune in text, se ocupă cu studiul amănunţit al ţărei noastre din punctul de vedere al resurselor de bogăţie ce posedă:

«Suprafaţa păduroasă a ţărei este inferioară in raport cu media normală şi aceasta mai cu seamă in largele şesuri ale Moldovei şi Munteniei unde arare-ori se mai găsesc masive forestiere de oarecare importanţă; intinsa regiune a Bărăganului însă şi o mare parte a Dobrogei sunt cu totul despădurite. Ori-cum ar fi, România se deosebeşte de cele-l'alte state vecine prin faptul că mai posedă incă o însemnată suprafaţă păduroasă, ast-fel că $1^1/_2$—$1^3/_4$ milioane hectare sau a $^1/_6$ parte din intinderea totală a Regatului, se află acoperită cu păduri [1]).

Caracterul pădurilor din regiunea muntoasă propriu zisă il determină molidul, fagul şi aninul verde, iar in contra-forturile lor molidul (!).

La cimpie predomină stejarul pedunculat şi cerul, iar în locurile smîrcoase aninul lipicios (aninul negru); lemnul aşa de mult preţuit şi căutat de către fabricanţii de mobile şi de doage 'l procură Quercus conferta, care atinge o înălţime de 30—40 m., pe cind frasinul pînă la 30 m., ulmul de cimp pînă la 35 m. înălţime şi o grosime de 1,5 m. in diametru.

Carpaţii şi Alpii transilvăneni sunt populaţi cu brazi, melezi, molizi, ienuperi, şi mesteacăni; iar pe virfurile inalte ale munţilor din Oltenia şi Moldova de Est se găseşte şi tisa.

Acolo unde securea n'a pătruns incă, pădurea virgină este greu de străbătut din causa arborilor doboriţi de către vinturi, in parte deja putreziţi, aflători printre inalţii molizi. Sus de tot, la altitudini mari, alternează stinci goale acoperite cu jneapeni ori cu ienuperi mărunţi.

Tot aci se află şi păşunele alpine, al căror domeniu intins tinde a inainta din ce in ce in pădurea de reşinoase, din care causă vitele fac mari stricăciuni tinerilor inseminţişuri.

Pe alocurea, coaste intregi sunt acoperite cu ierburi alpine şi burueni şi numai rare-ori se poate observa o limită climaterică bine determinată între foioase şi reşinoase.

---

1) Dacă socotim şi terenurile acoperite numai cu crânguri, tufărişuri şi mărăcineturi, (Waldgestrupp), această suprafaţă trece peste 2 milioane h. a. Din această sumă aparţine Statului peste 1 milioane h. a., producînd un venit anual de $3^1/_2$ milioane lei.

Mari complexe de păduri de fag acoperă regiunea colinelor, unde se găsește asemenea peri și meri pădureți, precum și nucul, moșmonul, etc., iar in unele localități din Oltenia intilnim și castanul.

Șesurile sunt populate cu arborete compuse de diferite specii de arțar, de carpen, ulm, salcim, păducei și porumbari, iar in ostroavele Dunării. precum și pe marginele bălților si a riurilor diverse soiuri de sălcii, plopi, anini și tamarix.

In intreg Orientul și Sudul Europei, pădurile se exploatează in modul cel mai neomenos. Acelaș lucru a avut loc și in România, din cauză că lemnul nu avea nici o valoare.

O schimbare provocă 2 mari evenimente și anume. Secularizațiunea bunurilor monăstirești in anul 1868 (!) cind Statul dobîndi peste 1 milion h. a. păduri, precum și inmulțirea drumurilor de fer și a industriei lemnoase. Din aceste imprejurări lemnul cîștigă din ce in ce valoare, iar cultura pădurilor deveni tot mai sistematică.

Se intrebuință mai intiiu pe Domeniile Coroanei funcționari cu instrucțiune aleasă, după aceea și Statul își recrută un bun personal trebuitor, iar pădurile particulare fu supuse la oare-care control.

Din această causă, precum și prin practicarea la 1886 a exploatărilor in regie, se caută a se pune o stavilă devastațiunei de păduri de pînă atunci.

Este incă mult de indreptat. In anul 1882—1891 se afla 82 păduri particulare cu 98.836 hectare și 53 păduri ale Statului cu 75.558 hectare, cu alte vorbe cam 10% din intinderea totală, bine cultivate.

«In Decembre 1899, consulul austriac descrise in modul următor starea actuală a pădurilor: *Pină acum organizațiunea dorită a serviciului silvic al Statului precum și o reală inbunătățire in cultura pădurilor țărei, nu s'a putut realiza.* Sint acum abia 8 ani de *cînd toată gospodăria forestieră consista in tăerea pădurilor, fără să se fi luat absolut nici o măsură pentru inbunătățirea lor, saŭ pentru regenerațiunea lor, conform regulelor științei.*

Din această cauză se poate ușor deduce in ce proastă stare ele se află; masive cu o consistență de abia 0,3, nu alcătuesc cazuri rare. Intinsele păduri de stejar, atît de frumoase și lăudate odinioară in apropiere de liniile ferate, aŭ dispărut aproape cu totul și numai oare-cari tufărișuri de stejar remase pe ici și colea respîndite printre livezi și alte feluri de culturi agricole,

precum și crînguri mărunte, reamintesc bogăția de altă dată, astă-zi cu desăvîrșire perdută.

Din contra, pădurile din regiunea muntoasă, departe de căile de comunicație, nu fură de loc exploatate, din cauza temerei de cheltueli.

Dacă Statul pînă în acest moment și-a păstrat bine cele 1120 păduri ale sale, din cari numai 725 în exploatare, cele ale proprietarilor particulari lasă chiar astă-zi foarte mult de dorit.

Cazurile nu sînt rare cînd pentru sume ridicole se vînd păduri pe 30 ani, din cari negustorii și intermediarii obțin încă cîștiguri disproporționate.

Pentru speculațiunea capitalistă, pădurile din Carpații României formează un obiect de atracțiune ademenitor, ea 'și găsește un joc liber și în ce privește proprietarii particulari cărora le lipsește capitalul.

Cauzele cari pun piedică unei gospodării forestiere raționale, sînt ignoranța în materie de silvicultură, lipsa de forestieri practici și instruiți, micul lor salariu și răul lor tratament, insuficienta supraveghere a pădurilor particulare de către personalul silvic al Statului, etc.

Acolo unde mai pînă de-unăzi se aflau masive de toată frumusețea, nu se mai văd astă-zi de cît pășuni fără valoare, terenuri agricole slabe, improductive ori păduri exploatate, saŭ tratate fără nici o regulă, cari abia mai merită acest nume.

Actualmente între proprietarii particulari abia se găsesc zece care își exploatează pădurile lor în mod sistematic, pe cînd restul lasă să fie distruse de către antreprenori fără nici un scrupul, saŭ de către funcționari nespecialiști. Prețurile lemnelor sînt pe alocurea în România așa de favorabile, în cît pădurea rentează de sigur mai mult de cît pășunile rele, ori pămînturile de cultură istovite; din această cauză putem recomanda proprietarilor, cînd vreau să transforme suprafețele păduroase în terenuri agricole (și aceasta în unele cazuri poate fi justificat), să se consulte mai întîiŭ cu unul, ori mai bine cu mai mulți silvicultori practici.

Importul și exportul cu lemne de tot felul se urcă, socotit în tone, la:

	Importul		Exportul
1888	156.750	. . . .	111.740
1997	560	. . . .	50.690

Pe lîngă aceasta trebue să avem în vedere că pînă la anul 1886, importul lemnului din Austro-Ungaria era liber.

In acest an se înființă o taxă vamală, care sili pe comercianții austro-ungari ca să nu mai rellecteze de cît asupra transitului.

Debușeurî existente pentru materialul lemnos sînt cele ce urmează :

In anul 1898 România a exportat în :

Bulgaria	10.683 tone
Turcia	9.025 »
Rusia	8 309 »
Austro-Ungaria	7 602 »
Italia	4.903 »
Franța	3.687 »
Olanda	3.309 »
Grecia	1.897 »
Egipt	997 »
Belgia	58 »

In Rusia se exportează, mai cu seamă pentru Batum, lăzi necesare la expediatul petroleului, în Austro-Ungaria doage, trunchiurî de nuc și stejar. Turcia și Bulgaria importă lemne transportate prin plutire.

Despre importanța înpăduririlor, din punctul de vedere climatologic, am vorbit cu altă ocaziune. In ce privește regiunile despădurite ale Dobrogeî și ale întinsului Bărăgan, unde se întrebuințează ca combustibil cocenî de porumb saŭ bălegar de vite uscat și amestecat cu pae etc., ar profita foarte mult prin înființarea de masive forestiere, cînd s'ar suplini lipsa așa de simțită a lemnelor. Nu rămîne nici o îndoială că gospodăria forestieră în asemenea ținuturi ar fi foarte rentabilă pentru marii proprietarî și că prin înpădurirea parțială a districtelor puțin populate, mai cu osebire, cum sînt Ialomița, Brăila, Covurluî, Constanța, s'ar face cu putință o exploatare mai intensivă a restuluî din terenurile agricole existente.

Incercărilor de înpăduriri făcute, le stau în cale ca și în Italia, Istria, dreptul la lemne și la pășunat (!) al populațiunilor sărace, carî nu au alte mijloace de subsistență.

Industria lemnoasă se desvoltă din ce în ce, în acest scop există 34 școli model, în care se învață lucrul lemnului.

In ultimele decenii s'aŭ înființat 42 fabricî de cherestea, 6 pentru parchete și o societate pe acțiunî pentru debitarea lemnului

(cu un capital de 8 milioane lei); aceasta din urmă in Comănești (Bacău).

Materialul lemnos de brad și molid 'l produce in cea mai mare parte Moldova și anume Piatra din județul Neamț, Tirgu-Ocna și Stereștĭ. In Oltenia lemnele de brad din districtul Vilcea aŭ o mare importanță; aicĭ se lucrează intr'adevăr pe fie-care an ca 100 miĭ m. c.

In iernele fără multă zăpadă, carĭ produc scăderea nivelului apelor riurilor, se ivește adesea o lipsă de lemne, de oare-ce acestea nu pot fi transportate cu plutele din munți.

Debitul lemnelor de stejar se face intr'un chip și mai puțin rațional, de către micĭ ferestrae (5—6 la număr) la care se recurge din causa eftinătății materialului brut. Traversele de drum de fer, doagele și lemnul de construcțiunĭ se lucrează cu ferestraele de mină. Prețul lemnelor de stejar a variat in anul 1898 după calitate intre 50 și 70 leĭ pe metrul pătrat (!) lemnul de brad și de molid a ajuns pină la 43 leĭ.

Rezultate mai bune ca măsurile luate pentru conservarea masivelor bătrine s'a obținut in urma silințelor guvernului pentru a se reinpăduri dealurile Dobrogeĭ și nisipurile mișcătoare, in carĭ s'a cultivat in bune condițiunĭ și diferite soiurĭ de viță.

Cele mai escelente roade s'a obținut in așa numitul Piscul; in anul 1883 a fost părăsită această localitate de către țăranĭ, pentru că casele lor de locuință erau amenințate a fi năpădite de nisip. Actualmente plantațiunile făcute, — o apărare și in acelaș timp constitue o podoabă a localității — aŭ o intindere de peste 10 miĭ hectare. Din fericire sătenii imitează bunul exemplu al Statului și aŭ inființat singurĭ pepiniere și micĭ masive.

In acelaș timp guvernul face incercări de a cultiva și coloniza delta Dunării, altă-dată renumită ca o regiune bogată in cereale și care sub dominațiunea turcească a fost transformată intr'un pustiŭ de papură și trestie. Deja pe cind D-l P. Carp era ministru de domeniĭ, s'a căutat a se drena și face cultivabilă această deltă.

In ultimiĭ 2 ani cele 4 sate vechĭ de pescari existente aŭ fost aduse intr'o stare mai bună și s'a inființat alte 9 sate cu case frumușele, destinate pentru coloniștĭ. Două altele noĭ, intre carĭ marele sat «Regele Carol», nu departe de Tulcea, a fost inaugurată inființarea lor in 1900. Pentru popularea acestor comune rurale s'aŭ anunțat deja 60 familiĭ, pe cind comuna rurală, de curind inaugurată, «Carmen Sylva», numără deja 100 familiĭ. De oare-ce emigranților li se dă și locurĭ de cultură, se crede că se va forma un curent

de coloniștĭ din regiunile de munte ale Romăniel mai puțin fertile precum și din Transilvania. Guvernul comptează pe un număr de 100 mii coloniștĭ și proiectează a se înființa încă 50 sate în delta Dunăreĭ.

O dată cu repopularea sa se va procede și la uscarea bălților și a smîrcurilor, iar plugul va fi în stare să restrîngă domeniul pădurilor actuale de papură și de trestie».

După cum observăm, există o deosebire notabilă între cele ce ne-a făcut să citim D-l Filitti și între ceea ce afirmă D-l Benger prin scrierea sa.

Sînt unele fapte, cu toate acestea, carĭ nu corespund nicĭ de astă-dată, cu realitatea. Astfel fiind, sîntem în drept a susține că pe cită vreme autorul în chestiune a fost foarte conștiincios, cînd a fost vorba de cele-l'alte ramurĭ de activitate publică și de producțiune ale țăreĭ, în materie de economie forestieră însă, a dat dovadă de puțină competință și lucrul acesta se explică numaĭ prin împrejurarea că D-l Benger nu a știut, poate, unde să se adreseze spre a obține cele mai exacte cunoștințe în această privință.

Petre Antonescu.

ÎNTRUNIREA AGENȚILOR DOMENIILOR COROANEI

LA DOMENIUL GHERGHIȚA

Conform deciziunĭ D-luĭ I. Kalinderu, administratorul Domeniuluĭ Coroaneĭ, anul acesta s'a ținut prima întrunire a agenților Domeniuluĭ Coroaneĭ la Domeniul Gherghița, în scopul de a se discuta diferitele chestiunĭ privitoare la agricultură și silvicultură și anume chestiunĭ relative la creșterea vitelor, la îmbunătățirea culturilor, de a și comunica reciproc progresele obținute de fie-care agent în diferite direcțiunĭ și a se decide asupra îmbunătățirilor ce sînt încă de introdus pe Domeniul Coroaneĭ în folosul său și al locuitorilor.

Întrunirea a fost prezidată de către însuși D-l administrator al Domeniuluĭ Coroaneĭ, care a sosit la Gherghița cu o zi mai înainte de întrunire, adică la 1 Decembrie.

În dimineața zileĭ de 2 Decembrie, Duminică, D-l administrator, împreună cu D-niĭ agenți, aŭ luat parte la serviciul divin.

După eșirea din biserică, D-sa a deschis lucrările întruniriĭ

prin puține cuvinte, îndemnînd pe D-nii agenți să-și depună toate silințele ca prin ideile dezvoltate în aceste întruniri și bine aplicate de fie-care în cercul său de activitate, să corespundă pe deplin înaltei D-sale dorințe de a vedea tot mai mult progresînd, pe terenul economic, atît Domeniile Coroanei cu locuitorii săi, cît și țara întreagă, care poate găsi în aceste Domenii bune exemple de imitat.

În aceeiași zi și înainte de prînz, s'a vizitat via plantată cu viță americană altoită, crama și pivnița sistematic construite, stupăria precum și pepiniera de pomi roditori de 8 pogoane suprafață și în care se produc pomi roditori atît pentru plantațiile făcute în moșie cît și pentru locuitori, la cari li se dau fără plată.

După amiază, s'a vizitat secțiunea Gherghița, pe care se află situată ferma domeniului, înzestrată cu magazii, pătule, remize pentru mașine, uscător de hamei, moara cu aburi, locuințe pentru impiegați, un grajd mare de boi, un grajd de vaci, și un grajd pentru tauri și tineret ; apoi porcăria de prăsilă, porcăria de creștere cu 3 secțiuni și porcăria de îngrășat, în care se află deja gata îngrășați 90 rimători.

Printre vite se crește rasa moldovenească curată, pentru formarea boilor de muncă și rasa locală încrucișată cu taurii de Algau, pentru lapte, în care scop este și o mică lăptărie cu mașină de smîntînit, centrifugă, și alte aparate pentru fabricat untul.

În scopul de a se obicinui și țăranii cu fabricarea curată a untului și cu îngrijirea mai bună a vitelor, administrația are înființată la această fermă o școală în care se primesc cîte 6 băeți de țărani pe timp de 6 luni, de la 1 Octombrie pînă la 1 Maiu, și în care timp acești elevi lucrează atît în lăptărie cît și în grajduri la vite. În acest timp li se plătește și cîte 15 lei lunar, iar după terminarea acestor 6 luni, fie-care se reîntoarce pe la casele lor spre a aplica cunoștințele căpătate în fermă.

Ca porci se crește rasa mangaliță.

S'au mai vizitat perdelele plantate pentru protecție contra vînturilor, plantația de 16 pogoane de pîni și molift la Estul fermei, precum și plantațiunile în alee făcute pe toate drumurile și liniile economice din moșie, din care deja în mare parte s'au făcut cu pomi roditori. Domeniul posedă peste 105 kilometri drumuri și linii economice plantate.

În ziua de 3 Decembrie s'a vizitat secțiunea Balta Doamnei, pădurea Gherghița și pepiniera silvică.

În pădure s'a examinat modul exploatărilor și diferitele ope-

rațiuni culturale; iar după prînz s'a vizitat secțiunea a treia a Domeniului, zisă «Sudiți», precum și școala și biserica din acest sat.

In serile zilelor de 2, 3 și în ziua de 4 Decembre, s'au urmat diferite discuțiuni asupra chestiunilor din programul deja stabilit de mai înainte, care a fost următorul:

1. Determinarea raselor de vite ce urmează a se introduce pe diferitele domenii;

2. Discuțiuni asupra diferitelor soiuri de pomi roditori și de ornament de introdus pe diferitele domenii și alternarea lor pe drumurile și liniile economice din interiorul moșiilor;

3. Discuțiunea asolamentelor introduse pe Domeniul Gherghița;

4. Discuțiuni asupra diferitelor soiuri de semințe de cereale și alte plante ce trebuesc introduse cu preferință;

5. Discuțiuni asupra exploatărilor și diferitelor operațiuni culturale de urmat în pădurile Gherghița și Cocioc în timpul pînă la facerea amenajamentelor;

6. Discuțiuni asupra unificării comptabilității la toate domeniile și trecerea de la partidă simplă la partida dublă.

7. Discuțiuni asupra necesității de a se construi într'un punct central un antrepozit sau pivniță centrală sistematică, în care să se concentreze toate vinurile și fructele de pe Domeniul Coroanei, destinate vînzărei. In acest caz ar renta numirea unui vinicultor și conservator de fructe speciale;

8. O conferință ținută de D-l comptabil Medianu, asupra excursiunii făcută de către D-l administrator la mai multe domenii din Ungaria, în vara anului 1901 însoțit fiind de către D-l inginer Oneanu, D-nii șefi de regie Davidescu, Popovici-Sadova și de D-l Medianu.

Luîndu-se în discuțiune diferitele chestiuni din program și după mai multe desbateri, s'a stabilit următoarele concluziuni:

I.— In ceea ce privește primul punct, avîndu-se în vedere rezultatele satisfăcătoare obținute în ultimii ani la Domeniul Gherghița cu rasa de vite moldovenească, pentru formarea boilor de muncă, s'a stabilit ca această rasă să se introducă și la Domeniile Șegarcea, Sadova și Rușețu; iar ca vite de lapte la Cocioc să se continue cu rasa Algau curată, la Gherghița să se continue cu încrucișarea rasei locale cu tauri de Algau, la Dobrovăț rasa curată Pinzgau, iar la domeniile de munte încrucișări ale rasei Algau cu rasa locală; rasa Algau reușește bine în țara noastră după cum s'a putut constata la stăpînăria Periș.

II. — In principiu, s'a stabilit că la toate domeniile, drumurile

şi liniile economice să se planteze cu pomi roditori ; iar unde aceştia nu reuşesc, să se planteze cu arbori de ornament.

In ceea ce priveşte felul pomilor, s'a ales de preferinţă merii şi perii cari se pot alterna, observîndu-se însă ca pe acelaşi drum să fie soiuri a căror fructe să ajungă la maturitate la aceiaşi epocă a anului şi preferindu-se acelea cu fructe tomnatice.

In măsură mai mică să se planteze caişi şi cireşi pe unele liniĭ din apropierea fermelor ; iar şoselele şi drumurile principale să se planteze cu nuci comuni.

Pe lingă apropierea satelor se va planta cu preferinţă duzi in scopul de a se înlesni locuitoriĭ cu frunza necesară la creşterea viermilor de mătase.

Ca arbori de ornament de plantat, acolo unde pomii roditori nu reuşesc saŭ pe unele şosele prea mult umblate, s'a ales in prima linie salcimul, apoi teiul, Acer Negundo, castanul, ulmul şi plopul piramidal, toţi crescuţi în pepiniere, iar nu luaţi din pădure.

III. — In ceea ce priveşte modul de cultură şi asolamentele introduse pe Domeniul Gherghiţa, s'a stabilit că la noi în ţară nu se poate admite de-o-cam-dată de cit tot sistemul de cultură extensiv, bazat pe ogor sterp, iar numaĭ pe întinderi micĭ şi în apropierea fermelor se poate face o cultură intensivă cu gunoire. S'a găsit bune asolamentele aplicate la Domeniul Gherghiţa şi anume asolamentul de 7 anĭ, cu următoarea rotaţiune: 1) ogor, 2) rapiţă, 3) grîŭ, 4) porumb, 5) cereale de primăvară, 6) porumb timpuriŭ şi 7) grîu ; de asemenea asolamentul de 9 anĭ: 1) ogor, 2) grîu, 3) rapiţă, 4) grîŭ, 5) porumb, 6) borceag nutreţ, 7) grîu, 8) porumb şi 9) cereale de primăvară. Ca asolament intensiv s'a găsit, practic asolamentul de 4 anĭ, aplicat cu rotaţiunea: 1) cinepă gunoită 2) sfeclă, 3) borceag nutreţ şi 4) grîŭ.

Pentru ameliorarea terenurilor s'a stabilit : ca la toate domeniile să se dea o mai mare întindere nutreţului de borceag, de asemenea să se introducă şi plugurile cu aburi cari vor îmbunătăţi mult terenurile sărăcite prin cultură şi murdare, precum şi a celor cu subsol impermeabil.

IV. — Relativ la seminţe s'a admis a se da preferinţă porumburilor mai grele, precum este porumbul roşu şi Alciut, deja introduse şi experimentate la Domeniul Gherghiţa.

Să se prefere pe lîngă grîŭ bălan şi griul moldovenesc (roşu), care după 6 anĭ de cultură la Gherghiţa a dat bune rezultate, fiind rezistent, productiv şi nu cade niciodată.

V. — In ceea ce privește exploatările pădurilor de cîmp în general, să se tindă la introducerea regimului codru.

Pînă la formarea amenajamentelor însă, să se continue a se extrage arbori numai din etajul dominat sub formă de rărituri, așt-fel precum se urmează acum în seria Lacu Aneĭ din pădurea Gherghița.

VI. — Pentru a se adopta comptabilitatea în partidă dublă, pentru toate domeniile, s'a stabilit a se ține în exercițiul viitor 1902/903 la Domeniul Gherghița, pe lîngă comptabilitatea actuală și comptabilitatea în partidă dublă, spre a se putea stabili în mod evident, dacă rezultatele obținute prin comptabilitatea dublă ar face să fie preferită în locul celei în partidă simplă, ținută pînă acum la Domeniile Coroanei.

VII. — S'a stabilit înființarea unei pivnițe mari centrale și a unui stabiliment de conservat fructe la Periș, pe Domeniul Cocioc, unde să se aducă toate vinurile și fructele destinate vînzărei de la cele-l alte domenii, și să fie date sub îngrijirea unui specialist.

VIII. — In seara zilei de 3 Decembrie, D-l Medianu, în localul societății culturale C. A. Roseti și în fața unui numeros public, compus și din capii comunei și din țărani, 'și-a desvoltat conferința sa relativă la excursiunea făcută de către D-l administrator la mai multe domenii din Ungaria, în vara 1901, însoțit fiind de către D-l inginer Oneanu, D-nii șefi de regie Davidescu și Popovici-Sadova și de către D-l Medianu.

D-l conferențiar a arătat mai întîĭ pe scurt importanța și folosul acestor excursiuni, atît pentru progresul Domeniului Coroanei cît și pentru locuitori.

Intrînd în subiectul conferinței, D-sa a descris mai întîĭ *Domeniul Zambolya*, proprietatea contelui Cekonici, în suprafață de 52,000 pogoane, situată în Banat; posedă 21 ferme, creștere mare de vite, două herghelii de cai, 2 pluguri cu aburi, peste 1000 boi de muncă, instalații solide și alte îmbunătățiri, carĭ denotă o bună și vechie exploatație agricolă.

Herghelia Kișber a Statului, unde se produc cai de rasa pur singe englez, și numără peste 600 capete. De aicĭ se împart în țară la depozite reproductori. De mare importanță este și exploatația agricolă care are plug cu aburi, culturi intensive și foarte multe vite, așt-fel că vine cîte 250 kgr. carne la pogon.

Herghelia de la Babolna, care produce cai de pur singe arab și care este aproape de herghelia Kișber.

După aceia D-l Medianu a descris Domeniul Statului Godolö, situat pe linia B.-Pesta Lemberg, unde a remarcat mult şcoala de stupărie şi găinărie pentru care Statul unguresc, ca şi pentru celelalte îmbunătăţiri agricole, sacrifică mult şi lucrează cu multă rîvnă.

Descriind starea ţăranului din Ungaria, arată că este mai bună ca a ţăranului nostru, pe care D-l conferenţiar îl îndeamnă a cultiva mai bine pămîntul şi a da o mai bună îngrijire vitelor, mai ales că administraţia Domeniului Coroanei le pune la dispoziţie taurî şi armăsarî în mod gratuit şi de a înzestra satele cu şcoale aşt-fel de bune, cum n'a văzut în satele ungureşti vizitate.

După terminarea desbaterilor întrunirei, D-l şef de regie Boiu, în numele colegilor săi, a exprimat D-lui Administrator mulţumirî respectuoase şi recunoştinţa pe carî agenţii o aû faţă de D-sa, care a înlesnit această întrunire atît de folositoare pentru dînşiî, asigurîndu-l solemn că vor căuta ca cunoştinţele dobîndite şi cu această ocaziune să le utilizeze, tot în folosul şi spre progresul Domeniilor, a căror îngrijire le este încredinţată.

On.

RESUMATUL

Şedinţelor adunărei generale a societăţii „Progresul Silvic", în zilele de 7, 8 şi 9 Maiu 1901.

Şedinţa de la 8 Maiu.

(Urmare [1])

Un al doilea caz pot cita accidentele pe linia ferată Ploeşti-Predeal, o linie a cărei întreţinere costă sume enorme ceia ce s'ar putea evita prin împăduriri. Apoi o altă necesitate, după D-sa, este cultura terenurilor improductive, precum, sînt nisipurile pe malurile Dunărei, în Dobrogea şi chiar unele terenurî de podgorie.

Încheind, D-sa spune că pusă chestiunea din punct de vedere general, nu vede o soluţie fie că s'ar expropia, fie că s'ar cumpăra; dacă însă s'ar constata cele arătate de

1) Vezi numerile pe Maiu, Iulie şi August.

D sa mai sus, soluţiunile ar fi lesne de găsit pentru fie-care regiune în parte. Numai ast-fel s'ar putea face ceva efectiv.

D-l. *I. Mitchicrici* spune că a făcut destulă experienţă cu plantaţiunele şi D-sa crede că chiar particularii ar întreprinde asemeni lucrări dacă ar fi îndemnaţi. Citează mai multe plantaţiuni făcute de particulari şi chiar de locuitori şi s'ar mai găsi şi alţii, însă pentru aceasta trebue să se creeze un serviciu special.

D-l *P. Antonescu*. Din cele spuse de D-l Eliescu ar reeşi că D-sa nu cunoaşte că corpul silvic în mai multe rînduri a arătat efectele dezastroase ale torenţilor. Sînt 2 ani de cînd Ministerul Domeniilor a însărcinat o comisiune, care să cerceteze cauzele dezastrelor de pe valea Topolog şi a propune mijloacele de remediare. Am făcut parte din această comisie şi am depus o lucrare documentală, arătînd cu cifre că relele sînt mari şi în 1893 guvernul a venit chiar în ajutorul populaţiunei. Din suma de 13.000 lei acordată, ca ajutoare din fondul inundaţilor pentru jud. Argeş, s'a dat 7000 lei numai pentru Valea Topologului. In acea lucrare a arătat că răul este organic şi ameninţă, fără a i se da atenţiune şi consecinţele sînt inundaţiile care se repetă mereu. In 1897 Ministerul de Interne a făcut o statistică, din care reese că pagubele au fost de 40 milioane, 100 oameni morţi şi mai multe vite. Aceste date s'au înregistrat şi publicat, dar atîta tot, căci lumea a rămas indiferentă.

Am stăruit a se lua măsuri şi cel întîiu lucru ar fi, fost să se procedeze la corecţiunea torenţilor din Stoicani, unde Statul mai are terenuri de cultură şi poate deci procede la facerea acestor lucrări. Din nefericire nu s'a dat urmare acestei cereri, speră însă că în curînd va înregistra începutul unor lucrări, a căror efecte se vor resfrînge asupra Economiei naţionale.

Chestia este importantă şi nu 'mi explic ca D-l Eliescu să nu fi cunoscut că corpul silvic s'a manifestat şi în această direcţiune şi nu este vina lui că nu s'a pus în practică.

In ceea ce priveşte chestia în sine a împăduririi locurilor neproductive, crede că este absolut necesar a se completa împădurirea nisipurilor, înainte de a se crea alte centre împădurite, apoi a completa golurile din munţii judeţelor Argeş şi Muscel. Aci este locul ca Min. Domeniilor

să'şĭ exercite influenţa sa mai întîiu pe proprietăţile ce'ĭ aparţin şi poate în urmă şi particularii, dîndu se premiĭ, ar imita exemplul Statuluĭ.

D-l *I. P. Chihaia* spune că a ascultat toate cuvîntările, dar toţĭ sînt răutăcioşĭ, că n'au voit să'l scoată din încurcătură. D-sa a precizat, vorbind de judeţele din Moldova, iar nu de nisipurĭ şi nicĭ de corecţiunea torenţilor de pe Valea Topologuluĭ. Daţĭ dar o soluţiune chestiunĭĭ, puse de mine aşa de clar, orĭ cum ar fi ea, căcĭ este momentul a se da o asemine soluţiune.

D-l *A. Eliescu* spune că a priceput chestia şi soluţia cerută de D-l Chihaia este dată de Codul silvic, ca consiliul technic să supună acele terenurĭ regimuluĭ silvic. Este adevărat că particularii s'ar opune şi în lege nu este sancţiune, dar atunci să se complecteze legea. I se pare că ast-fel cum este pusă chestia de D-l Chihaia nu i se poate găsi o soluţie practică de adunare, de oare-ce nu este competentă faţă de dificultăţile ce se presintă. Se pot face constatărĭ ştiinţifice, dar atîta tot, căcĭ mai întîiu trebue rezolvate chestia financiară şi juridică.

D-l *C. F. Robescu.* Asist de 15 anĭ la discuţia chestiunilor silvice, cu ocazia Congresuluĭ, şi mai cu seamă de cîţi-va anĭ se constată un progres în modul cum se discută. In multe congrese se desbat chestiunĭ în mod foarte serios, şi din aceste discuţiunĭ se nasc legile.

Chestia înpăduririlor este foarte importantă, însă să nu intrăm în prea multe detaliĭ. Să nu credem că vor fi piedicĭ, de oare-ce înpăduririle se impun şi exemplu avem cele-l alte ţărĭ unde despăduririle s'au făcut pe o scară mare. La noĭ sînt începuturĭ destul de serioase, un pas mare s'a făcut cu Codul silvic, deşi au fost multe rezistenţĭ şi a trebuit să se facă transacţiĭ cu particularii. La cîmp însă s'a despădurit şi ast-fel s'a născut chestia înpăduririlor.

D-l Chihaia a arătat un punct al chestiunĭĭ generale. Este o chestie ştiută şi ştim ce avem de făcut, însă ne trebue terenul. Azĭ nu putem face drumurĭ fără terenurĭ, apoĭ cum o să facem înpăduriri. Decĭ trebue să ne gîndim la modul cum să avem aceste terenurĭ. Nu este trebuinţă de exproprierĭ, ci să se cumpere aseste terenurĭ. In Germania Bismark a cumpărat moşiĭ spre a da la germanĭ.

Clima locală se modifică prin orî-ce forme de plantaţii, d. e. Lombardia. Şi la noi Ministerul ar putea da pueţi la ţărani să planteze între locurî şi această măsură răspîndindu-se s'ar aduce o ameliorare.

Este foarte adevărat că Ministerul ar putea să cumpere şi unele domenii, dar situaţia economică actuală nu permite.

Terminînd, spune că desbaterile vor rămîne importante şi fără a se lua o soluţie şi ceea-ce ar fi de dorit din partea noastră este că *regimul silvic să se întîlnească şi la cîmp.*

D-l *N. G. Poporică.* In urma celor spuse de D-l Robescu are puţin de adaus spre a răspunde D-luî Eliescu. Chestia este bine şi simplu pusă şi toţi aŭ răspuns bine, însă cum să înpădurim cînd nu avem terenul? Să devenim proprietarî, asta este partea grea. Mai răspunde D-l Eliescu că deşi nu noi făurim legile, însă sîntem în măsură a spune în ce mod s'ar rezolva.

După ce mai vorbesc D-niî *I. Milchievici* şi *B. D. Neagoe* se amînă discuţia, ridicîndu-se şedinţa la ora 12 noaptea.

Şedinţa de la 9 Maiŭ.

A treia şedinţă a avut loc în ziua de 9 Maiŭ şi s'a deschis la ora 9 ½ seara, sub preşedinţia D-luî *I. Kalenderu*, răspunzînd la apelul nominal 106 din D-niî membriî.

Apoi D-l Preşedinte declară discuţia deschisă asupra chestiuneî pusă ierî la ordinea zilei, dînd cuvîntul D-luî Broşteanu.

D-l *C. Broşteanu.* Am ascultat cu toţiî discuţiunea chestiuniî puse, atît din punct de vedere technic, cît şi din punct de vedere juridic. Eu cred că, faţă de modul cum s'a discutat şi faţă de legile ce avem, putem da Statuluî mijloacele de a înpăduri.

Prima părere a fost că Statul faţă de art. 19 din Constituţie este cu totul dezarmat şi a doua părere se reazemă pe art. 15 din Codul silvic.

Ambele aceste părerî nu daŭ soluţia. Constituţia are menirea de a declara principiî hotărîte, iar în partea finală se spune că se vor întocmi diferite legî, între carî la No. 7 spune că se va vota legea privitoare la pădurî. S'a întocmit legea de la 1881, care atunci făcea faţă necesităţilor şi dacă

la 1881 nu s'au supus regimului silvic pădurile de la cîmp, se poate face acum.

Prin un articol adiţional la Codul silvic, să se prevadă ca o parte din proprietăţile particulare să se înpădurească şi de nu poate Statul să ia terenul din folosinţă, îl va planta dînd o indemnizaţie proprietarului.

D-l *I. Milchievici*, citeşte următoarea soluţiune:

La cestiunea că: «faţă cu lipsa completă de păduri în unele regiuni ale ţărei, unde Statul nu este proprietar, în ce mod s'ar crea masive pădurose». Soluţiunea este:

Statul fiind cel mai mare proprietar, are datoria în interes general, să planteze mai întîiu însuşi în moşiile sale de cîmp şi munte, toate nisipurile mobile, bălţile în care stagnează apa depusă din ploi; 15% din terenurile arabile situate în localităţile unde nu sînt păduri şi toate acele ondulaţiuni de terene unde prin erupţiune de ploi şi zăpezi mari s'ar crede un pericol sau pagubi costisitoare.

Pentru care lucrări să se decreteze serviciuri de plantaţiuni regionale, *separate de administraţia ocoalelor silvice*, a cărora agenţi să fie obligaţi a fi şi dascălii de plantaţiuni la proprietarii particulari.

Şi cînd Statul ne mai avînd ce mai planta în moşiile sale, atunci să ia măsuri pentru plantarea unor asemenea terene de la proprietarii, îndărătnici, fie pentru utilitate publică, fie prin transacţiuni, răscumpărări, etc.

D-l *D. Papiniau*, luînd cuvîntul, spune că soluţia nu răspunde la chestiune, de oare-ce se ocupă de terenele Statului.

D-l *D. Ionescu-Zane*, dă citire raportului de verificare gestiunei financiare pe anul 1900—1901:

PROCES-VERBAL

Anul 1901, luna Maiŭ, ziua 9.

Domnule Preşedinte,
Domnilor Membri,

Conform votului D-v., dat în şedinţa de la 7 Maĭ a. c., sub-scrişii ne-am întrunit în comisiune în ziua de 9 Maiu şi am procedat la verificarea gestiunei financiare a societăţii pe exerciţiul 1900—1901.

Din condicele de încasări şi alte acte justificative, ce ne-a presentat D-l Secretar-Casier, am constatat:

A) **La venituri:**

	Lei B.
1. Din taxele de înscriere şi vînzarea cărţei «*Vînătoarea*», registrul vol. No. 1, cu recipisele coprinse între No. 14–24 inclusiv, s'a incasat	200,—
2. Din cotizaţiune, cu recipisele coprinse între No. 727—800 şi de la 1–69, excluzînd sumele din recipisele No. 753, 777, 792, 794, 797 şi 10, 11, 14 şi 60 anulate, s'a incasat.	1.577,—
3. Din abonamente la *Revista Pădurilor*, cu recipisele No. 1034–1388 şi 1—44, afară de sumele, prevăzute în recipisele 1058, 1070, 1085, 1095, 1097, 1125, 1127, 1130, 1133, 1148 şi 15, 24, 27 şi 28 anulate, s'a incasat	2.035,50
4. Din donaţiuni de la D-na Elena Turnescu, cu recipisa No. 26, s'a incasat	300,—
5. De la cupoanele efectelor societăţii, în valoare nominală de lei 13.500, s'a încasat	660,—
Adică s'a incasat în total în anul 1900/901, suma de .	4.772,50

S'a incasat prin urmare cu lei 987 bani 50 mai puţin de cât prevederile budgetare, provenite din cotizaţiuni şi abonamente.

B) **La cheltueli:**

	Lei B.
1. Pentru imprimarea *Revistei*	1.387,35
2. » diferite imprimate	188,—
3. » expedierea *Revistei* şi diferite furnituri . .	103,50
4. » abonamente la reviste	60,85
5. Remisa incasatorului	132,80
6. Indemnisarea secretarului	960,—
7. Cheltueli extra-ordinare, furnituri	382,—
8. Imprimarea cărţei *Vînătoarea în Romînia*	1.500,—
9. Indemnizarea, dată D-lui M. Tanasescu	350,—
Total . . .	5.064,50

Toate aceste cheltueli sînt făcute în limitele prevederilor budgetare, cheltuindu-se mai puţin lei 1.295 bani 50, proveniţi de la netipărirea anuarului şi de la casa de fer care n'a fost cumpărată.

Dacă din sumele incasate de lei 4.772,50, plus excedentul din anul trecut de 1005 lei 55 bani, se scad cheltuelele făcute în sumă de 5.064 lei 50 bani, remîne ca excedent de vărsat 713 lei 55 bani pe exerciţiul 1900/901.

Această sumă, unindu-se cu fondul ce se compune din efecte publice, garantate de Stat, găsim că averea societăţii este de lei 14.213 bani 55, de care dispune actualmente.

Aceasta fiind situaţiunea financiară a societăţii în raport cu budgetul anului 1900—1901, sîntem de părere a se aproba de D-voastre şi a se da descărcarea D-lui Secretar-casier N. C. Nădejde.

In ceea-ce priveşte budgetul presentat de comitet pe exerciţiul 1901—1902, se prevede la venituri suma de *lei 7.100*, şi la cheltueli suma de lei 6642 bani 60, ceea-ce ar da un excedent de lei 457 bani 50.

Acest budget 'l-am găsit bine întocmit şi ve rugăm să'l aprobaţi.

Domnilor Membri,

Situaţiunea financiară a societăţii fiind puţin mulţumitore, din cauza întîrzierilor în încasările abonamentelor la revistă şi a cotizaţiunilor; ve rugăm pe cei prezenţi să bine-voiţi a achita datoriele ce cu toţi avem pentru societatea noastră.

Prosperitatea financiară a societăţii, este prosperitatea ei, în fapte şi acţiuni; faptele şi acţiunile ei se resfrîng în bine asupra numelui şi reputaţiunii meseriei ca brasă constituită în Stat. — Să dăm dar cu toţii cu inima deschisă, obolul nostru societăţii noastre, şi la timp, pentru ca să culegem roadele, la cari ne aşteptăm, şi pentru ca să fim folositori ţărei.

Sînt 15 ani, de cînd există această societate şi numai cu puţin mai mult entusiasm din partea membrilor ei, am fi putut să fim mult mai departe ca azi. Trebue să constatăm cu mulţumire însă, că dacă azi suntem ceea ce suntem şi ne place a crede că societatea noastră este una din cele bine constituite, faptul se datoreză numai neţărmuritei dragoste pentru silvicultură naţională a mult iubitului, patriotului, savantului şi vrednicului nostru Preşedinte.

Domnilor Membri,

Să ne dea voe D-l Ioan Kalinderu, ca pentru a 15-a oară, de cînd există societatea, să'i depunem omagiile noastre de recunoştinţă pentru modul sîrguitor şi pentru luptă ce a depus în învingerea dificultăţilor, ca să ne conducă societatea ast-fel, ca cu toată apatia, de care în special în ultimii 2 ani noi am dat dovadă, totuşi D-sa să nu se oboscească şi să conducă înainte carul acestui greoiu convoiu.

Dee-i D-zeu zile multe încă de aci înnainte pentru binele societăţii şi corporaţiunii noastre şi pentru binele ţărei în general.

Comisiunea D-v. mai constată cu mare satisfacţiune participarea în anul acesta la adunarea generală aproape a întregului corp silvic al Statului, şi aceasta graţie înaltei autorizaţiuni a D-lui Ministru al Agriculturei B. Misir, care, pe lîngă concediul acordat şi invitaţiunilor personale, date de serviciul respectiv D-lor membri ai societăţii din corpul silvic, a mai acordat şi bilete de liberă circulaţie pe C. F. R., lucru ce pentru prima dată s'a făcut şi care constitue o puternică încurajare pentru noi.

De aceea, D-lor, ve rugăm, ca cu toţii să mulţumim D-lui Ministru care nu numai că ne-a făcut aceste înlesniri, dar a bine-voit a onora societatea cu presenţa sa, dînd cea mai mare atenţiune şi punînd un interes vădit la toate discuţiunile urmate.

Nu putem termina acest raport, D-lor membri, fără a nu vă ruga ca cu toţii, recunoscători pentru înalta solicitudine, ce iubiţii noştri Suverani poartă societăţii, să zicem:

Trăiască MM. Lor Regele şi Regina, trăiască AA. Lor Regale Principele-moştenitor Ferdinand şi Principesa Maria, trăiască Alteţele Lor Regale, micul Principe Carol şi Principesele Elisabeta şi Maria.

Membrii Comisiunii de verificare: *C. Panaitescu.*
C. R. Rusescu.
Dim. Ionescu-Zane.

D-l Preşedinte *I. Kalinderu*, spune că are deplină convingere că Societatea va merge înainte, căci este legală de existenţa Domeniului Coroanei. Corporaţia va prospera dacă va fi armonie şi dacă conducătorii vor administra cu duhul blîndeţei.

Mulţumeşte pentru osteneala ce şi-a dat comisia şi dacă este ceva care nu a mulţumit, urmează ca la alegerea viitoare să se înlocuiască unii membrii din comitet.

După o pauză de 20 minute, mai urmează o mică discuţiune între D-nii Broşteanu, Marinzeller şi P. Antonescu, asupra chestiunei discutate la începutul şedinţei, apoi

D-l *I. Kalinderu*, luînd cuvîntul, spune că de oare-ce este vorba de finanţe, chestiunea *să se cerceteze din nou pînă la anul viitor, cînd se va mai discuta.*

Apoi propune a se amîna pentru anul viitor discuţia asupra chestiunii: *Mijloacele de a se spori durata lemnului de construcţie şi industrie*, de oare-ce ora este înaintată şi trebue a se discuta prima chestiune pusă la ordinea zilei pentru care dă cuvîntul D-lui M. Tănăsescu.

D-l *M. Tănăsescu*, enunţînd chestiunea, spune că de acum, 2 ani D-sa s'a gîndit că ar fi bine să discutăm cum s'ar putea *înfiinţa o casă de ajutor mutual pentru membrii societăţii.* Societatea noastră are fiinţa de 15 ani, că s'a muncit ca să ajungem unde sîntem şi este timpul să avem aspiraţiuni mai mari. Pe lîngă discuţiunile ştiinţifice, cred că trebue să ne ocupăm şi de noi, pentru a putea obţine un ajutor în cazuri grele, precum boală, mutare, reduceri, etc. Mai mult ca nici-odată simt necesitatea înfiinţărei acestei case, faţă de reducerile din lefurile funcţionarilor şi mai cu seamă că nici pînă în prezent noi silvicultorii nu am fost grozav de bine plătiţi. Apoi cred că ar fi nemerit ca această casă să nu fie numai de ajutor ci şi cooperativă.

Pentru ca această casă să ia fiinţă, trebue un fond şi constituirea lui este foarte grea în starea actuală de lucruri, de aceea cred că ar fi lesne ca Societatea «Progresul silvic» să ne vină în ajutor, dînd o parte din capitalul ei, d. e. plusul peste 10.000 lei, apoi fondul casei să se alimenteze din depuneri lunare de cîte 5 lei de către membrii.

Chestiunea mi se pare foarte inportantă şi propunerea ce am de făcut este ca să se numească o comisiune care

să se ocupe şi la anul viitor să depună un proiect de statute, care să se voteze de adunare.

D-l *Al. Bulgăreanu*, spune că şi societatea noastră, ca multe altele, se ocupă de lucruri abstracte, mereu se emit idei şi nu se face nici un progres, de aceia ar fi bine să ne ocupăm şi de părţile practice şi atunci de sigur, în societate pe lingă funcţionari se vor înscrie şi proprietari.

Ideia creărei unei case de ajutor este foarte bună, dar nu văd mijloacele cum s'ar putea realiza, căci o societate trebue să îndeplinească 3 condiţiuni: 1) membrii mulţi; 2) alte resurse de cît cotizaţiile; şi 3) să aibă şi sucursale; or aceste condiţiuni nu îndeplinesce societatea noastră şi face rezerve dacă va da rezultatele dorite.

Pentru a avea în realitate o casă de ajutor, trebue a se găsi şi alte resurse, precum sindicatele, apoi societatea să facă şi alte operaţiuni.

D-l *D. Ionescu Zane*, crede că chestia cum s'a pus este în afară de cadrele societăţii, căci nici un articol nu o prevede. Apoi chestia este prea delicată şi nu avem nici mijloacele.

D-l *I Kalinderu*. Chestiunea în adevăr este în afară de statute, dar propunerea este bună şi bine-venită. Impărtăşeste părerea D-lui Tănăsescu, de a se numi o comisiune compusă din D-nii *M. Tănăsescu*, *C. Broşteanu*, *I. P. Chihaia* şi *N. Gh. Popovici*, care pînă la anul viitor să alcătuiască statutele şi atunci vom pune bazele societăţii.

Cît pentru fonduri, nimic nu ne împiedecă să înscriem în budget o sumă ca ajutor. Societatea are de incasat peste 9000 lei, pe carî îi putem destina ca fond al casei de ajutor, dar trebue D-v toţi să vă puneţi în curent cu plăţile.

Forma propusă de D-l Bulgăreanu este prea complicată şi nu în proporţii cu societatea noastră.

Inainte de a termina, ve fac următoarele propuneri:

1. In budgetul actual al societăţii s'a prevăzut Lei 500 pentru un anuar, propun a se numi o comisiune compusă din D-nii *N. Saegiu*, *D. Papinian*, *Petre Antonescu*, *V. Pretorian*, *P. Grunau*, *D. Rusescu* şi *B. D. Neagoe*, care să se ocupe de redactarea acelui anuar.

2. Fac apel la D-nii ce 'şi-au luat sarcina de a trimite

scrieri pentru Revistă, ca să nu uite însărcinarea ce 'şi-au luat şi 'i rog să vină mai des pe la societate.

Apoi Adunarea, după propunerea D-lor *I. Kalinderu* şi *Gr. Antipa*, aclamă ca membru onorific al societăţii pe D-l *B. N. Missir*, Ministrul Agriculturei, Industriei, Comerciului şi Domeniilor.

După care D-l Preşedinte închide şedinţa la ora 12½ noaptea, urînd bună călătorie membrilor prezenţi şi mulţumindu-le că au asistat în număr aşa de mare la toate şedinţele.

Notă. — Conform programului stabilit în ziua de 8 Maiŭ, membrii societăţii au făcut o excursiune la domeniul coroanei Cocioc, precum şi la pădurile Cocioc şi Snagov; iar în ziua de 9 au vizitat dimineaţa muzeul zoologic de sub direcţia D-lui *Gr. Antipa* şi după amiază fabrica *Lessel*.

ASUPRA REVIZUIREI LEGEI POLIŢIEI VÎNATULUI

Cu mare plăcere am citit un articol din *Revista Pădurilor* din luna Septembrie a. c., asupra materiei sus indicată. Fiind interesat a înmulţi pe cît se poate vînatul pe moşia Fintinelele, 'mi permit a pune în vedere prin aceste rînduri, încă o calamitate de care suferă mai ales înmulţirea căprioarelor sălbatice, şi care, după opiniunea mea, trebue combătută în primul rang prin dispoziţiuni legale.

Se observă, în adevăr, că în fie-care primăvară se prind în pădure o mulţime de ezi (pui de căprioară), cari se vînd în oraşe spre a fi domesticiţi şi satisface astfel plăcerea cumpărătorilor.

Adese-ori se întîmplă însă ca ei se moară din cauza relei lor întreţineri.

Cei ce se îndeletnicesc cu asemenea fapte, sînt mai ales ţăranii cari, pretextînd că umblă după bureţi ori uscături, în realitate ei se introduc în pădure cu intenţiunea de a prinde ezi.

Am constatat în fie-care an, în luna lui Iunie mai cu seamă, o mulţime de asemenea ezi, în special în oraşul Bacău, care nu pot fi prinşi aiurea, de cît numai pe moşia Fintinele, unde se află deja un mare număr de căprioare sălbatice.

Eŭ cred aşa dar, că pentru combaterea acestor fapte, foarte vătămătoare înmulţirei căprioarelor, trebue a se prevedea, în noua

lege proectată, pedepsele cele mai riguroase şi nu numai pentru acela care prinde ezĕ, dar şi pentru acela care i cumpără. Tot în acest mod trebue procedat şi cînd cine-va vinde sau cumpără vînat împuşcat în timpul oprit.

Afară de aceasta, va fi foarte folositoare dispoziţiunea administrativă, ca în luna lunie să fie oprit în păduri cu cea mai mare strictaţă stringerea bureţilor, fructelor de pădure, sau uscăturilor.

Mi mai permit a atrage atenţiunea celor în drept asupra executăreĭ dispoziţiunilor legale în privinţa poliţieĭ vînatului. Această execuţiune a fost pînă acum foarte slabă, adică în cele mai multe localităţi nimenĭ nu s'a conformat dispoziţiunilor acestor legĭ. Atît autorităţile publice cît şi proprietariĭ nu le-au îndeplinit cum se cade. Aşa fiind, modificările propuse prin sus zisul articol din *Revista Pădurilor* din luna Septembrie, sînt foarte bune. De dorit ar fi însă ca de astă-dată să se ea cele mai serioase măsurĭ pentru esacta executare a acestor legĭ, căcĭ alt fel ea rămîne o literă moartă şi nu se ajunge niciodată la scopul dorit.

Adolph
Şef-ad. ingenior.

Fîntînelele, Noembrie 1901

COMUNICĂRI ŞI FAPTE DIVERSE

Să cruţăm pădurile. Sub titlul acesta ziarul *Sibirskaia Jizu* (No. 137) face un apel desperat la toţi locuitoriĭ din Siberia să cruţe pădurile, spunînd între altele următoarele de unde ar putea trage lecţie orĭ-care, dintre cei ce văd în pădure un dar a luĭ D-zeŭ, lăsat nouă să ne folosim de el după voe.

Foametea din anii trecuţi a atras atenţia multora nu numaĭ, din cauza întindereĭ marĭ ce ocupa ci şi mulţimea de popor ce a îndurat lipsa sub formele cele mai grozave.

De mult în Siberia noĭ singurĭ ne-am preparat lovitura, încetul cu încetul alunecăm pe panta cea rea fără să ne dăm semă. De cîţi-va anĭ însă vedem cu toţii şi încă cu ochiĭ marĭ cum cîmpiile şi livezile noastre suferă de lipsă de umezeală, deja de anĭ plugarul din *Tom* vede bine că riurile marĭ ca *Ob* şi *Tom* împreună cu surioarele lor *Inea* şi altele mai micuţe, încep a seca din ce în ce mai mult.

Multe pîrae mici din valea *Tom* şi multe lacuri aŭ secat cu desăvîrşire.

Şi această secare progresivă a apelor nu se esplică alt-fel de cît printr'o barbară şi nechibzuită exterminare a pădurilor.

Nu mulţi ani înainte frumosul riu *Tom* inunda cu apele sale cîmpiile din împrejur şi azi abia rar 'şi mai atinge matca veche. Nu de mult sute de sate erau împresurate de păduri frumoase şi acuma staŭ în mijlocul cîmpiilor seci; presărate alocurea cu cîte un butuc ars de foc. În două-zeci de ani pare că un uragan a distrus frumoasele păduri din valea *Tomului*.

Nu ştim şi me tem să prevăd ce ne aşteaptă, dacă şi în viitor vom fi aşa de răi cu pădurile din Siberia, ce va ajunge agricultura abia eşită din faşe?

Regimul silvic cu legile luĭ de protecţia pădurilor a venit prea tîrziŭ, cînd ele nu mai sînt, cînd apele aŭ secat, şi cîmpiile sînt pustiite. Oare trebue să mai aşteptăm legi care să ne oprească a nimici pădurile? noi nu ne dăm seama că peirea lor e peirea noastră? Terminăm spunînd..... Cruţaţi pădurile, de ele depinde viitorul ţărei noastre.

Gh. D. Belinschi

Silv.-ajut. Dom. Coroanei Bicaz.

* * *

Bibliografia şi Notiţe meteorologice. — *Clima şi pădurile*, pag. 107—119 din *Revista Pădurilor*, anul XV, este titlul unuĭ articol care coprinde, în traducere, o conferinţă ce un silvicultor francez a făcut asupra acestuĭ subiect la Bellort şi apoĭ, tot în traducere, din *Agenda Silvicultorului*, cîte-va indicaţiunĭ asupra influenţeĭ pădurilor asupra climeĭ. Ar fi foarte multe de spus atît asupra entusiasmului ce reiese din conferinţă cît şi mai cu seamă asupra celor stabilite «deja în mod incontestabil» şi trecute în *Agenda Silvicultorului*. Multe din aceste lucruri considerate incontestabile le găsim noĭ, ca şi alţi meteorologişti, din contră, foarte contestabile. O probă despre aceasta se găseşte în cartea a cărui titlu urmează:

Schreiber, Dr. Paul. *Die Einwirkung des Waldes auf Klima und Witterung*, pag. 85—204 şi 3 chărţi din *Tharander forstliches Jahrbuch* Bd. 49. În mai bine de 100 de pagini, învĕţatul director al Institutuluĭ Meteorologic al Saxonieĭ demonstrează următoarele trei propoziţiunĭ, pe care le-a enunciat într'o conferinţă ce

a lăcut la Zwickau la a 42 întrunire a Societăţei saxonă de silvicultori, asupra subiectului *Die Meterologie in der Forstwissenschaft;*

1. Influenţa pădurei asupra temperaturei aerului este aşa de mică în cât în practică ea se poate neglige;

2. Umezeala aerului în pădure diferesţe aşa de puţin de aceia din cimpul liber, în cit toate preceptele basate pe dinsa nu se pot susţine;

3. In ceea-ce priveşte frecuenţa şi cantitatea precipitaţiunilor, pădurea nu poate esercita de cît o influenţă neinsemnată. Aci nu este vorba de chestiunea privitoare la influenţa ce are pădurea asupra modului de absorbire al precipitaţiunei de către suprafaţa, solului şi asupra circulaţiunei apei. Nu este nici o indoială că ploile au o insemnată influenţă asupra economiei apelor după cum ele cad pe un teren gol saŭ pe un teren acoperit cu vegetaţiune. H.

BIBLIOGRAFIE

Călăuza silvicultorului pe anul 1902.

Una din lacunele cele mai mari ce se simţea în serviciul silvic Romîn, era lipsa unui uvrajiu portativ, care să cuprindă un rezumat de tot ce ştiinţa forestieră are mai important: tarife complecte de cubagiul lemnelor sub toate formele etc. la care să se adaoge legile cele mai indispensabile, de carî agentul silvic are zilnic necesitate, ca Codul silvic adnotat cu jurisprudenţa Curţei de Casaţie, legea poliţiei vînatului, a pescuitului şi regulamentele de aplicarea lor etc.

Pentru complectarea acestei lacune, Societatea *Progresul silvic*, la Adunarea generală ţinută la Maiu a. c., a luat măsurî, prin numirea unei comisiunî, care să se ocupe în special cu redactarea şi compunerea numitei lucrărî, care să se tipărească sub auspiciile sale. Anunţăm de cititorii acestei reviste că lucrarea în cestiune s'a dat deja la tipar şi va apare în curînd, sub numele de «Călăuza silvicultorului pe 1902», avînd următorul conţinut:

Cap. I Calendarul în genere.
» II. Calendar de afaceri.
» III. Calendarul silvic, agricol şi de vînătoare.
» IV. Statistica pădurilor.
» V. Comerţul lemnelor.

Cap. VI. Formule şi tabele de calcul.
" VII. Măsuri şi greutăţi în genere.
" VIII. Măsuri şi greutăţi silvice.
" IX. Cubajul lemnelor doborite.
" X. Cubajul lemnelor în picioare.
" XI. Calcularea debitului lemnelor rotunde.
" XII. Pierderi provenite din debitare.
" XIII. Ferăstrae.
" XIV. Cîte-va proprietăţi technice ale lemnelor.
" XV. Pepiniere, însămînţări şi plantări.
" XVI. Tăierea şi transportarea lemnelor.
" XVII. Construcţiunea drumurilor forestiere.
" XVIII. Construcţiuni hidraulice.
" XIX. Produse secundare şi accesorii.
" XX. Diverse procedeuri de conservarea lemnelor.
" XXI. Din legislaţia necesară silvicultorului.
" XXII. Diverse.

COMERŢUL LEMNELOR.

1. Cît lemn importă Anglia.

In timpul de la 1 Ianuarie şi pînă în August a c., Anglia a importat material lemnos brut, debitat 5.976.467 load contra 5.753.691 din 1900 şi 5.681.209 load din 1899 (1 load = 50 cubic fort, şi un cubic fort = 0 m.^{3} 289.15). Suma totală de preţuri a materialurilor importate să ridică la 14.715.433 funt de lire sterline în anul 1901, la 14.639.833 funt în 1900 şi 12.930.857 în 1899. In comparaţie cu anii doi din urmă, importul s'a urcat cu 75.599 funt de lire sterline, urcîndu-se importul produselor fasonate şi micşorîndu-se simţitor importul materialului rotund (brut).

După cantitatea ce importă din diferite ţări s'a format următorul tablou:

Lemn brut din:	1900	Load.	1901	1900	1901
Rusia	349.934	—	361.273	615.472	689.490
Suedia	326.989	—	344.707	482.541	487.486
Norvegia. . . .	24.416	—	226.889	341.935	338.342
Germania . . .	179.992	—	167.273	472.104	459.234
Statele-Unite . .	119.158	—	117.766	577.137	580.974
India Brit. . . .	41.806	—	25.920	520.959	312.109
Canada.	58.300	—	54.614	311.680	302.753
Diferite State . .	713.883	—	603.888	759.687	610.311
Total . . .	2.003.878	—	1.902.330	4.111.516	3.780.699
Produse fasonate din:					
Rusia	891.943	—	1.122 267	2.505.138	2.831.433
Suedia	1.010.897	—	1.061.463	2.629.519	2.656.242
Norvegia. . . .	348.067	—	341.187	967.127	973.921
Statele-Unite . .	514.166	—	459.306	1.717.437	1.508.135
Canada.	897.166	—	973.846	2.415.625	2.594.953
Diferite state . .	80.974	—	116.093	293.697	370.050
	3.749.813	—	4.074.137	10.528.319	10.934.734

2. In total materialele brute, debitate etc. sunt:

in 1900, 5.753.691. 1900, 14.639.834.
„ 1901, 5.976.467. Cu preţurile totale 1901, 14.715.433.

Cifrele vorbesc de la sine, în loc de comentarii pentru fie-care Statu exportativ.

2. Cât lemn a exportat Rusia în timp de 4 luni

1 Ianuarie – 1 Maiŭ 1901.

In Germania, bârne de molid şi brad în anul 1900, pentru suma de 781.000 ruble, în 1901, 911.000 ruble.

Scândurărie		1900		1901	
In Germania	pentru	293,000	ruble	291.000	ruble
» Anglia	»	268.000	»	754.000	»
» Olanda	»	126.000	»	211.000	»
» Franţa	»	149.000	»	257.000	»
» Belgia	»	65.000	»	88.000	»

3. Importul lemnului în Germania în anul 1899

Se ridică la suma de 9.141.698 fr. în comparaţie cu anul 1898 când a fost de 7.709.726, deci în anul 1899 importul s'a mărit cu 18%. In anii din urmă importul materialului lemnos a crescut simţitor în Grecia, ast-fel în anul 1892 importa abea de 3.345.000 fr. şi forma abea 3% din importul total, pe când în anii din urmă furnisa 7%.

Gh. D. Belinschi.

Silv.-ajut. Dom. Coroanei Bicaz.

INFORMAŢIUNI

Venitul pădurilor Statului pe exerciţiul 1900—1901, care s'a închis la 30 Septembrie a. c., a fost de *Lei 7.205 997 bani 36*, faţă de prevederile budgetare, cari au fost de Lei 5.000.000, pădurile au dat un excedent de Lei 2 205.997 bani 36.

Toate cheltuelile prevăzute în budgetul anului 1900—1901 privitoare la serviciul silvic, au fost de *Lei 1 306.520* şi anume retribuţiunea personalului superior, al arhivei, brigadierilor şi pădurarilor *Lei 1.287.500*, iar *Lei 19.020* (!!) sînt cheltuelile diverse, precum: instrumente, furnituri, chirii etc.

Dacă admitem că întreaga sumă prevăzută în budget s'a cheltuit, venitul net al pădurilor Statului pe exerciţiu 1900—1901 a fost de **Lei 5 899.477 bani 36**, ceea ce ar face

Lei 5 bani 40 pe an şi pe hectar; iar cheltuielile sînt de *Lei 1 bani 20.*

* * *

Pînă la 30 Septembrie a. c., s'a incasat ca venit al pădurilor Statului în comptul exerciţiului 1901—1902, suma de *Lei 2.268.672 bani 35.*

* * *

Au fost admişi ca membrii activi ai Societăţei «Progresul silvic» D-nii Colţescu St., Stamatescu I. St., Marinescu N., Codrescu C. Gh. Popescu I., Precup A., Armăşescu C., Candiani I. A., Belinschi Gh. D.

* * *

Dintre pădurile licitate în cursul lunei Noemvrie, s'a aprobat vînzarea a 99 păduri din 293.

Asemenea s'a aprobat vînzarea pădurei Tarcău, adjudecîndu-se asupra D-lui Emil Costinescu, pentru Societatea de exploatare «*Tarcău*».

* * *

CLIMA LUNEI NOEMVRIE 1901 st. n.

La Bucuresci — Filaret.

Clima lunei Noemvrie a fost caracterisată printr'un timp mai rece ca de obiceiu şi mult mai puţin ploios Decada a doua a fost cea mai călduroasă, iar intiia cea mai ploioasă.

Temperatura lunară 3°5 este aproape cu un grad mai mică cu normala. Ziua cea mai călduroasă a fost la 16, cînd termometrul a ajuns la 20°9, care este temperatura maximă a lunei; cea mai răcoroasă la 30, cînd s'a înregistrat şi temperatura minimă a lunei, la 5°9. Perioadele mai călduroase din cursul lunei au fost de la 8 la 10, de la 13 la 19 şi de la 21 la 24; restul zilelor au fost reci, cu deosebire cele de la 24 la finele lunei. Zile de îngheţ 19; niel una de iarnă. De ordinar în Noemvre sunt 13 zile de îngheţat şi 2 de iarnă. Cantitatea totală de apă 14·2 mm. este cu 27.7 mm mai mică ca normala. De la 1864 încoace au fost 8 ani în care s'a adunat în Noemvrie mai puţină apă ca acum. In total au fost 6 zile în care nu căzut cantităţi apreciabile de apă, în 3 din ele 1,27 şi 28 a fost zăpadă amestecată cu ploaie, la 26 numai zăpadă dar în mică cantitate. Vîntul dominant a fost Crivăţul. Presiunea atmosferică mijlocie 757·7 mm. este cu jumătate mm. mai coborîtă ca normala Cerul mult mai puţin înorat ca de obiceiu; au fost 13 zile senine, 12 noroase şi 5 acoperite. Soarele a strălucit în 26 zile pe o durată totală de 178 ore, cu 78 ore mai mult ca normal. Rouă s'a observat în 9 zile, brumă în 21 şi ceaţă în 1.

In prima decadă din cursul acestei luni vegetaţiunea arbustivă a încetat. Frunzele la toţi arborii, arbuşti şi pomi roditori, au căzut ca totul pînă către jumătatea lunei. Grîul şi rapiţa au continuat a vegeta şi a se desvolta în perioadele călduroase ale lunei.

Institutul Meteorologic.

CE ÎNSEMNEAZĂ STATORNICIREA HOTARELOR?

(RĂSPUNS)

Sub acest titlu, amicul meŭ şi coleg, d-l N. Saegiu, a crezut de cuviinţă să publice, în No. pe luna trecută, un articol prin care 'şi a propus a dovedi:

1. *Nepotrivirea ce există între subiectul tratat* de mine în No. de pe Octombre al acestei reviste şi *titlul ales* de «Statornicirea hotarelor»;

2. *Greşita mea părere asupra consecinţelor cadastrului în privinţa transmiterii dreptului de proprietate;*

3. *Necesitatea păstrării hotarelor după vechia stăpânire şi după arătarea martorilor;* şi în fine

4. *Inconvenientele propunerii de a se hotărnici moşiile şi pădurile Statului prin agenţii serviciului silvic.*

Zic, 'şi-a propus a dovedi, cît pentru faptul dacă a isbutit, orî nu, să facă aceasta, incumbă cititorului imparţial dreptul să judece şi să hotărască.

De acelaşi spirit de prietenie, de care declară d-sa că a fost animat cînd a întreprins discuţiunea în cestiune, me voiŭ călăuzi şi eŭ în răspunsul ce, negreşit, eram dator a'l da, spre a risipi orî şi ce confuziune, a împiedica o greşită interpretare a cuvintelor ce am întrebuinţat, ca astfel să nu se mai poată da loc, dragă Doamne, *la dezordine, incertitudine saŭ perturbaţiuni.*

Şi, spre a păstra un teren de obiectivitate şi mai senină ca cea făgăduită de d-sa, voiŭ lăsa nerelevată transparenta aluziune care reiese din ultima frază cu care 'şi încheie articolul:

„Este mult mai profitabil pentru interesul general ca fie-care să'şi vază bine de treaba cu care este deprins şi în care se pricepe“.

Asupra veracităţii acestei afirmaţiuni, cîte fapte interesante nu s'ar putea povesti, ce'l drept, despre rostul lucrurilor în ţara romînească!, deosebirea fundamentală însă este că în specie nu se poate susţine, cu temeiu, că eŭ. orĭ onorabilul meŭ adversar de controversă, nu ne-am văzut, vre-o dată, bine, de treaba cu care am fost deprinşi şi în care ne pricepem.

Dacă sînt regulĭ, de ce nu ar exista şi excepţiunĭ?

„*Mă aşteptam*, zice d-sa, *că sub titlul „Statornicirea hotarelor“, ce poartă articolul publicat de d-l Petre Antonescu .... să citesc descrierea diferitelor sisteme de hotare, dispozitive şi construcţiunĭ, carĭ de carĭ maĭ ingenioase, întrebuinţate pentru fixarea pe faţa pămîntului a semnelor despărţitoare între proprietăţi*“.

Reţineţi bine aceasta, căcĭ vom avea trebuinţă maĭ tîrziŭ: „*diferite* sisteme de hotare, *dispozitive, etc.... întrebuinţate pentru fixarea pe faţa pămîntului a* semnelor despărţitoare *între proprietăţi*“.

„*Am fost foarte mirat* — continuă d-sa — *că d-l P. Antonescu tratează sub acest titlu despre necesitatea, incontestabilă, de sigur, ca toate moşiele şi pădurile, maĭ ales ale Statului, să fie hotărnicite*“.

Cine a citit cu atenţiune articolul meŭ, s'a putut convinge, cu înlesnire, că prin statornicirea hotarelor nu am înţeles numaĭ faptul hotărniciriĭ proprietăţilor Statului, căcĭ pentru ca limitele lor să nu maĭ poată fi, pe viitor, supuse schimbărilor eventuale, ca să nu maĭ fie cu putinţă orĭ-ce contestaţiunĭ ulterioare în această privinţă, ca ele să fie stabilite în mod permanent, cu o singură vorbă, *statornicite*. să cere maĭ întîiŭ ca hotărnicia în cestiune să fie confirmată de Tribunal, să rămînă definitivă, operaţiune care durează une-orĭ 30, 40 şi 50 anĭ, — exemplu: Domeniul Coroanei Şegarcea, din judeţul Dolj, etc. cînd numaĭ

se poate procede la punerea, sau aşezarea semnelor definitive de hotar, şi numai după sfîrşirea acestei din urmă lucrări, poate fi vorba despre o statornicire a hotarelor.

Alte-ori, ca să ajungem la acelaşi rezultat, nici că e nevoie de vre-o hotărnicie: închipuiţi-ve 2 proprietăţi ale Statului vecine, cari se arendează separat. In cazul acesta pentru statornicirea limitelor şi despre urgenţa acestei operaţiuni nimini nu se îndoeşte, n'avem de cît să procedăm la fixarea lor, în mod durabil, prin semne distinctive de hotar.

Dar să admitem, pentru moment, hipoteza că eu m'aşi fi referit numai la utilitatea hotărnicirei proprietăţilor Statului, după cum a vrut să înţeleagă d-l Saegiu, se naşte însă în mod firesc întrebarea, pentru ce face, — dacă d-sa afirmă că necesitatea acestor hotărnicii este de sigur, incontestabilă,—o aşa de crîncenă opoziţiune propuneri ce am formulat de a se trece în budgetul exerciţiului 1902—1903 o sumă fie chiar cît de minimă, de-o-cam-dată?

Vedeţi ce modestă a fost cererea mea.

Şi pentru ca o asemenea cerere să fie anihilată, să fie neutralizată cu desăvîrşire, 'şi ia în ajutor un argument decisiv în aceste vremuri triste, invoacă spectrul crizei financiare, cu toate că este de notorietate publică că cheltuelile, aşa zise productive, cînd sînt întrebuinţate cu spirit de discernămînt, au tocmai darul de a face să dispară asemenea fenomene trecătoare prin înbunătăţirea condiţiunilor economice, prin sporirea forţelor de producţiune ale ţărei, prin mărirea veniturilor Statului.

Aşa fiind, asemenea împotriviri, cari, în cazul nostru concret, 'şi iaŭ originea într'o simplă restălmăcire de cuvinte, cari n'au nimic d'a face cu fondul chestiunii, pe mine nu mă descurajază cîtuşi de puţin, şi aşa fiind, nu voiu înceta a'mi face datoria, a suna mereu clopotul, pentru o cauză bună, la urechia celor în drept, a deştepta opinia publică asupra intereselor sale cele mai vitale, mai primordiale, chiar

atunci cînd sînt aproape convins că nu mă voiu bucura de un rezultat practic imediat.

Să procedăm însă cu sistemă, să adoptăm aceiaşi clasificaţiune, aceiaşi ordine de succesiune a materiei ca şi cea admisă de d-l Saegiu.

Să începem prin urmare cu punctul No. 1, prin care şi propune să dovedească *«nepotrivirea ce există între subiectul, tratat de d-l Antonescu şi titlul ales»*.

I. *«Prin cuvîntul «Statornicire» de hotare — zice «d-sa — nu se poate înţelege alt-ceva de cît operaţiunea «care are drept scop de a îngropa hotarele în pămînt «în mod statornic saŭ fix, adică lucrarea constructivă «care trebueşte executată pentru ca aceste hotare să fie «astfel aşezate, în cît să nu se mai poată strămuta»*.

Mărturisesc că după cîtirea acestor rînduri, m'am găsit într'o mare nedomerire. 'Mi am zis: ori eŭ nu am înţeles nimic, ori că s'a strecurat o eroare de tipar. Şi spre a mă convinge de adevăr, a trebuit să merg la redacţia acestei reviste, unde observînd manuscriptul, m'am încredinţat că nu există nici o greşeală. Nedomerirea mea, a crescut, deci, în grad superlativ.

Cum, adică, cuvîntul de statornicire să însemneze operaţiunea d'a îngropa hotarele în pămînt?

Dar, după cum ştie toată lumea, printr'un hotar nu se înţelege alt-ceva de cît o linie geometrică, despărţitoare între două proprietăţi vecine, el nu represintă, cu alte vorbe, ceva material şi aşa fiind nu se poate îngropa în pămînt.

Cui 'i-ar putea trece, în adevăr, prin minte ca să îngroape în pămînt un pîriu, o creastă de deal, o culme, un fund de vale, un drum public saŭ privat, o linie deschisă printre 2 păduri vecine etc. carî, fie-care din ele, servesc, de obiceiu, ca hotare între proprietăţi?

Evident, aici nu poate fi de cît o regretabilă confuziune între un hotar şi semne de hotar, ceea-ce nu este acelaşi lucru.

Şi această confuziune este cu atît mai regretabilă cu cît chiar în «*Regulamentul de hotărnicii cu putere de lege, mai ales în urma modificărilor introduse în Codul de procedură civilă de d-l C. Dissescu, fostul ministru de justiţie şi savantul profesor al facultăţii noastre de drept*», nu s'a avut grija a se da cuvintelor adevărata lor semnificare.

Regulamentul în chestiune, în adevăr, relativ la «*Executarea hotărniciilor*», se ocupă la titlul VI-lea, după cum ne spune d-l Saegiu, cu «*punerea saŭ aşezare asemnelor şi hotarelor definitive*».

Semnele da, dar hotarele nicî nu se pun, nicî nu se aşează, ci se stabilesc, se fixează, se statornicesc.

Iată dar că acest din urmă cuvînt, vechiŭ în limba romînească, nu numaî că nu este un «*neologism*» dar exprimă şi mai bine ideea conţinută în menţionatul regulament.

Dar chiar dacă ar fi un neologism în materie de hotărnicie — o simplă presupunere — întreb: de cînd acest exclusivism? Cine mă poate împedica pe mine, scriitor, a mî exprima cugetarea, astfel după cum îmî vine la socoteală, să întrebuinţez, nu cuvinte streine, radicalisme, ci vorbe curat romînescî, într'o chestiune care interesează nu numaî pe cărturarî, pe proprietarul cu o cultură aleasă, dar şi pe săteanul de rînd şi într'o revistă care nu intră numaî în mînele inginerilor hotarnicî, ale advocaţilor, orî a celor carî sînt în curent cu toţî termenii technicî de care se serveşte Regulamentul de hotărnicii?

Aşî pricepe într-un cît-va o atare pretenţiune, cînd aşî fi fost însărcinat cu alcătuirea unuî act cu caracter juridic, destinat a fi prezintat înaintea uneî instanţe judecătoreştî.

În casul nostru de faţă n'a fost vorba de loc de aşa ceva, după cît ştiu.

Ca să nu daŭ o prea mare desvoltare acesteî discu-

țiunĭ, me voiu mărgini numaĭ a răspunde, pentru ce am dat preferință cuvîntului de *împetruire* celeĭ de *împetrire*. Mi s'a părut mie că cel dintîiŭ corespunde maĭ bine noțiuniĭ de a se fixa limitele prin pietre de hotar, puse, negreșit, din distanță în distanță, de cît cel de al doilea, care se întrebuințează maĭ mult la împetrirea uneĭ șosele, uneĭ strade, etc. de cît cînd se tratează despre un hotar.

Dacă m'am înșelat, iacă că fac amendă onorabilă. Orîcum ar fi, o asemenea gîlceavă de cuvinte, ar fi maĭ bine la locul său, 'mĭ zic eŭ, între 2 reputați etimologiștĭ, între 2 filologĭ consumațĭ, saŭ 2 profesorĭ de literatura romînă, de cît între un silvicultor și un inginer de mine și hotarnic.

II. *Greșita mea părere asupra consecințelor cadastrului în privința transmiterii dreptului de proprietate.*

«Este cu desăvîrșire neîntemeiată credința — scrie d-l «Saegiu — că existența cadastrului așează dreptul de pro«prietate pe o bază de siguranță absolută și că înlesnește «transmiterea acestuĭ drept de la o persoană la alta, fără «să fie nevoe de complexitatea de formalităț, pentru a căror «îndeplinire este neapărată trebuință de intervenirea omuluĭ «de legĭ», după cum am afirmat eŭ.

Din definițiunea ce dă cadastrului, cu acest prilej, din expunerea seriilor de operațiunĭ carĭ reclamă a sa întocmire, rezultă, în mod neîndoielnic, că d-sa nu este în curent cu această chestiune, căcĭ nu ne-ar fi dat ca exemplu Franța, care se găsește și astăzĭ sub regimul cadastrului fiscal, în puterea legeĭ de la 15 Septembre 1807, iar nu de la 31 Iulie 1821.

Cu începere de la 2 Iulie 1858, cadastrul are și alte scopurĭ de cît repartizarea în mod echitabil, a impositului fonciar și așa fiind, el servește ca un instrument excelent de proprietate și credit.

Dacă ar fi citit onor. meŭ amic și coleg importantele lucrărĭ, tratînd despre acest subiect, ale d-luĭ general C. I.

Brătianu, directorul institutului geografic al armatei, de sigur că s'ar fi ferit a pune discuțiunea pe acest teren, și a fi așa de categoric în afirmările sale.

Un articol al meu asupra acestei chestiuni, inspirat de menționatele scrieri, s'a publicat în No. din 3 l. c. al ziarului *Adevĕrul*, pe care spre edificarea celor în drept, 'l reproduc și în această revistă.

Nu mai insist, așa dar, asupra acestui punct, fiind încredințat că d-l Saegiu 'și va recunoaște greșeala în care se află.

Cu toate acestea, din spirit de imitație, voiu da, ca și d-sa. definițiunea cuvîntului *cadastru* în înțelesul, însă, modern al cuvîntului:

„Totalitatea acelor operațiuni cari au de scop a „asigura așezarea cu echitate a impositului fonciar, „precum și legitimarea juridică, tot-de-o-dată, a pro- „prietăților imobiliare, constitue în sine regimul cada- „stral fonciar, spre deosebire de regimul anterior cuno- „scut sub numele de regimul cadastral fiscal".

Și spre a împrăștia ori-ce îndoială asupra calității cadastrului de a înlesni transmiterea dreptului de proprietate de la o persoană la alta, nu cred fără de folos, de a reproduce din conferința: *„Însemnătatea chartei țărei pentru stabilirea regimului cadastral în România"*, ținută de d-l general Brătianu la Academia română, textul următor:

«Așa, în ce privește *succesiunea*, *transmiterile* și *sar-* «*cinele* proprietății imobiliare, interesații se adresează la «magistratul competinte, nu cum se face la noi, aproape «numai pentru a legaliza semnăturile interesanților, ci și «pentru a 'i expune: convențiunea intervenită între părți și «pentru a presenta cercetării sale actele justificative. Magi- «stratul *presidă* la redacțiunea *actului convențional*, și 'i «dă astfel un caracter, de o dată, și *autentic* și *legal*: «actul convențional, prin îngrijirea magistratului, este apoi

«*transcris* întocmaĭ într'un registru public, cunoscut sub «numirea de *Cartea fonciară* sau *Cartea proprietăţii* «*imobiliare*, şi numaĭ în urma îndeplinirii acestei forma- «lităţi, care constitue ceea ce se numeşte *intabulaţiunea*, «se operează stabilirea *dreptului transcris* în persoana «noului proprietar, orĭ *dreptul de hipotecă* în persoana «noului creditor».

Socotesc, aşa dar, a fi dovedit, în destul, că am avut deplină dreptate cînd am rostit cuvintele reproduse la începutul acestuĭ paragraf.

III. *Necesitatea păstrăriĭ hotarelor după vechia stăpînire şi după arătarea martorilor.*

D-l Saegiu, se vede, este satisfăcut de actuala stare de lucruri, negăsind nicĭ de cum rău, cînd, în marea majoritate a cazurilor, nu avem, cu ocaziunea alegeriĭ hotarelor, alte elemente de convingere, alte mijloace de investigaţiune, de cît arătarea martorilor bătrînĭ.

D-sa, ca vechiu şi distins inginer hotarnic, şi ca conducător multă vreme al serviciuluĭ hotărniciilor din ministerul domeniilor, are, numaĭ încape vorbă, multă experienţă în această privinţă.

Să 'mĭ dea, cu toate acestea, şi mie voe ca să nu împărtăşesc acest chip al d-sale de a vedea lucrurile.

Eu merg chiar şi mai departe, făcînd aicĭ declaraţiune formală că aşĭ privi ca un act de cea mai mare însemnătate socială pentru ţara noastră, faptul de a scăpa, printr'un mijloc sau altul, proprietatea imobiliară rurală din starea actuală de absolută nesiguranţă, de putinţa ca hotarele să fie expuse, necurmat, încălcărilor din partea vecinilor răŭ năraviţi şi de eventualitatea nesfîrşitelor acţiunĭ posesoriĭ şi de revendicare datorite, cea mai mare parte, arătărilor acelor martorĭ bătrînĭ, interesaţi şi de rea credinţă.

Este adevărat că o posesiune neîntreruptă de 30 anĭ conduce la cîştigarea dreptuluĭ de proprietate. Dar tocmaĭ

această probă este greŭ de făcut, ştiut fiind cu cită înlesnire se poate găsi martorĭ de poruncelă în ţara romînească

Cum, colegul meŭ, n'are cunoştinţă de procesele perdute de Stat numaĭ din cauză că părţile adverse aŭ fost maĭ dibace în recrutarea martorilor necesarĭ cu ajutorul sumelor de banĭ distribuite, fără niciun scrupul, la dreapta şi la stînga, fapte reprobabile, bine înţeles şi ca atarĭ incompatibile pentru o persoană morală?

«Dar, dice d-sa, de oare-ce la întocmirea cadastrului «se respectă vechia stăpînire de 30 anĭ şi dacă proba cu «martorĭ este admisă de dreptul civil, în ce starea noastră «generală de propăşire se află aşezată într'o lumină maĭ «puţin favorabilă ca în alte ţărĭ? Mi se pare că întrebarea «nu poate avea răspuns»!

Ba bine că nu! Şi încă foarte uşor.

Se ţine compt, ce-l drept, cu acest prilej, de vechia stăpînire, însă delimitarea legală a proprietăţilor, în virtutea unei legĭ cadastrale speciale, se poate face maĭ repede de către comisiunĭ, sindicate saŭ delegaţĭ din partea proprietarilor, cu puterĭ nelimitate, saŭ avînd un rol de conciliaţiune al intereselor în joc, de a cerceta prealabil la faţa locului, posesiunea şi actele de proprietate, sindicat presidat de un magistrat, delegat al jurisdicţiunil respective, asistat de primarul local, saŭ de un delegat al acestuia şi ajutat de un inginer însărcinat cu partea technică a operaţiunilor de delimitare, — judecătorul de ocol respectiv avînd a face descinderile locale în cas de trebuinţă, în locul membrilor Tribunalului ca astă-zĭ şi a statua în consecinţă de prioritate şi de urgenţă, după cum propune autorul «Cadastrului Romîniei» la pag. 56—62 şi 87—90, ediţia III-a, 1900, saŭ după principiul stabilit prin art. 4 şi 5 din legea de la 17 Martie 1898, pentru revizuirea cadastrului Franciei.

Ca să caracterizăm starea deplorabilă a proprietăţil imobiliare în Romînia, nu pot face maĭ bine de cît a re-

produce aicĭ cîte-va pline de adevăr şi elocinte pasage din deja menţionata conferinţă.

«Urmărirea din oficiŭ, a parchetuluĭ şi o penalitate «severă *ocrotesc* proprietatea mobiliară», susţine cu drept cuvint d-l general. «Din potrivă, proprietatea imobiliară se «găseşte expusă la cotropirea şi rapacitatea cu deosebire «a vecinilor, contra cărora nu este nicĭ un alt mijloc de «represiune, de cît acţiunea civilă.

«Dar această acţiune este tot-d'a-una scumpă, cu mul- «ţime de formalităţi trăgănitoare şi adesea-orĭ cu totul de- «zarmată faţă cu lipsa uneĭ *delimitărĭ cadastrale* stabile «legale a proprietăţiĭ imobiliare».

Şi mai departe:

«Rostul proprietăţiĭ rurale mai în toată ţara, se găseşte «într'un continuŭ flux şi reflux de cotropirĭ şi revendicărĭ «nenorocite: flux şi reflux, carĭ aruncă nesiguranţa în toată «proprietatea rurală şi aduc tot felul de nemulţumirĭ, ba «adesea-orĭ chiar sfîrşiturĭ funeste între vecinĭ şi acte de «vandalism, ca: răscoalele ţărăneştĭ din anĭĭ 1888 şi 1889, «uneltirĭ criminale, carĭ cu drept-cuvint aŭ îngrijit naţiunea «şi aŭ ameninţat să sdruncine temelia salutară a regimuluĭ «inaugurat prin legea de împroprietărire a sătenilor!

«Trebueşte oare să înfăcişez aci tabloul acelor sume colo- «sale ce anual proprietariĭ ruralĭ cheltuesc în zadar cu pro- «cese de cotropirĭ megieşe?

«Să desfăşor aci acel tabloŭ lugubru de omorurile ce «continuŭ se săvîrşesc la ţară pentru neînţelegerĭ de pămîn- «turĭ? Să arăt că însăşĭ hotărîrile justiţieĭ adese-orĭ remîn «liberă moartă, că marĭĭ proprietarĭ, adese-orĭ nevoiţĭ sînt «să renunţe a reintra în posesiunea pămîntuluĭ cotropit, «fiind-că sătenĭĭ cotropitorĭ 'l ameninţă cu moartea, saŭ că «'l va ruina dîndu-le foc livezilor şi avutuluĭ lor?

«Me opresc aci, domnilor şi prea stimaţĭ colegĭ — se «adresează d-sa membrilor Academieĭ — căcĭ cu orĭ cîte

«culorĭ aşĭ voi să zugrăvesc situaţiunea îngrijitoare în care «se găseşte astă-zĭ proprietatea imobiliară, va rămînea palidă «faţă de realitatea însăşĭ»!

IV. Ne-a mai rămas, acum, să examinăm punctul al 4-lea, şi cel din urmă, din teza susţinută de d-l Saegiu:

«Facerea hotărniciilor la moşiele şi pădurile Statului «de către agenţiĭ silvicĭ, prezintă mai multe inconveniente «(de ce nu: numaĭ inconveniente?) şi nicĭ un avantaj».

Competinţa lor, după cum vedem, d-sa nu o contestă şi foarte bine face. de oare-ce importantul post de şef al serviciuluĭ hotărniciilor din ministerul domeniilor, 'l ocupă actualamente un fost silvicultor.

«Incontestabil», zice d-sa, «că foarte mulţĭ silvicultorĭ, «mai ales aceĭ carĭ posedă titlurĭ de ingineri-hotarnicĭ, sînt «în măsură să facă o hotărnicie».

Dacă, dar, eĭ sînt în stare a aduce la bun sfîrşit asemenea operaţiunĭ technice şi juridice, de ce nu le ar şi face?

«Dar silvicultorul nu va avea nicĭ-o-dată timpul sufi- «cient să se ocupe cu asemenea lucrărĭ, pentru carĭ se cere «de multe orĭ, cînd întinderile sînt importante, o desvoltare «neîntreruptă de activitate în decurs de maĭ multe săptă- «minĭ şi chiar lunĭ, atît pe teren cît şi în cabinet».

Iată, prin urmare, argumentul formidabil, singurul argument, pe care se sprijină d-l Saegiu în această din urmă chestiune.

In adevăr:

«Toţĭ se plîng, cu drept cuvînt, că sînt peste măsură «ocupaţĭ şi distraşĭ de la lucrările specialităţiĭ lor, de afa- «cerile domeniale, carĭ le consumă un timp preţios şi maĭ «vrem să'ĭ însarcinăm şi cu facerea hotărniciilor la moşiile «şi pădurile Statului»!

Me întreb de ce se amestecă d-sa într'un menaj strein?

Dacă se plîng silvicultoriĭ, nu fac aceasta din cauză că sînt îndatoriţĭ a se ocupa cu lucrărĭ carĭ interesează în mod

direct, sau indirect pădurile, ci pentru că cea mai mare parte din timpul lor este consacrat, în împrejurările actuale, altor afaceri ale ministerului cari, multe din ele, nu au nici în clin, nici în minecă cu administrarea acestor bunuri încredințate gestiunii lor.

Și care altă lucrare interesează mai mult pădurea ca staturnicirea hotarelor sale, ca siguranța că ele nici-odată nu vor mai putea fi expuse călcărilor megieșe?

Dar aceasta este prima condițiune ce se cere a fi îndeplinită cînd este vorba de a procede la alcătuirea unui amenajament și așa fiind, silvicultorii ar fi mult mai bucuroși dacă li s'ar da atari însărcinări, pentru că sînt încredințați că în această direcțiune fiind îndreptată activitatea lor, ei vor lucra tocmai în interesul propriu al pădurilor, cărora, prin educațiunea lor profesională, sînt ținuți să se devoteze.

Și nimeni nu susține, că în schimb, în cas de trebuință, să fie scutiți de o parte măcar, dacă nu se poate de toate afacerile domeniale despre care pomenește D-sa în rîndurile de mai sus.

Utilitatea hotărniciei proprietăților Statului, de nimeni nu e contestată, aceasta este un fapt pe deplin stabilit.

Dacă așa este, cine oare urmează a fi însărcinați cu facerea lor?

Inginerii din serviciul hotărniciilor de pe lîngă ministerul domeniilor?

Nu, pentru că în urma inexorabilelor suprimări budgetare, numărul lor, din nenorocire, este prea redus astă zi.

Agenții serviciului silvic, posedînd titlul de hotarnici?

Nu, pentru că presintă mai multe inconveniente (de ce nu: numai inconveniente?) și nici un avantaj, după cum ne spune d-l Saegiu.

Atunci cine să se ocupe cu asemenea operațiuni, atît de folositoare pentru o bună gospodărie, de altminteri?

Așa numiții inginerî contractanți, poate!

Dar tocmai acestora se datorează faptul pus în evidență, cu mult talent, de d-l general Brătianu în lucrările sale, cînd afirmă:

«Și asemenea știut este de toți, că deși de la organizarea «ministerului de domenii, s'au cheltuit peste 5 milioane— «mai mult de îndoit de cît a trebuit administrațiuni mi- «litare pentru a executa ridicări topografice pe două din «trei părți din țară — numai cu lucrări de figurare și hotăr- «nicire a proprietăților Statului și altele atîtea milioane cu «susținerea proceselor de revendicare rurale, și totuși *ad- «ministrațiunea domeniilor nu are pentru nici una din «proprietăți o lucrare în condițiuni îndestulătoare ca «figurare pămînteasc*ă, *hotărnicie de posesiune, deli- «mitare de culturi, sau parcelare în loturi de cedat «sătenilor»!*

Acești inginerî hotarnici contractanți, după cum vedem, au fost, pururea, cu prea puține excepțiuni onorabile, o adevărată nenorocire pentru țara noastră.

Așa fiind, eu prefer de o mie de ori — chestiune de apreciare — ca atari lucrări referitoare la păduri, cel puțin, să se facă de către agenții silvici, inginerî-hotarnici în acelaș timp, funcționarî ai Statului, a căror responsabilitate este angajată pentru multă vreme, de cît de acei inginerî contractanți, carî, pentru a obține aprobarea ridicărilor în plan făcute și, prin urmare, spre a putea încasa onorariul lor, unii din ei, cunosc exemple concrete, merg pînă a implora mila inginerilor verificatorî, carî înduioșați, puțini au stoicul caracter de a rezista unor asemenea insistențe.

Carî ar fi răul, ca în materie de păduri, de pildă, între cei 3 agenți silvici necesarî după lege, pentru alcătuirea unei comisiuni de amenajament, unul să fie și hotarnic, care pe lîngă o parte din îndatoririle sale de specialitate să aibă și sarcina de a îndeplini toate formalitățile legale referitoare la

hotărnicie? Căci dacă aceasta din urmă «necesită o desvoltare neîntreruptă de activitate de mai multe săptămîni, şi chiar luni, cînd se tratează de întinderi mai mari» pentru amenajarea unui complex păduros se cere, de ordinar, o campanie întreagă de lucru a unui an, şi chiar a mai multor ani consecutivi?

In partea orî-căruia, dintre noi amîndoi, ar atîrna, cumpăna dreptăţii în discuţiunea la care cu toţii am asistat, aş fi dorit, în tot cazul, să văd specificate, spre a le cunoaste cel puţin şi a le examina rînd pe rînd, fie-care *din inconvenientele*, — dacă s'nt —, *facerei hotărniciilor de către agenţii serviciului silvic*.

Dovedi, cerem noi, şi dovezi D-l Saegiu nu ne-a prezintat, după cum am văzut, în articolul său întîmpinare: «Ce însemnează staţionicirea hotarelor»?

Sapient nihil affirmat quod non probet.

Petre Antonescu.

1902, Ianuarie 12.

PROIECT DE LEGE

PENTRU

REORGANIZAREA MINISTERULUI AGRICULTUREI, INDUSTRIEI SI COMERCIULUI

Urmare[1])

— Şedinţa se suspendă pentru cinci mine.

— La redeschiderea şedinţei D-l vice-preşedinte, N. Economu ocupă fotoliul preşidenţiei.

D. *Vice-preşedinte*: D-l Carp are cuvîntul.

D. P. P. Carp: D-le preşedinte, am urmat cu o viue atenţiune şi cu mult interes desvoltările pe care onorabilul preopinent a dat părerei sale despre acest proiect.

O parte mai ales, are deplina mea aprobare, şi acei ce cunosc vanitatea mea, aceia vor înţelege că acele părţi sînt părţile, în cari laudă administraţiunea mea, ca ministru al Domeniilor.

Numai, mi se pare, că onorabilul preopinent a comis o eroare.

1) Vezi *Revista Pădurilor* pe luna Octombrie.

D-lui crede cum că impulsiunea ce este de dat activităţii noastre naţionale, pe cîmpul muncei economice, ar putea să fie rezultatul organizării Ministerului de Domenii. Eu cred că impulsiunea de dat activităţii noastre economice, nu poate să fie atît rezultatul organizării legale a Ministerului de domenii cît rezultatul organizării cerebrale a ministrului care conduce, şi care în adevăr are putinţa şi mijloacele de a da, în cutare sau cutare direcţiune, o mai mare impulsiune productivităţii noastre, dar în afară de legea Ministerului de Domenii, fie el organizat într'un mod sau în altul. In aceeaşi eroare a căzut şi D-l raportor, care îşi închipuia cum că se poate lua un principiu general, şi de îndată ce se studiază acel principiu general, imediat se deduce dintr'însa o organizare oare care, aşa că toată munca noastră, toată activitatea noastră are să se supună acelei desvoltări care s'a dat, a unui principiu general, de multe ori neconform cu realitatea şi adesea rău înţeles.

De aceea proiectul de faţă este produsul unei mari neexperienţe.

Sînt însă două soiuri de neexperienţe este neexperienţa conştientă, şi neexperienţa inconştientă. Neexperienţa conştientă îşi dă seama de neajunsul ei, întreabă în dreapta şi în stînga, vede ce este de făcut şi acea neexperienţă conştientă se transformă încetul cu încetul în cunoştinţi practice. Experienţa inconştientă nu 'şi dă seama de neajunsul ei, nu 'şi dă seama de multiplele feţe ale unei cestiuni şi o ia cam de sus, stabileşte un principiu general şi o porneşte de acolo la o organizare oare-care. Acea neexperienţă este doctrinară, cîte-odată este şi ironică, fiind-că îşi crede toate permise, şi numai aşa 'mi explic frasa D-lui raportor, care cu o ironie demnă de o mai bună cauză voind a explica confuziunea care există astăzi şi care, zice D-sa, va dispare cu desăvîrşire prin această lege, zice:

«Pentru a vă da un exemplu de confuziunea ce domneşte în organizarea actuală, nu am de cît a ve cita că azilul pentru pelagroşi se găseşte rătăcind în Ministerul de Domenii».

De ce rătăcind?

D. *G. A. Scorţescu*: Nu are ce căuta acolo

D. P. P. Carp: Ve voiu arăta că are ce căuta, fie ca exemplu, unicul exemplu de confuziune ce daţi, este foarte rău ales.

Ce este un pelagrosar?

Este un azil unde se caută cei bolnavi de pelagră. Cum se caută această boală? Cu doctorii? Nu. Lungi experienţe făcute în Italia aŭ constatat că pelagra nu este de cît rezultatul unei lipse de nutriment şi că singurul mod, de a o lecui este de a da bolnavului pe de o parte un nutriment mai sănătos, şi pe de altă parte pentru a reconstitui forţele a'l ţine cît se poate la aer liber şi a'l supune, încetul cu încetul, la munca cîmpului. Ast-fel fiind, unde să fie azilul de pelagroşi? La Ministerul de interne? La eforia spitalelor civile din Bucureşti? La Sf. Spiridon din Iaşi? Sau să împărţiţi pe aceşti bolnavi pe la diferiţi proprietari? (Ilaritate). Negreşit că nu se poate şi de aceea Ministerul de Domenii, în înţelegere cu cel de interne, a construit pelagrosarul de la Roman, alipindu-l pe lîngă

școala de agricultură din acel județ, unde bolnavii sînt supuși la tratamentul de care ve vorbeam, adică nu doctorii, ci mîncare sănătoasă, tot-d'a-una aer curat și muncă la cîmp, după cum se reconstituesc forțele bolnavului.

Vedeți, dar, că ironia nu era la locul ei, și dacă D-voastre credeți că acest azil s'a rătăcit la Ministerul de Domenii, aceasta dovedește un lucru că nu ați întrebat pe nimeni. Ați zis că pelagra este o boală, că bolnele se caută în spitalul cari țin de Ministerul de interne, prin urmare, ce rătăcește pelagrosarul la Ministerul de Domenii. Aceasta în treacăt ca exemplu din inexperiență inconștientă.

Acum, D-lor, să venim la legea înzăși și să ne întrebăm : cînd avem să facem o lege de organizare, oare nu trebue înainte de toate să ne dăm seama de ce este de organizat și să căutăm a organiza: sau în vederea dorințelor noastre, adică în vederea celor ce am voi să fie, dar de a organiza în vederea lucrurilor reale, cari sînt în vederea desvoltării care trebue să le dăm. De aceea e rău să hotărîm noi din capul nostru, că așa și așa să fie organizat un Minister, și pînă acolo și nu mai departe are să meargă activitatea lui, și din contră trebue să lăsăm mai ales Ministerului Domeniilor o libertate cît de mare în cît treptat-treptat cu trebuințele să se poată organiza și treptat-treptat cu trebuințele să institue acele servicii cari nu pot da roade de cît dacă sînt întemeiate pe o necesitate vădită și pe o experiență făcută.

Aceasta e calea care s'a urmat pînă acum și cred că ve voiu putea dovedi că această cale a fost bună și a dat rezultate serioase, și iarăși cred că ve voiu dovedi că dacă veți primi acest proiect nu numai că veți distruge munca atitor ani de zile, dar ve desfid să puteți organiza ceva ca muncă serioasă la Ministerul Domeniilor. Să luăm exemple :

Serviciul viticol, cînd s'a înființat nu era absolut nimic în Minister despre acest serviciu și era o rară fericire că nu era nimic. Veți vedea de ce. Cînd am venit la 1888 la Ministerul Domeniilor, am găsit o comisiune instituită de predecesorul meu, și presidată, dacă nu mă înșel, de simpaticul nostru coleg, D-l profesor Cantille și atunci s'a pus în studiu următoarea cestiune : Ce e de făcut, trebue noi să procedăm la o distrugere generală ca să stirpim filoxera, adică la distrugerea nu numai a regiunilor infectate și a unei regiuni cu un perimetru de 10—15 kilometri, ca să împedicăm lățirea flagelului, sau să nu procedăm la distrugere și să luăm măsuri pentru a repopula viile distruse de filoxeră ?

Prin urmare, vedeți două cestiuni grave, a căror rezolvare a dat naștere organizării întregi a serviciului viticol, dar care veți mărturisi împreună cu mine că n'are nimic afară cu organizarea Ministerului Domeniilor, și atunci am luat o hotărîre mixtă și am zis : nu putem noi să procedăm la distrugerea pe o scară așa de întinsă, vom încerca ca acolo unde naște pentru prima oară un mic focar acolo să distrugem, dar unde s'a întins, să procedăm cu repopularea.

In sensul acesta Ministerul de atunci a început să organizeze serviciul, fără a fi strîmtorat de vre-o lege

Atunci s'a creat treptat-treptat, pe cale budgetară, conform cu trebuinţelele crescînde acel serviciŭ viticol, pe care îl avem astăzi, s'a făcut studii în vederea repopulării S'a creat pepiniere, s'a introdus o cultură mai raţională, şi azi pot zice că serviciul viticol poate să serve de model ori-cărei ţări ori cît de înaintată ar fi ea. Aduceţi din streinătate ori-ce inspector, în această materie, veţi voi, şi dacă nu va fi de părerea mea, me oblig să plătesc venirea lui aci şi despăgubirea pentru cheltuiala pe care a făcut'o.

Dar, D-lor, aceasta cum s'a putut face?

S'a putut face pentru că am avut norocul să pun mîna pe un om care, pe lîngă o putere de muncă obicinuită, are ceea-ce nu are rominul în genere, căci rominul este om niscient, el toate le ştie şi pe toate le face, cum zicea răposatul Bobeica : rominul vine la funcţie şi dacă nu'l poţi face medic la spital, cere să fie mecanic la drumul de fer. (Ilaritate).

Are, zic, pe lîngă amorul muncei şi acea dragoste a lucrului în sine, are ardoare specială, ce se numeşte vocaţiune. Şi dacă aţi văzut că am respins cu oare-care ironie laudele pe cari mi le-a adresat D-l Vlădescu, este că am convingerea că multe lucruri în Ministerul Domeniilor nu s'ar fi făcut dacă nu aşi fi avut oamenii de cari voiŭ vorbi rînd pe rînd.

Acum, D-lor, cînd aï D-ta un om aşa care a organizat serviciul în cît el a dat toate rezultatele pe cari poate să le dea, atunci me întreb : organizaţi D-voastre ori desorganizaţi?

Serviciul D-lui Niculeanu, îi dau numele pe faţă, şi 'i aduc omagiile mele, nu 'l găsesc în toată legea de cît la capitolul III : «Direcţiunea agricolă, serviciul agronomic, întruneşte pepiniere, plante noui, etc.». Acesta este serviciul viticol cum se organizează azi prin legea de faţă.

Acum ve închipuiţi D-voastre; un om care o mare parte din viaţa lui a afectat'o la un serviciu oare-care, care ştie că el a creat, care cunoaşte tot ruagiul, toate amănuntele serviciului lui, de-o-dată îi luaţi autoritatea, îl puneţi sub un director oare-care, care nu are să se priceapă întru nimic, care are să'i dea odine, şi ştim cum se fac trebile la toate Ministerele noastre ; ştim cum de îndată ce unul se ridică, şi nu numai la Ministere dar în toată ţara, are în jurul lui o potae întreagă de invidioşi, cari vor să 'i ia locul, cari vin cu rapoarte şi culeg din cărţi streine cutare saŭ cutare teorie nouă, şi zic că tot ce s'a făcut pînă acum este răŭ făcut.

Ce are să zică omul acela? Dacă e sărac, existenţa lui fiind în joc, are să rămînă ; dar munca lui, dar amorul lui, dar rivna pe care o punea pînă acum, are să dispară fatalmente. Atunci care este rezultatul? Este că D-voastre aţi distrus serviciul. Şi aceasta o numiţi organizare?

Acelaşi lucru, ca să ve arăt cum lucrurile vin încet-încet de la sine, iar nu prin organizare de sus, acelaşi lucru s'a întîmplat cu

serviciul minelor. La 1888 serviciul minelor mai nu exista. Şi să nu credeţi că vreau prin constatarea aceasta să fac vreo imputare predecesorilor mei. Nu putem cere de la o generaţiune să facă mai mult decît ceea-ce îi permite materialul intelectual ce are la îndemînă, şi nu i se poate imputa că nu a făcut aceea ce altă generaţiune dotată conform cu legea progresului, cu elemente mai culte, faţă cu uşurinţa.

La serviciul minelor, deci, ce am găsit? Cîte-va exploatări rudimentare, ca de exemplu la Mărgineanca, cîte-va studii geologice, dar nimic sistematic, nimic serios.

Şi atunci — se vede că sînt un om cu noroc — am avut norocul să pun mîna pe un inginer de mine excelent, care a făcut studii strălucite în Francia, şi pe care colegul de la lucrări publice l'a detaşat la Ministerul Domeniilor.

Ne am pus pe muncă şi s'a făcut toate acele lucrări, pe care le a semnalat D-l Vlădescu, în afară de ori şi ce organizare, dar lăsîndu-se mînă liberă D-lui Alimăneşteanu. Cu acest prilegiu, ve voiu da iarăşi un exemplu de neexperienţa inconştientă.

A fost atacat fostul ministru al domeniilor mult pentru puţul artesian din Băraganu, şi acuzaţiunile s'au întemeiat pe faptul că un puţ artezian trebue să producă apă şi dacă nu produce apă, nu are nici o valoare. Aceasta nu este exact; căci dacă nu a dat apă a dat un folos mult mai mare, a dat cupa tranversală a formaţiunii geologice a ţărei noastre; pînă la adîncimea de 750 metri apă nu am avut, dar am avut folosul colosal să ştim cum s'aŭ aşezat pe solul Rominiei diferitele straturi geologice în cursul formaţiunilor milenare.

Am făcut şi legea minelor, şi tot fără organizarea Ministerului. Şi în tot-d'a-una cînd mi se cerea o organizare a Ministerului Domeniilor tot-d'a-una am răspuns: nu este încă vremea.

Ministerul Domeniilor este unul din acele departamente care e încă în faşă şi el are nevoe să ia încetul cu încetul forma lui adevărată, pînă atunci eu ca ministru conducător, trebue să am libertatea de a crea la ori-ce moment conform cu trebuinţele zilnice. Aceasta cu atît mai mult cu cît pînă acum la noi legile de organizare nu a avut de cît două tendiţe, amîndouă desastroase: una de a crea funcţiuni nuoi, a doua de a mări competinţa pentru unii de jos în sus şi pentru alţii de sus în jos, şi a stabili o confuziune de atribuţiune unde nu se mai înţelegea nimic.

Dacă voiŭ fi fericit să fiŭ clar; veţi vedea pînă la ce punct această tendinţă deplorabilă a biurocraţiei noastre, a găsit o expresie perfectă în legea de organizare ce ni se prezintă.

Nu me mai întind, cum v'am zis, asupra ceea-ce a făcut serviciul minelor pînă acum, nici asupra ceea ce trebue să ne aşteptăm le la el, în această parte a fost destul de explicit onor. preopinent şi nu am mai nimic de adăugat.

Dar, D lor, şi aci serviciul se distruge prin confuziunea de

competință. Vedeți D-lor, ce admirabilă organizare se propune prin legea de față!

La cap. V, art. 23, serviciul lui se ocupa cu studii miniere, supraveghere, etc., etc.

La art. 13 serviciul industrial se ocupa cu aceiași competință, de aceleași materii.

Nasce întrebarea: serviciul minier are să se ocupe de aceste lucruri ori direcția industrială? Dar mi se va zice: nu ați luat seama bine cum că e vorba de supraveghere și controlul comisiunii miniere pe proprietățile particulare? Dar unde ați văzut că legea minelor face distincție între proprietățile particulare și proprietățile Statului?

Nici nu putea, pentru că atunci trebuia să faceți pentru proprietatea Statului o lege specială și pentru proprietățile particulare lege iar specială, în cît nici această scuză nu aveți cum că art. 23 s'ar raporta la proprietățile de mine ale Statului și art. 13 la minele de pe proprietățile particulare.

Dar să admitem cum că suntem în eroare, să admitem că e o deosebire între proprietatea minei din partea Statului și proprietatea particulară; ce faceți D-voastre în cazul cînd se dă de către Stat o concesiune de mine pe proprietatea sa, cînd însă explorările au dovedit cum că filoanele minei de pe proprietatea Statului trec pe proprietate particulară, și fiind-că legea prevede cum că ai să ai un perimetru de atîtea sute de hectare, nu e absurd de a prevedea cazul în care o mină are intrare pe proprietatea Statului, dar perimetru pe proprietatea particulară.

Și atunci nasce întrebarea: de cine atîrnă controlul? De cine atîrnă exploatarea? Și veți vedea că atunci cînd zic exploatare, nu este un cuvînt vag, de cine atîrnă toată supravegherea acestor mine? De D-nii șefi de servicii de la art. 23, ori de D-nii șefi de servicii de la art. 13?

Se întîmplă într'o mină un accident de gazuri saŭ un accident de inundațiune. Legea minelor prevede toate măsurile de luat, prevede obligațiunile proprietarilor, prevede că în caz cînd proprietarii nu fac tot ceea-ce trebue ca să scape mina, atunci Statul intervine și el ia și face pe socoteala proprietarilor minei lucrările trebuitoare ca să scape mina. Și în cazul acesta, cine are să dirigeze salvarea acestei mine, Statul ori proprietarul de alături?

Serviciul de la art. 13 trimite un inginer pentru partea perimetrului ce este pe proprietatea Statului. Serviciul de la art. 23 trimite un alt inginer pentru partea perimetrului de pe proprietatea particulară. Se naște conflict unul vrea să ia cutare măsură, altul măsura contrarie; în așteptare mina se distruge.

Aceasta numiți D-voastre organizare de Minister? Aceasta D-lor, eŭ o numesc distrugere a serviciilor minelor, și acoio iar ve dic: nu veți găsi un singur om de talent ca să primească situațiunea ce o creați. Sînt convins că actualul șef al serviciului minelor față cu această lege, are se vă dică: D-lor, eŭ nu sînt destul de genial ca să pot administra minele cu organizațiunea D-voastre;

daţi-mi pace mie şi luaţi-ve alt om competent ca să poată conduce serviciul minelor, aşa cum voiţi D-voastre să'l conduceţi.

Un alt exemplu, D-lor, care ni se arată cum serviciile nasc din forţa lucrurilor, iar nu din concepţiuni a priori.

Cînd am venit la Minister, în 1888, toate bălţile erau date în arendă şi pescuitul se făcea la noi într'un mod aşa de barbar, în cît distrugea aproape cu desăvîrşire prăsila cea nouă, şi încet-încet ameninţa o depopulare întreagă bălţile noastre, aşa fel că noi care mai înainte exportam peşce, importam peste 7 milioane kilograme şi nu mai exportam de cît 1 1/2 milion. Şi atunci, D-lor, ceea-ce nu făcuse din lipsă de oameni s'a putut face în fine. S'a găsit un tînăr, unul din elevii mai distinşi ai vestitului zoolog Hăckel, de la Iena, Dr Antipa, care studiase cestiunea cu de-amănuntul, nu numai la Universitate, dar şi într'un mod practic la vestitul aquarium de la Neapole, unde fusese 3 ani, şi împreună cu dînsul, căci nu sînt dintr'acei cu neexperienţă inconştientă, am neexperienţă conştientă, adică cînd nu ştiu un lucru, chem pe acela care cred că se pricepe în afacere. Şi iar în public declar că, dacă s'a făcut ceva în materie de pescuit, nu s'a făcut de cît graţie cunoştinţelor şi activităţii Doctorului Antipa, şi singurul meu merit este că nu m'am crezut mai cu cap de cît cel-l-alţi şi am urmat sfaturile sale.

Am pus deci capăt sistemului din trecut şi am luat în regie o mare parte din bălţi. Rezultatul a fost că, pentru bălţile cari se caută în regie venitul a ajuns, precum v'a arătat cu date statistice D-l profesor Vlădescu, de la 300.000 lei la 600.000, prin urmare, la un venit îndoit. Acest venit îndoit este un nimic pe lîngă ceea-ce bine exploatat şi bine condus, şi aplicîndu-se cu stricteţă legea asupra pescuitului, ar trebui să dea bălţile noastre, un minimum de 2 milioane trebue să dea acele bălţi şi fără să distrugem pescăriile noastre ca pînă acum.

Ve întreb: dacă este aşa, dacă acest serviciu a fost creat şi a fost creat numai graţie unui om care avea cunoştinţele necesarii, care a arătat unde sînt şi cum trebue îndreptat, ce faceţi D-voastre cînd îi ridicaţi întreaga autoritate şi îl supuneţi unui director, care, în necunoştinţă de cauză, are să'l împedice în lucrarea lui?

D. *F. Corlăţescu:* Cer cuvîntul.

D. P. P. Carp: Am avut atunci o întîmpinare foarte mare din partea celor interesaţi, coaliţiuni de pescari, coaliţiuni de arendaşi de bălţi, prefecţi cari nu voiau să se supună, cari erau remitenţi la reforma ce voiam să introduc în administraţia bălţilor noastre, şi numai graţie, că să nu mă laud, nu voiu dice energiei, dar graţie încăpăţînărei mele şi graţie energiei D-lui Lascar Catargi (aplause), am reuşit să duc la un bun sfîrşit, cu toate opunerile ce întîmpinam, experienţa ce îmi propusem.

Acest serviciu fără organizare a dat rezultatele ce le vedem şi care de sigur are să dea rezultate întreite şi împătrite, D-voastre ce faceţi? Îl trîntiţi la secţia zootehnică, şi credeţi D-voastre că un om ca D-l Antipa are să primească, el care a creat serviciul, el

care singur poate să lucreze, să fie sub ordinul unui șef de serviciŭ, care nu are absolut nici o rațiune de a fi.

Ve asigur că, dacă va dispare el, va dispare întreg serviciul, căci nu se vor mai găsi oameni competenți. O! D-le Ministru, de cei cari se cred competenți, vor fi sute și mii.....

D. *N. Fleva, Ministru al domeniilor*: Ve vom proba cu cifre că de cînd nu mai administrează D-l Antipa, veniturile sînt mai mari

D. P. P. Carp: Iată deci iarăși un serviciŭ distrus, prin urmare, o lege de organizare care distruge serviciul viticol, care distruge serviciul minier, care distruge serviciul pescăriilor. Aceasta, D-lor, nu este o lege de organizare, ci o lege de desorganizare.

D-lor, v'am dat trei exemple ca să ve arăt cum numai prin libertate de mișcare a Ministrului, care nu era ingrădit prin o lege de organizare, s'a putut crea servicii însemnate, cari aŭ dat roade folositoare. Să ve arăt acum cum prin lipsă de libertate se poate aduce producțiunii noastre o pagubă însemnată. D-lor, eŭ văd aci la direcțiunea agricolă serviciul agronomic; alături cu serviciul agronomic serviciul zootehnic. Și serviciul de agronomie are școli de agricultură și viticultură, muzee, expoziții, direcțiunea pepinierilor, etc., și serviciul zootehnic are sub dînsul școlile și cursurile zootechnice, muzee, expoziții, concursuri, piscicultură, etc.

Veți vedea îndată ce confuziune nasce din această organizare. Să luăm școalele. Care este menirea unei școli de agricultură? Este de a da oameni cari sînt în stare de a administra, mai ales într'o țară de latifundii ca a noastră, o exploatare întinsă; dar pentru aceasta trebue să'i înzestrăm cu toate cunoștințele necesare unui administrator de moșie, prin urmare el trebue să cunoască agricultura, el trebue să cunoască creșterea de vite, el trebue să cunoască boalele diferitelor animale, el trebue să cunoască soiul oilor, cailor, boilor, etc. Și ce rezultate obțineți? Dacă cu un absolvent de la școala de agricultură, el are să știe după organizarea D-voastre, căutarea pămîntului iar nu căutarea vitelor, dacă cu unul de la școala de zootechnie, el are să știe căutarea vitelor iar nu căutarea pămîntului. Așa că e observată o asemenea ipoteză.

Dar atunci, care este menirea acestui serviciŭ, pentru ce l-a mai creat? Care este favoritul pe care îl veți pune D-voastre în capul lui, care nu are absolut nici o rațiune de a fi? A! Noi toți aci credem că sîntem scoboritori de la Traian și o luăm tot pe mare; căci nu ne mulțumim să știm cum este solul, să se studieze care este soiul de oi cari se potrivește mai bine cu climatul nostru, și acest lucru îl putem vedea, îl putem studia în fermele noastre model. Nu ne mulțumim de a ști cum se tratează oaia de către administrația acestor ferme, cum se tratează caii și boii.

Nu. Noi trebue să lucrăm în mare, noi administrăm ca în Francia. În sudul Franciei este un stabiliment unde se face experiență asupra merinoaselor și unde se fac cu multă cheltuială experiențe neroditoare.

V'ați mai gîndit la caii de la Tarbes și în loc de a ve mul-

tumi cu îmbunătățirea celor ce avem, voiți imediat să aveți stabilimente luxoase din Francia, de care nimeni nu va profita la noi.

D-lor, cînd s'au creat fermele-model, am avut de luptat cu această nefericită tendință. Cînd am făcut apel la profesorii de la școala de agricultură și la oamenii speciali din străinătate, ca să mi expună și părerea lor asupra cum trebue să fie o fermă-model, am găsit că cu toții îmi propuneau ca tip fermele model cele mai înaintate și mai luxoase din străinătate. Unul îmi punea înainte fermele arhiducelui Albert, altul nu sciu mai ce stabiliment ideal din Francia, toate acestea cu cheltueli imense și fără perspectivă de folos. Ferma-model la noi nu trebue să arate ultimul rezultat al progresului din străinătate, ca trebue în mod practic să arate cum trebue îmbunătățit sistemul nostru de cultură, și aceasta nu se poate face de cît arătînd proprietarilor exemplu pe care mijloacele lor le permit să le imiteze. Dar cine la noi va imita ferma arhiducelui sau bonurile bogate ale lui Rotschild?

Prin urmare, toate aceste creațiuni zootechnice din acest proiect, este după mine un ce neutil, este un ce care pare a face ceva, dar în realitate care nu face nimic.

Dar ne vorbește de școli, D-l ministru. Ce faceți cu aceste școli? O lege uecugetată a D-lui Haret lua școlile cari erau alăturate, și cu drept alăturate, de Ministerul de Domenii și le trimetea la Ministerul Instrucțiunii publice.

Cel mai talentat dintre D-voastre, aș putea dice, singurul talentat, D-l Take Ionescu, a promis că îndată ce va veni la Minister, va abroga legea aceea și va reda Ministerului de Domenii acele școli. De un an de zile sînteți aproape la Minister. Ce-ați făcut pentru școalele acelea? Ce-ați făcut în privința acestui serviciu? Sînteți de un an de zile la Ministerul de Domenii și nu ați avut ocaziunea să ve dați măcar seama în ce stare sînt aceste școli, cari în realitate aŭ să dea impulsiune activității noastre naționale, și în loc de a ne ocupa din prima zi de acele școli, veniți după un an de zile cu un asemenea proiect unde se vorbește de școli atunci cînd nu le mai veți, știți ce se întîmplă?

Se întîmplă ca la economiile ce se fac la Ministerul Instrucțiunii publice, cele mai mari tăeturi se fac la aceste școli.

Pentru ce? Pentru că Ministerul Instrucțiunii nu are nici un interes de acele școli, și atunci unde veți ajunge, D-le ministru al Domeniilor, cînd veți primi de la Ministerul Instrucțiunii publice școalele îndărăt lipsite de mijloacele de care aŭ nevoe ca să poată da roadele la cari ne așteptăm?

Dar un alt fapt care să ve arăte nepăsare.

Școala veterinară nu a fost deslipită de la Ministerul Domeniilor. Legea D-lui Haret nu ne pomenește nici un cuvînt, și cu toate acestea ați dat-o fără lege, fără nimic.

D. *N. Fleva, Ministru al domeniilor:* N'am dat-o, nici a luat-o.

D. P. P. Carp: Cum! Dar ce fel de ministru sînteți?

Prin urmare, vedeți cari sînt rezultatele acestei legi. Serviciile

carî există azi, se distrug; acelea carî se înființează nu pot să dea nicî un rezultat, D-voastre introduceți în toate serviciile Ministerului domeniilor o confusiune ne mai auzită și ne mai pomenită, unde același obiect atîrnă de 2, 3 și chiar 4 servicii diferite și, prin urmare, unde D-voastre impedicați ori-ce mers serios al afacerilor. Dar mai departe. V'am arătat ce distrugeți și ce înființați. Dar D-voastre distrugeți întregul Minister, nu numai un serviciu. Ce faceți? Tăiați Ministerul Domeniilor în patru și 'l distribuiți în diferite regiuni ale țărei. Creați patru Ministere de Domenii *en petit*; unul la Craiova, altul la Galați, altul la Iași și altul la Ploești. Cu ce competință? Să vedeți cu ce competință:

«Administrațiile domeniale regionale vor avea sediile lor în Craiova, Ploești, Galați și Iași».

Prin urmare, vedeți că mai toată activitatea ministrului Domeniilor și administrațiunii bunurilor sale, se încredințează la patru diferite direcțiuni, fie-care autonome, fie care independinte și aci se constitue o confusiune ca în toată legea.

Legea actuală care institue consiliul de advocați pe lîngă Ministerul Domeniilor n'a fost abrogată și după dispozițiunile ei ministrul, ca să intenteze un proces trebue să ceară avizul advocaților; poate să 'l urmeze, poate să nu 'l urmeze, dar avizul este necesar. Poate să curme un proces început, pe cale de tranzacție, dar nu poate încheia tranzacție fără să consulte consiliul de advocați. D-sa dă și acum aceeași competință la cele patru direcțiuni regionale și alipiți pe lîngă dînsele advocați, ingineri etc., etc.

Acum un domn advocat de la Ministerul Domenilor din Craiova, hotărăște să facă cutare sau cutare proces, și scrie colegului său ministrului Domeniilor din București, am hotărît să fac cutare sau cutare proces. Colegul de la București, dacă este leneș îl lasă să facă, dacă nu, caută să'și dea seama bine dacă are sau nu dreptate, în procesul acesta, și 'l dă la consiliul de advocați.

Acum colegul D-voastre de la Craiova este hotărît să intenteze proces și consiliul de advocați zice că nu. Și D-voastre ziceți că aceasta este o ușurare, o descentralizare a serviciului? Dar tot centralizare are să fie. In loc să vină ca pînă acum la consiliul de advocați, are să meargă la Craiova, la Ploești și la Iași, are să vină la consiliul de advocați și consiliul de advocați are să dea ordin, și așa un ce, care era să se facă în 24 de ore, are să se facă în 2 sau 3 săptămîni. Și mă întreb: pentru ce aceasta? Căci în definitiv, cum foarte bine a zis D-l Vlădescu, este atît de greu a găsi la Ministerul central oameni carî să poată conduce și să poată avea o privire înțeleaptă asupra întregului sistem și D-voastre voiți să găsiți aceasta într'un șef de ocol, din cutare sau cutare regiune? Evident că nu. Prin urmare, D-lor, și aci văd că este un ruagiu inutil și că este o confuziune de atribuțiuni, neiertate, atunci cînd se vine cu o nouă lege care este menită, așa zis, de a organiza Ministerul Domeniilor și de a da un nou impuls muncei noastre economice.

D-lor, cred că am spus destul ca să ve arăt efectele acestei

legi. Eu cred că este așa concepută în cît nu se poate îndrepta și cît pentru mine nu voiŭ prezinta absolut nici un amendament și nici o modificare, căci numaĭ o transformare radicală poate să ne scape din încurcătura în care are să ne vire organizația Ministerului Domeniilor.

Și acum, D-lor, mĕ întreb: pentru ce toate acestea? Să vĕ spun pentru ce toate acestea: ca să justifice trecerea D-lui Fleva din partidul liberal în partidul conservator (Apluze).

D-l Fleva este acela care a sdrobit lanțurile făurite de Lascăr Catargi, și cu mîna lui puternică, desrobind poporul romîn, a aruncat lanțurile sfărîmate la picioarele lui.

De-o-dată însă el se duce la acei carĭ făuriseră acele lanțurĭ și el ajută pentru a le făuri din noŭ. Acest lucru merită o explicare: că partidul liberal nu corespunde cu menirea lui, o știu, și tot-d'auna am susținut'o, dar că a trebuit 30 de anĭ D-lui Fleva ca să înțeleagă acest lucru este maĭ greŭ de explicat.

Atunci trebuia o explicare și explicarea a dat'o, s'a încercat să o dea singur D-l Fleva.

D-sa a zis: pentru talentul meŭ, pentru munca mea, nu am găsit absolut nici un loc în sînul partidului liberal, și eram în poziținnea că orĭ să părăsesc partidul liberal, orĭ să rămîn nedovedit acestei țărĭ ce mare administrator sînt eŭ și ce servicĭĭ pot face celor carĭ vor face apel la mine.

A făcut D-l Filipescu și D-l Fleva a răspuns la acest apel zicîndu-și: se pierde un caracter, dar se cîștigă un mare administrator.

Eĭ bine, D-l Fleva față cu această lege. trebue să o spun: văd că țara a pierdut un caracter, dar să afirm că nu a cîștigat în schimb un mare administrator. (Aplauze).

(Va urma).

TABLOU

de pădurile statului, stabilimentelor publice, bisericelor de mir, comunelor și particulare, amenajate în anul 1900, în conformitate cu art. 4 din C. S.

Numirea județului unde sunt situate pădurile	Numărul și întinderea pădurilor tratate												Numărul și întinderea pădurilor amenajate după natura proprietarilor																	
	În codru grădinărit			În codru cu Tăere-rasa			În Cring-Compus			Cring-Simplu			Statul			Stabilimentele Publice			Comunele			Bisericile de mir			Particulare			Numărul și întinderea totală		
	Numărul	Întinderea		Numărul	Întinderea		Numărul	Întinderea		Numărul	Întinderea		Numărul	Întinderea		Numărul	Întinderea		Numărul	Întinderea		Numărul	Întinderea		Numărul	Întinderea		Numărul	Întinderea	
		Ha.	m.p.		Ha.	m.p.		Ha.	m.p.		Ha.	m.p.		Ha.	m.p.		Ha.	m.p.		Ha.	m.p.		Ha.	m.p.		Ha.	m.p.		Ha.	m.p.
Argeș	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	185	2286	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	185	2286	8	185	2286
Bacău	—	—	—	—	—	—	1	500	—	1	37	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	537	—	2	537	—
Buzău	—	—	—	3	10293	7069	3	326	1268	1	86	5978	1	2359	1309	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	8247	2166	7	10 65	3475
Constanța	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	344	1001	—	—	—	—	—	—	3	344	1001	—	—	—	—	—	—	3	344	1001
Dîmbovița	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	201	3998	—	—	—	1	201	3998	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	201	3998
Gorjiu	1	200	—	—	—	—	—	—	—	7	714	2500	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	914	2500	8	914	2500
Muscel	1	600	—	—	—	—	—	—	—	2	169	3000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	19	—	2	769	3000	3	769	3000
Neamțu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	136	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	136	—	1	136	—
Putna	2	3236	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	3236	—	2	3236	—
Prahova	1	250	0400	—	850	—	—	—	—	1	378	8264	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1408	8664	2	1408	8664
R.-Sărat	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	20	—	1	20	—
Tulcea	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	1259	4231	—	—	—	—	—	—	8	1259	4231	—	—	—	—	—	—	8	1259	4231
Vîlcea	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	175	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	175	—	1	175	—
	5	4286	0400	3	11143	7069	4	826	1268	35	3387	0358	1	2359	1309	1	201	3998	11	1603	5232	1	19	—	33	15639	8536	47	19842	9095

M. Păcescu
Silvicultor.

COMERCIUL
MINISTERUL
DIRECȚIUNEA VĂMILOR, TIM
BIUROUL
Tabloul
Cifre

Principalele mărfuri exportate în primul semestru (1 Ian.—30 Iunie) al an. 1901, după țările

Articolul din tarif	Paragraful repertoriului statistic	DENUMIREA MĂRFURILOR	Unități	Austro-Ungaria	Belgia	Bulgaria	Elveția	Engleterra
		Categoria XVI *Materii textile și industrii derivate*						
288	743	Teiŭ topit	Kgr.	—	—	15.432	—	—
		Categoria XVIII *Lemne și industrii derivate*						
367	927	Trunchiuri de brad	M.cubi	32.586	—	2.764	—	—
365	925	Lemne de foc	Tone	8.663	—	897	—	—
368	928	Trunchiuri de nuc	»	460	—	—	—	—
368	929	Trunchiuri de stejar	»	139	—	429	—	—
368	930	Trunchiuri de fag, de ulm și de alți copaci	»	—	—	—	—	—
368	932	Butuci de corăbii, bulumaci, sistori pentru mori, traverse, stîlpi, ghile, tălpi, tălpite și tălpoaie	»	1.205	9.194	59	—	—
368	933	Dulapi, dușumele, scînduri	»	1.576	—	1.148	—	2.976
368	934	Nuele, bețe, haraci, laturi, parî	»	947	—	10	10	—
368	935	Șindrilă, șiță	»	22	—	—	—	—
368	936	Alte lemne de construcțiune	»	13.767	—	52	—	1.174
370	938	Doage de stejar	»	852	111	—	—	—
376	949	Lucrări comune de dulgher	»	—	—	1	—	—
376	954	Alte lucrări comune de lemn	»	68	—	1	—	—
380a	968	Mobile de lemn încovoiat	»	11	—	—	—	—
380a	969	Alte mobile netapițate	»	28	—	1	—	—
374	945	Trestie ordinară	Snopi	—	—	—	—	—

Tabloul
Cifre

Principalele mărfuri exportate după vămi în primul semestru (1 Ianuarie—30 Iunie)

Articolul de tarif	Paragraful repertoriului statistic	DENUMIREA MĂRFURILOR	Unități	Brașovu	Brăila	Bucuresci	Calafat	Cara-Omer	Constanța	Corabia
184	460	Coji pentru tăbăcărie	Kgr.	—	—	—	—	—	—	—
185	462	Scumpie	»	—	—	—	—	—	—	—
288	743	Teiu topit	»	—	—	—	—	—	—	—
368	932	Butuci de corăbii, bulumaci, sistorî pentru morî, traverse, stîlpi, ghile, tălpi tălpite și tălpoaie	Tone	209	—	983	—	—	—	—
368	933	Dulapi, dușumele, scînduri	»	7	137	2.020	30	—	482	—
368	936	Alte lemne de construcție	»	12.548	70	528	—	1	—	—
368	938	Doage de stejar	»	—	—	82	—	—	—	40
376	954	Lucrări comune de lemn altele de cât lucrările comune de dulgher, de dogar, de rudar saŭ de rotar	»	—	2	1	—	—	—	—
380a	968	Mobile de lemn încovoiat	»	—	1	—	—	—	5	—

LEMNELOR
FINANCELOR
BRULUI ŞI INREGISTRĂREI
STATISTICEI

No. 1

provisorii

de destinaţiune şi în comparaţiune cu cele exportate în perioada corespunzătoare a anului 1900

Franciă	Germania	Grecia	Italia	Olanda	Rusia	Turcia	Alte ţări	Totalul semestrului I 1901	Totalul semestrului I 1900
—	—	—	—	—	—	—	—	15,452	14,095
—	39	—	—	—	3,900	—	—	39,296	42,838
—	10	—	—	1,324	2,021	—	—	12,316	11,557
31	—	—	—	—	—	—	—	491	528
—	20	—	—	—	10	1	—	309	1,069
—	—	—	—	—	204	20	—	224	825
—	1	15	—	5,894	—	—	—	15,598	442
497	8,087	2,532	7,549	9,680	2,113	3,300	1,903	41,181	26,759
—	10	—	—	—	—	—	—	927	495
—	—	—	—	—	—	—	—	22	46
—	41	58	—	266	216	322	—	15,897	10,387
1,948	494	—	—	—	—	—	—	3,315	195
—	—	—	—	—	16	—	—	17	511
—	—	1	—	—	—	40	—	180	63
—	—	—	—	—	—	7	—	18	11
—	—	—	—	—	—	1	—	30	84
—	—	—	—	—	628,200	—	—	628,200	696,195

No. 2

provisorii

al anului 1901, aflate în creştere faţă cu perioada corespunzătoare a anului 1900

Comerciul	Galaţi	Giurgiu	Iaşi	Mamornita	Sulina	Predeal	Trisecaşi	Rîu-Vadului	Turnu-Măgurele	Turnu-Severin	Videle	Totalul semestrului I 1901
—	—	52,240	—	—	—	—	—	900	—	—	—	54,080
—	—	—	—	—	—	10,330	—	—	—	—	2,530	12,860
—	—	12,086	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15,462
6	14,103	—	1	6	—	—	—	1	56	—	1	15,368
3	38,425	—	15	—	—	10	14	9	3	—	13	41,181
—	2,000	—	—	169	537	—	—	15	17	—	19	15,897
—	1,980	—	—	—	—	10	—	—	—	—	1,320	3,315
—	40	—	—	—	—	67	—	—	—	—	—	110
—	—	—	—	—	—	10	—	—	—	1	—	18

La 18 Noembrie 1901, s'a ţinut la direcţia C. F. R. licitaţie pentru aprovizionarea a 7 diviziuni din serviciul de întreţinere, cu traverse speciale de la 1 Aprilie 1902—1 Aprilie 1903.

Ofertele primite sînt:

Iacob Spanier, div. V, de la 267 la 306 m. c. a 48 fr. m. c. la Huşi; B. I. Frailcld, div. IV, 200 m. c. a 48 fr. la Huşi; T. Ştefănescu, div. IV, 400 m. c. a 50 fr. la Podoleni; Carol Schlesinger, div. II, 259 la 915 m. c. a 50 fr. la Balaci, div. VI, 248 la 850 m. c. a 52 fr. 50 la Burdujeni; Th. Codreanu, div. I, 340 la 362 m. c. a 56 fr. la Strehaia saŭ Butoeşti; I. Siegler şi Max Vechsler, div. III, 671 la 682 m. c. a 54 fr. la Botoşani, div. IV, 400 m. c. a 55 fr. la Liteni; div. V, 267 m c. a 56 fr. la Berheci; T. Dumitrescu, div. I, 59 fr. la Strehaia; Fraţii Iancu şi Smilovici, div. IV, 50 fr. la Ruginoasa, div. V, 51 fr. 95 la Valea-Seacă, div. VI, 51 fr. la Ruginoasa si Paşcani; C. N. Vasiliu, div. I, 93 m. c. a 55 fr. la Filiaşi, div. II, 23 m. c. a 53 fr. la Filiaşi, div. III, 114 m. c. a 52 fr. la Filiaşi, div. IV, 20 m c. a 52 fr. la Roman, div. V, 15 m. c. a 52 fr. la Roman, div. VI, 60 m. c. a 54 fr. la Roman.

* * *

La 14 Decembrie s'a ţinut licitaţie la aceiaşi direcţiune pentru aprovizionarea a 81.000 traverse normale principale.

Ofertele primite sînt:

NUMELE	Cantitatea	Preţul	Staţia de predare
H. Hackeu	19,000	3.—	Vasluĭ şi Gugeşti
B. Moscovici	14,000	3.05	Todireni
T. Câmpeanu	6,000	3.—	Tg.-Viştc
I. Spanier	14,900	3.	Huşi şi Văculeşti
Adolf Lack	8,000	2.93	Ştefan-Vodă
A. Ionescu	2,000	2.48	Drăgăşani
Carl Schlesinger	35,600	2.70	Roşiori şi Craiova
H. Fischer	9,000	2.97	Bîlca şi Roman
G. Bădulescu	3,000	3.10	Albeşti
M. Hausknecht	16,000	2.90	Roman şi Găeşti
Eloria Creţulescu	25,000	2.75	Filiaşi
G. Theodorini	4,000	2.50	Ioneşti şi Băbeni
A. Lipovici	1,600	2.75	Vaculeşti
B. Schleiher	4,000	2.75	Vaculeşti
Haimovici şi Sarfeuester	4,900	2.92	Paşcani
B. Folticener	1,800	3.—	Larga
Fraţii Iancu şi Smilovici	10,000	2.80	Folticeni
L. Rosenblat	1,200	3.—	Vasluĭ
Ilie Soicher	10,000	2.98	Peatra-N.
Sigler si Vexler	14,600	2.85	Botoşani
C. N. Vasiliu	20,000	2.80	Filiaşi
N N. Ghiţa	7,500	3.—	Periş
N. Panţu	4,000	3.—	Periş
H. Dermer	3,000	2.90	Tg.-Neamţu
I. Sorec	2,000	2.90	Caiuţi

INFORMAŢIUNI

Pînă la 30 Noembrie a. c. s'a incasat ca venit al pădurilor Statului în comptul exerciţiului 1901—1902, suma de Lei *3.549.930 bani 70.*

* * *

Licitaţii de păduri. Un număr de 236 păduri ale Statului formînd seria V se vor licita, precum urmează:

1. La 12 Februarie, 47 păduri şi anume 12 Slatina, 34 Bacău şi 1 Constanţa.

2. La 14 Februarie, 60 păduri şi anume 30 Piteşti şi 30 Bîrlad.

3. La 16 Februarie, 89 păduri şi anume 25 Buzău, 26 Craiova şi 8 Iaşi.

4. La 17 Februarie, 40 păduri la Bucureşti.

* * *

La 18 Februarie a. c. se va ţine licitaţie la comandamentul corpului II de armată (Bucureşti) pentru aprovizionarea pe exerc. 1902—1903 a 6.786.000 Kgr. lemne de foc, necesare garnizoanelor din acest comandament; iar la 20 Februarie se va ţine licitaţie la comandamentul corpului I de armată (Craiova) pentru aprovizionarea cu 9.351.400 Kgr.

* * *

In ziua de 8 Februarie a. c. se va ţine licitaţie la direcţiunea generală a regiei, pentru aprovizionarea cu lemnăria necesară stabilimentelor pendinte de regia monopolurilor Statului, în cursul anului financiar 1902—1903.

* * *

Exportul lemnului romînesc în Bucovina. După statistica comercială a Austriei, în anul 1900 s'a exportat din Romînia în Bucovina lemne pentru diferite întrebuinţări pentru suma de 1.204 020 coroane.

* * *

Consulul general al Romîniei la Dordrecht (Olanda) a trimis Ministerului de Domenii un raport asupra comerţului de lemne al Romîniei cu portul Dordrecht, unde ele sînt întrebuinţate la construcţia vapoarelor.

Raportul arată că Romînia exportează în Olanda mai ales lemn de stejar.

In 1900 s'au importat la Dordrecht 329,000 metri cubi de lemne, dintre cari 3000 provenind din Galaţi.

* * *

CLIMA LUNEI DECEMBRIE 1901 st. n.

La Bucuresci — Filaret.

Clima lunei Decemvrie 1901 a fost caracterizata la Bucureşti-Filaret printr'un timp excesiv de călduros, şi mult mai puţin ploios. Temperatura in decada întiiu a fost normală, în a doua ea a fost mult mai ridicată ca de obiceiu, a treia fiind excesiv de călduroasă.

Temperatura lunară 3°.3 este aproape cu cinci grade mai mare ca valoarea normală; mijlocia decadei a treia întrecînd cu aproape nouă grade normala sa. Cu toate acestea au mai fost ani în carî această lună a fost şi mai călduroasă ca acum; astfel de la 1867, de cînd se face observaţiuni termometrice la Bucureşti, în anii 1861, 1874 şi 1886 temperatura lunei Decemvrie a fost mai ridicată ca acea din acest an avînd respectiv valorile 5°.2, 3°.6 şi 3°.9. Este caracteristic faptul că temperatura lunei Decemvrie este aproape egală cu acea a lunei Noemvrie de care diferesce numai prin — 0°.2; de ordinar între mijlocile acestor luni există o diferenţă în minus de aproape şease grade. De alt-fel acest lucru nu este extra-ordinar, caci asemenea diferenţe micî s'au mai semnalat şi în alţi ani, aşa în 1858 diferenţa nu a fost de cît de — 0°.1, ba ce este mai mult în 1861 şi în 1876 temperatura lunei Decemvrie a întrecut cu două grade pe acea a lunei Noemvrie. Este de notat că luna Noemvrie 1901 a fost mai rece ca de obiceiu. Perioada cea mai călduroasă a lunei de care ne ocupăm a fost între 19 şi 28; căldura ajungînd maximum de intensitate în zilele de pe 22 şi 23, cînd a atins valoarea de 15°.0. Această temperatură, care este cea mai ridicată din cursul lunei nu este cu toate acestea excepţională, căci am mai avut în alţi ani zile în această lună în carî temperatura maximă a fost mult mai ridicată ca cea de acum, aşa la 21 Decemvrie 1880 ea a ajuns la 16°.5. Perioada cea mai friguroasă a fost între 1 şi 8, minimum temperaturei — 7°.6 avînd loc la 7. Cantitatea totală de apă 25.1 mm. este pe jumătate cît normala. De la 1864 încoace au fost 7 ani, în carî s'a strîns mai puţină apă ca acum. Au fost 15 zile cu cantităţi apreciabile de apă, la 5 ca a provenit din puţina zăpadă ce a căzut iar la 29 din lapoviţa. Fulgi de zapadă au mai căzut la 12 şi 22. Vîntul dominant a fost Austrul. Presiunea atmosferică mijlocie 753.6 mm. este cu patru milimetri mai coborîtă ca normala. Atmosfera a fost mai uscată ca de obiceiu. Cerul a fost mai puţin înnorat: am avut 6 zile senine, 13 noroase şi 12 acoperite. Soarele a strălucit mult timp, 99 ore în 23 zile; de ordinar el se arată numai 67 ore în 15 zile. In 1898 şi 1900 el a strălucit în această lună şi mai mult ca acum. Roua s'a observat în 7 zile, brumă în 15 şi ceaţă în 16. In cîte-va din ele ceaţa a fost foarte deasă mai cu seamă din serile de 7 şi 19, cînd nu se putea vedea la o distanţă de 3—4 metri. Asemenea cete s'au mai semnalat în zilele de 14 şi 16 Ianuarie 1895 şi în cele de 7 şi 10 Ianuarie 1899. Vegetaţiunea erboasă a continuat a se desvolta mult. In a doua jumătate a lunei s'au văzut ghiocei înfloriţi şi alte flori primăvăratice. Mugurii la liliac, lemn cîinesc etc. s'au desvoltat foarte mult, iar cei floriferi de la corn, sînt aproape a se deschide.

Institutul Meteorologic.

ERATA

In No. din Noemvrie pag. 351, în loc de «importul lemnului în Germania în anul 1899» să se citească *importul lemnului în Grecia în anul 1899*.

TABLA DE MATERII

CONȚINUTE IN VOLUMUL XV, ANUL 1901

AL

„REVISTEI PADURILOR“

A

Pag.

Alegerea puștei de vînat, de *Er. C. Gheorghiu* 178
Azotul și *vegetația forestieră*, de *Ilie Păunescu-Circea* 12

B

Bibliografii. 33, 122, 147, 312, 349

C

Clima și *pădurile* (traducere), de *P. Antonescu* 107
Clima lunilor Ianuarie, Februarie, Martie, Aprilie, Mai, Iunie, Iulie, August, Septembrie, Octombrie, Noembrie, Decembrie. 64, 96, 127, 160, 192, 256, 287, 320, 352 și 382
Comerciul lemnelor 91, 253, 310, 350, 378
Comunicări și fapte diverse 188, 312, 347
Conferințele silvice 65

D

Dare de seamă asupra lucrărilor Congresului de silvicultură de la Paris din 1900 (Conferință), de *M. Tănăsescu* . . . 97, 136, 216
Despre escursiunile forestiere, de *Vergiliu Stoicescu* 18

E

Exploatarea salinelor și monopolul sărei la Romani și Romîni (Conferință), de *C. Broșteanu* 193
Expoziția de pisicultură de la Salzburg din 1900, de *O. Boiul* . 257, 292

G

Galeruca xanthomelaena, de *P. Grunau* 16

H

Harta ostroavelor, de *N. G. Popovici* 36

I

Influența lunei asupra vegetațiunei forestiere, de *G. Codrescu* . . 297
Informațiuni 61, 92, 124, 136, 190, 254, 285, 314, 351, 381
Intrunirea agenților Domeniului Coroanei 301, 332

L

Pag.

Libertatea de acțiune în silvicultură, de *N. G. Popovici* 6

M

Muzeele silvice, de *Virgiliu Stoicescu* 166

O

O privire retrospectivă asupra lucrărilor mai importante cu privire la păduri, din anul 1900, de *M Tănăsescu* 1
O serbare forestieră, de *Er. C. Gheorghiu* 242
O victimă a datoriei, de *D Ionescu-Zane* 122

P

Pădurile în Siberia, de *G. D. Belinschi* 284
Prețul lemnelor 38, 87, 150, 181, 244, 278, 304
Proiect de lege pentru organizarea corpului silvic, de *D. Boiarolu*. 21
Proiect de lege pentru organizarea Ministerului Agriculturei, Industriei, Comerciului și Domeniilor . 38, 87, 150, 181, 244, 278, 504, 566
Puterea de lăstărire din tulpină, de *N. G. Popovici* 79

R

Revizuirea legei asupra poliției vînatului, de *Er. C. Gheorghiu* . . 273
» » » de *Chr. Adolph* . 346
Rezumatul ședințelor adunărei generale a Societăței «Progresul silvic» din 1901, de *N. C. Nădejde* 129, 205, 337
România în 1900, de *P. Antonescu* . . . . . 161 și 326

S

Școala specială de silvicultură, de *I. Candiani* 85
Silvicultura Română la Expoziția din 1900 57
Statornicirea hotarelor de *P. Antonescu*. . . . . 289 și 352
N. Saegiu 321

T

Tabla de materii 383
Tablou de pădurile amenajate în anul 1900, de *M. Păcescu* . . . 377
Tradițiunile academiei forestiere de la Schemnitz, de *G. D. Belinschi* 57
Transportul în gospodăria forestieră, de *N. Saegiu* 66

U

Un brav pădurar, de *N. G. P.* 176

Z

Ziua pomilor sau serbarea școlară, de *N. G. Popovici* 144

Tip. GUTENBERG, Joseph Göbl, București.

LUCRĂRILE FORESTIERE PUBLICATE ÎN LIMBA ROMÂNA

STUDII

Lei n.

Antonescu Remus P. S. — Studiŭ asupra regulelor de exploatarea pădurilor . . . . . 5.—
» Notiţe economice asupra thierei pădurilor din ţară . . . . . 3.—
» Pădurile de munte şi câmpie, 1875 . . . . . 2.—
» Cercetarea cauzelor şi remediului înecurilor şi depunerilor din bazinul Prahovei. 1887 . . . . . 8.—
» Regulatorul de exploatare al pădurei Urşuroaia-Muşăta . . . . . 3.—
Antonescu Petre. — Tratamentul de grădinări şi aplicaţiunea sa în Romînia . . . . . 2.—
Chivulescu T. — Catechismul silviculturului, 1880 . . . . . 2.—
» Cestiuni de pădure, 1880 . . . . . 1.—
» «Împădurirea nisipurilor de pe domeniul Magiavitur» . . . . . 4.—
Dem. Ionescu-Zane. — Proect de lege pentru organisarea corpului silvic al Statului . . . —.—
Elenterescu I. C. — Pădurile noastre 1.50
Gheorghiu C. Ernest. — Studiŭ asupra pădurilor case sf. Spiridon din Iaşi . . . . . —.—
Gheorghiu C. Ernest şi Dr. C. Gheorghiu. — Vînătoarea în Romînia, tratat enciclopedic cu o prefaţă de D-l Dr. S. Istrati fost ministru . . . . . 3.—
» Conferinţa asupra Vinatului în Romînia . . . . . —.—
Iacobescu C. — Dendrometria, tradusă după *Cubeur A. de Guttenberg* . . . . . —.—
Lazarianu Al. — Studiu asupra creşterei arborilor şi masivelor lemnoase . . . . . —.—
Nădejde N. C. — Memoriŭ asupra restaurărei şi conservărei teremurilor din munţii «Pirinei» cu 11 planşe . . . . . —.—
N. Manolescu. — Zic-zaguri forestiere . . . . . —.—
B. D. Neacşu. — Talele cu peruri, arginate de *Schmidt E.* . . . . . —.50
» Legislaţiunea corectiunei torenţilor în Austria . . . . . 2.—
Obogeanu Km. — Diviziunea suprafeţelor plane prin o paralelă la o dreaptă dată . . . —.—
» Desfacerea materialului lemnos din pădurile Statului . . . . . —.—
» Critica generală a sistemelor de regulare a pădurilor . . . . . 2.—
Petrescu Marin. — Studiŭ asupra cîtor-va cestiuni de economie rurală din Dobrogea . . —.—
Rusescu D. R. — Exploatarea în Regie a pădurilor Statului din centrul Comana . . . . —.—
Stamatian Gr. — Domeniul nostru agricol şi forestier 1.50
Stălescu C. — Influenţa şi importanţa pădurilor în Romînia, 1884 . . . . . 1.50
Tămăsescu M. A. — Studiŭ forestier asupra judeţelor Muscel şi Dîmboviţa . . . . . —.—
» Studiŭ asupra administraţiunii, exploatărei şi amenajărei pădurilor Statului nostriac —.—

CONFERINŢE

Antonescu Remus P. S. — Comparaţia între pădurile ţărei noastre şi cele din Ungaria . . 1.—
Antonescu P. — Studiŭ [illegible] asupra pădurilor din Austria, 1896 . . . . . 1.—
» Studiŭ asupra torenţilor . . . . . —.—
Davidescu Florian. — Pădurile răşinoase din ţară . . . . . —.—
Elenterescu I. C. — Lucrări de [illegible] şi de amelioraţie ale pădurilor . . . . . 2.—
Ernest C. Gheorghiu. — Stăpînirea hazelor stricăcioase şi braconajului în Romînia . . . . 2.—
Lazarianu Al. — Semănarea şi plantarea pădurilor, 1889 . . . . . —.—
Macovei N. C. — Ochire asupra pădurilor Moldovei . . . . . —.—
Munteanu V. C. — Lumina şi silvicultura, 1889 . . . . . —.—
Stălescu G. — Istoria vînătoarei şi măsurilor de aplicat în Romînia în privinţa vinatului, 1889 —.—
» Pădurile Statului şi ale stabilimentelor publice, 1891 . . . . . —.—
Tămăsescu M. A. — Despre regimul silvic şi aplicarea lui . . . . . —.—
» Paralel din punctul de vedere silvic între Austria şi Romînia . . . . . —.—
» Păşunatul în pădurile Statului . . . . . —.—
» Dare de seamă asupra lucrărilor congresului internaţional de silvicultură din 1900 de la Paris . . . . . —.—
Teodorescu T. N. — Împădurirea şi exploatarea pădurilor Statului din Dobrogea, 1893 . . —.—
Dem. Ionescu-Zane. — Despre starea [illegible] a pădurilor noastre, 1893 . . . . . —.—

Tip. GUTENBERG, Joseph Göbl, str. Doamnei, 20. — Bucureşti.